ཨ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་

གསུང་འབུམ།

ཐེགས་བམ་དུག་པ།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དབེ་མཛོད་ཁང་།
Paldan Drepung Gomang Library
2015

༄༅། །འདུལ་བའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འཁྲུལ་སྤོང་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་མཛེས་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་
བཞུགས་སོ། །

གླེགས་བམ་དྲུག་པ།
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང།
Drepung Gomang Library
2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

~~~*~~~

These books *(Kunkhyen Sungbum)* are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com
~~~

དཀར་ཆགགཞི་སྟོད།
མཆོད་བརྗོད།���1 ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།��3 རྩ་བཤད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ།���7 མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག���9

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལགདགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།�� 11 བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།�� 21

སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།
སྔོན་ཆོག��� 99 བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག���109 དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་ག��125 དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག��131 མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞག��153

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག��161

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཐབས།
ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིག���193 གནས་ཀྱི་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ།��217 རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།���219 མ་ཆོག���229 བསླབ་པ་འབུལ་ཆོག���235 སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།��239 ཕམ་པའི་སྡེ།��255 སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞག��297 ལྷག་མའི་རྣམ་བཞག���315 སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།��341 སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག��361 འབའ་ཞིག་པ།��381 སོར་བཤགས།���429 ཉེས་བྱས།��431

གཞི་སྨད་ལས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི།
གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་སྤྱི་དོན།���437

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།���439 དུས་ཚིགས་བཤད་པ།���473 དབྱར་གྱི་གཞི།��503 དགག་དབྱེའི་གཞི།��515

བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་བརྟེན་པའི་གཞི།
སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།��523 གོས་ཀྱི་གཞི།��537 ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི།���557 སྨན་གྱི་གཞི།��561

བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི།
ལས་ཀྱི་གཞི།��589

ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི།
ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།���615

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི།
གནས་མལ་གྱི་གཞི།���645 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ���660

I

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་
སྨྲ་བྱེད་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཀླས་པ་ཡིག་འཇོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་དྲིན་ནི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་བཀའ་དྲིན་གཟོ་བར་མི་ནུས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྨད་
དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཕགས་བོད་ལོ་པཎ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྦྱར་ལྷ་ཡི་སྐད་ལས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རྨོངས་པའི་སྨག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུའང་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། ཤེས་བརྩོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གཏན་བདེའི་

II

འབྲས་བཟང་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱུ་སྐར་དང་། ས་ཡི་རྩི་ཤིང་ལྟ་བུར་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་བླ་ན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།
དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕོ་བྱི་བ་ཕྱི་ལོ་༡༦༤༨ལོར་མཚན་དཔེ་མེ་ཏོག་གངས་
ཅན་སཱ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། སྒྲ་ཚད་སྡེབ་སྦྱོར་སྙན་དངགས་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པར་འགྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་དག་གི་ཟླ་བོར་གྱུར་པ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཕྱུག ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་ཕན་དབང་པོའི་སྡེ་ཞེས་གྲགས་སྙན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྤྱོད་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཚད་མར་སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྲོལ། སློབ་དཔོན་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་འབུམ་གྱིས་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགལ་

III

བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལུགས་བཟང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལའང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བའི་མྱུར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། །ཇི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འཁྲུལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་གླེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་དབུགས་དབྱུང་མཆོག་སྦྱིན་འགྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐལ་དུ་གནང་བའི་རྩོམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་དགུའི་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་མཐའ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། པོ་ཏི་ལྔའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ཕྱི་རྩོམ་ཡིན་གཤིས། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཚིག་གི་འཁྲི་བ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་ཤ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཐུབ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདྲིལ་བའི་དཔྱད་པ་མཐིལ་ཕྱིན་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་ཡུད་ཙམ་གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །
སྔོན་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཐོར་གྱར་དུ་
སོང་སྟེ་བརླགས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་བཀའ་རྩོམ་རྣམས་ལས་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོར་བརླགས་སུ་སོང་བའང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབུ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་ལོ་ཆེན་བློ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཙན་དྲ་བའི་ཊཱི་ཀ་རྩོམ་འཕྲོ། བསྟན་རྩིས་ཚིགས་བཅད། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་བུམ་ཆོག གཏོར་མའི་བཤད་པ། འཁྲུལ་འཁོར་དང་ལྕགས་མཁར་སྐོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཡིག་ཆུང་མང་པོ། ཁྲོ་བཅུའི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ། ནག་པོ་མདའ་འགེངས་ཀྱི་སྐོར་ལེ་ཚན་མང་པོ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱི་ཀ་སོགས་དང། གཞན་མཚན་མ་ཐོས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྣང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་

IV

བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་གླེགས་བམ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་ཆ་ཚང་ཤོས་སུ་སྣང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབུམ་དེབ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲས་སྤུངས་ཁྲི་པ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་༸རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲྭ་ཆུ་བཟང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་ཕོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་མ་(Ama- Sandra Esner) སེན་ཊི་རཱ་ལགས་ལ་གཞེན་བསྐུལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཚམས་སྦྱོར་གནང་བས་རྐྱེན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་སྨོན་ལམ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན། ཚེ་ལས་འདས་པ་བུ་བྷེན་ཇཱ་མིན་ཁཱོ་ཧེན་(Benjamin Cohen)
དང། བཟའ་ཟླ་ཇཱི་རཱལ་ཊི་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald Esner) གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་
མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཚར་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གི་སྦྱིན་བདག་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་དྲིན་ལས། གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཏི་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབུམ་༼ཐ༽པར་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་རྩ་སྔར་གློག་ཀླད་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་དང་། སྔར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་ལན་གྲངས་བདུན་ཙམ་རེ་འགྲོ་ཁུལ་བགྱིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྡུར་དཔེའི་ཚིག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ། མིན་པའི་ཕྱིར།ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ལ། འགྲེལ་བ་དང་། སྙིང་ག་ལྟ་བུ་ལ། སྙིང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཚིག་ཕྲད་ཇི་སྙེད་ཅིག་བརྗོད་བདེ་དང་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ལས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་གནོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཆན་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༧༤ལོར་ལྡི་ལི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་པའི་ཕྱི་དེབ་གཟུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྲིབ་ལྔ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྨད་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་པར་རྙིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁུངས་བཙན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་བཞུགས་དང་སྦག་སའི་རྡོ་པར་མ་གང་བཞུགས། རྩོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལྔས་

V

མཚོན་པའི་སྔར་ཡོད་དེབ་གཟུགས་པར་མ་སོགས་བསྡུར་དཔེ་རུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར)(སྦག་ས)(པར་ཐེངས་གཉིས་པ)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། དོགས་གནས་ཅན་རེ་ཟུང་དཔྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གུག་རྟགས་སུ་བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནམ་སྙམ)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་ངེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་འབུངས་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ངོམ་རི་བ་ཞིག་ཏུ་རློམ་མོད། འོན་ཀྱང་ངེད་དཔེ་མཛོད་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་གི་ཉམས་མྱོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་དམན་པས། ནོར་འཕྱུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །
མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་
ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གེགས་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང། རྣམ་དཀར་གྱི་བགྱི་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ཊི་ར་དང་།དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འགྲུབ་པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འགྲན་པའི་སྨོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢རབ་བྱུང་༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཟླ་༦ཚེས་༢༡ ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་སྐུའི་གྱ་སྟོན་ཉིན་སྤེལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་གུ །དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

VII

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

སྣང་མཐའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་
དཔལ་གྱི་གསུང་ལས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡི། །མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བ་ལ། ། བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བསྔགས་པ་སྲིད་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི་སྤྱི་ལོ་༡༦༤༨ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྡོ་གེར་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་རྒན་གྱ་རྟིང་རིང་ལྷས་ཁྲ་ཏིང་ཞེས་པར་ལྡོང་ཤུལ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དབལ་ཤུལ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔལ་འབུམ་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཕེབས་སྐབས་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཁར་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགུང་ལོ་བདུན་པའི་ཚེ་ཁུ་བོ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག རི་མོ་འབྲི་བ། སྒྲུབ་ཐབས། སྨན་དཔྱད། ཟ་ཡིག།། ས་དཔྱད། སྔགས་འབུམ། མཁྱུད་དཔྱད་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཆག་མེད་དང་སྐུ་མཚམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཛ་བྱེ་ཆེན་སོང་སྐབས་མཚན་ལམ་དུ་རྭ་ལོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དུས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ཆིངས་བཀྲོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས་ཁར་སྐུ་བསྙུན་
པར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་གྲིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་དབུས་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་པར་སྔ་ཉིན་ནས་ཕྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང༌། གཞི་བདག་

VIII

རྣམས་ཀྱིས་བསུ་སྐྱེལ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང༌། ལྡང་ལར་ཕེབས་མཚམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྟས་མང་པོ་བྱུང༌། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་དང༌། འཇམ་དབྱངས་གྱང་ཐིམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་བྱོན་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང༌། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྒོ་དང་དགྱེས་བརྩེ་ཚད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་དུང་བཏང་བ་དང༌། དན་འབག་སྣ་ནས་དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང༌། འབྲས་སྤུངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་༸རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ལྡེར་སྐུ་ཞིག་བཞུགས་པ་སྐུ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྱོན། ༸རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡང་རྗེ་དངོས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང༌། ལོ་དེའི་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་བློ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྟི་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་ཀླུ་འབུམ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བརྩི་བཞག་གསན། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་རྩོད་གྲྭ་རྙེད་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བགྲོ་གླེང་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང༌།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་བློ་ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་
དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལྕགས་ཁྱིའི་ལོ་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་གྲྭ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང༌། རྣམ་བཤད་སྐབས་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང༌། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྐྱེད་ཆེ་བར་བྱུང༌། བརྩི་བཞག་སྦྱོར་ལམ་དུ་སླེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་མིའི་བོངས་ཚོད་ཙམ་པ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་ཆུ་དྭངས་རྡེའུ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང༌། ཆོས་གྲྭར་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐུ་ཆས་བཀྲེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྲན་མ་ཆུར་སྦངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་བར་འཛིན་གྲྭ་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་ཕེབས། རྣམ་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་དཀའ་གནད་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་བཅས་བཟུང༌། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོད་

IX

ཆ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང༌། ཞར་ལ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྦྱངས་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཀློང་བརྡོལ། དེ་གའི་ཞར་ལ་ལམ་རིམ་སྔགས་རིམ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་སྦྱངས་ཤིང༌། སྒྲ་དང་སྙན་ངག་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ལེགས་པར་དགོངས། ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཆུ་བྱི་ལ་འཛིན་གྲྭ་དབུ་མར་ཕེབས། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྔ། སྟོང་ཐུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་གནད་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། བསེ་ཁྲབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།
དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལོར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བར་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཕེབས། རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ནས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་ཊཱིཀྐ་ཆུང་བའི་སྐྱོར་དཔོན་མཛད། ཆུ་མིག་ལུང་དུ་ཁྲི་ཁང་བརྩི་བཞག་དུ་གྲགས་པ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་ཉམས་མྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས།
དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྤུངས་རྒྱབ་རི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཁྲི་
སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ། སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་དྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་བརྩམས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྲུལ་ལོར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བརྩམས་ཤིང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པའི་དབུ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྫོགས་པར་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཕག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་བརྩམས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བསྡུས་ཚན་དུ་ཡོད་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བསྡུས་གྲྭའི་རྩ་ཚིག་བརྩམས་པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་

X

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་ལོ་དེར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩོམ་འཕྲོར་ལུས་པ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོར་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཀློང་བརྡོལ། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ལྔ་བཅུར་ཉེ་བ་དང༌། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་
མཐའ་ཡས་པ་གནང༌།

སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང༌། ༸རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བཟློག་
མ་ནུས་པར་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྕགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༠ ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཁང་ཚན་སོ་སོའི་དགེ་རྒན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲྭར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་ཚན་བཅས་ཕུལ་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གི་བརྩི་བཞག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་ཕར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་བརྩམས། གཞན་ཡང་བྲག་གཡབ་སྤྲུལ་སྐུས་ཞུས་ངོར་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་བརྩམས་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་ཉི་ཐང་བ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་བསྐོས་ཏེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་དྲུང་གི་ཁང་པར་སྤོས་ནས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབུས་གཙང་དུ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་སྦྱོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐངས། དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་པ་ལྕགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ཕག་བར་སྒོ་མང་བླ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། རེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་བར་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྨད་དུ་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང༌། དཔོན་ཇུ་ནང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང༌། རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐུགས་སྲས་ངག་

XI

དབང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱགས་བཏེགས།
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་བཏབ།
དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏེར་ལུང་དུ་གཏེར་བུམ་བཞེས། ཐུགས་སྲས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ། སྡེ་ཁྲི་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང༌། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན་དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་ལྕགས་མོ་གླང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ༡༧༢༡ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་བསྡུས་སོ། །ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་རྩོམ་པོད་བཅོ་ལྔ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དང༌། ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཚལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༦ ཚེས ༢༡ ལ། མངྒ་ལཾ།

1

མཆོད་བརྗོད།

པྲབྷམཏིཀཎྛཿབྷུཥཱཉྩིནྡམཎིམཱལཱཤོབྷསྶུབྷགསརྦཱརརྠཱསཱིདྡྷིནཱམབིནཡགམྦྷིརསྠབིཙརྻབིབརྫབིཧརཏིསྨ།།

༄༅། །འདུལ་བའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འཁྲུལ་སྤོང་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་མཛེས་
སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་
བཞུགས་སོ། །

སྡེབ་སྦྱོར་མཉམ་པའི་བྲྀཏྟ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ཕྲེང་ལྡན་ལ་སྤྱི་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་པྲཱསྟཱ་ར་གཉིས་པས་མཛེས་པར་བཅིངས་པའོ། །མཆོད་བརྗོད།

མཧཱཛིནྱཱདྷམྨསྱཱཾཔཿཀཽཥཾ། ། ནཏརྦཱནཾཤོབྷཔྲིཥྛཿཤཻལཾ། །
རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། ། མི་ངོམས་མཛེས་སྡུག་ལྷུན་པོས་བཀྲ། །
ཀརཿདཥྚིབྷྱཿམཱཀྲཱམསྱདྦྷ། ། ནམཿཧཱིཏསྶོཁཱརཏྣཿནིདྷྱཻ།
འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་རླབས། ། ཕན་བདེའི་རིན་ཆེན་གཏེར་ལ་འདུད། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གངྒཱའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆབ་ཀྱི། །མཆོད་ཡོན་སྒྲེང་མཛད་མཁན་བརྒྱུད་ཤཱ་

2

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རིའི་བུ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་གཉིས་ཀླུ་སྒྲུབ་བླ་ཆེན་སོགས། །རྒྱ་བོད་མཁན་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་དེ་མཛེས། །འཕགས་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་དང་དབྱིག་གཉེན་ཞབས། །འོད་མཆོག་གཉིས་དང་དུལ་ལྷ་བཤེས་གསུམ་སོགས། །དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་བླ་ཆེན་ཀླུ་མེས་རྒྱ། །མཚོ་སྣ་བ་སོགས་འགྲེལ་མཛད་ཕྱག་གི་ཡུལ། །མཁྱེན་རབ་མཁའ་བཞིན་མཐའ་ཡས་ཐུགས་རྗེའི་ཟླ་བ་བསིལ། །འཕྲིན་ལས་ཉིན་བཞིན་ཐུབ་བསྟན་གླིང་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་གསལ། །ལུགས་བཟང་ལྷུན་པོ་མདོ་སྔགས་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིས་མཐོ། །སྲས་མཆོག་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བཅས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་འདུད། །རྣམ་དཔྱོད་དར༵

་ཞིང་མ༵་
ལུས་ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན ༵ ་གཅེས་པའི་མཛོད། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གྲག ༵ ས་པ༵་དཀར་པོའི་རྒྱལ༵་ ༵མཚན་ཆེས་མཐོ་བ། །འཛམ་གླིང་དག ༵ ༵

ེ་བཤེས་གཙུག་རྒྱན་ལེགས་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་དཔ༵ལ་བཟ༵ང་ ༵
པོ། །ཚོགས་མཆོག་དག༵

ེ་འདུན་གྲུབ༵་བརྙེས་ཞྭ་སེར་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་ལ་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་བླ་ ༵
མ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་སོགས། །ལུགས་འདིའི་འདུལ་འཛིན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིར་དབང་བསྐུར་རྒྱལ་བའི་དབང༌། །ཡབ་སྲས་གོང་མའི་ཉིན་བྱེད་རྣམས་ལ་འདུད། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་བསྟན། །རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོས་ཁྱབ་མཛད་རྒྱལ་བའི་ཏོག །བློ་གྲོས་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གཏེར། །ཟླ་མེད་ཡབ་སྲས་རྣམ་གསུམ་གཙུག་ན་མཛེས། །མཁས་བཙུན་བཟང་དང་སྙན་པའི་བ་དན་མཐོ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གྲགས་དཀར་འབྲུག་ཏུ་ལྡིར། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་ཆལ་ཆིལ་གཡོ། །རྩ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཟླ་བྲལ་བཅུ་སོགས་རྒྱལ། །ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱི་རི་ལ་སོང༌། །རྒྱན་དྲུག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མནལ་གྱུར་པས། །ལོག་པའི་མུན་པར་བླུན་པོ་འབྱུང་པོའི་བྱའི། །ངན་སྐད་སྒྲོགས་རྣམས་ད་ནི་བག་ཡོད་གྱིས། །མདོ་སྔགས་ཐུབ་བསྟན་སྐྱེད་ཚལ་ཀུན་གྱི་གཉེན། །གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་ལྷུན་པོ་བརྟན་ཅིང་གསལ། །བཤད་སྒྲུབ་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་ཀུན་བཞད་ན། །བློ་ལྡན་རྐང་དྲུག་དར་དིར་གླུ་ད་ལོངས། །

3

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་པའི་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་དུ་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་འཁྲུངས་ཚེ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང༌། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང༌། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་དུ་བར་དུ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང༌། མཐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྐུ་བཞི་དང༌། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། ང་དེའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེའི་སེམས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། ང་དེ་ལྟར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་མེའི་ཤིང་རྟའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལས་ཐར་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང༌། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མངོན་དགར་གྱུར་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བཤད་ཀྱང༌། བསྐལ་བཟང་ལས། ང་ནི་སྔོན་ཚེ་དབུལ་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་དེ་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་གིས་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང༌། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས། དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཨབྷྱ་ཀ་རས་ཀྱང༌། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡང་དག་

4

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སྨོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མེ་མཛད་ལ་ཡང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ་དང་པོ་ལ་དུ་མའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྲུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང༌། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྕགས་སྤྲེལ་ལ་འཁྲུངས། ཉེར་དགུ་པ་ས་བྱི་ལ་མངོན་པར་བྱུང༌། ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་སོ་ལྔ་པ་ཤིང་རྟའི་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ག་ཟླ་བའི་བཅོ་ལྔའི་ཐུན་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཁའི་ཚེ་སངས་རྒྱས། དེ་ནས་ཞག་ཞེ་དགུ་འདས་པའི་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་དྲུག་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཅིང༌། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཡང་དེ་དུས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས། གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ། །བཞི་པའི་བཅོ་ལྔར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དྲུག་པའི་དྲུག་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །དགུ་པའི་ཉེར་གཉིས་ལྷ་ལས་བབས། །ཞེས་དང༌། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཆོས་མ་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང༌། རགས་རྩིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་ཆད་པས་ཚེས་ལྔ་པ་དང་ཞེ་དགུ་པ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་འཁོར་གྱི་ཚེ་ལྔ་སྡེར་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྤྱོད་པའི་བཅས་པ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་བཀག་ཅིང་ཤམ་ཐབས་གྱོན་ལུགས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཆོས་འཁོར་གྱི་

5

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།

དུས་སོགས་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །ཆོས་འཁོར་ལ་དབྱེ་བསྡུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱས་པ་བརྒྱད་ཁྲིའམ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་གདུལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་རྗོད་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ཡན་ལག་དགུར་འདུ་ལ། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུའང་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འདུལ་བ་གཉིས་ནི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དང་པོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་དང༌། ཚུལ་འཆལ་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་དང༌། བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་དང༌། འདུལ་བ་ནི་བསྟན་པ་དང་བསླབ་པ་སྟོན་པས་སྟོན་པའི་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བར་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྲས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་སྡོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་ལས། འདི་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། །ངེས་པའི་ཆུ་ལོན་ཟམ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བར་བསྟོད་པ་ལས། མཛོད་མཆོག་འདུལ་བ་རྫོགས་པ་འདི་གནས་པ། །དེ་སྲིད་ཆོས་སྒྲོན་འདི་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་དང༌། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་སྲིད་དུ་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱང་མེད་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོར་

6

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཐར་པ་ལས། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གུས་བཅས་པར། །ནན་ཏན་དགེ་སློང་ཚོགས་མདུན་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་སྙམ་དུ་གུས་པ་དང་ཞེ་ས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པས་བྱང་སྒོར་དགེ་སློང་གཟིགས་པ་དང༌། མཆོག་ཟུང་གིས་ཐོག་མར་རྟ་ཐུལ་མཐོང་བ་བཞིན། འདུལ་བར་བསྟོད་པར། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དེ་ལ་གུས་བཅས་ཞེ་སར་བཅས་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་སོ། །

7

རྩ་བཤད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ།

རྩ་བཤད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ།

འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་མདོ་དང༌། བཤད་པའི་མདོ་དང༌། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་དང༌། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་མདོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཚིགས་བཅད་བདུན་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཉིས་བྱས་པ་དང༌། དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཉིས་བྱས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་དགེ་སློང་ཕའི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ང་གསུམ་སྟོན་ལ། གཉིས་པས་དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྣམས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པའི་མདོ་ལ། ལུང་སྡེ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་དང༌། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང༌། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང༌། གཞུང་དམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུང་གཞིས་གཞི་བཅུ་བདུན་སྟོན་པས་སྡོམ་པའི་འབོག་ཆོག་དང་གཞི་གསུམ་སོགས་སྟོན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་ཕ་མའི་ཁྲིམས་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་ལྟར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཀྱང་འབོག་ཆོག་དང་དབྱར་སོགས་མི་སྟོན་པ་དང༌། གཞུང་བླ་མའམ་དམ་པ་ནི་གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང༌། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་མདོ་རྩ་བས་ཀྱང་ལུང་སོ་སོའི་བཏུས་ཚུལ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་ཡོད་དེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་མདོ་དང༌། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་དེ། མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ནང་གི་འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་

8

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དགྲ་བཅོམ་པ་ཉེར་སྦས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང༌། ཐོགས་མེད་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྡུ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་འདུལ་བའི་སྡེ་བཞི་སོགས་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་ལས་བཏུས་ཤིང་མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང༌། རུང་མཐུན་ཞིབ་པར་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་དགུ་པ་དང༌། ཆོ་ག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་སྟོན་པའི་ཀརྨ་ཤ་ཏམ་བམ་པོ་དགུ་པ་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ས་ག་ལྷས་མཛད་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་ལས་འཕྲོས་ནས་མདོ་སྡེ་པ་དང༌། བྱེ་སྨྲ་དང༌། ཐེག་ཆེན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་སོགས་ཁྱད་འཕགས་བཤད་པའི་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་སུམ་བརྒྱ་པ་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུལ་ལྷས་མཛད་པ་སློབ་ཕན་དང༌། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གིས་མཛད་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་སྟོན་པའི་ཀཱ་རི་ཀཱ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སོ་སོའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་བ་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་བརྒྱད་དང༌། གཞི་འགྲེལ་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ཅན་དང་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་དུལ་ལྷས་མཛད་པ་དང༌། གཞུང་བླ་མའི་བྱེ་བྲག་ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ཅན་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡོད་དེ། མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཅེས་པ་དང༌། མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་མ་འདི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང༌། མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་བྱེད་པས་མཛད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོད་དེ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་གསུམ་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་དང༌། ལུང་སྡེ་བཞིའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང༌། བོད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཁོར་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་འགྲེལ་བ་དང༌། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་རྣམས་

9

མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱགགཞིར་བཞག་ཅིང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོ་དང༌། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྒྱ་བྱ་གཙང་བུ་སོགས་དང༌། ཕྱིས་ཀྱི་ཤར་རྩེ་དཀྱིལ་ཁང་ལེགས་བཟང་དང༌། རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་དང༌། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱགདེས་ན་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན་དང༌། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང༌། གཞུང་གི་དོན་དང༌། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བི་ནཱ་ཡ་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འདུལ་བའི་མདོ། ཞེས་བྱུང༌། དེ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་འདུལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འདུལ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་དང༌། དོན་གྱི་འདུལ་བ་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། འདུལ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉེས་པ་འཇོམས་པའི་ཐར་པར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བི་ནཱ་ཡའི་བི་ལ་བི་ཤཱ་དོ་ཥ་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་དང༌། ན་ལ་ན་ཤའམ་སྔོན་མའི་ངག་ལྟར་ན་ན་ཏྲ་འཇོམས་པ་དང༌། ཡ་ལ་ཡ་ན་ཐེག་པ་དང་ན་ཡ་འཁྲིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སློབ་མ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དྲི་མ་དང༌། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དྲི་མས་སྐྱོན་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དབྱངས་ཅན་མ་ལས། ཡི་གེ་གློ་བུར་ཡི་གེ་བསྣོལ་བ་དང༌། །གཞན་ཡང་གཉིས་ནི་ཡི་གེ་རྣམ་འགྱུར་ཉམས། །བྱིངས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་སྦྱོར་བ་སྟེ། །དེས་གསུངས་ཆོ་ག་ལྔ་པོ་ངེས་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བི་ནཱ་ཡ་སྒྲུབ་ན། ནི་ཉ་ཐོབ་པའི་བྱིངས་ལ། ཀ་ལ་བའི་ཀྲིཏ་རྐང་

10

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞི་པས། ལས་ལ་ཨཎ་ནོ་ཞེས་པས་ཨཎ་བྱིན། ཉེར་བསྒྱུར་བི་གོང་དུ་བྱིན། ཉ་ཎ་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིས། ཎ་ཉ་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཨཻ་ཨཱ་ཡར་བསྒྱུར། དང་པོའི་ཥ་ཎ་ནིས་ན་འོས་ཎ་ནར་བསྒྱུར། སི་བྱིན་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་བི་ནཱ་ཡཿགྲུབ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། འདུལ་བའི་མདོར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པ་དང༌། ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་དང་བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་དུ་ཚིག་དོན་གྱི་འདུལ་བ་མཐའ་དག་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་བམ་གྲངས་དང༌། འགྱུར་ཕྱག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་བྱུང༌། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང༌།

11

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང༌། གཞུང་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུར་དགོས་སོགས་བཞི་བཀོད་པ་དེ་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་བཞི་མ་ངེས་པར་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་ཚད་མ་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་དགོས་པ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་ངན་པ་བཟློག་ཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་བ་འཚོས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞི་འཚོས་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་ངན་པ་བཟློག་པ་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གི་དགོས་པ་ལ་གཙོ་ཕལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྩ་བར་འདོད་པ་ཁེགས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་བོད་དུ་མས་སྣ་ཚོགས་ལབ་ཀྱང་མ་སྤྲོས། ཡང་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ན་རེ།.

...

.ཤ་མི་དང་སྦལ་ཏི། འདིའི་དགོས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དག་ནི་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་དེ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་གཙོ་ཕལ་གཉིས་དང་བཞི་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དགོས་པ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་

12

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། བརྡ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒྲ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདིས་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་འདིའི་འབྲེལ་བ་དང༌། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང༌། དགོས་པ་དང༌། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་སོགས་མེད་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཞི་དང༌། དེ་བཞི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་དང་བརྒྱད་བཅད་པ་དེ་དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདུལ་བའི་མདོ་འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྙད་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་དོགས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བརྗོད་དོ། །ཐབས་མེད་པར་དོགས་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཤད་དོ། །འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ན། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སླའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་བརྗོད་བྱ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཟེར་ན། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་གཞི་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དང༌། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང༌། བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་གེ་བ་མང་བོ་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་གཞིར་བཞག་ནས། བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་བྱས་ནས་སྔ་མ་ལ་རྟོག་བཏགས་སམ་སྒྲ་སྤྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་བུམ་

13

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རྟོག་བཏགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པས་རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ཚད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། ཚད་མས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དགག་པ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ས་འམ་འཁྲ་ས་ཡིན་ན་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ཀྱི་ཚད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་སའམ་འཁྲ་ས་དོན་དུ་མེད་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགག་དགོས་མང་པོ་སྣང་ཡང་མ་སྤྲོས།
རང་ལུགས་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱ་དང༌། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་

14

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང༌། དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་དང༌། དེ་ལྟར་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དེ་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྨོས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་བསྙད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པས་དགོས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མདོ་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་མྱང་འདས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སྨོས་པས་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་འདིའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། འདུལ་བའི་མདོ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། འོ་ན་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བརྒྱད་དུ་ཡང་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་ཤུགས་གཉིས་སམ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་དང༌། དགོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སམ། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་ལ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་གཉིས་སམ། ཉིང་དགོས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དེ་གཉིས་དང༌། འབྲེལ་བ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་དེ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། དགོས་སོགས་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བསལ་བྱའི་བློ་

15

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

ལ་ལོག་རྟོག་བཞི་དང༌། ཐེ་ཚོམ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་རྟོག་བཞི་ནི་ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་སོགས་དང༌། ཐེ་ཚོམ་བཞི་ནི་ཊཱིཀྐ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
རྩོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་ཉིང་དགོས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་ལམ་བདེན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མི་བཟུང་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདིས་ལམ་དང་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པ་བཅད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཉིང་དགོས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་མིན་ཀྱང་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་བདེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་མ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ན་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དགོས་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་སྤོང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤོང་ཞེས་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་གིས་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། སྡུག་

16

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བསྔལ་སྤོང་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་དགོས་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་རྟོགས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདིའི་སྔ་རོལ་གྱི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཉིང་དགོས་སམ་ཉིང་དགོས་མཐར་ཐུག་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པས། བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཅིང༌། འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་དང་དགོས་པ་ཤུགས་ལ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དངོས་སུ་དང༌། དེ་གཉིས་བསྡོམས་པས་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དམ་པར་སྒྲས་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་ཅིང༌། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་གིས་སྒྲ་སྤྱི་དང་

17

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

དོན་སྤྱི་རིམ་བཞིན་དངོས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་བརྗོད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་རྣམ་རྟོག་པ། །གཞན་གྱི་ཆ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ། །དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང༌། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྡའ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་གིས་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་རྩ་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ངོ་བོའི་སྒོས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདིས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་དེ་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རབ་བྱུང་གཞིས་སྡོམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྡོམ་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་དང་བཅས་པས་སྤང་བྱ་ལྟུང་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེས་མ་གོས་པའི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཤུགས་ལ་གཙོ་བོར་བསྟན། གཞི་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསླབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་གཞི་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྦྱང་བྱའི་བསླབ་པ་ཤུགས་ལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྔ་ཕྲུགས་སྐབས་སུ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀྱང་ལུང་སྡེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཐབས་གསུམ་པོ་དེར་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྐྱོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དེ་དང༌། ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དེ་དང༌། མདོར་བསྡུས་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་བསྐང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་འགྲེལ་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དུ་གཞི་རྣམ་འབྱེད་ཕྲན་ཚེགས་ཞུ་བ་རྣམས་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་

18

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་ལས། འདིར་ཐབས་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་བྱས་པ་དེ་དེ་གསུམ་རྩ་འགྲེལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞིའི་སྐབས་སུ་མདོ་རྩ་འདིར་དང་པོར་གཞི། དེ་རྗེས་ཕྲན་ཚེགས། དེ་རྗེས་ཞུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་གཞི་རྩ་བ་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་དེའི་འགྲེལ་བ་དང༌། ཞུ་བ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་ལས། ལག་རྡུམ་དང༌། ནས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་དགག་པ་མཛད། །མཛེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྙེན་རྫོགས་པ། །ཞེས་པའི་མཛེས་པ་ཞེས་པས་རིགས་དང་ལུས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་བཤད་པ་ལ། དེའི་སྐྱོན་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་ལས། སྐྲ་སེར་དང་ནི་སྐྲ་སེར་སྐྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྲའི་སྐྱོན་དྲུག་དང་མགོ་སྐྱོན་བདུན། རྣ་བ་མིག་སྣ་ཀོས་ཀོ་སོ་ལྔ་ལ་སྐྱོན་བརྒྱད་བརྒྱད་བཤད་པ་དང༌། ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དང༌། སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང༌། དེ་ནི་ལག་རྡུམ་ལ་སོགས་པས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པའི་སེན་གཅིག་དང་དགྱེ་སྒུར་མཛུབ་དྲུག་སོགས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། འདི་དག་གི་གནང་བཀག་མ་མཐུན་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དང་པོར་གཞི། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྲན་ཚེགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུ་བ་སོགས་བསྟན་པས། གཞི་རྩ་བ་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་དང༌། ཞུ་བ་སོགས་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་ཀྱང་གོ་ནུས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་སྐབས་སུ་དང་པོར་རྣམ་འབྱེད། དེ་རྗེས་ཕྲན་ཚེགས། དེ་རྗེས་ཞུ་བ་བསྟན་པས་ཀྱང་རྣམ་འབྱེད་རྩ་བ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ། ཞུ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་ཀུན་གྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་པས་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག །མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་

19

དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ།

བྲེགས་པ་སོགས་མ་བྱས་པར་རབ་བྱུང་རུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཕྱིས་དབྱུང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་གྲོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐུར་བའི་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང༌། ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་འདི་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ་མདོ་སྡེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ཉུང་ངུས་རྒྱ་ཆེན་རྟོགས་ནུས་ཀྱི་དབང་རྣོན་དང༌། ཚིག་རྒྱས་པ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་དབང་རྟུལ་ལ་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཚང་བ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དེར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང༌། རུང་མཐུན་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང༌། ཚིག་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དབྱར་སྔ་མ་བྱས་རྗེས་སུ་དབྱར་ཕྱི་མ་བྱེད་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང༌། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བསྟན་པའི་ལུང་ཟློས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྒྲུབ་པ་དང་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་དང༌། དགག་པའི་རྗེས་སྒྲུབ་པ་དང་གནང་བ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལས་འདིར་གང་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་པས་ཟློས་འགལ་མེད་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱར་གཉིས་ཟློས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དབྱར་སྔ་མ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱི་མ་བཅས་པར་རྟོགས་པས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང༌། དང་པོ་བྲན་རབ་བྱུང་གནང་བ་ལས་དེ་ལ་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཕྱིས་བྲན་བཀག་པ་གཙོ་ཆེ་བར་རྟོགས་པས་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ་ཆོས་ལ་ལ་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཀྱང་དེ་སྤྱིར་བསྟན་ཡིན་པས་གཞི་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱོར་དུ་རུང་བར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུང་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འཁྲིག་ཚིག་ལ་གསུངས་ནས་གཞན་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་སྤྱིར་བསྟན་

20

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདུག་འགྲེང་སོགས་ཀྱི་ཆགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རེག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མིན་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང༌། ལུང་དུ་བསླབ་པ་ཕུལ་ཉམས་མ་བྱས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་པར་སྦྱར་ནས། གཞན་ལ་མ་སྦྱར་ཡང་དེ་སྤྱིར་བསྟན་ཡིན་པས། ཕམ་པ་སོགས་གཞན་ལ་སྦྱོར་བའི་རུང་མཐུན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་རུང་མཐུན་ཆེས་མང་བ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ་ཁྱམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །གནས་ཁང་དང་སྒོ་ཁང་དང༌། དགོན་པར་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གནས་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བསྒོམ་པའི་གནས་མི་རྙེད་པས། དེའི་དོན་མདོ་འདིར་མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ་སོགས་ཀྱིས་མི་མང་བོ་འདུ་བ་དང༌། ཅ་ཅོ་སོགས་གཡེང་བ་དང་ཀྱལ་ཀ་ཅན་སོགས་ཡོད་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་གནང་བཀག་བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་སོ་སོའི་ལུགས་མི་མཐུན་པ་མང་སྟེ་ལྔ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

21

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དང༌། མཚན་ཉིད་ལ་དང༌། དབྱེ་བ་ལ་དང༌། བསྡུ་བ་ལ་དང༌། ལྡན་ཚུལ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་དང༌། ཐོབ་གཏོང་ལ་དཔྱད་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དང༌། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་སེམས་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤོང་སེམས་ཀྱི་སེམས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་གཉིད་དང་ཆང་གིས་མྱོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་གཡེང་བ་དང༌། འགོག་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་སྤོང་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པས་སྡོམ་པ་ཡོད་ཅེས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་སྡོམ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལས་གྲུབ་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ན། སེམས་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པ་དག་ལ་སེམས་པ་དེ་མེད་ན་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟག.

...
.ཡང་མཁས་

པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡོམ་པ་བྱེ་སྨྲས་གཟུགས་དང་མདོ་སེམས་ཡན་ཆད་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཇོག་ན་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྤང་བྱར་ཐལ་བ་དང༌། ཚེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བླངས་ན་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་འཕངས་ཤིང༌། ཀུན་བཏུས་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཞེས་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཕུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དོགས་པ་ལེགས་ཀྱང་འདིའི་

22

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འཁྲུལ་གཞི་སྡོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་སོ། །འོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སོང༌། དེར་ཐལ། དེའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཚེ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་འཇུག་པས་ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དེའི་སྡོམ་པ་གནས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཚེ་གཅིག་ཕན་ཆད་མི་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ལུས་དེ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་ཊཱིཀྐ་ལས། ཚེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་ན་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག་ལུས་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བ་དང༌། ལུས་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་སྡོམ་པའི་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྦྱོར་བ་སོགས་མི་དྲན་པས་ཚེ་འདིར་ཇི་སྲིད་འཚོའི་འོག་ཏུ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་ཇི་སྲིད་འཚོའི་འོག་ཏུ་སོ་ཐར་གྱི་དེ་མི་སྐྱེ་ཡང༌། ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཞག་ལྔའམ་བཅུར་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་རྩོད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྲིད་འཚོའི་འོག་ཏུ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་རིགས་ན་ཞེས་གསུངས། རྩོད་ཚུལ་གཉིས་པ་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཞག་ལྔའམ་བཅུ་ཡང་རུང་སྟེ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གེགས་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ཚུལ་དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀས་བཅས་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

23

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དེར་ཐལ། སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་དུས་དེ་དག་ཕན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་དབང་གིས་བཅས་སྡོམ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་དེ་དག་མེད་པས་མཆོག་ཟུང་སོགས་ཀྱང་བཅས་པ་ལ་མི་དབང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པས་ཚུར་ཤོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ། ཉན་རང་གིས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་གང་ཉིན་ཞག་གི་བསྙེན་གནས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་འདིས་ན་གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་དང༌། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འོས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ལྔ་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ལྡན་དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པས་དང༌། དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པས་དང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེབ.

...

.མཁས་རློམ་རྩིང་བོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་
སྨྲའི་ལུགས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། རྣམ་རིག་མིན་རྣམས་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྡོམ་དང་སྡོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཞེས་དང༌། སྡོམ་པ་སོ་སོ་ཐར་ཅེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་ཅིང་རྩིང་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་རང་ཡིན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རྣམ་རིག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཡང་སོ་ཐར་

24

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང༌། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་སྡོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཆལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་གཟུགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང༌། སྤོང་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེའི་གཟུགས། །དེ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་གྱི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལས་གཞན་དྲུག་རང་གིས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དྲུག་གཞན་གྱིས་བྱེད་ན་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤོང་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང༌། །བྱེད་ན་ཞེས་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་མཛོད་ལས། དགེ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་ལ་གནོད་བྱེད་གོང་འོག་མང་མོད་མ་སྤྲོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་སྤོང་བདུན་གྱི་གྲངས་ལ་འདྲེན་རྒྱུའི་ངག་གི་ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྱབ་པར་

25

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཐལ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་སྒྲས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་སྒྲས་ཁྱབ་ཀྱང༌། ངག་ལས་ལ་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངག་གི་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྤོང་བདུན་གྱི་ནང་གི་རྫུན་སྨྲ་སྤོང་བའི་ངག་གི་ལས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོམ་པ་ལེན་དུས་ཀྱི་རྫུན་སྨྲ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫུན་སྨྲ་སྤོང་བའི་ངག་གི་ལས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྫུན་སྨྲའི་ལས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་གསོ་སྦྱོང་འདོན་དུས། ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་བཤགས་བསྡམ་བརླབས་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་དག་ཀྱང་ཅང་མི་སྨྲ་ན་རྫུན་སྨྲའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ཁྱེད་ཅག་ལྟུང་བ་མེད་ན་ཅང་མ་སྨྲ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། དགེ་སློང་གང་ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་དྲན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྫུན་སྨྲ་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལམ་ལ་ངག་ཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྫུན་སྨྲའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ངག་ཅིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངག་གིས་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་ལུས་སོགས་ཀྱིས་རྫུན་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དོན་གོ་ན་རྫུན་དུ་འགྱུར་བར་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་དང་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་སོགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་

26

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དུ་འདུ་ཤེས་པས་ངག་གམ་ལུས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ངག་གི་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་དེ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་སྔ་མའི་ངག་གམ་ལུས་ཀྱིས་ཞེས་དང༌། ལུང་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ངག་གིས་ཚིག་མ་སྨྲས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྫུན་ལ་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་སྦོམ་པོ་དང་ལྟུང་བྱེད་དང་ཉེས་བྱས་ལྔ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྫུན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫུན་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་དང༌། ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་སོ་ཐར་ལས། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་ཕམ་སོགས་ལྔ་བཤད་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལུང་དྲངས་ནས། གསོ་སྦྱོང་ལ་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་ལས། མ་དག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྨྲ་བས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཆོག །འདིས་ནི་སྤོང་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ལུང་རིགས། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
ལུགས་ལ་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། དེའི་བག་ཆགས་གཏོང་རྒྱུས་མ་བཅོམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཟེར་ཞིང༌། ཚེ་འཕོས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ལ་ལྷ་སོགས་ལ་མེད་པར་ཡང་འདོད་པ་ནང་འགལ་ངོ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྤོང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་

27

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་འདྲའི་སེམས་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཏོང་རྒྱུས་མ་བཅོམ་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་གཏོང་རྒྱུས་མ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ངེས་འབྱུང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བཞག་པའི་བག་ཆགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ནོད་དབང་བསྐུར་ཡིན། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྷ་མི་དང༌། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པ་གང་རུང་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། ལས་གྲུབ་ལས། སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤོང་སེམས་མངོན་གྱུར་པ་མིན་ཀྱང་སྤོང་སེམས་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནམ། བག་ཆགས་མངོན་གྱུར་པ་ཅིག་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་པས་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ། །ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤོང་པའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བཤད་གྱི་གང་རུང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྔགས་སྡོམ་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བག་ཆགས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ། འོ་ན་སྔར་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་མྱོང་གི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་

28

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་བག་ཆགས་དེའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཤི་འཕོས་བས་མི་གཏོང་བར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་མྱོང་གི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཛོད་ལས། བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང༌། །མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང༌། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་ཤི་འཕོས་དང་འདུལ་བ་གཏོང་ཞེས་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཅིག་མེད་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་སྡོམ་པ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སློང་གི་གོ་ཆོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་དུ་ཐལ། ཤེས་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་འདི་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འདི་པའི་ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་པའི་ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་ཞེན་ཤུགས་དྲག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་པའི་ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་དང༌།

29

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ལུས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་གཞིའི་སྲེད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། མ་བཤིགས་པས་རིང་དུ་སོང་བ་རབ་ཏུ་དམ་པོར་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་རིགས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང༌། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤོང་བའི་སེམས་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་ས་བོན་མངོན་གྱུར་པ་གང་རུང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་དང༌། སྤོང་བའི་སེམས་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་ས་བོན་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འདི་པ་དག་གི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་ཡིན། འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པར་བྱེད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

30

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཆལ་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཕམ་པར་བྱས་ཟིན་པས་སྡོམ་པ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་སྡོམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པར། འདིར་སྡོམ་པ་ཆུང་བ་ལ་བྱ་ཡི། སྡོམ་པ་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྩ་བ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་ན། ཕམ་པ་བྱུང་བས་ཁྱབ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྩ་བ་བཞི་གང་རུང་ལ་སྤྱད་ན། ཕམ་པ་བྱུང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱས་པའི་དགེ་སློང་བཟང་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཕམ་པ་བྱུང་བར་ཐལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱས་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྔོན་བཅས་བར་བཅས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་བཟང་སྦྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཚུན་ཆད་དུ་ཕམ་པའི་བཅས་པ་མ་མཛད་ཀྱང༌། བཅས་པ་གཞན་དེའི་གོང་རོལ་ནས་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་པ་དང་པོ་དང༌། ཡང་ཆོས་གོས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་པ་གཉིས་པ་དང༌། བཟང་སྦྱིན་ལ་ཕམ་པར་གསུངས་པ་བཅས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཤམ་ཐབས་

31

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དང་པོར་བཅས་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་གོས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བར་དུ་བཅས་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་དོན་ལས་ཀྱང༌། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཚུན་ཆད་བཅས་པ་མ་མཛད་ཟེར་བ་ནི། ཕམ་པའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེའི་གོང་རོལ་ནས་ཀྱང་བཅས་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལུང་དང་གླེང་འབུམ་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཕམ་པའི་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སོ་ཐར་ལས། ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བསླབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་བསླབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་ལྟུང་བའི་རྒྱུར་སྤྱད་ན་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་དང་ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པའམ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡང་ན་ལས་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་གཟུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སོ་ཐར་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་པའི་དགེ་སློང་གི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སློང་དང༌། སློང་བའི་དགེ་སློང་དང༌། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སློང་དང༌། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དང༌། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་དང༌། དོན་འདིར་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གཟུངས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལྟུང་བ་ཇི་བཞིན་མི་འོང་ལ་བཞི་པས་ཤས་ཆེར་ལྟུང་བ་མི་སྤྱད་པས། དགེ་སློང་ལྔ་པ་དེར་འཇོག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཏེར་མཛོད་སོགས་དང་རང་གཞན་འདུལ་མངོན་ལ་ཞིབ་སྦྱངས་མེད་པའི་རྩིང་ཡམ་པ་མང་པོ་

32

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ན་རེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་དང་པོར་ཐར་པས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྐད་དོད་པྲ་ཏི་མོཀྵ། ཞེས་གསུངས་པའི་པྲ་ཏི་ནི་སོ་སོ་བ་དང་དང་པོ་ལ་འཇུག །མོཀྵ་ནི་ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སོ་སོ་བའི་སྐད་དོད་པྲ་ཏིའི་དོན་མ་ཚང་ཞིང༌། ཐར་པའི་དོན་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། པྲ་ཏིའི་དོན་དང་པོར་བྱས་ནས་སྡོམ་པ་ཐོབ་དུས་བསྟན་ཅིང༌། མོཀྵ་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་སྡོམ་མིན་ལས་ཐོག་མར་གྲོལ་བའི་སྡོམ་པར་འཇོག་པ་གང་ཞིག །པྲ་ཏིའི་དོན་སོ་སོ་ཞེས་ཟློས་སྒྲ་བྱས་ན་སོ་སོ་བ་རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་སྟོན། པྲ་ཏི་ཐབས་ལ་བསྒྱུར་ན་ཐར་པ་མྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཐ་མ་ལ་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོག་མར་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཐོབ་པ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་ཞེས་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་བྱས་ནས་ཐར་པ་ལ་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། རང་གཞན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྔ་མ་ཐར་པ་དང་ཕྱི་མ་མི་ཐར་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པའོ། །ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གང་གིས་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མཛོད་སོགས་དུ་མའི་དོན་ཤེས་པར་གྱིས།

33

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་.

...

.རྒྱ་བྱ། འཛིན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། སོ་ཐར་
གྱི་སྡོམ་པ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི། དགེ་སློབ་མའི། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་བརྒྱད་དབྱེ་བ་སྒྲས་བརྗོད་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་མེད་པས་ལྷག་མ་བདུན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཇོ་བོའི་ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བསྙེན་གནས་མ་དྲངས་པའི་བདུན་ཡིན་པར་དེའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ནི་རིས་བརྒྱད་པོ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་བརྒྱད་པ་བསྙེན་གནས་པའི་བར་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་སོགས་གང་ཟག་རིས་བརྒྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིས་བརྒྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིའི་དང་པོ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་རང་བཞིན་དང༌། འོག་མ་གཉིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་རྫས་རིགས་གཅིག་པ་དང༌། ཕྱི་མ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་མ་བཞི་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་སྡོམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གསུམ་པོ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྡོམ་པ་བཞི་དང་གསུམ་དེ་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་མ་དང༌། དགེ་སློབ་མ་དང༌། དགེ་ཚུལ་མ་དང༌། དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། དགེ་སློང་དང༌། དགེ་ཚུལ་དང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་པོ་ལས་རང་

34

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞིན་ཐ་མི་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་མི་འདོད་པ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། རིས་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། དེ་ནི་སྡོམ་བརྒྱད་རྩ་བ་ཡིན། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་སྡོམ་པ་བརྒྱད་ཀའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང༌། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྔ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྔ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་སྟེ་ལྔ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང༌། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་བརྒྱད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་དང་པོ་གསུམ། །རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་ཐ་མ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་.

...

.རྒྱ་བྱ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་
སྡོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་

35

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཏེ། དེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་སྡོམ་པ་བདུན་གྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བདུན་ཇི་སྲིད་འཚོ་དང༌། བརྒྱད་པ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིན་སྡོམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རིས་བདུན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བླང་པར་བྱའོ། །བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་ཏུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དགེ་སློབ་མའི་དེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོ་གཉིས་ལོན་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལོ་གཉིས་ནས་གཏོང་བ་ཡང་མིན་ལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།.

...

.རྒྱ་བྱ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་དྲོ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དེ་བླངས་ཤིང་ཕྱི་དྲོ་དགེ་ཚུལ་སོགས་སུ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཞག་གཅིག་འདས་པའི་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱ།.

...

.ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤོར་ན་བླང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་ཐར་གྱི་
སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཤོར་ཡང་བླང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། སྡོམ་པ་སླར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །དེ་འདྲའི་དགེ་བསྙེན་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་སློབ་མས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བསྟེན་པར་ཁས་བླངས་པས་དེའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་གང་ཞིག །དེས་སླར་ཡང་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་པ་ན་བསླབ་པ་འཁྲུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློབ་མ་གང་གིས་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལྟར་རུང་ངོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ན། དགེ་སློབ་མ་དེའི་བསླབ་

36

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་གཞི་རྣམས་འཁྲུག་པ་ཉིད་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། འཁྲུག་པ་ཉིད་ལ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་ལྷག་མ་ལ་བརྗོད་བྱ་མི་སྣང་བས་མ་སྤྲོས་ཤིང༌། ཁ་ཅིག.

...

.རྒྱ་བྱ། ལུགས་

འདི་འཐད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་བཀྲོལ་པ་ལ་བློ་ལྡན་དག་དགའ་བར་གྱིས། གཞན་ཡང༌། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིས་བདུན་འདྲེན་ཚེ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་མི་འདྲེན་པར་བསྙེན་གནས་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཀུན་རིས་བདུན་དུ་བྱེད་ཚེ་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པར་བསྡུས་ནས་འདྲེན་པར་སྟོན་པས་བཀའ་བསྩལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྙེན་གནས་པ་དེ་དགེ་བསྙེན་དངོས་མིན་པས་དགེ་བསྙེན་གྱི་བར་མ་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་རིས་བདུན་གྱི་དགེ་བསྙེན་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། གསོལ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་མནོས་ན་གང་ཟག་དེ་འཁོར་རྣམ་པ་བདུན་ལས་འཁོར་གང་གི་ནང་དུ་བསྡུ། བཀའ་བསྩལ་པ། ནམ་འཚོའི་བར་གྱི་ཁྲིམས་མ་མནོས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཁྲིམས་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་དགེ་བསྙེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྡོམ་པ་དང་པོ་བདུན་ཇི་སྲིད་འཚོ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་བཤད་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་རིས་བདུན་བྱས་ཚེ་དེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྡོམ་པ་དང་པོ་བདུན་གང་རུང་མིན་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྙེན་གནས་པ་འཁོར་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆིས་སམ། བཀའ་བསྩལ་པ། ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་དང་སྦྱར་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནོད་པ་འཁོར་རྣམ་

37

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིས་བརྒྱད་འདྲེན་ཚེ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྙེན་གནས་ཕ་མ་ཕྱེ་ནས་བརྒྱད་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཤེས་སྤྲིངས་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་སྡོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང༌། དགེ་བསྙེན་དང༌། དགེ་བསྙེན་མ་དང༌། བསྙེན་གནས་དང༌། བསྙེན་གནས་མའི་སྡོམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་དང་མི་མཐུན་པས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །
སྡོམ་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྡན་ཚུལ། སེམས་པར་འདོད་པའི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡང་རྩིབས་གཞོན་སེང་སོགས་ན་རེ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་དང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མནོས་ཚེ་སྡོམ་པ་སྔ་མ་དག་ཕྱི་མར་གྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབས་པ་དང༌། རྒད་པོ་ཉིད་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་པ་མང་པོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྡོམ་པ་དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བླངས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ཐ་དད་ཅེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། དོང་ཙེ་གཅིག་དང་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དེ་དག་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། འོ་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཚེ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

38

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་མེད་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པར་མནོས་ན་ཁྲིམས་བཅུ་དང་ཁྲིམས་ལྔ་མ་མཆིས་པར་མི་འགྱུར་རམ། བཀའ་བསྩལ་པ། མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མིང་དང་གོ་རིམ་སྟོར་བར་ཟད་དེ་དགེ་སྦྱོང་གི་མིང་སྟོར་ནས་དགེ་སློང་གི་མིང་འཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ན་ཚོད་རྒན་པའི་ཚེ་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་བཏང་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤིང་གི་ལོ་མ་གཅིག་གི་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འོང་བ་ལྟར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་བར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་གྱི་མིང་ཙམ་ནི་འཕྲལ་ལ་འདོགས་སོ། །དཔེར་ན། སྐྱེད་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུར་དཔྱིད་དང་དབྱར་ནི་སྔོ། སྟོན་ནི་སེར། དགུན་ནི་སྐྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཁ་དོག་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་མར་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཐ་དད་དེ། དེ་ལྟར་དུས་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དང་འདྲ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་དུས་ཀྱིས་སྔ་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་བོ་གཅིག་པའམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡང་སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང༌། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་སྤང་བྱ་

39

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

བཅུ་སྤོང་གི་རང་བཞིན་དང༌། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། སྡོམ་གསུམ་རིམ་མནོས་ཀྱི་བཅས་པ་ཀུན་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲངས་དོང་ཙེ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་མ་ཟད་ངོ་བོ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་ཆས་གོང་འཕེལ་དུ་ཡང་སོང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཆེས་མང་པོ་དག་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཆེས་མང་པོ་དག་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགེ་བསྙེན་བས་དགེ་ཚུལ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཆེས་མང་པོ་དག་ལས་ལྡོག་པས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྲོག་གཅོད་པའི་གཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལྡོག་གི་དགེ་བསྙེན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཐ་དད་ཅེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། སྡོམ་པ་གསུམ་དག་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་གསུམ་ནས་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བཏུང་བ་སྤོང་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིས་གནས་གྱུར་ལ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་རིགས་པ་ཞིབ་མོས་དཔྱོད་ལ་ཞིབ་ཆ་མ་ནོར་བ་གཅེས་སོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་སླ། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་གནས་པ་ལ་བཤད་པའི་

40

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཕྱིར། ཤཱཀྱ་བློས། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ལས་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་མཁས་གྲུབ་ཊཱིཀྐ་ཆེན་ལས། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་གཅིག་པའོ། །དེས་ནི་འགག་པ་དང་གཅིག་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པས་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་སྐྱེ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྫས་སམ། ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་དུས་དང་འཇིག་དུས་མི་མཉམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་གསུམ་ཀྱང་རྫས་རིགས་གཅིག་པར་ཚོགས་ཀྱང་ཆོ་ག་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་དུས་དང་གཏོང་དུས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། དེའི་ཚེ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་རམ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མིན་ཏེ། འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྫས་སོ་སོ་ཡང་མི་ཡོང་སྟེ། གོང་མའི་སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྡོམ་པ་འོག་མ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་ཀུན་ལ་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ངོ་བོ་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྡོམ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྡོམ་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་གཏོང་པ་སྐྱེད་ཤིང་དང་སྐྱེད་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ངོ་བོ་དུས་སོ་སོ་ལ་མི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྡོམ་པ་གོང་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཁ་དོག་དུས་སོ་སོ་ལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་

41

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

བར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་གྱི་མང་ཙམ་ནི་འཕྲལ་ལ་འདོགས་སོ། །དཔེར་ན་སྐྱེད་ཤིང་དང་སྐྱེད་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུར་དཔྱིད་དང་དབྱར་ནི་སྔོ། སྟོན་ནི་སེར། དགུན་ནི་སྐྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཁ་དོག་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྡོམ་པ་སེམས་པར་འདོད་པའི་སྡོམ་གསུམ་ལྡན་ཚུལ་ལ། བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ས་

སྐྱ་བ། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་སྡོམ་གསུམ་གོང་མ་གོང་མ་བླངས་ཚེ་འོག་མ་དེ་དང་དེ་གོང་མ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཡང་གནས་འགྱུར་བར་འདོད་ཟེར། འོ་ན་སྡོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བླངས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་དེ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པར་ཐལ། གནས་འགྱུར་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། སྡོམ་པ་སྔ་མ་ཕྱི་མར་གནས་འགྱུར་ན། ཕྱི་མ་སྔ་མའི་གཏོང་རྒྱུར་འགྱུར་བར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བས་སྡོམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་བཏང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་ཞིང་བོར་བས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་བཏང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སོ་ཐར་སྔགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། སྡོམ་པ་གོང་མ་གོང་མ་འོག་མ་འོག་མའི་གཏོང་རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྔགས་སྡོམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་པོ་གནས་གྱུར་ནས་སྔགས་སྡོམ་འབའ་ཞིག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། གོང་མ་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་འོག་མ་གཏོང་ན་གོང་མ་འོག་མའི་གཏོང་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐ་ཆད་ཅི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་

42

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རེ། སྡོམ་པ་གོང་མར་གྱུར་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་གཉིས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། བྱང་སྡོམ་བླངས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོས་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཆེད་དུ་རང་བསྟོད་དམ། གཞན་སྨོད་གང་རུང་བྱས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བྱང་སྡོམ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟུང་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགེ་སློང་དེའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤི་འཕོས་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཐལ། བྱང་སྡོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤི་འཕོས་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང༌། །མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང༌། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། གོང་མ་ཐོབ་པས་འོག་མ་གནས་གྱུར་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགེ་སློང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེ་ཚེ་འཕོས་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་དུ་ཐལ། གསུམ་ལྡན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེ་སྔགས་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་དཀྲིས་དྲག་པོས་བུད་མེད་ལ་སྨད་པས་ཀྱང་དགེ་སློང་དེའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྔགས་སྡོམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་བུད་མེད་ལ་སྨོད་ན། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་བི་བྷཱུ་ཏིའི་སྡོམ་གསུམ་འོད་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལས། །བག་ལ་ཉལ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས། །རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ནས། །འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་སྡོམ་གསུམ་ལྡན་འདོད་ཀྱང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྡོམ་གཉིས་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་

43

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཙམ་ལས་མེད་པས་ལྐོག་གྱུར་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་བྱང་སྡོམ་གཉིས་གནམ་སྟོང་དུས་སུ་ཉི་མས་ཟླ་སྐར་ལྟ་བུར་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོད་ཕྲེང་ལས། རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ནས། །འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་སྐར་མ་ཤར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔེ་འདི་ས་མཐོན་པོའི་སྐབས་སུ་སྲིད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང༌། སྔགས་སྡོམ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་སྡོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དེ་འདྲ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་འདོད་པ་བཀག་ཟིན་ཅིང༌། དཔེ་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་དུས་སུ་ཟླ་བ་དང་སྐར་མའི་བསལ་བྱའི་མུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་སོ་སོར་སེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་དགེ་སློང་དེས། བུད་མེད་ཕལ་པར་ཀུན་དཀྲིས་དྲག་པོས་སྨད་ན་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྙེད་བཀུར་ལ་སྲེད་པ་དྲག་པོས་བདག་བསྟོད་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང༌། བུད་མེད་ལ་མི་ཚངས་སྤྱད་ན་སོ་ཐར་གྱི་དེ་འབྱུང་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལས། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བུད་མེད་ལ། །སྨོད་པར་(1)བྱུང་བ་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་དང༌། བསླབ་བཏུས་ལས། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྙེད་དང་བཀུར་སྟིར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དཔེ་དོན་ཡང་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་གོང་མ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཡང་གོང་མའི་བཅས་པ་ལས་ལོག་པས་འོག་མའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་དུ་མ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྡོམ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་གོང་མ་འོག་མའི་

1 པར་ཐེངས་དང་པོ། བྱེད་པ།

44

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁྱབ་བྱེད་དང་འོག་མ་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན་སྡོམ་པ་གོང་མ་བཏང་ན་འོག་མ་ཡང་གཏོང་བར་ཐལ། གོང་མ་འོག་མའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་ན་ཁྱབ་བྱ་ཡང་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གོང་མའི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་འོག་མའི་གཏོང་རྒྱུས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང༌། གསུམ་ལྡན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་བཅས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ནི་ཆེས་རགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་དེ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་བུད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལྷར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤོང་སྡོམ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་བཞི་གང་རུང་གི་དངོས་གཞིའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་སྤོང་སྡོམ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་ལྕོགས་མེད་ལ་སྤོང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། མུ་བཞིར་བྱ་སྟེ་མུ་དང་པོ་ནི་མི་ལྕོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་

45

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

གཏོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དངོས་གཞི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་དགེ་སློང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང༌། དེ་འདྲའི་སྡོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་ནས། །གཏོང་ཞེས་དང༌། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང༌། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་སྤོང་སྡོམ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཞི་པ་ནི་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། འདི་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་

46

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། འདི་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་འཁྲུལ་བ་རགས་པས་ལུང་རིགས་མང་པོ་མ་སྤྲོས། སྔགས་སྡོམ་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་དུ་ལྟ་ལ་གཞན་དུ་སྤྲོ་འདོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །
སྡོམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྡེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་དཔྱད་པ་དང༌། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང༌། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྩ་ལྟུང་བཞིའི་ཕམ་པ་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་དེ། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རྩ་ལྟུང་བཞིའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སུ་མ་ཟད་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སླར་ཡང་སྡོམ་པ་བསྐྱར་ནས་ལེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མ་ཤོར་ན་སྡོམ་པ་བསྐྱར་ནས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། སྔ་རབས་པ་དག་ན་རེ་ནི་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ཞིག་པས་མཐར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁ་བསྐང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསླབ་པ་ནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་དང་སྡོམ་པ་ནི་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། སྡོམ་པ་མ་ཤོར་ན་སྡོམ་པ་སླར་ལེན་དོན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་བསླབ་བཏུས་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་སླར་ཡང་སྡོམ་པ་ལེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་སྔ་དྲོ་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ཕྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་ན་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་མེད་

47

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དོ། །ཞེས་དང༌། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་ཡོད་པ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་འཆད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས་སྡ་དྲོ་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ཞེས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་ནི་རྩ་ལྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩ་ལྟུང་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཉིས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལན་དུ་གསུངས་ལ། ནས། རྩ་ལྟུང་ལས་གཞན་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། དེའི་ཕྱིར་མཐར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཐར་གྱུར་པ་ཕམ་པའི་མིང་ངོ༌། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ལུང་ལས། དེའི་ཚེ་དེའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཉམས་པ་དང་བཅོམ་པ་དང་ལྟུང་བ་དང་དྲང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་རྩ་ལྟུང་བཞིའི་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མཐར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གསོ་བ་དང་སླར་བླང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་ཐུན་མོང་གི་རྩ་ལྟུང་བཞིའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གསོར་མི་རུང་བ་དང་སྡོམ་པ་སླར་བླང་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། གལ་ཏེ་མཐར་གྱུར་པ་ཉིད་ལས་ལྡང་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཉམས་པ་དང་བཅོམ་པ་དང་ལྟུང་བ་དང་དྲང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཐར་གྱུར་པ་བྱུང་ལ་འཆབ་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཉམས་པ་དང་དྲང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན། སྡོམ་པ་གསོར་མི་རུང་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན། སྡེ་ལྔའི་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེ་བས་

48

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་དགེ་སློང་མ་རེག་ཕམ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་གྲུབ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་དེ་བྱེད་པའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་མ་ཡིན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མ་མཚན་གྱུར་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྔ་རབས་པ་དག །ཅེས་པ་ནས། དགེ་སློང་མ་མཚན་གྱུར་པ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཆབ་བཅས་ལ་ཚེ་དེ་ལ་མི་འདག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང༌། འཆབ་མེད་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་ཤེས་པར་གྱིས། གཞན་ཡང༌། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་སམ། བཀའ་བསྩལ་པ། དེ་བཞིན་ཏེ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་ཕམ་པ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔར་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དེའི་སྡོམ་པ་མ་ཞིག་ན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་གསུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཕྲན་ཚེགས་ལས། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་བསླབ་པ་ནི་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་བྱུང་བས། དགེ་སློང་དེའི་སྡོམ་པ་ཞིག་

49

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འཇིག་ན་བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་གི་བསླབ་པ་དགེ་སློང་དང་འདྲ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཇི་སྟེ་མཐར་གྱུར་པས་སྡོམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་བསླབ་པ་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་ཤོར་ཡང་འཆབ་སེམས་མེད་པ་ལ་སྡོམ་པ་སྟེར་ཞིང་སྐྱེས་པས་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག །ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེར་བས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཚེ་རང་གྲལ་དུ་སྡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསླབ་པ་ནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་བ་སྨོས་པས་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་བསླབ་པ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བསླབ་པ་སྦྱིན་རྒྱུ་ལ་སྡོམ་པ་ཡང་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་པ་དང་སྡེ་པ་གཞན་བརྩད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཇི་སྟེ་འོ་ན་བསླབ་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་ཞེ་ན་བསླབ་པ་དེ་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཡིན་གྱི། སྡོམ་པའི་བསླབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་ཏུ་འདུག་པ་དང་བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་ང་གཅིག་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྟེར་བ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞུ་བ་སོགས་ལས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་དང་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དེས་རང་གི་དགེ་འདུན་ལས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དེས་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པས་ཇི་སྲིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་བསླབ་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། དེ་དག་རྣམས་ལ་འགྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆད་པའི་

50

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལས་སུ་བསྐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པའི་བརྩད་ཚུལ་ཞིབ་པར་འོད་ལྡན་དུ་ལྟོས།
གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་འཆབ་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡན་ལག་གཞན་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆབ་སེམས་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཅིག་ཅར་ཕྲད་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཅིག་ཅར་མ་ཕྲད་པ་ལ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་པ་དྲག་པོས་གདུང་བ་དང་འཆབ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་གྱུར་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕམ་པ་ཐོག་མར་བྱུང་ནས་འཆབ་སེམས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་དེ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་ཕྲད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བས་ན་དུས་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་གི་གཞི་མཐུན་འདོད་དེ། རྩ་བ་བཞི་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གང་རུང་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཏང་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མི་གཏོང༌། འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ལ་རྣམ་པར་མ་དག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་ནི་འདི་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུག་པས་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་གཏོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མཐར་གྱུར་པས་སྡོམ་པ་ཞིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་འོ་ན་ལུང་གཞི་ལས། དེ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་

51

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་གི་ཕམ་བཞི་བྱུང་བས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སྨད་པའི་དགག་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་དག་པ་ལ་ཕམ་ལྷག་གིས་སྐུར་བ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་བཅས་ལྡན་གཞན་གྱིས་ཕམ་ལྷག་གིས་སྐུར་བ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འོད་ལྡན་ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པས་གང་ཟག་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པའི་གཞི་བཅུ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མར་གསུངས་པ་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་དཔྱད་ན། དེ་དག་གང་ཁས་ལེན་སྙམ་ན། འདུལ་བ་ལ་ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་གཙོ་ཞིང་སྡོམ་པ་ཐོབ་གཏོང་སྔོན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་མཐུན་ཏེ། བཅས་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་ན་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་བཞི་གང་རུང་མ་བྱུང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གིས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་ན་སྡོམ་པ་མ་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། མཐར་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་རང་ཉིད་ན་རེ། བདག་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་

52

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བྱས་ཟེར་བ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ཕམ་པ་གཞན་གསུམ་གྱིས་སྐུར་བ་བཏབ་ནས་ལྷག་མ་བྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ལྷག་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བའི་བཅས་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ལྷག་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཅིག་གིས་རྨ་ཉམས་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པས་ཕམ་པ་བྱུང་སྙམ་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ལ། ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ཞེ་སྡང་གིས་ཕམ་པ་གཞན་གསུམ་གྱིས་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ལྷག་མ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་སྨྲས་ཀྱང་རྨ་ཉམས་པས་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་ཕམ་པས་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དེས་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ལྷག་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞུ་བ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཞུ་བའི་གཞུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་དོན་ནི། དེ་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་ཏུ་ལོག་པར་ཞུགས་ནས་བདག་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་ལ། གང་ལ་སྨྲས་པ་དེས་ནི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། ནས། ཞེ་སྡང་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་ཤོར་ཡང་བླངས་ན་སྐྱེ་ལ། སླར་བླངས་པ་དེས་སྔར་ལྟར་བསླབ་པའི་ཆོས་ལྔ་བཅུ་སོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བསླབ་པ་སྩལ་བས་བསླབ་པ་ཕུལ་ཏེ་ཁྱིམ་པའི་དངོས་

53

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པོར་མཆིས་པ་ལས་དེ་སླར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་འཚལ་བ་དང༌། དེ་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཕམ་པ་འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པས་ཉམས་པ་ཡིན་ན་བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་སླར་གསོ་བར་བྱར་ཡོད་ཀྱང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཡང་སྐྱེ་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འབྱེད་གཞུང་འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པ་ལས། གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའི་གཞི་བཅུ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགེ་སློང་མ་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་སྔ་མའི་དོན་ཕམ་པས་དག་ཀྱང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ཉེས་བྱས་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་བཞི་ཀ་འབྱུང་བ་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞི་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ནས་སྡོམ་པ་གསར་དུ་མ་བླངས་པར་སྡེ་ལྔའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང༌། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕམ་པ་བཞི་གཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། གཅིག་ལ་མཐར་གྱུར་པ་བཞི་ཡང་འབྱུང༌། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས། གཅིག་ཆར་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མ་ལའང་བསླབ་བྱིན་ཡོད་ལ་བཙུན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་གློས་མི་

54

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འབེབས་པ་བཀག་ཚུལ་སོགས་དེར་བལྟའོ། །དེས་ན་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདིར་སྡོམ་པ་ཐོབ་གཏོང་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དགེ་སློང་མ་ལ་འདོམས་པ་ལྟུང་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་ཀས་ཉམས་པ་ལ་སྡེ་ལྔའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཙམ་ལས་མི་འོང་བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་མཐར་གྱུར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷག་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་སློང་མ་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང༌། མཐར་གྱུར་པས་སྡོམ་པ་ཞིག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་འདི་འདྲ་དུ་མར་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཡོན་ཏན་འོད་ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་པས་བྱེ་སྨྲའི་རྟོག་བཏགས་མི་འདོད་དམ་སྙམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གཅེས་པར་གྱིས་ཤིག །
གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ། འདུལ་འཛིན་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སྤྱད་ཚེ་སྡོམ་པ་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགེ་སློང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། ཞེས་པ་ནས། དེའི་སྡོམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ཚུལ་སོ་ཤོར་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཙམ་བྱུང་བས་དགེ་སློང་དེའི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང༌། དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ལས་ཉམས་ཀྱང༌། ཕྱི་མ་གསུམ་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་གཉེན་པོ་སྡོམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་གཅིག་བླངས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་བླངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། མཁས་

55

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་དམར་སྟོན་ན་རེ། ཕམ་པ་སྡོམ་པའི་སོ་ཤོར་དང་ཀུན་གཏོང་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་སྡོམ་པའི་རྫས་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཙམ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དམ་བཅའ་དང་པོའི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཡིན་ན་ཀུན་གཏོང་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལྟར་བཤད་པ་འགལ་འདུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་དངོས་གཞི་སྤྱད་པས་སྡོམ་པ་ཞིག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་དུས་ཀྱི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་རྩ་ལྟུང་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་འཇིག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་རུང༌། ཤཱཀྱའི་སྲས་ཀྱིར་མི་རུང༌། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྟུང་བ་ཕམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་ཞེས་དང༌། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བས་ཕྱིར་བླང་དུ་མེད་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་ན་ཕྱིར་བླང་དུ་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་ལུགས་ཤེས་པར་གྱིས། འདིས་གྲུབ་མཐའ་གང་དང་མ་སྦྱར་བ་ཡང་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་སུ་སྣང་

56

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ངོ༌། །ལུགས་གཉིས་པ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབས་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ལེན་ཚུལ་དང་བསླབ་པ་འབུལ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ཕམ་པས་གཏོང་ཚུལ་དང་ལྡན་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྡོམ་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དང༌། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་ཧ་ཅང་ཐུགས་ཐུབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མས་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང༌། དེ་ལྟར་མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེན་ཚེ་དང་པོ་དགེ་ཚུལ་དེ་རྗེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་ཅིང༌། བསླབ་པ་འབུལ་ཚེ་ཡང༌། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཕུལ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མ་ཕུལ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་ཚེ་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར་དུལ་བ་ལྷས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་སློང་དག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར་དུལ་བ་ལྷས། དགེ་སློང་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པ་ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར་དུལ་བ་ལྷས། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའོ། །ཞིག་

57

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་ཞེས་བྱ་བ་རྨས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕམ་པ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་རུང་ཡང༌། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པར་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡང་ཐེག་ཆེན་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ལས་མེད་པར་ཐལ། ཕམ་པ་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསླབ་པ་ཉམས་པ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་བ་དང༌། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་ཤེས་པ་དང༌། དགེ་སློབ་མས་གཞན་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བསྟེན་པར་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྔོན་དུ་དེར་ཤེས་པ་དང༌། བསླབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་བས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་ཤེས་ན་སྔར་སྡོམ་པ་ཆགས་པ་དེ་འཇིག་གོ །ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་དེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་སྡོམ་པ་སྔར་ཆགས་པ་དེ་མི་འཇིག་གོ །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མངལ་ན་གནས་པའི་ཟླ་བ་དང་ཤོལ་གྱི་ཟླ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསྣན་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཚང་ན་སྔར་སྡོམ་པ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་མི་འཇིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང༌། རྟེན་བོར་བ་དང༌། རྟེན་ཉམས་པ་དང༌། གཞི་ཆད་པ་དང༌། དེ་སྲིད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ལ་དགོངས་ནས། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང༌། །མཚན་གཉིས་བྱུང་དང་ལན་གསུམ་གྱུར། །དགེ་རྩ་ཆད་

58

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རྣམས་ཐུན་མོང་ངོ༌། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དེར་ཤེས་དང༌། །བསྟེན་ཕྱིར་ཁས་བླངས་ཉིན་ཞག་འདས། །རིམ་བཞིན་དགེ་སློང་དགེ་སློབ་མ། །བསྙེན་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཕམ་པ་སྡོམ་པའི་སོ་ཤོར་དང༌། ཀུན་གཏོང་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། ཉམས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན་ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆོས་ཅན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱུང་ན་གཏོང་རྒྱུའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བྱུང་ན་གཏོང་རྒྱུའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་བརྒྱད་རྒྱུད་ལྡན་གང་ལ་ཡང་ཁྱོད་བྱུང་ན་དེ་དག་ཀུན་གཏོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཕམ་པས་དེ་ཉམས་ལ་མི་གཏོང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང༌། དོན་ལའང་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བ་གཉིས་གོ་དོན་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ངོ་བོ་དང༌། མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བ་དང༌། བསྡུ་བ་དང༌། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང༌། སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང༌། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང༌། ཐོབ་གཏོང་གི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་འདོད་པར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་མཚུངས་ཀྱང༌། བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་གཟུགས་ཅན་དང༌། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས། །ལྡོག་པ་དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང༌། །སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ། །ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཅིང༌། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་

59

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

མིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་སོགས་དང༌། མདོ་སྡེ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་དེ་དག་ཁས་ག་ལ་ལེན། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཟླ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང༌། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་སྡོམ་པ་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་པས་ཡིད་སྡོམ་དང་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་གཞི་མཐུན་གཅོད། གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་ཅེས་པས་གཞན་སྡེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྩ་བ་བཞིའི་གཞི་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་སོགས་གཅོད། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པ་གཅོད། ངེས་འབྱུང་སྨྲས་པས་ལེགས་སྨོན་འཇིགས་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅོད། སྡོམ་པ་སྨོས་པས་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཙམ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་ནི་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང༌། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་དང༌། །དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ། །དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློང་སྟེ། །སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་དང་ཀུན་བཏུས། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

60

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞི་པ་བསྡུ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང༌། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་གནས། དགེ་བསྙེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞིར་བསྡུ་བ་དང༌། དུས་ཀྱི་སྒོས་ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང༌། ཡན་ལག་གི་སྒོས་སྤོང་བཞི་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་དང༌། ཐ་མ་ལྔ་རབ་བྱུང་གི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་དང་པོ་གསུམ། །རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་ཐ་མ་ལྔ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་རྫས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་དང༌། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་རིགས་གཅིག །དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དང་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་རིགས་གཅིག །དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་མཚན་གྱུར་པ་ན་མིང་འཕོས་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྫས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དང༌། ལྷག་མ་བདུན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་བླང་བར་བྱ། ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། རིས་བདུན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱའོ། །བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་ཏུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ་སྲོག་གི་མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཡན་ལག་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་

61

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ལས་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་བཞི་ལས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡོམ་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་ངག་གི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གང་སྤེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །
ལྔ་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ་ལྔ་ལས། རང་གི་སྤང་བྱ་རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤོང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་ཁྱིམ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི། །བརྒྱད་སྤོང་བསྙེན་གནས་སྡོམ་པའོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་མ་བྱིན་ལེན། །སྲོག་གཅོད་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས། །རྩ་བ་བཞི་ཡིན་མལ་ཆེ་མཐོ། །ཆང་འཐུང་གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་དང༌། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཡན་ལག་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་དང༌། ལྷ་དང་ཀླུ་སོགས་རྒྱུད་ལྔའི་དེ་དང༌། དུས་ཉིན་མཚན་གང་རུང་རེར་བླངས་པ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་བླངས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་བཏུལ་ཚུལ་དང༌། འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྡེ་དུ་མར་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་དུ་མར་བསྙེན་གནས་བྱིན་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐེག་ཆུང་དང་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་བར་མའི་དགེ་བ་དང་ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། འོ་ན་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་དག་གིས་འཕྲོག་མ་དང་འབྲོག་གནས་ལ་སོགས་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཕོ་མོ་དུ་མ་དང་ཀླུ་ལ་དགེ་བསྙེན་དང་བསྙེན་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་གཞི་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲངས་ཤེ་ན། དེ་དག་ནི་བར་མའི་དགེ་བའམ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཙམ་ལ་བཀོད་

62

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྡོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནོད་པ་ལ་ནི་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤན་པ་དང་བྱི་བོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་བསྙེན་གནས་བླངས་པ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཉིན་མཚན་གང་རུང་རེ་ལ་བསྲུང་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཀཏྱ་ནའི་ཕྱག་ལེན་མང་དུ་མཛད་པ་ལྟར་མཁས་པའི་ཆོ་ག་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་བརྟན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང༌། ཉིན་མོ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་དུས་ཚོད་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྙེན་གནས་ཡང་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགྱེས་རྡོར་ལས། དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་འཆད་པར། མཻ་ཏྲི་བའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་ནི་བཙུན་པའམ་སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་བསྙེན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་ལྟར་ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་མཆིས་པར་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་རེ་མ་གཏོགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་ཡང་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་བསྙེན་གནས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་རྟེན་དམན་ལ་རང་དོན་ཁོ་ནས་ལེན་པའང་རུང༌། ཉིན་སྡོམ་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་དགོས་

63

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཤིང་རྟེན་ཡང་རབ་ཀྱི་རབ་དང༌། དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དུས་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང༌། ནས། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ལེན་པ་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། འོན་ཀྱང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་བསླབ་བྱའི་གྲངས་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་གཞིར་བཞག་ལ་བསྙེན་གནས་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཀྱང༌། ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་སྲུང་བར་དུས་གཅིག་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པར་བླངས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་སྡོམ་པར་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བའི་བོད་ཀྱི་མཁས་བླུན་མང་པོས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྲོག་གི་མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་བཟླས་པས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེས་ན་བསྙེན་གནས་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་བསྲུང་བ་དུས་གཅིག་ལ་བླང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་པ་ལན་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་བཟླས་ཏེ་བླངས་པ་ཡིན་པས་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་བསྲུང་བའི་སྡོམ་པ་དུས་གཅིག་ལ་བླངས་པས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཇོ་བོ་རྗེ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་ཇོ་བོས་མ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་ཟུར་ཟ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།

64

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བསྙེན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྙེན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྙེན་གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་རྩ་ཆུང་ངུ་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡན་ལག་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རྩ་བ་བཞི་སྤོང་བ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང༌། གཅིག་སྟེ་ཆང་སྤོང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག །ལྷག་མ་གསུམ་སྤོང་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བྱ་ལྔ་སྤོང་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། གསོད་རྐུ་སྨྲ་དང་ལོག་པར་གཡེམ། །མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་ལྔ་སྤོང་བ། །དགེ་བསྙེན་གྱི་ནི་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྤང་བར་བྱ་བ་ལྔ་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་དང༌། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང༌། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང༌། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། འབྲུའི་ཆང་སྦྱར་བའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བཏུང་བ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ནི་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་མ་གཉིས། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་རྒྱ་

65

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡམས་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དགེ་བསྙེན་ཐམས་ཅད་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་ཡང༌། མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་དང༌། སྣ་འགའ་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན། ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན། སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྙེན་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། སྣ་གཅིག་སྣ་འགའ་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད། །ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་དང་ཚངས་སྤྱོད་དང༌། །སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྙེན་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྤང་བྱ་རྩ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སྣ་གཅིག་བསྲུང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་བསྙེན་དེ། སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་སྣ་གཉིས་ཙམ་བསྲུང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་བསྙེན་དེ། སྣ་འགའ་འམ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་སྣ་གསུམ་ཙམ་བསྲུང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་བསྙེན་དེ། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལོག་གཡེམ་གཅིག་བྱས་པས་རྩ་བ་བཞི་བསྲུང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་བསྙེན་དེ། ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྲོག་གཅོད་རྫུན་མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ་ཆང་འཐུང་བ་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་དགེ་བསྙེན། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་གྱིས་

66

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དགེ་བསྙེན་དེ། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་བཞིའི་གཅིག་བསྲུང་བ་ནི་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང༌། རྩ་བ་བཞིའི་གཉིས་བསྲུང་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང༌། རྩ་བ་གསུམ་བསྲུང་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང༌། རྩ་བ་བཞི་བསྲུང་བ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རྩ་བ་བཞི་ལས་གཅིག་གཉིས་གསུམ། །འདོད་ལོག་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་དང༌། །སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་གྱི་དགེ་བསྙེན་དུ། ཁས་ལེན་རྣམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ལྔའི་གཅིག་ཙམ་སྤོང་བ་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་དང༌། ཡན་ལག་ལྔའི་གཉིས་ཙམ་སྤོང་བ་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང༌། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་བཞི་ཙམ་བསྲུང་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་དུ་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲངས་འདྲེན་ཚེ་སྣ་གཅིག་སོགས་རྩ་བ་བཞིའི་གྲངས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞིའི་སྟེང་ནས་འདྲེན་དགོས་ཤིང༌། ཆང་དགེ་བསྙེན་གྱིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆང་བརྩིས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གསུམ་དང༌། མ་བརྩིས་ན་གཉིས་བསྲུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་སྤེལ་ལས། ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་ནི་གཉིས་སམ་གསུམ་བསྲུང་བའོ། །ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཞིག་བཞི་བསྲུང་བའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཞིག་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང༌། གཉིས་སྤངས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་དག་ང་སྟོན་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྩྭའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྣ་གཅིག་སྤྱོད་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་དང༌། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་དང༌། ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་དང༌། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་དང༌། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་དང༌། གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་དང་བདུན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བདུན་

67

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལ་དགེ་བསྙེན་ལ་ལྔར་འདོད་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་དང་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ལྷག་མ་བཏགས་པ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མ་ལ་སྡོམ་པ་མེད་པའམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ཉི་ཟེར་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་དགེ་བསྙེན་བདུན་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་མཚན་ཉིད་པ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་མེད་པའམ། མ་ཚང་བ་ཡང་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དང་དགེ་སྦྱོང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྙེན་ཡང་མདོ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ཚིག་ཏུ་ཡང་སྨྲ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་དང༌། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྲུང་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ཆོ་ག་སྨྲས་ན་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་ཡང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཞི་སྟེ་ལྔ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས། རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་ནུས་ན་ལྔ་པ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ལོངས་ཤིག །ཅེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར་དུལ་བ་ལྷས། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་གཏན་ནས་སྤངས་པས་ལྔ་པ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་སྤངས་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱིས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པའི་ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱིམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གྲོང་བའི་ཆོས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་དོན་ཡོད་

68

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དེ། དགེ་བསྙེན་ལ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པས་ཆོག་ཀྱང༌། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྲུང་ཞིང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པས་ན་གོ་མི་སྟེ་བཙུན་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞེས་བཏགས་ཤིང་དགེ་བསྙེན་ཡིན་ལ། ཇོ་བོའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་ཡོད་སྨྲ་ལ་དེ་མེད་ཕལ་ཆེན་སྡེར་ཡོད་པར་མཚོ་སྣ་བ་སོགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་བརྒྱད་འགྲེལ་བར་བུ་ཎྱ་ཤྲིས་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བླངས་པ་ནི་གོ་མིའི་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཐུབ་དགོངས་ལས། གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ཁོ་ན་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ནི་གོ་མིའི་སྡོམ་པའོ་ཞེས་གདམས་ངག་གོ །ཞེས་དང༌། མཆེ་བའི་སྡེས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་ཁུངས་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། ནམ་འཚོའི་བར་གྱི་ཁྲིམས་མ་མནོས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མནོས་པ་དེ་ལ་ཡང་དགེ་བསྙེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྲུང་བ་དང་ཉིན་སྡོམ་སྟེ་བསྙེན་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་ཉིན་མོའམ་མཚན་མོའམ་ཟླ་བ་སོགས་སུ་སྤོང་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་གསུངས་ཏེ། དེ་རང་གིས་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། སྣ་འགའ་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། ཕལ་ཆེར་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། མཐའ་དག་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། དུས་ཐུང་ངུར་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། ཡུན་རིང་པོར་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་སྤོང་བ་བཅུ་དང༌། གཞན་སྤོང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པ་བཅུ་དང༌། གཞན་སྤོང་བ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་བཅུ་དང༌། གཞན་སྤོང་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ལ་བརྟེན་པའི་སྡོམ་པ་བདུན་ཅུ་དང༌། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སུམ་ཅུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཅུ་རྟེན་དང་ལྷག་མ་དྲུག་ཅུ་ནི་སྤང་བྱ་དང་དུས་ཇི་ཙམ་དུ་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ལྟར་སྡོམ་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚོན་ནས་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ཆུང་ངུ་ལ་

69

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

སོགས་ཡིད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །
གསུམ་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྩ་བ་བཞི་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེ། གཙོ་བོ་བཅུ་སྤོང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་དྲུག །བཅུ་སྤོང་དགེ་ཚུལ་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ཉིད་དང་གསེར་དང་དངུལ་འཛིན་པ་དང་བཅུ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ནི་དགེ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་བཞི་དང་མལ་ཆེ་མཐོ་དང་ཆང་དང་གར་སོགས་དང་ཕྲེང་སོགས་དང༌། ཕྱི་དྲོའི་ཟས་ཟ་བ་དང་གསེར་དངུལ་འཛིན་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་རྣམ་གཉིས་དང༌། །གསེར་དངུལ་ལེན་དང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཕྱེ་བས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ཉིད་དང་གསེར་དང་དངུལ་འཛིན་པ་དང་བཅུ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ནི་དགེ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོ་དང༌། སྤོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་བྱུག་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་བཅུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཡོད། སྒྲ་བཤད་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་དོད་ཤྲ་མ་ཎཱི་ར་ངལ་བའམ་དུབ་པ་ལ་འཇུག་པས། ཁ་ཏོན་དང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པས་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་བྱེད་པས་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་སྦྱོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་བསྣན་བསྐྱུར་(བསྒྱུར་)གྱིས་བཤད་ན་དགེ་བ་མྱང་འདས་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ཏེ། ལམ་ལ་ཡིད་སྤྱོད་པས་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པའི་རྗེས་སུ་སྟེར་འོས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྤོང་

70

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བར་ཁས་བླངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ཟུར་རྣམས་འཐད་དེ། དགེ་ཚུལ་མའི་རྗེས་སུ་བྱིན་པ་མ་སྨྲས་པར་སྟེར་འོས་སྨྲས་པས་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་དེ་དང་བསླབ་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན། ཆ་བཞག་སྨོས་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཞན་དེ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། དགེ་ཚུལ་སྡོམ་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ། །རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་རྗེས་མཐུན་གྱི། །ཆོས་དྲུག་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་ནི། །དགེ་སློབ་མ་ཡི་སྡོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པའི་རྗེས་སུ་སྟེར་འོས་ཞེས་པ་ཡང་འཐད་དེ། བུད་མེད་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་བར་བསླབ་སྡོམ་གྱི་ཚིགས་གཞན་ནམ་ཟུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། བུད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དགེ་ཚུལ་མ་ཉིད་དང༌། དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་དེ་སྤྱད་པའི་དུས་ནི་ལོ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྡོམ་པ་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ལོ་གཉིས་སུ་དྲུག་ཚན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་བསླབ་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱད་པའི་དུས་ནི་ལོ་གཉིས་སོ། །ལོ་གཉིས་ལས་ལྷག་ན་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེང་ཕྱིན་ཆད་མི་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཁན་མོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལས་ལོ་གཉིས་སུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གསོལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གསལ་བར་བཤད་པས་བོད་ཀྱི་བློ་བཟོ་དང་མི་འདྲའོ། །རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་བོ་ལས། གཅིག་པུར་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། །ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་རྐྱལ་མི་བྱ། །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། །སྐྱེས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། །སྨྱན་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱ་ཞིང༌། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། །དེ་དག་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་སྤོང༌། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་

71

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དྲུག་གང་ཞེ་ན། གཅིག་པུར་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ་དང༌། ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་རྐྱལ་མི་བྱ་བ་དང༌། སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པར་མི་བྱ་བ་དང༌། སྐྱེས་པ་དང་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དང༌། སྨྱན་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱ་བ་དང༌། ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་མཐུན་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། །གསེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང༌། །འདོམས་ཀྱི་སྤུ་ནི་འབྲེག་མི་བྱ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་བཟའ་མི་བྱ། །གསོག་འཇོག་བྱས་པ་བཟའ་མི་བྱ། །རྩྭ་སྔོན་མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། །ས་ནི་རྐོ་བར་མི་བྱ་བ། །རྗེས་མཐུན་ཆོས་ནི་རྣམ་དྲུག་སྤོང༌། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་གང་ཞེ་ན། གསེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་བ་དང༌། འདོམས་ཀྱི་སྤུ་འབྲེག་པར་མི་བྱ་བ་དང༌། ས་རྐོ་བར་མི་བྱ་བ་དང༌། རྩྭ་སྔོན་པོ་གཅད་པར་མི་བྱ་བ་དང༌། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་དང༌། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་གསུང་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་དགེ་སློང་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡང་ཡོད། དགེ་སློབ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་སློབ་མའི་སྐད་དོད་ལེགས་སྦྱར་ལས་ཤིཀྵ་མ་ཎཱ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཤིཀྵ་བསླབ་པ་དང་མ་ཎཱའི་རིང་ཆ་མོ་རྟགས་དང་མ་ཎ་ཡིད་དམ་འཇལ་བའམ་ཚད་ལ་བྱས་པས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡིད་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་ཕྱིན་ཆད་ལོ་གཉིས་སུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་གསར་བཤད་ཡིན་པས་བློ་དམན་རྣམས་དགའ་བར་གྱིས།
ལྔ་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ངོ་བོ་དབྱེ་དང་སྒྲ་འཇུག་ཆེད་བྱ་བ། །བཞི་པོ་འདི་དག་ཐུབ་པས་གསུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཆེད་དུ་དང༌། སྒྲ་བཤད་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྤང་བྱ་བདུན་འཁོར་བཅས་

72

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྤོང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རབ་བྱུང་གི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། སྤོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ནི་དགེ་སློང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་རང་གི་ངོ་བོ་སྡོམ་པ་སྟེ། །རྩ་བ་བཞི་སོགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྡ་བཅུ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཡོད། ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ། དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤོང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དགེ་སློང་ཕའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྤོང་བར་ཁས་འཆེ་བ་བྱས་ན་ཚུར་ཤོག་གི་དེ་དང༌། བཅས་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་དེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་ལ། དེ་དག་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སངས་རྒྱས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། ཕམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་ནི། །བཅུ་གསུམ་སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ་དང༌། །ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགུ་བཅུ་དང༌། །སོར་བཤགས་བཞི་དང་ཉེས་བྱས་ནི། །བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སྡོམ་པ་ཡི། །ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་རྣམས། །སྤོང་བར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤོང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱི་བུད་མེད་དེ། དགེ་སློང་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། ཕམ་བརྒྱད་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་དང༌། །སྤངས་པའི་ལྟུང་བྱེད་སུམ་ཅུ་གསུམ། །ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བརྒྱ་

73

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

བརྒྱད་བཅུ། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བཅུ་གཅིག་དང༌། །ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྣམས། །སྤོང་བར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགེ་སློང་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་དང་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་གི་དེ། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དེ། ཡང་དག་པའི་དེ་གསུམ་ཡང་ཡོད། མིང་གི་དེ། སློང་བའི་དེ། ཁས་འཆེ་བའི་དེ། དོན་དམ་པའི་དེ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དགེ་སློང་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། དབྱེ་ན་མིང་གི་དགེ་སློང་གང་ཡིན་དང༌། །རྟགས་ཙམ་འཛིན་དང་ཡང་དག་དགེ་སློང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། དགེ་སློང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སློང་དང༌། སློང་བའི་དགེ་སློང་དང༌། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སློང་དང༌། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དང༌། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དགེ་སློང་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་ལ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲ་བཤད་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་ཨུ་བ་སམ་པནྣ་ཞེས་པའི་སམ་པནྣ་ནི་ཡང་དག་པར་སོང་བས་ན་རྫོགས་པ་སྟེ་མྱང་འདས་དང༌། ཨུ་བ་ནི་ཉེ་བའམ་བསྙེན་པ་སྟེ། མྱང་འདས་ལ་ཉེ་བའི་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཞེས་བཤད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལྟར་རོ། །དགེ་སློང་གི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་བྷི་ཀྵུ་ལ་ཡི་གེ་བྲི་བསྣན་གྱིས་བཤད་ན། ལུས་ངག་གི་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཟད་པས་ན་དགེ་སློང་དང༌། དགེ་བ་སློང་པས་ན་དགེ་སློང་དང༌། ཟས་བསོད་སྙོམས་སློང་བས་ན་དགེ་སློང་དང༌། སྒོ་གསུམ་ཞི་བར་གནས་པས་ན་དགེ་སློང་དང༌། ལུས་ངག་གི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་པས་ན་དགེ་སློང་དང༌། ལོག་འཚོ་སྤངས་ཤིང་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འཚོ་བས་ན་དགེ་སློང་དང༌། ཡོ་བྱད་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤངས་པས་ན་དགེ་སློང་དང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་

74

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པས་ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་དགེ་སློང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་ལྔ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲ་འཇུག་རྣམ་པར་ཟད་ཕྱིར་དང༌། །དགེ་བ་སློང་དང་ཟས་སློང་དང༌། །ཞི་བར་གནས་དང་ལམ་ཞུགས་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གི་སྐད་དོད་བིཀྵུ་ནི་སྤྲང་པོ་དང་སློང་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བླ་ཐབས་སུ་སྒྲ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྣན་ཅིང་དགེ་སློང་དུ་བསྒྱུར་རོ། །ཡི་གེ་བྲི་བསྣན་གྱི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན། བྷི་དྷ་རྣམ་པ་ཀྵ་ཡ་ཟད་པ་སྟེ། ཀཱ་ཡ་ཝ་ག་གསུང་སཔྟ་དུརྴི་ལ་བྷི་དྷ་ཀྵ་ཡེ་ཎ་བྷི་ཀྵུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དགོས་ཏེ། བར་པ་གཉིས་སླ། བྷི་བི་དང་ཀ་ཧ་བྱས་ཏེ་བི་ཧ་ར་ཎ་གནས་པ་དང༌། ཥ་ཤ་བྱས་ཏེ་ཤ་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་དང༌། ཡང་ཀ་ཊ་བྱས་ཏེ་ཨ་བིཥྚ་ཞུགས་པ་དང༌། ཥུ་སུ་བྱས་ཏེ་སུ་མརྒ་ལམ་བཟང་པོར་བསྒྱུར་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་སྔ་མའི་ངག་སྒྲོས་བྲིས་ལ་གཞན་ཡང་དུ་མ་སྤྲོས་ཆོག་གོ །ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལེགས་པར་འཚོ་དང་ཆགས་སྤངས་དང༌། །ཡིད་འོང་ཕྱིར་ན་དགེ་སློང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང༌། སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་གི་མི་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་མི་ཡིན་ཀྱང་ཟ་མ་མ་ནིང་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲ་མི་སྙན། །མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ། །སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །གླིང་གསུམ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི། །རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི་ཟ་མ་དང༌། །མ་ནིང་མཚན་གཉིས་སོགས་ལ་མིན། །ཞེས་དང༌། ལུང་ཞུ་བ་ལས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་ནི་སྡོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལན་གསུམ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་རུང་རྟེན་དུ་སྤྱིར་རུང་ཡང་དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་རེ་

75

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དགོས་ཏེ། བསྙེན་གནས་སོགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་ལོ་བདུན་དང༌། དགེ་སློབ་མ་ལ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་སྟེ་གྲོང་བའི་ཆོས་སྤྱད་ན་བཅུ་དང༌། གཞོན་ནུ་མ་སྟེ་གྲོང་བའི་ཆོས་མ་བཟུང་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱིམ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སློང་ཕར་སྒྲུབ་ན་ཤོལ་བཅས་དང་ལོ་ངོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང༌། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང༌། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། རྒྱུ་དྲུག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྱེད་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དང་ཀུན་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་མི་སྐྱེ། མཛོད་ལས། རྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྐྱེན་བཞིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ཡང་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེ་སྨྲས་འདོད་ཅིང༌། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྟེན་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང༌། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་སྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་

76

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་དགེ་བ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་འབྱུང་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་སློབ་ཀྱི་ངག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་བྲལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལེན་འདོད་དང༌། ཐོབ་ཤེས་དང༌། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དགེ་སེམས་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྐྱེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྐྱེན་དང༌། བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྔ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྨྲ་དང་མཛོད་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ས་བོན་འགག་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱུ་འགག་མ་ཐག་པ་ནི་

77

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགག་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་འགག་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཀག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས། འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལྔའི་ནང་ནས་བྲལ་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་གོང་སྐབས་ཞིབ་ཆ་གྱིས། བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པར་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། དེ་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་མངོན་གྱུར་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ལའང་ཞིབ་ཆ་གྱིས་ཤིག །གཞན་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། ཐོབ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤོང་སེམས་སྐྱེ་ཚུལ་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་སོ་སོས་བཤད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡོམ་ལྡན་དེས་སྲོག་གཅོད་མི་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་མི་ནུས་པ་ལས་སྲོག་གཅོད་པའི་སེམས་བསྲུང་ན་རྟག་པའམ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དེ་བསྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྩོད་ཚུལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་མི་ནུས་པ་དག་ལས་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཅེ་ན།

78

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་ན་རེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲུང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་ལ་མི་གནོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་ལ་མི་གནོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལྔ་བྲལ་གྱི་སེམས་ལས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་དང༌། ཡན་ལག་དང༌། ཡུལ་དང༌། དུས་དང༌། ཚེ་ངེས་པ་མི་བྱེད་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དུ་བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། མི་ནུས་པའི་ལྷ་སོགས་ཀྱང་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་གཏོང་བར་ཐལ་ལོ། །རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། ནས། དེ་ལྟར་ན་འཐོབ་པ་དང་གཏོང་པའི་རྒྱུ་དག་མེད་པར་ཡང་སྡོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ན་རེ། ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོན་མེད་པའི་རྩ་སྐྱེས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཆེ་ཆུང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྔོན་མེད་པའི་རྩ་སྐྱེས་སམ་སོགས་བྱུང༌། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲངས་ཉུང་བར་ཐལ། སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲུང་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྔར་སངས་རྒྱས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་དག་གི་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ན་རེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་མི་འོང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་དེ་དག་

79

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་ནི་སྔོན་གྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉུང་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་ན་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མུ་གསུམ་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །
བདུན་པ་ལྡན་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང༌། དུས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང༌། སྔགས་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང༌། སེམས་པར་འདོད་པའི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་རིམ་མནོས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་རིམ་མནོས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་སློང་སྤང་བྱ་འདི་སྤོང་སྙམ་པ་དང༌། ཆོ་ག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་དུས་གནས་དུས་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཟོ་མཁས་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་དགོངས་ལས། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དང་པོའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ནང་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསགས་པ་དང༌། སེམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་གོང་མ་གོང་མའི་སྤོང་བ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བཟོ་བོ་མཁས་པས་བྱས་པའི་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱན་

80

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས། ཐ་དད་ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་གཏོང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པས་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། གཏོང་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཕུལ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་དུ་གནས་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་གི་གསེར་གྱི་པ་ཎ་གསུམ་གྱི་གཅིག་བཞག་ལ་གཞན་གཉིས་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། གང་གིས་སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནའང་སྡོམ་པ་སྔ་མ་མི་ལྡོག་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྡོམ་པ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཉིས་ཀ་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་སྡོམ་པ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དང་སེམས་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང༌། ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ཉམས་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་དག་སྔ་ཕྱི་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དུས་གཅིག་པ་མིན་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་བླངས་པས་སྔ་མ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་གསུམ་ཆར་ཡང་ལྷན་ཅིག་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་མ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བཞི་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང༌། སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ནི་སྤོང་བཞི་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཡན་ལག་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་ལས་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་སྟེ།

81

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་བཞི་ལས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ལ་ལ་ནི་བཞི་ལས་ཏེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡོམ་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་ངག་གི་རྫུན་སྨྲ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་སེམས་པར་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་བཞི་འཁོར་བཅས་དང༌། སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཐ་དད་པ་དང༌། ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དང་པོའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་ཏེ། ཞེས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཇུག་དག་གི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཇུག་འདི་དག་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས། སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་པས་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ། སེམས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་མང་ཉུང་སྡོམ་པའི་རྒྱུན་རིང་ཐུང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དང༌། བསམ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་སྡེ་པ་གོང་འོག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང༌། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་གཏོགས་

82

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཇུག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་གསུམ་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པ་ན་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོར་སོང་ཡང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་མི་དགོས། དེའི་ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བསླབ་བྱའི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མིན་ཏེ། འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྫས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་ཡང་མི་ཡོང་སྟེ། གོང་མའི་སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྡོམ་པ་འོག་མ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་གད་ཆུར་བཅུག་པའི་ཚེ་ཆུ་དེ་མར་གད་མདོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སྡོམ་པ་འོག་མ་བསྲུང་བ་ཡང་གོང་མའི་ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྐྱེན་དེ་དང་མ་བྲལ་གྱི་རིང་ལ་འོག་མ་ཡང་གོང་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དང་རིགས་རྒྱུན་ཕན་ཚུན་གཅིག་བཀག་ན་ཅིག་ཤོས་ཁེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྣོད་དྭངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པར་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ལ་སོགས་པ་བཅུག་པ་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཆུའི་མདོག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཆུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དག་གཅིག་བཀག་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆུའི་མདོག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ཚུལ་སོགས་དུ་མས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་གསུམ་ཐོབ་གཏོང་ཐ་དད་པས་གྲུབ་བདེ་མི་གཅིག་ཀྱང་

83

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

འོག་མ་འོག་མ་གོང་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་ཚོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་སླའོ། །
གཉིས་པ་དུས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པས་གཟུགས་གཉིས་དུས་ཇི་སྲིད་ཙམ་དུ་ལྡན་ཚུལ་དང༌། སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་བ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་ཀྱང་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེ་དེ་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་རབས་གཞན་གྱི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་འདས་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་བཞི་པ་ལས། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །ཞེས་དང༌། སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པ། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ད་ལྟར་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་དེ་དུས་གཞན་གཉིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདས་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་དུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདས་པ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཅིང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་ན་རྣམ་རིག་གི་གཟུགས་ད་ལྟར་ལྡན་ཀྱང་མི་བྱེད་ན་ད་ལྟར་བ་དང་མི་ལྡན་ཞིང༌། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཀ་

84

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་གི་དེའི་ལྡན་ཚུལ། བཞི་པ་ལས། མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན། ཞེས་དང༌། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་དེའི་ལྡན་ཚུལ། བཞི་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པ་ལས། མ་འོངས་མེད། ཅེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ནི་སུ་ཡང་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང༌། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སུ་ཡང་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤོང་བའི་སེམས་པ་ནི་གཉིད་སོགས་སེམས་གཡེང་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་ཀྱང༌། དང་པོ་ནས་སྤོང་སེམས་མངོན་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུ་ཡོད་ལ། སྤོང་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དང་པོ་ནས། མ་བཏང་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་དེས་རིགས་པ་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གཉིས་ཀར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་གྲུབ་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ན། སེམས་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པ་དག་ལ་སེམས་པ་དེ་མེད་ན་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྡོམ་པའི་མིན་ཀྱང་སེམས་པ་འདོད་པ་དག་གིས་དྲངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱུ་ལ། གཏོང་བའི་རྒྱུ་དང༌། གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཏོང་

85

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

བའི་རྒྱུ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་ཀའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བ་དང༌། རང་རང་གི་གཏོང་རྒྱུ་ཐུང་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་གི་གཏོང་རྒྱུ་ལྔ་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང༌། ཤི་འཕོས་པ་དང༌། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཆར་བྱུང་བ་དང༌། མཚན་ལན་གསུམ་འགྱུར་བ་དང༌། དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལྔ་ནི་རྩོད་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་ལ་བྱུང་ན་ཡང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང༌། །མཚན་གཉིས་བྱུང་དང་ལན་གསུམ་འགྱུར། །དགེ་རྩ་ཆད་རྣམས་ཐུན་མོང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས་ཀྱང༌། བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང༌། །མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང༌། །རྩ་བ་ཆད་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། དེ་ལྔ་བྱུང་ཚེ་གཏོང་སྟེ། དང་པོའི་ཚེ་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་དང༌། གཉིས་པའི་ཚེ་རྟེན་བོར་བ་དང༌། གསུམ་པའི་ཚེ་ཕོ་མོའི་དངོས་པོ་ཉམས་པ་དང༌། བཞི་པའི་ཚེ་རྟེན་ཉམས་པ་དང༌། ལྔ་པའི་ཚེ་རྟེན་དགེ་རྩ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕས་དངོས་བསམ་གང་རུང་གིས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་ཤེས་པས་དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་པ་གཏོང༌། དགེ་སློབ་མས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པར་ཁས་བླངས་པས་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་གཏོང༌། ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་འདས་པས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་དབང་གིས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བར། ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ །གལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ན་མ་ལོན་པའི་འོ། །མངལ་ན་གནས་པ་དང་ཤོལ་གྱི་ཟླ་བ་དག་དང་ཡང་བཅས་ཏེའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་ཚེ་ན། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་གྱུར་ན་དེའི་སྡོམ་པ་སྔར་ཆགས་པ་དེ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང༌། གཉིས་

86

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཀས་མངལ་དང་ཤོལ་ཟླ་བཅས་ཀྱང་མ་ཚང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་པ་ན་བསླབ་པ་འཁྲུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་པས་འཕེན་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་བཞི་ཡང་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་བྱས་མ་ཐག་སྡོམ་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ནི་ཉམས་པ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲའི་སྡེ་པ་གོས་དམར་སོགས་ན་རེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ནུབ་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསླབ་པའི་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དེའི་ཚེ་མི་གཏོང་སྟེ། སྔར་མེད་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཡང་སྔར་ཡོད་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དང༌། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ནུབ་པ་ལས། །སྡོམ་པ་གཏོང་ཞེས་འདོད་པའང་ཡོད། །ཅེས་དང༌། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལས་སྨྲ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་ནུབ་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་མི་ཚངས་སྤྱད་པའི་དགེ་སློང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གི་ཆ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་བ་དང༌། གཞན་སྡེར་གྱུར་པ་དང༌། བསླབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསླབ་པ་ཕུལ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབུལ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ། འདི་ཉིད་ལས། བདག་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཁྱེད་ཅག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དབུལ་བའི་ཚིག་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལག་བརྡས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་བྱེ་མདོ་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ལྔ་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

87

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་ཙམ་མཐུན་ལ་ཕམ་པས་ཉམས་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་སྡོམ་པའི་འཕེན་པ་མ་ཟད་ཀྱང༌། དེའི་སྔོན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་ཕམ་བཞི་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་འཕངས་པའི་དུས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ་གཏོང་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་ན་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པ་མི་གསོད་པ་དང༌། རྫས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བླངས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་བགྲོད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་དང༌། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་ཏེ། རྟེན་རྣམ་པར་འཁྲུག་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་འོག་ཐུན་མོང་གི་ཁས་ལེན་ལ་སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པར་དེ་ལས་མི་རུང་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བསྟན་པར་སོ་ཐར་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཆོ་གས་བླངས་ཤིང་བླངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང༌། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ལྟ་ནའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་ལ་གཙོ་བོར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་གེས་དཔྱོད་སྐབས་བསམ་མི་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལུང་རྟོགས་བསམ་མི་ཁྱབ། དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ་ཏུ་དེ་སོགས་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཅེས་པའི་མ་ཁྱབ་དང༌། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣལ་

88

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འབྱོར་རྟོག་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རྩོད་དུས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་མ་གོ་ནས་ལ་ལས་བསྟན་པ་འདིར་ཡང་དེ་འདྲ་འདོད་པ་དང༌། མཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་ལྷའི་དགེ་སློང་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་སོར་བཞག་ན་བར་མ་ལ་སྡོམ་པར་བཏགས་པའམ། འདིའི་ཚངས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས། ཚངས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཉེར་གནས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་ཐར་གྱི་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་ཚེ་གནས་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེད་ཤིང་དང་དེའི་ལོ་མ་དབྱར་སྟོན་དགུན་གསུམ་གྱི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོར་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པའི་དཔེར་ལེན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྡོམ་པ་དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་དུས་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དབྱར་སྟོན་དགུན་གསུམ་གྱི་ཤིང་ལོ་ཤིང་ལོ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་དུས་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དང་འདྲ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་ནི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་གྲུབ་

89

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་ཀྱང༌། བདེ་བ་སྟེ་གནས་དུས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུས་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་དད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དོན་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་དེ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུན་དང་རྫས་དགེ་སློང་དུས་སུ་གཅིག་ལས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་ལོ་མ་གཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་དགུན་དུས་ལོ་མ་གཅིག་ལས་གཞན་གཉིས་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་སྔ་མ་གཉིས་མི་གཏོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མའི་མིང་སྟོར་བ་ནི་ལོ་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་འགག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྔ་མ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པར་མནོས་ན་ཁྲིམས་བཅུ་དང་ལྔ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རམ། བཀའ་བསྩལ་པ། མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་ལྟར་ཁྲིམས་བཅུ་ནི་སྤང་བྱ་བཅུ་སྤོང་གི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྔ་ནི་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྤང་བྱ་ལྔ་སྤོང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་མི་གཅིག་སྐོར་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཚེ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བདེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན། དེ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད། གནས་དུས་སྤང་བྱ་ལྔ་སྤོང་སོགས་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟིན། འདོད་ན། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

90

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གནས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་སྤོང་བཞིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཕྱི་མ་སྤོང་བདུན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གསུམ་དོང་ཙེ་སུམ་བརྩེགས་ལྟར་གནས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཚེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཉམས་ལ་གཞན་གཉིས་མ་ཉམས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དོང་ཙེ་སུམ་བརྩེགས་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དོང་ཙེ་སུམ་བརྩེགས་ལྟར་གནས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གཞོམ་བྱེད་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་རྒྱུད་འཆབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་ཚ་དང་བག་མེད་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་(ཚིག་)པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྕགས་སླང་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ནང་དུ་མར་གྱི་དོང་ཙེ་གསུམ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཤ་ཚུགས་ཙམ་ལུས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་ཞེས་གསུངས་པར་ཟད་དེ། ཤིང་ཚིག་པ་དང༌། མཚེའུ་སྐམ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཤིང་ཚིག་པ་དེ་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ན། ལྷག་མ་སྔོན་གྱི་ཤིང་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཤིང་ཚིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གཉིས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང༌། ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་དང༌། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཕམ་པ་རྣམས་ལས་དགེ་སློང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་དང༌། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྣ་བ་

91

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

གཡས་གཡོན་ལ་རྒྱན་རེ་བཏགས་པའི། ནས། དགེ་ཚུལ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྲོག་གཅོད་དང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྤུ་རིས་དབྱེ་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་དོང་ཙེ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དོང་ཙེ་བརྩེགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསླབ་པ་འབུལ་ཚེ་དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཏང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལག་གི་དོང་ཙེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནའང༌། སྡོམ་པ་སྔ་མ་མི་ལྡོག་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྡོམ་པ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་དུ་མ་སྤྲོ། སྡོམ་པ་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་ན། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་བདེའི་རྫས་གཅིག་དང་དེའི་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན། དེའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། འདོད་ན། གྲུབ་པ་སྟེ་སྐྱེ་དུས་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ལས། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང༌། དགེ་སློང་ཉིད་དག་གི་སྔ་མ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུམ་གྱི་གཅིག་བོར་ལ་གཞན་གཉིས་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསུམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཕུལ་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། མདོ་སེམས་ཀྱི་སྐབས་འདིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང༌། བདེ་བ་སྟེ་གནས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང༌། འཇིག་དུས་མི་

92

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཅིག་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་གཉིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་འཁོར་དང་སྤོང་བདུན་གཙོ་བོར་སོང་བས་ན་དགེ་སློང་གི་མིང་ཐོབ་ཅིང༌། དེའི་བཅས་པ་ཀུན་བསྲུང་དགོས་ལ། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྙེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་ནས་དགེ་སློང་མ་མཐའ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་བསླབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང༌། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་ཕྱིན་ཆད་བསྒྲུབ་པར་བྱའི་མི་སྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་སོགས་ཀྱིས་འདྲ་ཡང་དབུལ་ཆོག་ལྟ་བུས་འཇིག་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གསུམ་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྡོམ་གསུམ་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གསུམ་གྲུབ་གཏོང་མི་གཅིག་ཀྱང༌། གནས་དུས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་བཞིའི་སེམས་པ་སྤོང་བདུན་སེམས་པའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྲུང་བ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཡང་བསྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་དེས་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བས་རང་མ་ཡིན་པའི་མིའི་སྲོག་བཅད་པ་ན་སྡོམ་པ་ཕམ་པ་དང་ཕམ་འདྲ་གཉིས་དང་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་གཅིག་གིས་ཕམ་པ་དང་ཕམ་འདྲ་གཉིས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གྲུབ་བདེ་གཅིག་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཅག་གིས་དེ་དག་ཁ་ནས་གང་ཐོན་བཀོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་ཡང་གོ་ས་ཐ་དད་ན་གནས་པའི་མེ་ཆུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

93

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་དེ་གཉིས་ཡང་ཡོད། གཉིས་པ་ཡང་ཡོད། གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སླ་ཞིང༌། འདོད་མི་ནུས། རིགས་པ་འདི་འདྲར་འཁྲུལ་བས་སྔོན་གྱི་སྡོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་བ་དག་ན་རེ། སྡོམ་པ་སེམས་པར་འདོད་ཚེ་གནས་འགྱུར་ཁོ་ན་དགོས་ཏེ། གསུམ་ལྡན་དགེ་སློང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་ལྷས་སྦྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཅིག་ཅར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱོན་དང༌། མ་གྲུབ་ན། དགེ་བའི་ལས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུད་ལྡན་མིན་དགོས་པས། མདོ་བསྟན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།.....ཤནྟི་ལེགས་བཟང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་བས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་མ་སྦོམ་དགའ་མོས་སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་བ་གང་ཞིག །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མ་སྦོམ་དགའ་མོས་སྟོན་པ་གཞན་དང་ཆོས་གཞན་དང་དགེ་འདུན་ཡང་གཞན་ཡོད་ཀྱི་འོ་ཅག་འདེངས་ཞེས་ཁྲོས་ནས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཁྲོས་དབང་གིས་ཡིན་པས་བསླབ་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ཉམས་ན་ཕུལ་ཀྱང་ཕུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཕུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོ་བའི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང༌། སྨྱོས་པ་དང༌། སེམས་འཁྲུག་པ་དང༌། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་ཉམས་པས་ཕུལ་ན་ཕུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
འདིར་བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་གི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་གཅིག་གམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་བྱིན་མཚམས་སྐྱེ་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་མཐུན་ནམ། ཞེ་ན། འདི་

94

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ན་ཆེར་གསལ་བ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་ལྗོངས་འདིའི་འདུལ་འཛིན་སྔ་ཕྱི་གཞན་དག་གི་ཡི་གེར་མི་གསལ་བས་ཉུང་གསལ་ཅིག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་དེ་ལ་སྡོམ་པ་བསྐྱར་ནས་བྱིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་བྱིན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསླབ་པ་བྱིན་ཞེས་པའི་སྟེར་རྒྱུའི་བསླབ་པ་དེ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མདོ་སྡེ་པ་མ་ཡིན་པའི་དབུ་སེམས་བྱེ་སྨྲ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་སླར་བླང་དུ་མེད་པ་དང༌། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་འདོད་པའི་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་བསྐྱར་ནས་བླངས་ན་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བར་འདོད། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཕམ་པ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སླར་བླངས་ན་རྣམ་དག་སྐྱེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བླངས་ན་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཆབ་མེད་ཕམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པས་ཆོག་ལ། ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་བླང་དུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། འདི་ལ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་འཆབ་པ་མེད་ན་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་པས། ཕམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཕྱིར་བླང་དུ་མེད་པ་སྒྲ་སོར་བཞག་གིས་ཆོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཕམ་པ་ལ་འཆབ་མེད་དང་འཆབ་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ལ་སྔ་མས་བསླབ་པ་ཕུལ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་པས་ངེས་པར་ལེན་མི་དགོས་ཀྱང་བསླབ་པ་མ་ཕུལ་ན་སྔ་མས་རྒྱུད་བཀག་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞུ་པ་ལས། བཙུན་པ་བསླབ་པ་བརྩལ་བས་བསླབ་པ་ཕུལ་ཏེ་ཁྱིམ་པའི། ནས། དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། གལ་ཏེ་ཕམ་

95

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སོ་ཐར་ཡང་སྔ་མ་ཕུལ་ནས་བླངས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སླར་བླངས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་མཐོལ་བཤགས་བྱས་ནས་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཕམ་པར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ཡང་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ལས་བླངས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མཐོལ་བས་བཤགས་པ་ནི། བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཆོ་གས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བས་སླར་བསླབ་པ་ཕུལ། དེ་ནས་བླངས་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་བསླབ་པ་ཕུལ་ནས་བླངས་ན་དེ་སྐྱེ་ཡང་དེའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླང་དུ་ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་ནི་སླར་བླངས་པས་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་སྐྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བསླབ་པ་མི་སྦྱིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་སྦྱིན་ན་རྣམ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སླར་བླངས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་གསུངས་ཚུལ་ཞུ་བ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཡོན་ཤཱཀ་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། སྔ་རབས་པ་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྟེ་མཐར་གྱུར་པས་སྡོམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་བསླབ་པ་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསླབ་པ་ནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

96

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང༌། ཞི་བ་ལྷའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མདོ་དེ་སྨོན་སེམས་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། མདོ་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་སྡིག་ལྟུང་འདག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ལ་མདོའི་དོན་ནི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་ཡང་སྨོན་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་སླར་སྡོམ་པ་གསོར་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས་སྡིག་ལྟུང་འདག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲར་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.བོད་རྒན། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱར་མི་རུང་ལ། དེ་སེམས་པ་ཡིན་པས་
བསྐྱར་ཆོག་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མར་ཕམ་པ་བྱུང་ན་མི་རུང་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མར་རུང་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་བཞི་འཆབ་མེད་བྱུང་བས་བསྐྱར་ན་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ནོར་བའི་རྨོངས་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱར་བས་སྔོན་བཞིན་འཐོབ་བོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་མིན་དུས་ཕམ་པ་བྱུང་ནས་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་སྐྱེས་པས་སླར་བླངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུད་ཕམ་པས་ཤིན་ཏུ་ཚིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་སླར་བླངས་པས་རྣམ་དག་སྐྱེ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཕམ་པ་དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་མཐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་མཐའི་མེས་རི་གླིང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྲེག་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད། །དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་

97

བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས།

གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་སྔ་དྲོ་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ཉི་མ་ཕྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་བསྐལ་བའི་མེ་དང་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། རྩ་ལྟུང་གིས་སྡོམ་པ་སླར་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་ཅེས་བཤད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བས་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བས་ཀྱང་བསླབ་པ་ཕུལ་ནས་སྡོམ་པ་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་པས་སྡོམ་པ་འཆལ་བ་དེ་མ་ཕུལ་ན་ད་དུང་དགེ་སློང་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེ་སྨྲས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང༌། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མེད་ན་དེ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མེད་ཀྱང་བཅས་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཕས་ཕམ་པ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་ཡང་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང༌། ཞེས་རྩོད་པ་དང༌། ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་ཁྲེལ་མེད་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྡོམ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བསླབ་པ་ཕུལ་ཡང་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་བསླབ་བ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཕུལ་བ་བཅས་དབང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསླབ་ཚིགས་བཞིན། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་

98

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་བར་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་བཀའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བློ་ལྡན་གྱི། །རབ་བྱུང་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང༌། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་གཞན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

ཐུབ་གསུང་མདོ་སྔགས་རྒྱ་མཚོ་ཧུབ་གཅིག་གིས། །
བཏུང་མཁས་དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་མཆོད་ཡོན་སྣོད། །
འགེངས་བྱེད་བློ་གྲོས་རལ་ཀླུང་ཐིགས་པའི་རྒྱུན། །
ས་གསུམ་རྒུད་པའི་དྲི་མ་འཁྲུད་ཕྱིར་བསྒྲེངས། །
མཚན་དཔེ་བྲལ་ཡང་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་མཛད། །འགོག་ལམ་མིན་ཀྱང་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་སྐྱོབ་ཆོས། །ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་མཛོད། །ཆོས་འདུལ་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་ཤིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱེ། །སྲིད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་ཉིང་ཁུ་རྣམ་འདྲེན་དེས། །དུལ་བའི་འཁོར་མང་དབུས་སུ་ལྷ་ཀླུ་སོགས། །སྐྱེ་དགུར་གཅེས་པར་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྩལ་ཆོས། །འདུལ་བ་འདི་ཡིན་ད་ཟུངས་ལྷ་ཀླུ་མི། །ཐུབ་ཁྱོད་འགྲོར་བརྩེའི་ཐུགས་ཀྱིས་འཛུམ་ཟེར་རྒྱས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཀླུར་བཅས་འགྲོ་རྣམས་ལ། །ཆོས་འདི་སྲུང་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྩལ་ཚུལ། །ཐོས་སོ་སྟོན་ཀྱེ་འདུལ་འཛིན་ས་ཁྱབ་མཛོད། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

99

སྔོན་ཆོགསྔོན་ཆོགགཉིས་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་དང༌། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞི་དང་ཕྲན་ཚེགས་དང་ཞུ་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་བཤད་པའི་དོན་འདྲིལ་བར་བཤད་ན། སྔོན་ཆོག་དང༌། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཀའ་གནས་ལ་གཞན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པ་དང༌། སྤྱིའི་དོན་གྱིས་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མང་པོ་ན་རེ།.

...

.ཤ་མི་ལུགས་དང༌། བྱ་འདུལ་ལུགས་འཛིན། སྔོན་ཆོག་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་རང་རང་གི་སྡོམ་
ལས། སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་མཁན་སློབ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཚུར་ཤོག་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། །སྟོན་པར་ཁས་བླངས་དྲི་མཉེས་ལྕི་ཆོས་བླངས། །འཕྲིན་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་སྔོན་ཆོག་བཅུ། །ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དང་པོ་གཉིས་དང་ངེས་ཞུགས་གསུམ་ལ་ཆོ་ག་མེད། འཕྲིན་ཆོག་དར་ཆོག་ཡིན། དྲི་མཉེས་སོགས་སྡོམ་པ་འབོག་པའི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་གཉིས་ཚང་མ་ཚང་ཞེས་པའི་ཆོ་ག་སྒྲ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་སོ། །འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རང་བྱུང་དང་ངེས་ཞུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་སྡོམ་པ་དེ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། རང་བྱུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་ཡིན་པའང་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འཕྲིན་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཁན་སློབ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དར་ཆོག་མིན་པའི་མཁན་སློབ་

100

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཅན་གྱི་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་ལུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། སྔོན་གྱི་ཆོ་གས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དག་མཁན་པོ་མེད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་མེད་པས། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གནང་བ་བས་སྔར་བཤད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་སྔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མཁན་སློབ་དང་བཅས་པའི་དགེ་ཚུལ་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མངགས་པ་དེས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང༌། མཁན་མོ་ལས་ལུང་མནོས་ཏེ་ཕོ་ཉས་ཁྲིམས་དབོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་སྦྱིན་མ་ནི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསླབ་པ་ལ་བསླབ་ཟིན་གྱི། དེ་ཡང་ཨུཏྤ་ལའི་ཁ་དོག་མ་འཕྲིན་པར་ཐོང་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་ཅིག །དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཨུཏྤ་ལའི་ཁ་དོག་འཕྲིན་པར་ཐོང་སྟེ་ཆོས་སྦྱིན་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་བསླབ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གནོད་བྱེད་དགུ་སོགས་ཡོད། གཞན་ཡང་ཚུར་ཤོག་གི་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྙེན་རྫོགས་དང༌། ལྕི་ཆོས་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་དང༌། བཅུའི་ཚོགས་དང་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དར་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་གནང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་ཆོག་དང་དར་ཆོག་གཉིས་ཀས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འདྲ་ཡང་ད་ལྟར་ནི་སྔོན་ཆོག་གི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོ་ག་གཉིས་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཆོ་ག་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ད་ལྟར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་རྣམ་

101

སྔོན་ཆོགཔར་དག་པ་དག་མེད་པས། དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡང་མི་འཐད། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་གི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྒྲ་ཡིན་ཀྱང༌། གསོལ་བཞིའི་སྔོན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁས་བླངས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་རྗེས་སུ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་གོང་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་པ་གང་ཞིག །ཀུན་དགའ་བོ་དར་ཆོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་ཞུ་བ་བྱེད་མཁན་ཀུན་དགའ་བོས་བྱས་པར་གླེང་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་འོད་སྲུང་ཡིན་པར་བཀའ་བསྡུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་ཆོག་ལ་ལྔ་ཚོགས་དང་བཅུ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར་མཚམས་ནང་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས།.....མཚོ། སྔོན་གྱི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་ནི་བརྒྱད་དེ། འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་གཅིག་དང༌། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཚུར་ཤོག་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། །སྟོན་པར་ཁས་བླངས་དྲི་མཉེས་ལྕི་ཆོས་སྤངས། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཤེས་སླ་སྟེ། གསོལ་བཞིའི་སྔོན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། སྔོན་གྱི་ཆོ་ག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡི། རྣམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

102

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་ཆོག་ཆོས་ཅན། དུ་མའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱས་མ་ངེས། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སྔོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལས་སྔ་རོལ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་གྱི་ཆོ་ག་ནི་སྦྱོར་དངོས་ཡུལ་རྟེན་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་དེ་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བའི་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སྔོན་གྱི་ཆོ་གའི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའི། རྣམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བྱུང་ཡང་ཆོ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོ་ག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟ་བ་དང་འཚོ་བ་དང་ཆོ་ག་ཞེས་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་སྐབས་འདི་དང་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ལ་ལས་བརྗོད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ཀླུ། རང་བྱུང་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཅུ་པོ་དེ་
སྔོན་གྱི་སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་སྔོན་ཆོག་ཅེས་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་གིས་བཤད་པ་དེ། སྡོམ་གསུམ་ལས། ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་བསྙེན་རྫོགས་བླངས། །འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་མཉམ་པོ་ལ། །འདི་རྣམས་སྔོན་གྱི་ཆོ་གར་བཤད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་དག་ཆོ་ག་མིན་བཞིན་དུ། ལས་སམ་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་ཆོ་ག་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ནས་བཟུང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འདུལ་མངོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་བཅུ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཆོ་ག་བཅུ་ཞེས་མ་བཤད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

103

སྔོན་ཆོགདེར་ཐལ། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འོས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ་ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་བ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་པ་བཅུས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་བ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲ་སྨོས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཀྱང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བརྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། གང་ཕྱིར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ནི། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོ་ག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་ཐབས་རྣམས་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོ་གའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་བླུན་པ་ད་ཅི་དགོས། ཡང་བོད་མང་པོ་ན་རེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་འདྲེན་ཚུལ་གཅིག་བྱས་ནས་ལུང་རང་འགྲེལ་དང་མ་མོ་དང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་སོགས་ཁྱད་མེད་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དང་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་གཅིག་བྱས། ལྔ་ཚོགས་དང་བཅུ་ཚོགས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་དང༌། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསོལ་བཞི་བགྲང་ཞིང་སྐྱབས་འགྲོ་མ་བགྲང་བར་བཅུར་བཤད། མ་མོ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་སོ་སོར་དང༌། ལྔ་ཚོགས་བཅུ་ཚོགས་གཅིག་བྱས་ནས་བཅུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སོ། །ངེས་པར་འཇུག་པས་རྟེན་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་ནི་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་སྦྱིན་ནོ། །བླ་མའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པས་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའོ། །ཕོ་ཉས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པར་གཏོགས་པ་ལྔས་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །བཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་དབུས་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་ནི་སྡེ་བཟང་དྲུག་ཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་

104

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གིའོ། །ནས། གོའུ་ཏ་མས་ནི་ལྕི་ཆོས་ཀྱིས། ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་མེད་པར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་རང་བྱུང་གི་འམ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཁྱད་མེད་དུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོགས་གཅོད་ཡོད། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ཉི་ཟེར་ལས། བཅུར་བྱེད་ལུགས་གཞན་ཡང་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་མ་བགྲང་བར་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་བགྲང་སྟེ་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འོས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ནས། ཕོ་ཉ་དང་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག།།.

...

.མཚོ། སྔོན་
ཆོག་གནང་བའི་དུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྔོན་ཆོག་བཅུ་འདོད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པར་དུ་གནང་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཚང་མ་རྒྱས་གོང་དུའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་རྒྱ་རོལ་ལྟར་རབ་བྱུང་གི་ཚེ་རང་བྱུང་གི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད། འདུལ་བ་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་སངས་མ་རྒྱས་གོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྔོན་ཆོག་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཨ་བྷྱ་ཀ་རས། དེ་ནས་འདུན་པ་དང༌། བསྔགས་ལྡན་དག་བསྐུར་ནས་དབུ་སྐྲ་རྣམས་བྲེགས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་གནང་སྟེ། ན་བཟའ་ངུར་སྨྲིག་རྣམས་བསྣམས་ཏེ། དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པས་ཆུ་བོ་ནཻརཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེས་ན་འོག་མར་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་

105

སྔོན་ཆོགལ་རང་བྱུང་བྱས་པ་དང་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་མེད་པ་ལ་རང་བྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ནའང་དོན་འདི་ལྟར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་སླ་ཞིང་དངོས་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྔ་མ་དེ་བཀག་ནས་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གནང་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་སྐྱོན་དང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང༌། སྔོན་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ལུང་སོ་སོས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སྔོན་ཆོག་བྱུང་དུས་དང༌། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར། དགོས་པ། སྒྲ་བཤད་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ནས་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་དྲུག་པ་ཚུན་ཆད་དུ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ཕལ་ཆེར་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་རྫོགས་མཛད་པ་དེའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ལ་འོངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཏང་བས་བར་སྐབས་སུ་ཤི་བ་གསན་ནས། ངའི་ཉན་ཐོས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། དེང་ཕྱིན་ཆད་དགེ་འདུན་འདུས་པས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཆོ་ག་མ་ཤེས་པས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འཆད་པར། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ནས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཞིང་མཁན་སློབ་མི་དགོས་པར་གསོལ་བཞིས་ཅིག་ཅར་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་སྔོན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སྔོན་ཆོག་གནང་བའི་ཐོག་མའི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་དང༌། འདི་ཕ་ཁོ་ནར་གནང་གི་མ་ལ་གནང་བའི་

106

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཆོ་ག་མིན་ཏེ། མའི་ཐོག་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དར་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་ཡིན་ཅིང་དར་ཆོག་གནང་བ་ནས་དེ་མི་རུང་བས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོན་ཆོག་དང་དར་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་དེ། གང་ལ་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དར་ཆོག་ལ་ལྔ་ཚོགས་དང་བཅུ་ཚོགས་སོགས་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་མཚམས་ནང་དེའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་སོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་དར་ཆོག་ལ་ཆོས་གོས་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཏེ་བསྐོན་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱོན་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་བྱས་ཆོག །དར་ཆོག་ལ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་རྒན་ཤོས་ལ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་བས་ཆོག །དར་ཆོག་ལ་ཕ་གུའི་སྟེང་དུ་ཙོག་པུས་ཡུན་རིང་བ་དང༌། མཁན་པོས་ངོ་ཆེན་དང་ལས་སློབ་ཀྱིས་བརྡའ་སྤྲད་པས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་སྟན་མེད་པར་ཙོག་པུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྒན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དར་ཆོག་ལ་གསོལ་བཞིའི་སྔོན་དུ་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་བརྗོད་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་གསོལ་བཞི་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་དངོས་གཞིའི་གསོལ་བཞིའི་བར་དུ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དར་ཆོག་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས། སྔོན་ཆོག་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

107

སྔོན་ཆོགརྩ་བར། ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབས་སམ་རྒན་ཤོས་བཞི་ནི་རྒན་རིམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབས་ནི་རྒན་རིམ་སྟེ་དེར་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེར་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཕྱག་གཉིས་ཀར་གཅིག་ཚིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུ་ཊཱིཀ་སོགས་ལས་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་སྟེ། ལུང་གཞི་དང་དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ཊཱིཀ་ལས། རྒན་རིམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་རབས་གཉིས་ཏེ། གཞོན་རིམ་དང་རྒན་རིམ་ཡོད་པས་དགེ་སློང་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབས་ནི་རྒན་རིམ་སྟེ། དེར་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་གཟིགས་རྒྱ་ཅན་དག་ན་རེ། འོ་ན་འདིའི་ཕྱག་གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒན་ཤོས་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒན་རབས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་ཤིང་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒན་རབས་དང་རྒན་པའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒན་ཤོས་གཅིག་གཙོ་བོར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཙོག་པུར་འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་ནས། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཕྱག་

108

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡན་ལག་ལྔ་ཕྱག་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གནང་བའི་གཞི་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སྒྱིད་པ་ནས་འཁྱུད་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། འདིར་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། གནང་བའི་དགོས་པ་ཚེགས་ཆུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཆུང་ཞིང་སྨིན་པ་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གནང་བར་གླེང་གཞིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྨིན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྨིན་པ། ཤེས་རབ་སྨིན་པ། དབང་པོ་སྨིན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཚེ་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང༌། གསུམ་པ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་སོགས་རྣོ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་དེ། ལས་ཀྱི་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། ཕམ་པ་བཞི་མཚམས་མེད་ལྔ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ལྟ་བུ་དང༌། གསུམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་རིང་བས་ལམ་སྐྱེ་དཀའ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣོ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་གྱི་ཆོ་གར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དར་ཆོག་གི་སྔོན་དུ་ཆོ་ག་སྟེ་རིགས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གནང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། དེ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ་ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། སྔོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ནས་སྔར་ཆོ་ག་རིགས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

སྒྲིབ་གསུམ་དྲིས་དབེན་རྒྱུད་སྨིན་དྭངས་ཤེལ་གཞིར། །སྔོན་སྦྱངས་སྐྱེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཡོངས་འདུའི་དྲིས། །དང་སོགས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་གོས་མང་དག །སྔོན་ཆོག་འདབ་བརྒྱའི་ཚོགས་བཅས་གཡུར་དུ་དུད། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་སྟོན་པའི་ཞལ་འཛུམ་ཟེར། །དྲི་བྲལ་དག་པའི་ལུང་

109

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གརྟོགས་བདུད་རྩིར་འབབ། །གང་འདི་བཏུང་ངོམས་འཁོར་ཚོགས་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྔོན་མེད་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཙུག་རྒྱན་རྨད། །ཐུབ་ཁྱོད་མཛེས་པའི་སྐུ་དང་སྙན་པའི་གསུང༌། །མཉེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་ལ། །མིག་བརྒྱས་སྤྱད་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ངོམས་ན། །དེང་འདིར་ཁྱོད་ཕྱག་འདིར་རྐྱོངས་སྙིགས་མའི་མགོན། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གགཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་སྤྱིའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། ཕའི་ཆོ་ག་ལུང་གཞིས་བཤད་ཚུལ་དང༌། མའི་ཆོ་ག་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགེ་སློང་ཉིད་དག་གི་སྔ་མ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་རྩོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་ཞར་བྱུང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དང༌། གཙོ་བོ་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོ་ག་ལུང་གང་ནས་བཤད་པ་དང༌། ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་དང༌། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གནས་འཇོག་གི་མདོ་ཁོ་ནར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྙེན་གནས་འབོག་ཆོག་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང༌། བསྟན་བཅོས་འདི་སོགས་འདུལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་ཆོ་ག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། མངོན་པ་དང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་ས་སྡེ་ནས་ཀྱང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་འབོག་ཆོག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དེར་མ་བཤད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོག་པའི་ཆོ་ག་ནི་འདུལ་བ་ལུང་དང་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་

110

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། མངོན་པ་དང་ས་སྡེ་ནས་ཀྱང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་འབོག་ཆོག་མ་གསུངས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་ཆོ་ག་དང་རྣམ་བཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་བུ་སྟོན་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཆོ་ག་དང་རྣམ་བཞག་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མངོན་ལ་ཞེས་དང༌། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་ལས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ་པཎྜི་ཏ་བུ་ཎྱེ་ཤྲིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་དང་དར་མ་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་འདི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་ག་གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་ཡུལ་རྟེན་སྤྱོད་ལམ་དུས་ཆོ་གའི་ཚིག་རྣམས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོ་ག་ནི་གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ག་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆུང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོ་ག་དངོས་བསྟན་ལ་མ་ཚང་ཡང་སྨན་བླ་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་དང༌། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་པར་བཤད་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་དང༌། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དོན་ཞབས་(ཞགས་)སོགས་དང་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་འཁྲུལ་ནས་སོ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་བསྙེན་གནས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་སྨན་བླ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དོན་གཅིག་

111

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གཔར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་ཅེས་པ་ནས། གསོ་སྦྱོང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཆོ་གའི་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང༌། གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། ནོད་པའི་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་ཕོ་མོ་གང་རུང་དང༌། དུས་ནང་བར་ཉི་མ་མ་ཤར་བ་ལ། ཡུལ་དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་དགེ་བསྙེན་ཡན་ཆད་དང༌། ཆ་ལུགས་པུས་མོ་གཡས་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར། བརྗོད་པའི་ཚིག་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྲུང་བའི་བསྙེན་གནས་སུ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲམ་ཟེ་གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས། གནས་འཇོག །རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེས། ནང་བར་ལངས་ནས། དགེ་སློང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ། ཁྱིམ་པ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། དོ་ནུབ་མཚན་མོ་འདི་དང་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་སླར་ལོག་སྟེ། དབྱུག་པ་སྤངས་ཤིང་མཚོན་ཆ་སྤངས་ཏེ་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པར་བགྱིས་ལ། སེམས་ཅན་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆུང་ངུ་ན་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་གྲོག་སྦུར་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་སླར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་སླར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་འབྲུའི་ཆང་དང༌། ནས། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སླར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འདིས་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསླབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་བོ། །རྗེས་སུ་སྒྲུབ་

112

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལན་གཉིས། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བསྙེན་གནས་ཕོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཆོ་ག་ཡང་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། བྱེ་སྨྲ་བའི་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ལུགས་དང༌། གསང་སྔགས་པའི་ཆོ་ག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོག་མའི་ལེན་ཆོག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཐོག་མའི་ལེན་ཆོག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་སྟན་མེད་པར་ཙོག་པུས་སམ་པུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་བསྣོལ་བའམ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་ཚིག་ལན་གསུམ་རྗེས་ཟློས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཁས་བླངས་རྩ་བ་བཞི། ཆང་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་མལ་ཆེ་མཐོ། གར་སོགས་དང་ཕྲེང་སོགས་སྤངས་པ་རྣམས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་མ་བཟློས་པ་དང་ལེན་པ་པོ་སྟན་མཐོ་བ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་མ་གུས་པ་དང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་བླངས་པ་དག་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དམའ་བར་འདུག་སྨྲས་བཟླས་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་པར་དུ། བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །ནངས་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དམའ་བར་འདུག་པ་ནི་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་པའམ་པུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་བསྣོལ་བའམ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་སྟེ། ནད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །མ་གུས་པ་ལ་

113

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གསྡོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འབོག་པ་པོའི་ཚིག་མ་སྨྲས་པར་སྔར་ཡང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་ལ་ཁ་མཉམ་སྟེ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་སྡོམ་པ་གང་འབོག་ཀྱང་མཉམ་འདོན་བྱེད་པ་གཏན་མི་རུང་བར་སྡོམ་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཙམ་བླངས་པས་ཕྱིས་སུ་གང་ཟག་ཁོ་ནས་ལེན་དགོས་ཏེ་སྡོམ་པ་སྔ་མ་འདི་ཞག་གཅིག་ལས་མི་གནས་ལ་ཕྱིས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པས་ཆོ་ག་ཚང་བར་ཉི་དྲོས་ལ་བླངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་མངོན་པ་བ་བྱེ་སྨྲ་དང་འདིའི་མཛོད་རང་ལུགས་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པས་འདུལ་མངོན་མདོ་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་སྣང་ངོ༌། །གཉིས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ལེན་ཆོག་ཡོད་དེ། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྔར་ལྟ་བུ་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་དང་གནམ་གང་ལ་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ་ལྟ་བུ་ཟླ་བ་ངོའི་དུས་གསུམ་མམ་ཚེས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཡང་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་དག་ཏུ་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔོན་དུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པར་བྱས་པ་དེས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བླངས་པས་ཚེས་བརྒྱད་བྱུང་རེས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ཚར་ཀྱང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ལེན་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ལེན་པ་བརྗེད་ན་ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱང་བླང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྔར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྐྱེས་ཚར་ཀྱང་གསལ་འདེབས་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སྡོམ་པ་ནི་བླང་དོར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་ངེས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །ཟན་ཟོས་ནས་ནོད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། སྡོམ་པ་སེམས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

114

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཐོག་མར་ལེན་ཚུལ་དང༌། ཕྱིས་ལེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བླང་ཡུལ་དགེ་བསྙེན་སོགས་ལ་རྟེན་དངོས་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཕོ་མོ་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། རྟེན་ཕལ་པ་ལྷ་ཀླུ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གཞན་(གཞུང)འདྲ་བ་ལས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་ལོའམ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་ཞེས་སམ་ཉ་དང་བརྒྱད་ལའམ། ཚེས་བརྒྱད་ལ་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུས་ཇི་བཞིན་ལེན་པ་དང༌། བྱི་བོས་ཉིན་པར་དང༌། ཤན་པས་ནུབ་མོ་ལྟ་བུའི་དུས་ཉི་ཚེ་ལ་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་ཙམ་དུ་ཡང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་བསྙེན་གནས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ཉིན་པར་ཙམ་དུའམ། མཚན་མོ་ཙམ་དུ་སྟེ་ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤན་པ་དང་བྱི་བོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་བསྙེན་གནས་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་དུས་འདི་དག་ཏུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ཚར་ཀྱང་གསལ་འདེབས་པའི་ཆོ་ག་རྟེན་གྱི་དྲུང་དང་ཟན་ཟོས་ཀྱང་བླང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བླང་པའི་ཡུལ་དགེ་བསྙེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་དང༌། རྟེན་དགེ་བསྙེན་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་རྒྱན་གསར་སྤངས་ཏེ་གུས་པས། དུས་ཐོ་རངས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་ཆོ་ག་སྐྱབས་འགྲོ་དང་རྩ་བ་བཞི་ཆང་ཁྲི་གར་ཕྲེང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྤོང་བར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྙེན་སྡོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བླངས་ཡུལ་ཐུབ་དགོངས་ལས། བླ་མ་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཅན་ལས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང༌། གནས་འཇོག་གི་ལུང་སོགས་དེའི་ཕྱིར།

115

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གགཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དུས་དུས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། དགེ་བསྙེན་ཡང་འདོད་པ་ལ་དབེན་པ་གོམས་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་མཚམས་རྣམས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་སུའང་རེས་འགའ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཞུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དགོངས་པར་སྣང་བ་དེས་ན་འདི་དགེ་བསྙེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་གྱི་འདི་བླངས་པས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་མདོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་ལུགས་དང་དུས་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡང༌། ཐུབ་དགོངས་ལས། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་སྤངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྔར་བཞིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་མིང་འདི་ལྟ་བུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་སླར་ལྡོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང༌། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང༌། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། འབྲུའི་ཆང་དང༌། སྦྱར་བའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང༌། ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང༌། ཁྲི་སྟན་ཆེན་པོ་དང༌། དྲི་དང་ཕྲེང་བ་དང༌། བྱུགས་པ་དང༌། ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོ་དང༌། རྩེད་འཇོ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སླར་ལྡོག་གོ །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བདག་བགྱིད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། ལུང་སྡེ་བཞིའི་བཤད་པའི་དོན་ཐུན་མོང་དུ་བཀོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བླངས་པའི་ཡུལ་སློབ་དཔོན་ནམ་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ལེན་པ་པོ་འཁོར་རྣམ་བཞིས། དུས་ཉིན་ཞག་དང་ཟླ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་དང་ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དྲུག་གང་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་གྲོལ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་མུ་གེ་མེད་པ་དང༌། བྱང་ཕྱོགས་དང་སངས་

116

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོ་ག་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་གསོལ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ལེན་པར་བརྗོད་པ་དང༌།.

...

.གསུམ། དེང་ནས་སྲོག་གཅོད་
མི་བྱ་ཞིང༌། སོགས་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ། བླང་བའི་ཡུལ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་སོ་ཐར་ལ་དེ་མི་རུང་བ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ད་ལྟའི་ཆོ་གའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ལེན་པ་ནི། ནས། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང༌། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་ཐར་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གཞན་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེན་པ་པོ་དགེ་སློང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་དག་དང༌། གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉིན་ཞག་ཟླ་ཕྱེད་སོགས་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་དང༌། ལོར་ལེན་པ་ནི། སྨན་མདོ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཅིང༌། ཇི་སྲིད་འཚོར་ལེན་པ་དྲིན་ལན་བསབ་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རི་རབ་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་བཀོད་པས་གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བླངས་ཚུལ་ཡང༌། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་ནི་ཚངས་སྤྱོད་ཅིང༌། །གསོ་སྤྱོང་

117

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བླངས་ཚུལ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ལ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྡོམ་པ་བླངས་ལ། དེའི་བསླབ་བྱ་འདི་རྣམས་ལ་བསླབ་སྙམ་པས། དེང་ནས་སྲོག་གཅོད་མི་བྱ་ཞིང༌། །ནས། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འདོན་པར་ཤོག །ལན་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས་སྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་དང༌། གོང་མ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སློབ་དཔོན་ནམ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཁོར་རྣམ་བཞི་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྨྱུང་གནས་དུས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་མ་ཐག་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཞགས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའམ་དགེ་སློང་ཕའམ་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་བསྙེན་ཕའམ་དགེ་བསྙེན་མའམ་སེམས་ཅན་གང་སུ་ཡང་རུང་བས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཆེད་དུ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་སྨྱུང་བར་བགྱིས་ཏེ། གཞན་མི་སྨྲ་བར་ཞེས་དང༌། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། སྨྱུང་གནས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དོན་ཞགས་ནས་བཤད་པའི་གསོ་སྦྱོང་བླངས་པ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྙེན་གནས་སུ་གྲགས་ཀྱང༌། ཞེས་པ་ནས། དོན་ཞགས་ནས་བཤད་པའི་བསྙེན་གནས་དེ་བསྙེན་གནས་ཡིན་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་བསྙེན་གནས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཁྲུལ་ནས་བསྙེན་གནས་དང་སྨྱུང་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་གསོ་སྦྱོང་བསྙེན་གནས་དང༌། སྨྲ་བཅད་སོགས་སྨྱུང་གནས་སུ་འཇོག་པའི་

118

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཕྱིར། ཆོ་ག་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་སྙིང་དང་འཇམ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བསྙེན་གནས་དང༌། དགྱེས་རྡོར་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྡོམ་ལྡན་ལས། རྟེན་དགེ་བསྙེན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་སྔོན་དུ་སོང་བས་དུས་བྱང་ཆུབ་བར་རམ་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་ལ་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། བཙུན་པའམ་སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་བསྙེན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་ལྟར་ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་བསྙེན་གནས་སུ་མཆི་བར་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་བསྙེན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་ལ་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་གཞན་གྱི་ནོར་རྐུ་བ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བཏུང་བ་འཐུང་བ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང༌། ཕྲེང་བ་དང་ཁ་དོག་དང་གླུ་དང་གར་དང་རྩེད་འཇོ་དང་ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་མལ་སྟན་ཆེན་པོ་ལས་ལྡོག་པར་བགྱིའོ། །བདག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྡོམ་གསུམ་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བསྙེན་གནས་ལེན་ཡུལ་དགེ་སློང་ཁོ་ན་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དགེ་བསྙེན་སོགས་དང་རྟེན་ཀྱང་རི་བོང་གི་སྐྱེས་རབས་དང་ཀླུ་ཙམ་པས་བླངས་པར་བཤད་པས་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་བསྙེན་གནས་སྐྱེ་ཞིང་དུས་དང་ཡན་ལག་ཡང་ཅི་འདོད་ཆོག་སྟེ། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བསྙེན་གནས་ཀྱང༌། །དགེ་སློང་ལས་ལེན་གང་ཟག་ནི། །གླིང་གསུམ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ལས། །འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྡོམ་པ་བཀག །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དུད་འགྲོ་སོགས། །འགྲོ་བ་གཞན་ལའང་སྐྱེ་བར་

119

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གབཤད། །བླངས་པའི་ཡུལ་ཡང་དགེ་བསྙེན་སོགས། །གང་ཡང་རུང་བས་བླངས་པར་གསུངས། །ཞེས་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྙེན་གནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་སྦྱིན་པར་བཤད་པ་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་སྡེ་པས་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱིས་བསྙེན་གནས་བླངས་པ་ལེགས་སྤྱད་དུ་འདོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཁུངས་དང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཁུངས་མེད་ཅིང༌། མཛོད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག།།.

...

.གསེར། དགེ་བསྙེན་གྱིས་བསྙེན་གནས་ལེན་མི་རུང་བར་འདོད་ཅིང༌། ཁྱིམ་
པའི་བསྙེན་གནས་དང་གསོ་སྦྱོང་ལ་མུ་བཞི་བཤད་པ་དང༌། པཎ།.

...

.ལ་ལས་ཀྱང་མུ་གསུམ་བཤད་

པ་དང༌། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་བསྙེན་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བསྙེན་གནས་ལེན་པའི་ཁུངས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་ནི་མདོ་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱིས་དགེ་བསྙེན་གྱིས་བསྙེན་གནས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བླངས་པས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བར་གསོ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་བག་ཆགས་དང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པའི་དོན་དུ་ཟླ་ངོའི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྙེན་གནས་སྲུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཡོངས་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་བསྙེན་གནས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དགེ་བསྙེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་པས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ན་དེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། །རང་གིས་བླངས་ཙམ་དང་རང་གིས་མ་བླངས་པར་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྲུང་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཨ་བྷྱ་དང་མཻ་ཏྲཱི་བ་དང་བྱང་བཟང་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཀྱང་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་དགོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། གང་གསོ་བའི་དོན་ནི་

120

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་དྲུག་གང་འདོད་པ་དེར་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་དང༌། གསུངས་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་དགོས་པ་ཡང༌། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་བསྙེན་ཡང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་གོམས་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་མཚམས་རྣམས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་སུའང་རེས་འགའ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་གཞུག་གོ །སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། དེས་མཚོན་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་རང་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་བླང་རུང་བའི་ཁུངས་ཤིག་ཡོད་དམ་སྙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.པཎ་ཤཱཀ །ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་
དང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་གསོ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་ལྡན་པས་བླངས་པའི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་ལ་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་ཀྱིས་བསྙེན་གནས་རང་གིས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཉིན་སྡོམ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་པའི་བསྙེན་གནས་ལྟ་བུ་ཟེར་ཞིང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་སོ་སོར་མི་སྣང༌། འདི་ནི་འདུལ་མཛོད་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ངན་སྐད་ཡིན་པར་ཐལ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་གསོ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་པ་སྡོམ་པ་གསོ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་དང་ཉེ་བར་བྱེད་པས་བསྙེན་གནས་དང༌། དགེ་བའི་ས་བོན་ཆུང་ངུ་གསོ་བ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། འདི་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་གནས་ཞེས་པས་བསྙེན་གནས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསོ་སྦྱོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་ས་བོན་གསོ་བ་འཛིན་

121

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གཔར་བྱེད་ཅེས་བྱས་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་རྒྱན། ནས། ནངས་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལེན་པ་པོ་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བསྙེན་གནས་གསོ་སྦྱོང་དང་བསྙེན་སྡོམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འདིས་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྙེན་གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་བཤད་ཅེས་གྲགས་ཞེས་བྱུང་བས་ན་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། གང་སྤེལ་ལས་ཀྱང༌། གསོས་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉིན་སྡོམ་འདི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་གསོ་སྦྱོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། གང་གསོ་བའི་དོན་ནི་མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་དྲུག་གང་འདོད་པ་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མུ་གསུམ་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །གོ་ཤཱཀ།།.

...

.ཡང་འགའ་ཞིག་དག་ན་རེ། དགེ་བསྙེན་གྱིས་བསྙེན་གནས་བླངས་ན་
དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ཟེར་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྙེན་གནས་གཙོ་བོར་དགེ་བསྙེན་གྱིས་སྲུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་འཕེལ་ཆེད་གང་ཞིག །དེས་ན་དགེ་བསྙེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་དོགས་པ་ཆུང་ལ་སྡོམ་ལྡན་མིན་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགེ་བསྙེན་ཡང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་གོམས་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་མཚམས་རྣམས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་སུའང་རེས་འགའ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་གཞུག་གོ །སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པར་ཏེ་རིམ་

122

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གྱིས་གོམས་པས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུ་དང་མཁས་གྲུབ་གསུང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་བསྙེན་གནས་འདི་དགེ་བསྙེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་གཞན་ལའང་ཡོད་ཅེ་ན། གཞན་ལའང་བསྙེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། དགེ་བསྙེན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་བསྙེན་གནས་ནོད་པ་དེ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ལའང་ཞེས་པའི་འང་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གསལ་བ་འདིས་ནི་དགེ་བསྙེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིན་སྡོམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་ལས་ཆོག་ཉི་ཆེན་པས་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དུ་བཤད་པ་དག་ལེགས་པར་ཁེགས་པས། མ་རིག་པའི་རང་མཚང་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས། ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཆེན་ལ་ལ། ཟླ་ངོ་ཅོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བསྙེན་གནས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཟན་ཟོས་ཀྱང་བསྙེན་གནས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཟན་ཟོས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད། ཟན་ཟོས་ན་ཚ་དུས་ལྟ་བུར་དྲན་པས་སྡོམ་པ་བླངས་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ན་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡོམ་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་གོང་ནས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་སྤེལ་ལས། ཡང་ཅི་ནོད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཟོས་པ་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེའམ་འོན་ཏེ་མི་སྐྱེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ་ནོད་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྔོན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཚ་རྟིང་མའམ་གུང་ལྟ་བུར་བླངས་ནས་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་ཞག་མ་ཚང་པའི་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་གང་སྤེལ་ལས། ཅི་སྟེ་མི་སྐྱེ་ན་ནི་དེ་ལྟ་ནའང་ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བོད་སྔ་ཕྱི་འགའ་ཞིག་.

...

.སྡོམ་གསུམ། ཤཱ།(ཤཱག)ཚེལ།(ཚལ)ཟན་

123

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་གཟོས་རྗེས་ཆོ་གས་བླངས་པས་སྐྱེ་སྙམ་པ་དང་དུས་གཅིག་ལ་བླངས་མི་ཆོག་སྙམ་པ་དང་དེ་དག་གང་ལས་སྐྱེས་མ་ཤེས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དང་མདོ་སྡེ་པས་བསྙེན་གནས་ཉིན་ཞག་ཚང་བར་ལེན་མི་དགོས་སྙམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཐོ་རངས་སྔ་བར་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ལེན་པ་ཡང་ཉིན་ཞག་གི་སྡོམ་པར་ཚང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ནངས་པར་ནི་རེ་ཞིག་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་ཚེ་སྟེ་ཉིན་ཞག་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་གྱི་རྟགས་དང་པོ་དང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཉི་མ་ཤར་དུས་ཁོ་ན་སྐྱེས་ཀྱང་སྡོམ་པ་ལེན་པ་བཅས་དབང་དང་དྲན་པ་གསལ་འདེབས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྔར་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་དུས་སོ་སོ་ལ་བླངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་པས་སྡོམ་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དེས་ནི་ཟས་ཟོས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོམ་པ་ནི་སྤོང་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་ངེས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི་མ་འཆར་བའི་ཚེ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །ཟན་ཟོས་ནས་ནོད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་དབང་དང་ཆོ་གའི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་བསམ་སྦྱོར་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བྱ་མང་ཉུང་དང་སྡོམ་པ་དུས་རིང་ཐུང་བཞིན། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ན་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་ཡན་ལག་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བསྙེན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཞག་ལྔའམ་བཅུ་ཡང་རུང་སྟེ། ནས། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གེགས་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གང་ཉིན་ཞག་གི་བསྙེན་གནས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་

124

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འདིས་ན་གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་བཅས་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་ལས། སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་བཞིན། །འཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང༌། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་ཚིག་ཟིན་གཞུང་ཚན་ལ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་སྟེ། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་འབྲི་ཁུང་བས་བསྙེན་གནས་འཆོལ་བ་དང༌། བྱ་ཡུལ་བས་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་ལྷ་མི་འདྲ་བ་རེ་དགོས་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་དག་ནི་ཐོས་ལོ་དང་གྲགས་པ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་སུས་ཀྱང་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་མཛད་པ་མི་སྣང་ལ། སྡོམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འདི་ན་བཤད་ཀྱི་ཁུངས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། བྱེ་མདོའི་ལུགས་སོ་སོ་ཡང་ཁུངས་མི་སྣང་བ་སོགས་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བས་དགག་པ་མ་སྤྲོས།

སྨྲས་པ།

ཚེགས་བྱ་སླ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཨ་མྲྀ་ཏས། །དད་ལྡན་སེམས་རྒྱུད་བུམ་བཟང་ལེགས་
བཀང་བ། །སྟེར་མཁས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒུད་པའི་ནད་གསོ་སྨན་པའི་མཆོག་ཏུ་ཁུམས། །ལྗོངས་འདིར་འགྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་གསོ་སྦྱོང་ལ། །འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལྟར་ཕྲ་བའི། །ཡུལ་དུས་ཆོ་ག་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ཆེས་བཀྲ་མང་མཐོང་མ་འདྲེས་ཉུང་གསལ་བྱས། །བླུན་པོས་བསྙེན་གནས་སྨྱུང་གནས་གཅིག་ཏུ་བྲིས། །མཁས་འདོད་འགས་ཀྱང་མུ་བཞི་མུ་གསུམ་ལོ། །མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གནད་དོན་མ་ཕིགས་པའི། །ཆོག་སྒྲིག་སྤྱི་ཊཱིཀ་མང་པོས་ལྗོངས་འདི་གང༌། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

125

དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་གདགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་གགཉིས་པ་ལ། ཡོད་སྨྲའི་ཆོ་ག་དང༌། སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་རྟེན་བཤམས་ཕྱག་ཚར་གཉིས་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་ནས་མདུན་དུ་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། མཇུག་ཏུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་དགོས་ཏེ། དངོས་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ནམ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགེ་བསྙེན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་དང་ཐབས་ལེགས་དང༌། མཇུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་ནས། རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ་དང༌། ཐབས་ལེགས་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་རྩོམ་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཞིའི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནས། བདག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགེ་བསྙེན་དུ་བཙུན་པས་གཟུང་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བཟླས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི་རང་དོན་གྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། བདག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་

126

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནས་བཙུན་པས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པོར་མ་གཏོགས་པར་རང་གི་དོན་གྱི་སྔགས་བརྗོད་པ་ནི་ལན་གསུམ་ཞེས་བྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་འོག་ཏུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏམ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པའི་བརྗོད་པ་ནི་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་ལས་ཀྱང༌། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས། །སྡོམ་པ་བསྟན་པ་དགེ་སློང་བཞིན། །ཞེས་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དངོས་གཞི་དང་དེ་ལ་སྡོམ་པ་བསྟན་དགོས་པ་དགེ་སློང་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགེ་བསྙེན་ཁོ་ན་ལ་བར་ཆད་དྲི་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་ཀླུ་དུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་པ་ལྔ་བྱིན་པར་གླེང་གཞི་ལྟར་དང༌། མུ་སྟེགས་པ་ལའང་སྐྱབས་འགྲོས་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས་ནས་མགུ་བ་བརྟགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཉི་འོག་པ་རྣམས་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་ཁ་ཆེ་བ་མི་འདོད་དེ། ཉི་འོག་པ་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁ་ཆེ་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མདོ་ལས་མིང་ཆེན། འདི་ལྟར། ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་སྡོམ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ། འོ་ན་མདོ་དེ་ལས་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱབས་

127

དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་གའགྲོ་ཙམ་གྱི་དགེ་བསྙེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྙེན་ཡིན་ན་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་ཚུལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། མདོ་དེ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་ལས་མིང་ཆེན། འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་པ་སྐྱེས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་ལ་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་གསུམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས། །སྡོམ་པ་བསྟན་པ་དགེ་སློང་བཞིན། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ནས་འདིའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་བདག་ལ་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དེང་སླན་ཆད་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་སྲོག་སྤོང་ངོ་ཞེས་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ནས་འདིའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྲོག་སྤོང་ངོ་ཞེས་པ་སྲོག་གཅོད་སྤོང་ཞེས་པའི་བར་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཉི་འོག་པས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ལྟར་ན་མདོ་ཚིག་ལས་འདས་པའི་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོའི་ཚིག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཁས་འཆེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མདོ་ཚིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་མདོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྲོག་སྤོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ན་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་དོན་འདི་འདོན་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་དགེ་

128

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པའི་དགེ་བསྙེན་དང་དེའི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དགེ་བསྙེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྡོམ་པ་ཡན་ལག་ལྔ་ཀ་བླངས་ཀྱང་སྤྱོད་ཚེ་སྣ་གཅིག་སོགས་སྤྱོད་པས་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མཛོད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡམས་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་སྲུང་བ་ལ་གསུངས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བསླབ་པའི་གཞི་གང་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པར་ནི་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཆེ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་ལྔ་སོགས་དགེ་བསྙེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྡོམ་པ་ལེན་དུས་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་བླངས་པས། ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་སློབ་དཔོན་ལྟར་གྱི་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་དགེ་བསྙེན་མཚན་ཉིད་པར་མི་འདོད་པས་སྔར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་སློབ་དཔོན་དང་ཉི་འོག་པ་དག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྡོམ་པ་མེད་པའི་དགེ་བསྙེན་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པ་མེད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་སྐད་དོད་ཤྲ་མ་ཎ་དགེ་ཚུལ་ལ་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཡང་བཏགས་ཀྱི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སྦྱོང་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་འདི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བཏགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་ནས་དགེ་སློང་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཐ་སྙད་རུང་མི་རུང་ལ་རྩོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་གནས་ལ་མ་བྱས་པར་བཏགས་པ་ལ་བྱས་ན་དགེ་སློང་ཡང་ལྔ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲ་ཀུན་གྱི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྗེས་སུ་བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་རྗེས་མའི་སྐྱབས་བརྗོད་བདག་བརྗོད་རྫོགས་མ་ཐག་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དགེ་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་ཚུལ་གྱི་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་པའང་དགེ་ཚུལ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག །ཁ་ཆེ་ལྟར་ན་ལེན་པའི་

129

དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆོ་གཚིག་ལའང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་སྤང་བྱ་ལྔ་སྤངས་པའི་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ། ནས། བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ལན་གཅིག་བཟླས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་འབོག་པ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་དེ། ཞེས་དང༌། མདོ་རྩ་བར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སོགས་དང༌། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་མཐུན་ཅིང་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བླངས་ན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། རྣམ་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་དང་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། གཞན་ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ལེན་པའི་ཚེ་ཡང་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་གཞི་རྩ་བ་བཞི་དང་ཆང་དང་ལྔ་ཀ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནོད་དགོས་ཀྱི། མ་ཚང་ན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་རྩོམ་པ་ཞེས་པའི་ཁས་བླངས་པ་དང༌། ཚིག་དང་རྩོམ་པ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་ཁས་བླངས་པ་དང་སྟོན་པ་གཞན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་དེ་ཡང་ཚིག་བརྗོད་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཁས་བླངས་དང་ཚིག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞིག །རྩོམ་པ་ཞེས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་གཞན་གྱི་ལུགས་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ལས་རྒྱུ་བཞིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སོགས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་སྐྱབས་

130

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འགྲོའི་ངོ་བོ་ངག་ཏུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་སྐྱབས་འགྲོ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་མི་སྟོན་གྱི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནོད་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཚིག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡི་སེམས་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་སྐྱབས་འགྲོ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྩོམ་བྱེད་མི་བྱེད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་དང་དེ་གཉིས་ཁས་ལེན་སོ་སོར་བྱས་ནས། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་རྐྱང་པ་གསུམ་དང་དེ་ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ལན་གསུམ་བྱེད་པ་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉི་ཚེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བདག་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བ་ཤཱ་ཏམ་ལྟར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་གསུམ་དང་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་གཟུང་དུ་གསོལ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། སེང་བཟང་དང་ཨ་བྷྱས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་བརྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ། དེ་ནས་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བདག་བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་བླངས་པའི་དགེ་བསྙེན་དུ་བདག་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་དང་གཞི་ལྔ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་གཉིས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པར་བཤད་པས་ཆོ་ག་དེ་འདྲ་ཞིག་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་

131

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གདགོངས་ལས། དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ལག་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ནས། རྣམ་པ་གཉིས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང༌། དགེ་བསྙེན་ནི་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ནས། ཞེས་འདུལ་བ་ལས་གཉིས་སུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། བླ་མས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ནས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་ངོ༌། །སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་པ་ནས། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སླར་ལྡོག་གོ་འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཡོད་སྨྲའི་སྐབས་འདིར་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་ཆོག་སྟེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལྟར་ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་བཤད་པ་མ་དག་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་མཚོ་སྣ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཉི་ཟེར་ལས། བསླབ་པ་བརྗོད་པ་འདི་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་སྟེ་ལུང་གཞིའི་དགོངས་པའོ། །ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་བསྙེན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ལུང་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ཀའང་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་འདུལ་བར་ཡོད་པར་སྣང་གི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་བོད་ན་འགྱུར་བ་གང་ནའང་དེ་འདྲ་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་སེང་བཟང་དང་སྡོམ་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་སོ། །
དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གགཉིས་པ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌།

132

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནས། དྲིས་ནས་དག་ན་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་བསྙེན་བསླབ་པ་དང༌། །ཞུ་དང་མཁན་པོ་དང་པོ་དང༌། །རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྲིབ་ཚོད་དང༌། །བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང༌། འདིའི་དོན་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དང༌། ཞར་ལ་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོའི་རྣམ་བཞག་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཕྱིར་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བར་ཆད་དྲིས་ནས་དག་པར་བཟུང་བ་དང༌། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་ཆེད་དུ་སྡོམ་པ་གསུམ་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ་དང༌། སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རབ་བྱུང་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། མཁན་པོར་གནས་པ་ཡོད་ན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེར་གནས་པ་མེད་ན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། གནས་པ་ལའོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་པ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་དག་ཡོད་ཀྱི་མི་གནས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཡི་མི་གནས་པ་ལ་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་མ་སྦྱར་ན་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་གནས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་གནས་ན་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཆེད་དུ་དང༌། གནས་གཞི་གང་ལ་གནས་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ་གནས། དངོས་པོ་མཁན་པོ་ཉིད་དེ་མཁན་པོའི་དངོས་པོ་གནས། མཁན་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མི་དགོས་ཀྱི་འདོད་པའི་དགེ་སློང་མཁན་འོས་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས།

133

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གཇི་ཞིག་གནས་པ་ལ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སུ་ལ་གནས་པ་ཞེ་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་མཁན་པོའི་དངོས་པོ་གནས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གནས་པ་ལ་ཞེ་ན་དེའི་ཕྱིར་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ་མཁན་པོའི་དངོས་པོ་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལྟར་འདོད་པས་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་དྲིས་ནས་མ་དག་པ་མི་འཛིན་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཟུང་དགོས་ཏེ། རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་ཅན་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའམ། སྐྱེས་ཀྱང་རིང་དུ་མི་གནས་པས་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་བསྟན་པར་གནོད་ལ། བར་ཆད་མེད་པ་དེ་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཐོགས་ཤིང་ལས་བྱེད་མཁན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སྐབས་དབྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཉེ་བར་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་མ་བསླབས་པའི་བཅས་འགལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང༌། སོགས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་མ་བསླབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །འདིའི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པར་ཕྱི་མ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་སྐད་དོད་དགག་ཚིག་ཅན་གྱི་ཨུ་པ་སམྦཏ་བམ་(འམ)། སམ་བནྣའི་

134

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཨུ་པ་ཉེ་བ་དང༌། སམ་བ་ཏ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཕྲལ་ན་སམ་ཡང་དག་པ་དང་ཀུན་སོགས་དང༌། ཨ་བ་ཏ་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང༌། ཨུ་པ་ཉེ་བ་ཨ་བ་ཏ་ཐོབ་པ་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་དག་གི་ཚིགས་སྔ་མ་སྔ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚིགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། སྔ་མ་སྔ་མ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་མང་པོ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉེས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཚིགས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཕྱི་མ་བླངས་ནའང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ཚིགས་སྔ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཁྱིམ་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པ་ལ་ཚིགས་སྔ་མ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཆེད་དུ་གནས་ལ་ཞུ་གསོལ་དང༌། ཆོས་འདི་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སྦྱིན་པ་དང༌། བར་ཆད་སྤང་བའི་ཕྱིར་མཚན་བརྟག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་དང༌། མཁན་པོར་གསོལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོར་གསོལ་པའི་དགེ་སློང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དགེ་བསྙེན་དུ་བར་འདིར་བསྒྲུབས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་དགོས་ཏེ། གཏད་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཀྱང་

135

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གམཁན་པོ་ལ་བར་ཆད་དྲིས་སམ་ཞེས་བརྗོད་དགོས། མ་བརྗོད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཤཱ་ཏམ་ལས་བཤད་ཅིང་མ་དག་ན་མི་ཞུ་ལ་དག་ན་ཞུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་གདན་བཤམས་ལ་གནྜི་བརྡུང་བ་ལྔ་ལས། ལས་ཀྱི་གནྜི་ཡིན་པས། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་བྱས་ནས་གླེང་གཞི་ལྟར་བུ་བརྐུས་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའམ། གནས་སོ་སོ་ན་འཁོད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་ཏུ་བཅུག་ལ། ཞུ་བའི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནས། ཅི་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ་ཞེས་ཞུ་ཞིང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས་གལ་ཏེ་མི་བརྗོད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགལ་ཚབས་དང་འདས་པ་འགྱུར་ཁྱད་དེ། བཅས་པ་དང་འགལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུ་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་མི་དགོས་ཏེ། ལས་མིན་པས་གནས་སོ་སོ་ན་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ནས། ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོའི་ཆེད་དུ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སློབ་དཔོན་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི་སློབ་དཔོན་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་མཁན་པོས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་ཐ་མ་ལ་མཁན་པོ་མཁན་པོས་ཞེས་བརྗོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཏབ་ན་མཁན་པོར་མི་འགྱུར་ལ་མཁན་པོར་གྱུར་ནས་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་ཆོས་འདི་པའི་བསམ་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། དེའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་བརྗེ་བ་དང༌། དེ་

136

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཉིས་ཀྱི་བརྗེད་ཐོ་མིང་སྤོ་བ་གསུམ་བཤད་པར། གཙུག་ཕུད་མ་གཏོགས་པ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་འབྲེག་པར་བྱའོ། །ནས། མཁན་པོས་བསྐོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང༌། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ་གོས་ངུར་སྨྲིག་གོན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྲིད་པ་མེ་འོབས་དང་ཐར་པ་བསིལ་ཁང་ལྟ་བུའི་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་རིག་པའི་དད་པ་དང༌། མདོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང༌། །གཞན་ལ་འཚེ་བ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་བགྱིད་པ་དང༌། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་གི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དང་འཚོ་བ་དང་ཆད་པས་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་དད་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། དད་པས་ཞེས་པས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་བུ་ལོན་གྱིས་མནར་བས་མ་ཡིན། འཇིགས་པས་མནར་བས་མ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ནས། ཁྱིམ་མེད་པ་ཤིང་དྲུང་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་མ་གཏོགས་པ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་དགོས་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་མ་སྤངས་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་སོགས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པར་མ་ཟད་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྦྱོར་དངོས་ལ་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཙུག་ཕུད་མ་གཏོགས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་(1)བྲེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་ལ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། རྒྱལ་
1 པར་ཐེངས་དང་པོ། འབྲེག

137

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གམཚན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་ལུགས་ལ་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཆ་ལུགས་གཉིས་ཐོགས་པ་དག་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དོན་དང་བྱ་བ་མང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་དགོས་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། ལ་ལ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། འདི་ཕུན་ཚོགས་བཞིའི་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ་གོས་ངུར་སྨྲིག་གོན་ཏེ་ཞེས་པས་ཆ་ལུགས་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། གོན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་ཆ་ལུགས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ཕུད་བྲེགས་ནས་ཁྲུས་བྱས་གོས་ངུར་སྨྲིག་དང་ལྷུང་བཟེད་གདིང་བ་ཆུ་ཚགས་སྦྱིན་པ་རྣམས་དགོས་ཏེ། གཙུག་ཕུད་(1)བྲེག་པར་སྤྲོའམ་དྲིས་པས་རབ་བྱུང་ལ་སྤྲོ་མི་སྤྲོ་ཤེས་ཤིང་ཁྱིམ་པའི་ཁ་འཕྲོ་སོགས་སྤང་ཆེད་དང༌། གཙང་སྦྲ་མེད་དོ་ཞེས་འཕྱ་བ་སོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྲུས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པའི་དྲི་མ་མི་གཙང་བ་བཀྲུས་ནས་མཁན་པོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་དག་སོགས་སྟེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཙུག་ཕུད་(2)བྲེག་གོ་ཞེས་དྲིས་ནས་སྟེར་ན་དེའོ། །ཁྲུས་བྱའོ། །མཁན་པོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་དག་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱས་མཁན་པོའི་རྐང་པར་གཏུགས་ཏེ་གོས་ལེན་པ་དང་མཁན་པོས་བསྐོན་དགོས་ཏེ། མཁན་པོས་རབ་ཏུ་དབྱུང་དགོས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱས་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པ་དང་རང་གིས་གོས་བགོ་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རྐང་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བླང་བར་བྱའོ། །མཁན་པོས་བསྐོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་

1 པར་ཐེངས་དང་པོ། འབྲེག
2 པར་ཐེངས་དང་པོ། འབྲེག

138

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལས་ལུང་ལས་མ་བཤད་པས་གདིང་བ་སོགས་སྟེར་བ་མ་དག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་མདོ་འདིར་ལྷུང་བཟེད་སྟེར་བར་མ་བཤད་ཀྱང་སྟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་ལྷུང་བཟེད་དང་གོས་ངུར་སྨྲིག་དག་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོས་གོས་བསྐོན་ལུགས་ད་ལྟ་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་སྦྲགས་ནས་བསྐོན་པ་མི་འཐད་དེ། སྨད་དུ་གྱོན་པ་སྟོད་དུ་གྱོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་བུ་ཊཱིཀ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁན་པོར་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་མ་(1)བྲེག་པར་རབ་བྱུང་བྱ་རིགས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་པ་དང་ངུར་སྨྲིག་སྦྱིན་པ་དང་བསྐོན་པ་ཡང་རབ་བྱུང་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་རྗེས་ཁོ་ནར་ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལུང་གཞི་ལས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཤིང་ཆོས་གོས་བསྐོན་ནས་རབ་བྱུང་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞག་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་གོས་བསྐོན་ན་དེ་ལ་མ་གུས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དང་དགོས་དབང་གིས་གོན་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྒྲུབ་བྱས་བསྙེན་རྫོགས་ཚེ་ལས་ཐོས་མི་རུང་བར་ཐལ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྐུ་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བོད་ཁ་ཅིག་དེ་བཀག་ནས་མཁན་པོར་གསོལ་བའི་འོག་དང་རབ་བྱུང་གི་རྗེས་གང་རུང་དུ་ཆོག་སྟེ། རྩ་བར། གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུང་འདི་སློབ་

1 པར་ཐེངས་དང་པོ། བྲེགས།

139

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གདཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རྣམ་པ་གཞན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ནས། རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ལུགས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཏོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག །འདི་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་བརྗེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་ན་སྡེ་པའི་མིང་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་བཟང་པོ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་མཐའ་ཅན་དང་ཡུལ་འདིར་མཁན་པོའི་མིང་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། མཚན་མ་ཚོར་བར་བརྟག་གོ་ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་མཚན་བརྟག་ཚུལ་དང་བརྟག་དུས་དང་དགོས་པ་དག་ཡོད་དེ། མཚན་བརྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱས་མ་ཚོར་བ་དང༌། དུས་རབ་བྱུང་མཁན་པོར་ཁས་བླངས་པ་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྔོན་གྱི་བར་གང་རུང་དུ་མཁན་པོ་དང་གང་ཟག་གཞན་གང་རུང་གིས་དགོས་པ་མཚན་གསར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡོད་དམ་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ཚུན་ཆད་ཁོ་བོས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དབྱུང་ངོ་ཞེས་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཚུན་ཆད་ནས་བསྐོན་པ་ན་ཞེས་སྨྲས་པའི་བར་དག་གཟུང་ངོ༌། །མཁན་པོ་རང་ཁོ་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཁན་པོར་ཁས་བླངས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁན་པོས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྟོན་པ་དང་མཁན་པོར་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཙོག་པུར་འདུག་ཏུ་བཅུག་ནས། དགའ་བོ་རབ་བྱུང་གི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་མེའི་འོབས་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་བསིལ་བའི་ཁང་པ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བཤད་པ་དང༌། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ཐོབ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་གང་ཡང་སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་སྟེ། །མ་འོངས་པ་ན་མི་འབྱུང་གནས་པ་མེད། །རྒྱལ་སྲིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་

140

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞིན་སྤངས་ནས། །དབེན་པར་དོང་སྟེ་དགོན་པར་གནས་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་བདུད་ནི་བཅོམ་ནས་སུ། །བྱང་ཆུབ་རྡུལ་མེད་འདུས་མ་བྱས་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་བྱས་ནས་ཆོ་གའི་ཚིག་འདི་ལྟར་བརྗོད་དགོས་ཏེ། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྐང་གཉིས། ནས། སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་ངོ༌། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་ཏོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་ཐབས་ལེགས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་སྒྲུབ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤཱཀྱ་དང་མེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་མུ་སྟེགས་དང་དེའི་ལོ་གྲངས་མ་ལོན་པ་མི་རུང་ལ། སྐྱེས་པ་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་དེའི་ལོ་གྲངས་ལོན་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་ཡོ་བྱད་དྲུག་ཚང་བ་རྣམས་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མུ་སྟེགས་གཞན་ལ་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས་ནས་མགུ་བ་བརྟག་དགོས་ཤིང་དེའི་ལོ་མ་ལོན་པ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་ཕ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཡོ་བྱད་དྲུག་ཚང་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མཁན་པོས་དེ་ལས་སློབ་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་དགོས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་གཞོན་ནུ་ཡིན་ལ་མཁན་སློབ་གཉིས་ཀས་བསྐྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་དག་གམ་ཞེས་དྲི་

141

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གདགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་ཆོག་གི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགེ་བསྙེན་གྱི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་བླངས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པ་མ་སྐྱེས་ལ་དེ་དག་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བར་མ་དང་དགེ་སློང་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཁེགས་ཟིན་ཏེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་ན་མཁན་པོར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་བཞི་སྤངས་ཤིང་མཐུན་རྐྱེན་ལྔ་ཚང་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་དེ་ཉེས་མེད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲལ་བྱ་བར་ཆད་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང༌། གནས་པའི་བར་ཆད་དང༌། མཛེས་པའི་བར་ཆད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། བསམ་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་པ་དང་ནི་མ་ནིང་དང༌། །ཕོ་མོ་ལན་གསུམ་མཚན་འགྱུར་གཉིས། །མཚན་དུག་མ་དང་མཚན་མེད་མ། །ཟ་མ་དང་ནི་དུད་འགྲོ་དང༌། །སྒྲ་མི་སྙན་དང་མི་མིན་བཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་

142

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྐུ་ཐབས་མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་དང༌། །དགེ་སློང་མ་སུན་མཚམས་མེད་བྱས། །འཆབ་བཅས་སྔོན་རབ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཚེ་འདིར་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་པས་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞིའམ་དྲུག་ཡང་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ལོ་མ་ལོན། །ཁྱིམ་པ་མུ་སྟེགས་རྟགས་ཅན་གཉིས། །རབ་བྱུང་རྟགས་སྤོང་རྒྱུ་ལས་ནི། །བཟློག་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན། །གནས་པར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་དེ་དང་ལྡན་གྱི་བར་དུ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ་གནས་སྐབས་དེ་དང་བྲལ་ན་སྐྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞིའམ་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། མུ་སྟེགས་ལྟ་གནས་ལེན་སེམས་ལོག །དུག་གསུམ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་དང༌། །སྡོམ་པ་མི་འདོད་ཐོབ་མི་ཤེས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྟེན་དང་ལས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མིན་ཀྱང་བསམ་པ་དེ་དང་ལྡན་གྱི་བར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་ཉེར་བཞིའམ་ཉེར་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་ཡ་གྱལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་སོ་བདུན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དང༌། ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་བཅུ་བཞི་དང༌། ཉོན་མོངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་གཟིར་བ་དང་གཏི་མུག་པས་ཐོབ་དུས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པོ་དང༌། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་གཉིས་ནི་སྡོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལན་གསུམ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ནས། སྤྲུལ་པའོ། །མ་ནིང་ངོ༌། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །ཞེས་དང༌། ཟངས་ཆེན་པའི་སྟོད་འགྲེལ་སྡོམ་ལས། མུ་སྟེགས་ལྟ་དང་སྤྲུལ་པ་དང༌། །ཕོ་མོ་མ་ནིང་ལྔ་ལྔ་བཅུ། །མཚན་དུག་མི་མིན་སྒྲ་མི་སྙན། །མཚན་གསུམ་འགྱུར་དང་དུད་འགྲོ་དང༌། །མཚན་མེད་སྐྱེ་ཚེ་ཉམས་པ་སྟེ། །བཅུ་དགུ་རྗེས་མཐུན་རྟེན་མ་རྫོགས། །རྣམ་སྨིན་

143

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གབར་ཆད་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟེན་མ་རྫོགས་པ་ནི་ལོ་མ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པའོ། །ནས། མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པའོ། །ནས། མ་བསད་པ་དང༌། ཕ་བསད་པ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང༌། དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱུང་བ་དང༌། ཕམ་པར་གྱུར་པ་བཞི་ལས་ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང༌། རྒྱུ་ལས་བཟློག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང༌། ཟངས་ཆེན་པས། རྐུ་ཐབས་གནས་དང་མུ་སྟེགས་ཞུགས། །མཚམས་མེད་ལྔ་དང་སུན་ཕྱུང་དང༌། །སྔོན་ལྟུང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས། །རྒྱུ་བཟློག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། །སྐྱེ་ཚེ་ཕུལ་དང་བཅུ་གཉིས་དང༌། །རྗེས་མཐུན་རྟགས་ཉམས་རྣམ་པ་གཉིས། །བཅུ་བཞི་ལས་སྒྲིབ་བར་ཆད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་རྩ་ལྟུང་དང་སྔོན་རབ་བྱུང་གཉིས་རྟགས་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་དང་ཕྱི་པའི་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གིས། །རང་དབང་མེད་པར་གཟིར་བ་དང༌། །ཐོབ་ཤེས་མེད་པ་གཏི་མུག་སྟེ། །སྡོམ་པའི་གེགས་བྱེད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གང་ལའང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཚྭ་སྒོ་ཅན་ལ་ཞིང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་བྱས་པ་དང༌། །རྐུ་ཐབས་གནས་དང་སྤྲུལ་པ་དང༌། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་འོན་དང་ལྐུག །འཁྲུག་དང་གང་དག་ཕས་ཕམ་བྱུང༌། །དགེ་སློང་མ་ནི་སུན་ཕྱུང་དང༌། །མ་ནིང་ལ་སོགས་གནས་མི་བྱ། །ཚྭ་སྒོའི་ཞིང་ལྟར་དེ་དག་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ས་བོན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་པའི་བར་ཆད་ནི་རྒྱལ་པོས་བཀྲབས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་གཅེས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང༌། བུ་བུ་མོ་ཕ་མའི་དང༌། བུད་མེད་ཁྱོའི་དང༌། བྲན་རྗེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་གནས་མི་ཐུབ་པར་འབབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་

144

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཆད་ཞེ་དྲུག་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྦྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཞེ་བཞི་དང༌། སེམས་མྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང༌། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། ལུས་ཀྱི་ནད་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཛེ་དང༌། འབྲས་དང༌། ནས། རུས་པ་ལ་ཟུག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གོང་མར་སྦྱོར་བའི་གེགས་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛེས་པའི་བར་ཆད་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་སྐྱོན་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་དང་རིགས་ཀྱི་གསུམ་མམ་དྲུག་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་བཤད་པའི་ལག་རྡུམ་ནས་གཏའ་གམ་བར་གྱི་ཉེར་བཞི་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྲ་སེར་ནས་ལུས་ཉམས་ཀྱི་བར་དོན་བཞི་དང༌། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེན་གཅིག་ནས་ཕུང་ཀྲོལ་བའི་བར་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་ཀྱིས་མི་མཛེས་པ་ལྷམ་མཁན་གདོལ་བ་གཡུང་པོ་གསུམ་མམ། ཕྲེང་རྒྱུད་ལྟར་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལག་རྡུམ་དང་ནི་རྐང་རྡུམ་དང༌། །ནས། ཡ་ཟ་མ་ལུག་གཏའ་གམ་དང༌། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་མདོག་དབྱིབས་རིགས་སྐྱོན་གསུམ་ལས་དབྱིབས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ཡིན་ཏེ། བཞིན་ངན་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མདོག་དང་དབྱིབས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་དང༌། །མ་རུང་རིགས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །འཁོར་གྱུར་ཀུན་ནས་སྨོད་པའོ། །མདོག་སྐྱོན་དམར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཏེ། །དབྱིབས་སྐྱོན་བཞིན་ངན་ལ་སོགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྲན་ཚེགས་སྐབས་སུ་གཞི་ལས་བཤད་པ་སོགས་ཁུངས་བྱས་ཏེ། རྩ་བར། ལག་རྡུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤཱ་ཏམ་ལས། རྐང་རྡུམ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྲ་སེར་སོགས་དོན་བཞི་ཡོད་དེ། རྩ་བར།

145

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གསྐྲ་སེར་དང་ནི་སྐྲ་སེར་སྐྱ། །ནས། དེ་བཞིན་གྱོལ་པོ་ལུས་ཉམས་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་དགག་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། སྐྲ་སེར་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་གི་སྐྲ་སེར་སོགས་དང་ཤ་མདོག་བཞི་ནི་མདོག་གམ་ཁ་དོག་གི་སྐྱོན་དང༌། ལྷག་མ་དབྱིབས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མདོག་སྐྱོན་དམར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཏེ། །དབྱིབས་སྐྱོན་བཞིན་ངན་ལ་སོགས་ཡིན། །བོང་བུ་ལ་སོགས་སྣ་དང་མགོ །སྐྲ་དང་རྣ་བ་མེད་ཉིད་སྤངས། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེན་གཅིག་སོགས་ལྔ་བཅུ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། སེན་མོ་གཅིག་པ་དང་ལག་པ་འཇས་ཏེ་ལྟེབས་པ་དང༌། ནས། རྐུན་པོས་ནི་ཕུང་ཀྲོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། སེན་མོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་ལའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རྟོགས་སླ། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་རིགས་སྐྱོན་གསུམ་མམ་དྲུག་སོགས་ཡོད་དེ། རྩ་བར། ལྷམ་མཁན་དང་གདོལ་བ་དང་གཡུང་པོ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དག་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། རིགས་ནི་གཤེད་མ་སྨིག་མ་མཁན། །གཡུང་པོ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་སྤངས། །ཤིང་རྟ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དང༌། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་གང་བཀག་པ། །དེ་བཞིན་གསལ་ཤིང་མཁན་སོགས་དང༌། །ཆང་འཚོང་ལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ལ་གླེང་གཞི་རེ་ཡོད་པ་གླེང་འབུམ་དུ་ལྟོས། དེ་དག་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ཀྱང་རབ་བྱུང་བྱས་ན། བསྟན་པ་སྨོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བས་མི་མཛེས་པས་ན་མཛེས་པའི་བར་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་དང་མཐུ་སོགས་ཡོད་ན་རབ་བྱུང་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། དེ་དག་དགེ་རྒྱུན་མེད་མིན་ཞིང༌། །ཐར་པའང་མི་འདོད་མ་ཡིན་མོད། །གཅིག་ཏུ་བསྟན་ལ་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཐོས་ནས་སྐྱོན་དུ་ལྟ་ཕྱིར་བཀག །ཅེས་གསུངས་

146

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། བསམ་དང་རྗེས་ཀྱི་བསམ་ཤེས་ཤིང༌། །འདོན་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ཚིམ་བྱེད་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཊཱིཀྐ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་སུ་ལྟོས་ལ་ཤེས་དགོས། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །
གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། མཐུན་རྐྱེན་ལྔ་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱུད་དང་རྟགས་དང་བསམ་པ་དང་ཆོ་ག་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་ཤིང༌། ཆོས་ནི་བསླབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་ལས་ཆོག་ཡོད་པ་དང༌། ལེན་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དགོས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་སློབ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དངོས་སུ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཕྱག་སོགས་ཡུལ་དུ་དགོས་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་མན་ཆད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གང་ཟག་ལས་སྐྱེ་ཞིང༌། དགེ་འདུན་ལས་མིན་པ་དང༌། གཞན་གྱི་མཁན་པོ་དང་ལས་སློབ་དང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཏེ་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ནི་འདའ་བར་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་དང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལྔ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་སམ་སྟོན་པ་མངོན་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མངོན་གྱུར་སྐུ་གཟུགས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་དགེ་འདུན་ལས་སྐྱེ་ལྷག་མ་དགེ་ཚུལ་སོགས་གང་ཟག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལས་ཏེ། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་

147

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གརྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལས་སོ། །གཞན་དག་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་མེད་ན། མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་མི་རུང་ལ་ལྔ་ཚན་ལྷག་མ་མེད་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཉིད་དང༌། འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དག་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་གི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཉིད་དང་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་ནི་བཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་མ་ཚང་ན་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བྱར་མི་རུང་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགོས་ངེས་བསྟན་པས་ལྔ་ཚན་ཐ་མས་མ་ངེས་སྙམ་ནས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་པས་རང་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྱད་པར་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་ནི། འགྲེང་མིན་ཡུལ་མིན་འདུན་སོགས་ཕུལ་བ་མིན། །ཕམ་པས་ཉམས་མིན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་མིན། །མཚམས་མེད་མ་བྱས་སྡིག་ལྟ་ཅན་མིན་དང༌། །ས་གཞན་མ་ཡིན་ཐ་དད་གནས་པ་མིན། །འཁྲུལ་མིན་དཀོན་མཆོག་གཞན་མིན་མཚམས་མཚན་མིན། །ཞེས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད། ཁྱད་པར་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་རྐྱེན་གཉིས་པ་རྒྱུད་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ལ་གསུམ་མན་ཆད་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་ཕམ་པ་བཞི་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པ་སྐྱེ་ཙམ་ལ་དགོས་པ་དང༌། དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་ཕུན་ཚོགས་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། རྒྱུད་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུད། ཚོགས་སུ་མ་ཚང་པ་གང་ལེན་པའི་སྡོམ་པ་དེ་སྔར་ཐོབ་ལ་ཉམས་པ་

148

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། ལྷག་ཏུ། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས་ནན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱར་རུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ་གསུམ་མན་ཆད་ཅིག་ཅར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། རྩ་བར། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་རྐྱེན་གསུམ་པ་རྟགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་ཤིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚེ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། བསྙེན་རྫོགས་ལ་ཡོ་བྱད་དྲུག་གི་དང་པོ་བཞི་བྱིན་རླབས་དང་ལྷག་མ་གཏད་པ་དང་གྱོན་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། རྟགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་སྤངས་ཤིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚེ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་དང༌། དགེ་སློང་གི་ཚེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཀ་ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐོན་པ་སོགས་དང་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། གོས་ངུར་སྨྲིག་སོགས་སོ། །ཆ་ལུགས་མ་ཉམས་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་ཟིན་ཏོ། །མཐུན་རྐྱེན་བཞི་པ་བསམ་པ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དགོས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། སྙིང་ནས་སྡོམ་པ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང༌། ཐོབ་དུས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ངེས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་མཛོད་དང་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། བསམ་པ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ནི་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྨྱོས་པ་སོགས་སེམས་འཁྲུག་པ་ལ་ལས་མི་ཆགས་པར་མདོ་རྩ་འགྲེལ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་འདོད་མེད་པར་བཞད་གད་དང་གཞན་

149

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གགྱིས་དབང་མེད་དུ་བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྡོམ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་དུས་མི་ཤེས་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གོ་བརྗོད་དུས་གོ་བས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་ཆོག་ན་དུས་གོ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དུས་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོ་སྐྱེས་བླུན་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ལེན་འདོད་སོགས་དངོས་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་ཡན་ལག་ངེས་པ་དང་ཡུལ་ངེས་པ་དང་དུས་ངེས་པ་དང་ཚེའམ་གནས་སྐབས་ངེས་པ་སྟེ་ལྔ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་ལ་སྤོང་ལ་དགྲ་ལ་མི་སྤོང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་དང༌། ཡན་ལག་རགས་པ་བསྲུང་ལ་ཆུང་ངུ་མི་ཐུབ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ངེས་པ་དང༌། ཡུལ་འདིར་སྤོང་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་སྤོང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ངེས་པ་དང༌། ལོ་ཟླ་འདི་ཙམ་ལ་བསྲུང་ལ་དེ་ལས་མི་སྲུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དུས་ངེས་པ་དང༌། འཐབ་དུས་མིན་པ་ལ་སྲུང་སྙམ་པ་ནི་ཚེའམ་གནས་སྐབས་ངེས་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ལས་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ངེས་པའོ། །ཡན་ལག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ངེས་པའོ། །ཡུལ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་པའོ། །ཟླ་བའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ངེས་པའོ། །འཐབ་མོ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་ངེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མནོས་ན་ལེགས་པར་

150

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྤྱད་པ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་ལྟར་བླངས་ན་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་ལས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་དང་ཡན་ལག་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་ཚེ་ངེས་པ་མི་བྱེད་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་གི་ངེས་འབྱུང་མ་བྱུང་ཡང་བརྡ་སྤྲད་པ་ལྟར་ཐོས་བྱུང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྟེ་ཤུགས་དྲག་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བས། ཞེས་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ཐར་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་དང༌། དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཐར་པའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་སྡོམ་པ་མི་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་ཞེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་མི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་སྒོམ་བྱུང་ཟེར་བ་དང༌།.....བྱང་རྡོར། ལ་ལས་དེ་བརྟན་པོ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་ཟེར།.

...

.དེ་དང་རང་གཞན་ལུང་རིགས། ཁ་ཅིག་.

...

.མཚོ། དེ་བཀག་ནས་ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་སོགས་དཔེར་བྱེད།
སྔ་ཕྱི།.

...

.གཞན་དག་རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་དེ་རྗེས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་དགོས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་སྒོམ་བྱུང་མི་འོངས་པར་ལམ་རིམ་དང་མངོན་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། གཉིས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་འབྱུང་གི་བློ་བརྟན་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གླེང་གཞི་ལྟར་

151

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་གབུ་དང་ཆུང་མ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་དགེ་སློང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཐར་བློ་མི་བརྟན་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཕྱིའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་བརྟན་པར་བྱང་ས་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒོམས་ནས་མྱོང་བ་ཐོན་ཀྱང་དེ་མི་བརྟན་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་སྣང་ཚོད་ལྟར་ན་དོགས་གཞི་ཆེ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བ་དང་སྣང་ཚོད་དང་གནས་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བས་དཔྱད་པ་མ་ཚང་ཞིང་མི་དག་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོགས་སླ་མོད། ལུང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་མེད་ལ་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སླར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རང་གི་གསོ་སྦྱོང་དང་ལས་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྡོམ་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་གནང་བར་གླེང་གཞིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མཛོད་ལས། མྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་རེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་སྤྱིར་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་ཐོས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རག་ལས་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང༌། །ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་གྱི་འཕགས་ལམ་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མི་འཆད་མི་འོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཉན་རང་

152

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། སྤྱིར་དུད་འགྲོ་དེས་ཆོས་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་མདོ་དང་གཟུངས་དུ་མ་བཤད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱིར་བཏང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སོགས་དུ་མ་སྤྲོ་སླའོ། །བཞི་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། གནད་འགག་རགས་པར་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤར་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་རྩོམ་ཁུལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་ལུང་རིགས་མ་སྤྲོས་མང་དོགས་སོ། །ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་གཞན་གྱིས་བླངས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འཇིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འཚོ་བ་མེད་པ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་དང་ཆད་པ་དང་ངན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་སྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལེགས་སུ་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྲིད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་ནས་སྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་དམ། ཞེ་ན་ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་རྐྱེན་ལྔ་པ་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་ཟིན་པས། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་མཇུག་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་རྩོམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བའི་ཚིག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་སྐྱེ་དུས་ཡོད་དེ། ཆོ་གའི་སྐྱབས་བརྗོད། བདག་བརྗོད། གཞན་བརྗོད་གསུམ་ལས། སྐྱབས་འགྲོ་དང་པོ་དང༌། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང༌། བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པས་གཞན་བརྗོད་ལན་གསུམ་གྱི་ཐ་མའི་སྔོན་དགེ་ཚུལ་དུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་བརྗོད་

153

མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞགཔའི་དུས་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་བཞིན། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དུས་དེ་ཡང་གང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་གོང་དུ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་མཇུག་ཆོག་ཡོད་དེ། བསྙེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དུས་གོ་བརྗོད་པ་དང༌། བསླབ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་བརྗོད་ཅིང་ཐབས་ལེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་གྲིབ་ཚོད་གཞལ་བར་བྱ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་དང་རྩ་བ་དང་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་དུས་ཚོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

ལེགས་སྨོན་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉེར་དྲངས་པའི། །ནོར་བདུན་ཤིང་རྟའི་སྟེང་འགྱིང་
ཤྲ་མ་ཎའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིན་བྱེད་བགྲོད་པ་མ་རྫོགས་ཀྱང༌། །སྲིད་མུན་མཐར་བསྐྲད་ངེས་འབྱུང་ཚལ་ཀུན་བཞད། །ཉིན་རེའི་ལྟོ་དང་ཚེ་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ། །རྙེད་ལ་གཏན་དོན་གྲུབ་སྙམ་བླུན་པོ་ལ། །བསམ་ཚེ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་མཆོག །སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྲོག་བཞིན་མི་འབད་སུ། །མ་སྨད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་སད་བ་གམ་གནས། །ཐོས་བསམ་རྒྱན་རྣམས་སྒོམ་པའི་ལུས་མཛེས་སྤ། །མང་ཐོས་སྤྱན་དང་ལེགས་བྱས་ཐོར་ཅོག་གིས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱང་བཟུང་མིན་ནམ། །ཞེས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞགབཞི་པ་ཞར་ལ་མཁན་སློབ་སོགས་བླ་མའི་རྣམ་བཞག་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བླ་མའི་མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བསྡུ་དང༌། གྱུར་དུས་དང༌། དེ་དག་གི་མཚན་ནས་སྨོས་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

154

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་སྙིང་བརྩེ་བ་འཁོར་དག་པ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་དུས་སུ་འདོམས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་ཞིག་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁན་སློབ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ལྡན་ན་སླར་རོ་ལངས་བཞིན་གནོད། དེ་ཡིན་ཀྱང་ཆོ་ག་མི་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཅི་ལུང་སྟོན། སྙིང་རྗེ་མེད་ན་སེང་གེ་ལྟར་ཅི་ཕན། འཁོར་མ་དག་པའམ་ངན་ན་ཙན་དན་དུག་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་ཆེ། ཆོས་ཟས་ཀྱིས་ཕན་མི་འདོགས་ན་ཤིང་སྐམ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་མེད། དུས་སུ་མི་སྟོན་ན་ཕན་འདོགས་དཀའ་ལ་མཚན་ཉིད་དྲུག་དང་ལྡན་ན་ཆུའི་ནང་གི་པདྨ་བཞིན་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས། །ནད་པ་སྙིང་བརྩེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང༌། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ལྟར་བླ་མར་བསྔགས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་མ་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་ཆོ་གའམ་ཆོས་དེ་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལས་སློབ་ཡིན་ཀྱང༌། དེར་མ་ཟད་དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བླ་མ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། མཁན་པོ་ནི་གཉིས་སོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཁན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས། མཁན་པོ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་ལ་ལྔར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕའི་བསྙེན་རྫོགས་དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕའི་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང༌།

155

མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞགཚིགས་ཕྱི་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ལྐོག་ཏུ་དྲི་བའི་གསང་སྟོན་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པའི་ལས་སློབ་དང༌། སྡོམ་པ་མི་ཉམས་པར་གདམས་པའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། ཆོས་མི་ཤེས་པ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་དང་ལྔར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། སློབ་དཔོན་ལྔ་གང་ཞེ་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང༌། ལས་བྱེད་པ་དང༌། གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་དང༌། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་མཁན་སློབ་རྟེན་དང་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ནོ། །གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང༌། གནས་སྦྱིན་པ་དང་ཀློག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཁན་སློབ་འདི་བདུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། མཁན་པོ་གསུམ་དང་སློབ་དཔོན་བརྒྱད་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་དང༌། དགེ་སློབ་མའི་དང༌། དགེ་སློང་གི་མཁན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་དང༌། དགེ་བསྙེན་གྱི་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་དང༌། གསང་སྟོན་དང༌། ལས་བྱེད་པའི་དང༌། ཀློག་པའི་དང༌། གནས་གྱི་དང༌། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱེད་དང་ལས་སློབ་སོ་སོར་མ་བགྲངས་ཡང་ཤིན་ཏུ་རུང་ལ། ལས་སློབ་ལ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་སློབ་མའི་དང༌། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མཁན་སློབ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། མཁན་པོར་གྱུར་དུས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་གསུམ་པའི་མཐར་ཆ་གསུམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ན་དེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །བརྗོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ནས། འདིར་ཐ་མ་ལ་མཁན་པོའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་

156

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྡོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་གཞི་ལས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་དག་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་བསྒྲུབ་ཡུལ་དེའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ལ་ལྐོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་བསྒྲུབ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་གཞི་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་གསང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེ། མཁན་སློབ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལའང་འོས་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་དགོས་ཏེ། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་ན་མཁན་པོར་འོས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མཁན་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང༌། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ལས་སློབ་ཏུ་འོས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིད་ཆེས་ན་དེའི་མཁན་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ལྔའི་སོ་སོའི་གྱུར་དུས་ཡོད་དེ། རང་རང་སློབ་དཔོན་དེ་བྱེད་པའི་དོན་རྫོགས་པ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དང་དེར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སློབ་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་དེ་ལ་བར་ཆད་དྲིས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུས་ནས་སོང་བ་ན། གསང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་ཟིན། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཁས་བླངས་ནས་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་མཁན་པོ་མིན་པའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གམ་དེ་དང་ཚད་མཚུངས་པའི་ཚིག་ལྷུག་ཕན་ཚུན་

157

མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞགསློབ་འདོད་ཀྱིས་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ཁོ་ནས་དེའི་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག །ནས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་དྲིས་ཟིན་པའི་ཚེ་གསང་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ཀྱང་དོན་མཐའ་དག་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་གསང་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལས་གཞན་གྱི་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ལས་དེ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དང་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བར་ཆད་ཕྱེད་དྲིས་པས་ཀྱང་བར་ཆད་དྲིས་པའི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ནི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ན་སློབ་དཔོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོ་ལ་ཆོ་ག་འདི་མི་དགོས། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཀློག་པ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བཟླས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚད་མཉམ་པའི་ལྷུག་པ་ཡང༌། ལུང་གཞི་ལས། གང་ལས་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་རུང་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་རུང་དེ་དང་ཚད་མཉམ་པ་ཙམ་གྱི་གཞུང་རྐྱང་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྐྱང་པ་ནི་ལྷུག་པའི་མིང་ངོ༌། །ཕན་ཚུན་སློབ་འདོད་མེད་ན་ལན་བརྒྱ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཏོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཀློག་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་བརྗོད་པ་ནི་

158

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཀློག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་གསུམ་གསུངས་བཞིན་དུ་རང་གཞན་
.

...

.བདེ་བཙུན་ལུང༌། གྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ན་རེ།.

...

.པཎ་སོགས། ཕན་ཚུན་སློབ་འདོད་ཚང་ཕྱིན་དོན་མ་གོ་ན་གསུམ་དང་གོ་ན་ཚིགས་བཅད་ལྟ་བུ་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་དང་ལ་ལའི་.

...

.སྔོན་

གྱི། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཆེན་དག་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡུལ་བཅོམ་བརླག་གི་འདུལ་བ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །འཕགས་ཡུལ་ཐོ་གར་སོགས་ཀྱི་ད་ལྟའི་འདུལ་བ་དང་ཡང་མི་མཐུན། སྔར་གྱི་སྡེ་པ་སོ་སོའི་འདུལ་འཛིན་དག་ཀྱང་གསུམ་བརྗོད་དགོས་པར་འདོད་པ་མཐུན་པས་དེ་དག་གང་དང་མི་མཐུན། གསུམ་མ་བརྗོད་ན་དོན་གོ་ཡང་བཟླས་པ་མ་རྫོགས་པས་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ལན་གསུམ་འདོན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་བརླག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན་གང་ལས་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ལན་གསུམ་དགོས་པར་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ད་ལྟར་གྱི་གཙུག་ལག་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་པ་སོ་སོའི་སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་དག་ལན་གསུམ་དགོས་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གི་ལུགས་མཐུན་ཏེ། ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་དེ་ཙམ་གྱི་གཞུང་རྐྱང་པ་ཡན་ཆད་ནས་གཞུང་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དག་ལན་གསུམ་བཟླས་ན་དེ་ནི་ཀློག་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེས་ན་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་བཟླས་པས་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ལན་གཅིག་དང་ལན་

159

མཁན་སློབ་བླ་མའི་རྣམ་བཞགགཉིས་ཀྱིས་བཟླས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་ལན་གསུམ་བཟླས་ན་དེ་ནི་ཀློག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཉེ་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིའི་ཆེ་བའི་ཉེ་ཚིག་མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་བླ་མ་བཙུན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་རང་གི་མཁན་སློབ་དང་རྒན་པ་མིན་པ་ལ་མི་བརྗོད་ལ་དེ་དག་ལ་དེ་བརྗོད་ལ་མཁན་སློབ་ལ་དོན་གྱི་སླད་དུ་ཡང་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁན་སློབ་ལ་མ་གུས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཉེ་བར་མི་བརྗོད་དོ། །གཞན་ལ་མི་བྱའོ་སོགས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སློབ་དཔོན་ཚིག་དང་ལྡན་པས་སོ། །དོན་སོགས་སྨོས་པ་ཉེ་བའི་ཚིག་བྱས་ཏེ། །འདུད་བཅས་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་མིང་དག་བརྗོད། །རྒན་ལ་བཙུན་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད། །གཞོན་ལའང་ཚེ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་ཚིག་གིས། །དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱའི་ཉེ་ཚིག་བརྗོད། །དེ་ལྟར་འདིར་ནི་མིང་སྨོས་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པའི་སྐད་དོད་བན་དྷེ་ནི། ཕྱག་འོས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་རྒན་པ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དང་གནས་བརྟན་ནི་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀར་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཚིག་ནི་ཚེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཚེ་ལྡན་དང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མི་དགོས་པས་གནས་བརྟན་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོས་ཤཱ་རི་བུ་སོགས་ལ་དེ་གཉིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆུང་ཚིག་ཆེ་ཙམ་ལྡན་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་ཕལ་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། རྒན་པ་ཡང་རུང་གཞོན་པ་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ནི་གནས་བརྟན་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཉེ་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རིགས་རུས་མཚན་ནས་སྨོས་མི་རུང་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཁོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་

160

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་ལྡན་པ་དང་མིང་རུས་བརྗོད་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བྲལ་བར་དེའི་མཚན་གྱི་གདུང་སྨོས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་གདུང་ནི་གང་ཡིན་པ། །རྒྱལ་རིགས་ལས་གང་རབ་བྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སྨོས་པས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་གནས་པ་ལྷན་ཅིག་ཞག་གཅིག་གནས་པ་དེ། དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གཞི་ལས། གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན། གང་གི་དྲུང་དུ་ཞག་གཅིག་ཙམ་ཡང་གནས་པས་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་འཆའ་བའི་སྔགས་མ་བརྗོད་པར་མཁན་སློབ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་འཆའ་ན་ཡང་དེའི་སྔགས་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་གང་ཞིག །མི་བྱེད་ན་ཡང་སྔགས་དེ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་མི་བཏང་བས་གནས་མི་སྟེར་བ་ཡིན་ཡང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྔགས་དང་བཅས་པ་མཁས་མཆོག་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། སྔགས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དབྱར་ཙམ་གྱི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཤད་དོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་གཞི་འགྲེལ་ལས། སྔགས་སྔོན་དུ་མ་བཏང་སྟེ་གནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཆོ་ག་ཡང་མ་མོ་ལས་གནས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས་ཆོས་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྐང་པ་གཉིས་ལ་བཟུང་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙུན་པ་ལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་གནས་སུ་གསོལ་ན་བཙུན་པ་བདག་གི་གནས་སུ་མཛད་དུ་གསོལ། བཙུན་པ་ལ་གནས་ནས་མཆི་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ལེགས་སོ་ཞེས་

161

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གབརྗོད་པར་བྱའོ། །གནས་པས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གཚིགས་ཕྱི་མ་བསྙེན་རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་བཀག །འཐད་ལྡན་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྗོད་བྲལ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བརྗོད་ནས་བཞད་གད་ཀྱིས་སྤངས་པ་དང༌། དཔྱོད་ལྡན་གྱི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་སེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། པཎ་ཆེན་སྡོམ་རྒྱུན་འཛིན་པར་རློམ་པའི་བྱ་གཤོང་པ་དང་ངག་ཆོས་ན་རེ། བླ་ཆེན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ཧྭ་ཤང་ཀེ་ཝང་དང་འབག་གིས་ཁ་སྐོང་མཛད་ཅེས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་རིབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་རང་ལ་ལྟོས་པ་བསླུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་རྒྱའི་དགེ་སློང་ཧྭ་ཤང་ཀེ་ཝང་དང་ཧྭ་ཤང་གྱི་ཝན་གཉིས་དང་ལྔས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་ཀླུ་མེས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་དང༌། འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ་ནས་ཞུས་པས། ངས་རྒྱལ་པོ་བསད་པས་ཁ་སྐོང་མི་འོང་གི་ངས་བཙལ་གྱི་གསུང་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་ཀེ་ཝང་དང་གྱི་ཝན་བྱ་བ་གཉིས་བཙལ་ཏེ་བཏང་ངོ་ཞེས་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྔར་གྱི་མཁན་སློབ་ཀྱིས་མཁན་སློབ་བྱས། དམར་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས། རྒྱའི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་བྱས་ཏེ་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་ཀེ་ཝང་དང་གྱི་ཝན་བྱ་བ་གཉིས་བཙལ་ཏེ་བཏང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་ཐག་རྒྱ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་

162

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་ལ་གནོད་ཅིང༌། སྒྲུབ་གྲྭ་ཆེས་མང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཅིག་ལས་མ་བཀོད་པས་ལས་གཏན་ནས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། བཙུན་པ་མཁན་པོ་གཅིག་དང་སློབ་དཔོན་གཅིག་དང་གསོལ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་རུང་ལགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ༌། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དག་མི་བྱ་བས། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འགལ་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན། །ཞེས་པ་དེར་སྣང་བས་དགག་པ་མི་འོས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བྱས་སོ། །ཡང་བར་གྱི་མཁས་རློམ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ངག་ཆོས། དེ་འགོག་པ་ན་མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་
དང་བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྔ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་གསོལ་བ་ཆད་པ་དང་བརྗོད་པ་ཆད་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཁན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདོད་ནས་དེའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། ལས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་མི་འདོད་ནས་མ་བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་འདོད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཀར་ངག་བཅད་ནས་དེ་དག་མི་བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མི་ནོད་ན་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། བཙུན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཀར་ངག་གཅོད་ཅིང་བདག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མ་བགྱི་ཞིག་ཅེས་སྨྲ་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་

163

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་ནོད་ན་ཞེས་པ་དང་དེ་དུས་མི་སྨྲ་བའམ་མ་བྱེད་སྨྲས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། དེའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་བཤད་བྱའི་ལུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་མེད་པར་རྩེད་མོས་ཚིག་དེ་དག་བརྗོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ། བསམ་པ་ཐག་པས་ལེན་འདོད་ཡོད་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་རང་ཉིད་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པར་ཤེས་ན་ཚིག་དོན་མི་གོ་བའི་འོན་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཚིག་དོན་མ་གོ་ཡང་དེ་དུས་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་ར་རོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བས་ཚིག་དོན་མ་གོ་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་མཁས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མི་ནོད་པ་ནི་སོགས་དང་གཞན་གྱིས་བཤད་ཟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་གོ་གྱུར་ན། །ལས་བརྗོད་པ་ནི་མི་ཐོས་ཀྱང༌། །འདི་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཡོད་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོན་པ་ཞེས་དང་མི་ཐོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་གཉིད་ལོག་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་པ་ལི། དེ་སྟེ་ལུས་དང་ཚིག་གིས་དམིགས་ལ་གསོལ་བ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཀྱང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཀ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ལས་བརྒྱ་རྩའི་ལས་ཕལ་ཆེར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཞིག་ལ་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། དེ་སྟེ་ལུས་དང་ངག་གིས་དམིགས་ནས་གསོལ་བ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱོས་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས།

164

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཙུན་པ་མཐའ་འཁོབ་པས་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་དང༌། མཐའ་འཁོབ་པ་དེས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། དེ་སྟེ་གསུང་རབ་འདི་དང་ལྡན་ཞིང་རབ་ཏུ་ལྡན་ལ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན། ཞེས་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། དེ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན་ཞེས་པས་སྡོམ་པ་དེ་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དུ་མཁས་མཆོག་བུ་སོགས་དུ་མས་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཆད་འགྱུར་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང༌། ལུང་ལས་གང་ཟག་ལྔ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་སྒྲ་སོར་བཞག་བྱེད་པ་རྣམས་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་པོ་མེད་པ་དང་གཉིད་དང་འོན་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་མཁན་པོ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་བཞེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྙེན་རྫོགས་གསོལ་འདེབས་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞེད་པར་ཐོབ་བློའི་བརྡ་དེ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བ་ལྟར་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཊཱིཀ་ཀྱིས་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཤད་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་བཞེད་པ་སྐབས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པས་མགོ་བོ་མ་འཁྲུལ་ཅིག །ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གསེར་མདོག་ཅན་པ་རིན་ཆེན་ཕྲ་ཚོམ་སོགས་ན་རེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚེ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཡང་དྲུག་མེད་ན་གསང་སྟོན་བསྐོ་བའི་ལས་གཏན་ནས་མི་ཆགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལྔ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་མཁན་དང་བྱེད་ཡུལ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁ་སྐོང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་

165

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གམ་ཁྱབ་སྟེ། ལྡང་མི་དགོས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཕལ་ཆེར་ལ་བྱེད་པ་པོ་འདུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་དང་ ལུང་ལས་ཀྱང༌། འདུག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལས་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྩ་བར། མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ལྔ་མ་མཐར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདིས་ནི་བཞི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའང་ཁེགས་པར་ཐལ། རྩ་བར། མེད་ན་ཞེས་ཉུང་མཐའ་ལ་ལྔར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྙེན་རྫོགས་དུས་གང་ལ་བྱ་ཡུལ་ནི་ཁ་སྐོང་གི་དོགས་པ་ཆུང་ཡང་སྤོ་དབྱུང་སོགས་ལ་ཡུལ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་རུང་མི་རུང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་ལ་བྱ་བ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་ན་དར་ཆོག་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁན་པོ་མེད་པར་ཡང་དར་ཆོག་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟིན་ཅིང༌། ཁྱབ་སྟེ། མཁན་པོ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ལ་དེ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཤགས་ཡུལ་མཁན་སློབ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དགོངས་གསོལ་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་མེད་ན་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཆ་ཐ་མའི་དུས་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་དར་ཆོག་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དུས་གཉིད་ལོག་པ་ར་རོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་འོན་པས་ཀྱང་སྡོམ་པ་བླངས་ན་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང༌། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྱབ་སྟེ། འོན་པ་དང་ར་རོ་བས་ཇི་བཞིན་མི་ཡོང་པར་གནག་རྫིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། ཐོག་མར་ལེན་འདོད་ཡོད་པའི་མུར། ཞེས་པ་ནས། གང་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་ལྗགས་རིང་པོར་བརྐྱངས་ནས་རྩོད་པ་སྤོང་ཞིག་ཅེས་མགྲིན་པ་བཏེགས་ནས་སྙན་དུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

166

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དགོངས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་བུ་ཞལ་ཕྱེ་ནས་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་མ་དོར་ཅིག །གཞན་ཡང༌། ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྔ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བཏང་མིན་པར་དམིགས་བསལ་ལ་ངེས་བཟུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་དེ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁན་པོའི་མིང་དང་རང་གི་མིང་དང་ཐོབ་མ་ཐག་ཐོབ་བློ་མ་སྐྱེས་ན་དར་ཆོག་གི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ནང་འགལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཁན་པོ་མེད་པ་སོགས་དང༌། ལུང་ལས། གཉིད་ལོག་པ་ཞིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། དེ་སྟེ་ཞེས་པ་དང༌། ས་ག་ལྷས། ལས་བརྗོད་པ་ནི་མི་ཐོས་ཀྱང༌། །འདི་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཡོད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། ལུང་གི་དོན་ལ་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་བཀའ་ཚད་མ་ལ་རས་ཆོད་མི་རུང་ཞིང་དེ་དོན་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསུང་རྒྱུན་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་ཆུ་བུན་གྱི་ཚོས་ལས་འོས་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཁ་སྐོང་གི་ཚེ་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་མ་བཤགས་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དག་པར་བྱར་རུང་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། རྩ་བར། ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ལེན་པ་ཡོད་ན་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དང་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཉེས་བྱས་ནི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལས་གྲལ་དུ་དྲན་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལས་གྲལ་དུ་ལྟུང་བྱེད་དྲན་ནས། བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྔགས་མ་བརྗོད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན། བྱིན་རླབས་ཆགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལས་གྲལ་དུ་དྲན་ན་ལས་བྱེད་པ་པོས་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་དག་ལ། ལས་གྲལ་བ་གཞན་གྱིས་དྲུང་གི་དེ་ལས་བྱིན་རླབས་བྱས་པས་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདུག་པ་ན་དྲན་

167

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་དྲུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཁྱབ་སྒྲིག་མང་དུ་ཡོད། སྟག་
ལོ།.

...

.ཡང་ཁ་ཅིག །མཁན་པོ་དང་གསང་སྟོན་མེད་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་འདི་སྔོན་ཆོག་ཡིན་ཟེར། ཕྲ་ཚོམ་་སོགས།.....ལ་ལས་སྔོན་ཆོག་དང་དར་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་ཁོ་ནར་བསྒྲུབ་པའི་མཁན་པོ་དང་གསང་སྟོན་མེད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་གར་ཐལ། སྔོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བར། ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ལྟར་སྣང་ལྷག་མ་རྣམས་རྟོགས་སླ། གཉིས་པ་ནི། སྔ་ཕྱིའི་དཔྱོད་ལྡན་མང་པོ་ན་རེ། དགེ་སློང་བཞི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་བྱར་རུང་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྗོད་མཁས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྙེན་རྫོགས་མ་སྨད་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཞུ་བ་འདྲེན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྔ་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། བཞིའི་སྟེང་དུ་ལས་བྱེད་མཁན་བསྣན་པས་ལྔ་ལ་དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་ཊཱིཀ་ལས། ས་ག་ལྷས་བཞིའི་སྟེང་དུ་ལས་མཁན་བསྣན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་བཞི་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ལས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་སྐོང་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ཞེས་པའི་ནི་སྒྲ་དགར་ཚིག་ཡིན་པས་བཞི་དང་ལས་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ་སོ་སོར་

168

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ནི་སྒྲས་བཞི་ཀ་ལས་བརྗོད་མཁན་དུ་བཤད་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བཞི་ལས་མེད་ན་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་མི་སྐྱེ་བ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་ལུང་ཞུ་བ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པར་ཐལ། བཞི་ལས་མེད་ཚེ་གསང་སྟོན་བསྐོ་བ་དང་དེས་བར་ཆད་དྲི་བ་གཉིས་མ་བྱས་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞུ་བ་ལས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ལྔའམ་ལྔ་ལས་ལྷག་པར་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌། རྩ་བར། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.སྟག་ལོ། ལས་མཁན་དང་བཅས་པའི་བཞི་ལས་མ་རྙེད་ནའང་འཆགས་ཏེ། གསང་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་འཁོར་བཅས་མེད་པར་ཡང་འཆགས་པར་རབ་བྱུང་གཞི་ནས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་ན་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་དང༌། མེད་ན་ཉེས་མེད་དུ་འཆགས་ཏེ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཞན་འཐད་ཀྱང་བཞི་ཙམ་གྱིས་ཉེས་མེད་རུང་བ་དང་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ལས་ཉེས་བཅས་སུ་བཤད་ཅིང་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤྱིར་ལས་དང་པོ་པ་དང༌། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་ཆོ་ག་ཉེས་མེད་དུ་གནང་ཡང་གཞན་ལ་ཉེས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་འཕྲིན་ཆོག་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལས་བཤད་པ་དང་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་བཞི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རང་ཉིད་བཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ནས་དེ་ལ་འཕྲིན་བསྐུར་

169

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པའི་ངོར་ལྔ་ཚོགས་ཀྱི་དར་ཆོག་ཐོག་མར་གནང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀཱ་ཏྱཱ་ནས་དང་པོ་རབ་བྱུང་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཀྱང་ཡུལ་རྡོ་ཅན་དུ་བཅུ་ཚོགས་མ་རྙེད་པས་ཟླ་བ་གསུམ་དགེ་ཚུལ་དུ་བཞག་པ་གང་ཞིག །དབྱར་གྲོལ་ནས་བཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ན་ཆེན་པོས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ནས། རྡོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ན་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ཉུང་སྟེ་གྲངས་བཅུར་ཚང་བ་དཀའ་ནས། དེས་དེ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་དགེ་ཚུལ་དུ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ལས། ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་བཅུར་བསྐངས་ནས་དེས་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཞུ་བ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཞུས་ཤིག །བཙུན་པ། རྡོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ན་དགེ་སློང་ཉུང་བས་གྲངས་བཅུར་བསྐང་བ་དཀའ་ན། དེ་ལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་འཕྲིན་དང༌། ལན་དུ། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ་ཡུལ་མཐའ་རྣམས་སུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་རྗེས་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་ཞུས་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་གི་གཞི་མིན་ལ་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཞིའི་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་དེ་ནི་མ་བཞུགས་འདུག་གོ །དེས་ན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞི་ཙམ་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཉེས་མེད་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བསམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དྲི་བཅས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློང་བཞི་ཁོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་ཏེ།

170

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཁས་མཆོག་རྣམས་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་ཙམ་བསྟན་ན། མཁས་བླུན་ཕྱོགས་རེ་བ་མང་པོ་ན་རེ། མཁན་པོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་ལས་གཅིག་གིས་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྩ་བར། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོགས་དང༌། དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་གིས་སོགས་དང༌། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཚིག་གཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་གཅིག་གིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང༌། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དེ་འདྲ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཡང་མི་སྣང་ངོ༌། །འདི་དག་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་དང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་རས་ཆོད་ཆེས་ངན་དུ་སྣང་བས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། མཚམས་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་ལས་གཅིག་གིས་ཚོགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་མི་ཆགས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་གནས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་བཞི་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་ལ་ལས་བྱས་ཏེ་ཉེས་མེད་ཆགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་ལ་ལས་དང་བསྙེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མི་ཆགས་པ་གང་ཞིག །གནས་སོ་སོར་བཀོད་ན་གསོལ་བ་དང་ལས་གཅིག་གིས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལས་ཉེས་མེད་ཆགས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པས་ཉེས་མེད་ཆགས་པ་ཡང་ཡོད། ལས་བྱེད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡད་ནས་མཚམས་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས་བཀོད་ནས་བཞི་དེ་ལྟར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བའམ་གཞུང་དམ་པའི་བམ་པོ་བཅུ་དགུ་པ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པས་མཚམས་གཅིག་པར་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་ལ་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་གཅིག་པར་མང་པོས་མང་པོ་ལ་ལས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ལའང་དེ་གྲགས་ཆེའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་བྱེད་གཅིག་གིས་

171

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གམཚམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་བཞི་རེ་མི་རུང་ཡང་རེ་རེའམ་གཉིས་རེའམ་གསུམ་རེ་བཀོད་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཉེས་མེད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དམ་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་དམ་པ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ལ་གནས་བཞིར་གང་ཟག་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་དུ་གནང་ངམ། གནང་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་གནས་བཞི་ཆར་གྱི་མཚམས་སུ་ཤིང་ངམ། འཁར་བའམ། རེ་ལྡེ་རྣམས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། རེ་རེ་ནས་སམ། གཉིས་གཉིས་ནས་སམ། གསུམ་གསུམ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་བཞིར་མ་ཚང་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལས་མཁན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚམས་གཅིག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ཚན་སོ་སོ་མཚམས་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་དུ་མ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ཤེས་དགོས་ལ་འདིའི་གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་དཀའ་བས་ལག་ལེན་ལ་གྱ་ཚོམ་དུ་མ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དམ་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ཉིད་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པའི་དགེ་སློང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ནས་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་ལས་ཀྱང་བགྱིས་ལ་དགེ་སློང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཡང་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་མཚམས་མནན་ཏེ་མཚམས་སུ་གནས་སམ་མཚམས་སུ་འགྲེང་ངམ་མཚམས་སུ་འདུག་ནས། གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེང་བ་ནི་འགྲེང་ནས་ལས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་ལ་སྔ་མའི་རིགས་པས་ཡང་ཤེས་དགོས། ལུང་རིགས་རལ་གྲིས་བོད་རྒན་རྣམས་ཀྱི་སོམ་ཉི་དང་འོལ་ཚོད་ཀྱི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བཅད་ཡོད་པས་ཕྱིས་འབྱུང་ཐར་ལམ་བགྲོད་འདོད་རྣམས་དགའ་བར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ་སོར་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་གཉིས་བཀོད་ནས་ལས་བྱེད་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚེ་ལས་བྱེད་དེ་

172

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་དང་མཚམས་གཅིག་པར་ཐལ། མཚམས་མི་གཅིག་ན་ལས་མི་ཆགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཡོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་སོ་སོ་མཚམས་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་སོ་སོ་ནས་ལས་བྱེད་དང་མཚམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གོས་ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་ག་རྒྱང་རིང་བའི་ཡལ་ག་མ་འབྲེལ་བའི་ཡལ་ག་གཞན་ལ་བཞག་གཞན་ལ་དགེ་སློང་ཉལ་ན་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་ལ། ཤིང་སྡོང་གི་རྩ་བར་ཉལ་ན་མི་འབྱུང་བ་དང༌། ཁང་མིག་སོ་སོ་ལ་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་བ་དང་འཛོམ་མདོ་ལ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་ག་ཕན་ཚུན་མ་འབྲེལ་བ་དང་རྩ་བ་ལ་དེ་ལྟར་གང་ཞིག །བདག་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཁང་པ་སོ་སོ་དང༌། དེ་དག་གི་འཛོམ་མདོ་དང་སྒོ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཡལ་ག་དང་ཡལ་ག་ཕྲ་མོ་དག་མ་རེག་པ་ནི་གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་བ་ནི་ཐུན་མོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་གིས་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡལ་ག་མ་རེག་པ་གཞན་ལ་ཆོས་གོས་འཇོག་ཅིང་ཡལ་ག་མ་རེག་པ་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན། དེ་ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ། རེག་པ་ལ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིང་ལྗོན་པ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་མ་རེག་པ་དེའི་ཉེ་འཁོར་གང་ལགས། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཇི་ཞིག་ཐུན་མོང་ལགས། རྩ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚམས་ཆོ་གས་བྱས་པ་དང་ཡོལ་བས་དང་རྩིག་པས་དང༌། རིབ་མ་སྟེ་ར་བས་དང་འོབས་ཀྱིས་དང་ནམ་མཁས་དང་ཆུ་ཡིས་བཅད་པ་སྟེ་མཚམས་བདུན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བདུན་སོགས་ཀྱི་མཚམས་ཐ་དད་ལ་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཁང་པའི་སྒོ་སོགས་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་དེ་དག་ལ། ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པ་དང༌། རྩིག་པ་དང༌། རིབ་མ་དང༌། འོབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆུ་ཀླུང་དང་ངམ་གྲོག་དང་ནམ་

173

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གམཁས་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་བྱས་པ་ལ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོལ་བས་ཆོད་པ་དང་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་སོགས་ཡང་མཚམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མཚམས་བཅད་པ་འབའ་ཞིག་མཚམས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་ཡོལ་བ་དང་རྩིག་པ་དང་རིབ་མ་དང་འོབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་མཚམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་གིས་སྤུན་ནོར་དག་ལས་དོང་བ་ཐ་དད་པའི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་ཆོས་གོས་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་སྒོ་ཁང་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་ཁང་དུ་ཆོས་གོས་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་སྤུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་བྱེད་དེས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཉེས་མེད་རུང་བ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚོགས་ཚང་བ་གང་ཞིག །ཚོགས་གྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཚེ་ཚོགས་ཚང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞིར་ལོངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་བཞིར་ལོངས་ན་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཡང༌། མཚམས་བཞི་པོ་ན་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ལ། གནས་བཞིར་གང་ཟག་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་དུ་གནང་ངམ། གནང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རེ་རེ་ནས་སམ། གཉིས་གཉིས་ནས་སམ། གསུམ་གསུམ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞིར་མ་ཚང་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐག་རྒྱ་མ་ཡང་རུང་བར་ཐལ། དུས་གཅིག་ལ་གནས་ཐ་དད་པ་བཞིར་དེ་ལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། ཐག་རྒྱ་མ་ནི་སྟེང་གཡོགས་དང་འོག་གཞི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁང་པ་གཅིག་གམ་གནས་གཅིག་ཏུ་ས་ལ་ཐག་པ་བྲེས་ཙམ་ཡིན་པས་གཏན་མི་ཆགས་ལ། སྔ་མ་ནི་མཚམས་ཐ་དད་

174

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་ལྟར་འདྲེས་དོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པས་མཚམས་གཅིག་པར་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་ལ་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་གཅིག་པར་མང་པོས་མང་པོ་ལ་ལས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་ལ་གསོལ་གཉིས་གསོལ་བཞི་དང་འབའ་ཞིག་པ་གང་ཡང་མི་ཆགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སོ་སོ་མཚམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་གནས་ལ་གནས་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་བའི་འཛོམ་སྒོ་གཅིག་ལྟ་བུ་དགོས་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ། ནས། གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་ལས་ཀྱང་བགྱིས་ལ། དགེ་སློང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཡང་ལས་བགྱིད་པའི་དགེ་སློང་གིས་མཚམས་མནན་ཏེ། ནས། མཚམས་སུ་འདུག་ནས་གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག །གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་ཡང་བསྟན་པར་ཤེས་ཏེ། ལས་སློབ་གཅིག་མ་བྱས་ན་ལུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་མཁན་པོ་བཞི་སོགས་བྱས་ན་ཡང་མཁན་པོའི་ལས་མི་འགྲིགས་པས་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.གོ་བོ་དང་གསེར།

ཕ་ཆོག་དང་མ་ཆོག་ཕན་ཚུན་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཆོག་གིས་ཕ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཕ་ཆོག་གིས་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་ཚུལ་ཕ་དགེ་སློང་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློབ་མ་དགེ་སློང་གི་

175

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་ཞིབ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་རྒྱས་པར་ལས་གཞིར་འཆད་པས་དེར་བལྟའོ། །ཡང་བོད་ཀྱི་འདུལ་.

...

.པཎ་ཆེན་རྒྱུད་འཛིན། འཛིན་བར་གྱི་མང་པོ་ན་
རེ། མཁན་སློབ་སྦྲག་པའི་ཁུངས་མེད་པར་འདོད་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མཁན་པོ་དང་ལས་སློབ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་འདྲ་སྙམ་ཞིང་སྨྲ་བ་མང་ངོ༌། །འདི་དག་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་གཉིས་ནི་ལུང་དང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ནི། དགེ་འདུན་ཚད་ལྡན་དང་ལས་སློབ་རྣམ་དག་དགོས་ཀྱང་མཁན་པོ་མེད་དམ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོར་རྣམ་དག་ཏུ་སྣང་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ལུང་གཞིར། མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པའམ་ཞེས་པས་མཁན་སློབ་སྦྲག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་སློབ་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བའི་མཁས་པ་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དགོས་པ་མཁན་པོ་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཞིག །དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་དང་ཁ་སྐོང་འོས་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་སོགས་དང༌། དེའི་དོན། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཏེ། ནས། ངེས་པར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལས་སློབ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ལས་མི་ཆགས་པས་མཁན་པོ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞེས་པ་ནས། ལྟུང་བ་རགས་པ་དག་ལའང་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་བློ་

176

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལ་ཐོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ནས། ཕལ་ཆེར་ལས་མི་ཆགས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏན་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟར་དུ་ལུང་གིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པ་ཁྱིམ་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་ནིང་དང༌། དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱུང་བ་དང༌། ཕ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་དུ་སོང་བ་དང༌། རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་སོ་སོར་གནས་པ་དང་སྔར་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དང་སྔར་འཁྲུག་པས་ལས་བགྱིད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཀྱང་སྒྲས་མི་སྐྱེ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཤིང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཉིད་དང་ནི། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རུང༌། །ཞེས་པ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་མཁན་པོ་ཁྱིམ་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནས། དེ་བཞིན་དུ་མཁན་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ནས་རྒྱས་པར་བསླབ་པ་བསྩལ་བའི་བར་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམས་ནི་ཞེས་པས་སྐྱེ་བར་ཡང་བཤད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལྔས་བསྙེན་རྫོགས་ལ་མཁན་སློབ་སྦྲགས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཆེ་ཞིང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པས་ཀྱང་མཁན་པོ་གཅིག་པུ་ལས་ལས་སློབ་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་དུས་གལ་ཆེ་མི་བྱེད་པ་ནི་

177

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གའདུལ་བ་མི་ཤེས་པའི་ནང་རྟགས་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དང་དར་ཆོག་གིས་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཁ་སྐོང་འོས་པ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དར་ཆོག་གི་དགེ་སློང་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དགེ་འདུན་ལས་སྐྱེ་ལ་སོ་ཐར་ལྷག་མ་གང་ཟག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལས་ཏེ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལས་སོ། །གཞན་དག་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་ཞིང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བསྙེན་རྫོགས་ལ་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་སླའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.བོད་རྒན་འགའ་ཞིག།།
མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཉིད་དང་
ནི། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རུང༌། །ཞེས་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་གོས་དཀར་གྱོན་བཞིན་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང༌། བུ་བུ་མོ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སྔར་བསྙེན་རྫོགས་མ་བྱས་བཞིན་དུ་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་བསྒྲུབ་བྱས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྡོམ་པ་མེད་པ་དང་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་བསྒྲུབ་བྱས་ཤེས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དགེ་སློང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། མཁན་པོ་དེ་སྔར་བསྙེན་རྫོགས་མ་བྱས་པར་བསྒྲུབ་བྱས་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐར་ལུང་དྲངས་པ་ལས། བཀའ་བསྩལ་པ། གལ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ན་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །སྔོན་ལྟུང་བ་བྱུང་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དེ་གསོལ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་

178

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང༌། ལ་ལས་གསོལ་བཞི་དང༌། ལས་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ་བ་གཞན་དག་གིས། ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྔ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་གསུམ་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དོན་གྱི་མི་བརྗོད་མཁན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གསོལ་བཞིའི་དུས་ཀྱི་ལས་བརྗོད་མཁན་གྱིས་མི་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྔ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གཉིས་མི་བརྗོད་མཁན་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དུས་དང་བསྒྲུབ་བྱས་མཁན་པོ་དང་རང་གི་མིང་མ་བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་བར་ཊཱིཀྐ་དང་ལུང་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག །ལས་བྱེད་པས་གསོལ་བཞིའི་དུས་མིང་གཉིས་མ་བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་ལུང་དང་ཊཱིཀྐར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐར། འདིར་གཞུང་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མིང་མ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་མཁན་པོ་མཚན་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཞེས་རང་དང་མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པའམ། ལས་བྱེད་པས་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་མི་འདོད་ནས་མ་བརྗོད་པར་མངོན་ཞིང་རང་དང་མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་ཡན་ཆད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ངེས་ལ། ལས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ཚིག་དང་ལས་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་གཞུང་འདི་ཡིན་ཏེ། མཁན་པོ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་

179

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གའཚལ་བ་དང་དགེ་འདུན་དང་གསུམ་གྱི་མིང་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་བསྩལ་པ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་མི་འདོད་ནས་ཡིན་པར་མངོན། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མིང་མི་བརྗོད་མཁན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གསོལ་འདེབས་དུས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྔ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་གསོལ་བ་ཆད་པ་དང༌། བརྗོད་པ་ཆད་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་གི་མིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་མཁན་གྱིས་མི་འདོད་ནས་མ་བརྗོད་ན་ལས་མི་ཆགས་པས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ལ་དེ་མིན་ཀྱང་ལས་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ལ་དེ་ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་མཁན་པོའི་མིང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་དང་གསོལ་བ་དང་ལས་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཙམ་མ་ཚང་ན་ཡང་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ལྔས་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་མིང་ནས་བརྗོད་ནས་ལས་མི་ཉམས་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། བཙུན་པ་ལས་བགྱིད་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་པ་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འཚལ་བའི་མིང་ནས་མ་བརྗོད་ལ། མཁན་པོའི་མིང་ནས་བརྗོད། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་ནས་བརྗོད། གསོལ་བ་ཡང་བགྱིད། ལས་ཀྱང་མ་ཉམས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་ནས་བརྗོད། གསོལ་བ་ཡང་བགྱིས་ལ། ལས་ནི་ཉམས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར། འདི་དག་ལ་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་ཕལ་ཆེར་དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་གྱིས།

180

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་འཆད་པ་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་འཆད་པར་དགེ་འདུན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ནས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་ནོད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ནོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་ལས་སློབ་གསང་སྟོན་དད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལས་མེད་མི་རུང་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་མེད་མི་རུང་དང་སྤྱིར་ཡང་སྡོམ་པ་སྐྱེད་འཕེལ་ལ་གལ་ཆེ་ཡང་མཁན་པོ་སྡོམ་བྲལ་དང་མེད་པ་སོགས་ལའང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ལ་གསང་སྟོན་ཡང་དེ་འདྲ་དང༌། དགེ་འདུན་དང་ལས་སློབ་ནི་རྣམ་དག་དང་ཚད་ལྡན་མེད་ན་དར་ཆོག་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གླེང་གཞིས་གྲུབ་ཅིང༌། རྟགས་གཉིས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་གཞིའི་རྩ་བར་ཡང༌། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་སོ། །འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་ལས་འཆགས་ངེས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་ལས་སློབ་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱས་ཤིང་འཆགས་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དར་ཆོག་གིས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་མེད་མི་རུང་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་དགེ་འདུན་དང་ལས་སློབ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་ཁ་སྐོང་འོས་པ་གྲངས་ཚང་མེད་ན་ཆོ་ག་མི་ཆགས་ལ། ལས་སློབ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་ལས་ཚིག་འཁྲུལ་མེད་མ་ཐོན་པ་ལ་ལས་མི་ཆགས་པས་དོན་ལྡན་དགོས་ལ་མཁན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དེ་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་གི་དགེ་འདུན་དག་ཐེར་དང༌། ལས་

181

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གའཆགས་མི་འཆགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་མཁན་བརྒྱུད་དག་མ་དག་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་བཞག་བརྩི་བ་ནི་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོའི་རྣམ་ཐར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དགོས་ཏེ། གྲངས་དབུས་སུ་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཚང་བ་དང༌། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང༌། མ་འདུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང༌། ལས་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་ལས་གཞིར་འཆད་ལ་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་དང་ལས་ཊཱིཀ་བལྟའོ། །
གཉིས་པ་གང་གིས་ནོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ལུས་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང༌། ཡོ་བྱད་དྲུག་ཚང་བ་དང༌། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དང༌། ཚིགས་སྔ་མ་སྔོན་སོང་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་དང་བཞི་པ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་བྱད་གང་ཡང་མེད་ན་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ལ། ཡོ་བྱད་དྲུག་གང་རུང་རེ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལྷུང་བཟེད་མེད་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་ལས། ལྷུང་བཟེད་མེད་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་ཡོད་དེ། སྙིང་ནས་སྡོམ་པ་ལེན་འདོད་དང༌། ཐོབ་པར་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པ་མིན་པ་དང༌། མི་མཐུན་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། ངེས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་ལྔ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ནོད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ནོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ། མངོན་གྱུར་བཅུའི་གོ་དོན་དང༌། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཅུ་བ་ལས། མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་

182

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅུ་སྟེ། སྟོན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། སྟོན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་དགེ་འདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་དག་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཟུར་དུ་བཤད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་མངོན་གྱུར་ཡོད་དེ། བརྡར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་གྱུར་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲེས་(བགྲེས་)པའི་མཐའ་ལོགས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྒྲེས་(བགྲེས་)པའི་མཐའ་བརྗིད་ཅིང༌། མི་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན་མི་བརྗིད་པར་མཐོང་ནས་གནང་ན། འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བགྱིའོ། །གནང་གི་གྱིས་ཤིག །དེ་སྐུ་གཟུགས་བྱས་ནས་རྒན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། ལུང་གི་ཆོས་ནི་འདིར་ལས་བྱེད་པ་དང༌། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་བསླབ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མངོན་གྱུར་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཆོས་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་དྲིས་པས། ཨུ་པ་ལི། ཇི་སྲིད་དུ་ལས་བྱེད་ཅིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་གཉིས་གང་ན་ཡོད་ན་དམ་ཆོས་ཡོད་ལ། མེད་ན་དམ་ཆོས་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང༌། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་ཅིང་ནུབ་ན་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླང་དུ་མེད་ལ། བླངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བློ་ཡུལ་ན་ཡོད་ཅིང༌། འདིར་བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་མེད་ན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷའི་དགྲ་བཅོམ་བཅུས་བསྙེན་

183

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གརྫོགས་བྱས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆོ་ག་སངས་རྒྱས་འདིས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། འདིས་མཁན་པོ་དང༌། ལས་སློབ་དང༌། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དང༌། མི་མཐུན་པ་སྟེ། བཞི་ལ་སངས་རྒྱས་མི་རུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་གཞིར། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མཁན་པོར་བགྲང་བ་ནི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་དོ། །གཞན་སླ། གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་དང༌། ལས་མངོན་གྱུར་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྨད་འདུལ་བ་རྣམས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པ་གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་དང༌། གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་པ་ལས་མངོན་གྱུར་ལ་འདོད་ཅིང༌། སྟོད་འདུལ་བ་རྣམས་གསོལ་བཞིའི་གསོལ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང༌། བརྗོད་པ་གསུམ་བྱས་པ་ནི་ལས་མངོན་གྱུར་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྨད་འདུལ་མཁས་པ་དག་ན་རེ། སྟོད་འདུལ་གྱི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསོལ་གཞིའི་ལས་ཞེས་གསོལ་བཞིའི་གསོལ་བ་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་ནི། ལས་བརྒྱ་རྩའི་སྐབས་སུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང༌། གསོལ་བཞིའི་ལས་གསུམ་ལ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཕྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོད་འདུལ་གྱི་དེ་འཐད་དཀའ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང༌། གང་ཟག་ལྔ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་བ་ཆད་པ་དང་བརྗོད་པ་ཆད་པ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང༌། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པས་གསོལ་འདེབས་ཆད་མི་རུང་བ་དང༌། ལྷག་མས་གསོལ་བཞི་ཚང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་གྱུར་གསོལ་འདེབས་ལ་མ་སྦྱར་ཕྱིན་འདིའི་གསོལ་བ་གསོལ་འདེབས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་བྱས་ན་འདིའི་མངོན་གྱུར་བཅུ་ཚང་ཡང་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོལ་བཞིའི་སྔོན་ཆོག་དང་དར་ཆོག་གང་ལ་ཡང་གསོལ་འདེབས་མེད་ན་མི་སྐྱེ་

184

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གི་མིང་མི་བརྗོད་པ་ཞེས་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཀར་ངག་བཅད་ན་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསོལ་འདེབས་ནི་འདིའི་གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་མངོན་གྱུར་བཅུའི་གོ་རིམ་ལ་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ཏེ། རྩ་བར་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་པས། ཞེས་སོགས་ལྟར་དེའི་མཁན་པོར་འགྱུར་རྒྱུའི་དགེ་སློང་གིས་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ལས་སློབ་སོགས་ཞུ་བ་ལ་དགེ་འདུན་ཚད་ལྡན་གྲངས་ཚང་འདུས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐོག་མར་མངོན་གྱུར་དགོས་པས་ན་སྟོན་པ་མངོན་གྱུར་དང་པོ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐུ་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པས་ཕྱག་བྱེད་ཡུལ་རིམ་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་མཁན་པོ་གསུམ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རང་གི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་མངོན་གྱུར་པ་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པས་སློབ་དཔོན་དང་ཡོ་བྱད་མངོན་གྱུར་རིམ་བཞིན་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལེན་པར་མ་ཟད་ཆོས་གོས་གསུམ་གོན་མ་ཐག་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཤུགས་དྲག་པོས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་བསྟན་སྟེར་གཉིས་དང༌། གདིང་བ་ཆུ་ཚགས་གསུམ་སྟེ་ཡོ་བྱད་སྟེར་དགོས་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་དང་ཡོ་བྱད་མངོན་གྱུར་རིམ་བཞིན་དང༌། གསང་སྟོན་གྱིས་དྲིས་ནས་དག་པར་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད། རྗེས་སུ་རང་དོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང༌། དེ་རྗེས་དངོས་གཞིའི་ལས་བྱེད་དགོས་པས་ཡོངས་དག་དང༌། གསོལ་བ་དང༌། ལས་མངོན་གྱུར་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་འདུན་འདུག་ཅིང་ཞེས་པ་ནས། ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །དེའི་འོག་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་པ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །རྩ་བར་ཡང་དགེ་འདུན་དང་པོར་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་མཁན་པོ་ནས་

185

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གཡོ་བྱད་ཀྱི་བར་རྣམས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་མཁན་པོར་གསོལ་པའོ། །མཁན་པོའི་རང་གི་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་གོས་བསྐོན་པར་བྱ་ཞིང༌། དེས་ཀྱང་སྣམ་སྦྱར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའོ། །གདིང་བ་དང་ཆུ་ཚགས་ཚིག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བསྐོན་ནས། དེར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ལྷག་མའི་གོ་རིམ་སླ་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱའི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་འདེབས་ལ་གསོལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡང་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་ཤཱ་ཏམ་གཉིས་ལས། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་དང༌། དེའི་གཞི་འགྲེལ་ལས། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་རྫོགས་པར་བསྙེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། རྫོགས་པར་བསྙེན་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏམ་ལས། དེ་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གསོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འདིར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བཤད་དེ། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་པས་ལས་སློབ་དང་གསང་སྟོན་བྱེད་རྒྱུའི་དགེ་སློང་སོ་སོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱས་རང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་དང༌། རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷུང་བཟེད་སོགས་སྟེར་བ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་བསྟན་པ་དང་བྱིན་རླབས་གཉིས་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་གསང་སྟོན་བསྐོ་བའི་ལས་མི་ཐོས་ས་དང༌། དགེ་འདུན་མཐོང་བའི་སར་བཀར་ནས། གསང་སྟོན་སྤྲོ་བ་དྲིས་ནས་བསྐོ་བ་དང༌། གསང་སྟོན་གྱིས་ལྐོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲི་ཞིང་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་དང༌། ལས་བྱེད་ཀྱིས་བརྡ་སྤྲད་ནས་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་

186

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རྫོགས་གསོལ་བ་དང༌། བར་ཆད་དྲི་བའི་གསོལ་བ་བྱས་ནས་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བ་དང་བརྒྱད་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་ནས་བར་ཆད་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། ལས་སློབ་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དུས་གོ་བརྗོད་པ་དང༌། གདམས་ངག་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲིབ་ཚོད་རིག་པར་བྱའོ་ནས། ཐ་མ་ནི་དེས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དང༌། ཡུལ་གང་ལ་དང༌། གང་ཟག་གང་གིས་བརྗོད་དང༌། དུས་ནམ་བརྗོད་དང༌། དངོས་པོ་གང་བརྗོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྙེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྗོད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གིས་བརྗོད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ལས་སློབ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་སློབ་ཀྱིས་ལྡང་ན་མི་མཛེས་པས་གྲིབ་ཚོད་འཇལ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་དུས་ལངས་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བརྗོད་དུས་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་ལ་ཐབས་ལེགས་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ལ་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་མཇུག་དེར་བརྗོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་རྫོགས་ལ་ཐབས་ལེགས་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་དངོས་པོ་གང་བརྗོད་པ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ལོ་དང༌། དུས་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། ཟླ་བའི་ངོ་དང༌། ཚེས་གྲངས་དང༌། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང༌། གྲིབ་ཚོད་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་སྔ་དྲོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ནས། ཐ་མ་ནི་དེས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་

187

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གཔའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱི་བ་ལོ་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་ལྔས་ཕྱེ་ན་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཞིབ་པར་རྩིས་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་ལྔ་ཡོད་དེ། མགོ་ཟླ་ནས་ཟླ་བ་བཞི་དགུན་དུས་དང༌། ནག་ཟླ་ནས་ཟླ་བ་བཞི་དཔྱིད་དུས་དང༌། །དེ་ནས་ཟླ་བ་བཞིའི་གྲོ་ཞུན་གྱི་གཅིག་དབྱར་དུས་དང༌། སྟོན་ཟླ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་དབྱར་ཐུང་ངུ་དང༌། དེའི་ལྷག་མ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་དེ་དབྱར་རིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མགོ་ཟླ་བ་ནས་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་བཞིའི་ཟླ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཟླ་བའི་ངོ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ལ་ངོ་དང་ཕྱོགས་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཚེས་གྲངས་ཡོད་དེ། ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང༌། མར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང༌། དེ་རེ་རེ་ལ་དགའ་བ་དང༌། བཟང་པོ་དང༌། རྒྱལ་བ་དང༌། སྟོང་པ་དང༌། རྫོགས་པ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་ཅིང༌། ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་བར་མ་ཕྱི་མ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔ་དྲོ། གུང༌། ཕྱི་དྲོ། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ། ཐུན་དང་པོའི་ཕྱེད། གུང་ཐུན། གུང་ཐུན་གྱི་ཕྱེད། ཐུན་ཐ་མ། ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱེད། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ཤར་བ། གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་བ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་ནུབ་པ། ཉི་མ་ནུབ་པ། རྒྱུ་སྐར་རྣམས་མ་ཤར་བ། རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཤར་བ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལུང་ལས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ་དང་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པའི་དོན་ལ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་བརྟེན། ཁ་ཅིག །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་ཆ་དང་

188

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞི་ཆ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉི་མས་ནམ་མཁའི་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆ་ཆོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཞི་ལས། ཉི་མ་མ་ཤར་བ་དང༌། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་བ་དང༌། ཞེས་དང༌། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཕྱི་དྲོའི་བཞི་ཆ་དང་ཕྱི་དྲོའི་བརྒྱད་ཆ་དང༌། ཞེས་དང༌། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉི་མ་རྩེ་དང༌། དྲོས་ཆུང་དྲོས་ཆེན་དང༌། ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲིབ་ཚོད་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུར་མ་སོར་བཞིས་འཇལ་བའི་གྲིབ་མ་སོར་བཞི་ལ་སྐྱེས་བུ་དང༌། སོར་གཅིག་ལ་རྩ་བ་དང་རྐང་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་དང་རྐང་པ་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་སྐད་དོད་པུ་རུ་ཥ་ནུས་ལྡན་ལ་འཇུག་ཅིང༌། ཐུར་མ་སོར་བཞི་པ་དེས་ཀྱང་གྲིབ་མ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྐུ་ཐབས་སུ་ཞུགས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །རྩ་བར་དེ་ནི་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་བཟང་ངོ༌། །ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲིབ་ཚོད་གཞལ་བར་མཛད་པས། དགེ་སློང་ཤིང་རིང་པོས་གཞལ་བ་བཀག །ཡང་གོམ་པས་གཞལ་པ་བཀག །ཐུར་མ་རིང་པོས་གཞལ་བ་བཀག་སྟེ་དེ་དག་ཧ་ཅང་ཐོགས་ནས་ཐུར་མ་སོར་བཞི་དང་སྐྱེས་བུའི་ཐ་སྙད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་གྲིབ་ཚོད་གཞལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཧ་ཅང་ཐོགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐུར་མ་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང༌། རྩ་བ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་དག་ལས་ཕྲ་རིམ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་ཡང༌། རགས་རིམ་ནས་བརྗོད་ན་ལེགས་པར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དེ་འཆད་པར། རྩ་བར། གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་

189

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གབྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐབས་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། འདིར་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། བཅུ་གཅིག་གིས་གདམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་ལ་བཅུ་གཅིག་དང་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་ལ་ཉི་ཤུ་དང་མ་ལ་སོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕ་ལ་བཅུ་གཅིག་དང་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕ་ལ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་བཞི་བརྗོད་པ་དང༌། ལྟུང་བ་བཞི་བརྗོད་པ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་དང༌། མཆོག་ཏུ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དུལ་བར་གནས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དགོས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་བརྗོད་པ་དང༌། མ་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང༌། གུས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བརྗོད་པ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་ལ་དེ་བཅུ་གཅིག་གི་གནས་དང་ལྟུང་བ་གཉིས་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྗོད་པ་བསྣན་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ནས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐབས་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་མདོ་བཅུ་གཅིག་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། ཉིན་མཚན་དུས་ཚོད་གནས་རྣམས་དང༌། །ལྟུང་ལྕི་དགེ་སྦྱོང་མཆོག་འདོད་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གདམས་ངག་བཅུ་གཅིག་གི་དང་པོ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་བརྗོད་པ་དང༌། ལྟུང་བ་བརྗོད་པ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བརྗོད་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པ་བཞི་རེ་ཡོད་པས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་ལ་སོ་གཅིག་ཡོད་དེ། གནས་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་དང༌། ཕམ་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱད་དང༌། ལྕི་ཆོས་བརྗོད་པ་བརྒྱད་དང༌། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བརྗོད་པ་བཞི་སྟེ་ཉེར་གསུམ་དང་གདམས་ངག་ལྷག་མ་བརྒྱད་དང་སོ་གཅིག་

190

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་དག་བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་དགུ་བསླབ་བྱ་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་སློབ་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ཡོད་དེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་གིས་གདམས་ན་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གདམས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་མང་ཉུང་འཚམས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། ལུང་གི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གདམས་ངག་བཅུ་གཅིག་གིས་གདམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་འདུས་ལ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལས་ནི། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང༌། ཟས་བསོད་སྙོམས་པ་དང༌། གནས་ཤིང་དྲུང་བ་གསུམ་ལས་གཞན་དགུ་འདིར་མི་གདམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དགུ་ཞེ་སྡང་ཅན་ལ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར།
འཕྲོས་དོན་སྦྱངས་ཡོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསོད་སྙོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ཕྱིས་མི་ལེན། །ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཕྱིང་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། །དགོན་པ་ཤིང་དྲུང་བ་དང་བླ་གབ་མེད། །ཙོག་པུ་དུར་ཁྲོད་པ་དང་གཞི་ཇི་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། རྙེད་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང༌། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང༌། སྟན་གཅིག་པ་དང༌། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང༌། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང༌། ཕྱིང་བ་པ་དང༌། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང༌། དགོན་པ་བ་དང༌། ཤིང་དྲུང་བ་དང༌། བླ་གབ་མེད་པ་དང༌། དུར་ཁྲོད་པ་དང༌། ཙོག་པུ་བ་དང༌། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བསོད་སྙོམས་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ལས་བརྩམས་ན་ནི་སྦྱངས་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་བརྩམས་ན་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད་དེ། བསོད་སྙོམས་པ་གཉིས། སྟན་གཅིག་པ་གསུམ། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་གཉིས། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གཉིས། དུར་ཁྲོད་པ་གཉིས།

191

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གཙོག་པུ་བ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ལྷག་མ་མ་ཕྱེ་བ་དྲུག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྙེད་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང༌། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟན་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྟན་གཅིག་པ་དང༌། ཆུའི་མཐའི་སྟན་གཅིག་པ་དང༌། ཟས་ཀྱི་མཐའི་སྟན་གཅིག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དུས་གཅིག་པ་དང༌། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་གསོག་པ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བོར་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང༌། དུས་ཚིགས་སུ་སྤྱད་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་དུར་ཁྲོད་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཕྱོགས་འགའ་དུར་ཁྲོད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལོགས་བཞིར་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་སྙེས་པའི་ཙོག་པུ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། རྒྱབ་ཙམ་ལས་ལོགས་གཞན་གསུམ་མི་བསྟེན་པའི་ཙོག་པུ་བ་འབྲིང་དང༌། རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་ཤིང་སོགས་ལ་བསྟེན་ཀྱང་མགོ་སྔས་ལ་མི་འཇོག་པའི་ཙོག་པུ་བ་ནི་ཙོག་པུ་བ་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཆགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་བསྡུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ན་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་གཉེན་པོ། གོས་ལ་སྲེད་པའི་གཉེན་པོ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་ལ་སྲེད་པའི་གཉེན་པོ་དང༌། གནས་ལ་སྲེད་པའི་གཉེན་པོ་དང༌། བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དང༌། འོག་མ་གསུམ་དང༌། ཙོག་པུ་བ་དང༌། གཞན་ལྔ་རིམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཉན་སར་བལྟའོ། །དེ་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟས་སོགས་ལ་སྲེད་པ་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྦྱངས་ཤིང་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་གནས་པ་དང་མཉེན་པ་སོགས་ལས་རུང་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བལ་རྨེལ་བ་ལ་སྦྱང་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཞེས་ཉན་སར་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡིད་དམ་བཅའ་བ་ནི། སྦྱངས་ཡོན་པའི་གང་

192

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཟག་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་གོ་དོན་ཡིན་ལ། འདི་དག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་ཉན་ས་ལས་བྲིས་པས་དེར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་དོ། །

193

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགགཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཐབས་ལ། མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། གནས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གླེང་གཞི་དང༌། ཡོན་ཏན་བཤད་པ། སྒྲ་སྒྲུབ་བཤད་པ་གསུམ། གླེང་གཞི་ཡོད་དེ། མཁན་སློབ་མེད་པས་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་དང༌། རྒོད་བག་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བས། མཁན་སློབ་ཅན་གྱི་དར་ཆོག་དང་བཅས་པ་གནང༌། ཉེ་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དགེ་སློང་གིས་ལོ་བཅུ་ལོན་དགོས་པ་དང༌། རྒན་ཞུགས་ལོ་བཅུ་ལོན་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་མུ་སྟེགས་རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྔ་ཚན་ཉི་ཤུ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྗོངས་རྒྱུ་བའི་ཟླ་གྲོགས་ཉུང་བར་གཟིགས་ནས་ལྔ་པ་ཐ་མ་རྗེས་བཅས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང༌། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་མཁན་པོ་དང༌། ལས་སློབ་དང༌། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གསུམ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ནི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང༌། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་ཅེས་པས་བསླབ་བྱིན་སོགས་གཅོད་པས་འདུན་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བརྟན་པ་དེ་འདྲ་མ་ཐོབ་པར་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་རང་ཡང་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཞི་ལས། ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་གསུངས་

194

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཆད་པར། རྩ་བར། ནད་གཡོག་དང་འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང༌། ནས། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱུང༌། འདིར་ལྔ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། ལུང་གཞིའི་བར་སྡོམ་ལས། ལོ་བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས། །རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང༌། །སློབ་དང་སློབ་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་བྱུང་ཤེས་དང༌། །གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་ལྟུང་བ་ཤེས། །ལྷོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱུ་བ་ཡི། །སྡེ་ཚན་ཡང་དག་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྔ་ཚན་ཡོད་དེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང༌། སྙིང་བརྩེས་ནད་གཡོག་དང༌། འདུལ་བར་མཁས་པས་འགྱོད་པ་སེལ་བ་དང༌། མངོན་པར་མཁས་པས་སྡིག་ལྟ་སྤང་བ་དང༌། བསམ་པ་ཤེས་པས་གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བ་བཞི་བྱེད་དམ་བྱེད་འཇུག་ནུས་པ་ལྔ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ནད་གཡོག་དང་འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང༌། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤངས་པ་དང༌། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བ་དག་ལ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་གྱི་དེ་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་པ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་མང་ཐོས་དང༌། ཚུལ་ལྡན་ཏེ་ལྔ་ཚན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་མི་བརྗེད་པར་བཟུང་བ་ནི་དེ་གསུམ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་མི་བརྗེད་པ་ནི་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གསུམ་མཁས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དེ། གསུམ་ལ་མཁས་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་ལྔ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གནས་པ་ནི་དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གསུམ་རིག་གི་དེ་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་རིག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་ལྔ་ཚན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སོ་སོར་ཤེས་པ་དེ་དེ་གསུམ་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དང་ལུང་གིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་

195

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགབ་ནི་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གསུམ་གསལ་གྱི་དེ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་མ་འདྲེས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཆད་ནུས་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་གི་མང་ཚུལ་བསྣན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བ་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྩ་བར། སྡེ་སྣོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་ལྔ་ཚན་བཞི་བསྟན་ཏེ། ལུང་ལས། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་མཁས་པ་དང་རིག་པ་དང་གསལ་བ། ཞེས་གསུངས་པས་བཞི་པོ་དེ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མདོ་འདིས་ནི་ལྔ་པ་བཞི་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གསུམ་འཛིན་འཇུག་ནུས་པའི་དེ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་རང་གིས་འཛིན་ནུས་པར་མ་ཟད་གཞན་འཛིན་འཇུག་ནུས་པ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་གི་མང་ཚུལ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དག་འཛིན་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྡེ་སྣོད་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ནང་ཚན་དང་འདུལ་བར་གནས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། རང་གིས་མི་ཤེས་ན་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་མང་ཚུལ་གཉིས་དང་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་རང་གིས་སློབ་པའི་དེ་དང༌། བརྒྱད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ནུས་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་མང་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་དོ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་ནུས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་ཐར་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མདོ་མངོན་གྱི་མང་ཐོས་ལྔ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་འདུལ་བ་དང་སོ་ཐར་གྱི་བསླབ་གཞི་ལྷག་པའི་སོ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགྲེལ་ལས་སོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་གྱི་ལྔ་པ་ནས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ལྔ་པའི་བར་དངོས་བསྟན་དུ་ལྔ་མ་ཚང་བའི་ལྔ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ལ་མང་ཚུལ་གཉིས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྦྱར་ན་དེ་

196

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དངོས་སུ་ལྔ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདིར་སློབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རབ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གིས་མ་གོས་པའི་དགེ་སློང་དང་ཐ་མའང་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །སྡེ་སྣོད་རེ་རེའམ་ཐུན་མོང་ཅི་རིགས་ཀྱི་མང་ཐོས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ཕམ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་དུ་ཚུད་པ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་པའི་སྤྱོད་སོགས་ལ་སློབ་པའི་དེ་དང་སློབ་འཇུག་གི་དེ་གཉིས་ལ་མདོ་སྡེ་དང་མངོན་པའི་མང་ཐོས་སྦྱོར་བ་དང༌། དྲན་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ལྔ་པ་གསུམ་ལ་འདུལ་བ་མང་ཐོས་དང་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་སོགས་གཞན་བདུན་ལ་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཐོས་པ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྤྱོད་སོགས་གཉིས་ལ་མདོ་སྡེ་དང་མངོན་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དྲན་ལྡན་སོགས་གསུམ་ལ་འདུལ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་བདུན་ལ་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་མང་དུ་ཐོས་པ་སྦྱོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མང་ཐོས་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཤེས་ཡོད་ན་རིག་གནས་དང་པོ་བཞི་ཞེས་པའང་བསལ་ཟིན་ཏེ། གསུམ་ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སྡེ་སྣོད་ཤེས་པ་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་ན་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་མང་ཐོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ནང་པའི་རིག་གནས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། འདི་མན་ཆད་ལྔ་པ་གང་ལ་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོའི་སྡེ་སྣོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྡེ་སྣོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་བསྡུས་པ་དེར་ནི་མང་དུ་ཐོས་

197

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགཔ་ཉིད་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་དང༌། འདུལ་བ་དང༌། སོ་ཐར་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གསུམ་དང༌། མདོ་དང་མངོན་པའི་མང་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷག་པའི་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་མ་མྱང་འདས་སམ་ལྷག་པ་དང་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་དང༌། ཕྱི་མ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ལྷག་པའི་དོན་དང་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཉན་ས་ལས། དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཏུ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ལ་དད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། བཅས་རང་གིས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་དང༌། འདུལ་བ་མང་ཐོས་ཕུན་ཚོགས་དང༌། གཏོང་བ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དད་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐོས་པ་དང༌། གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུལ་བ་ཤེས་ཤིང་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཅི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་ཕུན་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་མང་ཐོས་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དང༌། དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སོགས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་འདུལ་བ་མངོན་

198

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པར་ཤེས་པ་སྟོན་ཏོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་དང༌། དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་དྲན་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ལྡན་དང༌། འདུལ་བ་མང་ཐོས་དང༌། ཡང་དག་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དྲན་ལྡན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་པ་ནང་དུ་འཇོག་པའི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ལྡན་འདུལ་བ་མང་ཐོས་དང་སྔ་མ་ལྟར་གྱི་བརྩོན་ཤེས་གཉིས་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་སོ། །བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དེ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ལྡན་དང་འདུལ་ཐོས་བརྩོན་ཤེས་དབང་པོ་མི་རྒོད་པའི་མཉམ་བཞག་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲན་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁ་སྐོང་ཡོད་དེ། རྩ་བར། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ཡང་སྒྲས་མང་ཚུལ་གཉིས་དང་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་སློབ་པའི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་དེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང༌། དེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། དེའི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང༌། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ཤེས་མཐོང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་སློབ་བཞིན་པ་ནི་སློབ་པ་སྟེ་ཞུགས་འབྲས་དང་

199

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགཔོ་དྲུག་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བདུན་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་དང༌། དེའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་ཤེས་པ་དང༌། དེའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སློབ་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་གནས་གཉིས་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་བ་དང་བདུན་གྱི་ཞེས་སོགས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་བདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་པའི་སྡོམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སློབ་པའི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་དང༌། དེ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང༌། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའོ། །སྒོམ་ལམ་པ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །བཅུ་བདུན་པ་མི་སློབ་པའི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དེའི་ཤེས་རབ་དང༌། དེའི་རྣམ་གྲོལ་དང༌། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ཤེས་མཐོང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་མི་སློབ་པས་ན་མི་སློབ་པ་དང༌། དེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མི་སློབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལོ་བཅུ་ལོན་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བསླབ་པ་ལ་གུས་པས་འདུལ་བ་སློབ་ཅིང་བློ་མིག་ལྡན་པས་ལོ་བཅུས་འདུལ་བ་ཤེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

200

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པས་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱུང་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། བྱུང་བ་ཤེས་པ་དང༌། བཅས་པ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཤེས་པ་དང་བཀག་པ་ཤེས་པ་དང་གནང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། གླེང་གཞི་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་རྒྱུ་གསུམ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་ཉེས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་དང༌། དགག་བྱ་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་ཏེ་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཤེས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱུང་ལ་མ་བཅས་པའི་བྱུང་ཤེས་དང༌། བྱུང་ལ་བཅས་པའི་བྱུང་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་བྱུང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་རྫུན་སྨྲས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་གླེང་གཞིར་མི་འོས་པས་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ལ་མ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱུང་ལ་བཅས་པའི་བྱུང་ཤེས་དང༌། བྱུང་བའི་རྗེས་བཅས་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེའི་དགག་བཅས་ཤེས་པ་དང༌། དེའི་སྒྲུབ་བཅས་ཤེས་པ་དང༌། དེའི་གནང་བཅས་ཤེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། བྱུང་བའི་རྗེས་བཅས་མ་དོར་བ་མུ་གསུམ་ཤེས་པ་དང༌། བྱུང་བའི་རྗེས་བཅས་དོར་བ་མུ་དྲུག་གི་བྱུང་ཤེས་དྲུག་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅས་པ་ཡོད་དེ། དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསླབ་པའི་མཚམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་པ་ནི་བཅས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བཅས་ཡོད་དེ། བྱ་བའི་རིགས་གཅིག་ལ་ཕྱིས་བཅས་པ་གཉིས་པ་མཛད་པ་དེ་རྗེས་བཅས་དང་དེ་ཤེས་པ་རྗེས་བཅས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དགག་སྒྲུབ་གནང་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཅས་གསུམ་དང༌། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་སྒྲུབ་དགག་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཅས་གསུམ་དང༌། དགག་པའི་རྗེས་

201

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགསུ་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཅས་གསུམ་སྟེ་དགུ་པོ་དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་འདི་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་པ་བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ང་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ཆང་མི་བླུད་མི་བཏུང་ཞེས་པ་བཅས་རྐྱང་གི་བཀག་པ་དང༌། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བཀག་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། གནང་བ་ཙམ་བཅས་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་ནི་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་མེད་དུ་ཅི་དགར་གནང་བ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་པ་གནང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དཀའ་གནས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་འོག་ཏུ་བྱའོ། །བཅུ་དགུ་པ་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་ཀྱི་ལྔ་པ་དང་ཉི་ཤུ་པ་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་ཀྱི་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་དུ་གཅོད་པ་ཤེས་པ་དང་བར་གཅོད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་དང༌། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང༌། རང་གི་སློབ་མ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་པ་དང་པོ་དང༌། སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་སློབ་མ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང༌། གནས་དང་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྔ་མ་བཞི་ལ་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་དང་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་གཉིས་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་ལྔ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། ཡན་ལག་འདི་གཉིས་ཡན་ལག་སྔ་མ་བཞི་དང་སྦྱར་ན་ལྔ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་སོགས་ཡན་ལག་སྔ་མ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱ་མི་རིགས་པ་སྲོག་གཅོད་སོགས་བར་ཆད་དང༌། སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་བ་ནི་བར་ཆད་མ་ཡིན་པ་དང༌། བར་ཆད་དང་བར་

202

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སྨྲ་བ་པོ་དང༌། རྗེས་སྟོན་གསུམ་མམ་དྲུག་གིས་འདོམས་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དྲུག་བཤད་དེ། བྱ་མིན་ལས་བཟློག་ནས་དགེ་བ་ལ་ལེགས་པར་འཇོག་པ་དང༌། དགེ་བ་ལ་བསྔགས་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང༌། བྱ་མིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་འཕྲོ་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་བཟློག་པ་དང༌། དེ་བཟློག་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་བཟློག་པ་དང༌། རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བྱས་ན་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱ་བ་མིན་པ་དག་ལས་ལེགས་པར་འཇོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། རྣམ་པར་བཟློག་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། བྱ་བ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་རྗེས་མཐུན་གསུམ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱ་བ་མིན་པ་དག་ལས་ལེགས་པར་འཇོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། རྣམ་པར་བཟློག་པ་སོགས་དེ་བཞིན་དང༌། མཚོ་ཊཱིཀ་ལས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་དྲུག་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སློབ་མ་སོགས་ལ་བྱ་བ་མིན་པ་སོགས་ལས་བཟློག་ཅིང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གནས་པ་ཙམ་རྗེས་སྟོན་ག་ལ་ཡིན། ཉེར་གཅིག་པ་ལྟུང་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་ཤེས་པ་དང༌། ལྟུང་མེད་ཤེས་པ་དང༌། ཡང་བ་ཤེས་པ་དང༌། ལྕི་བ་ཤེས་པ་དང༌། སོ་ཐར་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ལྔ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་འདུལ་བའི་དོན་ཤེས་པ་དང་ལྔ་པ་འདུལ་བའི་ཚིག་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་བ་དང་ལྕི་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་

203

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགགསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་ནི་བཅས་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་གནང་བའི་ལྟུང་མེད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྕི་ཡང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འདུལ་བ་བསྡུ་བ་ལས། ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ལྔར་ནི་རིག་པར་བྱ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་དང༌། །བསམ་དང་གཞི་དང་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྔ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང༌། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དང༌། གཞིའི་སྒོ་ནས་དང༌། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དང༌། ཚོགས་པའམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕམ་པ་ལྕི། ལྷག་མ་འབྲིང༌། ལྟུང་བྱེད་ཡང་བར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྡུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཤགས་ཚེ་ཆད་པ་ལྕི་ཡང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལྕི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་འཆབ་ཕམ་ལས་དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་རྣམ་སྨིན་ལྕི་བ་དང༌། གཅིག་པུ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷག་མ་ལས་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་རྣམ་སྨིན་ལྕི་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། དུད་འགྲོའི་སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་ནི་ལྕི་ཡི། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་སྦྱོར་བར་སྔ་མ་སྤྱིར་བཏང་དང་ཕྱི་མ་དམིགས་བསལ་བྱེད་པ་མི་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་གུས་པས་བྱས་པ་ལྕི། ཉོན་མོངས་མང་བས་བྱས་པ་འབྲིང༌། མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པས་བྱས་པ་ཡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མི་བསད་པ་ལྕི། དུད་འགྲོ་བསད་པ་འབྲིང༌། མི་མ་ཡིན་བསད་པ་ཡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་རེ་རེའི་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། ལྟུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་ལྔའི་བར་འབྱུང་བ་ཡང་བའོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྲངས་ཤེས་པ་འབྲིང༌། ལྟུང་བ་གྲངས་མང་བ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ལྕི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་

204

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡང་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་བསྡུ་བ་ལས། གང་ཟག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་བརྟན་པའི་བླུན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྕི་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཡང་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། མི་མཁས་པས་ནི་སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་ནའང་འོག་ཏུ་འགྲོ །མཁས་པས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར། །ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་ཆུ་ཡི་གཏིང་དུ་འབྱིང༌། །དེ་ཉིད་སྣོད་དུ་བྱས་ན་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོང་དུ་མི་ཤེས་པས་བྱས་པ་ཡང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཁྱད་གསོད་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡང་བར་བཤད་ལ། འདིར་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་པས་བཤགས་སྡོམ་མེད་པའི་དབང་གིས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་ལྕི་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། རྒྱས་པ་ཀླགས་པ་དང་ཐོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀླགས་པ་ནི་མཁན་སོགས་ལས་བསླབ་པ་དང༌། ཐོན་པ་ནི་མ་བརྗེད་པར་ཐོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་ཡང་འདུ་སྟེ། ལྔ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་བཅུ་བདུན་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག །ལྷག་མ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མམ་གཉིས་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་འདུལ་བ་རྐྱང་པ་ཙམ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྔ་པ་ཉེར་གཅིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ལྔ་པ་དང༌། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་དེ་དང༌། དེ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གི་དེ་དང༌། ཕུན་ཚོགས་འོག་མའི་དེ། སློབ་པའི་དེ། མི་སློབ་པའི་དེ་རྣམས་དང་པོ་དང༌། གཞན་བཅུ་

205

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགདྲུག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྣམས་ལྔ་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྔ་པ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་མི་དགོས་པའི་ལྔ་པ་དང་དེ་ལྡན་དགོས་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསལ་བའི་ལྔ་པ། སྡེ་སྣོད་འཛིན་དུ་འཇུག་ནུས་ཀྱི་ལྔ་པ་དང༌། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ནུས་པའི་ལྔ་པ། འདུལ་བ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ནུས་པའི་ལྔ་པ་བཞི་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཞན་བཅུ་བདུན་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྔ་པ་འཆའ་བའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་ལྔ་པ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཁ་སྐོང་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཡན་ལག་དེ་རང་དབང་ཅན་དང༌། ལྔ་པ་འཆའ་བའི་གཞི་མི་བྱེད་པར་ལྔ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་དེ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། དྲན་ལྡན་དང༌། ནང་དུ་བཞག་པ་དང༌། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང༌། གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་པ་དང་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་ལྔ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་དང༌། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་སོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་རང་དབང་ཅན་དང༌། དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་བཅས་ལྡན་གྱི་དགེ་ཚུལ་སློང་རབ་བྱུང་རྣམས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གནས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ལ་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་ནི་རང་དབང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་རང་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ན་རང་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་པས་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱིས་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། བསྙེན་པར་

206

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་སོགས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཇི་སྲིད་དུ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་སློང་དེས་སློབ་མ་གཟུང་བར་མི་བྱ་གནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་རང་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྔ་པ་གཞན་ལྡན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ལྔ་པ་དེ་ལྔ་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཟེར་ན། མི་སློབ་པའི་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། ལྔ་པ་གཞན་ལྡན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལྔ་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པའི་ལྔ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་སློབ་པའི་དེ་ལ་སློབ་པའི་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཆོག་ཟུང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཅིང་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གི་སྟོན་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གིས་བརྟན་པ་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་དགོས་པར་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བརྟན་པ་ལ་འདིར་བཤད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ལ་འདིར་བཤད་པའི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་དེ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང༌། བརྟན་མཁས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡང་ལོ་བཅུ་ལོན་ན། བརྟན་པའི་ཆ་ནས་མཁན་པོར་འོས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ན། བརྟན་པའི་ཆ་ནས་མཁན་པོར་འོས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་མ་

207

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུད་མེད་ལ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའི་མས་དེ་ལྟར་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་ལོ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །བདག་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སོ། །མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཁན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ལྔ་པ་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྔ་པ་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལྔ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ཉིད་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ལོ་བཅུ་ལོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་ལྔ་ཚན་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་ན་ལོ་དགུ་ལོན་ཀྱང་མི་ཆོག །དྲུག་ཅུ་ལོན་ཀྱང་མི་ཆོག །དེ་བརྟེན་དགོས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་མ་ཤི་བར་དུ་ཡང་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། ལོ་དགུ་ལོན་པས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལགས་ལ། དེས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་མ་ལགས་ན་དེས་མི་གནས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་མཆི་བར་མི་བགྱིའམ་ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་དྲུག་ཅུ་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱང་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་གནས་པས་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་མི་རུང་བས་དེ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་ན་བརྒྱ་ལོན་པས་ཚེ་གང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་དང་དྲུག་ཅུ་ལོན་ཀྱང་རྒན་པ་མེད་ན་གཞོན་པ་བརྟན་མཁས་དང་ལྡན་པ་ལ་གནས་འཆའ་

208

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དགོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གནས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ལྷག་མའི་གནས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་ཕྱག་གི་ཡུལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་བསླབ་པ་རྒན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་བསླབ་པ་རྒན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདུད་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལོན་པས་གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་ལྔ་ཚན་ཐ་མ་དགོས་པ་ངེས་བཟུང་ཡིན་ནམ་མཚོན་དོན་ཞེ་
ན། ཤ་ལུགས།.

...

.སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་དག་ན་རེ། མཚོན་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྔ་ཚན་གཞན་དང་ལྡན་ན་ཡང་
གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱ་ལུགས།.

...

.གཞན་དག་དང་མཚོ།.

...

.བོད་ཀྱི་
འདུལ་བ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་དག་ན་རེ། ངེས་བཟུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མ་དང་མི་ལྡན་ན་ལོ་ལྔ་ལོན་ཡང་ངེས་པར་འགྲོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བ་དང་ཊཱིཀྐ་དང་ལུང་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་དང༌། དེའི་སྔ་ཊཱིཀ་ལས། ཇི་སྟེ་ལོ་ལྔ་ལོན་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་ཐ་མ་དང་མི་ལྡན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལགས་ལ། དེས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཀློག་པ་དང་ཐོན་པ་མ་ལགས་ན། དེས་མི་གནས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་མཆིར་མི་བགྱིའམ་ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོ་ལྔ་ལོན་པ་མཚོན་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་ལྔ་པ་ཐ་མས་ཀྱང་ལྔ་པ་གཞན་གང་རུང་ཞིག་དང་ལྡན་པས་ཆོག་པར་མཚོན་པ་གང་ཞིག །ལུང་དེ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་དོན་ཡིན་པས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེས་ན་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་མཚོན་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་ལྔ་པ་ཐ་མས་ཀྱང་ལྔ་པ་གཞན་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གོང་གི་ལུང་དེ་དག་གིས་མི་གནོད་དེ། དེ་དག་མཚོན་དོན་ཡིན་པར་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

209

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགབྱུང་བ་བཅས་པ་རྗེས་བཅས་བཀག་གནང་ལྔའི་ཁྱད་པར་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང༌། མུ་དགུའི་དངོས་བཏགས་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱུང་བ་ལ་གླེང་གཞི་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་རྒྱུ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་བ་ཡིན་ན་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་གླེང་གཞི་འདི་དང་སྐབས་འདིར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྡུ་བ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བྱུང་བ་ལ་ཉེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉེས་པ་སློང་བ་དང་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་གྱིས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་ལ། ལུང་ལས། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་སྐབས་འདིའི་བཅས་པ་མཛད་པར་ཐལ། དུས་དང་པོར། ལུང་ལས། ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འདི་བྱས་ན་ལྟུང་བའམ་ཆད་པ་འདི་ཡོད་ཅེས་བཅས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་བཅས་པ་ཞེས་པ་ཆད་པའི་བཅས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཆད་པ་བཅའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་སུ་རྩ་ལྟུང་བཞི་སོགས་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཟང་སྦྱིན་ལས་དང་པོ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་དེ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སོགས་མང་ངོ༌། །གཞན་ཡང༌། གྲོང་དཔོན་གཙུག་ན་ནོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་གསེར་བདག་གིར་བྱ་བ་ནི་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསླབ་བྱ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འདིའི་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅས་པ་ཙམ་ལ་འདིའི་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་ལས། འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

210

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཐལ། དེ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ།.

...

.ཡང་

བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་བཅས་ཐམས་ཅད་བཅས་པ་བཏགས་པ་བའམ་བསམ་ངོ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པ་མུ་གསུམ་གྱི་སྲོལ་ཚུན་ཆད་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅས་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། ཞལ་མ་གསལ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་བམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་བཅས་དང་རུང་མཐུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཟེར། སྨ་ཚོ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བའི་རྗེས་བཅས་གསུམ་དང༌། དགག་པ་ལས་གནང་བ་དང༌། སྒྲུབ་པ་ལས་གནང་བ་ནི་རྗེས་བཅས་བསམ་ངོ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་སློང་དགོན་པ་བ་དང་མཚན་རིང་རྒྱབ་མཉེན་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་བཅས་གསུངས་པ་དེ་བསམ་ངོ་བ་དང་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་མིར་སྤྲུལ་པའི་ཀླུ་མོར་སྤྱད་པས་གཟུགས་རིང་དུ་སོང་ནས་སྐྲག་པས་ཆགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཕམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་དགོན་པ་བས་མི་ལ་བཀག་གི་དུད་འགྲོ་ལ་མ་བཀག་སྙམ་པ་དང༌། མཚན་རིང་གིས་གཞན་གྱི་ལ་དེ་བཀག་གི་རང་གི་ལ་མ་ཡིན་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་རྗེས་བཅས་བསམ་ངོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བས་བཅས་པ་དེའི་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ། ལུང་ལས། མི་གཏི་མུག་ཅན་དེ་ཕམ་པར་གྱུར་ཟིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྗེས་བཅས་སུ་བཤད་ཀྱང་བཏགས་པ་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་དེའི་རིགས་དེའི་བཅས་པ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཁྱད་པར་གསར་དུ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཕམ་པ་མེད་ཀྱང་སྦོམ་པོ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ཕམ་པའི་ཉེས་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.བྱ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་
སྒྲུབ་པ་དང༌། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བའི་མུ་གསུམ་དང་

211

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགརྗེས་བཅས་བསམ་ངོ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བའི་མུ་གསུམ་ལ་རྗེས་བཅས་བསམ་ངོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བཅས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ན་བསམ་ངོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་དགོན་པ་བ་དང་མཚན་རིང་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་བཀག་པའི་རྗེས་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་དང་བསམ་ངོའི་རྗེས་བཅས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་དང་བསམ་ངོས་མ་ཁྱབ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་དང་བསམ་ངོའི་རྗེས་བཅས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སྲོག་གཅོད་རྫུན་སྨྲའི་ཕམ་པའི་རིགས་གཏོགས་ཀྱི་དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་དང་བསམ་ངོས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་སོགས་ལ་སྤྱད་པའི་ངོ་ཚའི་དབང་གིས་ཕམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་སྔར་བཤད་པ་དང༌། དགེ་སློང་མི་ཕམ་པ་ཞེས་པས་རྐུ་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་གོས་ཀྱང་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་ཡིན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་དང་བསམ་ངོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ལྟུང་བ་སྔ་མའི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་སྔ་མ་མི་བྱ་བར་བཅས་པར་མ་ཟད་སྦོམ་པོ་འདི་ཡང་གསར་དུ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག་མི་ཕམ་པ། མི་གཏི་མུག་ཅན་དེ་ནི་རང་གི་ཆོས་གོས་རྙིང་རྙིང་དག་གིས་སྦོམ་པོའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ༌། །དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་རྐུ་སེམས་ལ་ནི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་གིས་རྐུ་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལེན་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རིགས་པས་ཕམ་སོགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཀྱི་དེར་གཏོགས་ཀྱི་སྦྱོར་སྦོམ་དང་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་བཅས་རྣམས་རྗེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟུང་མེད་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་འདོར་མི་འདོར་དགག་སྒྲུབ་ལ་དཔྱད་པས་ཤེས་སླ་བའི་

212

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དབྱར་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་དབྱར་གནས་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་དབྱར་གཉིས་པ་ཁས་བླང་ཚུལ་མ་ཤེས་ནས་ཞུས་པས་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ཕྱི་མ་གནས་པར་ཁས་བླང་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཅས་ཤིང་གནས་གང་ན་དགེ་སློང་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ན་བྱིན་གྱིས་རླབས་པར་བཤད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། རྗེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་དུ་མ་ལུང་དང་གླེང་འབུམ་ལས་བཏོན་ཏེ་སྤྲོ་སླ། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལ་ཁྲུས་རས་བཅང་པར་བྱའོ། །ཞེས་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གོས་གསུམ་པས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་བཅང་པར་གནང་བ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་ངོ་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀློག་ཏུ་གནང་བའི་རྗེས་ལ་གང་ཟག་ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་ན། ཉི་མའི་སུམ་ཆ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀློག་ཏུ་གནང་བ་ནི་དངོས་སུ་གནང་བ་དང༌། ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་ཡང་རྗེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་པ་སྤྲོ། འདིར་སྒྲུབ་པ་ལ་གནང་བའི་སྒྲར་བཏགས་པ་དང༌། ལྟུང་མེད་ལ་གནང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་གནང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་གནང་བ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནང་བ་ཙམ་བཅས་པས་ཀྱང་བསྟན་པ་གང་ཞིག །འདིར་ནི་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་དང་ཅི་དགར་གནང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བཅས་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གནང་བ་ཙམ་བཅས་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཟིན་པས་གཞི་དེས་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་མ་

213

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགབྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གནང་བ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གནང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་དགར་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མི་བྱེད་དམ་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་བཅས་དགུའི་བཀག་གནང་གཉིས་ལ། འདིའི་བཀག་གནང་སོ་སོས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་བཅས་ཀྱི་གནང་བ་ལས་བཀག་པ་ཞེས་པའི་བཀག་པ་ལ་ཡང་བཀག་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བཀག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །རྗེས་བཅས་ཀྱི་བཀག་པ་ལས་གནང་བ་ཞེས་པའི་གནང་བ་ལ་ཡང་གནང་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་གནང་བས་མ་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷམ་གཉིས་སྔར་གནང་བ་ལས་ཕྱིས་སུ་ལྷམ་ཀྲོག་ཀྲོག་ཟེར་བ་དང་ཀྲུག་ཀྲུག་ཟེར་བ་གཉིས་བཀག་པ་དེ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་གནང་བ་ལས་བཀག་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་ཆང་མ་ཡིན་པ་ལ་འདིའི་བཀག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་བཀག་པ་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་གནང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་གཞི་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ང་ལ་སྟོན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་རྩྭའི་མཆོག་མས་ཀྱང་ཆང་མི་བླུད་མི་བཏུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་དེ་དག་སྤྱིར་བཀག་པ་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཀག་པ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བཀག་པ་ཙམ་བཅས་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཟིན་པས། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དཔེར་ན་མཆིལ་ལྷམ་གཉིས་གནང་བ་མཛད་པ་ལས། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀག་པ་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ལས་བཀག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ནད་པ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་གནང་བ་ལྟ་བུ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་བཀག་པ་ལས་

214

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གནང་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིའི་གནང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། བཀག་པ་ལ་ཡང་གནང་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྔར་བཀག་པ་ནད་པ་ལ་གནང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་བཀག་པ་ལ་ཡང་གནང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལས། སྔ་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན། འདི་ནི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གནང་བ་མིན་གསུང་བ་ཅི་དགར་གནང་བ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་གནང་བ་ཙམ་ནི་ཡིན་ཏེ། བཅས་གནང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞིའི་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྗེས་བཅས་མུ་དགུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གནང་བ་ཙམ་བཅས་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཟིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བཅས་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་བཅས་མུ་དགུའི་དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་གསུམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་བཅས་ལ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་དང་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་གནང་བའི་གཞི་ལའང་བཀག་པ་དང༌། སྔར་བཀག་པ་ལ་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བ་གསུམ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་འདོར་བ་རྣམས་རྗེས་བཅས་ཡིན་ལ་འདོར་བ་མུ་དྲུག་རྗེས་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྔ་མ་མ་བཤད་ལ་རྗེས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་ཀྱང་དཀའ་གནས་ཕྲ་བ་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་རང་གཞན་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛོད།
གཉིས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ནི། བྱིངས་མདོ་ལས། ཊུདྷྲྀ་ཉ་འཛིན་པ་ལའོས་རྗེས་འབྲེལ། ཊུཉ་

215

ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིགཕྱིས། སྔོན་དུ་ཨུ་པ་དང་དྷྲྀ་བཞག །དཎྚ་དང་སུ་ཏྲ་དག་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཆ་ལའང་དྷྲྀ་ཉ་ལ་འོས། བྱིངས་མིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་ཨཙ་བྱིན། ཙ་ཁྱད་དོན་ཕྱིས། རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཕྲལ་ཞེས་པས་དྷྲྀའི་རྀ་ཕྲལ་ཏེ་དྷའི། ནཱ་མིན་མཐའི་དབྱངས་དང་བི་ཀ་ར་ཎ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནོས། རྀ་ཨར་བྱས། དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྦྱོར་ཞེས་པས་དྷ་དང་ར་ཨ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དྲངས་པས། ཨུ་བ་དྷ་ར་གྲུབ། རྟགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ལ་དང་པོ་འོས། སི་བྱིན། ཨི་ཕྱིས། མི་ཟད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཀྱི་འོས། ས་ཕྱིས། ཡང་ཨུ་པ་སྔོན། བྱིངས་མདོ་ལས། སནྡྷཱ་སྙན་ཚིག་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་སནྡྷཱ་བཞག །ཉེར་བསྒྱུར་ལ་དཱ་སོགས་ལ་ཀ་འོས། མིང་རྐྱེན་གི་བྱིན། ཀ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིས། ཨི་བཞག །བྱིངས་མཐའི་ཨཱ་ནི། ཨཱ་ཏ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་སོ། །ཁྱད་དོན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིས། དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྦྱར་བས་ཨུ་པ་སིནྡྷ། སི་མི་ཟད་པ་ལས་འཇིག །ཡང་ཉེར་བསྒྱུར་བི་དང་ཨཱད་སྔོན། ད་ཁྱད་དོན་ཕྱིས། ཊུཀྲྀཉ་བྱེད་པ་ལ་འོས། བྱེད་པའི་བྱིངས། ཊུཀྲྀཉྲ་བཞག །ཊུཉྲ་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས། ཁྲོ་བ་དང་རྒྱན་དང་གཡོ་བ་དང་སྒྲའི་དོན་རྣམས་ལ་ཡུ་ཎ་འོས་མིང་རྐྱེན་ཡུཎ་བྱིན། ཎ་གྲུབ་པ་ཉ་ཎ་ཞེས་པའི་འཕེལ་བའི་དོན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས། དེའི་དོན་གྱིས་ཀྲྀའི་རི་ཨཱད། ཡུ་བུ་ཛྙ་སོགས་ཀྱིས། ཡུ་ཨ་ན་བྱས་ཥ་ར་རི་སོགས་ཀྱིས་ན་ཎ། ཉེར་བསྒྱུར་བི་ཨ་གཉིས་དབྱངས་ལ་ཨི་ཡ། དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྦྱར་བས་བྱཱ་ཀཱ་ར་ཎ་གྲུབ། དེ་ནི་སྔོན་དུ་ཨུ་བ་བཞག་པས། ཨུ་བ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་གྲུབ། སི་འཇིག །སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཁན་པོ་སྟེ་ཨུ་བ་དྷཱ་ར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕ་དང་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྙིང་བརྩེ་བས་དམན་པའི་གནས་སུ་ལྟུང་བ་ལས་ཉེ་བར་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨུ་བ་ཚིག་གྲོགས་དང་བཅས་ན་དོན་བརྒྱ་སོགས་ལ་འཇུག །དྷཱ་ར་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་དང་གཞི་སོགས་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཁན་པོ་སྟེ་ཨུ་བ་སིནྡྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་ལ་ཉེ་བར་

216

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མཚམས་སྦྱོར་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་བསླབ་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་རིམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨུ་བ་སྔར་ལྟར་དང་སིནྡྷ་མཚམས་སྦྱོར་དང་ཁུ་ཚུར་དང་བསམ་པའམ་དགོངས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཁན་པོ་སྟེ་ཨུ་བ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་ཉེ་བར་ལུང་འབོག་པའམ་ཉེ་བར་བརྡ་སྤྲོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨུ་བ་སྔར་ལྟར་དང༌། བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་བརྡ་སྤྲོད་པའམ་ལུང་འབོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བི་རྣམ་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་སྤང་སོགས་དོན་ཆེས་མང་པོར་འཇུག །ཨང་ཀུན་སོགས་མང་པོ་དང༌། ཀ་ར་ཎ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

217

གནས་ཀྱི་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ།

གནས་ཀྱི་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ།

གཉིས་པ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྲུང་ཚུལ་འཆད་པར། གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གནས་པ་སློབ་མས་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞུ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དེ། རུང་བར་ཤེས་པ་ཡང་ཞུ། རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཡང་ཞུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཞུས་པས་བླ་མ་ལ་གུས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ཞིང་མ་ཞུས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ཞུས་པས་བྱར་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་རུང་བར་ཤེས་པ་ནི་ཞུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གནང་མི་ཡོང་ལ། གནང་བ་བྱུང་ཡང་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཞུ་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། གློ་བུར་བ་ནི་ནམ་བྱུང་དུས་ཞུ། རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ནི་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་དང༌། རྒྱང་གྲགས་ལྔའམ་དྲུག་གིས་ཆོད་ན་ཞག་ལྔའམ་དྲུག་གི་ཚེ་ཞུ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ་གྱིས་ཆོད་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་ཞུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་རུང་བ་དག་བགྱིད་འཚལ་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་རུང་བ་དག་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཞུ་ཚུལ་མིན་ལ་བྱ་བ་རུང་བ་ཡང་ཞུ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་རུང་མི་རུང་གི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱ་བ་ནར་མ་རང་གི་ཞུ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཞུ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞུ་ཚེ་བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྨོས་ནས་ཞུ་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྣམ་སྦྱར་འཚེམ་པར་ཞུ། ཉིན་མོ་སྤྱོད་པ་ལ་མཆི་བར་ཞུ། བསོད་སྙོམས་ལ་མཆི་བར་ཞུ་ཞེས་སོ་སོར་ཞུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལོ་དྲི་ལས། ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དང་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བགྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀ་རི་ཀ་སོགས་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞུ་མི་དགོས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་

218

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དེ། ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་དང༌། རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་དང༌། བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་བླ་མ་དེར་མེད་ན་རྒན་པ་ལ་ཞུ་བ་དང༌། དབྱར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རྒན་འོས་མེད་ན་གཞོན་པ་ལ་ཡང་ཞུ་བ་དང༌། གནས་ཀྱི་བླ་མ་ས་གཞན་ན་གནས་ཚེ་མ་ཞུས་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྤོ་བ་དང་གཞི་ནས་སྤོ་བར་བྱ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཞུ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ལ་ལྔ་པ་ཐ་མ་དང་ལྡན་པས་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་ཞུ་མི་དགོས། གནས་མ་རྙེད་པས་ཞག་ལྔ་དྲུག་ལ་དང༌། ངལ་བའི་ཚེ་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆད་པས་བཀག་ཚེ་དང༌། ནན་ཏུར་སོགས་དང༌། ཚངས་སྤྱོད་དང་སྲོག་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་བའི་དེ་ཡོད་དེ། གཤང་གཅི་སོགས་དང་ཉེ་འཁོར་འདོམ་ཞེ་དགུ་ཚུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང༌། ཞར་ལ་གཞན་བྱུང་བ་དང༌། རྡུལ་སྤྲུག་པ་སོགས་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གཤང་བ་དང་ལྕི་བ་དང༌། ནས། མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱུང༌།

219

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

རབ་བྱུང་ཡོ་བྱད་སྣོད་སྤྱད་གྱི་གཙོ་བོ་དག་ལས་ལྷག་མ་གཞི་སྨད་དུ་འཆད་ལ། ཉེར་མཁོ་ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསིལ་དང་ཆུ་ཚགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་དང་སྐྱ་བོས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྙིང་བརྩེ་བས་ཉེ་འཁོར་ཕྱག་དར་དང་ཆག་ཆག་བྱའོ་ཞེས་བྱུང༌། འདིར་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང༌། དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བ། གང་གིས་བཅང་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཅང་པ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། དགོས་པ་དང་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་བདུན། དང་པོ་ནི། རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྣོད་དེ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཕལ་བ་གཅོད། སྣོད་ཅེས་པས་ཆོས་གོས་སོགས་དེའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་གཅོད། རིགས་གནས་སྨོས་པས་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་འཆང་སྤངས་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ལ་རུང་བ་ཚད་ལྡན་ཅིག་དགོས་ཏེ། རུང་བ་ལྔ་དང་ལྡན་ཞིང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རུང་བ་ལྔ་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། རྒྱུའི་རུང་བ། ཁ་དོག་གི །དབྱིབས་ཀྱི། ངོ་བོའི། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་རུང་བ་ཡོད་དེ། ས་རྡོ་ལྕགས་གང་རུང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གསེར་ཟངས་ར་གན་ཤིང་སོགས་ལས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་རླབ་ཏུ་རུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྕགས་ལས་བྱས་པ་དང༌། ས་ལས་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཤེལ་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ཟེར་

220

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བ་ཡང་འཆིང་བུ་ཡིན་པས་རྡོ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཊིཀ་ནི་འཆིང་བུ་དང་ཤེལ་གྱི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་རོག་གི་མིག་ལྟར་ནག་པ་ཁྱེ་མ་སོགས་མེད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་དང་སྐྱ་བོས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྒོ་ང་ཕྱེད་བཀས་པ་ལྟར་ཟླུམ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་གྲུ་བཞི་དང་ཟུར་གསུམ་སོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་ལྔ་ཡན་ཆད་མ་ཕོག་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བཟོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལྷན་རིང་དང་ཐམ་ཕྲན་དང་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བར་མ་ཟད་ཆོ་གས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆད་ལས་སུ་བཅང་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཐའི་ཆ་སྟེ་ཁའི་མཐའི་མུ་ནས་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ངམ་མཐེབ་སོར་གང་གི་ལྷག་མར་འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་སྟེ་སྐམ་པོ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་བཙོས་པ་སུམ་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ལ་བོད་བྲེའི་དྲུག་ཕུལ་དྲུག་དང༌། སྐམ་གཤེར་གྱི་ཚོད་མ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་དྲུག་ཕུལ་གཉིས་དང་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་གི་ཆ་ལ་དྲུག་ཕུལ་གང་སྟེ་དྲུག་ཕུལ་དགུ་ཤོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ། ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་དང༌། དེ་ཉིས་འགྱུར་དྲུག་ཕུལ་བཅོ་བརྒྱད་ཤོང་བ་དེ་ཆེ་ཚད་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དྲུག་ཕུལ་བཅུ་ནས་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་བརྒྱད་གང་རུང་ཤོང་བ་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཁའི་ཆའི་མཐའ་ནས་སྲན་ཚོད་དང་བཅས་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུའི་ཚད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དོའི་བར་ཤོང་བ་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་དོ་བཙོས་པ་སྲན་ཚོད་དང་བཅས། ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་བཟའ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེ་ཤོང་ཞིང་ཆུང་བའི་ལྷུང་བཟེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཆེན་པོའི་ཚད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལྷག་པ་

221

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

ནས་དོའི་བར་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་བཙོས་པ་ལས་ལྷག་པ་ནས། བྲེའུ་ཆུང་དོར་མ་ལྕོགས་པའི་བར་སྲན་ཚོད་དང་བཅས་ཚོད་མ་དང་བཅས་དེ་ཤོང་ཞིང་དེ་ཆུང་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་པོའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དོར་མ་ལྕོགས་པ་ནི་དོར་མ་སླེབ་པ་སྟེ་དོ་བཙོས་པའི་ཚད་ལ་མ་སླེབ་ཅེས་པའོ། །མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གི་ཚད་ཡོད་དེ། དེའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་དྲུག་ཕུལ་ཡིན་ན་དོ་དང༌། བདུན་ཕུལ་ཡིན་ན་དོ་དང་ཁྱོར་བ་གང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་དུ་ཁྱོར་བ་བདུན་འགྲོ་བ་གང་ཞིག །དྲུག་ཕུལ་དོ་ལ་ཁྱོར་བ་བདུན་ཡོད་ཅིང༌། བདུན་ཕུལ་དོ་ལ་ཁྱོར་བ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བོད་བྲེ་གང་ལ་ཁྱོར་བ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ལ། མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གསུམ་ལ་བོད་ཀྱི་བྲེ་གང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འབྲས་བཀྲུས་མ་སྐམ་པོ་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལ་བོད་བྲེ་ཕྱེད་དང་དོ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆ་ནི་སུམ་འགྱུར་ཏེ་བྲེ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཡ་ཁྱོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་ལ་དྲུག་ཕུལ་དང༌། དེའི་བདུན་ཆ་ལ་བདུན་ཕུལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཐལ། བོད་བྲེའི་དྲུག་ཆ་ལ་དྲུག་ཕུལ་དང་དེའི་བདུན་ཆ་ལ་བདུན་ཕུལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་དོ་ལ་བདུན་ཕུལ་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་དོ་ལ་བདུན་ཕུལ་བཞི་དང་ཁྱོར་བ་དོ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་ཁྱོར་བ་ཡ་ཁྱོར་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་ནི་འཕེལ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་པས། འབྲས་བཀྲུས་མ་སྐམ་པོ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་བཙོས་ན་སུམ་འཕེལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འབྲས་བཀྲུས་མ་སྐམ་པོ་ནི་ཆན་དུ་བཙོས་ན་སུམ་འཕེལ་དུ་བརྩིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོད་མ་དང་སྲན་ཚོད་ཀྱི་ཚད་ཊཱིཀྐ་ལས། འབྲས་ཆན་སྦགས་ནུས་ཙམ་ལས་མི་ལྷག་པར་བཤད་ལ། བམ་ལྔ་ལས། དེའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང༌། འགྲེལ་ཆུང་དུ་འབྲས་ཆན་གྱི་སུམ་ཆར་བཤད་པ་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚོད་མ་དང་སྲན་ཚོད་བསྡོམས་

222

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནས་དྲུག་ཕུལ་དོར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚོད་མ་དང་སྲན་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྲན་ཚོད་ནི་གཤེར་ཚོད་དང༌། ཚོད་མ་ནི་བྱ་ནའམ་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ཊཱིཀྐ་ལས་ཚོད་མ་ལ་གཤེར་ཚོད་དང་སྲན་ཚོད་ལ་སྐམ་ཚོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྲེའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུལ་གྱིས་བརྩིས་ན་དྲུག་ཕུལ་བཤད་ཟིན་ལ། བདུན་ཕུལ་གྱི་དེ་ཡོད་དེ། བདུན་ཕུལ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་དེ་ཆུང་ཚད། བདུན་ཕུལ་ཉེར་གཅིག་དེ་ཆེ་ཚད་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་ཆན་ལ་བདུན་ཕུལ་བདུན་དང༌། ཚོད་མ་དང་སྲན་ཚོད་ལ་བདུན་ཕུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ལ་བདུན་ཕུལ་གང་དང་ཁྱོར་བ་ཕྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཉིས་འགྱུར་འབྲས་ཆན་བདུན་ཕུལ་བཅུ་བཞི་དང༌། ཚོད་མ་སྲན་ཚོད་ལ་བདུན་ཕུལ་བཞི་དང་ཡ་ཁྱོར་དོ། །ཁའི་ཆ་ལ་བདུན་ཕུལ་གཉིས་དང་ཡ་ཁྱོར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སླ། དེས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁྱོར་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱོར་བ་ཕྱེད་དང་སོ་གཉིས་ཤོང་པ་དེ་དགེ་སློང་ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཆན་ལ་ཁྱོར་བ་ཉེར་གཅིག །ཚོད་མ་དང་སྲན་ཚོད་ལ་ཁྱོར་བ་བདུན་དང༌། མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ལ་ཁྱོར་བ་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆེ་འབྲིང་གི་ཁྱོར་ཚད་ཀྱང་ཤེས་སླ་སྟེ། ཡ་ཁྱོར་རེ་གསུམ་ཤོང་བ་ཆེ་ཚད་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་སྲང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཞལ་ན། འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་མ་ག་དྷའི་སྲང་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང༌། བོད་སྲང་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་ཤོང་བ་ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་ཡིན་ཏེ། མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཤོང་བ་དགེ་སློང་ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་གང་ཞིག །བྲེའུ་ཆུང་གང་ལ་མ་ག་དྷའི་སྲང་བཅུ་དྲུག་དང་བོད་སྲང་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་བཀྲུས་མ་སྐམ་པོ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་ལ་མ་ག་དྷའི་སྲང་བཅུ་དྲུག་ཡོད། མ་ག་དྷའི་སྲང་གཅིག་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་དོ་ཡོད་དོ། །སྲང་ཚད་དུ་བརྩི་ན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། ཕུལ་ཚད་དུ་བརྩི་ན་བདུན་ཕུལ་དོ་དང་ཁྱོར་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་ལ་མ་ག་ངྷའི་སྲང་

223

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དྲུག་ཕུལ་ལ་མ་ག་དྷའི་སྲང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། ཕུལ་གང་ནི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྲང་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཕུལ་གང་ནི་སྲང་བརྒྱད་ཤོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ག་དྷའི་སྲང་ཚད་ཡོད་དེ། མ་ག་དྷའི་གསེར་སེ་བ་བརྒྱད་ལ་མ་ས་གཅིག་དང༌། མ་ས་བརྒྱད་ལ་གསེར་ཞོ་གཅིག །གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གཅིག་གང་ཞིག །འབྲས་སྲང་བཅུ་དྲུག་དང་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་གང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཡུལ་ཐ་དད་པས་སྲང་ཆུང་བ་དང་རབ་དང་འབྲིང་འདྲེས་པས་དེའི་སྐྱོན་བསལ་བའི་དོན་དུ། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མ་ས་སེ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །མ་ས་བརྒྱད་ལ་ཞོ་གཅིག་འདོད། །གསེར་ཞོ་གཅིག་ཅེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ། དེས་ཆེ་འབྲིང་གི་ཚད་ཤེས་སླ་སྟེ། ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཚད་འབྲས་མ་ག་དྷའི་སྲང་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་དང་བོད་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་དང་གྱ་བརྒྱད་དང་ཆེ་ཆུང་གི་བར་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་དེ་མའི་ཆེ་ཚད་དང༌། མའི་མཐེ་བོང་ལྟོ་གང་ལྷག་པའི་མ་རང་གི་ནངས་གཅིག་འགྲང་བའི་ལྟོ་ཤོང་བ་དེ་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང༌། རྟེན་གྱི་སྒོས་ཕ་མའི་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་དང༌། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ས་དང་ལྕགས་ལས་བྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གིས་བཅང་བ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཆར་བཅང་དུ་རུང་ཁྱིམ་པས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགྲེང་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད། ཁྲུས་ཆུ་དེར་མི་འདོར་བ་སོགས། འགྲོ་དུས་འདུག་དུས་དགོན་པ་བས་བསྐྱང་ཚུལ། སྟེགས་དང་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། མདོར་ན་མིག་ལྟར་བཅང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལྷུང་བཟེད་མིག་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་

224

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སོ། །ལྔ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སའམ་ལྕགས་ལས་འཆོས་ཚུལ་དང་ཁ་བསྒྱུར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་འཆོས་ཚུལ་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བཅོས་ལེགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཅོས་ལེགས་བྱ་བ་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁ་དོག་རྫོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མི་འགལ། སྣོད་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། དགེ་སློང་གི་དྲན་པ་གསོ་བ་སོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། སྦྱིན་བདག་གི་ཟས་འདིས་ལྷུང་བ་བཟེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཅད་ན། གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག.

...

.རྒྱའི་ཊིཀ་སྔ་ཕྱིར། གི་གསུང་
ལ་ལར། ཕུལ་བཅུ་ཤོང་བ་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད། བཅོ་ལྔ་འབྲིང༌། ཉི་ཤུ་ཆེ་ཚད་གསུངས་པ་མི་ལེགས་ལ། གསུང་ལ་ལར་དགུར་ཡང་བཤད་པའི་ཊཱིཀྐ་འགའ་སྣང་བས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་སྨྲ། བོད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་.

...

.བུ། གསུང་ལས་ཀྱང༌། ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་གསེར་བྲེའི་འབྲས་ཆན་བྲེ་ལྔ་ཚོད་མ་བྲེ་
གང་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་གི་གོ་སར་བྲེ་གཅིག་སྟེ། བོད་བྲེ་བདུན་དང་ལྔ་ཕུལ་དོ་འབྱུང་བ་དེ་ཆུང་ཚད། དེ་ཉིས་འགྱུར་ཆེ་ཚད། དེའི་བར་འབྲིང་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུར་མ་ཟད་འབྲས་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་དོ་སུམ་འགྱུར་ཤོང་བའི་འབྲིང་གསུམ་ཡང་བླང་རུང་བ་གང་ཞིག །དུས་གཅིག་ལ་འབྲས་སྐམ་པོ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་ལྔ་བཙོས་པའི་བྱ་ན་ལས་ལྷག་ལེན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་ལས། ལྷུང་བཟེད་གང་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར་བམ་ལྔ་ལས། ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་པོའི་ཚད་དང་སྦྱར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱི་ཚད་ཀྱི་འབྲས་ཆན་བྲེ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལ་ནི་འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་བཀྲུས་མ་སྐམ་པོ་མ་ག་དྷའི་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་

225

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

དེ། དེ་མན་ཆད་ཅི་འདོད་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཞུང་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཅི་ཙམ་དུ་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལས་ལྷག་པའི་བསོད་སྙོམས་ལེན་ན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁུངས་དང་བཅས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྐམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེའི་སུམ་འགྱུར་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་བླངས་ཆོག་སྟེ། དེའི་བམ་ལྔ་ལས། དེ་ནི་སྐམ་པོའི་ཚད་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཙོས་ན་སུམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྲིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུམ་རུང་ངམ་ཞེ་ན་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་སྐམ་བྲེའུ་ཆུང་ཕྱེད་དོ་བཙོས་པ་ཤོང་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འབྲིང་པོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མང་པོ་ཞིག་ཆུང་ངུ་གསུམ་ལས་འབྲིང་གསུམ་མི་རུང་སྙམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་བྲེའི་ཚད་ཆེ་ཆུང་འགྱུར་ན་ཚད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བོད་བྲེ་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་ཀྱང་ཁྱོར་བ་ཉེར་གཅིག་བོད་བྲེའི་ཚད་བྱས་ནས། དེའི་དྲུག་ཕུལ་དང་བདུན་ཕུལ་གྱིས་རྩི་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་འདུལ་ན་རེ། ཕུལ་བརྒྱད་ཤོང་བ་ཆུང་ཚད་དང་ཚོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱི་བཞི་ཆར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོད་མ་གསུམ་ཆར་འགྲེལ་ཆུང་ལྟར་བཤད་ཅིང་སྔར་བཤད་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤ་མི་སྨོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟས་ཁ་ད་ཆད་ལེན་གསུངས། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྩ་བར། མཐེ་བོའི་འོག་རོལ་ཏུ་བྲེའུ་ཆུང་གང་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷུང་བཟེད་ཆུང་བར་འཐེབ་ཤུལ་དུ་ཕུལ་གཅིག་དང༌། ཆེ་བར་འཐེབ་ཤུལ་དུ་ཕུལ་དོ་ཤོང་བ་དགོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཆུང་གིས་ཁ་ལ་ཆེ་ཆུང་དེ་འདྲའི་ངེས་བཟུང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་སྲིད་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་གི་དོན་མཐེ་བོང་གི་སྲིད་ཚད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཞེང་ཚད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐེབ་སོར་

226

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཅིག་སྟེ། མཐེ་བོའི་ཚིགས་དང་པོའི་ཟུར་ཡ་གཅིག་ནས་ལྟོ་རོལ་ཏུ་དཀྲིས་ཏེ་ཟུར་ཡ་གཅིག་ལ་ཐུག་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར། མཐེ་བོང་གི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐེ་བོང་གི་ཞེང་ཚད་དོ། །ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། མཐེ་བོང་གི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོར་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་བྱེད་པ་དང་གོས་གཞིའི་ཊཱིཀྐའི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ངོ༌། །ཡང་སྔ་ཕྱིའི་འདུལ་འཛིན་མང་པོ་ན་རེ། མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་བ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་པའི་ཕོར་བ་ཆེ། བུད་མེད་ཀྱི་ཕོར་བ་ཆུང་བ་དང་བསྟུན་ཟེར་བ་དང༌། ལ་ལས་ཕོ་མོ་ལྟོ་ཆེ་ཆུང་ཟེར་བ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཕ་མའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གནང་དགོས་པ་ལ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་འོལ་ཚོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་མ་སྦོམ་དགའ་མོས་ཚོང་དཔོན་ཆུང་མའི་བུ་ཆུང་གི་རོ་ལྷུང་བཟེད་དུ་བཅུག་ནས་དོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུར་བཅས་པ་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་གླེང་འབུམ་དུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འཁར་གསིལ་འཆད་པར། རྩ་བར། གལ་ཏེ་བསོད་སྙོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གསིལ་བྱེད་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། གསིལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་དང༌། དབྱེ་བ་དང༌། མཚོན་ཚུལ་དང༌། སྤྱོད་ཚུལ་དང༌། རྣམ་གྲངས་ལྔ་ལས། དང་པོ་དེའི་དབྱིབས་གཟུགས་ཡོད་དེ། བར་ཤིང་སྦོམ་པོ་དང་གསོམ་པ་དང་ཡས་མན་གཉིས་ལྕགས་ལས་བྱས་པ་སྦུབས་ཅན་སྨད་ཀྱི་ལྕགས་ལ་མདུད་པ་གཅིག་དང་སྨད་གཞོགས་བདུན་ཟུར་དང༌། སྟོད་གཞོགས་ཟུར་བརྒྱད་པའི་རྩེ་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་རྭ་ཟླུམ་པོ་ཡོད་པའི་རྩེ་མོར་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཡོད་ལ། རྭ་རེ་རེ་ལ་ཨ་ལོང་གསུམ་གསུམ་དང་སྟོད་དུ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་རྭ་གཅིག་པ། མ་འོངས་བྱམས་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྭ་གཉིས་པ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྭ་བཞི་པ། གསུམ་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་རྭ་དྲུག་མ་རྣམས་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

227

རབ་བྱུང་གི་ཡོ་བྱད།

གླེགས་བམ་ལས། འདི་ལ་ལུགས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །འདས་པའི་ལུགས་དང་མ་འོངས་ལུགས། །ད་ལྟར་ལུགས་དང་གསུམ་སྤྱོད་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མངོན། གསུམ་པ་དེའི་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁར་གསིལ་གྱི་སྨད་ལ་མདུད་པ་གཅིག་ཡོད་པས་ངན་སོང་གི་སྒོ་འགོག་པ་དང༌། དུམ་བུ་གསུམ་གྱིས་བསླབ་པ་གསུམ་དང༌། བར་ཤིང་གསོམ་པས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དང་གཡོ་མེད་པ་དང༌། སྨད་ཟུར་བདུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང༌། སྟོད་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང༌། རྭ་བཞིས་བདེན་བཞི་དང༌། མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་དང༌། ཨ་ལོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང༌། ལྕགས་ཀྱུས་ངན་སོང་ནས་འདྲེན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། མདུད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། །ངན་སོང་སྒོ་གཅོད་མཚོན་པའི་བརྡ། །དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ལྕགས་ཀྱུ་འདི་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་འདྲེན་པ་མཚོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཁར་གསིལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། གསིལ་བྱེད་དང་འཁར་གསིལ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། འཁར་བ་ནི་དབྱུག་པ་དང༌། སྒྲ་སིལ་སིལ་བྱེད་པས་འཁར་གསིལ་དང་གསིལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐར་རོ། །ལྔ་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱིས་མཚོན་དོན་དྲན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་དགོས་པ་དང་ལྡན་པར་ལུས་ཀྱིས་གུས་པ་དང་ལྡན་པར་བཅང་བས་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཆུ་ཚགས་ལྔ་ཡོད་དེ། སྣོད་ཀྱི་ཁར་ཤིང་གྲུ་གསུམ་ལ་སྒྱེད་ཁ་འམ་མདུང་ཁྱིམ་ལྟར་བཏགས་པའི་སྤྱད་ཚགས་དང༌། བུམ་པ་ཁ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་ཚགས་ནི་བུམ་ཚགས་དང༌། ཟོ་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་རིལ་བ་ཞབས་ཚགས་ཅན་དང༌། རས་ཀྱི་ཁུག་མ་ཁ་ཞབས་གཉིས་སུ་ཐ་གུས་བཏགས་པའི་བསལ་ཚགས་དང༌། དེང་སང་ལག་ལེན་བྱེད་པའི་ཚགས་གྲུ་གསུམ་

228

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྔ་བམ་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར་སྤྱད་ཚགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ནས། ཆུ་ཚགས་གྲུ་གསུམ་མམ་རིལ་བ་ཞབས་ཚགས་ཅན་ནམ། བསལ་ཚགས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

229

མ་ཆོགམ་ཆོགགཉིས་པ་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མ་ཆོག་ལ། གནས་པ་དང་ནད་གཡོག་སོགས་སྤྲོས་པ་དང༌། མ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། ལོ་ཚིགས་མི་ཤེས་ན་མཚན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ། ཞེས་པ་ནས། གྲྭ་དག་པར་ཐུལ་འོག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གཉིས་པ་འཆད་པར། དགེ་སློང་གི་གནས་སུ་དགེ་སློང་མའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་བར་སྐབས་སུའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདིར་མ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་བསྙེན་མ་རབ་བྱུང་མ་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་ག་གསུམ་ཕ་དང་འདྲ་བ་དང༌། དགེ་སློབ་མ་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེར་བར་འདྲ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པའི་ཡུལ་རྟེན་ཡོ་བྱད་ཆོ་ག་རྣམས་ཕ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བསྙེན་མར་ཁས་བླངས་ནས་དགེ་བསྙེན་མར་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་དུ་རབ་བྱུང་མ་ཡང་ཡིན། དགེ་ཚུལ་མ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏཾ་ལས། བཟུང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དགེ་ཚུལ་མར་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྦྱོར་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཕ་དང་མཐུན་ནོ། །
དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པའི་འབོག་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁྱིམ་སོ་མ་བཟུང་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་དགེ་ཚུལ་མས་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་

230

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མ་བཅུ་གཉིས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དགེ་སློང་མ་དྲུག་འདུས་པར། ཐོག་མར་སྟོན་པ་དང༌། དེ་རྗེས་དགེ་སློང་མ་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་གཉིས་གང་རུང་བྱེད་ཅིང༌། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་མོར་གསོལ་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས་མའི་དགེ་འདུན་ལ་བསླབ་པའི་གསོལ་འདེབས་རྣམས་དགོས། དངོས་གཞི་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས། གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་སྟེར་བ། མཇུག་དུས་གོ་དང་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྦྱིན་པ་ལས་སྐྱེའོ། །དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སོ་ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་ལས། ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སམ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། ནས། མཁན་མོར་གསོལ་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས། བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སླ།
ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་འབོག་ཆོག་ལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ལོ་གཉིས་སྤྱད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་ན་བཅུ་གཉིས་དང༌། མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང༌། ཡོ་བྱད་སྣམ་སྦྱར་བླ་གོས་མཐིང་གོས་ཤིང་ང་དཔུང་བཅད་རྔུལ་གཟན་ཏེ་ཆོས་གོས་ལྔ་དང་ལྷུང་བཟེད་གདིང་བ་ཆུ་ཚགས་ཏེ་ཡོ་བྱད་བརྒྱད་གཡར་པོ་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། ཡུལ་དགེ་འདུན་དང་མཁན་མོ་སྔར་ལྟ་བུས་གསང་སྟོན་མ་བསྐོས། ལྐོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས། ནང་དུ་ལས་སློབ་མས་མའི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་བར་ཆད་དྲི་བའི་གསོལ་བ་བྱས་ནས་བར་ཆད་དྲི་བ་ན་དགེ་སློང་མ་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། ཇེ་དང་པོར་མཁན་མོས་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང༌། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་གསོལ་

231

མ་ཆོགབ་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པས། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་དང༌། ཡོ་བྱད་ཀྱི་དང༌། ཡུལ་གྱི་དང༌། སྦྱོར་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཡོད་དེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལ་དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་མ་དགེ་སློབ་མ་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་རྣམས་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང༌། ལོ་བཅུ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བུད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྣམ་སྦྱར་བླ་གོས་མཐང་གོས་ཤིང་ང་དཔུང་བཅད་རྔུལ་གཟན་ཏེ་ཆོས་གོས་ལྔ་དང་གདིང་ལྷུང་ཆུ་ཚགས་རྣམས་སྔར་ཚངས་སྤྱོད་དུས་སུ་གཏད་དགོས་ཤིང༌། འདིར་མི་སྟེར་བའི་ཁྱད་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཆོས་གོས་དག་ནི་ལྔ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་འདིའི་སྡོམ་ལས་ཀྱང༌། །དང་པོར་བྱ་དང་མཁན་མོ་དང༌། །བསླབ་པ་གསོལ་དང་སྡོམ་སྦྱིན་དང༌། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ལ་གསོལ་དང་གསོལ་བ་དང༌། །དྲི་དང་ལས་དང་གྲིབ་ཚོད་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྡོམ་སྦྱིན་ཞེས་པས་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། དེ་ནས་གཉིས་ལ་གསོལ་དང་ཞེས་པས་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་གསང་སྟོན་སྐོ་བ་དང༌། ཕྱིར་བར་ཆད་དྲི་བ་རྣམས་མི་དགོས་པར་སྡེ་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་བསྟན། གསོལ་བ་

232

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་ཞེས་པས་སྡེ་གཉིས་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་གསོལ་བ་བསྟན། དྲི་དང་ཞེས་པས་ནང་དུ་དྲི་བ་དང༌། ལས་དང་ཞེས་པས་དངོས་གཞིའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དང་མཁན་སློབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ནི་མའི་དགེ་འདུན་དབུས་སུ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ཕའི་དགེ་འདུན་བཅུ་དགོས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མའི་དྲུག་དང༌། ཕའི་ལྔ་ཚོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མཁན་མོར་གསོལ་བ་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་དུས་སུ་དགོས་ལ་འདིར་མི་གསོལ། ལས་སློབ་ལ་འདི་ནས་ཕ་ཁོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མའི་སྡོམ་པ་གཙོ་བོར་ཕའི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་པས་ཕ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕའི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྣན་དགོས་ལ་བསྣན་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདིར་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྣན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སོ། །མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་གཞན་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གིས་བསྣན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་མོར་གསོལ་བ་བྱའོ་སོགས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེས་ཀྱང་སྣམ་སྦྱར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པའི་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མའི་བསྙེན་རྫོགས་ལ་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མའི་བསྙེན་རྫོགས་ལ་གསང་སྟོན་མེད་པར་ལས་སློབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་ནས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མན་ཆད་ཕ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པས་བསྣན་ཏེ། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ་དང་ཕའི་དགེ་འདུན་དང་ལས་སློབ་གསུམ་

233

མ་ཆོགཡིན་ཏེ། ཤ་ཏཾ་ལས། དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་གཞུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྦྱོར་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བྱར་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང༌། སྡེ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་དྲི་བའི་གསོལ་བ་དང༌། སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་སློང་མས་སྒྲིབ་ནས་བར་ཆད་དྲི་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བར་ཆད་དྲི་བ་དགེ་སློང་མས་སྒྲིབ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་ལས། འདི་ལྟར་གསོལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། ལས་སློབ་མ་ལས་བྱེད་པས་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཕ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཇུག་གི་ཆོ་ག་དུས་གོ་དང་གདམས་ངག་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤིང་དྲུང་མ་གཏོགས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་རྣམས་ལ་ཤིང་དྲུང་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ། །ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་བརྒྱད་ཉིད་དོ། །ལྕི་བའི་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་བར་སྐབས་སུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ་མང་པོ་མ་སྤྲོས་སོ། །
མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བུ་སོགས་ཀྱིས། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ། མཁས་རློམ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.....ཟེ་ལོང༌། དགེ་སློབ་མ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློབ་ཕ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་པའི་ལྷག་མ་སྔར་བཀག་ཟིན། འོ་ན་དགེ་སློང་མ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཕམ་བརྒྱད་བསྲུང་བའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕའི་སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་དེ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དགེ་སློབ་མ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློབ་ཕ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕ་ལ་

234

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཆོས་དྲུག་བསྲུང་བའི་སྡོམ་པ་མེད་ཅིང༌། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག་པར་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བར། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཉིད་ན་ཕུལ་ལམ། ཉམས་ན་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྟོད་ན་སྐྱེ་ཚེ་ཕུལ་ཉམས་དཀའ། ཞེས་དཀའ་གནས་སུ་བྱས་སོ། །སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཚེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་ཆོད་པའི་ཚེ་ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུས་ཕྱིར་ཕུལ་ལམ་བཏང་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསམ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར། རེ་ཞིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཁྱིམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སོ་སོར་ཤེས་ན་ཡང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན། ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ཀྱང་ང་ཁྱིམ་པའོ་སྙམ་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའམ་ཞེན་ན་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། སོ་སོར་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་པའི་འགྱུར་འཆུག་པ་སྟེ་འགྲེལ་བ་འདིར་དེ་འདྲ་མང་པོ་སྣང༌། ལྷག་མས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་སེམས་བསྒྱུར་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཚེ་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཉམས་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མཚན་གཉིས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཉམས་ན་དེའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་ཆོད་པའི་སྐྱེ་བར་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་གེགས་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་ཆོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཡང་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་

235

བསླབ་པ་འབུལ་ཆོགརེ། མཚན་གཉིས་པ་དང་ལེན་སེམས་ལོག་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མཁས་པས་བཤད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་གཉིས་པ་སྡོམ་པའི་ཞིང་མིན་པར་མངོན་འདུལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དང་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱང་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་ན་འཇིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལུང་སོགས་དུ་མས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག །སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་དང་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཡིན་པའི་ཚེ་ཡང་ལེན་སེམས་ལོག་པ་དང་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ཡོད་སྙམ་ནས་དཀའ་བར་སྨྲ་བ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་དང་སྡོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་གེགས་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་དུས་དང་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ལྟ་ཅི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས། །ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

ལྷ་མིའི་འདྲེན་པ་ཐུབ་དབང་འཛུམ་ལྡན་གྱིས། །འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་རྩི་བཞིན་
བསིལ་ལྟར། །གདུང་བའི་གཉེན་མཆོག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིས། །ལེགས་སྨོན་ཀུ་མུད་འབུམ་བཞད་བདུད་རྩི་སྤྲོས། །བདེ་སོགས་མ་བརྟེན་མིག་སྟོང་མ་བགྲད་ཀྱང༌། །སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཐེམ་སྐས་ལ་ཞུགས་ཏེ། །སྐུ་བཞིའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། །སྟོབས་བཅུའི་རྩལ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ལྷ་དབང་རྨད། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་དོ། །
བསླབ་པ་འབུལ་ཆོགགཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ་སྤང་བྱའི་བསླབ་བྱ་དང༌། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་བསླབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་དང༌། ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕའི་སྡེ་ལྔ་བཤད་པ་དང༌། མའི་སྡེ་ལྔ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་བ་བསླབ་པ་

236

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འབུལ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་དང༌། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་བཤད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། རང་བཞིན་ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཕུལ་བ་ཉིད་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། བསླབ་པ་འབུལ་ཆོག་འདི་རྣམ་འབྱེད་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་སྡེ་ལྔའི་ཐོག་མར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང་ཉམས་པ་གང་རུང་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཕུལ་བའི་དགོས་པ་དང༌། དེའི་ཡུལ་དང༌། རྟེན་དང༌། དངོས་པོ་གང་འབུལ་དང༌། འབུལ་བའི་ཆོ་ག་དང༌། ཕུལ་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསླབ་པ་འབུལ་ཆོག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་སྲུང་མི་ནུས་ན་ཕུལ་བས་སྔར་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ད་ལྟར་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང༌། ཕྱིས་སྡོམ་པ་བླངས་ན་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བསླབ་ལ་མི་གནས་པ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་པས། །བསླབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །གཟུགས་བོར་ཁྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། མི་ཡིན་པ་སྨྲ་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་མིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་མེད་པའམ་དེ་གང་རུང་ཅིག་མ་ཚང་བ་དང་སྐུ་འདྲ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་ན་ཡང་ཕུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ལྷ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་དུད་འགྲོ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ཕུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡུལ་ཉན་པ་པོ་མེད་ན་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར་དུལ་ལྷས། ཉན་དུ་གཞུག་པའི་བློ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་བློ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཉན་པ་པོ་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་

237

བསླབ་པ་འབུལ་ཆོགནོན་པ་དང༌། སྨྱོས་པ་དང༌། སེམས་འཁྲུག་པ་དང༌། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་ལ་ཕུལ་ན་ཕུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་འབུལ་བ་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང༌། དེ་འབུལ་འདོད་པ་ཞིག་གིས་འབུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབུལ་འདོད་མེད་པ་དང༌། སྨྱོས་པ་དང་རླུང་སོགས་ཀྱིས་སེམས་འཁྲུལ་བ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དང༌། ཁྲོས་པས་འབུལ་བར་སྨྲས་ཀྱང་ཕུལ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྦོམ་དགའ་མོ་ཁྲོས་ནས། རང་ཅག་གཞན་དུ་འགྲོ །སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་གཞན་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། གཏོང་བའི་བསམ་པ་མེད་ན་དབུལ་བར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཕུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་ཁྲོས་པ་ན་གཏོང་བའི་སེམས་མེད་པར་ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་བསླབ་པ་དབུལ་བ་ནི། དེའི་ཚེ་བསླབ་པ་མ་ཕུལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་འབུལ་བ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཕལ་བ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་དང་བདག་རྐྱེན་མཁན་སློབ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེན་པའི་འབུལ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་འབུལ་ཆོག་དང་འགལ་ཞིང་ལེགས་པར་ཁེགས་སོ། །ལྔ་པ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་འབུལ་བ། རྟེན་འབུལ་བ། བདག་རྐྱེན་འབུལ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པའི་འབུལ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསླབ་པ་འབུལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་འབུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་བདག་དགེ་ཚུལ་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་

238

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཞེས་དང༌། རབ་བྱུང་གིས་བདག་ཁྱིམ་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང༌། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟ་མའམ་མ་ནིང་སོགས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་གང་གིས་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཕུལ་བ་དང༌། རྣམ་རིག་གང་གིས་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་བརྒྱུད་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསླབ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ལག་བརྡ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པ་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གི་གན་དུ་སོང་སྟེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དཀའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དཀའོ། །ཞེས་དང༌། ཕ་མ་དང་བུ་དང་སྲིང་མོ་དྲན་ནོ། །ཞེས་དང༌། བདག་ཁྱིམ་པ་བཟང་པོ་དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དེ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པ་འབུལ་མི་རུང་བའི་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གང་ཞིག །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་བསྲུང་ཅིས་ཀྱང་མི་ནུས་ན་འབུལ་བར་ཡང་གནང་བས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

239

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། རྩ་བར། བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་སྡེ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། སྒྲ་བཤད། འདས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྡེ་ལྔ་སྐྱེད་པའི་ངོས་འཛིན། བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དབྱེ་གཞི་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་ལྟུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རབ་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཁོ་ནར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱིམ་ལ་བབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལྟུང་བ་ལ་དབྱེ་ན་དགེ་སློང་གི་ལྟུང་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང༌། དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག །ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཕམ་པའི་སྡེ་དང༌། ལྷག་མའི་སྡེ་དང༌། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་དང༌། སོར་བཤགས་ཀྱི་སྡེ་དང༌། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ལྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལྔ་ཚན་ལས། ཉེས་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ལྟུང་བྱེད་དང་སོར་བཤགས་དང་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ནི་ཕམ་པའི་སྡེ་དང༌། ལྷག་མའི་སྡེ་དང་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་དང་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྡེ་དང་བསླབ་པའི་སྡེ་དང་ཞེས་གསུངས། འདུལ་བ་བསྡུས་པར། ལྟུང་བའི་

240

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྡེ་ཚན་རྣམ་ལྔ་སྟེ། །དེ་ལ་བསླབ་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། ལྟུང་བ་རིགས་ལྔ་དག་ཏུ་འཇུག་པས་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦོམ་པོ་དེ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྦོམ་པོ་ལ་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོ་དང་ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་ཕམ་པའི་སྡེར་གཏོགས། གཉིས་པ་ལྷག་མའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང༌། འདུལ་བྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཇི་ལྟར་བཤགས་པར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཕམ་པར་གྱུར་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལྕི་བ་དང༌། ཕམ་པར་གྱུར་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལྕི་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡང་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་དངོས་གཞིའམ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའམ་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ཕྱི་མས་ལྷག་མའི་སྡེར་གཏོགས་དངོས་གཞི་དང་སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྡེ་ལྔར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟུང་བ་ཀུན་སྡེ་ལྔར་འདུས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ངེས་པའི་སྡེ་དེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུ། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་ལྷག་མ་དང་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་གནས་དབེན་པར་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འདོམ་གང་གིས་བུད་མེད་འདོད་པ་བསྟེན་རུང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ན་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་འབྱུང་ལ་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་སློང་གིས་གནས་དེར་བུད་མེད་འདོད་པ་བསྟེན་མི་རུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ན་གཉིས་སུ་

241

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

མ་ངེས་པ་འབྱུང་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། མ་ངེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ལྔའི་ལྟུང་བ་གང་བྱུང་དེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཤགས་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། ལྟུང་བ་བྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ལ་དངོས་དང་བཅས་རང་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགེ་སློང་གི་ལྟུང་བ་བསྡུ་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དངོས་བསམ་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། མཐར་ཐུག་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། གཞིའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། ལུས་ངག་གི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་ལྔ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། བསླབ་པའི་གཞི་ནི་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང༌། དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་པོ་དང༌། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ན་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་དེ་མིན་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། ལྟུང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ན་རེ་བ་དང་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྲོག་གཅོད་ལྟུང་བ་དང་རེག་ཕམ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་དེ་རྣམས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕམ་སོགས་སྡིག་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་དང་པོ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པར་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པ་འགྱུར་རམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར། ཨུ་པ་ལི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་

242

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅོམ་པར་མི་དགེ་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཡང་སྔོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱས་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་དང་དེས་བྱས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་གྱིས། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ཡིད་ཀྱི་འཕེན་པས་འགྲུབ་པའི་ལྟུང་བ། དེས་མི་འགྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་ལྔ་པོ་དེ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟུང་བ། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་ལྔ་པོ་དེ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང༌། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཕལ་ཆེར་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་ལྔ་པོ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ན་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་དང༌། ངག་གི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ལྟུང་བའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཀྱི་ལྟུང་བ་མེད་ཟེར་ན། ཡིད་ཀྱི་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ནི་བསྡམ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟུང་བ་ལས་འདག་གོ་ཞེས་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང༌། ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་ལྔ་པོ་དེ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་བྱ་རུང་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དང༌། བྱ་མི་རུང་བ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི། གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅས་རང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅས་རང་གི་

243

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང༌། དེས་ཀུན་ནས་མ་བསླངས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.རྒྱ། རྐྱེན་ལ་
ལྟོས་ནས་གནང་བ་འབྱུང་བའི་ལྟུང་བ་བཅས་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་མི་གནང་བའི་ལྟུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བསམ་བཞིན་མིན་པར་ཆང་འཐུང་བའི་ལྟུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ལྟུང་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ནད་པ་ལ་ཡང་ཆང་མི་གནང་བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཅས་རྐྱང་གི་ལྟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མང་པོ་ཞིག་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྡིག་པ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་ཡིན་ན་སྡིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྡིག་པ་མེད་ཅིང་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལྟུང་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དགྲ་བཅོམ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར་རམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར། ཨུ་པ་ལི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ན་ལུང་མ་

244

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མ་ཟད། བཅས་རྐྱང་བཅས་པ་ལ་བསམ་བཞིན་མིན་པར་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་བསམས་པར་རྩྭ་བཅད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལས་མ་བསམས་པར་འདས་པ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤ་མི་སྦལ་ཏི་སོགས།.

...

.ཡང་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་
རྣམས་ན་རེ། མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཅས་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་མ་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ཆོས་ཅན། སྡིག་པ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ། དེར་ཐལ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་གིས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མ་སྲོག་དང་ཕྲལ་ན་ཕམ་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་སུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་སློང་གིས་མ་ཞིག་ནད་བུ་ཅན་ཡུན་རིང་ཞིག་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གཟིར་ཅིང་གནོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་མྱོང་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་སྲོག་དང་ཕྲལ་ན་ཕམ་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུ་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པའི་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དེའི་དང༌། དེ་མི་ནུས་པའི་དེ་བཅས་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཅས་ལྡན་གྱིས་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་རྒྱུད་

245

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་མི་འབྱིན་པའི་ཆུང་ངུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། ཆང་འཐུང་དམྱལ་བ་ངུ་འབོད་སྐྱེ། །ལྡུད་མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། སྲེད་དང་བྲལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བས། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གཉིས་འཕངས་འབྲས་དང་ད་གདོད་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་ཚུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ལ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དེ་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དེ་དང༌། མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་མ་བསླངས་པར་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་བཅས་རྐྱང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ཉེས་པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་མ་བསླངས་པར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དོན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལས་མི་དགེ་བ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དེ་དང༌། ལས་ལུང་མ་བསྟན་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དོན་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་

246

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཐོ་བ་ཙམ་ལ་མི་དགེ་བས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །འདིར་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞིག་དགོས་པས་འདིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་དགེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང༌། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་སེམས་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང༌། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གིས་གྲུབ་བོ། །འདིའི་ཉོན་མོངས་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་མི་དགེ་བའི་ས་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་ངོ་ཚ་མེད་པའམ་ཉེས་པ་ཅན་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྤེལ་ལས། གང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ངོ་ཚ་མེད་པར་འཐུང་བའམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་གསོད་དང་དེ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་རུང་གིས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞིའམ་གླེང་གཞི་ལས། དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའམ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པ་ལས་བསམ་བཞིན་དུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པ་ལ་མ་

247

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

བསམས་པར་འདས་པ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པས་ལྟུང་བ་ལུང་བསྟན་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་བཅས་པའི་དབང་གིས་བཀག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བཅས་རང་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་པར་མ་ལྟོས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཆགས་པས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང༌། བཅས་དབང་གིས་སྐྱོན་ཆགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་དང་རྩྭ་དང་མེ་ཏོག་གཅོད་པ་བཅས་པར་མ་བསྟེན་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་བཅས་ལྡན་གྱིས་ཁྱད་གསོད་སོགས་མེད་པས་འདས་ན་བཅས་ལྟུང་དང༌། ཁྱད་གསོད་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། དགེ་སློང་ལ་ནི་མི་དགེ་བས། །ལྟུང་བར་འགྱུར་གྱི་སེམས་དགེ་ན། །མཆོད་རྟེན་སྐུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྩྭ་སྔོན་གཅོད་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། །ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །སྟོན་པ་ལ་ནི་མཆོད་འདོད་པས། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །འཐོག་པ་དེ་ལ་དེ་ཙམ་མིན། །མ་བསམས་ཐུབ་པའི་བསླབ་པའམ། །དགེ་འདུན་ནང་ཁྲིམས་དྲལ་གྱུར་ན། །ལུང་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་སྟེ། །ལྟུང་མེད་དགེ་བ་ནམ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཙམ་མིན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ལྟུང་མེད་དང༌། ལྷག་མས་བསླབ་འགལ་གཉིས་བཅས་ལྟུང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་མིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་

248

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བྱེད་པ། །དུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀླུ་བཞིན། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས། ཡང་དག་བསམ་པས་འདས་ན་ནི། །མི་དགེ་བ་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལྟུང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ལྟུང་བའི་དང༌། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་གི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལྟུང་བ་དེ་བཅས་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡང་གོ་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང༌། །ཞེས་སོགས་དང༌། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ནོངས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བགྱིའམ། རྣམ་པར་མ་སྨིན་པར་ཞེས་བགྱི། གསུངས་པ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆ་བཞག་སྨྲས་པས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དེ་སྡུད་དོ། །ཡང་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་བཅས་པའི་ལྟུང་བའི་དོན་ཡིན། དབྱེ་ན་ཁྱིམ་པའི་གཉིས་དང༌། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད། འདི་ལ་མི་དགེ་བ་དབྱེར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་དེ་ལ་མི་དགེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་གིས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་ཀྱང་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞི་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་གང་ཞིག །གསོད་སེམས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་པོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མཐར་འབྱིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་སློང་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཀུན་སློང་ལ་མི་དགེ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་

249

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང༌། རང་བཞིན་བཅས་འགལ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་བཅས་འགལ་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་དོན་གཅིག །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་དང༌། རྟེན་ཁམས་གསུམ་དང་སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ཉེས་བྱས་དེ། རང་བཞིན་གྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་བཅས་ལྡན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྲོག་བཅད་པའི་ཕམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ལྟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བཅས་འགལ་གྱི་དེའམ་བཅས་རྐྱང་གི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀྱང་སྒྲའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དུ་མ་ཤེས་དགོས་སོ། །
འོ་ན་སྡིག་ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་རྒྱུ་དང་གཉེན་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ངེས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕམ་མིན་སྲོག་གཅོད་སྡིག་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་ཕམ་གཉིས་ཙམ་ངོ་བོ་ཡང་མི་གཅིག་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་སྲོག་བཅད་པའི་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་སྡིག་ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཕམ་པ་བཅས་པ་ལ་ལྟོས། དེའི་སྡིག་པ་ཙམ་བཅས་པར་མི་ལྟོས། གཉེན་པོས་དག་ལུགས་དང་དག་ཚུལ་མི་གཅིག །སྡིག་ལྟུང་གི་ལྡོག་དུས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་སོགས་ལ་ཕམ་པ་མེད་ཀྱང་སྲོག་བཅད་པའི་སྡིག་པ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་གྱུར་པའི་ཚེ་ཐུན་

250

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་དག་ཀྱང་དེའི་སྡིག་པ་མ་དག །སྟོབས་བཞིས་འདག་ངེས་སྦྱངས་ཚེ་སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ལྟུང་བ་དག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་ཚེ་འཕོས་སོགས་ཀྱིས་བྲལ་ཀྱང་སྡིག་པ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང༌། ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཡང་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྫས་དག་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་དེས་གསར་དུ་མིའི་སྲོག་བཅད་པའི་ཕམ་སྡིག་ལྟ་བུའི་སྡིག་ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་སྡིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག །དེའི་བཅས་ལྟུང་མི་དགེ་བ་ཡང་སྡིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། བསད་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། །སྡིག་པ་སྦོམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། ལྟུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྡིག་པ་ལྟུང་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་སྲེག་པར་བྱེད་འཚེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཤེས་དགོས་པས་རྫས་གཅིག་ལ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་གཏན་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །སྡིག་ལྟུང་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྡིག་པ་ཡིན་ལ་ལྟུང་བ་མིན་པ་སྡོམ་བྲལ་གྱིས་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུ་དང༌། ལྟུང་བ་ཡིན་ལ་སྡིག་པ་མིན་པ་བཅས་ལྡན་གྱིས་བསམ་བཞིན་མིན་པས་རྩྭ་བཅད་པའི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཕམ་པ་བཞི་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མིན་པ་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོ་དེ་སྡིག་པར་ཐལ། སྡིག་ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབས་བཞི་ཚང་བས་བཤགས་ན་འདག་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་སྡིག་པ་དག་པ་ན་ལྟུང་བ་དེ་ཡང་དག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་

251

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལྟུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་བཤད་ཚོད་བཞིན་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་སློང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྟོབས་བཞིས་ལས་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་དང་ལྟུང་བ་དེས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དག་པ་ལ་དག་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བསླབ་སྦྱིན་དགེ་སློང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། དེ་ཕམ་པས་དག་པའི་ཕྱིར། དེས་མི་དགེ་བ་དང་འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཐུན་མོང་བའི་ཕམ་པ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་ཞིབ་ཆ་སྔར་བཞིན་གྱིས། འདིར་སྡིག་ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ནི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཞི་མཐུན་འདུ་བའམ་རྫས་རིགས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིར་སྡིག་ལྟུང་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་བཀྲོལ་བས། མཁས་བླུན་བྱེ་བའི་ཐུགས་ལ་སོམ་ཉིའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམ་པ་དག་རྣམ་དཔྱོད་དྲི་མ་མེད་པའི་རལ་གྲིས་བཅད་ཡོད་པས། ཕྱིས་ཀྱི་བློ་ལྡན་མཐའ་དག་ཡི་རངས་པར་གྱིས།
བཞི་པ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་རབ་བྱུང་གི་ཉེས་བྱས་དེ་རབ་བྱུང་གི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བ་ཡང་ཡིན། ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་མན་ཆད་ལས་ལྕི་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་དེ་ཕམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་བ་བཞི་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད། ཡང་ན། དེ་ཡང་ཡིན་རང་ཉིད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པ་ཞེས་པས་དགེ་ཚུལ་

252

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མན་ཆད་ཀྱི་ཕམ་འདྲ་ཕམ་པ་ཡིན་པ་གཅོད་ཅིང༌། འགལ་བར་ཞུགས་པ་ཞེས་པས་སྡོམ་པའི་འགལ་ཟླའམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་སྟོན། དངོས་གཞི་ཞེས་པས་སྦྱོར་སྦོམ་གཉིས་གཅོད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་པས་དངོས་གཞིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་གཅོད། ལྷག་མས་ལྟུང་བ་གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་གང་ཞིག་ཅེས་པས། དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བ་ཡན་ཆད་སྟོན་པ་བྱས་ལ། འདི་ལྟར། དེ་འདྲ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དག་བྱེད་ལྷག་མའི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་འདག་རུང་གི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དག་བྱེད་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་འདག་རུང་གི་ལྟུང་བ་དེ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ་དང༌། འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་སྤང་བྲལ་གྱིས་དག་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དེ་སྤང་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དག་བྱེད་བཤགས་པ་ཁོ་ནས་འདག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སོར་བཤགས་ཀྱི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་འདག་རུང་གི་ལྟུང་བ་དེ་སོར་བཤགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བའམ། དེ་གང་ཞིག །བསྡམ་བྱ་ཙམ་གྱིས་འདག་རུང་གི་ལྟུང་བ་དེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ལྔ་པ་གྲངས་ངེས་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་བསླབ་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་སྡེ་ལྔར་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་རིམ་པས་ཀྱང་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། ལྕི་རིམ་གྱིས་སྔ་ཕྱིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཚུར་ཕམ་པས་ན། ཕས་ཕམ་དང་ཕམ་པ། ཕྱིར་བཅོས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་སྡོམ་པ་གསོ་རུང་གི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང༌། རང་ཉིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང༌། ངན་སོང་

253

སྡེ་ལྔའི་སྤྱི་དོན།

དུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྤང་ལྟུང་དང༌། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་སྤངས་པར་མི་ལྟོས་པར་བཤགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོག་པས་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང༌། མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པས་ན་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང༌། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་ཙམ་བྱས་པས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཅིར་འགྱུར་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
དགུ་པ་སྡེ་ལྔ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི། འདིར་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་བསྙེན་དང་བསྙེན་གནས་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་ཏེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པའི་ཁྱིམ་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་ན་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ཡང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་ལ། དགེ་བསྙེན་ལ་ཡང་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པ་བསྡུ་བར་བཤད། བཅས་ལྟུང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས། དགེ་བསྙེན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་དགེ་བསྙེན་མའི་ལྟུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །མྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྲུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་ཡང་ལྟུང་བ་དང་པོ་བཞི་སྐྱེད་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བ་གང་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྩ་བ་བཞི་ལས་འདས་ན་ཕམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད། ཆང་འཐུང་བ་ནས་གསེར་ལེན་བར་དྲུག་ལས་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང༌། ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་དང༌། །དགེ་སློང་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་ཡང༌། །ཕྱི་ནས་སྡོམ་སྐྱེའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཆང་འཐུང་ལ་སོགས་དྲུག་པོ་ཡིས། །བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། མཐུན་པ་ཡི། །ཕྱོགས་དང་མཐུན་ལས་འདས་ན་དེའི། །ཉེས་པ་སྨད་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་

254

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་སྤྱིར་བསྟན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་དང་པོ་བཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་དང་ཕུལ་ཉམས་གང་རུང་མ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་ཚིགས་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་རྟེན་ལ་མིའི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་རྐུ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས། ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསླབ་རྒྱུན་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཕྱེད་ཙམ་བརྩིགས་པ་ཟིན་ནས་ཁྱིམ་པར་བབས། སླར་ཡང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཁང་པའི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱས་ན་སྔ་མ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལས་དང་པོ་བ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་རང་གི་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མ་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྨྱོ་བ་དང༌། སེམས་འཁྲུག་པ་དང༌། ཚོར་བ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྟུང་བ་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། བདུན་ནི་སྲོག་གཅོད་བཞི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྟུང་བ་སྟེ་བདུན་ལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་མི་དགོས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་པ་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་བའི་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། སྡིག་པས་འཇིགས་པ་དང་དངང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དགྲ་བོ་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཆོས་གོས་ལ་

255

ཕམ་པའི་སྡེ།

སོགས་ཚེགས་ཆུང་ངུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང༌། ཉན་ས་ལས་ཀྱང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། འགྱོད་པ་མེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པས། ཞེས་པ་ནས། སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་གཅིག་པ་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཅུ་ཡོད་དེ། གཞུང་དམ་པའི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདག་སྨད་པ་དང༌། གཞན་ལྷ་དང་སྟོན་པས་སྨད་པ་དང༌། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྨད་པར་འོས་པ་དང༌། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་སྡིག་པ་མི་སྙན་པའི་སྒྲ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྔོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རྣམ་པར་འགྱོད་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་དང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཕམ་པའི་སྡེ།

གཉིས་པ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཕམ་པའི་སྡེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་གི་བར་སྡོམ་ལས། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རྐུ་བ་དང༌། །མི་ལ་བསད་པར་མི་བྱ་བ། །རྫུན་དུ་སྨྲ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་ཕམ་པ་བཤད་པ་དང༌། ཞར་བྱུང་སྦོམ་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་འཆད་པར། བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནའོ། །ཟག་བྱེད་དོ། །དེར་རོ། །མ་ཉམས་པར་རོ། །ཁའམ་གཤང་བའི་ལམ་དུའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་བསྙད་ཀ་གླེང་གཞི་དང༌། བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་དང༌། ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་དང༌། དེའི་ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་དང༌། བསླབ་བྱ་ལྔ་ལས།

256

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་པོ་ནི་སྡོམ་ནི། བཅས་དུས་བཅུ་གསུམ་བཟང་སྦྱིན་མི་ཚངས་སྤྱོད། །རྗེས་བཅས་དགོན་པས་སྤྲ་མོར་རྒྱབ་མཉེན་ཁར། །འཕྱང་བས་རྒྱབ་མར་མཛེས་དགས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་གཉིད་ལོག་སྤྱད་རུང་ལའང༌། །སྒྲེང་བཞིན་རྒྱབ་མདུན་སྦུག་སྤེལ་སྡིག་ཅན་གྱིས། །རྨ་སྒོ་གསུམ་བྱས་དེ་དག་མིན་སྙམ་སོགས། །སྒྲུབ་པ་གཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་མི་འདོད་སོགས། །གནང་བ་བུད་མེད་སྟེང་འགྱེལ་སྐྲག་འཁྱུད་གཉིས། །ཕོ་མཚན་ཁྱི་དང་ཉའི་ཁར་ཆུད་སོགས་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་ལྟར་གླེང་གཞི་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་གཅིག་དང༌། རྗེས་བཅས་ཀྱི་དགུ་སོགས་དང༌། སྒྲུབ་པའི་ལྔ་སོགས་དང༌། གནང་བའི་བཅུ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བསྟན་པར་ཉེས་པའི་ཆུ་བུར་མེད་ཀྱང་བཅུ་གསུམ་པར་ཡུལ་ཀ་ལན་ཏ་ཀར་གང་ཟག་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བུའི་ཆེད་དུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས། ཉེས་དམིགས་བཅོ་ལྔ་དང་ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་བཅས་པ་དང་པོ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་བཅས་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་པོ་དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དགོན་པ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་མ་བཀག་སྙམ་དུ། གཏི་མུག་པས་སྤྲ་མོ་ལ་སྤྱད་པས་རྗེས་བཅས་དང་པོ་མཛད། གཉིས་པ་མཉན་ཡོད་དུ་རྒྱབ་མཉེན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་དང་གཏི་མུག་པས་རང་ལ་མ་བཀག་སྙམ་ནས་རང་གི་ཁར་བྱས་པ་དང༌། གསུམ་པ་མཉན་ཡོད་དུ་འཕྱང་བས་རང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བཅུག་པར་བྱས་པ་དང༌། བཞི་པ་མཛེས་དགའ་བཟང་མོས་བསླུས་ནས་རྨ་རྒྱབ་མདུན་རེས་ཕམ་པ་མི་འོང་སྙམ་ནས་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་ཕམ་པ་བཅས་པ་བཞི་རྣམ་འབྱེད་དང༌། འདུལ་བྱེད་ལས་བུད་མེད་གཉིད་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཐེ་ཚོམ་ནས་ཞུས་པས་དབང་པོས་དབང་པོར་སྤྲད་སོགས་རུང་ན་ཕམ་པར་བཤད་པ་དང༌། ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཕོ་མཚན་སྒྲེང་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱབ་མདུན་གྱི་བུ་གར་སྤེལ་མར་སྤྱད་པ་དང༌། དགེ་སློང་སྡིག་ཅན་གྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་རྨའི་སྒོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་ན་ལྟུང་བ་མེད་སྙམ་ནས་སྤྱད་པ་རྣམས་

257

ཕམ་པའི་སྡེ།

ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་རྗེས་བཅས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གཉིད་ལོག་པར་བུད་མེད་ཀྱིས་བརྩལ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་བར་བུད་མེད་ཀྱིས་བརྩལ་བ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་སྒོ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་བ་ལང་གིས་བརྡུང་བས་བུད་མེད་སྟེང་དུ་འགྱེལ་བ་དང༌། དགེ་སློང་ཞིག་ཁྲོན་པར་ལྷུང་པར་བུད་མེད་ཀྱིས་མགུལ་ནས་འཁྱུད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར། འདིས་གླེང་གཞི་གཞན་ལ་སྦྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགག་པའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་དང༌། གནང་བའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉེས་པ་བཅོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུ་བར། ཉེས་པ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡི། །ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞག །དངོས་ལྕི་ཀུན་དཀྲིས་དྲག་པོ་དང༌། །འབྲལ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང༌། །གནས་སྐབས་དག་ན་(ནི་)བྱེད་པ་དང༌། །མ་དད་དད་པ་གཞན་འགྱུར་དང༌། །བྱ་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་དང༌། །ལྷག་པར་ཆགས་དང་གཞན་ལ་ཡང༌། །མཐོ་འཚམས་གནོད་པ་ཀུན་སློང་དང༌། །བདེ་འགྲོ་དགེ་སློང་ཚུལ་བགེགས་དང༌། །སྤངས་དང་གནས་དང་བསྙེན་བཀུར་དང༌། །དེ་ལས་བཟློག་པ་རིག་པ་དང༌། །གསང་ལ་སོགས་དང་འཆབ་པ་དང༌། །བསྟེན་དང་བསྟེན་བྱ་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་བདེ་འགྲོའི་དང་ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པའི་དང་སྲོག་གི་དང་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་དེ་ཉེས་པ་ལྔར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུ་བ་ལས། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། །བདེ་འགྲོ་ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པ་དང༌། །སྲོག་དང་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་ནི། །བར་དུ་གཅོད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་མཛད། །གནང་བ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ངན་འགྲོ་དང་བར་ཆད་བཞི་ལས་བཟློག་པ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་

258

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བ་དང་བདེ་འགྲོའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང༌། སྲོག་གི་བར་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྔའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུ་བ་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལས། གནང་བ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གནང་བ་ནི་འདིར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གནང་བའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བྱས་མ་བྱས་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དགག་དགོས་མེད་པ་རྡོའི་སྣོད་དུ་ཟན་ཟ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། དགག་དགོས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་གནང་བ་ནད་པས་ཆོས་མ་ཉན་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལྟ་བུ་དང༌། དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གནང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། བྱས་མ་བྱས་མཉམ་པ་གསོ་སྦྱོང་ཡོད་པའི་གནས་ནས། ཡོད་པའི་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་པའི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་ཚད་ཉེས་པ་དང་དེའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་སྐྱེ་བོས་སྨད་པ་དང་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་དགོས་ཏེ། ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་དེ་དག་རྟེན་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱད་ནས། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཤེས་ནས་མ་དད་པ་དང༌། འཕྱ་སྨོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་བཅའ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་ན་མི་དགག །རྟེན་མིན་ན་དེ་མི་འཆའ། ཕལ་ཆེར་རང་གིས་བྱས་དང་བྱེད་བཅུག་གང་རུང་མིན་ནའང་མི་འཆའ། དེ་གསུམ་ཚང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་མི་སྨོད་ན་ཡང་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། བྱུང་བ་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུང་བ་ནི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་ཐུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་ཡང་དུལ་བ་ལྷས། བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྫུན་བྱས་པ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།

259

ཕམ་པའི་སྡེ།

ལུང་ལས། གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འཆར་ཀས་འཕོང་གི་ཡོ་བྱད་བླངས་ནས་འཕོང་བྱས། རོལ་མོའི་ཡོ་བྱད་བླངས་ནས་རོལ་མོ་བྱས་ཀྱང་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་སྐབས་སུ་ཤིང་མཁན་རྒན་ཞུགས་ཀྱིས་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅོད་དུ་བཅུག་པ་ལ་བཅའ་བ་མ་མཛད་དེ། རང་གིས་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉེ་དགས་བྱིས་པའི་རྒྱན་བླངས་ཀྱང་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པས་སྨད་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང༌། དྲུག་སྡེས་དགོན་པར་མེ་སྦར་བ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མེ་ལ་རེག་པའི་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ན་སྨད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དྲུག་སྡེས་འཕྲལ་ལ་མཐོ་བའི་སར་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟོས་པ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་དག་ཁ་ཟེར་བར་མ་གྱུར་པས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་སྐྱེས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མ་གོ་བར་ལབ་ལོབ་མང་བས་དཔྱོད་ལྡན་མི་མགུའོ། །བསླབ་པ་བཅས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡོད་དེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཕན་ཡོན་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གནོད་མི་བཀུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། མངོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། མངོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཚེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྡམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཚེ་རབས་ཕྱི་མའི་ཟག་པ་རྣམས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དང༌། ངའི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྷ་དང་མིའི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་

260

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅུའི་དོན་བམ་ལྔ་ལྟར་བཤད་ན། དང་པོའི་དོན་ཡོད་དེ། རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་རབ་བྱུང་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཡོད་དེ། འདོད་པ་སྤངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་ལ་ནན་ཏུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་འགྱོད་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ཡོད་དེ། ཡོ་བྱད་རྐྱེན་དུ་བབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། མ་ཞུགས་པ་གཞུག་པ་དང་ཞུགས་ཟིན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་དཀྲིས་མངོན་གྱུར་སེལ་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཐོབ་པ་རྣམས་བདེ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བའི་གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་རང་གི་ནོར་བུ་མ་ཉམས་པར་རྨའི་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བཅུག་པའི་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མྱོང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བཅས་ལྡན་དགོས་ཏེ། བཟང་སྦྱིན་གྱིས་མི་ཚངས་སྤྱད་ཀྱང་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཕྱེད་དུ་ལོངས་པ་དགོས་ཏེ། མགོ་བཅད་པའི་ཁར་བཅུག་པས་བདེ་བ་མྱོང་ཡང་མ་རྫོགས་པས་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་གྱི་བཤང་ལམ་གྱི་སྦུབས་ཀྱི་ཁ་ཤུན་ཕན་ཆད། ཁའི་སོ་ཕན་ཆད། ཟག་བྱེད་ཀྱི་པགས་རིམ་དང་པོ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་ནོར་བུ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཚང་ན་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷས། ཁ་ཤུན་སོགས་དང་པགས་པ་ལས། །ནོར་བུ་འདས་ན་ཕས་ཕམ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་ཆར་ནི་ཅི་རིགས་པར། །སྦོམ་པོའམ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཉམས་པ་དག་ནི་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆེ་ཆུང་སྤྲད་མི་བཟོད་པ་ལ་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མི་སྐྱེ་བས་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་དགོས་ཏེ། བཟང་མོ་ལ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྤྱད་ཀྱང་བདག་

261

ཕམ་པའི་སྡེ།

གིར་མ་བྱས་པས་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བ་དང༌། ཆགས་བྲལ་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་བརྩལ་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བྱས་པས་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ལས་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དང༌། དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་རྨ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བརྩལ་བས་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མྱོང་ལ། བདག་གིར་བྱས་ན་ཕམ་པ་ལས་ན་སྨད་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང༌། སྐྱེས་པ་ཉིད་དང༌། མ་ནིང་ཉིད་དང༌། རོ་ཉིད་དང༌། སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་གཡོགས་མ་ཅན་ཉིད་དག་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་ཉེས་བྱས་རགས་ཕྲ་གསུམ་ཡོད་དེ། འཁྲིག་པའི་བསམ་པས་བསྒྲོད་བྱ་ལ་ནོམ་ཉུག་བྱེད་པ་ནས་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མ་མྱོང་གི་བར་ལ་སྦྱོར་བ་སྦོམ་པོ། དེའི་སྔ་རོལ་གྱི་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་ཀྱང་ནོམ་ཉུག་མི་བྱེད་པའི་བར་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་རགས་པ། དེའི་སྔ་རོལ་གྱི་ཀུན་སློང་འགྱུས་པ་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལུས་ལས་ཐ་དད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དགེ་སློང་རང་ལ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་སྦྱར་བ་སྦོམ་པོའི་ལྟུང་བ་བཞི་བཅུ་ཡོད་དེ། རང་དང་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རྨ་གཉིས་གཉིས་དང༌། བུད་མེད་དང་མ་ནིང་གི་རྨ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ། སྟེན་བྱེད་ལས་བསྟེན་བྱ་ཐ་དད་བྱས་པ་བཅུ། བཟློག་པ་བཅུ། གཉིས་ཀ་ཐ་མི་དད་པ་བཅུ། གཉིས་པ་ཀ་ཐ་དད་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་ལ་གཞིའི་སེལ་བ་ན་སྨད་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མིན་པ་དང༌། དངོས་ཡིན་ཀྱང་ནད་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་ཀྱང་བསྟེན་བྱ་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལུས་ཕྱེད་སོགས་མ་ལོངས་པ་རྣམས་དང༌། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་ནི་གཞིའི་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སེལ་བ་ན་སྨད་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་མེད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ན་སྨད་པ་ཡིན་པའི་

262

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་སེལ་བ་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་རེག་པ་ལས་བཅུག་པ་མེད་པ་དང་བཅུག་ཀྱང་མ་རེག་པ་རྣམས་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་གྱི་མཚམས་ལས་མ་འདས་པ་དང༌། འདས་ཀྱང་བདེ་བ་མ་མྱོང་བ་དང་མྱོང་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལའང་ན་སྨད་ཡིན་པ་དགེ་སློང་གཉིད་ལོག་པ་དང་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་བརྩལ་བ་དང༌། དགེ་སློང་མ་བཟང་མོའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་ལས། བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་དེ་མེད་ན་སྔ་མ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང༌། གླེང་འབུམ་ཆེན་མོ་ལས། རེག་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་སམ། བདག་དང་པོ་ནས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རེག་པ་བདག་གིར་ག་ལ་བགྱིད། དེ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་མེད་ཡོད་དེ། སྔར་གླེང་གཞི་ལྟར་བརྡོས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགྱེལ་བ་དང་རེག་པ་སོགས་ལྟུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བསླབ་བྱ་ཡོད་དེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་ཚུན་ཆད་སྤངས་པར་བསླབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་དང༌། སྦྱོར་བ་སྦོམ་པོ་དང༌། དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པ་མི་བྱ་བར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་འཆད་པར། རྐུའམ་རྐུར་བཅུག་པ་དག་གིས་སོ། །མངགས་པས་ཀྱང་ངོ༌། །མ་བྱིན་པའོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་སོགས་པའོ། །རྐུ་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དེར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི་དང༌། བསླབ་པ་འཆའ་བའི་རྒྱུ་ཉེས་དམིགས་དང༌། ལྟུང་བའི་རྣམ་བཞག་དང༌། ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་དང༌། བསླབ་བྱ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་དགེ་སློང་ནོར་ཅན་དང༌། །སྒྲུབ་གླེང་ཚོང་པས་དགེ་སློང་ཤོ་གམ་བཟླས། །ཚོང་བའི་ཤོ་གམ་དགེ་སློང་གིས་བཟླས་དང༌། །ཚོང་པས་དགེ་སློང་སྣོད་བསྡུས་ཤོ་

263

ཕམ་པའི་སྡེ།

གམ་སོགས། །དང་པོ་གླེང་གཞི་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་བཟང་སྦྱིན་གྱི་རྗེས་སུ། ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དགེ་སློང་ནོར་ཅན་གྱིས་དགོན་པའི་སྤྱིལ་བུའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་ཆེན་པོ་བཅད་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས་གཞན་ཡིན་ན་གསོད་པ་ཙམ་ཏུ་བསྡིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྤོང་བའི་བཅས་པ་མཛད། དགེ་སློང་མང་པོས་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་ཚོང་པར་བརྟེན་ནས་ཤོ་གམ་ལས་འདས་པ་ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་ཞུས་པས་ཉེས་མེད་ཀྱི་རྗེས་བཅས་དང༌། ཚོང་པའི་ཤོ་གམ་དགེ་སློང་གིས་བཟླས་པའང་དེ་ལྟར་བཅས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསླབ་པ་འཆབ་པའི་རྒྱུ་བཅོ་ལྔ་དང་ཕན་ཡོན་སྔར་དང་འདྲ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང༌། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་སྨིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང༌། བསྲུང་བའི་རྣམ་སྨིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གོང་དང་འདོད་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང༌། ཊཱིཀ་ཆེན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱུ་མཐུན་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་རྐུ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་དང༌། རིན་ཐང་གི་ཚད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཕ་རོལ་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྫས་ཚད་དུ་ལོངས་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་རང་ངམ་གཞན་ལ་ལེན་བཅུག་པས་བླངས་པའི་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའི་དེའི་བཅས་ལྡན་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་ནོར་ཅན་གྱིས་ཤིང་མ་བྱིན་པར་བླངས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫས་བདག་རང་ལས་ཕ་རོལ་པོའམ་གཞན་པའི་ནོར་ཐ་དད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྫས་བརྐུས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མིའི་རྫས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མི་མ་ཡིན་པའི་རྫས་བརྐུས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་པོས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོ་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྫས་བདག་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་

264

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྦྱོར་གྱིས་དང༌། ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་དང༌། རིགས་རྒྱུད་ཀྱིས་དང༌། སངས་རྒྱས་བཀའ་བསྩལ་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོ་བྱད་ཅི་རིགས་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྔོས་པ་ན་གང་ལ་བསྔོས་པའི་ཡུལ་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྫས་ལ་ཤོ་གམ་ལེན་པ་པོ་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ཤོ་གམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དེ། དེ་ས་གང་ལ་དབང་དང༌། གང་ལ་གཞལ་བའི་བདག་པོ་དང༌། དངོས་པོ་གང་དབང་བ་དང༌། ཚད་ཇི་ཙམ་དབང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ས་གང་ལ་དབང་བ་ཡོད་དེ། ཤོ་གམ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་སའི་ལམ་ཡིན་པ་དང༌། ས་སྲུང་ཡིན་པ་དང༌། ཤོ་གམ་གཅོད་པ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ལ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྲུང་སྐྱོབ་སྦེད་པ་དང་ཀུན་འགྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཚད་དུ་ལེན་པ་བཞི་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། གང་ཞིག་ཆོས་བཞིན་དུ་སྲུང་བ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་སྦེད་པ་དང་ཀུན་འགྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཤོ་གམ་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྫས་ཡོད་དེ། འོད་ལྡན་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ལུགས་ཀྱི་ཟོང་ཁོ་ན་ཤོ་གམ་གཅད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཚད་ཡོད་དེ། འོད་ལྡན་ལས། ཟོང་ལ་ཉི་ཤུ་ཆ་ཤོ་གམ་ཡིན་ལ་རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་དྲུག་ཅུ་ཆ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཤོ་གམ་གྱིས་གྲུ་བཙས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྲམ་ཟེར་མིན་པར་བྱེད་དེ། འོད་ལྡན་ལས། བྲམ་ཟེ་དང་ནི་རྟགས་ཅན་ལས། །གྲུ་རྫས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཕའི་ནོར་བུ་ལ་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང༌། མཆོད་རྟེན་དང་མྱང་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་དེ་དག་དབང་བས་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕུལ་བ་མཆོད་རྟེན་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་དབང༌། ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི། ལུང་གི་

265

ཕམ་པའི་སྡེ།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་དབང་སྟེ། རྩ་བར། གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འཛིན་པ་ནི། འདིར་དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་དབང་ལ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱི་རྙེད་པའི་དང༌། གློ་བུར་གྱི་རྙེད་པའི་དང༌། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་རྙེད་པའི་དབང་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་དབྱར་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་དབང་བ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་རྙེད་པ་དེ་གདིང་བ་ལ་གཏོགས་པ་རྣམས་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གློ་བུར་བའི་རྙེད་པར་དབང་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྲིམས་སུ་བཅས་པས་དབང་བ་དང༌། མཚམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་དབང་བ་དང༌། སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་པས་དབང་བ་དང༌། མངོན་སུམ་ཕུལ་བས་དབང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། གནས་འདི་ལྟ་བུར་རྙེད་པ་བྱུང་བ་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་འདི་དབང་ཞེས་ཁྲིམས་བཅས་ན་ཁྲིམས་ལྟར་དབང༌། སྦྱིན་བདག་གིས་རྫས་འདི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ཞེས་སྤྱིར་བསྔོས་ན་མཚམས་དེར་གཏོགས་གྱི་དགེ་འདུན་དབང༌། རྫས་འདི་དགེ་འདུན་ནམ་དགེ་སློང་འདི་ལ་འབུལ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ན་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་སོ་སོར་དབང༌། དགེ་འདུན་ནམ་དགེ་སློང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕུལ་ན་མངོན་སུམ་པ་དེ་ཉིད་དབང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། ནད་པས་གཞན་དུ་བསྔོས་པ་དང་བུ་ལོན་ཆགས་པ་དང་སྡེ་ཚན་པ་དང་ནད་གཡོག་བྱས་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་དབང་བ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དབང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་གོ་ཆ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ལ་དང་གཞན་རྣམས་དགེ་འདུན་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ཚང་བ་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོ་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཐང་ཚང་བ་ལ་ཁྱད་པར་དྲུག་ཡོད་དེ། རྐུ་བའི་གནས་དེར་རིན་ཐང་ཚང་བ། རྐུ་བའི་དུས་སུ་རིན་ཐང་ཚང་བ། བརྐུ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་

266

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

རིན་ཐང་ཚང་བ། རྐུ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིན་ཐང་ཚང་བ། སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རིན་ཐང་ཚང་བ། རིན་ཐང་ཚང་བའི་ཚད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བ་ལས། རིན་ཐང་ནི་རྐུ་བའི་གནས་དང༌། དུས་ཀྱིས་དེའི་བརྩི་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། རྐུ་བ་པོ་གཅིག་གིས་རྫས་བདག་ནོར་ཐ་དད་པ་བཅུའི་བགོད་རྫས་བརྐུས་ན་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་ཐོབ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། བཅུ་པོའི་འཇོག་རྫས་ཡིན་ན་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་རྫས་བརྐུས་གང་གི་ཚེ། །རེ་རེའི་སྐལ་བས་རིན་ཐང་ཚང་ན་བརླག །ཅེས་དང༌། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། རྫས་བདག་གཅིག་ལ་རྐུ་བ་པོ་ནོར་ཐ་དད་པ་བཅུས་བགོད་རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྐུས་ན་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་ཐོབ་པ་དགོས་ཤིང༌། འཇོག་རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྐུས་ན་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་དོ། །རྫས་བདག་བཅུའི་བགོད་རྫས་རྐུ་བ་པོ་བཅུས་བགོད་རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྐུས་ན་རེ་རེས་ཀྱང་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་བཅུ་ཐོབ་པ་དགོས་ལ། སྤྱིར་སྡོམ་ན་རིན་ཐང་ཚང་བ་བརྒྱ་ཐོབ་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་ནོར་ཐ་དད་པ་བཅུས་འཇོག་རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྐུས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྐུས་པ་དང་འདྲ་བར་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཀུན་ལ་ཕམ་པ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་བརྐུས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཕམ་པར་འགྱུར་གྱི་དགེ་སློང་རེ་རེའི་སྐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཕུང་པོ་ལ་རྐུ་ན་ལན་རེ་རེ་ཞིང་བླངས་པ་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་དང༌། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུས་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆ་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆ་བརྐུས། །དེ་བརྐུས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བཞི་ཆའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡོད་དེ། མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་བྱེད་ཅིང་ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་

267

ཕམ་པའི་སྡེ།

བྱེད། མགྲོན་བུ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀ་ཀ་ནི་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀའོ། །ལྔ་ཉིད་ནི་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་དེའི་ཚིགས་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆའི་རིན་ཐང་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་མ་ག་དྷར་སྟོན་པས་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་དུས་དང་མདོ་རྩ་རྩོམ་པའི་ཚེ་ཡིན་ཀྱང༌། ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་དེ་མི་བརྩི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ལྟར་གང་ཞིག །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྩོམ་དུས་མ་ཤ་ཀ་བཞི་ལ་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆར་བྱེད། དེ་གསུམ་ལ་ཀརྵའི་བཞི་ཆ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཅུ་ལ་ཀརྵའི་བཞི་ཆ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། ལྔ་ཉིད་ནི་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེང་སང་ནི་པ་ན་བཞི་བརྐུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་ཏེ། ཀརྵ་པ་ན་གཅིག་པ་ན་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་དུ་འཇོག་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པའང་ཡིན་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་མ་ཤ་ཀ་གསུམ་བརྐུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཀའ་བསྩལ་པ། ཡོད་དེ། གང་ན་མ་ཤ་ཀ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀརྵ་པ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནའོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་བརྐུས་ན་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཀའ་བསྩལ་པ། ཡོད་དེ། གང་ན་མ་ཤ་ཀ་བཞི་བཅུ་ལ་ཀརྵ་པ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། མ་ཤ་ཀའི་མིང་ལ་པ་ན་ཡང་ཟེར། ཀརྵ་པ་ནའི་མིང་ལའང་པ་ན་དང་ན་ན་ཀ་ཟེར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། མ་ཤ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་ན་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་པ་ན་དང་དེ་གཅིག་པར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ན་ན་ཀ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ནི་པ་ནའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། མངོན་ཚན་ཅན་ཡིན་ན་ནི་དངུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པར་མི་བྱའོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་ཚེ་ཀ་ཀ་ནི་དང་མ་ཤ་ཀ་

268

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང་ཀརྵ་པ་ན་གསུམ་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ། མགྲོན་བུ་ཉི་ཤུ་ཀ་ཀ་ནིའི་ཚད་དང༌། མགྲོན་བུ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཤ་ཀའི་ཚད་དང༌། མགྲོན་བུ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཀརྵ་པ་ནའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་འགྲེལ་ལས། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀའོ། །ལྔ་ཉིད་ནི་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །ཀརྵ་པ་ན་གཅིག་ནི་མགྲོན་བུ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆ་ནི་མ་ཤ་ཀ་ལྔའི་རིན་ཐང་སྟེ། མགྲོན་བུ་བཞི་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ན་ན་ཀ་ཡིན་ནོ། །མ་ཤ་ཀ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀརྵ་པ་ནའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གསེར་རམ་གཙོ་བོར་དངུལ་ལས་བྱས་པ། དབྱིབས་དོང་ཙེའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱལ་པོའི་རྟགས་འབྱར་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ནི་ཟོང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ། དངུལ་ལས་བྱས་པ་གཟུགས་དོད་པ་ཚོངས་སུ་རུང་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ཆེ་བ་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ཇི་ལྟ་བུ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསེར་དང་དངུལ་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞུ་འགྲེལ་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ནི་པ་ནའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། མངོན་ཚན་ཡིན་ན་དངུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། དབྱིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གསེར་རམ་དངུལ་ལས་མངོན་ཚན་དུ་བྱས་པའི་རྫས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་ཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་ལ་མི་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ལས་མི་རབས་མང་པོས་སྔ་བའི་རྒྱལ་པོ་རྨ་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས། ཀརྵ་པ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། རྒྱལ་པོ་རྨ་བྱ་བས་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། རྒྱལ་པོ་རྨ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེས་དང་པོར་ཀརྵ་པ་ན་སྤྱད་དུ་བཅུག་སྟེ། དཔལ་ལེགས་བལྟམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དོང་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཤ་ཀ་ལ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ལས་བྱས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཞུ་བ་ལས། གསེར་གྱི་མ་ཤ་ཀའམ། དངུལ་གྱི་མ་ཤ་ཀ་བླངས་

269

ཕམ་པའི་སྡེ།

ན་ཅིར་འགྱུར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྕགས་ཀྱི་མ་ཤ་ཀའམ་ཟངས་ཀྱི་བླངས་སམ་ལེན་དུ་བཅུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ན་པ་ན་མེད་ཅིང༌། མགྲོན་བུའི་གོང་ཐང་ཡང་གདབ་པ་དཀའ་བས་བོད་འདིར་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ།.

...

.འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟ་
རྒོད་མ་ཙམ་གྱི་རིན་ཐང་དང་མཉམ་པར་གླེང་གཞིར་གསོད་པའི་དགག་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ།.

...

.སྐྱོད་(སྐྱོར་)ལུང་སྦལ་ཏི། ནས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ་ཆུ་གཏོང་འགོག་གི་སྐབས་སུ་
ནས་ཁལ་བཞི་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་བ་ཁ་ཅིག.

...

.རེད། གསེར་ཞོ་ཕྱེད་ཡིན་པ་
གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་གསུང༌། བུ།.

...

.ཡང་ཁ་ཅིག །ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་བཞི་ནམ་དུ་འདོད་པ་དང༌།
སྔོན་གྱི་ཁ་ཅིག.

...

.མངའ་རིས། གསེར་སྦྲམ་གའུ་འབྲིང་པོའི་བཞི་ཆ་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སྔོན་མའི་
གྱོད་ལ་བཀྲི་ན་སྲོག་གི་ཆད་པར་བཀྲི་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱིའི་ཚད་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པས་བཤད་པའི་ཚད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་དང་ནས་ཁལ་ཕྱེད་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་རི་ཀའི་འགྲེལ་བ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་མཛད་པའི་དོན་བརྒྱད་མ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཐང་དང་སྦྱར་ན་དངུལ་ཞོ་གཅིག་ཙམ་བརྐུས་ན་ཕས་ཕམ་པར་བརྩིའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིན་ཐང་ཚང་བར་བརྩིའོ། །ཞེས་དང༌། འགྲེལ་བ་སློབ་ཕན་ལས། ནས་ཁལ་ཕྱེད་ལ་རིན་ཐང་ཚང་བར་བཤད་པ་དང༌། འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས། དེང་སང་གི་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་མ་ཤ་ལས། བོད་ཀྱི་དངུལ་གྱི་ཐང་དུ་བརྩིས་ན་དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་དེ། བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡན་ཆད་བརྐུས་ན་ཕམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་ཡོད་དེ། གསེར་དངུལ་གྱི་ཞོ་ཆ་གཉིས་ལས་རྫས་གསེར་དངུལ་གྱི་ཞོ་ཆའི་ཞོ་གང་གི་བརྒྱད་ཆ་ལ་བརྩི་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་སྦྲང་བུའི་རྐང་ཅན་ལས། ཞོ་ནི་གསེར་གྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པར་དངུལ་ཞོ་གང་གི་བརྒྱད་ཆ་ལ་རིན་ཐང་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རྙེད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་པ་ཎ་

270

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱི་ཀར་དེ་བས་ཆུང་བ་བས་བསབ་རིན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཞིག་བྱ། དེས་ན་མུ་གེའི་དུས་དེར་དངུལ་ཞོ་གང་གི་བརྒྱད་ཆ་ཡང་ཚད་ཡིན་ལ་དེ་མིན་པའི་ཚེ་གསེར་དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་རིན་ཐང་དུ་འཐད་དེ། རྒྱུན་དུ་གསེར་སེ་བ་གསུམ་འཐད་པར་འགྲེལ་བ་གསུམ་སོགས་དང༌། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་དང༌། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་དང་བསོད་གྲགས་པ་སྤྱན་སྔ་བློ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེས་ན་སེ་བ་གསུམ་ཙམ་ལ་དངོས་པོ་ངེས་པར་ཚང་སྟེ། ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་མ་ལས། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་ཚེ་ནའང་དངུལ་སྐྱ་ཞོ་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གིས་ཕམ་ཞེས་དང༌། གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཀ་རི་ཀའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལེགས་བཤད་ཆུ་རྒྱུན་ལས། དེས་ན་མདོ་རྩ་རྩོམ་པ་ནས་འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་རྩོམ་པའི་བར་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་བྲི་བའི་རིགས་པས་དེང་སང་ན་མཱ་ཤ་ཀ་གསུམ་ཙམ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། འགྲེལ་བ་གསུམ་དུ་དངུལ་ཞོ་གང་གི་བརྒྱད་ཆ་བརྐུས་ན་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཞོ་གང་རི་བའི་དངུལ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེ་བ་གསུམ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀརྵ་པ་ཎའི་བཞི་ཆ་རིན་ཐང་གི་ཚད་ངེས་བཟུང་ཡིན་ལ་མ་ཤ་ཀ་དང་མགྲོན་བུ་སོགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བཅས་དབང་གིས་ཀརྵ་པ་ཎའི་བཞི་ཆ་ངེས་བཟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འདིར་ཀརྵ་པ་ནའི་བཞི་ཆ་རིན་ཐང་ཚང་བའི་ཚད་དུ་བཞག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། མགྲོན་བུ་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་རྐུ་བའི་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བཞི་ཆ་ལྟར་དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་དང་གསེར་སེ་བ་གསུམ་གྱི་རིན་ཐང་གཉིས་འགྱུར་འགྲོ་ཡང་ཚད་དེ་གསུམ་ངེས་བཟུང་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཞི་ཆའི་ཚད་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

271

ཕམ་པའི་སྡེ།

སུམ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཆུ་རྒྱུན་ལས། དེས་ན་ཀརྵ་པ་ཎའི་བཞི་ཆའི་རིན་ཐང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་འགྲོ་ཡང་ཀརྵ་པ་ཎའི་བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་སེ་བ་གསུམ་གྱི་རིན་ཐང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་འགྲོ་ཡང༌། སེ་བ་གསུམ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཚད་བྱེད་པ་འདི། ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་འགྲེལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །རྐུ་ཡུལ་དང་རྐུ་མཁན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རིན་ཐང་མི་གཅིག་ཚེ་གང་ཉེ་བའི་ཡུལ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དེར་ཐག་ཉེ་བའི་དབང་གིས་དེར་གཏོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཐའ་དབུས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་དང་སེལ་བ་ལ་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་དྲུག་སོགས་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་དང༌། བཟུང་ཡང་མི་མིན་པ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ནོར་དང་རིན་ཐང་མ་ཚང་བ་དང༌། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཟས་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྫས་དམན་པ་སྟེ་དྲུག་སོགས་བརྐུས་ན་ན་སྨད་དང་ལྷག་མའི་ཁྱད་པར་བཤད་པས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའམ་ཐེ་ཚོམ་ཡན་ཆད་དགོས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའམ་འཁྲུལ་ན་ལྟུང་མེད་དམ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་དངོས་པོར་འཁྲུལ་ནས་བླང་ཡང་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མ་བསམས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། རྐུ་བ་ལ་ནི་རྐུ་སེམས་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་བས་དེ་ལྟ་བས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཉམས་པས་ཆུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་དྲུག་སོགས་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་དང༌། མ་བྱིན་པའི་དང༌། རང་དོན་དུ་དང༌། འཚོ་བའི་དོན་དུ་དང༌། གཏན་དུ་བྲལ་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་ལྔ་དང༌། བསམ་པ་རྒྱུན་མ་ལོག་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྫས་ལ་རང་གི་ཡིན་པའི་ཀུན་སློང་གིས་བླང་ཡང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་

272

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སོ། །གཉིས་པ་དགོས་ཏེ། བྱིན་པའི་ཀུན་སློང་གིས་ཁྱེར་ན་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རང་དང་བརྙ་བ་དང༌། ཡིད་གཅུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་བརྐུས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་བརྐུས་ན་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཆོད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དགོས་ཏེ། རེ་ཞིག་གམ་ཀུ་རེའམ་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྐུས་ན་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རེ་ཞིག་གི་སེམས་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་དགོས་ཏེ། འདུན་པ་ལོག་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདུན་པ་ལོག་པའི་འོག་ཏུ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཏང་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་དགོས་ཏེ། མཐུས་འཕྲོག་པའི་ནན་ཁུག་དང༌། གཞན་ལས་བླངས་པ་ཕྱིར་མི་སྟེར་བའི་དངན་འཐེན་དང༌། གྲངས་རྩིས་དང་རྒྱན་སོགས་ལ་དོར་བྱེད་པ་དང༌། གནད་ལ་བསྒྲེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་ཐབས་དང༌། བརྙས་པ་ཕྱིར་མི་སྟེར་བ་དང༌། བསྐྱིས་པའི་དོད་ནོན་པ་མི་སྟེར་བ་དང༌། གྲུ་བཙས་དང༌། ལས་བཅོལ་ལ་གླ་རྔན་ཚད་དུ་མི་སྟེར་བ་དང༌། གཞན་གྱི་རྫས་གཏམས་པ་ཕྱིར་མི་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གིས་བརྐུས་པ་དང་སྤྲིངས་ཡིག་དང་འཕྲིན་བསྐུར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་བསྐོས་ནས་རྐུ་བར་རྩོམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་རང་གཞན་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞིན། རྩ་བར། ནན་ཁུགས་དང་དངན་འཐེན་ཡང་མ་བརྐུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། གྲངས་ལ་ནི་དེའི་འོ། །མཚན་མ་ཕྱིས་པ་དང་བསྣན་པ་གཉིས་དང་གནས་གཞན་དུ། ཞེས་དང༌། རྒྱན་ལ་དོར་བྱེད་ན་གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། མི་དབང་བ་དབང་བར་སྒྲོགས་པ་ཡང་ངོ༌། །མ་བསྒོ་བར་སློང་བ་ཡང་ངོ༌། །བརྙས་པ་དང༌། བསྐྱིས་པ་དང༌། གཏམས་པ་

273

ཕམ་པའི་སྡེ།

རྣམས་བསྙོན་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཤོ་གམ་ནི་ས་ལས་འདས་ནའོ། །ཞེས་དང༌། སྤྲིངས་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པ་དགོས་ཏེ། ཐོབ་བློ་མ་སྐྱེས་ན་གནས་ནས་སྤགས་ཀྱང་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད། ཐོབ་བློ་སྐྱེས་ན་གནས་ནས་མ་སྤགས་ཀྱང་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཐག་རིང་པོ་ནས་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་སྣང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ཡང་བརྐུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང༌། འོག་ཏུ་མ་ལྟུང་ན་ཡལ་ག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོར། འཕགས་པ་ཟླ་བ་ནོར་བུའི་བཞེད་པ་ལས། སྤོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། རྫས་གང་ཞིག་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནས་སྤོགས་པར་བྱེད་དེ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདིས་གནས་སྤགས་ཐོབ་བློའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གནས་ནས་སྤགས་དགོས་ན་ཞིང་དང་ཁང་པ་མ་བྱིན་པར་བླངས་པའི་ཕམ་པ་མི་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གནས་སྤགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྐུ་བ་དྲུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པ་ལས། བཙུན་པ་རྐུ་བ་དུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་དྲུག་སྟེ། མཐུས་རྐུ་བ་དང༌། འདྲིད་པས་རྐུ་བ་དང༌། གཏམས་པས་རྐུ་བ་དང༌། སླར་སྦྱིན་པར་བྱ་བས་རྐུ་བ་དང༌། འཇོམས་པས་རྐུ་བ་དང༌། ཆོས་རྐུ་བ་དང་དྲུག་གོ །ནས། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་མཐར་འགྱུར་ལགས། ཉེ་བར་འཁོར་ཆོས་རྐུ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་བྱིན་ལེན་ལ་གནས་སྤགས་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་ལས། གནས་ནས་གནས་སུ་སྦེད་པར་བྱེད་ན་བརྐུས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྐུ་སེམས་མི་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་རིན་ཐང་ཚང་བ་དང༌། གནས་ནས་སྤོས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས།

274

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནོམ་པ་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །གནས་ནས་སྤགས་པ་ན་ཕམ་པ། ཞེས་དང༌། བསྡུ་བ་ལས། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་གནས་ནས་སྤགས་པའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། གནས་ནས་སྤགས་པ་ཁོ་ནས་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་གྲུབ་བློས་ཁྱད་པར་དུ་གནས་ནས་སྤགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོར་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྐུ་བར་བྱེད་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྐུར་འཇུག་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྐུ་བར་བྱེད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྐུར་འཇུག་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། བང་ཆེན་གྱིས་རྐུ་བར་བྱེད་པ་དང༌། བང་ཆེན་གྱིས་རྐུར་འཇུག་པ་དང༌། བང་ཆེན་གྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོགས་པར་བྱེད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་དང་གཞན་དང་བང་ཆེན་གྱིས་གནས་སྤགས་གསུམ་ཀའི་དོན། འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཟླ་བ་ནོར་བུ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་ཟླ་བ་ནོར་བུས་ཀྱང་བཤད། གནས་ས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཕ་རོལ་རང་གི་ཡིན་པའི་གནས་ནས་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་བྱས་པ་གནས་སྤགས་སུ་བཤད་པ་དང༌། བརྩད་པའི་ཚེ་ཕས་ཀྱི་རེ་བའི་གནས་ནས་རེ་བ་མེད་པའི་གནས་སྤགས་དང༌། མ་ཕམ་པའི་གནས་ནས་ཕམ་པའི་གནས་དང༌། དེས་ན་འདིའི་གནས་སྤགས་ཀྱི་དོན་བསམ་པས་བཏང་བ་སོགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། དེ་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱི། ནས། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྐུ་བ་འདི་དག་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གནས་གང་ན་རྫས་གང་ཡོད་པ་དེ་ནས་གཞན་དུ་སྦེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནས་གཞན་དུ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བས། གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱས་

275

ཕམ་པའི་སྡེ།

པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། འཕགས་པ་ཟླ་བ་ནོར་བུའི་ཞལ་ནས་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྫས་གང་ཞིག་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནས་སྤོགས་པར་བྱེད་དེ། འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བང་ཆེན་གྱི་གནས་སྤགས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། བང་ཆེན་གྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྐུ་བར་བྱ་བ་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནས་གཞན་དུ་སྦེད་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་ཀྱང་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་སྔ་མ་བཞིན་རེ་བ་མ་ཆད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་གཞན་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སོགས་བསྐྱལ་བ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་བརྩད་པས་རྐུ་བ་ན་འོག་གཟུར་བརྩད་ལ་དེར་ཕ་རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྤོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གནས་སྤགས་ཀྱི་དོན་ལྔའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བསམ་པས་བཏང་བའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། འོག་གཟུར་ནི་ཕ་རོལ་པོས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བཏང་ན་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་བླའི་གྲྭར་རྩོད་པ་ན་དེར་ཕ་རོལ་པོ་མ་ཕམ་པའི་གནས་ནས་ཕམ་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྤོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འདིའི་གནས་སྤགས་ཚུལ་ལྔའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཕམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། ཤགས་ཀྱིས་རྐུ་བ་ལ་ནི་གལ་ཏེ་བླའི་གྲྭར་རྒྱལ་ན་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་འདིའི་གནས་སྤགས་བསམ་པས་བཏང་བ་དང༌། བླའི་གྲྭར་ཕམ་པ་དང་བདག་པོར་མི་སྣང་བ་ནས་བདག་པོའི་མདུན་དུ་སྣང་བར་སྔགས་སམ་བང་ཆེན་གྱིས་བྱས་པ་དང༌། ཕ་རོལ་གྱི་མདུན་དུ་སྔགས་སམ་བང་ཆེན་གྱིས་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་དང༌། ཕས་ཀྱི་རེ་བ་ཆད་ཅིང་ཐག་བཅད་པ་

276

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་ཟིན། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། གསང་སྔགས་དག་གིས་འདྲེན་ཅིང་རྐུ་བ་ལ་ནི་མིག་སྔར་སྣང་ན་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མི་སྣང་བ་ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། བདག་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྐུ་བ་ལ་ནི་མིག་སྔ་ནས་མི་སྣང་བ་ཉིད་ན་བརྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱིས་ན་བསྙོན་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཐར་འགྱུར་ལགས། གང་གི་ཚེ་ཐག་བཅད་པ་ན། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལ་བསྐྱིས་པ་དང་བརྙས་པ་དང༌། གཏམས་པ་ལ་བསྙོན་པ་དག་གིས་རྐུ་བར་བྱེད་ན་ཐག་བཅད་པ་ན་བརྐུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐོབ་བློས་ཁྱད་པར་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་བློས་གནས་སྤགས་དང་རྫས་ཀྱི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྤགས་ཀྱང་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྔོན་ལ་གནས་སྤགས་དེ་གཉིས་གང་རུང་བྱུང་ཡང་ཐག་མ་བཅད་བར་དུ་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པའི་ཞུ་བ་ལས། འོན་ཏེ་སྔར་གནས་ནས་སྤགས་ལ་ཕྱིས་ཐག་བཅད་ན་དངོས་པོ་ཚང་ན་མཐར་འགྱུར་མ་ཚང་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་སྤགས་ལ་བློའི་གནས་སྤགས་དང་རྫས་ཀྱི་གནས་སྤགས་གཉིས་ཀ་འདོད་ཕྱིན་དངོས་འགལ་ཁོ་ན་དགོས་པས་བློའི་གནས་སྤགས་གནས་སྤགས་ཡིན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་སོ་སོས་ཀྱང་དཔྱད་པས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད།
བཞི་པ་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་ཡོད་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་གཞིའི་དངོས་པོ་རྫས་མ་ཚང་བའམ། བསམ་པ་རྐུ་སེམས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ཚང་ན་ཡང་ཕམ་པ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པས་ཕམ་པ་དེའི་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེལ་བ་དེ་ལྔ་ཡང་ན་སྨད་དང་ཆེས་ན་སྨད་དང༌། ལྟུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ལྟུང་མེད་

277

ཕམ་པའི་སྡེ།

དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕམ་ལྷག་གི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་སྦོམ་པོ་དང༌། སྦོམ་པོར་ལྟུང་བྱེད་སོར་བཤགས་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཉེས་བྱས། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ན་སྨད་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མ་ཆོག་པ་བརྐུས་ནའོ་ཞེས་དང༌། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྨད་ཡང་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་གི་ཡན་ལག་གཉིས་སོགས་མ་ཚང་ན་ཆེས་ན་སྨད་ཉེས་བྱས་སྦོམ་པོ་ལྟུང་བྱེད་སོར་བཤགས་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་ན་ཆེས་ན་སྨད་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ། དེའི་ཆེས་ན་སྨད་ཉེས་བྱས་ཆེས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་རགས་པས་ཁྱབ། ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བར། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྡེ་ཚན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡིན་ན་སྦོམ་པོའོ། །འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྦོམ་པོ་ལ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱོར་སྦོམ་མི་དགོས་ཏེ། ཕམ་ལྷག་གང་རུང་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་གཞི་ལྷག་མ་གཞན་གྱི་སྦོམ་པོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྦོམ་པོ་སྦོམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མ་ཚང་བར་དུད་འགྲོ་གསོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མེད་པ་ལ་ལྟུང་མེད་དུ་བྱས་པ་དང༌། ལྟུང་བ་རྣམ་བཞག་མེད་པས་ལྟུང་མེད་དང༌། དེར་གཏོགས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མེད་པས་ལྟུང་མེད་དང༌། ལྟུང་བ་གཏན་ནས་མི་བསྐྱེད་པས་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུལ་བྱེད་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཚུར་ཤོག །ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུ་ནས་བླངས་པ་དང་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

278

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉེ་སྡེས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མངལ་བླུགས་པ་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཉེ་སྡེ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་ལེན་མི་རུང་བའི་སྐབས་སུ་འབྲུ་རྗེན་པ་ཡིན་ན་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལས་སུ་མ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །སྐབས་གཞན་དུ་ཉེས་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། འབྲུ་རྗེན་པ་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་སྨྱོ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། རང་རང་གི་ཀུན་སློང་མེད་པ་དང༌། རང་རང་གི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་མཐའ་དག་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་གཞན་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤོ་གམ་འདས་པ་སོགས་ལའང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤོ་གམ་མཚམས་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནས། ལས་དང་པོ་བ་དང༌། སྨྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང༌། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྟུང་མེད་ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མེད་པས་ལྟུང་མེད་དང༌། སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ལྟུང་མེད་དང༌། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་ལྟུང་མེད་དང༌། རྐྱེན་དགོས་ཀྱིས་ལྟུང་མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱེ་མ་བརྐོ་བ་དང་རྡོ་བའམ་སོ་ཕག་གི་རིམ་པ་ལྷག་པ་རྩིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། བཅས་རང་ནང་འདོམ་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ་བག་ཡངས་ཁ་འཐོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟུང་མེད་དང༌། བག་ཡངས་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟུང་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ན་འཆང་འཇོག་འབྲལ་གསུམ་གྱི་ལྟུང་མེད་དང་འཁར་སིལ་གྱི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བག་ཡངས་ཆེན་པོ་ལ་གནང་བའི་ཁུངས་དང༌། གཞི་གང་ལ་བག་ཡངས་བྱ་བ་དང༌། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་དང༌། ཆོ་ག་གང་གིས་དང༌། ཀུན་ཏུ་རུང་མི་རུང་གི་དོགས་གཅོད་ལྔ།

279

ཕམ་པའི་སྡེ།

དང་པོ་ནི་ལུང་ལས་བཤད་དེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས། དགེ་སློང་དག་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་དང་ཕྲན་ཚེགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་སྐབས་དབྱེ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཚེ་གང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྲ་མོ་དང་ཕྲན་ཚེགས་དག་འདོན་ན་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གློད་ལ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མནོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དག་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ལ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཀའ་བསྡུ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྲན་ཚེགས་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་དེ་དོག་མཐའ་བཟུང་བ་དང༌། ཡངས་མཐའ་བཟུང་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་དོག་མཐའ་བཟུང་ན་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལས་གཞན་པ་སྟེ། གཞིས་བསྡུས་པའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཕྲ་མོ་དང་ཕྲན་ཚེགས་ཡིན་ནོ། །ཡངས་མཐའ་བཟུང་ན་ཕམ་ལྷག་ལས་གཞན་པ་སྟེ། སྤང་ལྟུང་མན་ཆད་ནི་ཕྲ་མོ་དང་ཕྲན་ཚེགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཕམ་ལྷག་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང༌། ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྐྱང་ཕལ་ཆེར་ལ་སྐབས་ཀྱིས་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། ཕྲན་ཚེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤངས་པའི་དགོས་པ་དང༌། རིགས་རྒྱུད་མཐོན་པོའི་གང་ཟག་རླབས་ཆེན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དང༌། གང་ཟག་དེ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་གནང་ན་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡོད་ན་དང་དཀའ་བའི་འཚོ་བ་སྤང་ཆེད་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཅི་རིགས་བག་ཡངས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པ་དང༌། དཀའ་བའི་འཚོ་བ་དང༌། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤོང་བ་དང༌། གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དང༌། བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང༌། དཀའ་བས་

280

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འཚོ་བ་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོ་ག་གསོལ་བཞིས་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ཕྲ་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དང་ཤཱ་ཏཾ་སོགས་ལས་དེའི་ཆོ་ག་མེད་པ་ཡིན་སྣང་བ་ལག་ལེན་གང་རུང་པཎ་ཆེན་དྷརྨཱ་པཱ་ལས་བྱས་སྐད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞི་ཡོད་པར་སྨྲ་བར་དེ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པས་མི་རུང་སྟེ། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ཕྲ་མོ་ཁ་ཅིག་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ན་བག་ཡངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ཡང་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་འགའ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྲ་མོ་ཁ་ཅིག་གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་བཅས་རྐྱང་རེ་རེ་ཙམ་སྟེར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདུལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་ཕམ་ལྷག་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ལྟར་བྲིས་པ་རྩིང་ཧྲལ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྐྱེན་དགོས་ལ་རང་གི་རྐྱེན་དགོས་གཙོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་འདོམས་པ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གཙོ་བོ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་འདོམས་པ་དང༌། སྲོག་གི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་དང་འདོམས་པ་གསུམ་གྱི་ཚེ། ཆང་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྔར་གྱི་ཕྲན་ཚེགས་གནང་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེའི་ཚེ་བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་དང་ཆང་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་གནང་སྟེ། སྲོག་གི་ཕྱིར་གནང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཉོ་ཚོང་སོགས་གནང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྐྱེན་དགོས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་འདོམས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ལུས་དང༌། བསོད་ནམས་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དང་འདོམས་པ་ལའང་བཅས་རྐྱང་ཕྲན་ཚེགས་ཅི་རིགས་གནང་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བཅས་པ་ཅི་རིགས་པ་གནང་སྟེ། ནད་པ་

281

ཕམ་པའི་སྡེ།

ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱངས་ལེན་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་རྐྱེན་དགོས་ལ་ལྟུང་མེད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེའི་རྐྱེན་དགོས་གཙོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྔ་མ་གསུམ་དང་འདོམས་པ་ལ་གནང་བ་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་གསུམ་དང་འདོམས་ནའང་བཅས་རྐྱང་ཅི་རིགས་གནང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེད་དུ་ནུབ་ལྷག་ཉལ་བ་དང༌། བཙུན་མོ་ལ་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཕོ་བྲང་དང༌། ཆུར་སྲོག་གི་ཆེད་དུ་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཙོ་བོ་གསུམ་ནི་རང་གི་དང་མ་འདོམས་ན་ཆང་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅན་གནང་སྟེ། སྡིག་ཅན་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ནུབ་ལྷག་ཉལ་དང་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་པ་དང༌། ཆུར་ཉམ་ཐག་པ་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་གནང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་དང་འདོམས་ན་རང་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལའང༌། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་ཆེ་བརྩི་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་གསོད་པ་གསུམ་འདོམས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུད་འགྲོ་གསོད་པ་གནང་སྟེ། ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་ངོར་ཆུང་བ་གནང་བ་གང་ཞིག །བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྦོམ་པོ། མི་གསོད་ན་ཕམ་པ་དང༌། དུད་འགྲོ་གསོད་ན་ལྟུང་བྱེད་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྟུང་བ་ཆུང་ངུ་བཤགས་པས་འདག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུད་འགྲོ་གསོད་པ་ལ་གནང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནང་འདོམས་པ་ན་བདག་ཉིད་གསོད་དུ་འཇུག་པར་འོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། སྲོག་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྲོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་སླ་ཡི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བསྩལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་བདག་ཉིད་བསད་ན་སྦོམ་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་

282

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁྲིམས་བསྲུང་འདོད་ཀྱིས་སྲོག་བཏང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅས་རྐྱང་ནང་འདོམས་ན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆེ་བའི་ངོར་ཆུང་བ་གནང་བ་སྔར་གྱི་ལྟུང་མེད་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ་དང༌། ཆུང་བའི་ངོར་ཡང་ཆེ་བ་གནང་བ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་བྱས་སྤངས་པའི་དོན་དུ་ནུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་ལྟུང་བྱེད་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དགེ་ཚུལ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་བསླབ་བྱ་ཡོད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་དང་སྦྱོར་བ་སྦོམ་པོ་དང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་མི་བྱ་བར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་མ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ནི། སྲོག་བཅད་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པས་སོ། །མིར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི་དང༌། དགག་བྱ་དང༌། ངོ་བོ་དང༌། ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་དང༌། བསླབ་བྱ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་གླེང་གཞི་ནི། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་སྟོན་པ་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་ཚལ་གསེབ་ན་བཞུགས་པས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པར་བསྔགས་པས་དགེ་སློང་ལུས་ལ་དམུས་བྱུང་ཞིང་སྨོད་ལ་མཚོན་ཀྱང་འབྱིན་དུག་ཟ་ཐག་པས་འཆིང་གཡང་སར་མཆོང་པར་བྱེད། དགེ་སློང་ལ་རྩོལ་བར་བྱེད་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བས། དགེ་འདུན་བསྡུས་ཏེ་ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་ཡང་དགེ་སློང་གང་དགེ་སློང་གིས་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ལ་རང་གི་ལག་བདར་ཏེ་སྲོག་གཅོད་དམ། མཚོན་འབྱིན་ནམ། དེ་འཆི་བར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་ཡང་དེས་དུས་བྱས་ན་དགེ་སློང་དེ་ཡང་ཕམ་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཅས་པ་དང་པོ་མཛད། དགེ་སློང་མ་སྐྱོང་མས་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཆོམ་རྐུན་པ་དྲུག་ཅུར་ལན་ཚྭའི་སྨན་བཙབ་བྱིན་ནས་ཤི་བས་ཕམ་པར་གྱུར་གསུངས། ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨན་མ་ཡིན་པ་སྟེར་བ་བཀག །ཉེ་སྡེས་ཆུང་

283

ཕམ་པའི་སྡེ།

མའི་མངལ་བླུགས་པ་ལ་ཡི་རང་བས་ལྟུང་མེད་དང༌། བྲན་པས་སྐྱོང་བ་ལ་ཁྲོས་ནས་དུག་ཟོས་ཀྱང་བླ་སྨྲས་པས་དུག་ཟོས་པས་ཤི་བ། རྒན་ཞུགས་བུས་ཕུལ་བས་ཤི་བ་རྣམས་ལ་ལྟུང་མེད་དང་ངལ་བ་མི་ཕུལ་བའི་གླེང་གཞི་བཅས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱིས་བརླམ་པའི་ཕྱི་པའི་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་དྲུག་ཅུ་བསད་ཀྱང་དེ་གླེང་གཞིར་མི་རུང་བར་མཁས་པ་དམར་སྟོན་སོགས་བཞེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ལུང༌། དེ་མི་འཐད་དེ། དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ནི་གསོད་དུ་འཇུག་པ་
པོ་དང་གསད་བྱ་ཡིན་གྱི་གསོད་པ་པོ་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚིག་ལེ་ལས། བསོད་ནམས་ཐོབ་དང་ལྷུང་བཟེད་སོགས། །འདོད་པ་དེ་བསྟེན་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དགེ་སློང་མང་པོ་ལ་མི་འགྲིག་གི །གསོད་པ་པོ་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ལ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐབས་འདིའི་གླེང་གཞི་ལ་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་གླེང་གཞི་ལ་དགེ་སློང་མང་པོ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དགེ་སྦྱོང་སྦེད་རི་དྭགས་བཟློག་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་སློང་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་སློང་ལ་རྩོལ་བར་བྱེད་དམ། རྩོལ་བར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། རབ་ཏུ་མང་པོས། ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅས་པ་མཛད། ཡུལ་ནི་སྤོང་བྱེད། གང་ཟག་ནི་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ། ཉོན་མོངས་ནི་མི་བཟོད་པ། ཉེས་པ་ནི་གསོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་གླེང་འབུམ་ལས། འདི་རི་དྭགས་བཟློག་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ལ་བཅས་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་སློང་མང་པོ་དགོས་པས་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་དགེ་སློང་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པར་མ་ཟད་དགེ་ཚུལ་ལའང་གླེང་གཞི་མ་མཛད་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་གླེང་གཞི་ལས་བསླབ་པ་འཆའ་བའི་ཡུལ་ནང་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང༌། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རི་དྭགས་བཟློག་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ཕྱི་རོལ་

284

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་གསུངས་ཤིང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ལེ་ལས། བསོད་ནམས་ཐོབ་དང་ལྷུང་བཟེད་སོགས། །འདོད་པ་དེ་བསྟེན་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགེ་སློང་མང་པོ་ལ་མི་འགྲིག་ལ། དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ལ་འགྲིག་ཟེར་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོང་མས་བསོད་ནམས་འདོད་ནས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོམ་རྐུན་ཁྲིམས་ཅན་དྲུག་ཅུར་ལན་ཚྭའི་སྨན་བླུད་ནས་བསད་པའི་གླེང་གཞི་དང་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅེས་པ་འགྲིག །དགེ་སློང་ལྷུང་བཟེད་མེད་པ་ཞིག་གིས་ནད་པ་ཞིག་འཆི་བའི་དེ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྣམ་སྦྱར་མེད་པ་ཞིག་གིས་ནད་པ་ཞིག་ཤི་ན་སྙམ་པའི་གླེང་གཞི་སོགས་དང༌། ལྷུང་བཟེད་སོགས། འདོད་པ་དེ་བསྟེན་ཞེས་པ་འགྲིག །དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ནི་བཀག་ཅེས་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཕན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆི་བའི་ཕྱིར་སྨན་མ་ཡིན་པ་བྱིན་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གླེང་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གླེང་འབུམ་ལས། ཁམ་ཕོར་དྲུག་ཅུ་བླངས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བློས་དེ་དག་བླུད་པས་ཐམས་ཅད་ཤིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་འཆི་བར་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གླེང་འབུམ་ཆེན་མོ་ལས། ཁྱོད་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རུང་ངམ། ཞེས་དང༌། ཁྱོད་སྣམ་སྦྱར་གྱི་ཕྱིར་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རུང་ངམ། དེ་ངོ་ཚ་ནས་ཅང་མི་སྨྲའོ། །སྐབས་དེ་གསོལ་བས། རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དགག་པ་འཆའ་ཡུལ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། ཁ་ཅིག་དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ལ་བཅས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་བམ་ལྔར་འགལ་ཞིང༌། རྣམ་ཊཱིཀ་ལས། དགེ་སྦྱོང་སྦེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དགག་བྱ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྔར་དང་འདྲ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་ཚེ་ཐུང་བ་དང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་

285

ཕམ་པའི་སྡེ།

འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་སྲོག་གཅོད་ལ་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་དང༌། བདག་འབྲས་མདོག་ངན་པར་སྐྱེ་བ་དང༌། ཡིད་མི་འོང་བ་མྱོང་བ་སོགས་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་ཀུན་སློང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་རང་ངམ་གཞན་བསྐོས་པ་གང་རུང་གི་ལུས་ངག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང༌། མཐར་ཐུག་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤི་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གནས་ལ་བསླབ་བཅས་པས། །མི་གཞན་ཡིན་ལ་མིར་ནི་འདུ་ཤེས་དང༌། །བསད་པའི་བསམ་པས་འཁྲུལ་མེད་གསོད་བྱེད་ཅིང༌། །མི་ཤི་རྨི་ལམ་མ་གཏོགས་དེ་བརླག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་ལ་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་གཞི་ལ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་དགོས་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པའི་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་བསད་ན་ཕམ་པ་དང༌། རང་བསད་ན་སྦྱོར་སྦོམ་དང༌། མི་མ་ཡིན་དང་སྤྲུལ་པ་བསད་ན་སྦོམ་པོ་དང༌། དུད་འགྲོ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། གཞན་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌། རྩ་བར། སྲོག་བཅད་ནའོ། །ཞེས་དང༌། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་མེར་མེར་པོ་བསད་ན་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར་བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། མི་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨོས་ཤེ་ན། འགྲོ་བ་གཞན་སྤྲུལ་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མི་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བསད་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར། ཞེས་དང༌། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། གང་ཞིག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནས་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་སྲོག་དང་བྲལ་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་དམན་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དུད་འགྲོ་

286

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ཕམ་པ་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སྦོམ་པོ་དང༌། དུད་འགྲོ་ལ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཆེ་ལ། མི་མ་ཡིན་དེ་དཀོན་མཆོག་གཉིས་དང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་འབྲིང༌། དུད་འགྲོ་ལ་དཀོན་མཆོག་དང་སྡོམ་པ་ཡང་མེད་པས་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། མི་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་འབྲིང་ཡིན། དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིའམ་མིར་ཆགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མིའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་བཅུའི་དང་པོ་བཞི་ནི་ལུས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་འདུས་ཙམ་གྱི་མིར་ཆགས་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དྲུག་ནི་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ་རྐང་ལག་གི་རྣམ་པ་དོད་པ་ནས་མིའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། མིར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་མའི་མངལ་དུ་དབང་པོ་གསུམ་པོ་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྙེད་པའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། མིར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེར་མེར་བོ་དང༌། ནུར་ནུར་བོ་དང༌། ལྟར་ལྟར་བོ་དང༌། མཁྲང་འགྱུར་གྱི་སྐབས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་དབང་པོ་དྲུག་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྙེད་པའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། མི་ནི་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང༌། བྱིས་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་དང༌། དར་ལ་བབས་པ་དང༌། དར་མ་དང༌། རྒན་པོའི་སྐབས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའམ་ཐེ་ཚོམ་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་ཏེ། དཀར་པོ་གོན་པ་གསོད་སྙམ་ནས་དམར་པོ་གོན་པ་བསད་ན་དང་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ནས་མི་བསད་ན་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མིར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། མིར་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་

287

ཕམ་པའི་སྡེ།

ནི་མཐར་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། མི་གཉིས་འཁོད་པ་ན་དེ་ན་དེ་བསད་དོ་སྙམ་ནས་གཅིག་བསད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་པ་འགུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། བཀའ་བསྩལ་པ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། མི་ལ་མི་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འགུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། བཀའ་བསྩལ་པ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་གསོད་སེམས་རྒྱུན་མ་ལོག་པས་བསད་དགོས་ཏེ། གསོད་སེམས་མེད་ན་ཕ་བསད་པ་ལའང་ལས་ལམ་ཡང་མེད་ལ་གསོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་འདུན་པ་བར་སྐབས་སུ་ལོག་ནའང་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྲོག་བཅད་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་རྩ་བར། འདུན་པ་བཟློག་པའི་འོག་ཏུ་ན་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། བསད་པའི་བསམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསད་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། མ་ནིང་དག་བསད་པའི་སེམས་ཀྱིས། ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་གསོད་སེམས་དང༌། མིའི་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་སྲོག་གཅོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདུ་ཤེས་དང་གསོད་སེམས་ལ་དེར་ཐེ་ཚོམ་པ་ཡོད་ནའང་བསམ་པས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། དངོས་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པས་ཞུགས་པ་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པའི་དུག་དང་ཕྱེ་མ་དང་དོང་དང་ཤིང་དང་རང་བཞིན་ཉམས་པར་གཏོང་བ་དང་འཁྲུལ་འཁོར་སོགས་དང༌། དེ་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྨན་བླུད་དེ་འཆི་བར་བྱས་ནའང་ཕམ་པ་སྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་ནི་ལུས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་འཕངས་པ་དང་གཞན་དང་བསྒོ་བ་རྣམས་སོ། །དུག་དང་ཕྱེ་མ་དང་དོང་དང་ནས། སྒྱུ་ཐབས་དང་རོ་ལངས་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཕན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཕྱིར་སྨན་མ་ཡིན་པ་བྱིན་པ་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཐར་

288

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཐུག་ནི། སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་དེ་རང་གི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤི་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གསད་བྱའི་སྔོན་དུ་གསོད་པ་པོ་ཤི་བ་དང་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་ཕམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྔ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤི་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གཞི་དེས་དེའི་ཚེའམ། གཞན་གྱི་ཚེ་ཤི་ནའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དེའི་ཚེའམ། གཞན་གྱི་ཚེ་ཤི་ཡང་རུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་དེས་ཤི་ན་མཐར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། དེས་དེའི་ཚེ་མ་ཡིན་ཡང༌། འོན་ཀྱང་དེས་དེའི་འོག་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་པཎྜི་ཏ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་བཅུའི་གཅིག་གིས་འཆི་ངེས་ཀྱི་མཚོན་ཚེས་གཅིག་ལ་བསྣུན་པ་ནས། བཅུ་པོས་འཆི་ངེས་མཚོན་ཚེས་བཅུ་ལ་བསྣུན་ཏེ་མི་གཅིག་པུ་དེ་བསད་པའི་ཚེ་བཅུ་ཆར་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། བསྐྱེད་ན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བཅུ་པས་ནི་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཟུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མི་སྐྱེད་ནའང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། བཅུ་ཆར་གྱིས་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་གཞན་དག་ན་རེ། སྔ་མ་ཁོ་ནས་འཆི་ངེས་བྱས་པས་གཉིས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་དགུ་ལ་ཕམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བའི་ཚེ་མཚོན་བསྣུན་ན་ཕམ་པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། གང་གི་ཚེ་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་ཐ་མར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་པ་ནས། མཚོན་བསྣུན་ཏེ་དུས་བྱས་ན་དེས་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་ཚུལ་འཆད་པར། འོད་ལྡན་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་དང་པོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཕམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་བས་ཚེའི་ཚད་ནི་ཅི་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཉིས་པ་

289

ཕམ་པའི་སྡེ།

ལ་སོགས་པས་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ལ་ལ་ན་རེ། སྔ་མ་དགུ་ལ་ཕམ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྦྱོར་བས་འཆི་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅུ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པར། འོད་ལྡན་ལས། འདིར་སྔ་མ་ཤོས་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བཅུ་པ་ཤོས་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལ་བཅུ་ཆར་གྱིས་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་སོ་ཞེས་བྱུང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བརྩད་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཅལ་རྒྱུགས་ཁོ་ན་བྲིས་སོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་མཁས་མཆོག་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་གསུང་ལས་དང་པོ་ཁོ་ནས་ཕམ་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བཅུ་ཡང་གསོད་འདོད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མཚོན་བསྣུན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་མཚོན་བསྣུན་པས་དེས་ན་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ཡང་དུས་མཉམ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བཅུ་ཡང་སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ལྟུང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་གསུང་ལས། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་བཅུ་ཆར་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་སོ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་བཅུ་ཆར་གྱིས་ཡང་སྦྱོར་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་དུས་དང་དུས་གཞན་ལ་ཤི་བས་ཆོག་ལ་འཆི་ངེས་སུ་མཚོན་བསྣུན་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་ཕམ་པ་བཅུ་སྐྱེད་པ་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། འགལ་བ་མེད་དེ་བཅུ་ཆར་གྱིས་ཡང་སྦྱོར་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་རྨ་ཚོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་གྲོས་བྱས་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་པོས་མཚོན་བསྣུན་མི་དགོས་པར་གཅིག་གིས་བསད་ཀྱང་བཅུ་ཆར་ལ་ཕམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྡན། །ཞེས་

290

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ན་རེ། ནུས་པ་མཐུ་བསྡོམ་པ་ཡིན་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཤི་བ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅུ་ཆར་གྱིས་འཆི་ངེས་བྱས་ཀྱང་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་མི་འགལ་ཏེ། དབུགས་རྒྱུ་བ་ཐ་མར་གྱུར་པ་འཇིག་དུས་སམ་འཆི་དུས་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཚོན་བསྣུན་ཀྱང་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་ལ། འདིའི་སྦྱོར་བ་དབུགས་ཀྱི་ཐ་མའི་དུས་མིན་པས་མཚུངས་དོགས་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། གང་གི་ཚེ་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་ཐ་མར་གྱུར་ཅིང་གནད་དང་འགལ་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་པ་ན་མཚོན་བསྣུན་ཏེ་དུས་བྱས་ན། དེས་ཕམ་པའི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། དབུགས་རྒྱུ་བ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བོད་སོ་སོས་དགག་པ་མཛད་པ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་བཤད་འདོད་པས་མ་སྤྲོས། སྲོག་ནི། མཛོད་ལས། སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་རླུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཅད་ན་སྲོག་བཅད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྲོག་བཅད་ན་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངལ་གྱི་མེར་མེར་སོགས་ལ་རླུང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟུང་མེད་ཡོད་དེ། གསོད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་ན་ཕམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྔ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་ཕམ་པ་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གསོད་སེམས་དང༌། མིའི་འགྲོ་བ་པ་གཞན་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སྲོག་གཅོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་སྔར་དང་འདྲ།

291

ཕམ་པའི་སྡེ།

ལྔ་པ་བསླབ་བྱ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང༌། སྦྱོར་སྦོམ་དང༌། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པར་མི་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། ནས། བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་རྫུན་སྨྲ་བའི་ཕམ་པ་ནི། རྩ་བར། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་བླ་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྨྲས་ནའོ། །མཐོང་ངོ༌། །བདག་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི། དགག་བྱ། ངོ་བོ། ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་སེལ་བཅས་བསླབ་བྱ་ལྔ། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ། གང་ཟག་ཉ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་མུ་གེའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་གྲགས་སྙན་འདོད་ནས། ཉེས་པ་མི་ཆོས་བླ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་སྨྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་དགེ་འདུན་བསྡུ་བ་མཛད་དེ། འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་ནས་ཁྱིམ་འབུགས་པ་སོགས་རྐུན་པོ་དང་པོ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ནོར་བཙོངས་ཤིང་ཁྱིམ་གསོ་བ་རྐུན་པོ་གཉིས་པ་དང༌། དེ་དག་མིན་ཀྱང་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲ་བ་རྐུན་པོ་གསུམ་པ་ངན་ཤོས་ཡིན་ཞེས་སྨད་ནས། དེང་ཕྱིན་ཆད་མིའི་ཆོས་བླ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྨྲས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅས་པ་མཛད། གནང་བའི་གླེང་གཞི་དགེ་སློང་མང་པོས་ནགས་ཁྲོད་སོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་མནན་ནས་མི་རྒྱུ་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཚེ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་སྐྱེ་བ་ཟད་སོགས་སྨྲས་ཏེ་གནས་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་གྲོང་སོགས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ལྡང་བ་མཐོང་ནས་བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་སྙམ་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་ལྟ་བས་ན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །སྔ་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གནང་བ་སྟེ། ཞེས་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་བཅས་པ་དང་གནང་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་

292

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཀུན་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྒྱལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང༌། ཡང་ཉི་མ་བདུན་ནས་ཆར་འབབ་པ་དང༌། གཅེར་བུ་བ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་གྱི་འགྲོ་བ་དྲིས་པ་བུར་ལུང་བསྟན་པ་དང༌། ཆུ་དྲོན་མ་དྲོས་པ་ལས་འོངས་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རྫིང་བུ་དལ་འབབ་ཀྱི་འགྲམ་དུ་གླང་བོའི་སྒྲ་ཐོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལྟུང་མེད་དང༌། མ་བསམས་པར་ལུང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཆོམ་རྐུན་གྱི་གྲངས་སུ་ཆུད་པ་དང༌། གཞན་བསླུ་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ན་གང་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་པར། །བདག་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚངས་བཅས་འཇིག་རྟེན་རྐུན་པོ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་སྔར་དང་འདྲ།
གསུམ་པ་རྫུན་སྨྲ་བའི་ཕམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ལུས་ཐ་མལ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་མིའི་ཆོས་བླ་མ་སྨྲ་འདོད་ཀྱིས་ངག་སྨྲས་པ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་དང་མིའི་ཆོས་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གིས་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་གཞན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་དང༌། དེའི་སེལ་བ་ན་སྨད་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། གཞི་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ། བདག་ལས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐ་སྙད་ལྔ་ནི། མི་དང༌། སྨྲ་ཤེས་དང༌། དོན་གོ་དང༌། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དང༌། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་ལྔ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྨྲ་བའི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མི་ཞིག་དགོས། སྨྲ་མི་ཤེས་ན་གཞན་ལ་སྒྲོགས་

293

ཕམ་པའི་སྡེ།

མི་ཐུབ། དོན་མ་གོ་ན་ངག་སྨྲ་བའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང༌། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ཡིད་མི་ཆེས། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་དྲན་པ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལ་ཕམ་པ་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་རྩ་བར། མིའི་འགྲོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པར། མི་ལ་རྫུན་ཟེར། ཞེས་དང༌། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། མི་ལ་མིའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དམན་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་རྩ་བར། སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པར། མི་ལ་རྫུན་ཟེར་གཞན་གྱིས་གོ་ན་ནི། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། མི་གཞན་དེའི་ཚིག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས། དེས་ཅི་ཟེར་ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་སྨྲས་ནས། དེ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་ནི་མེད་དེ། དམན་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་རྩ་བར། རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དགོས་ཏེ། གཟུགས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་མི་སྣང་བར་མ་བྱས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང༌། སྤྲུལ་པ་མོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང༌། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་མོ་ལ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ན་སྨད་དུ་གསུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པ་དགོས་ཏེ། རང་གཅིག་པུ་ལ་དེ་སྨྲས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་ལས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞུ་བ་ལས། དབེན་པར་

294

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འདུ་ཤེས་ཏེ་སྨྲ་ན་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་སྨྲ་བའི་དངོས་པོ་མིའི་ཆོས་བླ་མ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མིའི་ཆོས་བླ་མ་མྱང་འདས་དང༌། ཡང་བླ་མ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བླ་མའམ་འདས་པ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད། མངོན་ཤེས། ཟིལ་གནོན། འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ། ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་སོགས་ཡིན། ཡང་ན་མིའི་ཆོས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་དང༌། དེའི་བླ་མ་དེ་དག་སྤངས་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མྱང་འདས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱི་དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐོབ་པས་མིའི་ཆོས་དང་བླ་མར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། མིའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། བླ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཁམས་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བླ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་མངོན་ཤེས་འབྲས་བཅས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་འདིར་མི་ཆོས་བླ་མར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མིའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དག་གོ །བླ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས་ཀྱང༌། འདིར་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོས་སུ་ཐོས། །དེ་ཟད་བླ་མའི་ཆོས་སུ་འདོད། །བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་བླ་མའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་དང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མིའི་ཆོས་བླ་མ་མ་ཐོབ་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། ཀུན་སློང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ། རང་དོན་དུ་རྫུན་སྨྲ་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ནོར་ན་སྦོམ་པོ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ངག་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྨྲས་པ་དགོས་ཏེ། རང་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ། ངག་ཡིན་པ། བདག་དང་འབྲེལ་བ་དང༌། གསལ་པོར་སྨྲས་པ། མ་ནོར་བར་སྨྲས་པ་དང་ལྔ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། རྫུན་འཕྲིན་དུ་བསྐུར་བ་སོགས་གཞན་སྨྲར་བཅུག་པ་ལས་སྦོམ་པོར་བཤད་པས་ཕམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར།

295

ཕམ་པའི་སྡེ།

རང་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། སྤྲིངས་ཡིག་དང་ལག་བརྡའ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ན་སྦོམ་པོར་བཤད་པས་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ངག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་བར་གཞན་ལ་བསྙད་བཏགས་ནས་འདི་ན་འཕགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོ་ལས་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དཔེར་ན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གང་ལྷའི་སྒྲ་ཐོས། །ཡོད་ཅེས་གཞན་ལ་བསྙད་བཏགས་ཟེར་བའང་ཡིན། །ང་ཡིན་ཚིག་མ་ཚང་བས་དེ་ཆུང་ལ། །ང་ཡིན་ཚིག་འབྱུང་བས་ནི་དངོས་གཞིར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞོགས་སྨོས་དང་མི་མཐུན་པ་སྨྲས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་ལས་མི་སྐྱེད་པས་བསམ་པ་ལྟར་གསལ་པོར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གཞོགས་སྨོས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། བླ་མ་བརྗོད་པའི་འདུན་པས་མིང་མཐུན་པའི་དོན་བརྗོད་ན་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། འདྲ་མཐུན་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ལས་བསམས་ནས་བདག་སློབ་པའམ། །ལམ་དུ་འདུག་ནས་བདག་ནི་ལམ་གནས་ཞེས། །ཟེར་བ་ལ་སོགས་དག་ལའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། དོན་གྱི་མཐུན་པ་དེ་དག་གིས་རང་ལ་བསམས་ནས་ཟེར་ན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་ཆུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། བདག་ནི་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཆི་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལས་བསམ་ནས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་སློབ་པའི་ཆོས་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་ན་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཞན་ཡང་ཡོད། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་འོག་མ་ཐོབ་པར་སྨྲ་འདོད་ནས་གོང་མ་ཐོབ་པར་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ནོར་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་

296

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བུ་ལུང་སྟོན་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། བཀའ་བསྩལ་པ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། འོན་ཏེ་འཁྲུལ་བས་གཞན་ལུང་བསྟན་པར་སྙམ་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚད་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གྱི་ངག་གིས་སྨྲ་ཚུལ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ལྡན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྨྲས་ཏེ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་བ་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་དང༌། མིའི་ཆོས་བླ་མ་དེ་ཉིད་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང༌། རང་གི་ཚིག་དང༌། གཞན་གྱིས་གོ་བའོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་མིའི་ཆོས་བླ་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྨྲས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་ན་སྨད་ཡོད་དེ། གཞི། བསམ་པ། འདུ་ཤེས། སྦྱོར་བ། དོན་གོ་བ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྟུང་མེད་སོགས་འདྲ།
ལྔ་པ་བསླབ་བྱ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མིའི་ཆོས་བླ་མའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་སྦྱོར་སྦོམ་དང༌། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་སོགས་ཕྲ་མོ་ནས་མི་བྱ་བར་བསླབ་པར་བྱའོ། །
སྨྲས་པ།

མཐོ་རིས་ཐར་པའི་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས་ཀྱི། །གཟི་བྱིན་སློད་པའི་ཕས་ཕམ་རྡུལ་དྲིའི་
གཡའ། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བྱས་ལྷ་ཡི་མཆོད་ཡོན་གྱིས། །བཀྲུས་པའི་ས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོའི་སྣང་བ་བདེ། །མཁས་མིན་དེར་རློམ་ཉེས་བཤད་འདམ་རྫབ་ཀྱིས། །གོས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་དབང་ཆར་གྱིས་བསལ། །ལུང་རིགས་གཡུ་འབྲུག་གྲགས་པ་ཆེས་ལྡིར་བས། །སྐལ་ལྡན་གཙུག་ཅན་ཀུན་དགའ་ཟློས་གར་བསྒྱུར། །སྟོབས་འབྱོར་རིགས་རུས་སྙེམས་པའི་བང་རིམ་བརྒལ། །རྟོག་གེའི་

297

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགབློས་བྱས་ཉི་འོད་མི་འཕྲོ་ཡང༌། །ཐུབ་དབང་བཅས་པའི་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་རྣམས་ཀྱི། །འདབ་སྟོང་ཀུན་བཞད་གཏན་བདེའི་དྲི་བསུང་རྒྱལ། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགགཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ། སྤྱིར་སྡེ་ལྔ་སྦོམ་པོར་གསུངས་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་མཁས་པས་གཉིས་སུ་བྱས་ཚུལ་དང༌། སྦོམ་པོ་དངོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལུང་ལས། སྡེ་ལྔ་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྦོམ་པོར་གསུངས། ལྟུང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཉེས་པ་དམན་པས་དམན་པ་སྦོམ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་ལས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཕས་ཕམ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་སྦོམ་པས་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་སྦོམ་པས་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་ལས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉེས་པའི་རིགས་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ། ལྟུང་བ་དང་སླར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦོམ་པོ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དངོས་མིང་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང༌། ཡོན་ཏན་དེ་མང་པས་ལྕི་བའི་སྒྲ་ཅན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་སྦོམ་པོ་མི་དགོས་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྦོམ་པོ་ཕམ་ལྷག་ལས་དམན་ཞིང་གཞན་ལས་སྦོམ་པས་དངོས་གནས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་ནི་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་བས་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཕམ་

298

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྷག་དངོས་གཞི་ལས་དམན་ཞིང་ལྟུང་བ་གཞན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བས་ན་དམན་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལ་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདི་ལ་བསམས་ནས་ཕམ་ལྷག་འདིར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མང་པོའི་དོན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་མ་མོ་དང་འགྲིག །གསུམ་པ་སྦོམ་པོ་དངོས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལྕི་ཡང༌། བསྡུ་བ། སྒྲ་དོན། མཁས་པ་སྔ་མའི་ལུགས་དཔྱད་པ་དྲུག་ལས། སྦོམ་པོའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྦོམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་གནས་སྨོས་པས་ལྷག་མའི་སྦྱོར་སྦོམ་དངོས་གཞིའི་མིང་གིས་བཤགས་པ་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བའི་རིགས་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦོམ་པོ་ལ་སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་མིང་གིས་དངོས་གཞི་དང་མཉམ་དུ་བཤགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟུང་བའི་དངོས་གཞི་མཐོལ་ན་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཐོལ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦོམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ། དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་གསུམ་ཡོད། དངོས་གཞིའི་དུས་ན་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་སྐྱེད་པའི་སྦོམ་པོ་དེ་སྦྱོར་སྦོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དང་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་སྦོམ་གཉིས་དང༌། དེའི་དང་པོ་ལ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ནི་ཕམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་མི་སྐྱེད་པར་སྡེ་ལྔའི་གཞན་གསུམ་དངོས་བསྐྱེད་པའམ་མི་སྐྱེད་པའི་སྦོམ་པོ་

299

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགདེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་སྦྱོར་བ་འདྲ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་སོགས་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ནི་ཕམ་སོགས་དངོས་གནས་མི་སྐྱེད་པར་དངོས་གཞིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། རྟོག་པས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནས། རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་གཞིར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་རྣམ་གཉིས་དང༌། དངོས་གཞི་དང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་འཐད་མི་འཐད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ག་ལ་འདྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་པ་གཅོད་པ་དང༌། ལྷའི་སྤྲུལ་པ་མི་མ་ཡིན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པའི་སྦོམ་པོ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གཞན་དུད་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྲུལ་པ་བསད་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྷའི་འགྲོ་བ་པོའི་སྤྲུལ་པ་ལ། ནས་ལྷར་འདུ་ཤེས་པ་གསོད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་གཞི་བསམ་སྦྱོར་གསུམ་གང་རུང་གི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཙམ་མ་ཚང་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྦོམ་པོ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གྲུབ་ཅིང༌། དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་རིན་ཐང་ཚང་བའི་དངོས་པོ་བརྐུས་པ་དང༌། དགེ་སློང་གིས་རང་ཉིད་དུད་འགྲོར་སྤྲུལ་ཞིང་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་མི་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དངོས་

300

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཞིའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མ་ཚང་བ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའི་དངོས་གཞིར་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དུས་སྦྱོར་བ་རྫོགས་ནས་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་སྦོམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་རྩི་བ་འདིར་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པར་བསྒྱུར་ཏེ་མིའི་སྲོག་དང་བྲལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། བཀའ་བསྩལ་པ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་དགེ་སློང་ཡིན་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན་མཐར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལྕི་ཡང་གི་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བཞི་དང༌། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་ལྷའི་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པ་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཡིན་པས་བསམ་སྦྱོར་ཆུང་ངུས་བསད་ཀྱང་ལྕི་བ་དང༌། རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་ཉམས་པ་ལ་རྩོལ་བའི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་ཡང་བ་དང༌། རྟེན་དུ་རུང་བ་དང༌། མ་ཉམས་པར་བཅུག་པའི་རེག་པ་ཉམས་མྱོང་ཡུལ་གྱིས་ལྕི་བ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་རྫས་མང་པོ་རྐུ་བ་ཡང་ལྕི་བ་ཡིན་ནོ། །ནོར་བ་དང་གཞོགས་སྨོས་ཀྱི་མི་ཆོས་བླ་མ་ཡང་སྦྱོར་བས་ཡང་བ་དང༌། རྡུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལྕི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའི་ལྕི་བ་དང་ཡང་བ་དག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ཉིད་ནི་ཡུལ་དང་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕམ་ལྷག་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་ཉེས་དམིགས་ལ་མི་སྐྲག་པའི་ལྕི་བ་དང༌། གཞན་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་ཉན་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་དང༌། དེ་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྲེལ་བཅས་ཀྱིས་ཡང་བ་དང༌། དེ་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་

301

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགགཉིས་དང་བཅས་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷས། ལྕི་དང་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་ཉིད། །ཡང་དང་ཤིན་ཏུ་ཡང་བ་སྟེ། །ཕས་ཕམ་པ་ཡིས་ཀུན་བསླང་བའི། །སྦོམ་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྐྲག་པར་མི་བྱེད་ལྕི་བ་སྟེ། །གཞན་གྱིས་དེ་ལ་འབད་པ་ཡིས། །བཟློག་ཀྱང་མི་ཉན་རབ་ལྕི་ཤེས། །གཞན་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་ཡང་བ་སྟེ། །རང་ཉིད་ངོ་ཚས་ཤིན་ཏུ་ཡང༌། །བསམ་པའི་དབྱེ་བས་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིས། །ཀུན་བསླང་སྦོམ་པོ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བསྡུ་ན་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་སྔར་ལྟར་གཉིས་དང༌། ཕམ་པས་བསྡུས་པའི་དེ་དང༌། ལྷག་མས་བསྡུས་པའི་གཉིས་ཡོད་དེ། འོད་ལྡན་ལས། འོ་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་གཉིས་ཏེ་ཕམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་གཉིས་ཆུང་བའི་ཚིག་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོས་ཁྱབ་པ་ཙམ་བསྟན་པས། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལྟུང་བ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་སྦོམ་དང་ལྟུང་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་སྦོམ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འགྲོ་བར་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་མིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསད་ན་སྦྱོར་སྦོམ་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་སྦོམ་པོ་སྟེ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ལ་ལྟུང་མེད་ཡིན་ཏེ། སྡང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཙམ་ལས་དངོས་གཞི་ལ་གཞན་མ་བསད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཡང་སྲོག་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། སྦོམ་པོའི་སྒྲ་དོན་

302

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་ལས་དམན་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཡིན་པས་ན་སྦོམ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་པ་དང་སྦོམ་པོའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དམན་པ་སྦོམ་པོ་ལ་སྦོམ་པོ་ཞེས་ཚིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིགས་སྡེ་ལ་འཇིགས་པ་ཞེས་དང༌། བདེན་སྨྲ་ལ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཙནྡྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་སྡུད་དྲུག་གི་ཕྱི་མ་ཅན་གྱི་ཚིག་སྡུད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། གང་ལ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར། དམན་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཚིག་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིགས་སྡེ་ལ། འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། བདེན་སྨྲ་ལ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐད་དོད་སྠུ་ལཱ་སྦོམ་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་སྤྲོས་སོ། །དྲུག་པ་མཁས་པ་སྔ་མའི་ལུགས་དཔྱད་པ་ལ། འགོད་པ་དང༌། དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འདུལ་འཛིན་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུར་ཁྲོད་པ་འདི་བདག་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཞེས་བདག་གིར་བྱས་པ་དང༌། གནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཐོབ་པར་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མའི་རྫས་བརྐུས་ན་ཕམ་པ་དང༌། ཕྱི་མའི་རྫས་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དེ། འོད་ལྡན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་དུར་ཁྲོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནས། འདིར་བདག་གིར་བྱས་པ་རྐུ་ན་མཐར་འགྱུར་པར་འདོད་པ་(ལ་)ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཞིག་བརྐུས་ན། དམན་པ་སྦོམ་པོར་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ནི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ན་རེ། སྦོམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུན་པ་ལོག་པའི་སྦོམ་པོ་སྦོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་ངེས་བྱུང་རྒྱལ་སྨྲའོ། །དེ་ལ་ནེ་པ་པཎྜི་ཏ་ན་རེ། དེ་ནི་སྐྱེད་ངེས་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་སྦོམ་ཡིན་གསུངས་པ་ཅུང་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །ཤ་མི་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་ན་རེ། སྦོམ་པོ་

303

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགགསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕམ་པ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་ནོམ་ཉུག་གི་སྐབས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པའི་འདུན་པ་ལོག་པའི་སྦོམ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པའམ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟུང་བ་གང་ཞིག་རང་གི་སྦྱོར་བ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པའི་དངོས་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཟེར། དེའི་རྗེས་འབྲངས་ཀ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། མིའི་འགྲོ་བའི་ལག་པ་གཅོད་པའི་སྦོམ་པོ་སོགས་ལྟུང་བའི་ཀུན་སློང་གིས་མ་བསླངས་པས་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཟེར། བྱ་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་བཞི་ཡོད། ཕམ་ལྷག་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དེའི་ཉེ་རྒྱུ་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་ཚང་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་དང༌། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་རྣམས་ཚང་ལ་བརྣག་པའི་དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་དང༌། ཕམ་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རིགས་མ་ཚང་ཞིང་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་དང་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་གྲུབ་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་ཚང་བ་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོའི་མཚན་ཉིད་དམ་དོན་གཅིག །ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་ནོར་རམ་ཕྱུགས་ཆུད་གཟན་པའི་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐར། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་ནོམ་པ་ལྕི་བ་དང་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་བར་བཤད་པ་དང༌། བམ་ལྔར་ཡང་དཔེར་བསྟན་ནས་གཞུང་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་སྔ་མ་དག་ལས་ཆེས་ལེགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བཞེད་སྣང༌། ནེ་པ་པཎྜི་ཏ་ནི། སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སྦྱོར་སྦོམ་དང་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕམ་ལྷག་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དངོས་དང་ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་ནི་ཕམ་ལྷག་གི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ལ་གཞིའི་ཡན་

304

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལག་གཅིག་མ་ཚང་བའམ་ཀུན་སློང་གི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་ཕན་ཆད་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཟེར། མཁས་པ་ཆོས་རྗེ་དམར་སྟོན་གསུང་ལས། སྦོམ་པོ་ལ་སྦྱོར་སྦོམ་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་གཉིས་སུ་ངེས། དང་པོ་ནི་ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་སྦོམ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །མཚོ་ཊཱིཀ་ཏུ་ཡང་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྦོམ་པོ་དང་སྦོམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ནི་རྟེན་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་སྡེ་ཚན་ཕམ་ལྷག་ཁོ་ན་དང༌། གནས་སྐབས་སྦྱོར་དངོས་དང་གདགས་གཞི་གཅིག་དང༌། ཕྱིར་བཅོས་སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་བྱེད་པ་དགོས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་ནི་རྟེན་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་དང༌། སྡེ་ཚན་སྡེ་ལྔ་ཐམས་ཅད་དང༌། གནས་སྐབས་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དང༌། གདགས་གཞི་གཅིག་གམ་དུ་མ་དང༌། ཕྱིར་བཅོས་གང་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གསུངས་ཡང་ཤེས་བྱེད་གསལ་བ་མི་སྣང༌། མཁས་པ་ལུང་རིགས་པ་ན་རེ། ཕམ་ལྷག་ཅི་རིགས་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་གང་ཞིག །སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་སྦོམ་པོའི་མཚན་ཉིད། དངོས་གནས་པ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་རྣམ་དངོས་རྣམ་གསུམ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་དང་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་དོན་གཅིག་ལྟུང་བ་དེར་འདོད། སྦོམ་པོ་ལ་བསམ་པ་ཁོ་ནས་ལྕི་ཡང་བརྒྱད་བྱས་སོ། །གཞན་ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་འཇོག་མང་ཡང་དེ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་དོན་ཆུང་ལ་ཡི་གེ་མང་དོགས་མ་བྲིས། གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་དག་གི་གསུང་བཞིན་དུ་དཔྱད་པ་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟར་སྣང་དག་དོར་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་བདག་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་གསུང་ལས། འོ་ན་འདུལ་བྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། དགེ་སློང་གིས་ཡོངས་སུ་

305

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགའཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་དུར་ཁྲོད་ནས་གོས་མ་བྱིན་པ་དག་ལེན་པ་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གང་ཞིག་ལེན་པར་བྱེད་ན་དམན་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དུར་ཁྲོད་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་པུས་སྦོམ་པོའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང༌། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་བདག་འཛིན་བྱས་ན་མཐར་འགྱུར་གནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་སྦོམ་པོར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྦོམ་པོ་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པས་དུར་ཁྲོད་པ་ཞེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་ཡང་ཕམ་པ་ལས་ཆུང་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་དུར་ཁྲོད་རོའི་རྫས་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་མངོན་ཞེན་ཆུང་བས་སྦོམ་པོར་མ་ཟད་ཡང་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དུར་ཁྲོད་པའི་རྫས་ལ་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་ཕྱིར། དམན་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཆེད་དུ་དུར་ཁྲོད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་ཚང་ན་དེ་ཆུང་བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དུར་ཁྲོད་མི་དབང་བསོད་སྙོམས་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ནེའི་ལུགས་དེ་ལ་འོ་ན་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀར་སྦོམ་པོ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ཕན་ཆད་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ལྷའི་སྤྲུལ་པ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ་དང༌། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྦྱོར་བ་མི་གསོད་ཀྱི་སྦྱོར་སྦོམ་འབྱུང་བ་གང་

306

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཞིག །དངོས་གཞི་ལ་ལྷ་བསད་པའི་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་ཡོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྷའི་འགྲོ་བ་བའི་སྤྲུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་ན་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོའོ། །དངོས་གཞི་ལའང་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟགས་གཉིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ། གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཆེ་ཆུང་བསམ་པ་གཙོ་བའི་ཕྱིར། གསོད་སེམས་མེད་ན་སྦྱོར་སྦོམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བསྟན་རྩ་བར། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། བསླབ་པའི་གཞི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གསོད་སེམས་མེད་པར་སྦྱོར་བ་དེས་ཤི་ཡང་ཉེས་མེད་དུ་གླེང་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུད་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་མི་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་ཆུང་ངུ་ཡི་དྭགས་སོགས་བསད་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོར་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་མི་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་བསད་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། མི་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་འབྲིང་ཡིན། དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ་སྦོམ་པོ་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་མི་འདོད་པ་དང༌། སྦོམ་པོ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཤེས་པར་གྱིས། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་ན་སྦོམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བའི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་སྦྱིན་ཁོ་ན་གསོད་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་

307

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགབས་མཆོད་སྦྱིན་དང་མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་བསད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་རེ་དང་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་དང་འདུ་ཤེས་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞི་ལྷ་སྦྱིན་ཁོ་ན་བསད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་སྦོམ་པོ་གང་ཞིག །དངོས་གཞི་ལ་ལྟུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། འདིར་ཡང་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་བྱས་ལ་གལ་ཏེ་མི་མ་ཡིན་པའམ། དུད་འགྲོའམ་མི་གཞན་འཆི་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་བསད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཁོ་ནས་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་དང་སྦྱོར་བ་དེ་ཁོ་ནས་འདི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་ན་གཞན་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་ལ་སྦོམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་བས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་སྟེ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་གསོད་སེམས་ནི་གསོད་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་རང་གིས་མ་བསམས་པར་ཞར་ལ་གཞན་ཤི་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གསོད་པར་མི་སེམས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། མི་མ་ཡིན་པའམ་དུད་འགྲོའམ་མི་གཞན་འཆི་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། འཕགས་པ་ཉེས་སྦས་ཀྱིས་གང་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ཀྱི་གཞན་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་ལག་པ་གཅོད་པའི་སྦོམ་པོ་སོགས་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ། ཤ་མིས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་ལ་སྦྱོར་སྦོམ་སྦྱོར་རྣམ་དངོས་རྣམ་གསུམ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སློང་གིས་མི་མ་ཡིན་གསོད་སེམས་ཀྱིས་རིགས་སྔགས་སམ་མཚོན་ཆས་འབྱུང་བོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་པ་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་

308

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྦོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དང༌། དངོས་གཞི་ལ་སྦོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྷར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་གསོད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ་སྦོམ་པོའོ། །མི་མ་ཡིན་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་དོན་ཡང་མཐར་ཐུག་དང་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྟུང་བ་རང་རང་ལ་སྟོན་པས་བཅས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ཚུལ་མ་སྨྲས་པས་རགས་པའི་འཁྲུལ་བཤད་ཆེན་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གིས་འཚེ་སེམས་ཙམ་གྱིས་མིའི་འགྲོ་བའི་ལག་པ་གཅོད་པའི་སྦོམ་པོ་ཕམ་ལྷག་གི་ཀུན་སློང་མེད་པས་སྦོམ་པོར་བཏགས་པར་འཇོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦོམ་པོ་གཉིས་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། དེ་ནི་སྟོན་པའི་བཅས་པ་ལ་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོའི་མཚན་གཞི་བསྙོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མི་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནགས་མེས་བཏང་ན་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། མི་ལ་འཚེ་བ་ཙམ་གྱི་བསམས་པས་མེ་བཏང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཐར་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡང་ངེས་པར་མི་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིད་ལ་གནས་པས། དེ་མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་གྱི་འཆི་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཅོད་པ་དང༌། སྣ་འབུགས་པ་དང༌། ཆོམ་རྐུན་འབུལ་བ་དང༌། སྐྲ་ཅན་འཚོང་བ་དང༌། འབྲས་མ་སྨིན་པར་བརྡོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང༌། ངེས་པར་སེམས་རྩུབ་པ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། སྤྲུལ་པ་བསད་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །མིའི་འགྲོ་བ་པའི་

309

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགལག་པ་གཅོད་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །ནགས་མེས་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཅུང་དགའ་བོར་བྲམ་ཟེས་བརྡུང་བས་ཉེ་དགས་དེའི་ལག་པ་གཅོད་དུ་བཅུག་པ་ལ་གླེང་གཞིར་མཛད་ནས་སྦོམ་པོར་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་དག་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱིས་མེ་བཏང་བར་སྦོམ་པོར་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་བཅས་པ་མི་བཤིག་པར་འཇོག་གྲོགས་ཞུ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་མཁས་པས་བཀྲལ་བ་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པའི་རང་བཟོ་སྤོངས་ཤིག །བྱ་འདུལ་གྱིས་བཞིར་ཕྱེ་བ་ལེགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཅུང་མ་ལེགས་པ་སྔར་བཤད་པ་དག་གིས་ཤེས་ནུས་ཤིང་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །དམར་སྟོན་གྱི་གསུང་དེ་ཡང་ལུང་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་མ་འབྱོར་ལ། དེར་མ་ཟད་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦོམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་དངོས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་མ་ཡིན་བསད་པའི་སྦོམ་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་ལ་གསོད་ངེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་མ་ཤི་བའི་སྔོན་དུ་སེམས་ལོག་པའི་མི་བསད་པའི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བཤད་བྱ་མང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་བཤད་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚོ་ཊཱིཀ་གི་ཡང་དངོས་བཏགས་གཉིས་ལེགས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ག་ལ་སྦོམ་པོར་བཤད་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་ལ་སྦོམ་པོ་དངོས་གནས་དང༌། གཞན་ལ་ཉེས་པ་མང་བའི་སྦོམ་པོ་དང་བཏགས་པ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀཱ་རི་ཀ་ལས། བྱོལ་སོང་དང་ནི་དམྱལ་གནས་དང༌། །ཡི་དྭགས་འོན་ཏེ་ལྷ་ཡང་རུང༌། །བསད་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ཡི། །སྡིག་པ་སྦོམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་གིས་མིར་འདུ་ཤེས་ན་སྦྱོར་སྦོམ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་ལ། རང་རང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསད་ན་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་དང་དངོས་གཞི་ལ་བྱོལ་སོང་མིན་པ་ལ་སྦོམ་པོ་སྐྱེད་ཅིང༌། དགེ་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བསྡམ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དེ་

310

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བ་དང༌། དམྱལ་བའི་འགྲོ་བ་བའི་སྤྲུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོའོ། །དངོས་གཞི་ལ་ཡང་སྦོམ་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རང་རང་དུ་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བཅས་པ་དགེ་སློང་ལས་ཡང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་དགེ་སློང་ལ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་ལ་དེ་བཤགས་བྱ་དང་བསྡམ་བྱ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ན་སྦོམ་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། འདིར་དོན་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་ལ་མི་ལ་གཙེ་བ་ཙམ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཞུགས་པ་ནི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་ཚུལ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ནགས་མེས་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་ཚུལ་སོགས་ནགས་མེས་གཏོང་ན་སྦོམ་པོ། དགེ་སློང་ལ་བཅས་པའི་ཚིག་དེས་ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་དང་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལ་བྱ། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་བློས་ནགས་ཚལ་མེས་བསྲེགས་ན། དགེ་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། གྲོག་སྦུར་མང་པོ་ཚིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྦོམ་པོ་མང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། །མཚོ་ཊཱིཀ་ཏུ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་ན་སྦོམ་པོ་ལས་དམན་པའི་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནས་ཁྱབ་གསུང་བ་མི་འཐད་པར་སྔར་བཤད་པས་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དགོས་ཀྱང༌། མིའི་འདུ་ཤེས་དང་གསོད་སེམས་ཞུགས་ཚེ་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་དང༌། དངོས་གཞི་ལ་ལྟུང་མེད་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པས། དམིགས་བསལ་ལ་ཉེས་

311

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགབྱས་སུ་མི་འགྱུར་བར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་མདོ་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་དམིགས་བསལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་མདོ་ཡང་ཡོད། ཡན་ལག་ཡང་གཉིས་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་གཅིག་མ་ཚང་བས་མི་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པའི་སྡེ་ཚན་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་དགོས་ཤིང༌། དེའི་འོག་མ་ལྷག་མ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྡེ་ཚན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡིན་ན་སྦོམ་པོའོ། །འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བ་སྟེ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ནི་སྦོམ་པོའོ། །སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ནོམ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ། །ཕྲི་བའི་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་མ་ཚང་ན་ཡན་ལག་གཞན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བློའི་བར་ཚང་ཡང་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀར་སྦོམ་པོ་རེ་རེ་ལས་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། གཉིས་མ་ཚང་བས་ཉེས་བྱས་དང༌། གསུམ་མ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མ་ཆོག་པ་བརྐུས་ནའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མ་ཤ་ཀ་ལྔར་མ་ཆོག་པ་བརྐུས་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་སྦོམ་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྐུ་སེམས་མེད་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། རྐུ་སེམས་མེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔར་གྱི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་མམ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཡན་ལག་ལྔའི་གཉིས་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་དང་གསུམ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བྱས་པ་

312

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ཕས་ཕམ་པ་འདི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། མ་བྱིན་པ་དང་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་རྐུ་སེམས་ཉིད་དང༌། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྔ་ཚང་ཡང་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་གཞན་དོན་དུ་མིའི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་བླངས་པས་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་དགུ་དགོས་ཏེ། མིའི་ཡིན་པ་དང༌། མ་བྱིན་པ་དང༌། རིན་ཐང་ཚང་བ་དང༌། མིས་བདག་གིར་བྱས་པ་དང༌། དུར་ཁྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཟས་མ་ཡིན་པ་དང༌། རྐུ་སེམས་དང༌། སྦྱོར་བ་གཅིག་དང༌། བདག་དོན་དུ་བླངས་པ་དགུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་སོགས་མ་ངེས་པ་དེས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགུ་ནི། འོད་ལྡན་ལས། མིའི་རྫས་ཡིན་པ། མ་བྱིན་པ། རིན་ཐང་ཚང་བ། མིས་བདག་གིར་བྱས་པ། དུར་ཁྲོད་པ་མ་ཡིན་པ། མི་དབང་བའི་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ཁོ་ནས་རྫས་ལ་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས། བདག་གི་དོན་དུ་རྐུ་བར་བྱེད་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གོང་འོག་དུ་མ་ལ་ཤེས་དགོས། རྐུ་སེམས་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀར་གཙོ་བོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྐུ་སེམས་ཡོད་ལ་དངོས་གཞིའི་དུས་མེད་ན་སྦྱོར་སྦོམ་ཙམ་སྐྱེད། དངོས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དུས་རྐུ་སེམས་མེད། དངོས་གཞི་ལ་རྐུ་སེམས་ཡོད་ན་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་ཙམ་བསྐྱེད། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐོག་མར་རང་གིར་འདུ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐ་མར་རྐུ་སེམས་ཀྱིས་བརྐུས་ན་སྦྱོར་སྦོམ་དང་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། སྔར་བརྐུས་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་སླད་ཀྱིས་རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་རྐུ་བར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། སྔ་མ་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལ་རྐུ་སེམས་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་དངོས་གཞིར་

313

སྦོམ་པོའི་རྣམ་བཞགནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། འོན་ཏེ་སྔར་ནི་རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་ལ་ཕྱིས་རྐུ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྐུ་ན་སྔ་མ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་དོན་ཡང༌། འོད་ལྡན་ལས། ཅི་སྟེ་དངོས་གཞི་ལ་རྐུ་བའི་སེམས་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དངོས་གཞིའི་སྦོམ་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་བསལ་ལོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་གོས་ཀྱི་གདང་བུའི་ཐོག་མའི་ཆ་ལ་རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་གཅོད་པར་བགྱིད་ལ་ཐ་མའི་ཆ་ལ་རྐུ་སེམས་ཀྱིས་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་དོན་ཡང་འོད་ལྡན་ལས། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་གི་ཕྱི་མ་ལས་ནི་གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱི་ནོར་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་རིགས་པའི་འདོད་པ་ཤ་མི་དང་འདྲ་ལ་སྦོམ་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་ལས་ཟུར་དུ་མཐོལ་བཤགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟུང་བའི་དངོས་གཞི་མཐོལ་ན་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཐོལ་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

314

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྨྲས་པ།

མངོན་མཐོ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །
ཡོན་པོ་གྱ་གྱུ་མིན་པ་གསལ་བྱེད་པའི། །
ཐུབ་བསྟན་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཁྱིམ་གྱི་བདག །
ས་གསུམ་གསལ་བྱེད་འོད་ལྡན་དེང་འདིར་ཤར། །
དཔྱོད་ལྡན་མིག་གིས་བལྟས་ཚེ་ཀྱེ་མ་ཧོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཡོན་ཏན་འོད། །ཤཱཀྱ་འོད་སོགས་ལུགས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སྡོམ་པ་གནས་གྱུར་འདོད་དང་ངོ་བོ་ཡང༌། །བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གསུམ་ལྡན་འདོད་གཟུགས་ལོ། །ཆོ་ག་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་ལུང་བཞིན་དུ། །མི་བྱེད་གཏོར་མས་སྟེར་དང་ཁྱིམ་པས་སྟེར། །དེ་སོགས་དྲི་མས་ཐུབ་བསྟན་སྦགས་བྱས་དུས། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བཞིན་བག་ཡོད་འཚལ། །སྔོན་དུས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་དབྱིག་གཉེན་ཡང༌། །སྟོན་པ་གཟིམས་དང་དབང་གྱུར་ཟད་གསུངས་ནས། །སྐྱོ་བར་བགྱིད་ན་དེང་དུས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྙེལ་ན་ད་ཅི་འདྲ། །ཐུབ་དབང་སྤྱན་སྔར་རྒྱལ་སྲས་ལྔ་བརྒྱ་སོགས། །འཕགས་མཆོག་དུ་མས་སྙིགས་མའི་ཚུལ་ངན་དུས། །ཐུབ་བསྟན་སྤེལ་བའི་དམ་བཅས་ལྷ་སོགས་ཀྱིས། །བསྲུང་དང་སྤེལ་བའི་ཞལ་བཞེས་དོར་རམ་གཉིད། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སེམས་སྐྱོ་རང་དྲག་ནས་བྱས་སོ། །

315

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགལྷག་མའི་རྣམ་བཞགགཉིས་པ་གསོ་བ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་རྣམ་གཞག་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་ལས། ཁུ་བ་འཛིན་དང་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་སྨྱན། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་དང༌། །བག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་ཕྱོགས། །ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་དང་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་དེ། ལུས་ཀྱིས་རེག་པའི་དེ། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་དེ། བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་དེ། སྨྱན་བྱེད་པའི་དེ། ཁང་པའི་དེ། ཁང་ཆེན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དེ། གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་དེ། བག་ཙམ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དེ། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་དེ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་དེ་ནི། རྩ་བར། ཕྱུང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་གི་ཁུ་བའོ། །དང་པོ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གི་ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅས། གནང་བའི་གླེང་གཞི་དགེ་སློང་མང་པོ་རྨི་ལམ་དུ་དེ་བྱུང་བ་ཞུས་པས་ལྟུང་མེད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅས་པ་དང་གནང་བའི་དབང་གིས་གཉིས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་རང་ལུས་ལ་གནོད་པ་དང༌། ཕམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་སོ། །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་རྨའི་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ལ་རེག་པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་འབྱིན་སེམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་དང་པོའི་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་ག་ལྷས། རྨ་སྒོ་གསུམ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །ཤེས་ལུས་རང་

316

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གི་ཡན་ལག་གི །བསམ་བཞིན་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ནི། །དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ལྷག་མར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །རྨི་ལམ་ལ་ཕྱུང་བས་དེ་མི་བསྐྱེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས། རྨི་ལམ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་ཊཱིཀ་ལས། ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལ་ནི་རྨི་ལམ་ནི་མ་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་ཚང་དགོས་ཏེ། དེ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་ནི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཡོད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་སྟེ། ཕྱུང་བ་དང༌། དེར་འདུན་པ་དང༌། རང་གི་ཁུ་བ་དང༌། དང་པོ་དང༌། རེག་པ་དང༌། བརྩལ་བ་དང༌། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་དང༌། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་དང༌། དེའི་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུ་བ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིང་མ་བཞོ་བཞིན་གནས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་བཞིན་མི་གནས་པ་དེ་དང་པོའི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང༌། སྦུབས་སུ་འོང་བ་དང༌། དབང་པོའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་ལ། སྦུབས་སུ་འོང་བ་དང་དབང་པོའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་སྦོམ་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དང་པོ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ལའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཕྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོའི་ཚིག་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྦུབས་སུ་མ་འོངས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། སྦུབས་སུ་འོང་བ་ནི་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཁུ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་པ་ནི་སྦུབས་སུ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་འཕོས་པ་ནི་སྦུབས་སུ་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རེག་པའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །འདིར་ལན་བུ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་གཉིས་

317

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགལས་བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་གནས་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཉེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་དང་ནོམ་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང༌། ལྟུང་མེད་དང་གནང་བའི་གླེང་གཞི་བུད་མེད་ཆུས་ཁྱེར་ཤི་ལ་ཐུག་པ་དགེ་སློང་གིས་མ་བསྒྲལ་བར་ཁ་ཟེར་བས་ཆུས་ཁྱེར་བ་ལ་རེག་པ་དང༌། སྟོན་པ་ཨོ་ཏ་ལར་བྲན་མོ་ཀ་ཙ་ད་ཀ་ལས་བུ་བུ་ཞེས་འཁྱུད་པ་གནང་བ་རྣམས་བཅས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་རང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་ཕམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་མ་དད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ལུས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྐྲའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་སམ། ལུས་དངོས་རྨའི་སྒོ་གསུམ་ལས་གཞན་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་རེག་ཅིང༌། མཐར་ཐུག་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་རེག་པའི་ཆགས་པ་དང༌། ཡུལ་བུད་མེད་ཡིན་པ་དང༌། སྟེན་དུ་རུང་བ་དང༌། གོས་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དང༌། མཚན་མ་ཉམས་པ་དང༌། རེག་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་དྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང༌། མོ་ཉིད་དང༌། སྟེན་ནུས་པ་དང༌། བར་དུ་མ་ཆོད་པ་དང༌། མ་ཉམས་པ་དང༌། རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་རུང་མ་ཚང་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་དེ། བུད་མེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དུ་མར་བུད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དག་དགོས་ཏེ། ལྟུང་བ་འདི་དང་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་འགྲེང་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་དང༌། ཉལ་བོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང༌། རིག་པའི་སྐྱེས་པ་གྲོགས་སུ་མེད་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་

318

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དང༌། བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས། སྐྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་བུད་མེད་སྟེན་རུང་མ་ཉམས་པ་སོགས་དགོས་པ་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འོག་མ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང༌། ཉེས་པར་སྨྲས་པ་དག་གི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་གཞན་ལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། འཁྲིག་པ་སྨྲས་ནའོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་བརྡ་སྤྲད་པ་ན་མཐའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་གཉིས་ལས་བཅས་པའི་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཉེས་པ་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྨྲས་པས་འཁྲིག་ཚིག་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་འདི་བཅས། ལྟུང་མེད་ནི་དགེ་སློང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྨྲ་བ་བུད་མེད་ལ་སྨྲས་པ་འགྱོད་ནས་ཞུས་པས་སྦོམ་པོར་བཅས་སོ། །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་མིའི་བུད་མེད་སྨྲ་བའི་དོན་ཀུན་གོ་རུང་ལ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང༌། བུད་མེད་ཉིད་དང་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང༌། ཉེས་པར་སྨྲས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་ནུས་པ་དང༌། དོན་གོ་བ་དང༌། འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྨྲས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་རུང་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་འདྲ་བ་རྒྱ་སྐད་ལ་ནས་ཀྱི་མིང་ལ་ཡ་བ་ཞེས་པ་དང་འཁྲིག་པའི་མིང་ལ་ཡ་བྷ་ཞེས་པར་འཁྲུལ་བ་དང༌། བོད་སྐད་ལ། རྒྱོངས། རྒྱོབ། བརྒྱུའོ། །ཞེས་པའི་མིང་ནོར། རྒྱོས། རྒྱོ་དང༌། རྒྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མིང་གི་ཆ་ཉིད་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནས་ལ་ནི་ཡ་བ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་

319

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགབར་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབུས་ན་ཆུ་སྣོད་གཅིག་ལ་ཀུན་དི་ཀ་ཟེར། ཡུལ་ཀོ་ས་ལར་མོ་དབང་ལ་ཀུན་དི་ཀ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཅིང་ལྟུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དོན་གཞན་བསམ་པས་ལྗོངས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་གི་དབང་གིས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། བདག་ཉིད་དང་འཁྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བསྔགས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཉེས་པ་བུད་མེད་ལ་འཁྲིག་པའི་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་པའོ། །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྔར་བཤད་པའི་བུད་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བར་ཀུན་སློང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཁྲིག་པའི་བསྙེན་བཀུར་ལ་བསྔགས་འདོད་ནས། སྦྱོར་བ་བདག་ཉིད་ལ་འཁྲིག་པས་བསྙེན་བཀུར་ན་མཆོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་ན་དངོས་གཞི་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་འོག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང༌། བུད་མེད་ཉིད་དང༌། ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང༌། ཉེས་པར་སྨྲས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང༌། དོན་གོ་བ། བདག་གི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ། སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། ཕྲད་ནའོ། །གཞན་དང་ངོ༌། །གཞན་དུའོ། །མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་རོ། །སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ནི་བྱུང་བཅས་གཉིས་ལས། བྱུང་བ་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ནག་པོ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཀྱང་སྨྱན་བྱེད་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་ཀྱང་གཞི་མིན་པས་

320

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མ་བཅས། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཉེས་པ་སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་ཁྱིམ་ཐབས་བྱེད་པའི་སྨྱན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། སྨྱན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་གླེང་གཞི་ནི། བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པར་གནོད་པ་དང་གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གསར་སྨྱན་ནམ་གཉེན་བསྒྲིགས་པའམ། མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་སྤྲད་པ་ན་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ཚང་ན་དངོས་གཞི་དང་མ་ཚང་ན་དེའི་འོག་གི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཡིན་པ་དང༌། གཞན་ཡིན་པ་དང༌། མི་མཐུན་པ་དང༌། ཕྲིན་མནོས་པ་དང༌། ཕྲིན་པར་བསྐྱལ་བ་དང༌། ཕྲིན་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང༌། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། གནས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནའོ། །མཐར་རོ། །ཞེས་དང༌། གཅིག་གི་དོན་དུའོ། །ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཁ་ཅིག་ཁང་པ་འདི་ཧ་ཅང་ཐུང་ངོ༌། །ཁ་ཅིག་ཧ་ཅང་རིང་ངོ༌། །ཁ་ཅིག་ཡངས་སོ་དོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་དག་བོར་ནས་ཉེས་པ་ཁང་པ་ཚད་ལྷག་བྱེད་པ་དང༌། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་འདི་བཅས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ། རྩོད་པ་མང་བ། ཁ་འདོན་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་བཙལ་བས་གཞི་མ་དག་པའི་སྟེང་དུ་དགེ་འདུན་ལ་མ་བསྟན་པར་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་བདག་གཅིག་གི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་སྦྱོར་བ་རང་ངམ་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་གང་རུང་གིས་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ཁང་པ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་ལོགས་བཞི་དང་

321

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགཐོག་བཀབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལའང་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་ལ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ལྷག་ལྟུང་ལས་ནའམ་ཚད་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལས་བཙལ་བ་དང༌། གཞི་མ་དག་པ་དང༌། མ་བསྟན་པ་དང༌། གཅིག་གི་དོན་དང༌། ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དྲུག་གི་གཙོ་བོ་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་བཙལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར་ཡང༌། བཙལ་བ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། སོ་ཐར་ལས། རང་གིས་བཙལ་བ། ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་རང་གིས་བཙལ་བའི་ཁང་པ་ཞེས་བགྱི། གང་ལས་གཉིས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡོ་བྱད་དང་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཙལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦོམ་པོ་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྩོད་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྦོམ་པོ་ཡོད་པ་བཙལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། བཙལ་བ་མེད་ན་ཚད་ལས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཉི་ཚེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཞུང་འདིར་ཐམས་ཅད་དུ་བཙལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ལྷག་པར་ཡོད་དེ། དེས་ན་སྦོམ་པོར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ལ་བཙལ་བ་ཉིད་མེད་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཉི་ཚེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁང་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། ཁང་པའི་ནང་གི་སྲིད་དུ་རྡུལ་ཁྲུ་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། བདེ་གཤེགས་མཐོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་དང༌། བདེར་གཤེགས་མཐོ་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་ན་

322

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྟུང་བ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ལས་ཆུང་ན་ལྟུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་ལ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ནང་རོལ་ནས་དེ་བཅུ་གཉིས་དང་བདུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གཞིར་མི་རུང་བ་དང༌། རྩོད་བཅས་དང༌། ཁང་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་ཆུ་དང༌། ངམ་གྲོག་དང་ཁྲོན་པ་དང་ལམ་གང་རུང་གནས་ན་བརྩམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལས་དེ་དག་གཅིག་དང་འདོམས་ན་ཡང་གནས་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་བས་བརྩམ་དུ་མི་རུང༌། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མི་རུང་བ་དང༌། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང༌། བརྩམ་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་འགྲེལ་བ་མཁན་སོ་སོའི་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ས་གཞི་སོགས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ལ། འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་ཉེས་བྱས་རེ་འདོད། གཞན་དག་དེ་ལ་སྔར་ཉེས་བྱས་དང་མཐར་སྦོམ་པོར་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འདྲ་ཞིང་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བྱེད་པས་མཐར་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འདོད། གཞན་དག་ནི་འདིར་ཡང་མཐར་སྦོམ་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལ་ནི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་ནི་མཐར་ཡང་ཉེས་བྱས་སྔར་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་དང་ཡོན་ཏན་འོད་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་བམ་ལྔ་ལས། བཙལ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་མེད་ན་མི་རུང་བ་དང༌། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། བརྩམ་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། གཞི་བསྟན་པ་མ་གསོལ་བ་དང༌། གཅིག་གི་དོན་ཅེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་ཁ་ཅིག་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་འགའ་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མཐར་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་སྔར་

323

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགཡང་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། གང་བཙལ་བ་ཉིད་ནས། ཡན་ལག་ཉི་ཚེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གཞན་དག་ནི་མཐར་སྦོམ་པོ་ཁོ་ནར་སྨྲས་སོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐར་སྦོམ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བེ་ཤ་ཀས་ཀ་རི་ཀ་ལས། བཀའ་ཡིས་མ་གནང་བ་དག་དང༌། །གཞི་མི་རུང་དང་བརྩམ་མི་རུང༌། །ཡང་ན་རྩོད་པ་དང་བཅས་སུ། །བྱེད་ན་དགེ་སློང་ལྟུང་སྦོམ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སྐད། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་བཞིན་དུ། ནས། ཅུང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་བློས་ནི་མཐར་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་སྔར་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་འགའ་ལས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སོགས་དྲངས་ཟིན། ཡང་བམ་ལྔ་ལས། གཞི་བཙལ་ནས་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གཞན་དག་ནི་འདིར་ཡང་མཐར་སྦོམ་པོ་ཟེར། ཞེས་དང༌། བེ་ཤ་ཀས་ཀ་རི་ཀ་ལས། ཡང་ན་རྩོད་པ་དང་བཅས་སུ། །བྱེད་ན་དགེ་སློང་ལྟུང་སྦོམ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
བདུན་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། དེ་དག་ཉིད་དེ་མ་བཙལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་བརྙས་པ་ལ་མི་བཟོད་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཉེས་པ་ལྗོན་པ་དང་བཅས་པའི་རྩོད་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པས་གཞན་གྱིས་ཁ་ཟེར་བར་བསྟེན་(བརྟེན་)ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དང་འདྲ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གནས་མ་དག་པར་དཀོན་མཆོག་གམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་བསྟན་པར་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཡན་ཆད་ཀྱི་གནས་བྱས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ། མ་ཚང་ན་དེའི་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་

324

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཞན་ལས་བཙལ་ཀྱང་རུང་མ་བཙལ་ཀྱང་རུང་བ་དང༌། གཞི་མ་དག་པ་དང༌། མ་བསྟན་པ་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང༌། ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁང་པ་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང༌། ཁང་ཆེན་དཀོན་མཆོག་གམ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩིག་དགོས། ཁང་པར་ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་ཚོལ་བ་དགོས་ཁང་ཆེན་ལ་མི་དགོས། ཁང་པར་ཚད་ལྷག་དགོས། ཁང་ཆེན་ལ་ཚད་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་བཞིན་དུ། རྩ་བར། གཅིག་གི་དོན་དུའོ། །ཞེས་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བཙལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ་མ་བཙལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཚད་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཚད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁང་པ་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་གི་དོན་དུ་དང༌། ཁང་ཆེན་ཡིན་ན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་བརྩིགས་པའི་གནས་ཁང་ཆོས་ཅན། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩིགས་པར་ཐལ། ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། ཁང་པ་དང་ལྷ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁང་ཆེན་གྱི་ཆེན་པོ་དེ། སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ཚད་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་སྔ་མའི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་ཚད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལས་འདིར་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བས་ཆེན་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་འདིར་ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཚིག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཁང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་གྱི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཅིག་

325

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགགི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་གནས་ཁང་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་གཞི་མ་དག་པར་དེ་ཚད་ལྷག་པ་བརྩིགས་པའི་སྦོམ་པོ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དུ་མའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། དུ་མའི་དོན་དུའམ། གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་མང་པོའི་ཕྱིར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྩ་བར། གཅིག་གི་དོན་དུའོ། །ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །ཞེས་པའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁང་པ་ཡིན་ན་གཅིག་གི་དོན་དུ་དང་ཁང་ཆེན་ཡིན་ན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པའི་གཞིའི་ཁང་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་མ་གཏོགས་པའི་གཅིག་གི་དོན་དུ་དང༌། ཁང་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་གཞིའི་ཁང་ཆེན་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩིགས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཀོན་མཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁང་ཆེན་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་ཚང་མང་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁང་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཚང་མང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་བཞིར་ལོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པ་ཡང་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང༌། ཊཱིཀྐ་གཉིས་ལས། འདིར་ཁྱིམ་པ་ཡན་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱིམ་པ་ཡན་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དང༌། ཚད་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

326

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དེ་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་དཔེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀྐ་གཉིས་ལས། དེ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་ཏེ། དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚད་ལས་འདས་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སྦྱར་བ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། འདི་ལྟར་ན་ཁང་ཆེན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །
བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། རྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནའོ། །ཉམས་པར་འདུན་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཟག་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་མི་བཟོད་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཉེས་པ་འཕགས་པ་གྱད་བུ་ནོར་ལ་ཕམ་པའི་གཞི་གང་ཡང་མེད་པར་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ལྷག་མ་དང་དེ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་རང་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་ཀྱང་མ་གོས་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གང་རུང་ལ་ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ངག་གསལ་བས་གཞན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་གཞི་མེད་ཀྱི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་ན་དངོས་གཞི་མ་ཚང་ན་དེ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པར་འདུན་པ་དང༌། གཞི་མེད་པར་སྐུར་བ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དང༌། དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགུ་པ་བག་ཙམ་གྱི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གནས་པའི་ཚིག་གིས་རྫུན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། གང་ཟག་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མི་བཟོད་པས། ཉེས་པ་གྱད་བུ་ནོར་དང་ཨུཏྤལ་མདོག་ཅན་ལ་རི་དྭགས་ཀྱིས་མི་ཚངས་སྤྱོད་མཐོང་བའི་བག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་པས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཙམ་ལྷག་མ་དང་དེ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཁྱད་པར་གཞན་སྔར་ལྟར་བག་ཙམ་གྱི་

327

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགསྒོ་ནས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་བག་ཙམ་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡན་ལག་ལྔས་རྫོགས་ལ་མ་ཚང་ན་དེ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པར་འདུན་པ་དང༌། བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གནས་པའི་ཚིག་རྫུན་པས་སྐུར་བ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དང༌། དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བག་ཙམ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། གྱད་བུ་ནོར་དང་ཨུཏྤལ་མདོག་ཅན་མཐོང་ངོ༌། །མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའང་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་དང་པོ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟློག་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
ལྷག་མ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟུང་བ་བཅུ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ནི། རྩ་བར། བཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །གསོལ་བ་ནི། བཟློག་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཚིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་དོ། །བཟླས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །མཇུག་སྡུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟུང་བ་རྣམས་དངོས་གཞི་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཟློག་པ་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་མ་བཏང་ན་དེ་ལ་ལྷག་མ་སོགས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་ཐོག་མ་བཞམས་བསྒོ་དང༌། དེ་ནས་གསོལ་བ་དང༌། དེ་ནས་གསོལ་བཞིའི་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང༌། དེ་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་དང༌། དེ་ནས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔོན་ལ་གཏོང་ན་ལེགས་མི་གཏོང་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་ནམ། གང་ཟག་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་དག་ལ་བཞམས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། འདིར་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པས་དགེ་སློང་

328

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པས་གཅུགས་པས་ཕན་ཚུན་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། གསོལ་བཞི་རེ་རེ་ལ་གཏོང་ན་ལེགས་མི་གཏོང་ན་རེ་རེའི་ཚིག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་སྦོམ་པོ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། གསོལ་བ་བྱེད་པ་ན་གཞི་གཏོང་ན་ལེགས་གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ལས་བརྗོད་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ལས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་ཡང༌། ཚིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་དོ། །བཟླས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ན་ལས་བརྗོད་ལན་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བ་རེ་རེར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷག་མ་བཞི་པོ་འདི་གནས་སྐབས་གང་ལ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟུང་བ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཕའི་ལྔ་དང་མའི་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕའི་ལྔ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མའི་ལྔ་ཡོད་དེ། བཟློག་ཕམ། དཀོན་མཆོག་སྤོང་བའི་ལྷག་མ་དང༌། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་པའི་ལྷག་མ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་འཇུག་པའི་ལྷག་མ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་དག་གིས་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟུང་བ་ལ་བཞམས་བསྒོ་སོགས་བཟློག་པ་ལྔ་དགོས་པར་མཐུན་པ་དང༌། དེ་ལྔས་སྦོམ་པོ་ལྔ་སྐྱེད་པར་མཐུན་པ་ནི། རྩ་བར། བཟློག་པའི་ནས། རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། མཇུག་སྡུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟུང་བ་ཟུར་བ་མི་སྐྱེད་པ་ནི་མདོ་ཕྱི་མས་སོ། །རྩ་བར། འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་མའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་ཏེ་བཞམས་བསྒོ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ན་སྦྱོར་སྦོམ་སྐྱེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་སྦོམ་

329

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགཔོར་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་མ་བསྐྲད་པར་འགྲོ་བ་བཞིས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་མ་བྱས་པར་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ཚིག་སྨྲས་པ་ནི་སྦོམ་པོ་མི་སྐྱེད་པར་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ལ་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་མ་བྱས་ན་བཟློག་སྒོ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ལ་བསྒོ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང༌། བསྒོ་བར་བགྱིའམ་འོན་ཏེ་མི་བགྱི། བཀའ་བསྩལ་པ། བསྒོ་བར་མི་བགྱིའོ། །བསྒོ་བ་ཆགས་སམ་མི་ཆགས། བཀའ་བསྩལ་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ལྟུང་བ་དུ་བསྐྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་བཞམས་བསྒོའི་གོང་དུ་སྦོམ་པོ་གཅིག་བར་དུ་སྦོམ་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་བཟློག་པའི་མཐའ་ལ་ཡང་ལྔ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ཟེར། ལ་ལ་སྦོམ་པོ་དེ་དག་རེ་རེར་བྱས་ནས་བཅུ་གཅིག་ཟེར། སྦལ་ཏི།.

...

.ཁ་ཅིག །བར་སྦོམ་
མེད་པར་བྱས་ནས་བདུན་བསྐྱེད་ཟེར། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མ་བཞིའི་སྐབས་འདིར་བསྒོ་གྱུར་ལྟུང་བ་སྦྱོར་སྦོམ་བཞི་དང་ལྔ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞམས་བསྒོ་སོགས་དེ་དག་ཟློག་བྱེད་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཟློག་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། བཟློག་པ་ཇི་སྙེད་བྱེད་པ་ལྟུང་བ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རང་ལུགས་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནས། བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པ་ཐ་དད་པ་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཞམས་བསྒོའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བར་སྦོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ག་ལྷས། བཞམས་ཏེ་བསྒོས་ཀྱང་མི་གཏོང་ན། །ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་དང༌། མའི་སོ་ཐར་ཊཱིཀྐ་ལས། ལེགས་པར་བསྒོ་བ་ནི་མི་གཏོང་བ་ན་ཉེས་པས་སོ། །ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང༌། བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་ནི་

330

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཉེས་བྱས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་རྫོགས་པ་སྦོམ་པོ་རེ་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དང༌། འདིར་འགྱུར་བའི་མའི་སོ་ཐར་མདོ་རྩ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་གྲགས་ཆེ་ལ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ཡང་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་བྲལ་གྱི་པཎ་ཆེན་དུལ་བ་ལྷ་དང་བམ་ལྔ་མཁན་པོ་དང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་ཆོས་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྦོམ་པོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། དགེ་སློང་གིས་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་ལེགས་གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ཟག་གི་ཚིག་གིས་བཞམས་ཏེ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ན་ཡང་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྒོ་བ་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བསྒོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་བསྒོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དེ་སྦོམ་པོ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་བསྟན་པས་ན། བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང༌། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་འོག་དང་སྔ་རོལ་ཡང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་སྦྱོར་སྦོམ་གྱི་དུས་ལ་བཞམས་བསྒོ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། དེའི་འོག་ཏུ་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་མི་གཏོང་ན་དེའི་མཐར་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་གཅིག་གོ །ཞེས་དང༌། ཡང་བམ་ལྔ་ལས། བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང༌། གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་རེ་རེ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་ཡུལ་དང་བསམ་པས་ལྕི་བ་དང༌། ཡང་བ་བཤད་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སུ་བྱས་པ་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་བཞམས་བསྒོས་མི་གཏོང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ནི། རྩབ་མོ་འཐུངས་པས་ནོངས་སོ། །

331

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགབཅུ་པ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། རྟུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དབྱེན་ལའོ། །དགེ་འདུན་གྱིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ལ་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་བོའི་ཁབ། གང་ཟག་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པས་ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་བཟློག་པ་ལྔས་རིམ་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་བའི་ཚེ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་དང་དེ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་པའི་ཕྱིར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པ་ལ་བཞམས་བསྒོ་སོགས་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་ལ་མ་ཚང་ན་དེའི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་རྟུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟློག་པ་དང༌། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་འདི་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་གང་དུ་དབྱེ་བའི་མཚམས་ནང་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། ནམ་ཕྱེ་བའི་དུས་བསྟན་པ་སྐྱོན་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པ་དང༌། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་དགེ་སློང་ཁ་སྐོང་འོས་པ་དང༌། དངོས་པོ་གང་གིས་འབྱེད་ཆོས་མིན་ལྟ་བ་དང༌། གང་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ཕན་ཚུན་བཞི་བཞི་སྟེ་འབྱེད་པ་པོ་དང་དགུ་ཡན་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚམས་མ་བཅད་པར་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང༌། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། དབྱེ་བར་བྱ་བ་དག་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང༌། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གཞན་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་དག་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་མི་ཆགས། ཞེས་དང༌། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་ལས། དང་པོ་མཚམས་ནང་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བྱུང་དུས་མི་རྣམས་གུས་པ་ཆེ་བས་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། གཉིས་པ་

332

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་པ་ནི་དགེ་སློང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བཞི་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་དགེ་འདུན་ལོངས་པ་དགོས་པས་ཕན་ཚུན་དགུ་ཡན་ཆད་དགོས་འཕགས་པ་དབྱེ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། བདུད་རིགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་དགེ་འདུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བྱིས་པ་རྣམས། ཞེས་དང༌། དགུ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་མ་གཏོགས་པ་གྲངས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་ཚང་བ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ། ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་གི་དོན་ནི། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སློང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་བཟློག་པ་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་བསམ་པས་སྦྱོར་བ་ཆོས་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དགེ་འདུན་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་མི་གཏོང་ཞིང༌། མཐར་ཐུག་ལས་ཀྱི་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་དང༌། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་ཆོས་ལྡན་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་མི་གཏོང་བར་བརྩོན་པ། མཐར་ཐུག་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དུ་དང་ཆོས་བསླབ་ཚིགས་གཞན་དུ་བཅས་པས་དག་གྲོལ་ཐོབ་པར་ལྟ་བས་འབྱེད་པ་པོ་དེ་འདིའི་བཟློག་པའི་ཡུལ་དུ་དགོས་ཏེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་སངས་

333

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགརྒྱས་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དང༌། བསླབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་ཅི་རིགས་བསྲུངས་པས་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་ལས་གཞན་དུ་འབྱེད་པ་ནི་འདིའི་བཟློག་བསྒོ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཚོ་སྣ་བ་དང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕྱི་མ་དག་མཐུན་པར་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང༌། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང༌། དབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ལས་དང་པོ་བ་ལ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། དགེ་སློང་མ་ལ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི། བཟློག་པ་ལྔ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འབྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབྱེན་ནི་ཕྱེ་བ་སྟེ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་མཐུན་ཞིང་མི་འཕྲོད་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དང༌། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ནི་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་སྨིན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དངོས་གཞི་དང༌། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་ནི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་དུ། མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་དང༌། དགེ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །ཅེས་དང༌། བསྐལ་བར་མནར་མེད་པར་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། མདོ་རྩ་ལས། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་དེ་ཕྱེ་བ་དགེ་འདུན་ལ་ལྡན། མཚམས་མེད་དང་ལྷག་མ་གཉིས་འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན། མཛོད་ལས། དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་དང༌། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྫུན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་བ་ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང༌། མཚམས་མེད་བྱུང་ལ། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གང་སྤེལ་ལས། འབྱེད་པ་པོ་ནི་མཚམས་མེད་དང་ལྡན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མཚམས་མེད་མིན། ཞེས་དང༌། རྩ་བར། མ་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

334

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མ་ལ་དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་དང་ལས་ཀྱི་དབྱེན་འབྱུང༌། དབྱེན་བྱེད་མཚམས་མེད་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། དགེ་སློང་མའི་སྐབས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དགེ་སློང་གིས་འབྱེད་ཅིང༌། དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་སློང་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་པོ་ནི་དེ་ལ་འགྲན་བསྡོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང༌། དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། བཟློག་པ་ཡོད་མེད་འདྲ། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཟློག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མཛོད་ཀྱིས་སོ། །བམ་ལྔ་ལས་བཟློག་པ་གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ཕྱེ་ཟིན་ན་བཟློག་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱེ་ཟིན་པ་དེ་ལ་བཟློག་པ་མི་བྱེད་པར་བསྡུམ་པ་བྱས་ནས་བསྡུམ་ན་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཞི་ལས། དགེ་འདུན་བསྡུམ་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཚད་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེའི་མཚམས་མེད་ལ་བཟློག་པ་ལྔ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མར་དེ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་དང༌། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ལ་བཟོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེའི་མཚམས་མེད་གཉིས་དགེ་འདུན་ཕྱེ་ཟིན་པ་དང་གྲུབ། དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་མཐའ་

335

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་འོས་པ་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མར་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྔར་བསླབ་བྱའི་ལུང་གིས་གྲུབ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱི། ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་མ་དང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བྱུང་བ་ཡོང་དཀའ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་ལས་གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མ་བསྒྲུབས་པ་གང་ཞིག །ལྷས་སྦྱིན་དེའི་ཚེ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ་དེ་ནི་ཞེས་པ་དེ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསྙེགས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་སུ་ཡང་སྟོན་པའི་བཅས་པ་ལས་བཟློག་པའི་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པ་དང༌། དེས་དག་གྲོལ་དུ་ལྟ་བས་ལྟ་བ་གཉིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དང༌། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་བཟློག་བསྒོ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེང་སང་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལྷས་བྱིན་ལྟར་བྱེད་ན་དེའི་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མཚོ་སྣ་པ་སོགས་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྟོན་པ་བཞུགས་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལུང་གི་ཡང་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། དགེ་འདུན་མཐུན་

336

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་རང་སྡེའི་དགེ་འདུན་དགོས། མཐུན་པ་ནི་རོ་གཅིག་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་དགོས། དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་དུ་ཕྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་སྣང༌། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་གཅིག་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པ་སྟེ། ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། དབྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནས། གཉིས་སུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་དང་ལམ་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་སྟེ་སྟོན་པ་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱོགས་སུའོ། །ལམ་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་པོ། ཤ་མི་ཟ་བ་དང༌། འོ་མ་མི་འཐུང་བ་དང༌། ལན་ཚྭ་མི་ཟ་བ་དང༌། གོས་དྲས་པ་མི་གྱོན་པ་དང༌། གྲོང་དུ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དུས་ཀྱི་བཅས་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་པའི་ཚིག་སྟོན་རྒྱུ་མི་སྣང་བས་བམ་ལྔ་ལྟར་ལེགས། འོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གཞན་ནི་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ལས་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་མཐུན་པའི་ལས་དག་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དབྱེན་དེ་མཚམས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དབྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ཟུར་དུ་མི་དགོས་པར་མཚམས་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་བཞི་བཞིའམ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་སོ་སོར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གླིང་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་ཀྱང༌། ཅིག་ཤོས་ལ་འཛམ་གླིང་ཁོ་ན་དང་དགུ་དང་དུས་དྲུག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་གླིང་གསུམ་ན། །དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་

337

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགསྟེ། མཛོད་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་ནའོ་དགུ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དུས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱི་དབྱེན་ལས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་ཟེར་བ་ཤེས་བྱེད་ཡོད་ན་འཐད་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། དེའི་གྲོགས་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་སོགས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་འཁོར་དགེ་སློང་བཞིས། ཉོན་མོངས་བསྙེན་བཀུར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས། ཉེས་པ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་བསྡུ་བ་མཛད་དེ། ལྷས་སྦྱིན་ལ་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བཅས་པའི་རྗེས་དེ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཐེབས་གཅིག་ལ་དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་དེ་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལ་ཞུགས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་བཟློག་པ་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལ། མ་ཚང་ན་དེའི་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ལོངས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟློག་པ་དང༌། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་ནི་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྩི་བ་བསླབ་བྱ་ལྟར་རོ། །
བཅུ་གཉིས་པ་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། རང་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་དེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུགས་སོ་ཞེས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ལ་ཡུལ་ནི་མཉན་ཡོད། གང་ཟག་ནི་འགྲོ་མགྱོགས་དང༌། ནབས་སོ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ནི་རང་སྐྲོད་

338

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་དགེ་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་བ་བཞིའི་རྫུན་སྨྲ་བ། ཉེས་པ་ལུས་ཀྱི་གར་སོགས་དང་ངག་གི་གླུ་འཕྱར་གཡེང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་མ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་དང་དེ་སྤོང་བ་བཅས། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྲད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་རྐྱེན་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་མཐར་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་དང༌། བསྐྲད་པའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞི་དང་མ་ཚང་ན་དེའི་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་ཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་དང་གླེང་བ་དང༌། བསྐྲད་པ་དང༌། རང་སྐྲོད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་དེ་དེ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་རྫུན་སྨྲ་བ་ཉིད་དང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟློག་པ་དང༌། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་གསུམ་པ་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ནི། རྩ་བར། དགེ་སློང་གིས་ལྷག་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གླེང་བ་ཉིད་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལ་དགེ་སློང་དག་གིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ལ་ཡུལ་ཀོ་ཤམ་བྷིར་གང་ཟག་འདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་གླེང་བར་མི་འདོད་པ། ཉེས་པ་དགེ་སློང་སུས་ཀྱང་ལྟུང་བ་གླེང་བར་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ཚིག་སྨྲས་པ་ལ་བསླབ་པ་འདི་བཅས་སོ། །བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་ཕ་རོལ་པོས་བསླབ་གཞི་གླེང་བ་ན་མི་འདོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་བཟློག་པ་ལྔས་བཟློག་ཀྱང་མཐར་མ་བཏང་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་དང་གླེང་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞི་དང་མ་ཚང་ན་དེའི་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་

339

ལྷག་མའི་རྣམ་བཞགཏེ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་དང༌། གླེང་བ་དང༌། དྲན་པར་བྱས་པ་དང༌། བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟློག་པ་དང༌། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མ་ངེས་པའི་སྡེ་ནི། ལྷག་མའི་རྗེས་སུ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དང་པོའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་ནི་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པས་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ། ཉེས་པ་སྦེད་མར་པུས་མོ་གཏད་དེ་ཆོས་བསྟན་པས་མ་ངེས་པ་དང་པོའི་བསླབ་བྱ་འདི་བཅས་སོ། །གཉིས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་དགེ་སློང་ཤི་རི་ཀས་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཆུང་མ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ལ་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་མ་ངེས་པ་གཉིས་པ་བཅས་སོ། །མ་ངེས་པའི་སྡེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་དང༌། ལྷག་མ་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་བུད་མེད་དང་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཀྱང་འབྱུང་དུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། དབེན་པར་བུད་མེད་དང་འདོམ་གང་གིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཀྱང་འབྱུང་ཉེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

340

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྨྲས་པ།

ཐུབ་བསྟན་པད་མོའི་མཚོ་དེ་རྒྱས་གྱུར་པ། །
སྐལ་ལྡན་གཉིས་སྐྱེས་ངུར་སྨྲིག་འཆང་བའི་ཡིད། །
འཕྲོག་པར་བྱེད་ཀྱང་ངན་གོམས་བྱ་རོག་རྣམས། །
དྲི་ངན་མི་གཙང་སྦགས་པའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱོད། །
སྐྱེ་དགུའི་རེ་སྐོང་བསླབ་གསུམ་ནོར་བུ་དེ། །འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་མཚོ་ཆེན་ལ་རོལ་པའི། །གསུམ་ལྡན་ཀླུ་དབང་གཙུག་ཏུ་གཅེས་འཛིན་པས། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གདེངས་ཀས་བསྒྲེངས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

341

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

གསུམ་པ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ལ་དངོས་པོ་སྤངས་པ་དང་འབྲེལ་བའ་ིསྤང་ལྟུང་དང༌། བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལས། འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཇོག་པ་དང༌། །འཁྲུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང༌། །སློང་དང་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། འཆང་བའི་དེ། འབྲལ་བའི་དེ། འཇོག་པའི་དེ། འཁྲུར་འཇུག་གི་དེ། ལེན་པའི་དེ། སློང་བའི་དེ། སློང་རིགས་ཀྱི་དེ། དཔགས་པ་སློང་བའི་དེ། སོ་སོ་ནས་དཔགས་པ་སློང་བའི་དེ། རིན་བསྐུར་པའི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་དང༌། སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་སོ་ཐར་དང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་དོན། རྩ་བར། སྤངས་པ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་མདོ་ལྔ་འབྱུང་ལ། ལྷག་མ་རྣམ་འབྱེད་དང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་ཡང་ཡང་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ཚེགས་ཆུང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་དག་ལུང་དུ་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་ཚིག་ཚོགས་ཆུང་བ་དང༌། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དུས་དང་འབྲེལ་པའི་ཐུན་མོང་བ་དང༌། བདག་པོ་དང༌། ཤན་དང༌། ཕྱིར་བཅོས་དང༌། སྤངས་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་སྟོན་པར། རྩ་བར། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གནས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྣོད་ཉིད་དོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། །ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ། །ཞེས་བྱུང༌། སྤྱིར་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟུང་བ་ལ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། འཆང་གཉིས། འཇོག་གཉིས། འཕྱིས་གཉིས། འབྲལ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་

342

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་ལྟུང་བ་དང༌། ནུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་དང༌། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་དང༌། དམག་ནང་དུ་ཉལ་བའི་དང༌། སྣང་བཅས་སུ་ཉལ་བའི་དང༌། སྤང་བ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་དང༌། སྙིལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བ་སྟེ་ཊཱིཀྐའི་དངོས་བསྟན་བཅོ་ལྔ་དང༌། ཤུགས་བསྟན་ལ་སྔས་པ་གཉིས་དང༌། འཆབ་ཕམ་རེག་ལྟུང་སྟེ་བཞི་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཟླ་འཇོག་གི་དེ། རས་ཆེན་བཞག་འཕྱིས་ཀྱི་ལྟུང་བ། ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་དེ། སྨན་ཞག་བདུན་པའི་དེ། དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྤང༌། ནུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ་མཚན་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་མཚན་མོ་སུམ་ཅུའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། བཅོ་ལྔའི་དེ་དང༌། བཅུའི་དེ་དང༌། བདུན་གྱི་དེ་དང༌། དྲུག་གི་དེ་གསུམ་གྱི་མཐའི་དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟུང་བ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་མཚན་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཚེས་ལ་ཆོས་གོས་རྙེད་དམ། ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ནི་འདིར་སྤང་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི། མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཉིན་མཚན་དང་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྩི་སྟེ། དེ་ཚུན་ཆད་ནས་ཉིན་ཞག་བརྩི་ཞིང་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་གཅིག་གམ་ཞག་དྲུག་གམ་ཞག་བདུན་འདས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཞག་གི་ཐོག་མའི་དུས་བསྟན་ཀྱང་མཐའི་ཡང་མཇུག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མ་སྟེ་ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཁའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་

343

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཞག་ཏུ་བརྩི་བས། གོས་འཆང་སྤང་ལྟ་བུ་ལ། ནས། ལོ་མཇུག་ལ་སྐྱེས་པའི་བུ་ཆུང་གིས་ཟླ་གཅིག་ལས་མ་ལོན་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ལོན་པར་བརྩི་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཐའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མ་སྟེ་ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་མིན་པ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དཔེར་ན་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་རིག་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དུས་འབྲེལ་གཞན་བདུན་ལ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་མཚན་མོའི་ཆ་གསུམ་གང་རུང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གནས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྣོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དམག་གི་ནང་ན་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་གནས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་གཞན་དག་ལ་ནི། མཚན་མོར་གཏོགས་པའི་དུས་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉིན་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཉལ་བ་ལྔ་དམག་ནང་ན་གནས་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་སྟེ། གནས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསླབ་པའི་གཞི་བདུན་པོ་ལ་ནི་དུས་ལྷག་མ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བརྩི་བ་མིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམག་ནང་ན་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དམག་གི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་ནི་ཉིན་པར་གནས་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འགྱུར་ཏེ། དེར་གནས་པ་ཙམ་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆང་འཇོག་འབྲལ་སོགས་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རེངས་ལ། དང་པོ། བར་པ། ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཤར་བའི་ཚད་གཉིས་ཡོད་དེ། ནམ་གྱི་ཆ་བགོས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཤར་བའི་ཚད་དང༌། མཚན་མའི་སྒོ་ནས་དེ་ཤར་པའི་ཚད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནམ་གྱི་ཆའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཤར་ཚད་ཡོད་

344

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དེ། ནམ་ལ་སྲོད་དང་གུང་དང་ཐོ་རངས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བའི། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་ཕྱེད་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་ཕྱིར། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མའི་དང་པོའི་ཕྱེད་པ་ན་རྔ་རྡུང་དུ་ཉེ་བ་ན་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐོ་རངས་གླིང་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྔོ་སྐྱར་གྱུར་པའི་དུས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྔོ་སྐྱར་སྣང་བ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་སྔོ་རེངས་དང༌། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱ་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བ་ནི་སྐྱ་རེངས་གཉིས་པ་སེར་རེངས་དང༌། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་དང་རྒྱུ་སྐར་འོད་མེད་ཅིང་འོ་ཟིའམ་དམར་རེངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པ་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ནས་ནི། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྔོར་སྣང་ཞིང༌། །སྐར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཉམས་ལ། །ནམ་མཁའ་སྔོ་སྐྱར་གྱུར་པ་ཡིན། །ནས། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་འོ་ཟིར་བཤད། །འོ་ཟི་ཉི་མ་ཤར་བར་དུའོ། །ཞེས་དང༌། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་ནམ་མཁའ་དཀར་པོར་སྣང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ཤར་བ་ན་སེར་པོར་སྣང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ཤར་བ་ན་དམར་པོར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང༌། སྐྱ་རེངས་གསུམ་གྱི་སྔོ་རེངས་ནི། ཉི་མའི་འོད་འཛམ་བུའི་གློར་བབས་པ་ན་དེའི་ལོ་མའི་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མདོག་སྔོ་བར་གྱུར་ཅིང༌། སེར་རེངས་ནི་ཉི་མའི་འོད་འཛམ་བུ་ལ་ཕོག་པ་ན་འཛམ་བུའི་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མདོག་སེར་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། དམར་རེངས་ནི་ཉི་མ་ནམ་མཁར་བྱུང་བ་ན་ནམ་མཁའི་མདོག་དམར་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་འཛམ་བུའི་གློར་བབས་པས་མཐའ་སྔོ་སྐྱ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛམ་བུའི་ཤིང་འཛམ་གླིང་འདིའི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་ལའང་དགག་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་འབྲེལ་མེད་པ་དང༌། འཛམ་བུ་པྲྀཀྵ་འཛམ་གླིང་གི་དབུས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་བྱང་ངོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་འཛམ་བུ་

345

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

ཞེས་བྱ་བ་བོངས་ཚོད་ཡང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེའི་མིང་གིས་གླིང་འདི་ལ་འཛམ་གླིང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་བྱང་གི་ངོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བོངས་ཚོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་གིས་གླིང་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཤིང་དེའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདིའི་བཞེད་པ་དྲངས་ཤིང༌། དུས་འཁོར་ནས་བྱང་ནས་བྱང་དུ་བོད་ལི་རྒྱ་ནག་སོགས་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཤིང་དེ་ཡོད་པས་གཞན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ཡང་ཁ་ཅིག །མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཟེར། གཞན་དག་ལྔ་ཆ་ལུས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དགག་པ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་འགོག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་མི་འཆར་ཡང་སུམ་ཆའི་ནང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་རྔ་རྡུང་དུ་ཉེ་བའི་མཚན་མོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚོད་ལ་བབས་པས་ད་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱ་རེངས་འཆར་ལགས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་དེ་མཚན་མོའི་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། ཐུན་ཐ་མ་ནི་ནམ་གྱི་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བབ་སྟེ་ནི་ཐུག་སྟེའོ། །ཆ་ཐ་མ་དེ་ལ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སུམ་ཆ་ལུས་པ་སྤྱིར་བཏང་དང༌། ལྔ་ཆ་ལུས་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོའི་ལུགས་དང་མཚན་མོ་རིང་དུས་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང༌། སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་ལས། སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་དེ་ནི་ཐུན་ཚོད་བཞིའི་ཆའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་

346

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མ་ཡིན་ཞིང་ཐུན་ཚོད་ལ་རྔ་བརྡུང་བར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྔ་ཆ་ལུས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་འཆར་རོ་ཞེ་ན། ནས། མཚན་མོའི་ལྔ་ཆ་ལུས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་ཕྱེད་ནས་འཆར་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མ་བཤད་དོ་ཞེས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷག་མའི་ཞིབ་ཆ་དུས་ཚིགས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྒོ་གཏན་ལས་གཞན་འཆང་འཇོག་འབྲལ་གསུམ་དང་དབྱར་དགག་གསོ་སོགས་དང་དུས་རུང་གི་ཐོག་མ་སོགས་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐོག་མ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་འཛིན་ལ་སྒོ་གཏན་བསླབ་པ་ལ་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་གླིང་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་དབང་དུ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། རང་གླིང་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ནས་བཟུང་ནས། །ཉི་མ་ཕྱེད་བར་འདི་ནི་དུས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། མཚན་ཉིད་འདི་ནི་ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། དོན་འདི་ལ་ནི་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གཏན་ལས་གཞན་དུ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཁོ་ནར་བཞེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་རེ་ཞིག་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་འཚལ་ན། དེས་དུས་གང་གིས་འཚལ་བར་བགྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དུས་དང་དུས་མིན་དུ་རུང་བའི་ཉིན་མཚན་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་རེངས་དང་པོའི་དུས་ཉིན་དུས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་དང་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། གནས་པའི་དུས་ཀྱིས་འདིར་དུས་དང་དུས་མིན་པར་རྒྱུ་བ་དག་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱར་དགག་གསོ་སྦྱོང་ཚེས་བཅོ་

347

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

ལྔའི་དང་པོར་མ་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་གནས་ཚོད་ལྟར་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྔོན་ཙམ་ལའང་དེ་དག་རུང་སྟེ། རྩ་བར། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའིའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཚེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ཉི་མ་ཤར་བར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། སྤང་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ལས་གཙོ་ཆེར་རང་གི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་བསྔོས་པ་ཉིད་ན་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཆོས་གོས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟགས་ནའོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ཉམས་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། འཆང་འབྲལ་འཇོག་སོགས་ཀྱི་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རང་དབང་ཞིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྫས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་དེ་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། རང་གི་དེ་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་གསུམ་གང་ལའང་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྤང་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ལས་གཙོ་ཆེར་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འཆང་འཇོག་འཁྲུར་འཇུག་ལྔ། འཐག་འཇུག་རས་ཆེན་བརྟད་མཐའ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དང་བཅུ་ཚན་བར་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ནི། འཆང་འཇོག་འཇུག་འཕྱིས་བརྒྱད་དང་བཅུ་ཚན་བར་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་ལྟུང་དེ་བཅོ་བརྒྱད་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡིན་ཀྱང་ཞེ་ཐག་པ་ནས་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་བསྔོས་ན་དེ་མི་འབྱུང༌། རབ་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་བྱིན་རླབས་སམ་རྣམ་བརྟགས་མེད་པར་དེ་བཟུང་ཡང་དེ་མི་འབྱུང༌། ཆོས་གོས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་ནའང་སྤང་ལྟུང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་བརྟགས་དང་བྱིན་རླབས་གང་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ནི་བསྔོས་པ་ཉིད་

348

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཆོས་གོས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟགས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བརྟགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། རུང་བར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྔགས་ནི་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་འགྲེང་སྟེ། གཉིས་ཀས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་ནས་བཟུང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་ལྷག་པ་རུང་བར་མ་བྱས་པ་རུང་བ་བྱ་བར་འོས་པ་འདི་མཁན་པོ་ལ་རུང་བར་བགྱིའོ། །མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བར་བགྱིའོ། །རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བཟླས། མཁན་པོ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་རུང་བར་བྱ་ན་ཡང་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་མིང་བརྗེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྟུང་བ་འདི་ལ་བསྔོས་པ་དང་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཤན་འབྱུང་བ་དང་ཤན་རྡེག་པ་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ལའོ། །ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་ན། ཡོ་བྱད་ཙམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདིར་ཤན་ལ་དེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང༌། མཚན་ཉིད་དང༌། རྣམ་གྲངས་དང༌། དབྱེ་བ་དང༌། བསྡུ་བ་དང༌། ཤན་འདྲེས་ཚུལ་དང༌། མུ་བཞི་བརྩི་བ་དང་བདུན། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞག་ཤན་གསུངས་པས་དེ་བྱུང་དོགས་ནས་ཡོ་བྱད་བྱིན་རླབས་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། སྤངས་ཤན་གསུངས་པས་དེ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྡེག་བྱེད་དེས་རང་གི་བརྡེག་བྱ་ལ་ཉེས་པ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཤུགས་དེ། ཤན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤན་གསུམ་གར་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔའམ་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྙེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་

349

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཤན་ཡང་ཡོད་པས་སྤྱིར་ཉེས་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། ཤན་དང༌། རྗེས་ཞུགས་དང༌། རྒྱུན་འབྲེལ་དང༌། ཤུགས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ནི། སྔ་མའམ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ཞུགས་པས་ན་ཤན་དང༌། དེའམ་དེའི་དབང་གིས་གྱུར་པས་ན་རྗེས་ཞུགས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐས་བཤད་པ་ལས་སོ། །བཞི་པ་འདིར་ཤན་ལ་དབྱེ་ན་གོས་ཀྱི་ཤན། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤན། སྨན་གྱི་ཤན། ལྟུང་བའི་ཤན་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཞག་བཅུ་པ་དང་ཟླ་འཇོག་གི་གཉིས་ཡོད། ལྔ་པ་བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ལྟུང་བའི་གཞི་རྫས་ཤན་དང༌། སྤངས་པའི་རྒྱུ་ལྟུང་ཤན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་ལྷུང་སྨན་གསུམ་གྱི་ཤན་དང་པོར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་རྫས་སྔ་མའམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ལྟུང་བའི་གཞིའི་རྫས་དེ་རྫས་ཤན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གོས་ལྷུང་སྨན་གྱི་ཤན་གསུམ་ཡོད། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་ཤན་ལ་ཉེས་པའི་རྫས་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྫས་དེའི་ཉེས་པ་མིན་པའི་ཤན་ནམ་རྗེས་ཞུགས་སྐབས་འདིར་དཔྱོད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤན་རྡེག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མ་བསྐྱེད་གོང་དུའང་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གོས་དེ་རང་གི་སྔ་མའི་ཤུགས་སམ་གཞན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་ལྟུང་བྱེད་པའི་རྫས་སུ་སོང་བ་དེ་གོས་ཀྱི་ཤན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གོས་ལྟ་བུ་དང༌། ཟླ་འཇོག་གི་དེ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་གོས་ལྟ་བུ་གཉིས། ལྷུང་བཟེད་དང་སྨན་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་སྦྱོར་རིགས་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་སྨོས་པས་རང་དང་འདྲ་བ་ལ་ཤན་བརྡེགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་ལ་མི་བརྡེགས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གོས་ཞག་བཅུར་གཏོགས་པ་ནི་ཞག་བཅུ་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཟླ་བ་གཅིག་པར་གཏོགས་པ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་པ་

350

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལའོ། །ལྷུང་བཟེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལའོ། །སྨན་ཞག་བདུན་པར་གཏོགས་པ་ནི་སྨན་ཞག་བདུན་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཙམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སྤང་ལྟུང་བཤགས་པའི་ཚེ་ཕལ་བས་དངོས་པོ་ཕྱིས་རྙེད་རིགས་ན་མཐུན་མི་མཐུན་སྤང་དགོས་ཀྱང་ཕྱིས་རྙེད་རིགས་མི་མཐུན་ལ་སྤང་ལྟུང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དགེ་སློང་དེས་གལ་ཏེ་ཕྱིས་རིགས་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ཙམ་རྙེད་ན་དེའི་ཚེ་བཤགས་པའི་དུས་ན་དགེ་སློང་དེས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་ནི་བཤགས་པ་བྱ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫས་ཤན་དང་ཞག་ཤན་དང་དུས་ཤན་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཡང་བྱིན་རླབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་གི་བརྡེག་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཉེས་པ་གོས་པར་བྱས་པའི་ཞག་ཤན་དེ་ཞག་ཤན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། བརྡེག་བྱ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཞག་ཤན་དང༌། ཞག་ཤན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་གྲངས། བརྡེག་བྱ་བྱིན་རླབས་ཅན་ལ་ཉེས་པ་གོས་པར་བྱས་པའི་ཞག་ཤན་དེ་ཞག་ཤན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞག་ཤན་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། བརྡེག་བྱ་བྱིན་རླབས་ཅན་ལ་ཞུགས་པའི་ཞག་ཤན་དོན་གཅིག །ཡང་ན་ཤན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་ཞག་ཤན། སྤང་ཤན། ལྟུང་ཤན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྤང་ཤན་དང་ལྟུང་ཤན་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ནི། རྫས་དེ་སྤང་གོས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤང་ལྟུང་མི་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང༌། དགེ་སློང་དེ་ལ་སྤང་ལྟུང་བྱུང་ཡང་སྤང་ཤན་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཙམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་ཡོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། མ་བཤགས་པ་ལ་ཕྱིས་ཡོ་བྱད་རིགས་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྙེད་ཅིང༌། བདག་གིར་བྱས་ན་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་འབྱུང་གི་ལྟུང་བ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། སྤངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་

351

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

བར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་འབྱུང་ལྟུང་བ་ནི་མི་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་ཤན་ལྟུང་ཤན་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མ་གོ་སྣང་ངོ༌། །འདིའི་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཤན་ནམ་ཤུགས་བྱུང་ཡང་ཉེས་ཤན་དང་ཞག་ཤན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་གཞི་ལས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །དེ་ལ་ལྟུང་ཤན་མ་བྱུང་ཡང་སྤང་ལྟུང་སྔ་མའི་ཤན་ནམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་ལས། ལྟུང་བ་དེ་ཡང་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྙེད་ན་དེ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཡོ་བྱད་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྐུད་པ་ཙམ་ཡན་ཆད་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་དགོས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་ངོས་ཀུན་ནས་ཁྲུ་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ཐ་མ་ནི་ཁྲུ་གང་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གོ །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཁྲུ་གང་ཁོར་ཡུག་ལས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཆུང་བ་ནི་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤང་ལྟུང་བྱུང་ཡང་བཤགས་དུས་དངོས་པོ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་རྩ་བར། ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང༌། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང༌། མ་མོ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་པས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་འདག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་རྫས་ཤན། ཞག་ཤན། ལྟུང་ཤན་གསུམ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཞག་ཤན་དང་ཞག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྫས་ཤན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྫས་མེད་པར་ཞག་འབའ་ཞིག་གིས་ཤན་གྱི་སྤང་ལྟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་ཤན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྤང་ལྟུང་བྱུང་ནས་མ་བཤགས་ཀྱི་བར་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྫས་སྤང་དགོས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་འདྲེས་ཚུལ་དང༌། ལྟུང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤན་འདྲེས་ཚུལ་

352

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཡོད་དེ། གོས་ཀྱི། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི། སྨན་གྱི། ལྟུང་བའི་ཤན་འདྲེས་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོས་ལྷུང་སྨན་གསུམ་གྱི་ཤན་འདྲེས་དུས་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་སྔ་མ་ལ་རྗེས་ཞུགས་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནམ་རྙེད་པའི་དུས་དེར་ཤན་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། ཚེས་ལ་ཆོས་གོས་རྙེད་ལ་ཚེས་ལྔའི་ཉིན་པར་ཆོས་གོས་དེ་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་བྱེད་དམ་སྔོ་བར་བྱེད་ན་ཕྱིས་དེའི་ཉིན་མོ་ཉིད་ལ་ཆོས་གོས་གཞན་ཞིག་རྙེད་ཀྱང་སྔ་མའི་ཤན་དེས་ཤན་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་གོས་དེ་རྙེད་པ་དང་ཤན་འདྲེས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྫས་ཤན་འདྲེས་དུས་ནི་བརྡེག་བྱ་དེ་ནམ་གྲུབ་པ་ན་ཤན་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་དེ་དང༌། ཟླ་འཇོག་གི་ཤན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ལ་ཤན་འདྲེས་པ་སྟེ། ཚེས་གཅིག་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གོས་ཤིག་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཞག །ཚེས་གཉིས་ནས་དགུའི་བར་གོས་གཞན་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་དང་སྔ་མ་ལ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མའི་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པའི་གོས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་གོས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གོས་ལ་ཤན་འདྲེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཤན་དང༌། མི་མཉམ་པའི་ཤན་འདྲེས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚེས་གཅིག་ལ་གོས་གཉིས་རྙེད་པའི་གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ལ་རང་སྟོབས་དང༌།

353

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་མ་བརླབས་པའི་མཉམ་པའི་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་གིས་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་གོས་གཉིས་བདག་གིར་བྱེད་ལ་ཆོས་གོས་གཅིག་ནི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་མི་བྱེད་ན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་གོས་དེ་གཉིས་ཀ་ཞག་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པས་བརླབས་པ་ལ་བརྡེག་པའི་སྐབས་སུ་སྔ་མའམ་དུས་མཉམ་པས་བརྡེག་ཅིང༌། ཕྱི་མས་བརྡེག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཉམ་པའི་ཤན་བརྡེག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚེས་གཅིག་ལ་གོས་ཚད་ལོངས་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཞག །ཚེས་དྲུག་ལ་རིགས་མཐུན་ཀྱི་གོས་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཚེ། སྔ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་གྱི་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་འཆང་སྤང་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཚེས་གཅིག་ལ་གོས་ཚད་ལོངས་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཞག་པ་ཚེས་ལྔ་ལ་གོས་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་ཞིག་རྙེད་པས་ཚེས་དྲུག་ལ་གོས་ཕྱི་མ་བྱིན་རླབས་སོགས་མ་བྱས་པར་གོས་སྔ་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་གོས་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྔ་མའི་ཞག་བཞིའི་ཤན་དང་རང་གི་ཞག་དྲུག་གི་རང་སྟོབས་བསྡོམས་ནས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་སྐྱེད་པར་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདི་ལ་གཞན་ཡོད་ན་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དེའི་ཤན་ཚུན་ཆད་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གོས་འཆང་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། ཞེས་པ་ནས། གོས་སྔ་མ་རུང་བར་བྱས་སམ་བསྔོས་ཀྱང་གོས་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དག་མ་བྱས་ན་ཞག་བཞིའི་ཤན་དང་དྲུག་གི་རང་སྟོབས་བསྡོམས་པས་སྤང་བ་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟླ་འཇོག་གི་གོས་ཤན་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚེས་གཅིག་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཚད་དུ་མ་ལོངས་པའི་གོས་གཅིག་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས། ཚེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་གོས་གཞན་ཚད་

354

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལོངས་མ་ཡིན་པ་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཚེས་སོ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཚེ་སྔ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྔར་ལྟར་མཉམ་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པས་བརླབས་པ་ལ་དང༌། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་སྔ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་བརྡེག་ཚུལ་སྔ་མ་ལས་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་དང་ཤན་འདྲེས་ཚུལ་དང་ཤན་ལྟུང་སྐྱེད་དུས་གོས་ཀྱི་འདོན་པ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྨན་ཤན་ལ། ཞག་བདུན་པའི་དེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་དེ། ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་གི་ཤན་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཚེས་གཅིག་ལ་བུ་རམ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་རྙེད་པའི་གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཅིག་ཤོས་མ་བརླབས་པར་ཟ་བའི་ཕྱིར་བཞག་པ་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཚེ་སྔ་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བུ་རམ་ལ་རང་སྟོབས། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གོས་སྨན་ལྷུང་བཟེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤན་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། གཉིས་ཀ་ཡང་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་རུང་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚེས་གཅིག་ལ་མར་གཅིག་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཚེས་གཉིས་ལ་མར་གཞན་རྙེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཟའ་ཕྱིར་བཞག་པ་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ཞག་འདུན་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་མར་གྱིས་མར་ལ་དང༌། འབྲུ་མར་གྱིས་འབྲུ་མར་ལ་དང༌། བུ་རམ་གྱིས་བུ་རམ་སོགས་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་དགོས། ཞག་བདུན་པར་རིགས་གཅིག་ལྟ་བུས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཤན་བརྡེག་བྱ་

355

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

རྡེག་བྱེད་གཉིས་ཀ་བྱིན་རླབས་ཅན་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཚེས་ལ་མར་རྙེད་ལ། དེས་ཚེས་གཉིས་ལ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་རྙེད་པར་གྱུར་ན། དེས་སྔ་མ་ཤོས་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ཤོས་བཏང་བར་བྱ་བའམ་རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རུང་བར་བྱ་བ་བྱིན་རླབས་སོགས་མི་བྱེད་ན་སྤང་བ་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མར་དང་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཞག་བདུན་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལའོ། །རིགས་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་རྙེད་པའི་རྫས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་འདྲ་བ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་གིས་སྨན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་བྱིན་རླབས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་པས་དོར་བྱ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན། ཊཱིཀྐ་ལས། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དེ་ཞག་བདུན་འདས་པར་འཆང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། རུང་བའི་ཕྱིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤན་བརྡེག་བྱ་རྡེག་བྱེད་གཉིས་ཀར་བྱིན་རླབས་ཅན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཤན་དང་མ་འབྲེལ་བར་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་རླབས་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བུ་རམ་ཞག་བདུན་པ་དེ་ཡང་རུང་བ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་ན་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་འཆང་ཡང་ཉེས་པ་མི་འོང་བ། རུང་བ་གསུམ་བྱས་པའི་གསེར་སོགས་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐར། རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་ཚོད་ནི། སྐྱུ་རུ་རའི་ཁུ་བ་རྙེད་པ་སྔ་དྲོ་ཐུན་ཚོད་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། གུང་ཡོལ་ནས་སྐྱུ་རུ་རའི་ཁུ་བ་རྙེད་པ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཞག་པ་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་འདས་ཚེ་སྔ་མས་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མས་ཤན་སྟབས་ཀྱིས་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྡེག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཤན་བརྡེག་པ་མེད་དེ། ཐུན་ཚོད་སྨན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དུས་

356

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྔ་དྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང༌། སྔ་དྲོ་སྐྱུ་རུ་རའི་ཁུ་བ་གཉིས་རྙེད་པ་ཐུན་ཚོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཕན་ཚུན་ཤན་མི་བརྡེག་པར་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་འདས་ཚེ་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ནད་ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་གི་སྨན་གྱི་ཤན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དུས་མཉམ་པ་ཚེས་གཅིག་ལ་ཨ་རུ་ར་གཉིས་རྙེད་པའི་གཅིག་ནད་ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་དུ་བརླབ་ཅིང་ཅིག་ཤོས་མ་བརླབས་པར་བཞག་པ་ནད་སོས་ཤིང་ཞག་གི་མཐའི་སྐྱ་རེངས་དུས་སྔ་མས་རང་སྟོབས་དང༌། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཤན་གྱིས་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བ་སྐྱེད། མི་མཉམ་པ་སྔ་མ་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱིས་ཕྱི་མ་བརླབས་པ་ལ་ཡང་ནད་སོས་ཚེ་སྔ་མས་རང་སྟོབས་ཕྱི་མས་ཤན་གྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཨ་རུ་ར་རྙེད་པ་ནད་འཚོ་བཅང་དུ་བརླབས། ཚེས་ཕྱི་མ་གང་རུང་ལ་རྙེད་པ་ཡང་དེར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཞག །དེ་ནད་སོས་ཚེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་སོགས་མ་བྱས་པར་ནད་སོས་པའི་ཞག་གི་མཐའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ཚེ་གསོག་འཇོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་འཕགས་ཡུལ་ནའང་འདོད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་བཞེད་པ་དྲི་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་དང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་གྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འདིར་ཞག་བདུན་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དཔེ་ཙམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཞག་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། དུས་སུ་རུང་བ་དང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང༌། ཞག་བདུན་པ་དང༌། འཚོ་བའི་བར་བཅང་པ་ལ་སོགས་པ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་ཟོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནད་ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་ལ་ཤན་འབྱུང་ཡང་སྲིད་ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་གི་སྨན་ལ་ཤན་བརྡེག་པ་མེད་དེ། དགེ་སློང་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨན་གྱི་ཤན་རྡེག་བྱེད་ཡིན་ན་སྨན་བྱིན་

357

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

རླབས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པ། ནས། ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་རླབས་གང་རུང་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་རླབས་གང་རུང་མེད་ན་གཞིའི་ཡན་ལག་མི་ཚང་ལ། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཚད་ཡང༌། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་ལས། མཐར་ཐུག་བྱིན་རླབས་མེད་པའི་སྨན་བཞི་པོ་སྔ་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་གུང་ཚིགས་འདས་པ་དང༌། ཕྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་དང༌། བྱིན་རླབས་ཅན་རང་རང་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དུས་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱིན་རླབས་དང་ཤན་མེད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་གྱིས། དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་རྣམ་དཔྱོད་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ་ཡོད་པས་གཅེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་དག་ལ་མཐའ་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག.

...

.ཞང་

ཞུང་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། དང་ལ་ལ་ན་རེ།.

...

.ཅོག་འདུལ་འཛིན། ཞག་བཅུ། ཞག་བདུན་པའི་སྤང་བ་སོགས་ལ། ཞག་རེ་
རེ་ལྷག་དགོས་ཏེ། ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་འདའ་དགོས། བདུན་པ་ལ་བརྒྱད་འདའ་དགོས། ཟླ་འཇོག་ལ་ཞག་སོ་གཅིག་འདའ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། ཞག་བཅུ་གཅིག་འདས་པ་ན་འཆང་བའི་སྤང་བའོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་རྩ་བར། གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེས། ཞག་བཅུ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་ལ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞག་བཅུ་གཅིག་འདའ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཅུ་གཅིག་པ་ཐལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉི་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞག་སོ་གཅིག་པའི་ཐོག་མར་

358

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མི་འབྱུང་བར་སོ་གཅིག་འདའ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྨན་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལྟུང་བ་ཁེགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཤན་བརྡེག་པས་ཞག་མཐར་གསོག་འཇོག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་གྱི་གསོག་འཇོག་གི་ལྟུང་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གོས་རིགས་མུ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་ན། ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་བྱང་དར་གྱིས་རས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ལ་བརྡེག །ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བས་བསྒྱུར་བ་ལ་བརྡེག་སྟེ། རྩ་བར། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། དཀར་པོ་ནི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་གསོག་གི་རེ་བ་མེད་པ་དང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ཙམ་དུ་ལོངས་བའི་གོས་ཀྱང་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་གསོག་གི་རེ་བ་ཡོད་ན་ཟླ་འཇོག་གི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཁ་བསྐང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་ཆུང་བ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆོག་པ་དང་འདྲའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ངོ༌། །གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དར་སེར་པོ་ཁ་གསོག་རྙེད་པ་ལ་དམར་པོའམ་སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པ་རྙེད་ཀྱང་རེ་བ་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་བསྡེབས་ནས་ཆོས་གོས་གཅིག་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ནི་ཆོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོས་རིགས་བཟློག་མི་བཟློག་གི་ཤན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། རིགས་ལོག་ཤན་འབྱུང་གི་གོས་དང༌། རིགས་ལོག་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་དེ། རིགས་མི་བཟློག་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་དེ། རིགས་མི་བཟློག་ཤན་འབྱུང་བའི་གོས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་མེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ལོངས་རུང་བའི་གོས་གཅིག་རྙེད་པ། ཁ་སྐོང་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཚེས་བཅུའི་སྔ་རོལ་གྱི་ཚེས་ལ་ཆོས་གོས་ཡོངས་

359

སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་བ།

རྫོགས་རྙེད་དེ་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་མེད་པའི་ཚེ་ན་ཚེས་གཅིག་རྙེད་པའི་གོས་དེ་རིགས་ལོག་ཤན་འབྱུང་གི་གོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཟླ་འཇོག་གི་གོས་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་ནས་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཚེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་རང་སྟོབས་དང་ཆོས་གོས་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གོས་མེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་ལ་ཁྲུ་གང་ཚད་ལོངས་ཁ་གསོག་གི་གོས་གཅིག་རྙེད། ཕྱི་དྲོ་ཆོས་གོས་གཅིག་རྙེད་ནས་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་མེད་ཚེ་གོས་སྔ་མ་དེ་རིགས་བཟློག་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔར་ཟླ་འཇོག་གི་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་གཉིས་ཀས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གཉིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་རྙེད་ནས་ཞག་བཅུ་པ་དེའི་དང་པོ་ལ་བག་ལ་སློན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁྲུ་གང་ཚད་ལོངས་ཁ་སྐོང་རེ་བ་དང་བཅས་པ་གཅིག་རྙེད། ཚེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་གོས་གཞན་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་གོས་དེ་རིགས་མི་བཟློག་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔར་ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་བ་སྐྱེད་པའི་གོས་ཡིན་ཞིང༌། ད་ལྟའང་རིགས་དེར་གནས་ལ་ཕྱི་ནས་ཤན་བརྡེག་བྱའི་གོས་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོས་གོས་མེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁྲུ་གང་ཚད་ལོངས་ཁ་གསོག་གི་གོས་གཅིག་རྙེད། ཚེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་ལའང་དེ་འདྲའི་ཁ་གསོག་གི་གོས་གཅིག་རྙེད་པ་མ་བརླབས་པའི་ཚེ་གོས་སྔ་མ་དེ་རིགས་མི་བཟློག་ལ་ཤན་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། གོས་སྔ་མ་དེ་སྔར་ཟླ་འཇོག་གི་གོས་ཡིན་པ་ལྟར་རིགས་མ་ལོག་ཅིང༌། སོ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་གོས་སྔ་མས་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མས་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་ངོ༌། །འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོའོ། །ཞེས་བྱུང༌། སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཁྲུ་གང་ལས་ཆུང་བའི་གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་དང༌། གང་ལས་སྤང་ལྟུང་འབྱུང་བའི་

360

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གོས་ལྷུང་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་མེད་པ་བཙལ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྤང་རིན་མེད། བར་པ་རང་གཅིག་པུ་ལ་མི་དབང༌། ཕྱི་མ་དེ་སྤངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་བ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་དེའི་ཚེ་གནས་དང་དུས་ཅི་རིགས་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་སྤང་དགོས། དུས་རེ་ཞིག་སྤང་བའམ་གཏན་དུ་སྤང་བ་གང་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་ནི། རྩ་བར། འདི་གསུམ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། འཆང་གཉིས་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བཞིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གིས་བག་ཡངས་སུ་གནས་པར་གནང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

361

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགསྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགགཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྩ་བར། ཡོད་ནའོ། རང་གི་ཉིད་དོ། །ཞག་བཅུར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་ལའོ། །གོས་ལའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཚད་ལའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི། རྒྱུ་མཚན། ངོ་བོ་གསུམ། གླེང་གཞི་བཅས་གནང་གཉིས་ལས་བཅས་པའི་དེ་ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོས། ཉོན་མོངས་ཟང་ཟིང་ལ་གདུ་བ། ཉེས་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཤོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་འཆང་ན་སྤང་ལྟུང་ངོ༌། །ཞེས་བཅས། གནང་བའི་དེ་ནི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་ནི་མེད་ལ། དགེ་སློང་གིས་ཞག་བཅུའི་བར་དུ་གོས་ལྷག་པ་རུང་བ་མ་བྱས་པར་བཅས་པ་གནང་ངོ༌། །ཞེས་གནང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དེ་ལ་འཆང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅས་པ་དང་གནང་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་སླ། གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་གཞི་རང་དབང་བའི་གོས་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་དང་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་བཅས་པ་གང་རུང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ལ་བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བས་སྦྱོར་བ་རང་སྟོབས་ཤན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་ཞག་བཅུར་འཆང་བས་མཐར་ཐུག་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་མར་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་རང་གིར་བཟུང་བའི་གོས་དང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་བདུན་ཡང་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དང༌། གོས་དང༌། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཚད་དང༌། ཡོད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དང༌། ཞག་བཅུར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཞག་

362

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྦྱོར་ལྟུང་མེད་དེ། འདི་དང་འཇོག་སོགས་བརྒྱད་ལ་ཚད་བཟུང་ནས་དེ་བར་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར། གནམ་རྩེད་ལྡེང་མ་ལས། འཆང་འབྲལ་འཇོག་པ་གསུམ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བ། རས་ཆེན་དང༌། དབྱར་རྙེད་བཞག་འཕྱིས། གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་རྣམས་གནང་ལ་ཚད་བཟུང་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལྟུང་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྦྱོར་སྦོམ་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བམ་ལྔར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་མདོག་དཀར་འབྱམ་ཁྲའོ། །ནག་འབྱམ་ནག་འབྱམ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པས་མ་སྤྲོས།
གཉིས་པ་འབྲལ་སྤང་གི་ལྟུང་བ་ནི། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དང༌། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནའོ། །མཚམས་བྱས་པ་ལ་ནི་མཚམས་གནས་ཀྱི་མཐའོ་སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི། རྒྱུ་མཚན། ལྟུང་བའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཅས་གནང་གཉིས་ལས། བཅས་པའི་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ། ཉོན་མོངས་ཆོས་གོས་མེད་པར་སྟོད་གཡོགས་ཙམ་གྱིས་ལྗོངས་རྒྱུ་བ། ཉེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་མ་སྦས་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཤོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་གཅིག་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་རུང་དང་བྲལ་བར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅས། གནང་བའི་དེ་ནི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་འོད་སྲུང་རྒས་པ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུ་རླུང་ནད་ཅན་ལ་སྣམ་སྦྱར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བ་གནང་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འབྲལ་བའི་སྤང་བའི་གླེང་གཞི་ཡང་བཅས་པ་དང་གནང་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ནི་དགེ་སློང་གི་རྟགས་ཉམས་པ་དང་ཆོས་གོས་ཆུད་ཟོས་ཀྱི་ཉེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་

363

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགརུང་དུའང་ཚད་ལྡན་འཇིགས་བཅས་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གནས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྲ་བརྐྱང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བཞིན་དུ་འབྲལ་འདོད་མ་ལོག་པས་སྦྱོར་བ་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བའི་འབྲལ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ཆོས་གོས་གནང་བ་དང༌། གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་ཚད་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་དུ་ཁང་པ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་ཉེ་འཁོར་དང༌། དམིགས་བསལ་རྩིག་པ་མེད་པ་དང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་དག་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་འབྲེལ་ན་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ལ། ཆུ་ནམ་མཁའ་སོགས་བར་དུ་ཞུགས་ན་རྩ་བ་ན་ཡོད་ཀྱང་ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཉེ་འཁོར་ནི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འདོམ་རེ་རེའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་རྩ་བར། མཚམས་མེད་པའི་ལམ་དུ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་མི་ལ་ནི་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུའོ། །དབུས་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཕན་ཆད་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། མཚམས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། བམ་ལྔ་ལས། ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་ཆོད་ན་མཚམས་གཞན་ནི་དྲུང་ན་འདུག་ཀྱང་ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར། ཁ་བསྐང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་ཆུང་བ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆོག་པ་དང་འདྲའོ། །བྱིན་གྱིས་རླབས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ངོ༌། །གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ལ་ཡུལ་ནི་མཉན་ཡོད། གང་ཟག་ནི་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ། །ཉོན་མོངས་ནི་ཟང་ཟིང་ལ་གདུ་བ། ཉེས་པ་གོས་ཀྱི་

364

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁ་གསོག་འཇོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གསོག་གི་གོས་ཟླ་བ་ལས་འདས་པར་འཇོག་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང༌། ཁ་སྐོང་གི་རེ་བས་འབད་རྩོལ་ཆེ་བས་ཐོས་བསམ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་གཞིའི་དངོས་པོ་གོས་ཡིན་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཁྲུ་གང་དུ་ལོངས་ཤིང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ལས་ཆུང༌། རང་དབང་བར་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བར་འཆང་འདོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རང་ངམ་ཤན་གང་རུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པར་འཆང་བས་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མེད་པ་ཡིན་པ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་ཁ་སྐོང་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མེད་པ་དང༌། གོས་དང༌། ཚད་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་དང༌། ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་འཁྲུར་འཇུག་གི་སྤང་ལྟུང་ནི། རྩ་བར། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་གཙོ་བོའོ། །དགེ་སློང་མ་ཉིད་དང༌། དེ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ལའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རང་གི་རྙིང་པ། ནས། མན་ཆད་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདིར་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། ཉེས་པ་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་གོས་པའི་གོས་རྙིང་བ་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་སྦེད་མར་འཁྲུར་བཅུག་པས་ས་བོན་རང་གི་མངལ་དུ་བླུགས་པ་ལས་བུ་ཆགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དགེ་སློང་འོད་སྲུང་གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་ནས་འདི་བཅས་སོ། །རྩ་བར། སྦྲུམ་མ་དབེན་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མ་དད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་སློང་གིས་གཞི་

365

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགདགེ་སློང་མ་དང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཐ་སྙད་བདུན་ལྡན་ལ་བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་སྦྱོར་བ་གོས་རྙིང་འཁྲུར་འཚེད་འཆག་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡན་ཆད་བྱས་པས་སྐྱེད་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ། འཁྲུར་འཇུག་གི་སྤང་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་འདུ་ཤེས་དང་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། རང་གི་དང༌། རྙིང་བ་དང༌། འཁྲུར་གཞུག་པར་འོས་པ་དང༌། གོས་དང༌། དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བསྒོ་པ་དང༌། བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་འཁྲུར་འཚེད་འཆག་གསུམ་བྱས་ཀྱང་དངོས་གཞི་གཅིག་སྐྱེད་དོ། །ཉེ་དུ་ནི་བདུན་ཚ་སོགས་སོ། །རྙིང་བ་དུས་ཚིགས་སུ་མ་སྤྱད་ཀྱང་མི་གཙང་བས་གོས་པས་ཀྱང་སྐྱེད་དོ། །ཊཱིཀྐ་ལས། ཆོས་གོས་བདུན་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བདུན་ཡོད་དེ། ལུང་ལས། ཆོས་གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་ཤ་ནའི་གོས་དང༌། ཟར་མའི་གོས་དང༌། དུ་གུ་ལའི་གོས་དང༌། རས་བལ་གྱི་གོས་དང༌། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང༌། ཉི་འོག་གི་གོས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་ཉེར་དགུ་ཡོད་དེ། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། འཁྲུར་འཇུག་ལེན་དང་སློང་བ་དང༌། །སློང་བར་རིགས་དང་དཔགས་པ་སློང༌། །སོ་སོས་དཔགས་དང་བལ་རྨེལ་དང༌། །མངོན་ཚན་ཉོ་ཚོང་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ། །ཐ་ག་གཉིས་དང་གོས་བྱེད་དང༌། །གོས་བྱིན་འདུག་གནས་ཟ་བ་དང༌། །བསོད་པ་སློང་དང་གཅེར་བུ་སྟེར། །མགྲོན་གཉེར་རིང་འདུག་རས་ཆེན་ཚོལ། །ཆོས་སྟོན་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་དང༌། །སྦྱོར་བཅུག་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང༌། །དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་ལེན་དང༌། །བུད་མེད་དང་འགྲོ་ལྷན་ཅིག་ཉལ། །སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་པོ་གཉིས། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉེར་དགུ་པོ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་རེ་རེས་ཀྱང་བཤད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་བོ། །དགེ་སློང་མས་

366

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། འཁྲུར་འཇུག་ལེན་དང་བལ་རྨེལ་དང༌། །མ་བསྐོས་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང༌། །གོས་བྱེད་པ་དང་གོས་བྱིན་དང༌། །མགྲོན་ལམ་འཇུག་དང་གྲུར་འཇུག་དང༌། །དབེན་པར་འགྲེང་དང་སྦྱོར་བཅུག་དང༌། །སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་པོ་གཉིས། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་ལེན་པའི་དེ་ནི། རྩ་བར། ལེན་ནའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །གོས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཉེར་དགའ་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་གོས་ལེན་པས་འདི་བཅས། གནང་བའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་བརྗེ་བ་ལས་དེ་ལྟར་གནང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་འདོད་ཞེན་ཆེས་པས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་ནན་གྱིས་བླངས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། དགེ་སློང་མ་ལས་གོས་ལེན་པའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གོས་དང་རུང་བ་དང༌། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང༌། ལེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ལེན་ཀྱང་དངོས་གཞི་གཅིག་གོ །
དྲུག་པ་གོས་སློང་བའི་དེ་ནི། རྩ་བར། ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའི་འོ། །ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ཁ་ཆོས་ཀྱིས་བསླུས་ཏེ་གོས་གྱོན་པ་ནན་གྱིས་བླངས་པས་དེ་མ་དད་པས་འདི་བཅས། གནང་བའི་ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་གྲོང་ཕྲེང་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་གོས་ཆོམ་རྐུན་པས་འཕྲོག་པ་སོགས་ལ་སློང་བ་གནང་ངོ༌། །དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་གོས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་བསླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ། སློང་

367

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགབའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་དེ། གོས་ཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སློང་མི་རིགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གོས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་ལས་མི་ཆུང་བ་དང༌། རིན་ཁ་དོག་ཚད་རྣམས་ཀྱི་གང་བསླང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་བསླང་བ་དང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བདུན་པ་སློང་རིགས་པའི་དེ་ནི། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ན་སློང་བར་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའི་འོ། །ཞེས་དང༌། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མི་སྦྱིན་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་གྲོང་ཕྲེང་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་དང་དྲུག་སྡེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མ་བརྟགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་དྲོད་མི་ཤེས་པས་སློང་བ་ན་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་ཆོས་གོས་བྱིན་རླབས་ཅན་མེད་པས་སློང་རིགས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་ཟུང་ཚད་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། སློང་རིགས་པའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་དེ་མེད་པས་སློང་རིགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་ཚད་ལས་མི་ཆུང་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་དང༌། ལེན་པ་དང་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ནས། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཅན་གང་མེད་པ་སློང་རིགས་པ་ལ་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་དྲས་པའི་ཁྱིམ་པའི་སྟོད་གཡོགས་སམ། སྣམ་ཕྲན་གླེགས་བུ་མེད་པའི་བླ་གོས་ཆེ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་ཡིན། མ་དྲས་པའི་ཁྱིམ་པའི་སྨད་གཡོགས་སམ་མ་དྲས་པའི་སྣམ་ཕྲན་མེད་པའི་མཐང་གོས་ཆེ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བདུན་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཁྱིམ་པའི་

368

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྟོད་གཡོགས་ཆེ་ཚད་ནི་རས་ཡུག་ཆེན་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྨད་གཡོགས་ནི་རས་ཡུག་ཕྲན་བདུན་པ་དང་དོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་དང༌། དགེ་སློང་གིའོ། །དེ་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་དགེ་སློང་གོས་འཆང་བར་འདོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཆོས་གོས་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་མེད་པ་མ་འཆོས་ཤིག །འདི་དག་གཞི་སྨད་དུ་བཤད་ཡོད། བརྒྱད་པ་དཔགས་པ་སློང་བའི་དེ་ནི། རྩ་བར། དཔགས་པ་མ་ཕུལ་བར་ཤེས་པ་ནི་མ་དཔགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཉིད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ལ་རང་གི་བློས་དཔགས་པའི་རས་ཡུག་ལས་བཟང་བ་བསླངས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་བདག་ལ་རང་གིས་བློས་དཔགས་པའི་ཡོ་བྱད་ལས་ལྷག་པ་བསླངས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དཔགས་པ་སློང་བའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་ཏེ། གོས་བརླག་པ་སོགས་མ་ཡིན་པས་སློང་མི་རིགས་པ་དང༌། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཚད་རུང་མ་དཔགས་པར་ཤེས་པ་དང༌། དེ་བསླང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །
དགུ་པ་སོ་སོ་ནས་དཔགས་པའི་དེ་ནི། རྩ་བར། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྤུངས་ཆེ་བ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། །གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་ལ་རང་རང་གིས་བློས་དཔགས་པའི་རས་ཡུག་ལས་བཟང་བ་རེ་རེ་བླངས་པས་འདི་བཅས། དགེ་སློང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་སོ་སོས་དཔགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་རེ་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞིའི་དེ། སོ་སོ་ནས་དཔགས་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔའི་གཞན་སྔ་མ་ལྟར་ལས་སོ་སོ་ནས་རེ་རེ་ལེན་པ་དང་རེ་རེ་ཐོབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ཡན་ལག་

369

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །
བཅུ་པ་བསྐུར་བའི་དེ་ནི། རྩ་བར། བསྐུལ་བ་དང་བསྡད་པ་ལྷག་གམ་ཁས་མ་བླངས་ནའོ། །བླངས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་པ་ན་དྲུག་ཅུ་རྒྱས་སྤྲས་པ་སྤོས་འཚོང་ལ་བཅོལ་བའི་རྒྱུས་ཁྱེའུ་དེ་ལ་པ་ན་དྲུག་ཅུའི་ཆད་པ་བྱུང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་རིན་འོང་རྒྱུ་དེ་ཞལ་ཏ་བ་ལ་བསྐུལ་བ་གསུམ་དང་བསྡད་པ་གསུམ་ཚན་གཉིས་ལས་ལྷག་བཞི་པ་གང་རུང་བྱས་ནས་གོས་བླངས་པའི་དངོས་གཞིའི་དེ། བསྐུར་བའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་བདག་དང་ཕོ་ཉ་དང་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་གསུམ་ཆར་མི་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང༌། གོས་ཀྱི་རིན་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་དང༌། བསྐུལ་བ་དང་བསྡད་པ་ལྷག་པ་དང༌། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བསྡུ་བར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང༌། གོས་བླངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །
བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། བསྡུས་དོན་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང༌། །དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །འཁྲུ་བ་དང་ནི་གསེར་དངུལ་ལེན། །མངོན་ཚན་ཅན་དང་ཉོ་འཚོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤང་བ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྲིན་བལ་གྱི་དེ། བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་དེ། ཆ་གཉིས་བསྲེས་པའི་དེ། ལོ་དྲུག་ནང་གི་དེ། མཐོ་གང་གི་དེ། བལ་ཐོགས་པའི་དེ། བལ་རྨེལ་འཇུག་གི་དེ། གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པའི་དེ། མངོན་ཚན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དེ། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་གསར་པ་བྱས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་སྲང་བཅུ་ལས་ལྷག་

370

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པའི་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་རང་ངམ་བསྐོས་པ་གང་རུང་གིས་བྱས་པ་བཀྲམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་གི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་འདྲ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིན་བལ་དང༌། གསར་པ་དང༌། སྟན་དང༌། བྱས་པ་དང༌། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་བཀྲམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚད་གདིང་བ་ལྟར་རོ།།བཅུ་གཉིས་པ་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར། ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དག་གོ །རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །སྔོན་པོ་དང་འདམ་ཁ་དང༌། ཁམ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན། ཉེས་པ་ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་སྟན་གསར་པ་བྱེད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྲིན་བལ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གནག་པ་དང་སྔོ་བ་དང་འདམ་ཁ་དང་ཁམ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ནག་པོ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དང༌། གསར་པ་དང༌། སྟན་དང༌། བྱས་པ་དང༌། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་བཀྲམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་ནི། རྩ་བར། དེ་དག་ཕྱེད་པས་ལྷག་པ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་འཁོབ་བལ་ཅུང་ཟད་དང་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་སྟན་གསར་པ་བྱེད་པས་འདི་བཅས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནག་པོ་ཕྱེད་ལས་ལྷག་པའི་སྟན་བྱེད་པ་དང་གཞན་ཚད་སོགས་འདྲ་སྟེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུག་བལ་ནག་པོ་དག་ཕྱེད་པས་ལྷག་པ་ཉིད་དང་གསར་པ་དང༌། སྟན་དང་བྱས་པ་དང༌། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་བཀྲམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

371

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགབཅུ་བཞི་པ་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་གཞན་ཡོད་པའམ་རང་དགར་བཏང་བས་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱ་བ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་གསར་བྱེད་པས་འདི་བཅས་སོ། །གནང་བའི་ནི་ཡུལ་འབྲོག་གནས་སུ་གང་ཟག་ནི་དགེ་སློང་ལག་གི་བླ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་གསར་པ་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་ན་ཉེས་མེད་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྟན་སྔ་མ་ལས་སྟན་གསར་གཉིས་པ་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང༌། ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པ་དང༌། གསར་པ་དང༌། སྟན་དང༌། བྱས་པ་དང༌། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་བཀྲམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །
བཅོ་ལྔ་པ་མཐོ་གང་གི་ནི། རྩ་བར། གདིང་བ་རྙིང་བ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་གླན་པའི་གདིང་བ་གསར་པ་སྤྱོད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་དྲོད་མི་ཤེས་པས་སོ་སོར་མི་རྟོག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉེས་པ་གདིང་བ་གསར་པ་རྙེད་པས། རྙིང་བ་ལྟོས་མེད་དུ་དོར་བས་སྲིན་བུའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་གཟིགས་ནས། ཁྱིམ་པའི་དད་རྫས་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་གསར་པ་མི་སྡུག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྙིང་བ་བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་འཁོར་བས་སྦྱོར་བར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གིས་གདིང་བ་གསར་པར་རྙིང་བ་ཡོད་ན་བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་འཁོར་བ་མ་སྦྱར་བར་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བཅོ་ལྔ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གདིང་བ་གསར་པས་གསར་པ་དང༌། བྱས་པ་དང༌། གདིང་བ་རྙིང་བ་ཡོད་པ་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་གླན་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

372

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅུ་དྲུག་པ་བལ་ཐོགས་པའི་དེ། རྩ་བར། འཁྱེར་བ་མེད་ན་དཔག་ཚད་གསུམ་ལས་འདས་པར་ལུག་གི་བལ་ཁྱེར་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་ངོ་ཚ་མེད་པས། ཉེས་པ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐར་བལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཐོགས་པས་འགའ་ཞིག་སྐྲག་ལ་ལ་མ་དད་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་དངོས་ཞེན་གྱིས་ལུག་བལ་ཚད་ལྷག་རྒྱང་གྲགས་སམ་དཔག་ཚད་གསུམ་ལས་འདས་པར་ཁུར་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁུར་གྲོགས་ཡོད་ན་རྒྱང་གྲགས་འདས་ཕན་ཆད་རྒྱང་གྲགས་རེ་ལ་སྤང་ལྟུང་རེ་དང་གྲོགས་མེད་ན་དཔག་ཚད་གསུམ་ཚུན་ལ་ལྟུང་མེད་དང༌། འདས་ཕན་ཆད་རྒྱང་གྲགས་ལ་སྤངས་པ་རེ་འབྱུང་ལ་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུག་བལ་དང༌། རུང་བ་དང༌། ཞྭ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང༌། རང་གིས་ཁྱེར་བ་དང༌། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཁྲུ་གཉིས་ལས་རྡུལ་ཁྲུ་དགོས་པས་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱའི་ས་རྒྱང་གྲགས་དང་དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བདུན་པ་བལ་རྨེལ་བ་ནི། རྩ་བར། ཆོས་གོས་རྙིང་བའི་གནས་སུ་ལུག་གི་བལ་དག་གོ །འཆགས་པར་རྨེལ་བའི་འོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་བལ་རྨེལ་དུ་བཅུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བལ་རྨེལ་བར་བསྒོ་ཞིང་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བཅུ་བདུན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གོས་རྙིང་པའི་དེ་དང་འདྲ་ལ་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུག་བལ་དང༌། རུང་བ་དང༌། དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བསྒོ་བ་དང༌། བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེར་རེག་པའི་དེ། རྩ་བར། རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་ནའོ། །ལྕོགས་པ་

373

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགཉིད་ན་དེ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་བྱུང་བ་དང༌། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་ཤཱཀྱའི་སྲས་དགེ་སྦྱོང་སྤྱིས་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་མེད་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བཅས་པ་མ་མཛད་དོ། །བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས་ཉེས་པ་རང་གི་ལག་གིས་གསེར་དང་དངུལ་ལེན་པ་དང་ལེན་དུ་འཇུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་རུང་བར་མ་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། བཅོ་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེར་རེག་པའི་སྤང་ལྟུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། འཐོབ་པར་ལྕོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་འདུག་པ་དང༌། བདག་གིར་བྱས་པ་དང༌། རུང་བར་མ་བྱས་པ་དང༌། རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་ནི། བམ་ལྔ་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ནོར་བུ་དང༌། མུ་ཏིག་དང༌། བཻ་ཌཱུརྱ་དང༌། ཤམ་ཀ་ཤི་ལ་དང༌། བྱི་རུ་དང༌། དངུལ་དང༌། གསེར་དང༌། རྡོའི་སྙིང་པོ་དང༌། སྤུག་དང༌། དམར་པོ་དང༌། གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེས་བྱས་དང༌། ཞེས་སོ། །རུང་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་བདག་ལ་མོས་པའམ་ཡིད་གཏད་པ་དང༌། ཞལ་ཏ་བར་ཡིད་གཏད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ནི་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྦྱིན་བདག་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང༌། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་རླབས་པར་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རེག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ངག་གིས་དང་ཡིག་བསྐུར་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རྩ་བར། གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །
བཅུ་དགུ་པ་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་དེ། རྩ་བར། བསྐྱེད་ཕྱིན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་བྱུང་བཅས་གཉིས་ལས། བྱུང་བ་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ལྭ་བ་ཉེ་དགས་ཐལ་མོ་བརྡབས་པས་མ་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བྱིན་

374

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནོ། །བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས། ཉེས་པ་ཁེ་སྤོགས་འདོད་པས། པ་ན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་དང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་པ་ན་སོགས་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེད་བཏང་བས་ཡུལ་དུས་དེར་གྲགས་པའི་སྐྱེད་ཐོབ་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། བཅུ་དགུ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྙེད་པ་འདོད་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོ་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དང༌། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། པ་ན་དང་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱད་པ་དང་སྐྱེད་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །
ཉི་ཤུ་པ་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པའི་དེ། རྩ་བར། གཞན་གྱིས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་འདྲ། ཉེས་པ་ཉོ་ཚོང་སྣ་ཚོགས་བྱས་པས་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཁ་ཟེར་བས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པ་སྔ་མ་ལྟར་ཉོ་ཚོང་བྱས་ཤིང་སྐྱེད་ཐོབ་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། ཉི་ཤུ་པ་ཉོ་ཚོང་གི་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྙེད་པ་འདོད་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོ་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དང༌། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། ཉོ་ཚོང་གི་སྤྱད་པ་དང༌། སྐྱེད་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །
བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། ལྷུང་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང༌། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང༌། །བསྔོས་པ་དང་ནི་གསོག་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཚོལ་བའི་དེ། འཐག་འཇུག་གི་དེ། འཐག་སྐྱེད་པའི་དེ། བྱིན་འཕྲོག་གི་དེ། བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ། ཞག་བདུན་གྱི་འབྲལ་བའི་དེ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་གྱི་དེ། བསྔོས་བསྒྱུར་གྱི་དེ། གསོག་འཇོག་གི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཅིག་པ་ལྷུང་

375

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགབཟེད་འཆང་བའི་དེ། རྩ་བར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། བྱུང་བཅས་གཉིས་ལས། བྱུང་བ་ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རིན་སློང་བ་བྱུང་ཡང་མ་བཅས་སོ། བཅས་པའི་ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས་ཉེས་པ་ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་ཞག་བཅུ་འདས་པར་འཆང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་རང་དོན་དུ་ཞག་བཅུར་འཆང་བའི་རང་ངམ་ཤན་གྱིས་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཚེ་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཉེར་གཅིག་པ་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དང༌། ལྷུང་བཟེད་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་གསུམ་གྱི་མཐའི་ཚད་དང༌། ཡོད་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དང༌། ཞག་བཅུར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཞག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་ལྟུང་མེད། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྤངས་པ་བྲིམས་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྙིགས་དེ་ཆད་ལས་སུ་མ་ཤི་བར་དུ་བཅང་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་ཟེར།
ཉེར་གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཚོལ་བའི་དེ། རྩ་བར། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསླངས་པས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་ཚོལ་བས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་ངག་གིས་བསླངས་ཏེ་ཐོབ་པས་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཉེར་གཉིས་པ་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། བཟང་པོ་འདོད་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་ཚོལ་བ་དང༌། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསླངས་པའི་ཚོལ་བ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

376

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཉེར་གསུམ་པ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་དེ། རྩ་བར། རིན་མེད་པར་བསྒོ་བས་སམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཐག་ཏུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་ཅེར་ལ་ཐགས་མང་པོ་འཐག་ཀྱང་གླ་མ་བྱིན་པས་མ་དད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། རིན་མེད་པ་དང༌། ངག་གིས་བསྒོའམ་གཞན་གྱིས་བསྒོ་བས་གོས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་འཐག་པ་བཅུག་པ་དང་གྲུབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། གོས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །
ཉེར་བཞི་པ་འཐག་བསྐྱེད་པའི་དེ། རྩ་བར། གལ་ཏེ་སྦྱིན་བདག་གི་ཟད་ནའོ། །ཞེས་དང༌། གྲུབ་པ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་གོས་འབུལ་བ་འཐག་པའི་ཐ་ག་པ་ལ་རས་ཀྱི་སྣ་ཞེང་སྐྱེད་བཅུག་པས་མ་དད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་སྦྱིན་བདག་དང་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང༌། རང་གི་གོས་འཐག་པ་སྐྱེད་བཅུག་པ་དང༌། དོག་པ་ཟད་པ་དང༌། གླ་མ་བྱིན་པ་དང་གོས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་བས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། གོས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །
ཉེར་ལྔ་པ་བྱིན་འཕྲོག་གི་དེ། རྩ་བར། དབྲལ་བར་བྱ་བ། ནས། དེ་གོས་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །དེའི་འམ་དེས་བསྐོས་པ་ལུས་དང་ངག་བསྡུས་པའམ། སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགའ་བོས། ཉོན་མོངས་མི་བཟོད་པས། ཉེས་པ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཞེས་པ་ལ་གོས་བྱིན་ཏེ། ཁོ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་མ་འདོད་པ་ན་གོས་སླར་འཕྲོག་པས་འདི་བཅས་སོ། །ཉེ་དགའ་མིན་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡུལ་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ནི་དགའ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། དགེ་འདུན་བསྡུ་བ་མཛད་ནས། དགའ་བོ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་

377

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགསྨད་དེ། ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་རང་གི་མིན་པའི་གོས་སམ་ཡོ་བྱད་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་ལ་བྱིན་པ་སླར་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ལུས་ལས་ཐ་དད་བྱས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། དངོས་གཞིའི། ནས། མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གོས་རང་གི་མིན་པ་དགོས་ཏེ། རང་གི་ལ་ཉེས་བྱས་དང༌། གཞན་གྱི་ལ་སྤང་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འཕྲོག་པར་བྱ་བ་རང་གི་ཉིད་མ་ཡིན་ནའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། རང་གིས་བྱིན་པ་འཕྲོགས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ན། གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་འཕྲོགས་ན་ལྟ་ཆེས་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གོས་དང་ཡོ་བྱད་འདྲ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གོས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་འཕྲོགས་ན་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། འཕྲོག་པར་བྱ་བ་རང་གི་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གོས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སོ། །འདིར་སོ་ཐར་དང་རྣམ་འབྱེད་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་ཞུ་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་འཕྲོག་པའི་སྤང་བའི་འོག་ཏུ་བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཞུ་བ་ལས་འཕྲོག་པའི་སྤང་བའི་འོག་ཏུ་ཞག་བདུན་ན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བས། ཞེས་སོ། །
ཉེར་དྲུག་པ་དགོན་པའི་དེ། རྩ་བར། དེས་དོན་གྱི་དབང་གིས་གྲོང་གཞན་ན་འདུག་པ་དེ་ལས་ཞག་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ལྷག་པ་ལ་ནི་བག་ཡངས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་རང་ཉམས་བྱེད་པས་ཉེས་པ་དགོན་པར་ཆོས་གོས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་བཞག་པ་དང༌། ཞག་བདུན་འབྲལ་བར་བྱེད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་དགོན་པ་བས་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་ཆོས་གོས་ཅི་རིགས་ཞག་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་འབྲལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་དགོན་པ་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌།

378

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གྲོང་གཞན་དུ་བཞག་པ་དང༌། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བ་དང༌། བར་ཆད་ཀྱི་དབང་མ་གཏོགས་པ་དང༌། ཞག་བདུན་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་སོ། །
ཉེར་བདུན་པ་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར། སྔོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་དུས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་འཆང་བ་ལའོ། །གྲུབ་ན་མཐའི་འོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་དབྱར་གྱི་སྔོན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་སྔ་བར་ཚོལ་བ་དང༌། དབྱར་གྱི་རྗེས་སུ་ཟླ་ཕྱེད་ལས་ལྷག་བཅང་བས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་དབྱར་ལས་སྔོན་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་ཚོལ་བའམ། དབྱར་རྗེས་སུ་ཟླ་ཕྱེད་ལས་ལྷག་བཅང་གང་རུང་སྟེ། ཚོལ་བའི་སྤང་བ་དང་འཆང་བའི་སྤང་བ་རེ་རེ་ལ་དུས་དེས་བཙལ་ལམ་འཆང་བ་དང༌། རས་ཆེན་རུང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། འདི་ལ་ཚོལ་བ་དང་འཆང་བའི་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང༌། ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། གོས་རས་ཆེན་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །
ཉེར་བརྒྱད་པ་བརྟད་པའི་དེ། རྩ་བར། དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་རྙེད་པ་ལ་གདུ་བས། ཉེས་པ་ཚོང་པས་ཕུལ་བའི་དབྱར་རྙེད་དབྱར་ནང་དུ་ཁ་ཟས་བྱས་ཏེ་ཟད་པས་མ་དད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་དབྱར་རྙེད་དབྱར་ནང་དུ་བདག་གིར་བྱེད་དམ། བགོས་སམ། དགག་དབྱེའི་ཉིན་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མ་བགོས་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། འདི་ལ་སྤང་ལྟུང་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ཡོད། དབྱར་ནང་དུ་བདག་གིར་བྱས་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད། དབྱར་ནང་དུ་བགོས་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད། དགག་དབྱེའི་ཉིན་རྗེས་མའི་དུས་སུ་མ་བགོས་པར་ཡོད་ནའང་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྟུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་

379

སྤང་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་བཞགརྣམ་པ་གསུམ་པོ་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང༌། བགོད་པ་དང༌། མི་བགོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ནང་ལོགས་སུ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་བགོས་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། བགོད་ན་ཡང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མ་བགོས་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གོས་བགོད་པའི་དུས་སུ་མ་བགོས་པར་དེ་ལས་འདས་པར་བཅང་ན་ཡང་ལྟུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཉེར་དགུ་བ་བསྔོས་བསྒྱུར་གྱི་དེ། རྩ་བར། གཞན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་ནམ་དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པའི་གོས་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཐོབ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་བསྡོས་པ། བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་བས་གཞན་གྱིས་སྨོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་སྦྱིན་བདག་གི་གོས་སོགས་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པ་རང་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཐོབ་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །
སུམ་ཅུ་པ་གསོག་འཇོག་གི་དེ། རྩ་བར། བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་ནའོ། །དེའོ། །སྐྱ་རེངས་བརྒྱད་པ་ཤར་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཟག་པི་ལེན་དའི་བུའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང༌། ཉེ་གནས་ཀྱི་དགེ་སློང་དག་གིས་ཉོན་མོངས་ལྟོ་འདུན་ཆེ་བས་ཉེས་པ་སྨན་བཞི་གསོག་འཇོག་བྱེད་ཅིང་དུས་དང་དུས་མིན་ཟ་བས་དགེ་སློང་དག་གིས་སྨོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་སྨན་རིགས་བཞི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ། མ་བཤིགས་པར་རང་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་གུང་ཡོལ་དང༌། ཕྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྲོད་ཐུན་གྱི་མཐའ་དང༌། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རླབས་

380

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

པ་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང༌། ནད་འཚོ་བཅང་དུ་བརླབ་ན་ནད་སོས་པའི་ཞག་གི་མཐའ་འདས་པ་ཡིན་ལ། འཚོ་བཅང་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་ལ་ནི་མཐའ་འདས་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་པ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཊཱིཀྐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཀ་ལྱན་མི་ཏྲ་སྟེ།.

...

.མཚོ་སྣ་བས་ཁ་ཆེ་དར་མ་

གྲགས་ཟེར། དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ལུང་དང་མི་མཐུན་པས་དོར་བར་བྱ་ཞིང༌། མ་སྤྲོས་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱུས་དབུས་འགྱུར་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་དྷརྨ་མི་ཏྲས་འདུལ་བའི་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའི་ཞེས་པ་ནས། བར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཀ་ལྱན་མི་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཀ་ལྱན་མི་ཏྲས་ཞག་བདུན་པ་ཁོ་ན་གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བ་དང༌། དུས་རུང་དང་ཐུན་ཚོད་དང་འཚོ་བཅང་སོགས་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་བཤད་ཚུལ་དེ་འདུལ་བ་མདོ་དང་སོ་ཐར་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨན་དེ་གསུམ་ཡང་ཞག་བདུན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང༌། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་གྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ནས། འདིར་ཞག་བདུན་པ་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སོ་ཐར་རྣམ་འབྱེད་གཞུང་བླ་མ་རྣམས་ཞག་བདུན་པ་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་བྱེད་དང་དཔེ་ཡིན་གྱི་དེས་མ་ཁྱབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱེ་བྲག་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང༌། འདིར་ཞག་བདུན་པ་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

381

འབའ་ཞིག་པ།

སྨྲས་པ།

མི་ཤེས་མཚན་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་ལ། །སྡང་བ་དེང་དུས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། །སྔོན་
གྱི་ཀུན་མཁྱེན་ལས་མཁས་ཡོན་ཤཱཀ་དང༌། །ཆོས་བཤེས་ལ་སྡང་ཀ་ལྱ་ན་ལྟོས། །དུས་ཐུན་འཚོ་སྨན་གསོག་འཇོག་སྤང་མིན་ན། །བྱིན་འཕྲོག་སྤང་བ་གོས་ལྷུང་གཉིས་ཡིན་འགལ། །མཚོན་བྱེད་ཙམ་དང་དཔེ་ཙམ་གཉིས་ཀ་ལ། །གསུངས་པའི་དབྱར་རྔས་འདུལ་འཛིན་གཉིས་སྐྱེས་ཚིམ། །གོང་འོག་སོ་སོའི་འཁྲུལ་བཤད་མུན་པ་ཡིས། །མདོ་ཚན་གླེང་གཞིའི་རྒྱུ་སྐར་དང་འགྲོགས་པ། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་འོད་སྤྲོས་མུན་བསལ་ཞིང༌། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་སྤང་ལྟུང་སྲུང་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
འབའ་ཞིག་པ།

གཉིས་པ་ལྟུང་བ་འབའ་ཞིག་བཤགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་སྟེ། སྤྱིར་སྡོམ་ལས། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་ས་བོན་དང༌། །མ་བསྐོས་པ་དང་ཡང་ཡང་དང༌། །ཆུ་དང་ཁྱིམ་དང་བསམ་བཞིན་དང༌། །མགྲོན་མང་རྐུན་མ་མཆོད་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཚན་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་ཞེས་པས་རྫུན་སྐྱོན་སོགས་བཅུ་དང༌། ས་བོན་ཞེས་པས། ས་བོན་འཕྱ་བ་ཞེས་སོགས་བཅུ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་སྦྱོར། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། རྫུན་སྐྱོན་དགེ་སློང་ཕྲ་མ་དང༌། །སྐྱོ་སྡོགས་བྱེད་དང་སྟོན་པ་དང༌། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །བཤེས་ངོར་བྱེད་དང་ཁྱད་དུ་གསོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། རྫུན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་དང༌། སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་དེ་དང༌། ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་དེ་དང༌། །སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའི་དེ་དང༌། སྟོན་པའི་དེ་དང༌། འདོན་པའི་དེ་དང༌། གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་དེ་དང༌། མི་ཆོས་བླ་མ་བརྗོད་པའི་དེ་དང༌། བཤེས་ངོར་བྱས་ཞེས་སྐུར་བའི་དེ་དང༌། ཁྱད་གསོད་

382

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཀྱི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྫུན་སྨྲའི་དེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་དང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རྫུན་དུ་སྨྲ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་བྱུང་བ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་རྫུན་སྨྲས་ཀྱང་རྟེན་མ་ཡིན་པས་མ་བཅས། བཅས་པ་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ལག་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་མཐོ་འཚམས་པ། ཉེས་པ་བྲམ་ཟེ་མཁས་པ་ཞིག་དང་རྩོད་ཅེས་རྫུན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ་མི་རྩོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་གིས་མི་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ལ་ཕམ་ལྷག་སྦོམ་པོ་དང་དེའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རྫུན་བཞི་དང༌། འོག་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་རྫུན་འབྲས་ཆན་གྱིས་ཚོད་མ་འགེབས་པའི་རྫུན་གྱི་ཉེས་བྱས་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྫུན་སྨྲས་ཏེ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་གཞན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫུན་གྱི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པས་འདི་འོག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་མ་ལས། འབྲས་ཆན་གྱིས་ཚོད་མ་འགེབས་པ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་རྫུན་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང༌། སྦོམ་པོ་དང༌། ཉེས་བྱས་དང༌། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྫུན་དང་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རབ་བྱུང་གིས་མནའ་བོར་ན་བསླབ་བྱའི་ཉེས་པ་འབྱུང་སྟེ། རྩ་བར། མནའ་འདོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་དེ། རྩ་བར། དགེ་སློང་གིའོ། །ཞེས་དང༌། སྐྱོན་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ངག་མ་བསྡམས་པས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཞར་འཐེང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྨྲ་བ་ན། གཞན་ཁ་ཟེར་བས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོན་ནས་སྨྲས་ཏེ། ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་སྨྲ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་

383

འབའ་ཞིག་པ།

འགྱུར་གྱི་དགེ་ཚུལ་སོགས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་དེ། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། ཕ་རོལ་པོ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། ནས། དོན་གོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྲ་མའི་དེ། རྩ་བར། ཕྲ་མ་བྱེད་འདོད་པས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཟེར་རོ་ཞེས་སྨྲ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་དབྱེན་གྱི་བསམ་པས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་ལ་ཕྲ་མ་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་ཁ་ཟེར་བས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཉིས་འབྱེད་པའི་ཕྲ་མ་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབྱེ་བའི་བསམ་པ་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། རང་གི་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། ངོར་སྨྲས་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱོ་སྔོགས་ཀྱི་དེ། རྩ་བར། དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ། །སྐྱོ་སྔོགས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་པ་རྩོད་པར་དགའ་བས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པ་སླར་སྐྱོ་སྔོགས་པར་བྱས་པས། ལུང་ནོད་ཁ་དོན་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་གནོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྩོད་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ། སླར་ཡང་སྐྱོ་སྔོགས་པ་སྟེ་སློང་བར་བྱེད་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དོ། །ཕན་ཚུན་དགེ་སློང་ཡིན་པ་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་པ་དང༌། རྩོད་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་དང༌། ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དང༌། ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གཅིག་གམ་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

384

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྐྱོ་སྔོགས་ནི། ཊཱིཀྐ་ལས། སྐྱོ་སྔོགས་་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་འཁྲུག་ལོང་བྱེད་པ་སྟེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཆོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་བུད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་དེ། རྩ་བར། སྟོན་པ་ལའོ། །ཆོས་སོ། །ཚིག་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་རོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་པ་སྲེད་པས་ཉེས་པ་བུད་མེད་གཅིག་པུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་སྟོན་པས་སྐྱེས་པ་བཞག་སྟེ་ཚིག་ལྔའམ་དྲུག་བསྟན་པར་བཅས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་དྲུག་སྡེས། ཁྱི་དང་སྤྲེའུ་དང་བེའུ་དང་ཁྱེའུ་དང་གོག་པ་བཞག་ནས་ཆོས་སྟོན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས། རིགས་(རིག་)པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་ཚིག་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་བསྟན་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་དྲུག་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བུད་མེད་ནས། སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་འདོན་པའི་དེ། རྩ་བར། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཅིག་ཅར་རམ། མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དང་ཡི་གེ་ཡང་འདོན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་མ་ཞི་བས་ཉེས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲ་ཆེན་པོས་འདོན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་རྫོགས་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་དང་བསླབ་བྱིན་དགེ་སློང་གང་རུང་དང་དུས་མཉམ་དུའམ། མཇུག་གང་རུང་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་གམ་ཡི་གེ་གང་རུང་བརྗོད་ན་ཡང་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང༌། ལུང་གི་ཆོས་སམ་ཡི་གེ་དང༌། ཅིག་ཆར་རམ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་དང༌། ཀློག་པའི་ཆེད་དང་འདོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤླཽ་ཀ་མི་དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཚིག་ཅིག་ཅར་བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །མཇུག་ཐོགས་སུ་ཚིག་བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཅིག་ཅར་ཡི་གེ་

385

འབའ་ཞིག་པ།

བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཡིག་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡི་གེ་མཉམ་པས་ཤེ་ན། སློབ་དཔོན་ཨཱ་ཞེས་འདོན་པ་དང༌། ཉེ་གནས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཨཱ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་དེ། རྩ་བར། ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །སྨྲས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་བཅས་གནང་གཉིས་ལས། བཅས་པ་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བསྔགས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས། ཉེས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །གནང་བ་མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་པ་དང་བསླབ་པའི་གནས་སུན་འབྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་གསལ་མས་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་གནང་བ་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་མ་བསྐོས་པར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལ། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཕམ་པའམ་ལྷག་མ་གང་རུང་བརྗོད་དེ། དོན་གོ་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕམ་ལྷག་གང་རུང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བརྗོད་པ་ནི་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་མི་ཆོས་བླ་མ་བརྗོད་པའི་དེ། རྩ་བར། བདེན་པ་ཉིད་ནའོ། །བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གང་ཟག་ཉ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས། ཉ་པ་ལ་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲས་ཤིང་ཕྱིས་སུ་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་ཉ་པ་ལ་མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲས་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་མི་ཆོས་བླ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སོགས་ལ་བརྗོད་པས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་ཆོས་བླ་མ་དང༌། བདེན་པ་ཉིད་དང༌། ཉན་པ་པོའི་མིའི་

386

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

འགྲོ་བ་པོ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང༌། རང་གི་བརྗོད་པ་ཉིད་དང༌། ཕ་རོལ་པོའི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་བཤེས་ངོར་བྱས་ཞེས་སྐུར་བའི་དེ། རྩ་བར། དད་པས་ཕུལ་བ་ལའོ། །དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་མི་བཟོད་པས། ཉེས་པ་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་བསྔོས་སོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མེད་ན་མི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་དད་པས་ཕུལ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་དང༌། གང་ལ་བསྔོས་པ་མིའི་འགྲོ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། རྫུན་དུ་སྨྲས་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོས་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་འདིར་ནི་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་དེ། རྩ་བར། འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་བག་མེད་ཀྱིས། ཉེས་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་འདོན་དུས་ལྷག་མ་སོགས་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། དགེ་སློང་གིས་འདུལ་བའི་ཚིག་གང་རུང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་བསམ་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་དང༌། འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཉིད་དང༌། རང་གི་ཚིག་དང༌། གཞན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །
བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། ས་བོན་འཕྱ་བ་བསྒོ་བ་དང༌། །ཁྲི་དང་གདིང་དང་སྐྲོད་པ་དང༌། །ཕྱིས་གནོན་བྱུང་བ་འདེབས་པ་དང༌། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་བརྩིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་བོན་འཇིག་པའི་

387

འབའ་ཞིག་པ།

དེ་དང༌། འཕྱ་བའི་དེ། བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་དེ། གནས་མལ་གྱི་དེ། གདིང་བའི་དེ། སྐྲོད་པའི་དེ། ཕྱིས་གནོན་གྱི་དེ། རྩ་བ་བྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་དེ། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ཉིས་རིམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པའི་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་དེའི་བྱུང་བ་ནི། རྒན་ཞུགས་ཀྱིས་ལྗོན་པ་བཅད་པས་ལྷས་གནས་མ་རྙེད་པར་སྟོན་པར་ཞུས་པས། དེ་བཅད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཅས། བཅས་པ་ནི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས་ཉེས་པ་ས་བོན་གྱི་ཚོགས་དང༌། འབྱུང་པོའི་གནས་ལྗོན་པ་རང་གིས་གཅོད་པས་འདི་བཅས། ས་བོན་གྱི་དེ། རྩ་བར། མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་དང༌། དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ༌། །ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ན་དངོས་གཞི་དག་གོ །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་དང༌། སྐྱེ་བའི་ཤིང་སོགས་གང་རུང་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། ཉམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པའི་གླེང་གཞི་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། གང་ཟག་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་མི་བཟོད་པས། ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་འཕྱ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པས་འཕྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཅས། དེ་རྩ་བར། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་ཐོས་པར་འཕྱ་ཡང་རུང་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཕྱ་འམ་མིང་མ་སྨོས་པར་ཟུར་གྱིས་གཞོགས་འཕྱས་གང་རུང་བྱས་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔས་སོ། །བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། གྲངས་སུ་བཅུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་གང་ཟག་འདུན་པས་ཉོན་མོངས་ལོག་ཐབས་བྱེད་པས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་གིས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པས་དེའི་ལྟུང་

388

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བྱེད་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་གིས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །གཞན་བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཚིག་གིས་བསྒོ་བའི་དགེ་སློང་ལ་དྲི་བའི་ལན་ལོག་པར་བཏབ་པའམ་མི་སྨྲ་བ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་དུ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་སུ་བཅུག་གམ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་དངོས་གཞི་དང༌། མ་གོ་བའམ་དགེ་འདུན་གྱིས་དེའི་གྲངས་སུ་མ་བཅུག་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། དེར་འདུན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་གྲངས་སུ་བཅུག་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིས་ལོག་པར་སྨྲས་སོ། །ཞེས་གོ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར། ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། དགེ་འདུན་གྱིས་དེའི་གྲངས་སུ་མ་བཅུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༌། བཅུ་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་དགེ་སློང་མང་པོས། ཉོན་མོངས་དྲོད་མི་ཤེས་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་ཉེས་པ་གནས་མལ་མང་པོ་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་པ་ཆུད་ཟོས་པས་འདི་བཅས་སོ། །ཁྲི་ཞེས་པ་གནས་མལ་གྱི་དེ། རྩ་བར། ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། འདས་པ་ལ་ནི་མཐའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ། འདོམ་བཞི་བཅུར་སོང་ངམ་མ་སོང་ཡང་རླུང་གིས་ཕན་ཕུན་ནམ་ཆར་གྱིས་གོས་སར་གཉིད་དང་སྙོམས་འཇུག་གང་རུང་བྱས་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། གནས་མལ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དང༌། སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དང༌། ལྭ་བ་དང༌། སྔས་དང༌། གོར་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་ལྔས་སོ། །བཅུ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་དྲོད་མི་ཤེས་པ་སོ་སོར་མི་རྟོག་པས། ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། གདིང་བ་མང་པོ་བཏིང་ནས་མ་བསྡུས་པར་སོང་བས་འདི་བཅས་སོ། །གནང་བའང་འཆག་པ་རིངས་

389

འབའ་ཞིག་པ།

པ་སོགས་ལ་གནང༌། དེ་རྩ་བར། གནས་ནས་འཕགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་སྔར་ཐལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་རྩྭའམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་བཏིང་བ་མ་བསྡུས་པར་འདོམ་བཞི་བཅུ་སོང་ན་གདིང་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། རང་དང་བསྐོས་པས་རྩྭ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་གདིང་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔས་སོ། །བཅོ་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་གནོད་སེམས་ཀྱིས། ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགེ་སློང་སྐྲོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྐྲོད་པ་ལའོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ༌། །སོགས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགེ་སློང་རང་ངམ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་སྐྲོད་པར་བྱེད་ན་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགེ་སློང་སྐྲོད་དམ་སྐྲོད་དུ་འཇུག་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་མཐོ་འཚམས་ཀྱིས། ཉེས་པ་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སློང་ལ་ཕྱིས་གནོན་བྱས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ན་བ་དང་འཇིགས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་སྔར་ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཐོ་འཚམས་པས་ཕྱིས་གནོན་བྱེད་ན་ཕྱིས་གནོན་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡུལ་དགེ་སློང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སོགས་ལྔ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། གང་ལ་ཕྱིས་གནོན་པར་བྱ་བ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། ནས། ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་མཐོ་འཚམས་པས། ཉེས་པ་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་དུ། ཁྲིའི་རྐང་པ་བཙུགས་ཏེ་དྲག་པོས་མནན་པས། ཁང་པའི་ཐོག་བརྡོལ་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་བསོད་

390

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྙོམས་པའི་དཔྲལ་བ་བསྣད་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། གནོན་པ་ལའོ། །ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་མཐོ་འཚམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཏུ། ཁྲིའི་རྐང་པ་ཕུར་པ་ལྟ་བུ་དབྱུང་རུང་བཙུགས་ཏེ་གནོན་ན་རྩ་བ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། གཙོ་བོ་ཁྲིའི་རྐང་པའི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཕུར་བུ་བཞིན་དུ་གཞུག་ཏུ་ཡང་རུང་དབྱུང་དུ་ཡང་རུང་བས་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང༌། ལྗིད་ཀྱིས་ཕབ་སྟེ་འདུག་གམ་ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་གླེང་གཞི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་གང་ཟག་འདུན་པས། ཉོན་མོངས་བག་མེད་པས་ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་རྩྭ་སོགས་ལ་འདེབས་པ་དང་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཤེས་བཞིན་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་སྲོག་ཆགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རྩྭ་སོགས་ལ་འདེབ་བམ། རང་སྤྱོད་ན་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། སོ་ཐར་ལས། དགེ་སློང་གང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས། རྩྭའམ། ལྕི་བའམ། ས་ལ་འདེབ་བམ། འདེབས་སུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམྦྷིར། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་བྱ་བ་ངན་པར་དགའ་བས། ཉེས་པ་ཉིན་གཅིག་ལ་སོ་ཕག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སུམ་བརྩེགས་སྒོ་དང༌། ཆབ་ཁུང་སོགས་མེད་པ་སྦྱང་ལྟ་བུ་བརྩིགས་པ་ཉིན་དེའི་ཐོ་རངས་ཆར་བའི་ཆུས་གང་སྟེ་ཞིག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པར་བྱས་པ་ལའོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་ན། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཁུང་དང༌། སྒོ་དང༌། རྩ་བ་རྐོས་པ་གསུམ་གང་རུང་མེད་པར་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་ན་དེ་རྩིག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ།

391

འབའ་ཞིག་པ།

ཆུ་ཁུང་མེད་ན་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་གིས་སྐྱེད་ལ་ཡོད་ན་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་རྨང་རྐོས་ན་གསུམ་གྱི་ལྷག་གིས་མི་སྐྱེད་མེད་ན་སྐྱེད། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་ན་གསུམ་ལས་ལྷག་གིས་སྐྱེད་བཅུག་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བ་ལས། ཆུ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཆུ་ཁུང་བཏོད་པ་ལ་ནི་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིག་པ་བྱས་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ། རང་གི་གནས་སུ་ཆུ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ལ་ནི་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ན་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བརྐོས་ཏེ་རྩ་བ་མ་བཙུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། བརྐོས་ཏེ་རྨང་གི་རྩ་བ་བཙུགས་པ་ནས། ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཡ་ཕུབས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཆ་ནི་སྒོ་ཆ་གོང་མ་སྟེ། ནས། སྒོ་ཆ་གོང་མ་དེ་བཙུགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནི་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་མ་གོ་བར་གསུམ་རིམ་བརྩིགས་ན་ལྟུང་བས་ཁྱབ་པར་བྲིས་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ༌། །ཉི་ཤུའོ། །བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། མ་བསྐོས་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང༌། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང༌། །དོན་མཐུན་གྲུ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །དགེ་སློང་མ་ཡིས་སྦྱོར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། མ་བསྐོས་པར་སྟོན་པའི་དེ། ཉི་མ་ནུབ་བར་དུ་སྟོན་པའི་དེ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པའི་དེ། གོས་བྱེད་པའི་དེ། གོས་སྦྱིན་པའི་དེ། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མགྲོན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དེ། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཇུག་པའི་དེ། གཅིག་པུར་འདུག་པའི་དེ། གཅིག་པུར་འགྲེང་བའི་དེ། དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བའི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱུང་བཅས་གནང་གསུམ་ལས། དགའ་བྱེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བྱུང་བའོ། །གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་

392

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་པ་གཏོགས་འདོད་ཀྱིས། ཉེས་པ་མ་བསྐོས་པར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པས་འདི་བཅས་སོ། །ལམ་ཕྲན་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གནང་བས་སྐྱེ་བོ་དཔག་མེད་ལྟད་མོར་འདུས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་སྲོག་ཆགས་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང༌། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་ཞུགས་ནས། ལ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་རྩ་བར། བསྐོས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་མ་བསྐོས་པར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐོས་པའམ་བསྐོས་ཀྱང་སོ་ཐར་ཐོན་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་སོགས་མེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་དེ་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྲོ་བར་བྱས་ཏེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐོས་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་འོས་ཡོད་དེ། ཆོས་ལྔ་ལྡན་བསྐོ་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང༌། མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། གནས་བརྟན་རྒྱལ་ཚབ་ལྟ་བུ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་དང་ལྡན་པ་དང༌། དེས་དགེ་སློང་མ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པས་སུན་མ་ཕྱུང་ཞིང་གལ་ཏེ་སུན་ཕྱུང་ན་ཡང་དེས་ལྟུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དགའ་བྱེད་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་མ་བྱང་བ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས། ཉེས་པ་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཉི་མ་ནུབ་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་ལ་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་སྐྱེད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་ཚེ་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་

393

འབའ་ཞིག་པ།

བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་ཕྲག་དོག་གིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་དགའ་བྱེད་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མ་ལ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་མ་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པར་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་མ་ལ་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་དང༌། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་སློང་འདི་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་ཕྱར་ཀ་གཏོང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་དམ་གཞན་ལ་སྨྲས་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་མའི་ཆོས་གོས་བཟོས་པ་ལས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །གོས་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་བཟོས་ན་གོས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མེད་ན་མི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། གོས་རུང་བ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཚད་ཡན་ཆད་དང༌། བྱེད་པ་དང་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་གང་ཟག་ཚོང་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཉོན་མོངས་སྔོན་གྱི་ཆུང་མར་སྲེད་པས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་བྱིན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། གོས་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་བརླག་སོགས་མེད་པར་བྱིན་ན་གོས་བྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་

394

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་དྲུག་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། གོས་བྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས། ཉེར་ལྔ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་མའི་དོན་མཐུན་དང་ལྷན་ཅིག་འཐམས་ནས་མགྲོན་ལམ་དུ་འཇུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ལམ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་ནའོ། །རྒྱང་གྲགས་རེ་རེར་རོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་པ་མེད་པར་སའི་ལམ་ལ་རྒྱང་གྲགས་འདས་པར་ཕྱིན་ན་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ལམ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང༌། དགེ་སློང་མ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདྲོན་ (མགྲོན་)པ་དང༌། འཐམས་པ་དང༌། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང༌། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་མའི་དོན་མཐུན་དང་འཐམས་ནས་གྲུར་འཇུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འགྲམ་གཉིས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་འཐམས་ནས་ཅིག་ཅར་གྲུ་གཅིག་གིས་ལམ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆུའི་ལམ་དུ་གྲུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུན་ནམ་ཟློག་ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་རྒྱང་གྲགས་འདས་པར་ཕྱིན་ན་གྲུར་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་སྐྱེད་དེ། ལྔ་དགོས་པ་སྔ་མ་ལྟར་ལ་གྲུར་ཞུགས་པ་གཅིག་གོ །ཉེར་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། ཉེས་པ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འདུག་པ་ལའོ། །དེ་ནི་རྐུབ་ཚོས་ཙམ་བཞག་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་གྲོགས་མེད་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པར་འདུག་ན་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ལྔ་

395

འབའ་ཞིག་པ།

ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། གང་ཟག་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་ཆགས་པས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འགྲེང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་མ་དང་ངོ༌། །འགྲེང་བ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འགྲེང་བར་བྱས་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ལྔ་ཚང་དགོས་པར་བཤད། ཉེར་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་བྱུང་བཅས་གནང་གསུམ་ལས། བྱུང་བ་སྦོམ་དགའ་མོས་བསོད་སྙོམས་བླངས་པ་ནི་བྱུང་བའོ། །བཅས་པའི་གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ལྟོ་འདུན་གྱིས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་བཅུག་པ་ཟོས་པས་འདི་བཅས། དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་བཅུག་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱིམ་པར་བརྗོད་དེ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་ཟོས་ན་དེའི་སྦྱོར་བཅུག་ཟོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་དྲུག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུའོ། །
བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ལ།མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། ཡང་ཡང་ཟ་དང་འདུག་གནས་གཅིག །ཕྱེ་དང་བཅའ་དང་སྟོབ་པ་དང༌། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཇོག་དང༌། །ཁ་ནས་མིད་དང་བསོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་ལེན་གྱི་དེ། སྤངས་པའི་ཟས་ཟ་བའི་དེ། སྤངས་པ་སྟོབ་པའི་དེ། འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་དེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་དེ། གསོག་འཇོག་ཟ་བའི་དེ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་དེ། བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་བྱུང་བཅས་གནང་གསུམ་ལས། བཅས་པའི་ནི་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ཟས་ལ་གདུ་བས། ཉེས་པ་ཁུར་བ་ཡང་ཡང་ཟོས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཟོས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་

396

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཁྱིམ་ཐ་དད་པར་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་བྱུང་ན་སྔ་མ་ཟོས་ནས་ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་རྙེད་པ་མེད་པར་ཟོས་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། རྩ་བར། ཅིག་ཅར་ཡང་རུང་ཕྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་མེད་པའི་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་རྙེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཟའ་བ་ལྔ་ནི། འབྲས་ཆན་དང༌། ཟན་དྲོན་དང༌། ལྡེ་གུ་དང༌། ཤ་དང་སྣུམ་ཁུར་རོ། །གོས་ཀྱི་ཚད་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་དེ། རྩ་བར། འདིར་གོས་ཀྱི་མཐར་གྱུར་པ་ནི་ཁྲུ་གང་གི་ཁྱོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་སྔ་ཚོམས་སུ་ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་སྐྱེད་དེ། རྩ་བར། དུས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི་སྔ་ཚོམས་སུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཚེ་འཁོར་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཕྱིན་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། དགེ་སློང་འཁོར་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ་འདོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་དང་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ། ཉེས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རི་བྲག་གནས་སུ་གནས་ཏེ་ཟས་ཟོས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བདག་པོ་ཁྱིམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་འདུག་གནས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཟོས་ན་ཟོས་པ་ལ་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་མི་ན་པར་ཞག་གཅིག་འདུག་ཅིང་ཟས་ཟོས་ན་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་འདྲ། སོ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་ལྟོ་འདུན་གྱིས། ཉེས་པ་ཁྱིམ་པས་མ་དཔགས་པ་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པའི་ཟས་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཚད་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྟོབ་པའི་འོ། །ཡོངས་སུ་མ་དཔགས་པར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཟོས་པ་ནའོ། །མནོས་པའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པའི་ཟས་སྟོབ་པ་ལྷུང་བཟེད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཚད་དཔགས་པ་སྟེ་ཚད་མ་བཟུང་བར་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་པོ་གསུམ་

397

འབའ་ཞིག་པ།

ལས་ལྷག་པར་བླངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཟོས་པ་ན་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་ལེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཁྱིམ་པས་ཚད་མང་པོ་མ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། ཁྱིམ་པས་སྟོབ་པའི་བསོད་སྙོམས་ལྟུང་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཁྱིམ་པ་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་ཡང་རུང་བ་དང༌། བསྟབ་པའི་བསོད་སྙོམས་ཡོངས་སུ་མ་དཔགས་པ་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང༌། ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་ནས་མནོས་ཏེ་ཁྱེར་བ་དང༌། ཟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་དེར་ལྷག་ཟོས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །རྩ་བར། གཞན་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། དེ་ཉིད་དུ་འདུག་སྟེ་ཇི་སྙེད་ཟོས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་པ་བསླབ་པར་གཡེལ་བ་དང༌། བཅད་པར་མི་ནུས་པས་སྤངས་པ་ཟ་བས་འདི་བཅས་སོ། །གནང་བ་ནི་ལྷག་པོར་བྱས་པ་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། སྤངས་པ་ཉིད་དང༌། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དག་ལའོ། །ཟོས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་སྤངས་པ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཟོས་ན་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟས་སྤངས་པ་ཉིད་དང༌། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་དང༌། ཟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་ཟས་ཐོགས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འཚལ་མ་འཚལ་ལགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པར་བགྱིས་པ་ལས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་རྙེད་ཅིང་འཚལ་བར་འཚལ་ན་ལྷག་པོར་བགྱིས་ཏེ་བདག་ལ་བསྩལ་ཏུ་གསོལ། དེ་ནས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱོད་ཀྱིར་གྱུར་གྱི་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དགེ་སློང་ཡུལ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་སྤྱོད་ལམ་མ་ཉམས་ན་ལག་པར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་

398

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བྱ་ཞིང་དེས་མི་ཟའོ། །སོ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་སློང་རྒན་ཞུགས་གཅིག་གིས། ཉོན་མོངས་ཉེས་རྩོམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་ཟས་ཟོས་ཟིན་སྤངས་པ་ལ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པའི་བཟའ་བ་སྟོབ་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྟོབ་ནའོ། །དགེ་སློང་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཟོས་ཤིང་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཟས་ལྷག་པོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོབ་ན་སྤངས་པ་སྟོབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་བསྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་པ་ཉིད་དང༌། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་དང༌། སྟོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ལྔ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྷས་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མི་མཐུན་པ་འདོད་པས། ཉེས་པ་མཚམས་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ལྷན་ཅིག་པའི་འོ། །ཅིག་ཅར་ཟ་བ་དང་ངོ༌། །གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ༌། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟ་དགོས་པའི་ཟས་ན་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་མེད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་འདུས་ཤིང་ཟོས་ན་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ན་བ་སོགས་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཟས་ཅིག་ཅར་ཟ་དགོས་ཀྱི་གནས་ལས་གཞན་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ལོངས་པས་ཅིག་ཅར་ཟ་བ་དང༌། མཚམས་གཅིག་དང༌། དགེ་འདུན་ལས་ལོགས་སུ་འདུས་པ་དང༌། དུས་སྟོན་མ་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་སློང་གི་ཟས་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཟས་སམ་བྱ་བར་འདུ་དགོས་པ་མ་འདུས་པ་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། དུས་རུང་གི་ཟས་ཟོས་པ་བཅུ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བཅུས་དངོས་གཞིའི། ནས། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཡང་ཡན་ལག་སྨོས་པ་ཀུན་ལ་འདི་དང་འདྲ། སོ་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་

399

འབའ་ཞིག་པ།

སྡེས། ཉོན་མོངས་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་ཉེས་པ་ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་ཟོས་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རང་གི་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་བར་ནི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོ་བོའོ། །བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཟོས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་རང་གནས་པའི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དུས་རུང་གི་ཟས་ཟོས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མི་ན་པ་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་དང༌། ཟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་ནག་པོ་ཆེན་པོས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་བྱང་བ་དང་མ་བརྟགས་པས། ཉེས་པ་འབྲས་ཆན་གསོག་འཇོག་བྱས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྔ་དྲོ་བའི་ཟས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཕྱི་དྲོ་བའི་དུས་སུ་དང༌། དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་སྨན་རིགས་བཞི་གང་རུང་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་གསོག་འཇོག་ཏུ་བྱས་པ་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཟོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། སྔར་ཤན་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སོ་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟོས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བྱིན་ལེན་མ་བསྟབས་པ་ཉིད་ལའོ། །ནས། ཁར་རོ། །ཟོས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། སྨན་བཞི་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པ་ཚད་ལྡན་རང་ངམ་རང་འདྲས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་ཤིང་མིད་པ་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཚྭ་ཆུ་ལྟ་བུ་སྨན་ཕྱེད་དང་ཁམ་དུ་མ་ལོང་བའི་ཚད་མིན་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མགུལ་དུ་མིད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་

400

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མ་གཏོགས་པའི་དུས་དང་ཆུ་དང་སོ་ཤིང་མ་གཏོགས་པའི་ཟས་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བྱིན་ལེན་མ་བསྟབས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། ཁར་བཅུག་པ་དང་ཟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་དགུ་པའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་སེར་སྐྱར་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་རང་ཉམས་དང་ལྟོ་འདུན་གྱིས། ཉེས་པ་ཟས་བསོད་པ་བདག་གི་ཕྱིར་སློང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དགེ་སློང་ནད་པ་ལ་སླར་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཁྱིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །རང་གིས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་ན་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། ཟས་བསོད་པ་ཉིད་དང༌། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དང༌། རང་གིས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བཅུའོ། །འཕྲོས་དོན་གསོག་འཇོག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བརྩམས་ལྡང་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གནང་རྐྱེན་མེད་པར་སྨན་རིགས་བཞི་གང་རུང་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཆོག་པར་མ་ཟོས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟན་དེ་ལས་ལངས་པའི་ནོངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་བཤིགས་ན་བརྩམས་ལྡང་ཁེགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟས་ཆོག་པའམ་འཕྲོ་མ་རྫོགས་ན་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འགྲེང་བ་དང༌། ལེན་པ་བདུག་པ་ཁོ་ནར་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲེང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང༌། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བྱིན་ལེན་ལྔ་ཡོད་པ་དང༌། སྟོབ་པ་བསྡད་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷས། འདྲེན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང༌། །མདུན་ན་འདུག་དང་ཆོ་ག་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་གྱི་ཤ་མི་སོགས་བྱིན་ལེན་ཟ་ཆེད་ཁོ་ན་གསུངས། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མཚོ་སྣ་བ་སོགས་ལག་ཉ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་ཡོད་གསུང༌། ཕྱིས་ཀྱི་རང་ཕྱོགས་གྱི་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་མང་དག་ཅི་རིགས་གསུང་

401

འབའ་ཞིག་པ།

ཡང་ལུང་རིགས་མི་གསལ་ལོ། །འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱི་མ་ལེགས་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ལག་ཉ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་ཡོད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་ཟས་ལ་སྦྱོར་ན་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་ལ། གང་གི་ཚེ་འཐུང་བའི་ཚེ་ན་ཆུ་གྲང་མོས་བཏབ་པའི་བརྟགས་པ་དང་བྱིན་ལེན་སྟབས་སུ་བཅུག་ནས་བཏུང་དུ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་བྱིན་ལེན་སྔ་མ་ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པས་ལག་ཉ་འགོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ཕྱི་མའི་བྱིན་ལེན་ཟ་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།.

...

.རྒྱ་ཤ་སོགས། བར་དེར་རུང་ཆུ་བཏབ་པས་བྱིན་ལེན་ཞིག་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཆུ་དྭངས་གྲང་མོ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག །དགེ་སློང་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་གཞན་གྱིས་རེག་ཀྱང་མི་འཇིག་ན་ཆུས་གཏོར་བས་འཇིག་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཆུ་དང་སོ་ཤིང་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚྭ་ཆུ་དང་རྙོག་པ་ཅན་ཕྱེད་དུ་བཤད་པས་ཆུ་དྭངས་བསིལ་ཚྭ་མེད་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང༌། རྙོག་ཆུ་དང་ལན་ཚྭའི་ཆུ་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་དང་རང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང༌། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆུ་གཙང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ལ། བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་གསོག་འཇོག་གི་དུས་འདས་ཀྱང་གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རེག་པ་ནི་དེ་ལ་རེག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལག་གི་རིལ་པའི་འོ་མ་སོགས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ལ་རེག་ཀྱང་བྱིན་ལེན་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ལ་རེག་པ་ནི་རིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་རེག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།.....རྒྱ་ཤ།།

ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལུང་ལས། རྣམ་པ་ལྔས་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཏང་བར་ལེན་པ་དང༌། ཟ་བར་མི་

402

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སེམས་པར་ལེན་པ་དང༌། གཞན་དུ་འདུག་སྟེ་ལེན་པ་དང༌། མདུན་དུ་མ་འདུག་པར་ལེན་པ་དང༌། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། འོ་ན། ཡུལ་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཡུལ་དུ། བྱུག་རིས་སུ་བཞག་པའི་བྱིན་ལེན་བཤད་པ་མི་བཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་དེར་བྱིན་ལེན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཡུལ་གྱི་མི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བསྟན་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། མི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་བསྟན་ན་དེ་ཡང་བྱིན་ལེན་མནོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་མ་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡུལ་འདི་དག་ཏུ་རུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྨད་པ་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་པས་དེའི་མི་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མ་ལ་ཡང་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མི་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཕ་ཡང་སྨོད་པར་བྱེད། ཕུ་ནུ་དང་སྲིང་མོ་ཡང་སྨོད་པར་བྱེད་དེ། དགེ་སློང་གང་ཡུལ་དེར་འགྲོ་བ་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ཏེ་འདིར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གིས་དེར་གང་བཞག་པ་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་ལེན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྣར་བླུག་པ་བྱིན་ལེན་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྲན་ཚེགས་ལས། བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྣར་བླུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་དགོས་ཏེ། མཐོ་བའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་དང༌། མདུན་དྲང་པོར་མཚམས་གཞན་མིན་པར། བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཟས་གྱེན་དུ་འདེགས་ནུས་པ་དང༌། བསམ་པ་ཐག་པས་སྦྱིན་འདོད་པ་དང༌། དེའི་ལག་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བསྟབས་པ་དང༌། ལེན་པ་པོས་ལག་པ་

403

འབའ་ཞིག་པ།

གཉིས་བཀན་པས་ལུས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་སྣོད་ལ་སོགས་པར་ལེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཐོ་བའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མངོན་སུམ་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཐད་དྲང་ནས་བླངས་པ་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི་གློའམ་རྒྱབ་ནས་བླངས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ལྔ་པོ་གང་རུང་གིས་བར་མ་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་དང༌། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། ལྔ་གང་ཞེ་ན། མེ་དང༌། ཆུ་དང༌། བུ་ག་ནམ་མཁའ་དང༌། བདག་པོ་དང༌། རགས་པ་མཚམས་གཞན་ནོ། །རགས་པའི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ནི་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་མི་དང་གླང་པོ་ཅང་ཤེས་དང༌། སྤྲེའུ་ཅང་ཤེས་སོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་སོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིན་འདོད་མེད་ན་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྦྱིན་པར་འདོད་པས། ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། དབང་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྟེར་བ་སོགས་བྱིན་ལེན་ལྔ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། རང་ལུས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས། ཞེས་དང༌། ལུང་དང་བམ་ལྔ་ལས། བྱིན་ལེན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་ལུས་སུ་དང༌། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་སུ་དང༌། ལུས་ཀྱིས་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་དང༌། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་དང༌། བཞག་པའི་ཆོ་ག་ཉིད་ནི་ལྔ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྨད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ལག་པ་བཀན་པས་ལེན་པ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལག་པ་བཀན་པས་ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐར། གང་གིས་ལག་པ་གཉིས་བཀན་པ་དེ་ནི་ལག་པ་བཀན་པ་སྟེ། དེས་བླངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་བམ་ལྔ་ལས། ལག་པ་བཀན་པར་བྱིན་ལེན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ།

404

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ལྔ་གང་ཞེ་ན། མན་ཤེལ་དང༌། ཁྲི་དང༌། ཁྲིའུ་དང༌། ཐུ་བ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཞི་ཉིད་ནི་ལྔ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་དེ། ལུང་གི་བར་སྡོམ་གྱི་བརྒྱད་དང་འདིར་བཤད་པའི་རྟེན་ཤི་བ་དང་ཤོར་བ་གཉིས་སམ་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་གཉིས་བབ་པ་དང་འདྲ་བས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་བར་སྡོམ་ལས། ཕྲོགས་དང་འདྲིལ་དང་རེག་པ་དང༌། །བསྡོས་དང་དགེ་སློང་མིན་འགྱུར་དང༌། །དངོས་པོ་འགྱུར་དང་སྐྱེ་བ་འགྱུར། །དོར་བས་ཀྱང་ནི་བྱིན་ལེན་ཉམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བྱིན་ལེན་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཕྲོགས་པ་དང༌། ཤོར་བ་དང༌། བོར་བ་དང༌། སླར་བབས་པ་དང༌། ཚེའི་དུས་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་དེ་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཟས་ལ་དབང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས། བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་བཞིའམ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལག་ཉ་དང༌། མཚམས་བཙོས་དང༌། ཞག་ལོན་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པའི་ཉེས་པ་བཞི་དང༌། དེ་བཞི་ཟ་བའི་ཉེས་པ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལག་ཉའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། གཞིའི་དངོས་པོ་དགེ་སློང་རང་ངམ་རང་དང་ཟས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བ་དང༌། ཟས་སམ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་དང༌། རུང་ཞིང་ཚད་ལྡན་དང༌། བརྟན་པར་མ་འབྲེལ་བ་དང༌། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་མ་འབྲེལ་བ་དང༌། ཆུད་ཟའི་རྐྱེན་མེད་པ་དང༌། ངོ་བོ་རྫོགས་པ་དང༌། བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྨན་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་བསམ་པ་ལས་གཞན་པས་རང་ངམ་ཆོ་ག་གཅིག་པས་རེག་ན་ལག་ཉ་དང༌། དེ་འདྲ་ཟོས་ན་ལག་ཉར་བླངས་པ་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལག་ཉར་བླངས་པ་མིད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཤས་ནོད་པ་དང༌། དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་ནི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་དང༌།

405

འབའ་ཞིག་པ།

རྐྱེན་ཡང་བམ་ལྔ་ལས། ཆུང་འཛའ་བའི་རྐྱེན་དག་ཉེ་བར་གྱུར་པའམ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དག་མེད་དམ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་དག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་ལ་ལག་ཉ་མི་འབྱུང་ལ་ཟ་འདོད་པས་རེག་ན་ཡང་ལག་ཉར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསླབ་བྱ་ཆེར་མོ་ལས། ལོངས་མི་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་ལ་ལག་ཉ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་རེག་པས་ལག་ཉར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚམས་བཙོས་དང་དེ་ཟོས་པའི་ཉེས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་རྗེན་པ་དེ་རང་ངམ་དགེ་སློང་དབང་བའི་གནས་རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་འཁོར་བའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྟེན་སུ་ཡིན་པས་འཚེད་པ་མཚམས་བཙོས་དང༌། དེ་ཟོས་ན་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་དང༌། མཚམས་ལ་ལས་ཀྱི་དང་རྩིག་པའི་དང༌། ཆུ་སོགས་ཀྱི་མཚམས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། འདིར་རྗེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། ནང་དུ་བཙོས་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་ར་བའི་ནང་དུ་བློ་མཐུན་པར་མ་བསྐོས་ཤིང་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞིར་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུང་ཁང་གཅོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཤེས་དགོས། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། འདིར་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཀུན་དགའ་ར་བའི་ནང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚམས་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅད་པ་དང༌། རྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚམས་དང་དགེ་སློང་གི་གནས་དང༌། དེ་དག་གི་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞག་ལོན་གྱི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གནས་སྔ་མ་ལྟར་དགེ་སློང་དབང་བའི་རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པར་རང་ངམ་རང་འདྲ་བའི་ཟས་སམ་འབྲུ་དང་འབྲས་བུ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་རུང་བ་ཚད་ལྡན་དེ། རྐྱེན་ཆུད་ཟ་བ་སོགས་མེད་པར་ཞག་གཅིག་ལོན་པ་

406

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནི་ཞག་ལོན་ཡིན་ལ། དེ་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་ཟོས་ན་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། ཞག་ལོན་པ་ལ་རྗེན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་མཚམས་ནང་དུ། ནས། རྗེན་པ་དང་བྲལ་བས་ཞག་ལོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་དགེ་སློང་ཞིག་ཞག་འགའ་ཙམ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་ན་ཡང་དེར་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས། དེར་ཞག་ལོན་པ་དང་བཙོས་པ་ཡང་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་བཙོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པའི་དེ་དང་ཟོས་པའི་དེ་ཡོད་དེ། རང་ངམ་རང་འདྲས་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་པའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་ཤིང་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་འབྲུ་ཤ་འོ་མ་སོགས་ཀྱི་རྗེན་པ་འཚེད་པ་པོ་དགེ་སློང་གིས། གནས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་མེས་རྗེན་པ་འབྲེལ་བར་བཙོས་པ་དེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ཡིན། དེ་ཟོས་ན་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་རུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་རུང་སྟེ། དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་བཙོས་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ལ་རྗེན་པ་དགོས་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེར་ནི་རྗེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེན་དང་བྲལ་བའི་ཚད་ཡོད་དེ། ཤ་སྐམ་དང་འབྲས་སོགས་སུམ་ཆ་མེས་ཆུ་སྐོལ་བས་བངས་པ་ཡིན། ལོ་མ་སོགས་སྙི་བས་ཁ་དོག་འགྱུར་བ་དང༌། འོ་མ་སོགས་ཁུ་བ་ལ་ལན་གཉིས་ལུམ་ལུམ་ཁོལ་བ་དེའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། མི་སྙི་བ་རྣམས་ཀྱི་སུམ་ཆ་བངས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། སྙི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། ཁུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་གཉིས་ཁོལ་བ་ཞེས་སོ། །

407

འབའ་ཞིག་པ།

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། སྲོག་ཆགས་བཅས་དང་ཉལ་སར་འདུག །འགྲེང་དང་གཅེར་བུ་དམག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམས་དཀྲུགས་འགྲོ་བ་དང༌། །བརྡེག་དང་གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་དེ་དང༌། ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་དེ་དང༌། ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་དེ་དང༌། གཅེར་བུ་ལ་སྦྱིན་པའི་དེ་དང༌། དམག་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང༌། དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་དེ་དང༌། དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་མྱོང་གི་དེ་དང༌། བརྡེག་པའི་དེ་དང༌། གཟས་པའི་དེ་དང༌། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཀོའུ་ཤམྦྷིར་གང་ཟག་འདུན་པས་ཉོན་མོངས་བག་མེད་ཀྱིས། ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པས་འདི་བཅས་སོ། དེ་རྩ་བར། ཤེས་གཙོའོ། །སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྲོག་ཆགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་དེ་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པས་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ན་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྤྱད་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། རང་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱད་པ་དང༌། སྲོག་ཆགས་ཇི་སྙེད་ཤི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་གཅིག་པའོ། །འདིར་ཆུ་ལ་སྲོག་ཆགས་བརྟགས་པ་དང་ཆུ་ཚགས་ལྔ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས། ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིས་གནོན་བྱས་ཏེ་འདུག་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་པ་ལའོ། །སྤྲོད་པ་ལའོ། །སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིའོ། །ཞེས་དང༌། མངོན་སུམ་དུ་བརྣག་པས་འདུག་

408

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ། ཞུགས་པའམ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཁྱིམ་ལས་བར་འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པ། དགེ་སློང་ལས་གཞན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བསྡད་པ་ན་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་བདུན་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། མི་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲད་རུང་བ་ཉིད་དང༌། འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། མངོན་སུམ་དུ་བརྣག་པས་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཞེ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲེང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དབེན་པར་བརྣག་པས་འགྲེང་ནའོ། །སྐྱབས་ཡོད་པར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོད་དུ་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པར་འགྲེང་སྟེ་སྡོད་ན་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་འཇིགས་པའི་དབང་མ་ཡིན་པ་དང༌། གནས་གཞན་ལ་སེམས་གཏོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། ནས། ཚོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཀུན་དགའ་བོས། ཉོན་མོངས་མ་བརྟགས་པས། ཉེས་པ་གཅེར་བུ་མོ་ལ་རང་གི་ལག་གིས་ཟས་སྦྱིན་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཕོ་ཡང་རུང་མོ་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། རང་གིས་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ། ལྟ་བ་དང་བྲལ་ཆེད་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་སྦྱིན་པ་དང་དེས་ཐོབ་ན་གཅེར་བུ་ལ་སྟེར་བའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་

409

འབའ་ཞིག་པ།

ལྔ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། ལུས་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བཞི་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་མ་དུལ་བས། ཉེས་པ་དམག་ལ་ལྟ་བར་འགྲོ་བས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འཕགས་པས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ཏེ་མཐོང་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་རྒྱལ་པོས་བོས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་དམག་ལ་རང་གནས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ནས་བལྟས་ཏེ་མཐོང་བ་ན་དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། མཐོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་མ་དུལ་བས། ཉེས་པ་ཡུན་རིང་དུ་དམག་ནང་དུ་གནས་པས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དེ་དག་མེད་པར་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་འདུག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དམག་མཚན་ཉིད་པའི་ནང་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་མཚན་གཉིས་འདས་ན། དམག་ནང་ན་གནས་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། མཚན་མཐའ་གཙོ་བོ་དང༌། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིན་མཚན་གསུམ་པའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི། ནས། དགོས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཞག་གཉིས་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགོས་པ་མེད་ན་ཞག་གཉིས་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། དེ་ཕན་ཆད་ཞག་རེ་རེའི་སྐྱ་རེངས་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གནམ་རྩེད་ལྡེང་མ་ལས། སྦྱོར་བ་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གནས་པར་རྩོམ་པ་མཐར་ཐུག་ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རེ་རེར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལྟུང་བ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་དངོས་ལ་ལྟུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེ་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་

410

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་མ་དུལ་བས། ཉེས་པ་དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་དེ་འགོག་པར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རེག་པ་དང༌། ནས། མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་གཞི་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། མཚན་ཉིད་གཞན་འདྲ་བ་ལ་དམག་དཔུང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམག་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཤམས་པ་དཀྲུགས་པའི་ལྟུང་བྱེད། དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོས་མེད་དུ་དམག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་རེག་ན་དམག་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། རེག་པ་དང༌། ཞེས་དང་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་གཞི་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་གིས་གླང་པོ་ཆེ་གོ་བསྐོན་པ་ལ་རེག་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔུང་དཀྲུག་པ་ན་དཔུང་དཀྲུགས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བཤམས་པ་དཀྲུགས་པ་དང༌། ནས། དངོས་གཞི་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། དགེ་སློང་གིས་གླང་པོ་ཆེ་གོ་བསྐོན་པ་བཤམས་པ་དཀྲུགས་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔུང་གི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བལྟ་བས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བལྟ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་གཞི། ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱིས་དངོས་གཞི་གསུམ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བདུན་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་ཞེ་སྡང་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་ཉེས་པ་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་གིས་ཕ་རོལ་ལ་ལུས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་རྐང་པའི་མཐེ་བོའམ་ཉུངས་ཀར་རམ་རྩྭ་དག་གིས་བརྡེག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དག་གིས་འཕང་བ་གང་རུང་གིས་འཕོག་ན་བརྡེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་

411

འབའ་ཞིག་པ།

ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྙོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་དང༌། ཕ་རོལ་པོ་བརྡེག་པར་བྱ་བ་དགེ་སློང་ཉིད་དང་ནས། ཐ་ན་ལུས་ལ་རེག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་ཞེ་སྡང་གིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་པར་གཟས་པས་དེ་སྤོང་པའི་འདི་བཅས་སོ། །བརྡེག་པར་གཟས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩ་བར། བརྡེག་པར་གཟས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་ཉེས་རྩོམ་གྱིས། ཉེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་དག་བཅབ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་བཅབ་སྟེ་མཚན་མོ་འདས་ན། གནས་ངན་ལེན་བཅབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་དོ། །ལྔ་བཅུའོ། །
བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང༌། །བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཆོས་དང་སྨྲ། །དགེ་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་དང༌། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚ་བའི་དུས། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཟས་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་དེ། མེ་ལ་རེག་པའི་དེ། འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱི་དེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་དེ། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་གཏོང་བའི་དེ། སྤངས་པ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དེ། བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་དེ། ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བའི་གོས་གྱོན་པའི་དེ། ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་དེ། ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་ཞེ་དགུས། ཉེས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གི་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཁྱིམ་པ་སྦྱིན་པ་པོ་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་གིས་ནད་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་དགེ་སློང་ལ་ཁྱིམ་

412

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཟན་གཅོད་པའི་ཚིག་གིས་གཅོད་པ་ན་ཟན་གཅོད་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔར། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆེད་དུ་བསམ་པ་དང༌། ཟན་བཅད་པར་བྱ་བ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དང༌། ཚིག་གིས་བསྒོ་བས་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། བྱུང་བཅས་གནང་གསུམ་ལས། བྱུང་བ་དྲུག་སྡེས་སྡོང་པོ་བསྲེགས་པས་དུག་སྦྲུལ་བྱུང༌། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་འགྲན་ངོར་ལ་དགའ་བས་ཉེས་པ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་རྩེ་བས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །གནང་བ་སྤོས་དང་མར་མེའི་ཆེད་དུ་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། རེག་ནའོ། །ཞེས་དང༌། རང་ངམ་བསྐོས་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་གིས་དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འཇུག་ན་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། མེ་སྦར་རམ་གསོད་དམ་མེ་རེག་པའི་བུད་ཤིང་སྒུལ་ལམ་མེས་མ་རེག་པའི་བུད་ཤིང་སྒུལ་ལམ། མེ་དང་བཅས་པའི་བུད་ཤིང་འདྲེན་ནམ་སྒུལ་ལམ་མདག་མ་སྤུང་ངམ་འབྲུ་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་དྲན་བྱས་ན་དེ་མི་ཡོང་སྟེ། ལུང་ལས། དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་མེ་ལ་རེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་དྲན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུས་དྲན་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་སྤྱིར་བཀག་ལ་རྐྱེན་ལྟོས་ཀྱིས་གནང་བ་དང༌། ངེས་པ་ལྔ་བྲལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང༌། བྱེད་པའི་རྟེན་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔའི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས། དུས་བྱ་བ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྔོན་དང༌། ཡུན་ཚད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ནམ་དགོས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་བ་ཡང་རུང་བ་དང༌། དེར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་དང༌། འཇིག་རྒྱུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཀག་ལ་རྐྱེན་ལྟོས་ལ་མ་གནང་བ་ལ་དུས་དྲན་མི་ཆགས་ལ། ངེས་པ་ལྔ་ནི། ཡུལ་ངེས་པ་ཨསྨྲ་པ་རན་ཏར་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང༌། དུས་ངེས་པ་ཚ་དུས་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང༌། ཕྱོགས་ངེས་པ་ནང་རེ་བཞིན་གདོང་དང་ཁ་འཁྲུ་བ་དང༌། དངོས་པོ་ངེས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མ་བསྡུས་པར་འདོམ་ཞེ་དགུར་ཕྱིན་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་

413

འབའ་ཞིག་པ།

པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་གནས་པ་སྡོམ་ལྡན་མ་ཡིན་ན་དུས་དྲན་གྱི་གཞི་མིན་པས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱ་བ་མེ་རེག་ལྟ་བུར་ཞུགས་ཟིན་ན་ལྟུང་བ་བྱུང་ཟིན་ལ་རེག་འདོད་མེད་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང༌། དུས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་སྔར་བྱས་ཏེ་མེ་ལ་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དུས་ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཇི་ཙམ་དགོས་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་མང་ཡང་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགོག་པའི་དུས་དྲན་དང༌། བརྒྱུད་པ་རྒྱུར་འགྲོ་འགོག་པའི་དུས་དྲན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བུད་མེད་ཆུས་ཁྱེར་བ་འཛིན་པ་ན་མ་སྲིང་གི་འདུ་ཤེས་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་སྡོད་ཚེ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མྱུར་དུ་ལྡང་བའི་དུས་དྲན་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་པ་འགོག་པ་དང༌། ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་བྱེད་ཚེ་ཕན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པ་ཞེ་སྡང་འགོག་པའི་དུས་དྲན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མེ་རེག་གི་ཚེ་སྤྱིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གནང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་དྲན་ཐམས་ཅད་བཤད་དེ། ལུང་ལས། སྟོན་པའི་བྱ་བ་དང༌། ཆོས་དང༌། དགེ་འདུན་དང༌། སློབ་དཔོན་དང༌། མཁན་པོ་དང༌། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན། རྩ་བར། སྟོན་པ་དང༌། ནས། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟགས་པ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞག་འདས་རྟེན་བབས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དྲན་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགའ་བོས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པས། ཉེས་པ་ཉེ་དགའ་བཅུ་བདུན་སྡེས་གནས་དབྱུང་བྱས་ཚེ་འདུན་པ་ཕྱིར་གཏོད་ཅིག་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བ་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འདུན་པ་ཕུལ་བ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་

414

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གིས་ཡན་ལག་ལྔས་ཚིག་དེ་སྨྲས་ན་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་དང༌། ལས་དང་དེ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང༌། དེས་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། བྱུང་བཅས་གནང་གསུམ་ལས། བཅས་པའི་གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ནུབ་གཉིས་ལས་ལྷག་ཉལ་བས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་པར་མཚན་མོ་གསུམ་པ་ལ་ཉལ་ནའོ། །མཐར་རོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་གཉིད་ལོག་སྟེ་མཚན་མོ་གསུམ་འདས་ན། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། མ་ཚང་ན་ན་སྨད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི། ནས། གཉིད་ལོག་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མོ་གསུམ་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། སྔོན་བོང་བུའི་རྫི་དགེ་སློང་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་ཉེས་པ་སྟོན་པས་ཐར་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་བྱེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་ངན་མི་གཏོང་བས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པའི་ཚིག་མི་གཏོང་བ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་སྡིག་ལྟ་སྐྱེས་པ་བཞམས་སྒོ་དང༌། གསོལ་བཞིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི་ནས། མཇུག་སྡུད་རྫོགས་པ་དང༌། དེར་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་འདོད་པ། ཉེས་པ་དགེ་སློང་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བ་གནས་དབྱུང་བྱས་པ་ལ་གཏམ་འདྲེ་བ་

415

འབའ་ཞིག་པ།

སོགས་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་གདམས་ངག་སྦྱིན་ནའོ། །ལྟ་བ་སྨྲ་ནའོ། །ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ནའོ། །གནས་སུ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལྷན་ཅིག་སྤྱད་དམ་ཞག་གཅིག་གནས་ན་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི། ནས། གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །ང་དྲུག་པའོ། །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་འདོད་པ། ཉེས་པ་དགེ་ཚུལ་ཚེར་མ་དང་ཆེན་པོ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པས་འདོད་པ་སྤྱད་པ་བར་ཆད་དུ་གསུང་བ་བར་ཆད་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བས་དགེ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱས་པ་ཉེ་དགས་བསྡུས་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མི་གཏོང་ན་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་མ་གཏོགས་སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན་བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་ཚུལ་དེ་ལ་ལུང་འབོགས་པ་དང༌། ནས། བསྙེན་བཀུར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང༌། གནས་སུ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་མཐར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། མཚན་མོའི་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་སུ་གཞན་གྱིས་བསྲུལ་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་མི་བཟོད་པ་དང་རྙེད་པ་འདོད་པས། ཉེས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གར་མཁན་གྱི་བྱས་ཚུལ་མ་བཟོད་ནས་ཁྱིམ་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གར་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྔོན་པོའམ། དམར་པོའམ། ངུར་སྨྲིག་གིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་རང་གི་གོས་ཐ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྣོད་དང་སོགས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་དཀར་པོ་སོགས་རང་གི་གོས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁ་གཅོད་དང་ལྷམ་འབོག་གང་རུང་ཡན་ཆད་འཆང་ན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་གོས་གྱོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། གསར་དུ་རྙེད་པ་དང༌། རང་གི་དང༌། གོས་དང༌། ཁ་དོག་ཆེན་པོ་

416

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ། སྔོན་པོའམ། དམར་པོའམ། ངུར་སྨྲིག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བགོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ནི། ཊཱིཀྐ་ལས། སོགས་པའི་སྒྲས་བགོ་བ་ཉི་ཚེར་མ་ཟད་ཀྱི་སླེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་པོ་ནི་རམ་མདོག་དང༌། དམར་པོ་ནི། བམ་ལྔ་ལས། དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙག་སྟེ་སའི་ཁམས་དམར་པོ་གཞན་ཡང་བསྡུས་སོ། །ཞེས་སོ། །ངུར་སྨྲིག་ནི། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། གོས་ངུར་སྨྲིག་སེར་པོ་བགོས་ནས། ཞེས་དང༌། མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས། ངུར་སྨྲིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཏར་ཀ་དང་ཤིང་ཤུན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཁ་དོག་ནོག་བག་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། ངུར་སྨྲིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤུན་པ་དང༌། ལོ་མ་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། འབྲས་བུས་ངུར་སྨྲིག་གི་རྩི་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ངུར་སྨྲིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ཤུན་ཏེ་དེས་ནི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་བསྡུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོན་ཆེན་བརྒྱད་ནི་མི་རུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཁ་དོག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་ལི་ཁྲི་དང༌། ཐིང་ཤིང་དང༌། རྒྱ་སྐྱེགས་དང༌། མཚལ་དང༌། ཀུར་གུམ་དང༌། བཙོད་དང༌། རྨ་ཤིང་དང༌། ལེབ་རྒན་རྩིས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་གོས་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲིན་བལ་མོད། ལུག་བལ་དཀོན་ན་སྟན་སྔ་མ་ཉེས་བྱས་དང༌། ཕྱི་མ་སྤང་ལྟུང་དུ་བཤད་པས་རུང་མཐུན་གྱིས་བོད་འདིར་བཙོད་མོད། རམ་དཀོན་པས་བཙོད་རུང་བར་བྱས་སོ། །ང་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ལོངས་པ་སྟེ་རྒྱགས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པ་ཉེས་པ་རིན་པོ་ཆེའམ། རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་དག་ལ་རེག་པའི་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །ལོངས་པ་ནི། ཊཱིཀྐ་ལས། ལོངས་པ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མིན་པ་དང་དེར་སྨོས་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་རང་གི་མ་ཡིན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སོགས་ལ་རང་ངམ་རང་གིས་བསྐོས་པས་རེག་ན་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་

417

འབའ་ཞིག་པ།

ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། རེག་ཏུ་བཅུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་ནི། བམ་ལྔ་ལས། རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཡུལ་ངོར་སྤྱད་པའི་མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་རོལ་མོར་སྤྱད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དེ་འདྲ་དགོས། ང་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་མཐོ་འཚམས་པས། ཉེས་པ་རྒྱལ་པོའི་རྫིང་བུར་ཆུས་ཁྲུས་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །སླར་ཡང་ཚ་ཁྲུས་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། དབང་བསྐུར་བས་སམ་འཇུག་པས་སོ། །ལྟེ་བར་སོན་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་ཆུར་ཞུགས་ནས་ཁྲུས་བྱས་ན་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ལས་འདུམས་པ་ཉིད་དང༌། དུས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང༌། ཆུ་ཉིད་དང༌། ཁྲུས་ཉིད་དང༌། མགོ་རྐང་ངམ་གཡས་གཡོན་གང་ནས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལྟེ་བར་སོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཐ་ཆུང་གི་བཅོ་ལྔའི་བར་དང༌། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དང༌། སྐྲ་ཁྲུ་དུས་སུ་གནང་ལ། བམ་ལྔ་ལས། ལྷག་མ་ནི་ན་བའི་དུས་སོ། །ལས་དུས་སོ། །ལམ་དུས་སོ། །རླུང་དུས་སོ། །ཆར་དུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་ཅུའོ། །
བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། དུད་འགྲོ་འགྱོད་པ་སོར་མོ་དང༌། །རྩེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྔངས་བྱེད་དང༌། །སྦེད་དང་གདེང་མེད་གཞི་མེད་དང༌། །སྐྱེས་པ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་དེ། འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའི་དེ། ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་དེ། ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་དེ། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་དེ། སྔངས་པར་བྱེད་པའི་དེ། སྦེད་པའི་དེ། གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་དེ། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་དེ། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱ་རོག་མདས་བསད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་

418

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོ་ལ་བསྣུན་ནའོ། །གཞི་དེའི་ཚེའམ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཤི་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གིས་རང་ངམ་བསྐོས་པས་དུད་འགྲོ་གསོད་ན་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གསོད་སེམས་དང༌། དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། བསྣུན་པ་དང༌། ཤི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་ཕྲག་དོག་གིས། ཉེས་པ་བཅུ་འདུན་སྡེ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་ནའོ། །བཞད་གད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་ན་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔས་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་པོ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། ནས། མ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། བཅུ་བདུན་སྡེས་ཉོན་མོངས་བག་མེད་ཀྱིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་ལ་རྩེ་སེམས་ཀྱིས་ག་ག་ཚིལ་བྱས་ཏེ་དབུགས་འཚངས་ནས་དུས་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། རེག་ནའོ། །སྐྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་གཞན་ལ་སྐྱི་གཡའ་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་ལུས་ལ་རེག་ན་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་པོ་དགེ་སློང་ཉིད་དང༌། ནས། རེག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། བཅུ་བདུན་སྡེས་ཉོན་མོངས་མ་དུལ་བས། ཉེས་པ་ཆུ་ལ་རྩེ་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །རྩ་བར། ཆུའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་གིས་རྩེ་སེམས་ཀྱིས་ཆུར་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཞུགས་ན་ཆུ་ལ་རྩེ་བས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒོད་པས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པ་ཉིད་དང༌། ཆུའི་ཡུལ་ཉིད་དང༌། ལྟེ་བ་ནུབ་པ་ཉིད་དང༌།

419

འབའ་ཞིག་པ།

རྩེ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང༌། བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་མ་འགགས་པས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་བྱང་བས་མ་བསམས་པར་མཐོང་བ་མི་འཇུག་པས། ཉེས་པ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བས་གཞན་གྱིས་གསོད་པར་རྩོམ་ཚེ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཆོས་བསྟན་པས་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་གྲོལ་ཡང་མི་མཛེས་པ་དང་ཁ་ཟེར་བས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་འདས་ན་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་ནས། འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ནུས་པ་ཉིད་དང༌། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མོ་ཉིད་དང༌། གཉིད་ལོག་པ་ཉིད་དང༌། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་ཕྲག་དོག་གིས། ཉེས་པ་ནུབ་མོ་ལྭ་བ་ཕྱིར་བསྒྱུར་ཏེ་འབྱུང་པོ་ཞེས་སྔངས་པར་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འཇིགས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ངོ༌། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་སློང་ལ་སྔངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲས་ན་སྔངས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། དྲུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞད་གད་བྱ་བར་བསམ་པའམ། ནས། མ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་མཐོ་འཚམས་ཀྱིས། ཉེས་པ་བཅུ་བདུན་སྡེ་ལྷན་ཅིག་ཆུར་ཞུགས་པའི་གོས་སྦས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདིས་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦེད་དམ་སྦེད་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། འདི་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོ་བྱད་གང་རུང་མཐོ་འཚམས་ཀྱིས་སྦེད་ན། སྦེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་འགྱུར་ཏེ། མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་བ་དང༌། ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་སྦེད་དམ་སྦེད་དུ་འཛུད་པ་དང༌། ཕན་པར་འདོད་པ་མ་

420

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཉེ་དགས་ཉོན་མོངས་ཐུག་ཐུབ་ཀྱིས། ཉེས་པ་དགེ་སློང་ལ་གོས་བྱིན་པ་གདེང་མེད་དུ་སྤྱོད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་ལ་གོས་བླང་བ་མེད་པར་བྱིན་པ་དེས་གནང་བ་མེད་པར་སྤྱོད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། རང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བྱིན་པའི་གོས་ལ་བསྲི་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་ན། གདེང་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དང༌། དགེ་སློང་གི་ཡོ་བྱད་གཞན་མ་གཏོགས་པའི་གོས་ཉིད་དང༌། ནས། སྤྱོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷུང་བཟེད་མི་འཐད་དེ། གོས་ཁོ་ན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོས་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བཟེད་སོགས་གདེང་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། བཙུན་པ་རེ་ཞིག་དགེ་སློང་གིས་གོས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་བརྩལ་ནས་སླར་མ་བླངས་པར་སྤྱད་ན་ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། གོས་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། གོས་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་ལས་ཀྱང༌། གོས་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། འཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཁོན་འཛིན་གྱིས། ཉེས་པ་གྱད་བུ་ནོར་ལ་གཞི་མེད་པར་རེག་པའི་ལྷག་མས་སྐུར་བ་བཏབ་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་བ་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་དགེ་སློང་ལ་གཞི་མེད་པར་རེག་པའི་ལྷག་མས་སྐུར་བ་འདེབས་ན་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། བག་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་དེ་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ནི་ཕ་དགོས་མ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །རེ་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་

421

འབའ་ཞིག་པ།

མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་སློང་ཞིག་ཉོན་མོངས་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས། ཉེས་པ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཐ་ག་པའི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འདོད་པས་ལམ་དུ་འགྲོ་ནའོ། །རྒྱང་གྲགས་རེ་རེའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་རྒྱང་གྲགས་འདས་པར་ཕྱིན་ན། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་ནས། འདས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་ཅུའོ། །བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པར་མདོར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། རྐུ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང༌། །རྐོ་དང་མགྲོན་དང་བསླབ་པ་དང༌། །ཉན་དང་མི་སྨྲ་འགྲོ་བ་དང༌། །མ་གུས་ཆང་འཐུང་དུས་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཅུ་ཡོད་དེ། རྐུན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་དེ། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དེ། ས་རྐོ་བའི་དེ། མགྲོན་དུ་གཉེར་པ་རིང་དུ་འདུག་པའི་དེ། བསླབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བའི་དེ། ཉན་རྣ་ལས་གྱུར་པའི་དེ། མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བའི་དེ། མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱི་དེ། མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་དེ། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས། ཉེས་པ་དོན་མཐུན་རྐུན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། གྲོང་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་དག་གམ་ཤོ་གམ་འདྲལ་བའི་ཚོང་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱང་གྲགས་འདས་པར་ཕྱིན་ན་ཆོམ་རྐུན་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་ནས། ལམ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་བྱང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས། ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས།

422

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

དོན་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱས་ན་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་མི་ཉིད་དང༌། དེའི་དུས་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། མཁན་པོ་བྱེད་པ་དང༌། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ས་རྐོ་བས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །རྩ་བར། རྐོའམ་རྐོར་བཅུག་པའོ། །སའི་སའོ། །ནས། རྩིག་པ་ནི་ས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ས་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྐོས་སམ་རྐོར་བཅུག་ན་ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས། ནས། སའི་ས་རང་བཞིན་འཐས་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། གཞིག་པའི་བློ་ཉིད་དང༌། རྐོའམ་རྐོར་བཅུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་སེར་སྐྱར་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ལྟོ་འདུན་གྱིས། ཉེས་པ་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་ཟན་ཧ་ཅང་སློང་བས་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དུས་ཀྱིས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་མ་བྱས་པར་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཤམས་པ་ཟོས་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཁྱིམ་པའི་དུས་ཞག་གྲངས་བདུན་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལས་ལྷག་གམ་དུས་མ་བཟུང་ཡང་ཟླ་བ་བཞི་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཟས་བླངས་ན་མགྲོན་གཉེར་རིང་འདུག་གི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། སྔར་མགྲོན་དུ་བོས་པ་བླངས་པ་ཉིད་དང༌། ཟོས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ན་སྨད་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཤེས་པར་གྱིས། དོན་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་བཀའ་དང་བསླབ་པར་མི་གུས་པ། ཉེས་པ་མགྲོན་གཉེར་རིང་འདུག་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤངས་པས་དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སྨྲ་བ་པོ་ལའོ། །བསླབ་པ་ལའོ། །ཞེས་

423

འབའ་ཞིག་པ།

དང༌། བསྒོ་བ་ན་མི་སློབ་བོ་ཞེས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཉིད་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། རང་ལ་དགེ་སློང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྒོ་བ་ན་ཚིག་གིས་སྤོང་བའི་དོན་གོ་ན། བསླབ་པ་ཉེར་འཇོག་གི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། ཚིག་བརྗོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་ཤ་གླན་པའི་བསམ་པས་ཉེས་པ་རྩོད་པའི་གྲོས་ལ་ཉན་རྣ་བྱེད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དགེ་སློང་དག་དང་གྲོས་བྱེད་པ་ན་མཉན་པའི་ཕྱིར་རྣ་བ་གཏོད་ན། ཞེས་དང༌། དོན་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་གྲོས་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་རང་གིས་གོ་ན། ཉན་རྣ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞི། ནས། དོན་གོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགའ་བོས། ཉོན་མོངས་ལས་དང་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ། ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་གཏམ་གླེང་བ་ན་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་འདུན་ལས་ལ་འདུས་ཚེ་དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པར་ཉེ་འཁོར་འདས་པར་འགྲོ་ན། ལས་གྲལ་ནས་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པར་སོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། དགེ་སློང་ནག་པོ་གླང་ཆེན་ལྷས། ཉོན་མོངས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས། ཉེས་པ་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་ལ་མི་གུས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། འགལ་བར་བྱེད་པ་ལའོ། །དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དངོས་སམ་ཐ་སྙད་པའི་དགེ་འདུན་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཆོས་ལྡན་བསྒོ་བ་ལ་ཤད་སྦྱངས་མེད་པར་འགལ་བར་བྱེད་ན། མ་གུས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། འགལ་

424

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལེགས་འོང་གིས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་བྱང་བས་མ་བསམས་པས། ཉེས་པ་ཀླུ་ཨ་མྲའི་ཆུ་ངོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏུལ་བ་དེ་ཡང་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བས་མྱོས་པ་བསྟན་པས། དེ་སྤོང་བའི་འདི་བཅས་སོ། །རྩ་བར། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུང་ནའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་ཆང་མཚན་ཉིད་པ་དགེ་སློང་གིས་མགུལ་དུ་མིད་ན་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་བཞིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང༌། དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང༌། འཐུངས་པ་ཉིད་དང༌། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་བཅས་གནང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་འཆར་ཀས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་བྱང་ཞིང་མ་བསམས་པ། ཉེས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །སླར་ཡང་དོན་ཉུང་ངུ་དག་ལ་གནང་ངོ༌། །རྩ་བར། དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །དགེ་སློང་འཁོད་པ་ལ་མ་སྨྲས་པའོ། །གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བར་དེར་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་ཡོད་པ་ལ་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་ཞུགས་ན། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། ནས། དེར་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཅུའོ། །
བཅུ་ཚན་དགུ་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། ཟས་བཅས་སྐྱ་རེངས་ད་གདོད་དང༌། །ཁབ་རལ་དང་ནི་ཁྲི་རྐང་དང༌། །བདལ་དང་གདིང་དང་གཡན་པ་དང༌། །རས་ཆེན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཟས་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་རྒྱུ་བའི་དེ། ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་དེ། བསླབ་པའི་གཞི་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་དེ། ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་དེ། ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་དེ། ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་དེ། གདིང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དེ།

425

འབའ་ཞིག་པ།

གཡན་པ་དགབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་དེ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ལས་གྱུར་པའི་དེ། བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་རང་ཉམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉེས་པ་མགྲོན་དུ་བོས་ཀྱང་ཟས་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་མ་བསྒོ་བར་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། རང་གི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཚེ་ཟས་དུས་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་ཅེས་སྦྱིན་བདག་ལ་མ་བསྒོ་བར་ཁྱིམ་གཞན་དུ་རྒྱུ་ན་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་སོ། །སྔ་དྲོ་ལྔས་འགྱུར། ཕྱི་དྲོ་གསུམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་དྲོ་ཉིད་དང༌། དེའི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པ་ཉིད་དང༌། ནས། སོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཕྱི་དྲོ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དྲོ་ཉིད་དང༌། བསྡད་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་སོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞི་བཅས་གནང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་ཉོན་མོངས་དུས་མི་ཤེས་པ་ཉེས་པ་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །སླར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་ལ་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། འདིར་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མོ་རེ་རེ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། འོད་དམར་འདས་ནས། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་གནས་སམ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ན་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། འདས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་སྒོ་གཏན་གྱི་གཞིར་སྐྱ་རེངས་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་འདིའོ། །གྱ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས། ཉོན་མོངས་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས། ཉེས་པ་སོ་

426

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སོར་ཐར་པ་འདོན་དུས་འདི་མདོར་གཏོགས་པ་ད་གདོད་ཤེས་སོ། །ཞེས་བསླབ་པའི་གཞི་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པའི་ཚེ་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་ཡིད་རྨོངས་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆོས་འདི་ཡོད་པར་བདག་གིས་ད་གཟོད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་སོ་ཐར་འདོན་དུས་རང་གི་བསླབ་གཞི་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཕ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་བསླབ་གཞི་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་སྔར་གསོ་སྦྱོང་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དང༌། ཡིད་རྨོངས་པ་མིན་པ་ཉིད་དང༌། གསོ་སྦྱོང་འདོན་པའི་དུས་ཉིད་དང༌། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཉིད་དང༌། དངོས་སུའམ་བརྒྱུད་པས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདོད་ཞེན་གྱིས། ཉེས་པ་བ་སོ་སོགས་ཀྱིས་ཁབ་རལ་འཆོས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། བ་སོ་དང་རུས་པ་དང་རྭའི་ཁབ་རལ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི་རང་གི་ཆེད་དུ་རང་ངམ་བསྐོས་པ་གང་རུང་གིས་ཁབ་རལ་བཅོས་ན་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། རང་གིས་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དྲུག་སྡེས་ཉོན་མོངས་གླགས་ཚོལ་བས། ཉེས་པ་ཁྲི་རྐང་མཐོན་པོ་བྱེད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །འཆར་ཀ་ལ་གནང༌། དེ་རྩ་བར། ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་འདུན་དབང་བའི་ཤིང་གི་ཁྲིའུ་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི། ནས། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་ལྔ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་ཞེ་དགུས་ཉེས་པ་དགེ་འདུན་

427

འབའ་ཞིག་པ།

གྱི་གནས་མལ་དུ་ཤིང་བལ་བདལ་བས་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཆོས་གོས་མ་རུང་བར་བྱས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལའོ། །རང་ངམ་བསྐོས་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་ན་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དང༌། ཤིང་བལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དང༌། ལུས་དང་གོས་མ་རུང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དང༌། ཞེ་དགུའི་བསམ་པ་ཉིད་དང༌། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བདལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་ཚད་མི་ཤེས་པས། ཉེས་པ་གདིང་བ་ཚད་ལས་ཧ་ཅང་ལྷག་པ་བཅངས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །སླར་འཆར་ཀའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེས་མ་ཆོག་པར་གདིང་བའི་ཚད་སྲིད་དུ་བདེ་གཤེགས་མཐོ་དོ་ཞེང་དུ་མཐོ་ཕྱེད་དོའོ། །སྲིད་དུ་མཐོ་གང་གིས་སྲིངས་ཤིག་ཅེས་གནང་ངོ༌། །དེ་རྩ་བར། གདིང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་སམ་བྱེད་ན། གདིང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཉིད་དང༌། གདིང་བ་ཉིད་དང༌། ཚད་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང༌། རུང་བ་ཉིད་དང༌། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་བདུན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་སློང་མང་པོས། ཉོན་མོངས་འདྲ། ཉེས་པ་གཡན་པ་དགབ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། གཡན་པ་དགབ་པའིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དེ་ཚད་ལས་ལྷག་བྱེད་ན་གཡན་པ་དགབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཉིད་དང༌། གཡན་པ་དགབ་པ་ཉིད་དང༌། ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དང༌། རྒྱུ་རུང་བ་ཉིད་དང༌། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྱ་བརྒྱད་དོ། །དགུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། དགེ་

428

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སློང་མང་པོས་ཉོན་མོངས་འདྲ། ཉེས་པ་དབྱར་གྱི་གོས་ཚད་ལྷག་བྱས་པས་དེ་སྤོང་པར་འདི་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱིའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། དེ་ཚད་ལྷག་བྱས་ན་རས་ཆེན་ཚད་ལྷག་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞི། ནས། བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གོས་གཞིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གྱ་དགུའོ། །བཅུ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ། ཉེ་དགས། ཉོན་མོངས་བླ་མ་ལྟར་བཅོས་པ། ཉེས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་བྱེད་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །རྗེས་བཅས་ཡང་ཡུལ་དེར་ཉེ་དགས་བདེར་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པས་སྔ་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དགེ་སློང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་ཆོས་གོས་བྱེད་དུ་འཇུག་གམ། དེ་ལས་ལྷག་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅས་སོ། །དེ་རྩ་བར། དེའི་ལུས་ཙམ་མེད་པར་དེའི་ཚད་དམ་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དོན་ནི། ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་དང་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ན་བདེར་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་སྟེ། རང་ལུས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚད་ཙམ་མམ་ལྷག་ཡོད་ན་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་ལ། འདི་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལའང་དེའི་ཡན་ལག་ལྔ་སོགས་གང་རུང་མ་ཚང་ན་ཡང་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བམ་ལྔ་ལས། ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཉིད་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཚད་ཙམ་མམ་དེ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་མེད་པ་ཉིད་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ་དེ་བས་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་ཉིད་རྒྱུ་རུང་བ་ཉིད་དང༌། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། སྲིད་དུ་སྟོན་པ་རང་གི་ཁྲུ་ལྔ་ཕལ་བའི་ཁྲུ་བཅོ་ལྔ་ཞེང་དུ་སྟོན་པའི་ཁྲུ་གསུམ་ཕལ་བའི་ཁྲུ་དགུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྟོན་པ་རང་

429

སོར་བཤགས།

གི་ཁྲུ་ལྔ་དང་གསུམ་པའི་ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་བརྟགས་སོགས་ཀྱིས་བཅང་མི་རུང་སྟེ། རྩ་བར། དེ་བཅང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གོས་གཞིའི་ལུང་ལས། བཙུན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་འཆང་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་བཅུ་པ་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
སོར་བཤགས།

སྡེ་ཚན་བཞི་པ་སོར་བཤགས་ལ་སྡོམ་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་ལས། གྲོང་དང་ཁྱིམ་གཞན་ཉིད་དང་ནི། །བསླབ་པ་རྣམས་དང་དགོན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕན་པ་གསུངས་པ་ཡི། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤལའི་མདོག་ལ་བཅས་སོ། །རྩ་བར། ཤེས་གཙོའོ། །དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བྱུང༌། དགེ་སློང་མ་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་དེར་འདུག་ནས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ། ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་འདྲེན་པར་དགེ་སློང་མས་བཤམས་པ་དཀྲུགས་ནས། དྲུག་སྡེར་དྲངས་པས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས་སོ། །ཁྱིམ་པས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་དགེ་སློང་མས་གྲལ་རིམ་མ་ཡིན་པར་འབྲིམ་བཅུག་པ་མ་བཟློག་པར་ཟོས་ན་གྲལ་རིམ་པར་མི་ཟ་བའི་སོ་སོར་བཤགས་པ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མ་བསྒོ་བར་དགེ་སློང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མགྲོན་དུ་བོས་པས་ཟོས་ནའོ། །ཁྱིམ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གླེང་གཞི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་དྲུག་སྡེས་དེ་དྲལ་ཏེ་ཟས་བླངས་ནས་ཟོས་པས་འདི་བཅས་སོ། །ཁྱིམ་པའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་བདག་ལ་ཧ་ཅང་མོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན། བསླབ་པ་དྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོ་སོར་

430

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

བཤགས་པ་སྐྱེད་དེ། རྩ་བར། བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དག་བླངས་ཤིང་ཟོས་པ་ལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གླེང་གཞི་སེར་སྐྱར་ནགས་མ་ཉུལ་བར་ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ། དེར་དྲུག་སྡེས་ཟན་ཟོས་པ་ལས་དེ་སྤོང་བར་འདི་བཅས། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་མ་ཉུལ་བར་དེར་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་པ་ལས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་ནགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བར། ཤེས་གཙོའོ། །ནགས་མ་ཉུལ་བ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོར་བཤགས་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

431

ཉེས་བྱས།

ཉེས་བྱས།

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ། ཉེས་བྱས་ལ་སྡེ་ཚན་དགུར་ཡོད་དེ། གོས་བགོ་བའི་སྡེ་ཚན། ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྡེ་ཚན། ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་སྡེ་ཚན། ཟས་བླངས་པའི་སྡེ་ཚན། ཟས་ཟ་བའི་སྡེ་ཚན། ལྷུང་བཟེད་སྤྱད་པའི་སྡེ་ཚན། ཆོས་འཆད་པའི་སྡེ་ཚན། སྒྲུབ་པའི་སྡེ་ཚན། རྒྱུ་བའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བདུན་དང༌། །སྟོད་གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤམ་ཐབས་ཧ་ཅང་པུས་མོ་ལས་ཡར་རྩེངས་པ་དང༌། ཧ་ཅང་ལོང་བུ་ལས་འཇོལ་བ་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་གླང་པོའི་སྣ་ལྟར་བརྐྱང་བ་དང༌། ལྟེ་འོག་ཏུ་མགོ་ལྟེབ་པ་དང༌། ལྟེ་འོག་ཏུ་སྦྲུལ་མགོ་ལྟར་གདེངས་པ་དང༌། མ་མཐའ་མཉམ་པར་འདུག་པར་མ་བགོས་པ་དང༌། སྐ་རགས་ཀྱི་བར་བར་ནས་ནས་ཀྱི་ཐུམ་ལྟར་འདུག་པ་སྟེ་ཤམ་ཐབས་བགོས་བའི་ཉེས་བྱས་བདུན་དང༌། ཆོས་གོས་ཧ་ཅང་པུས་མོ་ལས་ཡར་རྩེངས་པ་དང༌། ཧ་ཅང་འཇོལ་བ་ལོང་བུ་ཁེབས་པ་དང༌། ཟླུམ་པོར་མ་བགོས་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཤམ་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟླུམ་པོར་ནས། ཕྱིར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཆོས་གོས་ཅི་ནས་ཀྱང་དང་པོ་གསུམ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྡོམ་ལས། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ལ་སོགས་པ་ལྔ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྔ། །མཆོང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་ཚེ་རྐང་ལག་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསྡམས་པར་འཇུག་པ་དང༌། བླ་གོས་མཐང་གོས་ལེགས་པར་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཅ་ཅོའི་སྒྲ་མ་སྐྱུང་བ་དང༌། མིག་གཡེང་བར་ལྟ་བ་དང༌། གཉའ་ཤིང་གང་ཡན་ཆད་ལ་བལྟ་ཞིང་ཕྱིན་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། མགོ་རས་ཀྱིས་

432

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

གཡོགས་པ་དང༌། ཆོས་གོས་བརྫེས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ་དང༌། ལག་གཉིས་མདུན་དུ་གཏད་ནས་གཉའ་གོང་དུ་བསྣོལ་བ་དང༌། ལྟག་པར་བསྣོལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྔ་དང༌། མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང༌། སྒྱིད་པ་བརྐྱང་བསྐུམ་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང༌། ཙོག་པུས་འགྲོ་བ་དང༌། རྟིང་བ་བཏེགས་ཏེ་བྲང་བས་འགྲོ་བ་དང༌། གྲུ་མོ་གཉིས་སྙུང་མོར་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་ཉེས་བྱས་ལྔ་དང༌། ལུས་བསྒྱུར་ཞིང་འགྲོ་བ་དང༌། ལག་པ་ཀྱོག་ཅིང་འགྲོ་བ་དང༌། མགོ་བསྒྱུར་ཞིང་འགྲོ་བ་དང༌། གཞན་དང་ཕྲག་པ་གཉིས་སྤྲད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང༌། གཞན་དང་ལག་པ་སྦྲེལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཉེས་བྱས་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ལྔ་ནི། རྩ་བར། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ཤིང་ཁྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ནས། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལྟ་ཞིང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྔ་ནི། རྩ་བར། མགོ་མི་གཡོགས་པའི་རྣམ་པས་སོ། །ནས། ལྟག་པར་མི་སྣོལ་བར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ལྔ་ནི། རྩ་བར། མི་མཆོང་པར་རོ། །ནས། དཀུར་མི་བརྟེན་པར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ལྔ་ནི། རྩ་བར། ལུས་མི་བསྒྱུར་བར་རོ། །ནས། ལག་པ་མི་སྦྲེལ་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་ལས། འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་མ་བསྒོས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང༌། སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་འདུག་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་ལྕིད་ཕབ་སྟེ་འདུག་པ་དང༌། རྐང་པའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང༌། བརླའི་སྟེང་དུ་བརླ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང༌། ལོང་བུའི་སྟེང་དུ་ལོང་བུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང༌། ཁྲི་སོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྐང་པ་འགུག་པ་དང༌། བྱིན་པ་དང་རྐང་པ་བར་ཐག་རིང་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་དང༌། འདོམས་སྣང་བར་འདུག་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤོང་བའི་འདུག་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེར་མ་བསྒོས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ནས། འདོམས་མི་སྣང་བར་རོ། །ཞེས་

433

ཉེས་བྱས།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟས་ལེགས་པར་མ་བླངས་པ་དང༌། མུ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་བླངས་པ་དང༌། ཚོད་མ་ཟན་ཕྱེ་སོགས་མཉམ་པར་བླངས་པ་དང༌། གྲལ་མཐར་ཆགས་སུ་མིན་པར་བླངས་པ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ལ་སེམས་མ་གཏད་པར་བླངས་པ་དང༌། ཟས་མངོན་དུ་མ་མཐོང་བར་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པ་དང༌། བྱ་ན་ཕྱེ་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་དགབ་པ་དང༌། ཟས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟས་སྣོད་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དང་དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལག་པ་འགྲམ་པར་བརྟེན་ཏེ་མི་བྱའོ། །ནས། སྟེང་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་སྡོམ་ལས། ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དྲུག །ཙུག་ཙུག་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྔ། །འབྲུ་ནས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ལྔ། །ལག་པ་ལྡག་པ་ལ་སོགས་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་ཟོས་པ་དང༌། ཁམ་ཧ་ཅང་ཆེས་པ་དང༌། ཧ་ཅང་ཆུང་བ་དང༌། ཁམ་རན་པ་མིན་པར་ཟོས་པ་དང༌། ཟས་ལ་ཁ་གདངས་པ་དང༌། ཁ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་སྨྲ་བའི་ཉེས་པ་དྲུག་དང༌། ཙུག་ཙུག་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ་དང༌། ཅག་ཅག་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ་དང༌། ཧུ་ཧུ་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ་དང༌། ཕུ་ཕུ་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ་དང༌། ལྕེ་ཕྱུང་སྟེ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། འབྲས་ཆན་སོགས་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་ཟ་བ་དང༌། ཟས་ལ་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་ཅིང་ཟ་བ་དང༌། མཁུར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤོ་བ་དང༌། རྐན་ཏོག་པ་དང༌། ཁ་འཕྲོ་བཅད་ནས་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། ལག་པ་ལྕེས་ལྡག་པ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་སོར་མོས་འབྱོག་པ་དང༌། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་གོས་པ་སྤྲུགས་པ་དང༌། ཟས་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམ་པ་དང༌། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་གཞོམ་ནས་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ལྔ་སྟེ། ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ཀྱང་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲུག་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ནི། རྩ་བར། ལེགས་པར་ཟས་ཟ་བར་བྱའོ། །ནས། སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བ་ལྔ་ནི། རྩ་བར། ཙུག་ཙུག་མི་བྱའོ། །ནས། མི་ཟའོ། །ཞེས་

434

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

སོ། །གསུམ་པ་སྤོང་བའི་དེ་ནི། རྩ་བར། འབྲུ་ནས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱའོ། །ནས། ཁ་འཕྲོར་མི་བཅད་པར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྤོང་བ་ལྔ་ནི། རྩ་བར། ལག་པ་མི་བལྡག་གོ །ནས། མི་གཞོམ་མོ། །ཞེས་སོ། །རྩ་རྟགས་དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་ལས། འཕྱ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི། །ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འཕྱས་གདགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང༌། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་འབགས་པས་ཆུ་སྣོད་བཟུང་བ་དང༌། དགེ་སློང་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུ་གཏོར་བ་དང༌། ཁྱིམ་དུ་དེ་ལ་མ་དྲིས་པར་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུ་དབོ་བ་བཞི་དང༌། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་བླུག་པ་དང༌། འོག་གཞི་མེད་པ་དང༌། གད་ཁ་དང༌། གཡང་ས་དང༌། དཀན་གཟར་པོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བཟེད་བཞག་པ་བཞི་དང༌། འགྲེང་བ་དང༌། གད་ཁ་དང་གཡང་ས་དང༌། དཀན་གཟར་བཞིར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་བཞི་དང༌། འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་ལས་བཟློག་སྟེ་བཅུ་བ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ཀྱང་བཅུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དྲུང་ན་འདུག་པའི། ནས། ཆུ་མི་བཅུ་བར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་ལས། འགྲེང་བར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྔ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྔ། །དོ་ཀེར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྔ། །གླང་ཆེན་ལ་སོགས་ཞོན་པ་ལྔ། །ལག་ན་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་པ་འདུག་པ་ལ་འགྲེང་བས་སྟོན་པ་དང༌། ཉལ་བ་ལ་འདུག་པས་སྟོན་པ་དང༌། སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པར་དམའ་བས་སྟོན་པ་དང༌། སྟན་བཟང་པོར་འདུག་པ་ལ་ངན་པར་འདུག་པས་སྟོན་པ་དང༌། མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱབ་ནས་སྟོན་པ་དང༌། ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་ཆོས་འཆད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། ཉན་པ་པོ་མགོ་གཡོགས་པ་དང༌། བརྫེས་པ་དང༌། གཟར་བ་དང༌། གཉའ་གོང་དུ་བསྣོལ་བ་དང༌། ལྟག་པར་བསྣོལ་བ་སྟེ་ལྔ་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། མགོ་དོ་ཀེར་ཅན་དང༌། ཞྭ་གྱོན་པ་དང༌། ཅོད་པན་ཅན་དང༌། ཕྲེང་བ་ཅན་དང༌། རས་ལ་སོགས་པས་དཀྲིས་པ་ལྔ་ལ་བཤད་པའི་ཉེས་བྱས་ལྔ་དང༌།

435

ཉེས་བྱས།

གླང་པོ་ཆེ་ཞོན་པ་དང༌། རྟ་ཞོན་པ་དང༌། ཁྱོགས་ལ་འདུག་པ་དང༌། ཞོན་པའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང༌། ལྷམ་གྱོན་པ་ལྔ་ལ་བཤད་པའི་དེ་ལྔ་དང༌། ལག་ན་གདུགས་དང༌། འཁར་བ་དང༌། མཚོན་དང༌། རལ་གྲི་དང༌། དགྲ་ཆ་ཐོགས་པ་ལྔ་དང༌། གོ་ཆ་གྱོན་པ་དང་དྲུག་ལ་བཤད་པའི་ཉེར་བྱས་དྲུག་སྟེ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ཀྱང་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་དག་ལས་མི་ན་པའོ་ཞེས་པ་ནས། གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་ལས། ན་བ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ན་བར་འགྲེངས་ཏེ་བཤང་གཅི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཆུས་གང་བ་མ་ཡིན་པར་མི་ན་བར་ཆུའི་ནང་དུ་བཤང་གཅི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང༌། མི་ན་བར་རྩ་སྔོན་པོ་ལ་བཤང་གཅི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང༌། མི་ན་བར་བཤང་གཅི་དང་མཆིལ་མ་དང་སྣབས་དང༌། སྐྱུགས་པ་དང༌། བླུགས་པ་རྣམས་ཆུ་དང་རྩྭ་སྔོན་པོར་དོར་བའི་ཉེས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ཀྱང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འགྲེང་སྟེ། ནས། མི་དོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཙམ་ལས་མཐོ་བར་འཛེགས་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང༌། དེ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་དེ་ལྟར་མི་འཛེག་པ་ལ་བསླབ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཤིང་ལ་མི་གང་ཙམ་ལས་མཐོ་བར་མི་འཛེག་པར་རོ། །བསླབ་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཐར་བའི་ལམ་སྟེགས་ཆེ། །
བསྟན་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཡིན་སྟོན་པའི་ཕྱག་གི་ཡུལ། །
བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་གསང་མཛོད་འདུལ་བར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །

436

འདུལ་བ་གཞི་སྟོད།

ཐེག་པ་གོང་འོག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཆར་དང༌། །རྒྱུད་སྡེ་དུ་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཞོག་བདེ་འགྲོ་མེད་གསུངས་པ། །སྟོན་པ་འཕགས་གསུམ་པཎ་གྲུབ་ཀུན་གྱི་ལུགས། །སྔོན་དུས་གངས་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས། །ལོ་པཎ་དུ་མས་དཀའ་བས་སྤྱན་དྲངས་སྲོལ། །གླང་དར་གྱིས་བསྣུབས་ལོག་སྨོན་འཕྲོ་ལུས་པའི། །མདོ་སྔགས་ལོག་ཆོས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བསལ། །དེ་རྗེས་སྔོན་དུས་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་པ། །འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་མཐུ་གྲུབ་ཙོང་ཁ་པ། །བསླབ་གསུམ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྟན་གཅིག་ཏུ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་མཛད། །སྙན་པའི་བ་དན་རྒྱལ་རྣམས་མདུན་སར་བཙུགས། །ཕན་བདེའི་གཾ་གཱ་དྲེགས་པའི་རླབས་བཅས་གཡོ། །རྒྱལ་སྲས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོར་སྒྲུབ། །ལྷ་མིའི་འཆི་མེད་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་འདི་འོ། །དེ་སྲས་རྣམས་དང་འདུལ་འཛིན་མཁན་བརྒྱུད་གཙུག་གི་རྒྱན། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སློབ་མ་ཡང་སློབ་ཉིང་སློབ་སོགས། །བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཀུན་མཁྱེན་མདོ་རྒྱུད་མཐར་སོན་པའི། །བཤེས་གཉེན་ཚོགས་རྣམས་ཐུབ་པའི་ཞལ་སྐྱིན་ཟླ་མེད་རྨད། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་གསལ་བྱས་པས། །ལུས་ཅན་མ་ལུས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བཞིན། །ས་ལམ་ཀུན་བགྲོད་འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་མིག །འདུལ་བའི་བཤད་སྒྲུབ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཊཱིཀྐ་དང༌། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང༌། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་གསུམ་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མར་མཛད་པ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང༌། གླེང་འབུམ་ཆེན་མོ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་དོན་འདྲིལ་བར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་འདུག་དུས་ལེགས་པར་བཀོད་པ་འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་གུ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

437

གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་སྤྱི་དོན།

༄༅། །འདུལ་བའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འཁྲུལ་སྤོང་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་མཛེས་

སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ལས་གཞི་སྨད་

བཞུགས་སོ། །

ན་མ་སྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ་ཙ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། མཚན་དཔེའི་རིན་ཆེན་འཕྱུར་སྤུངས་གསེར་ཞལ་
སྙིགས་མུན་མཐར་མཛད་པའི། །ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་ཐུབ་དབང་སྲས་བཅས་ཐུབ་བསྟན་གཏད་རབས་བདུན། །རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་བཅས་སོགས། །ཆོས་གོས་གསུམ་ལྡན་འདུལ་འཛིན་མཁས་རྣམས་གསེར་རིའི་ཕྲེང་ལྟར་བརྗིད། །
གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་སྤྱི་དོན།

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ནས། ད་ནི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྒོས་སྲུང་བ་དང་བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་སོགས་བསྟེན་པས་སྲུང་བ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་སྤྱིའི་དོན་དང༌། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང༌། བསྡུ་བ་དང༌། གྲངས་ངེས་དང༌། གོ་རིམ་དང༌། སྒྲ་བཤད་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྤགས་དང༌། །སྨན་དང་གོས་དང་སྲ་བརྐྱང་དང༌། །ཀོ་ཤམྦྷི་དང་ལས་ཀྱི་

438

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང༌། །སྤོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང༌། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པ་སྟེ། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་བསྡུས་ན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་དང༌། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་པོར་འདུ། གཉིས་པར་བསླབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞི་གསུམ་དང༌། བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་གཞི་ལྔ་སྟེ་གཞི་བརྒྱད་འདུ། གསུམ་པར་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་བདུན་འདུ། ལས་གཞི་གསུམ་ཀར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞིས་གསོ་སྦྱོང་དབྱར་དགག་དབྱེ་གསུམ་བསྡུས་པ་གང་ཞིག །བདེར་གནས་ཀྱི་གཞིས་སྲ་བརྐྱང་དང་གོས་ཀོ་ལྤགས་ཏེ་གོས་གཞི་གསུམ་དང་སྨན་དང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་གཉིས་ཏེ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྔ་པ་གོས་དང་སྨན་དང་གནས་མལ་ཏེ་གཞི་ལྔས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པར་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདུན་བསྟན་ཏེ། སྡོམ་ལས། ཀོ་ཤམྦྷི་དང་རྩོད་པ་དང༌། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང༌། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་དང་དགེ་འདུན་འབྱེད། །སྤོ་མགུ་སྤྱོད་དང་ཕྱིར་བཅོས་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གསུམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི་ལྟུང་བ་རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་སྟེ། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་གཞི་གསུམ་ཀར་གཏོགས་ཏེ། གསུམ་ཀར་ལས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་དགོས་པས་ལས་བྱ་ཚུལ་ལས་ཀྱི་གཞིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཞན་སླ་ལ། ལས་ཕྱེ་བའི་གཞི་ལ་ཀོ་ཤམྦྷིའི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀོ་ཤམྦྷིའི་དགེ་སློང་དང་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་

439

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

གཞི་ལ་དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམར་སེར་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་སྒོས་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཙམ་བཅས་ཀྱི་གྲངས་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་སྤོ་བའི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤོ་སྤྱོད་དང་མགུ་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞི་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་གླེང་བ་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་ན་དེ་དང་ལྷན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་བཞག །དེས་མ་དུལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོས་ཉེས་པ་སྦྱོང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྒོས་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཐོབ་སྲུང་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་གཞི་བཅུ་བདུན་ཡོད་ཅིང་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། ཕལ་ཆེར་ལུང་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། དབྱར་དགག་གཉིས་ལུང་གི་གོ་རིམ་མིན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། གོས་སྨན་ནི་གཙོ་བོ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཙོ་ཕལ་གྱི་སྒོས་དང་དེ་བཞིན་དུ་གོས་གཞི་གསུམ་སོགས་དང་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དབུས་དང༌། ལྷག་མ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བ་སྔོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་སྐད་དོད་བསྟུ་ཞེས་པ་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་གཞིའི་སྒྲར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་དང༌། བདེ་བར་གནས་

440

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པའི་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་གཞི་དང༌། བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི་དང༌། གསོ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་དང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པར་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གསོ་སྦྱོང་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གླེང་གཞི། དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ། ངེས་ཚིག །ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གླེང་གཞི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། དགེ་བསྙེན་འགའ་ཞིག་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་ལྡན་བདག་ཅག་འབའ་ཞིག་ལ་འདུག་པ་དང༌། བྱ་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་ཤཱཀྱའི་བུ་དགེ་སྦྱོང་དག་ལའང་ཡོད། འགའ་ཞིག་ན་རེ། འུ་ཅག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆུང་བ་དང་འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བས་མེད་ཟེར་བ། དགེ་བསྙེན་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་དེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཞུས་པས། ཅང་མི་གསུངས་པར་གནང་སྟེ། དེ་རྗེས་དགེ་སློང་དག །དེང་ཕྱིན་ཆད་འདུག་པ་དང་བྱ་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཞུས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ལུས་འདི་ལ་རྐང་མཐིལ་ཡན་ཆད་སྐྲ་མན་ཆད་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་གིས་གང་བར་རྟོགས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དེ་བསྟན། ལུང་ལས། བྱ་བ་ནི་ཞེས་པས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གནང་ངོ༌། །གསོ་སྦྱོང་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ་ཞེས་པས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་རྣམས་གནང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང༌། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང༌། གནོད་པ་ཕྱིར་བཟློག་གི་གསོ་སྦྱོང༌། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དུ་ལྷག་མ་བཞི་འདུ་བའི་ཕྱིར།

441

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ཕྱིར་འཆོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་དབྱར་དགག་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་བ་དེ་ཆོས་འདི་བའི་གསོ་སྦྱོང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད། ཆོས་འདི་བ་ཞེས་པས་གཞན་སྡེའི་དེ་གཅོད། ཕྱིར་བཅོས་དབྱར་དགག་སོགས་ཀྱང་གཅོད་ཅིང༌། བསླབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་དང་ཆ་བཞག་གིས་ལྷག་མ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་ལ་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྔ་དང་ཚིགས་བཅད་འདོན་པ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འདི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲངས་ངེས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་དགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །བླང་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྔར་བསགས་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་བཞག །ཕྱི་མ་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ལྔ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཞག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དེ་ཡི་གེ་ཉུང་བ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དང་པོར་བཤད། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་གཙོའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ངེས་ཚིག་ཡོད་དེ། བསླབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བས་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་

442

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གསོ་སྦྱོང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་དེས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ངོ༌། །དེ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་དང་ཚོགས་པ་དང་ཆོ་གས་མཐུན་པར་བྱ་བའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡངས་པར་བྱས་ན་དགེ་བ་རྣམས་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་རྣམས་སྦྱོང་བས་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། དགེ་བ་མ་ལུས་པ་རྣམས་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བ་སྟེ་དགེ་བ་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་དང༌། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བྱིང་རྒོད་སྤོང་བ་དང༌། བརྒྱུད་ནས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གནས་གང་དུ་སྒོམ་པ་དང༌། རྟེན་གང་གིས་སྒོམ་པ་དང༌། དངོས་པོ་གང་སྒོམ་པ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་ཡོད་དེ། ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་གནས་སྤངས་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་གླེང་གཞི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་ཚེ་ཡང་བསྒོམས་པས་གླང་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཙེས་པས། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་སོགས་དང༌། གླེང་གཞི་ལམ་སོགས་སུ་བསྒོམས་པས་བྱིས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཚེ་བས་སྤོང་ཁང་བརྩིག་པར་བྱའོ་སོགས་གསུངས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང༌། གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལུས་སེམས་དབེན་པ་

443

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

བཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་དང༌། སོ་ཐར་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསྲིངས་གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་ཤེས་དང༌། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གདམས་ངག་མེད་ན་ཏིང་འཛིན་མི་འགྲུབ་པའམ་སྐྱོན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཆུང་གི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བར། གདམས་ངག་མེད་པར་སྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་སེམས་མི་དབེན་ན་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་སྒོམ་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་སྒོམ། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང༌། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་ལུས་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ནད་དོ། །སྐྲན་ནོ། །མཚོན་ནོ། །དུག་གོ །མི་རྟག་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྟོང་པའོ། །བདག་མེད་པའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ་འདུག་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་དང༌། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོ་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་དྲུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་སྒོས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། ཞི་གནས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་སོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་ཕུང་

444

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྡུས་ནས་གཅིག་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་སྡོམ་པ་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དམ་བདག་མེད་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱིང་རྨུགས་འགོག་པར། མདོར། གཉིད་བྲོ་ན་གདོས་བུ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རྒོད་པ་འགོག་པར། མདོར། སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གདོས་བུ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆུ་ཚོད་ཀྱི་སྣོད་ལྟ་བུ་ཆུས་བཀང་བ་རྣ་བར་དཔྱང་བ་གཅིག་དང༌། བྱང་བུའི་རྣམ་པའི་ཤིང་མཐོ་གང་བ་རྣ་བའམ་མགོ་ལ་བཞག་རྒྱུ་གཅིག་དང༌། རིལ་བ་ཆུང་ངུ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཆུས་བཀང་བ་རྣ་བར་དཔྱང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གདོས་བུ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་སྣོད་འདྲ་བ་ཆུང་ངུ་ལ་བྱས་ཏེ། དེའི་ལུང་མིག་ནས་སྐུད་པ་བཏགས་ཏེ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཉིད་བྲོ་ན་གདོས་བུ་དེ་རང་གི་རྣ་བ་ལ་བཏགས་ཏེ་དཔྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། གདོས་བུ་ནི་བྱང་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤིང་གཞོགས་པ་མཐོ་གང་གི་ཚད་དུ་བྱས་པ་དེ་སྐུད་པས་རྣ་བ་ལ་དཔྱང་བའམ། མགོ་བོ་ལ་བཞག་ན་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་ཚེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་ན་ཕོག་པས་གཉིད་སངས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རིལ་བ་ཆུང་ངུ་ཆུས་ཡོངས་སུ་བཀང་བ་རྐེ་ལ་སྐུད་པས་བཏགས་པ་རྣ་བ་ལ་དཔྱང་བ་ན་གང་གིས་གཉིད་ལོག་པར་གྱུར་ནས་གཡོ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཆུ་ཡོངས་སུ་བོ་བ་གདོང་ལ་བབ་པ་དེས་གཉིད་སད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བ་བའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་དགོས་པ་དང༌། ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་

445

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

དང༌། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བསྐོ་བ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐོ་བ་དང༌། བསྐོས་པའི་བསླབ་བྱ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤོང་བ་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་མི་གཡེང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་བསྐོ་བ་ཡོད་དེ། བསྐོ་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་སྡོམ་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་གནས་འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ། །སྤྲོ་དང་སྔར་བསྐོས་མིན་དང་ཚོགས་ལོངས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མཚམས་ནང་གནས་པ་དང༌། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ། སྤྲོ་བར་བྱས་པ་དང༌། སྔར་བསྐོས་མིན་པ་དང༌། ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་ལྔ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྔའི་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲོ་བ་ནི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བའི་སྐད་དོད་བརྗོད་པ་ལའང་འཇུག་པས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐོ་བའི་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་མ་དྲིས་ན་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྤྲོ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྔར་བསྐོས་པ་ནི་མ་བསྐོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ལ་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་བསྐོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་སྤྲོ་བ་དྲི་བ་དང༌། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བ་དང༌། མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བསླབ་བྱ་ཡོད་དེ། མདོར། དེའི་བྱ་བ་ནི་འདས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང༌། ཕྱག་བདར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་འཆད་པར། རྩ་བར། གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་དགོས་

446

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང༌། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་དང༌། བསྡམ་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་དགེ་བའི་བསམ་པས་བསླབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦྱོང་ཞིང་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་སོགས་དང་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་འདོད་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དགེ་བ་གསོ་བ་དང༌། དུས་དྲན་འབྱུང་འགྱུར་བརྗོད་པས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་ནས་ཆགས་སྡང་ཞི་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སོ་སོར་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང༌། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉེས་པ་ཆུང་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པའི་ཚེ། བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་བཟོད་པ་དམ་པ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང༌། །གཞན་ལ་འཚེ་བ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་འདོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པའི་ཚེ། མིག་ལྡན་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཡིས། །ཉམ་ང་བ་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་འཚོ་བའི་འཇིག་

447

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

རྟེན་དུ། །སྡིག་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤོང༌། །སྐུར་བ་མི་གདབ་གནོད་མི་བྱ། །སོ་སོར་ཐར་པའང་བསྡམ་པར་བྱ། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། །བས་མཐའི་སེམས་ལ་གནས་པར་བྱ། །ལྷག་པའི་སེམས་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འདོན་པ་དེ་དུས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་རྟོག་པ་ཆེ་བས་དེ་སྤངས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་ན། ཇི་ལྟར་བུང་བ་མེ་ཏོག་ལས། །ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གནོད་པར། །ཁུ་བ་འཇིབ་ནས་འཕུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་གྲོང་དུ་རྒྱུ། །ཞེས་འདོན་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་པར་འགྲོགས་པར་དགའ་བ་སྤངས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ཉན་ཐོས་དག་གིས་གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པ་དགག་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་ན། བདག་གི་རིག་དང་མི་རིག་ལ། །བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། །མི་མཐུན་པ་དང་གཞན་དག་གིས། །བྱས་དང་མ་བྱས་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྲེད་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་ན། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་བག་བྱ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་བསླབ་གཞི་རྣམས་ལ་བསླབ། །ཉེར་ཞི་དྲག་ཏུ་དྲན་ལྡན་པའི། །སྐྱོབ་པ་མྱ་ངན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་འོད་སྲུང་གི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྦྱིན་པར་དགའ་དྲག་པ་དང་དགྲ་མང་བས་དེ་སྤང་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་ན། སྦྱིན་པས་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་འཕེལ། །ལེགས་བསྡམ་དགྲ་སོགས་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་དང་ལྡན་པས་སྡིག་པ་སྤོངས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པས་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་ན། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་

448

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ལུས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་གི་སྡོམ་པའང་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པའང་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྡོམ་པ་ལེགས། །ཀུན་ཏུ་བསྡམས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ། །ངག་རྣམས་སྲུངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྡམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང༌། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྦྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙམ་འདོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཡང་སངས་རྒྱས་བདུན་དང་དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དྲན་ནས་བག་ཆགས་གསོ་འཕེལ་ཆེད་ཁོ་ནར་བྲིས་སོ། །
གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་སྡུད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང༌། རང་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱེད་པ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཆོས་ཉན་བཤད་བྱ་བ་དང༌། དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་ནས་བགྲང་སྟེ་མ་འདུས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་བླང་བ་དང༌། དགེ་སློང་གིས་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། གནས་དེར་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པའི་སྐུ་བཤམས་པ་དང༌། དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ། དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རང་ལུགས་དང་དོགས་གཅོད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བློ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་གནས་དང༌། མཚམས་དང་བཅས་པའི་གནས་དང༌། མཚམས་མེད་པའི་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པར། རྩ་བར། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་བློ་མཐུན་བྱེད་ཅིང་དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་བཞེད་པ་དང་སྔར་བློ་མཐུན་མ་

449

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

བྱས་པ་དང༌། དེར་བློ་མཐུན་བྱ་དགོས་པ་གཉིས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐལ་བ་ཆགས་པའི་གནས་རང་གྲུབ་པ་དང༌། བྱ་བའི་གནས་དང༌། སྐྱེས་བུས་སྒྲུབ་པའི་གནས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་ཀྱི་བློ་མི་འབྱུང་བས་བློ་མཐུན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གྲུབ་པའམ་བྱས་པའམ་ཟིན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་སློང་མི་ཚང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་འདོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྔར་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀླག་ཅོར་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐུགས་མཐུན་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླེང་གཞིས་ཤེས་སོ། །མཚམས་ཆེ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པའི་གནས་དེ་གསུམ་ནི་འདུལ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་རུང་སྟེ། རྩ་བར། ལས་གཞན་གྱི་གནས་(1)ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། འདིར་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་དག་ཉི་ཚེ་བཟུང་བར་མ་ཟད་དེ། འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་བློ་མཐུན་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཆོ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བློ་མཐུན་འཇིག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱིས་གཞིག་པའམ་མཚམས་དེར་དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའམ། རྟེན་ཞིང་མིན་པ་འམ་གནས་ཞིང་མིན་པ་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་དེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚམས་ཀྱི་གནས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཚམས་དང༌། རྩིག་པའི་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པར། རྩ་བར། མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་སོགས་བྱུང༌། གཉིས་པ་འཆད་པར། རྩ་བར། མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ། །སོགས་བྱུང༌། གསུམ་པ་མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་མཚམས་གསུམ་

1 པར་ཐེངས་དང་པོ། ཀྱང།

450

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཡོད་དེ། ར་བ་མེད་པའི་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་ཝ་ཁ་ནས་ཆུ་འཛག་པ་ཚུན་ཆད་དང༌། གྲོང་ལ་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དང༌། དགོན་པ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ། །ཝ་ནས་ཆུ་འཛག་པ་གང་དུ་བབ་པ་ཡང་ངོ༌། །གྲོང་ལ་ནི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །དགོན་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚམས་མ་བཅད་ཅེས་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དང༌། མཚམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཚིག་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དབུས་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་མཚམས་པོ་ཆེ་དང༌། དབུས་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་དཔག་ཚད་གཉིས་ནས་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་ཤོང་བའི་བར་མཚམས་བུ་ཆུང་དང༌། དེ་ལ་མཚམས་བུ་ཆུང་དང་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་ཤོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། མཚམས་པོ་ཆེ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན་ཚད་ཇི་ཙམ་ལགས། ཨུ་པ་ལི། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཚུན་ཆད་ནི་ཐམས་ཅད་ཆུང་ངུ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཅུ་བསྒོ་བ་ཤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་མཚམས་བུ་ཆུང་གིས་ཁྱབ་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་མཚམས་བུ་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་བུ་ཆུང་ལ་དཔག་ཚད་གཉིས་དང་དཔག་ཚད་གཅིག་དང༌། དེས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ནས་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཤོང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཅུ་བསྒོ་བ་ཤོང་བ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། མཚམས་པོ་ཆེ་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚད་དབུས་ནས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང༌། ཕྱོགས་བཞིར་མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཆུ་སོགས་མཚམས་གཞན་མིན་པ་དང༌། སྔར་མཚམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང༌། གཞན་གྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་རྗེས་སུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་མིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་

451

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་ཆགས་ལ་དེ་ལས་ཆུང་བ་མཚམས་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཡང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་འོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྟེན་མེད་པས་མཚམས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཤཱ་ཏམ་ལས། དགེ་སློང་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་བ་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚམས་སུ་ཆུ་ནི་མཚམས་གཞན་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་གཞི་དང་ཤཱ་ཏཾ་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྔ་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང༌། ཞེས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། མཚམས་བུ་ཆུང་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་ལྷག་མ་འདྲ་སྟེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགེ་སློང་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་བུ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་པོ་ཆེའི་གླེང་གཞི་དང་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཀ་བི་ནས་དགེ་སློང་གཞན་གསོ་སྦྱོང་ལ་འདུས་ཀྱང་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས། དགོས་པ་སྤྱིར་ལས་ལ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་དབྱེ་དང་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ཀུན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་སྤང་སླ་བ་དང༌། དབྱར་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་སྤངས་པ་དང༌། གནས་གཞན་དུ་དབྱར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཉུག་མར་

452

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་གཎྜི་བརྡུངས་དགེ་འདུན་བསྡུས་ནས་མཚན་མ་བརྗོད་པ་དང་དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང༌། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེའི་གནས་མལ་བཤམས་པ་བྱས་ནས་གཎྜི་བརྡུངས་ཏེ། དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒོ་ནས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དགེ་སློང་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཆུང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །རྒྱས་པར་ཤཱ་ཏཾ་དང་ལུང་གཞིར་ལྟོས། མཚམས་གསུམ་འཇིག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེར་དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང༌། མཚམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་ཆོ་གས་གཞིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་བུ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་འདུ་ཆེས་པ་སྤངས་པ་དང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླེང་གཞིར་དགེ་སློང་རྣམས་བཞིའི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱ་བ་སོགས་ལ་ཡང་མཚམས་པོ་ཆེ་དེ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་ཉམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཇིག་རྒྱུ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ན་དགེ་སློང་ཡོད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བར་དགེ་སློང་མེད་ཀྱང་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ་གནས་དེ་འཇིག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚམས་བུ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། འདུལ་རྒྱ་.....འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་དད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱ་.....ཁ་ཅིག་ན་རེ།

453

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

གཅིག་ཡིན་ཟེར། དེ་གཉིས་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། མཚམས་ཆེན་དང་མཚམས་ཆུང་ངུ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་ཞེས་པ་དང༌། བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང༌། མཚམས་བཅད་པར་བྱ། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས། མཚམས་བཅད་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་པར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་གཞི་འགྲེལ་ལས། མཚམས་བུ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ།.

...

.ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐང་སྟོང་ལ་བློ་མཐུན་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་ཐང་སྟོང་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་བློ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆགས་པའི་བསྐལ་བའི་ཚེ་རང་གྲུབ་པའམ། དེའི་འོག་ཏུ་བརྡིབ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་བྱ་སྐྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།.

...

.སྟག །དུས་ཀུན་ཏུ་ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་པས་རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་སྲུང་མི་དགོས་ཟེར། འོ་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་ཚེ་ཡང་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཀུན་ཏུ་ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚམས་གསུམ་བཅད་ཚེ་དེའི་ནང་གི་རྩིག་མཚམས་གྲོལ་བ་སྟེ་མཚམས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། མཚམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་ན་རྩིག་པའི་མཚམས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ལས་ཀྱི་མཚམས་དང་འབྲལ་སྤངས་མཚམས་གཅིག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག.

...

.རྒྱ། གསུང་ལས། མཚམས་

454

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པོ་ཆེ་བཅད་ན་ཐང་དང་འདྲ་བས་དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ངེས་པར་སྦྱིན་དགོས་ཟེར། ལ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མི་འབྱུང་ཟེར། དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚམས་གསུམ་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་དེ་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཅི་དགར་གནང་བའི་བསླབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་བློ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མ་ངེས་དང་འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱིན་པས་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་གོས་བཞག་སྟེ་མཚམས་པོ་ཆེར་དགེ་སློང་ཉལ་ན་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན། དེར་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པའི་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་གཞན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་མཚམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚམས་པོ་ཆེ་གནང་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་གནང་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་མ་གྲུབ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་དགོས་པར་འགལ་ལོ། །ལྕགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མཚམས་གཅིག་པའི་མཚམས་ཁོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་གོས་བཞག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མཚམས་གཅིག་པ་དེར་ཉལ་ན་འབྲལ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པས་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཀྱང་འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་རྒྱས་པར་འབྲལ་སྤངས་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །
གཎྜི་བརྡུང་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་དེ། བརྡུང་བའི་གནས་ཁང་སྟེང་སོགས་གནས་མཐོན་པོ་ནས་རྡུང་ལ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་འདུ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཏོག་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་བརྡུང་བ་དང༌། ལས་ལ་འདུ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་དང༌། ཤི་བའི་རོ་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་

455

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

རྒྱུད་གཅིག་དང་མཇུག་ཏུ་ཏོག་མེད་པའི་བྱི་བོ་བརྡུང་བ་དང༌། སེར་བ་སོགས་གནོད་པ་བཟློག་པའི་གཎྜི་ཇི་ཙམ་ཆོག་གི་བར་རིམ་པས་བརྡུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ཟས་ལ་འདུ་བའི་གཎྜི་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་བརྡུང་བ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡུང་ཚུལ་སོ་སོར་བྱས་པ་ཅིའི་ཆེད་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གླེང་འབུམ་ལས། གཎྜི་རྒྱ་ཆེར་མི་བརྡུང་གི་གཎྜི་ནི་ལྔ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནས། ཆོ་གའི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བསྡུ་བའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་ངོ༌། །དེའི་གནས་ནི་ཁང་སྟེང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཏོག་དག་གོ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཏོག་གཉིས་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ལས་ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཏོག་གཉིས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གཅིག་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཤི་བ་ལ་ཕྲག་པས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱི་བོའོ། །ཁ་ཅིག་ལས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གཅིག་གོ་ཞེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གནོད་པ་བྱུང་བ་ན་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མར་གཎྜི་ཆུང་ངུ་བརྡུང་ལ་ཁང་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་སོགས་བྱས། དེ་ནས་གཎྜི་ཆེན་པོ་བརྡུང་བ་གཉིས་བར་འགྱང་བཅད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུ་བའི་དོན་དུ་ནི་གཎྜི་དང་གཎྜི་ཆུང་ངུ་གཉིས་ཀ་བརྡུང་ངོ་བར་དུ་གཅད་དེའོ། །བསྒྱང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཎྜིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཎྜི་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཎྜིའི་རྒྱུ༡

་དང༌། ཚད༢

་དང༌། དབྱིབ༣

ས་དང༌། ཁ་དོག༤

་དང༌། བྱེ་བྲག་གམ་
དབྱེ་བ༥

་དང༌། རབ་ག

༦

ནས་ཇི་ལྟ་བུ་དང༌། བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་རྡུང་བ༧

་དང༌། གང་ཟག་གང་

གིས་རྡུང༨

་བ་དང༌། དུས་གང་གི་ཚེ་རྡུང༩

་བ་དང༌། ཚད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉེས༡༠་དམིགས་དང༌། ལྡན་པའི་

456

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཕ
༡༡ན་ཡོན་དང། འཇོག་པའི་གན༡༢ས་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཎྜིའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་ལགས། མདོག་ནི་ཇི་འདྲ་བ་ལགས། བྱེ་བྲག་ནི་དུ་ཞིག་ལགས། བརྡུང་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། གང་གིས་བརྡུང་བར་བགྱི། གང་གི་ཚེ་གང་གི་དུས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་བརྡུང་བར་བགྱི་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཞག་པར་བགྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཙན་དན་དཀར་པོ་དང་བ་ལ་ཤ་ནས། འོལ་སེ་འམ་སེང་ལྡེང་གི་བར་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ལ་བྱེད་དགོས། དེ་གང་རུང་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཎྜིའི་མདོ་ལས། ཙན༡

་དན་བིལ༢

་པ་པ་ལ

༣

་ཤ། །ཨ་ཤྭ༤

ཏ་ཐ་དང་

ཙན་ད༥

ན་དམར། །རྒྱ་

༦

སྟར་ཏ་

༧

ལ་ཀེང་ཤུ༨

་ཀ།།ཤིང་ཤ༩

་བ་དང་ཏ་མ

༡༠

་ལ། །ཨ་

༡༡

སྨྲ་སྟར་

༡༢

བུ་སྐྱུ་རུ

༡༣་ར། །ཏིན་
ཏི་༡༤

ས་ར་ཨ་ཤྭ

༡༥་ཀ །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང༌། །འོལ༡༦་སེ་ལ་ནི་འབད་དེ་བྱ། །རྒྱལ་པོ་འབད་
པས་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་དག་མེད་ན་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་ཡོད་དེ། ཆུང་ཚད་དཀྱུས་སམ་སྲིད་ལ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་ཞེང་དུ་སོར་དྲུག་དཔངས་སོར་གཉིས་དང༌། ཆེ་ཚད་དཀྱུས་ལ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དང་དེའི་བར་འབྲིང་ཚད་བུ་དང་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པ་ལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཎྜིའི་མདོ་ལས། ཚན་ནི་ཆུང་ངུ་སོར་ཚད་ཀྱིས། །བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང༌། །ཞེང་དུ་སོར་ནི་དྲུག་བྱ་སྟེ། །དཔངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་.

...

.ལུང་རིགས། མདོ་
འདིར་དབྱེ་བ་མི་གསལ་ཞེས་དང༌། ལུང་ཡང་ཆུང་ངུ་ཞེས་པ་མཆུ་རུ་ཞེས་པ་འདོན་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་འདིར་གཎྜིའི་དབྱེ་བ་དང་ཆེ་ཆུང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྩོད་པའི་དུས་སུ་དུག་ལྔ་སོགས་དང་ནད་རིམས་འཁྲུགས་སོགས་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་སོགས་བསྲུང་བའི་ཐབས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གཎྜི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

457

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

ཏེ་གསུང་བ་ན་རྒྱལ་པོས་ཚད་ཁ་དོག་དབྱེ་བ་སོགས་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གསལ་རྒྱལ་སེམས་དང་བ་སྐྱེས་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་ལགས། མདོག་ནི་ཇི་འདྲ་བ་ལགས། བྱེ་བྲག་ནི་དུ་ཞིག་མཆིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་ཡོད་དྲིས་ཤིང༌། དངོས་སུ་མདོ་དེ་ལས། ཚད་ནི་ཆུང་ངུ་སོར་དག་གི །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཟུར་བཞི་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟུར་བརྒྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེང་སོར་དྲུག་དང་དཔངས་སོར་གཉིས། ཟུར་བཞི་ལ་སོར་གཉིས་གཉིས་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་.

...

.ལུང་རིགས། ཟུར་བརྒྱད་ངོས་བརྒྱད་མཉམ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དཔངས་དང་ཟུར་བཞི་སོར་གཉིས་པར་མཉམ་ཡང་ཞེང་ལ་སོར་དྲུག་ཟུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོས་བརྒྱད་སོར་གཉིས་པར་མཉམ་པར་ཐལ། མདོ་དེ་ལས། ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་ཚད་མཉམ་པའི་དོན་མིན་གྱི་ངོས་སོ་སོར་སྒང་གཤོང་དང་མཐོ་དམན་མཉམ་ཞིང་རྩི་སོགས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱིབས་ཡོད་དེ། བརྒྱད་གཞོགས་ལེབ་ལེབ་པ་གློ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཟུར་དཔངས་དང་ཟུར་བཞིའི་རྩིབས་དྲུག་ལ་སོར་གཉིས་རེ་སྟེང་འོག་གི་རྩིབས་ཀྱི་ལེབ་ཞེང་སོར་དྲུག་པ་དང་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་གློ་ནས་དབུས་སུ་ཞུམ་པ་སྟེང་འོག་ནས་ཀྱང་སོར་གཉིས་རེ་རྩིབས་ལྟར་ཞུམ་པ་རུས་སྦལ་གྱི་མགོ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ཞེང་དུ་སོར་དྲུག་བྱ་བ་སྟེ། །དཔངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །སོར་མོའི་ཚིགས་ཀྱི་ཚད་དག་གིས། །ཟུར་བཞིར་ཚད་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ། །རྩེ་གཉིས་སྦལ་པའི་མགོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཆུང་ངུའི་དབྱིབས་ཚད་ཡིན་ལ་མཐའ་སྐོར་སོར་ཉེར་བཞི་པ་

458

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལེགས་སོ། །རྡུང་བྱེད་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བསྒྲུབས་པ་ཡུ་བ་སོར་བཅུ་གཉིས་མི་ཐེ་བའི་ཤིང་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཟླུམ་པོ་འཇམ་པ་རྩེ་ནེའུ་ལེའི་མགོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། དེ་ནས་རྡུང་བར་བྱེད་པ་ཡང༌། །ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་བྱ། །སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དག་ལ། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཁ་དོག་ཡང་དམར་པོ་གཙོ་ཆེ་ཡང་སེར་པོ་སོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདིའི་ཤིང་ཕལ་ཆེར་དམར་པོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སེང་ལྡེང་གཙོ་བོར་བཤད་པས་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་འདི་ལས་ཀྱང༌། མདོག་ནི་ཇི་འདྲ་བ་ལགས། ཞེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དྷར་པན་གྱིས། དམར་བའི་ཚོན་གྱིས་འབར་ཞིང་ས་བཟང་སྐྱེས། །བརྡུང་ན་དབྱངས་བཟང་པོ་ནི་གཎྜིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གཎྜི་བཞི་ཀ་ཁ་དོག་གཅིག་པར་བཤད་དོ། །ལྔ་པ་དབྱེ་ན་ལྔ་དང་བཞིའམ་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་བཅུ་དྲུག་ཡང་ཡོད་དེ། བརྡུང་ཚུལ་སྒོས་ལྔ་དང༌། ཚད་ཀྱི་སྒོས་བཞིའམ་གསུམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང༌། རྒྱུའི་སྒོས་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་མདོ་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུ་བའི་དོན་དུ་ནི་གཎྜི་དང་གཎྜི་ཆུང་ངུ་གཉིས་ཀ་བརྡུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བ་པའི་གཎྜི་ཆུང་ངུའི་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་ཚན་ནི་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཡང་རུང་བར་མངོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་བསྡུས་པ་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པ་ཡིས། །དེ་ཚད་ཟླུམ་པོ་གཞན་ནི་དབུས། །བདེན་པ་བཅུ་གཉིས་ཁྱད་པར་ལས། །ཟླུམ་པོའི་བདག་ཉིད་གཎྜིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཎྜི་བཏགས་པ་བར་བྱས་ན་མདོ་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཁ་ཅིག །སྤོང་བ་པའི་གཎྜི་མཁར་སིལ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁར་སིལ་དེའི་དོད་བྱེད་པར་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་རབ་གནས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་བདག་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མོས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། དེ་ཡི་རབ་གནས་བྱ་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དགེ་བ། །དེ་ལྟར་རབ་གནས་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། གཎྜི་ཤེར་ཕྱིན་

459

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

དུ་མོས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་སྐུལ་བ་དང་སྒྲ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲར་མོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་མོས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཤང་ཚ་གསུམ་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་དུ་ཇེ་ཆེ་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་ནས་གཅིག་གི་བར་ཇེ་ཆུང་བཏང་སྟེ་སོ་དྲུག་རྡུང་བ་རྒྱུད་གཅིག་སོགས་ཉ་གང་བ་ལྟར་རྡུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འོག་གཙུག་ལག་ཁང་ཀུན་ཏུ། །ཀླུ་བདུན་གྱིས་ནི་བརྒྱན་པ་ལྟར། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་བརྡུང་བར་བྱ། །དེའི་འོག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནི། །ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་བརྡུང་བྱ་སྟེ། །ཤང་ཚ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རྔ་རྣམས་རྡུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་དང་དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྡུང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་དང་དགེ་ཚུལ་གྱིས། །དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བརྡུང་བྱ་ཞིང༌། །གསོ་སྦྱོང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཚེ། །དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཀྱང་བརྡུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བརྡུང་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་ཉི་མ་འཆར་ནུབ་ཀྱི་བརྡུང་བའི་དུས་ཚོད་གཎྜིའི་དུས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཁྱད་པར་དགོས་པ་ནམ་བྱུང་དུས་བརྡུང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟན་ཟ་ཉི་མ་འཆར་ནུབ་ཚེ། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་སྟེ། །སྐུ་ཁྲུས་ཚེ་ན་ལན་གཉིས་བསྔགས། །གློ་བུར་གནོད་པ་ཆར་མི་འབབ། །དེ་བཞིན་འཐབ་དང་རྩོད་པ་དང༌། །གློག་དང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་དང༌། །གནས་བརྟན་རྣམས་ནི་སྤྱན་འདྲེན་དང༌། །ནད་དང་མུ་གེ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །མ་འཆོལ་རིམ་གྱིས་བརྡུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་དང་རྒྱུ་ཤིང་ངན་པར་བྱས་པ་དང་བརྡུང་ཡང་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་དང་བག་མེད་པར་བརྡུང་ན་མི་ཤིས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚད་མིན་ཤིང་ངན་ལས་བྱས་དང༌། །བརྡུང་དང་སྒྲ་ནི་མི་འབྱུང་བའི། །སངས་རྒྱས་ཡུམ་འདི་བརྡུང་ན་ནི། །ཡུལ་འཁོར་འཚེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང༌། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སློང་རྣམས། །དེ་བཞིན་བློ་ནི་མི་མཐུན་དང༌། །ཉེ་བར་འཚེ་བ་

460

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །རྣམ་པ་དུ་མར་རྩོད་པར་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དབང་འགྱུར་ཞིང༌། །བདུད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །གདུག་པའི་ཀླུ་ནི་དུ་མ་ཡིས། །འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ནས། དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་མ་བསྡམས་བྱེད། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཤེས་ནས་ཀྱང༌། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་མོ་མ་རྣོ་ཤོས་སུ་མི་རྩི་བའི་བླུན་པོ་དག་གིས། ཚད་དང་དབྱིབས་ཤིང་སོགས་དང་རྡུང་ཚུལ་རྡུང་དུས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཚད་དབྱིབས་རྡུང་ཚུལ་སོགས་ལེགས་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ད་ལྟ་ཡང་སེར་བ་ཟློག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང༌། །ཀླུ་བདུན་གྱིས་ནི་བརྒྱན་པར་བྱ། །རྒྱལ་པོ་གང་ཚེ་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གཎྜི་འདི་ནི་གྲགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང༌། །འདོད་པ་དང་ནི་ལོ་ལེགས་འགྱུར། །ཕ་རོལ་དཔུང་གི་འཇིགས་མེད་ཅིང༌། །འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཉམས་མི་འགྱུར། །ནས། དེས་ནི་དགེ་འདུན་འདུལ་བར་ལྡན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྣམས། །དེར་ནི་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྒྱལ་པོ་ཚེ་རིང་ཆོས་ལྡན་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་ངམ། གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་མའི་ནང་དུ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྙེན་བཀུར་དང་བཅས་ཏེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་བརྡུང་བཞག་བྱ་ཡི། །འོག་ཏུ་ཡང་ནི་ཁྲི་བྱ་སྟེ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་ངམ། །ཡང་ན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཁ་དོག་དང་བརྡུང་ཚུལ་དག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཕན་ཡོན་དྲུག་ལས། དང་པོ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུའི་ཚད་བཞིན་དུ་གཎྜི་ཡང་ཆེ་བ་འབྲིང་ཆུང་

461

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་བསྡུས་པ་ལས། གཎྜི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཎྜི་ཆེན་པོའི་ཆེ་བའི་ཚད་དབྱིབས་ཡོད་དེ། སྲིད་དུ་སོར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཞེང་ཚད་མཐའ་སྐོར་སོར་ཉེར་བཞི་དང༌། དབྱིབས་ལེབ་པ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ། ལྔ་ཆ་གཅིག་དབུས་ཀྱི་འཆང་བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱ་བ་བསྡུས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་དག་པས་ཉི་ཤུ་ལྷག་པའི་ཆ་བརྒྱ་ནི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་རྣམ་པར་བསྙིལ་བའི་དོན་དུའོ། །རྒྱར་ནི་བཞི་ལྷག་པའི་ཆ་ཉི་ཤུར་ཡང་དག་པར་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་ནི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དབུས་ཀྱི་ཆ་ལྔའི་ཆ་གཅིག་ནི་དམའ་བ་ཟླུམ་པོའི་ཆ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་དག་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུའི་ཚད་དབྱིབས་ཡོད་དེ། སྲིད་དུ་སྦྱོར་ལམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྟར་སོར་བརྒྱ་དང་བཅུ་དང་ཞེང་ཚད་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་སོར་ཉེར་གཉིས། ཟུར་བཅུ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ། ལྔ་ཆ་འཆང་བཟུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིང་བར་སོར་བརྒྱ་དང་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེའི་རྒྱར་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཟུར་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲིང་ཚད་ཡོད་དེ། སྲིད་དུ་སྒོམ་ལམ་གོ་བརྒྱད་ལྟར་སོར་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང༌། རྒྱར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་མཐུན་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་སོར་ཉི་ཤུ་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པས་ཟུར་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་རབ་ཏུ་ཉམས་པས་ལམ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་དེའི་ཚད་ནི་དེ་ཉིད་དུ་རིང་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཁོར་ཡུག་ཏུའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པས་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱིས་

462

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བརྒྱན་པའི་གཎྜི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆུང་བའི་ཚད་དབྱིབས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སོར་མོ་བཞི་དང་མཉམ་ལྡན་པའི། །སོར་མོ་བརྒྱད་ཅུ་སྲིད་དུ་བསྟན། །སྲིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །མ་འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡི། །ཡོངས་སུ་སྐོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྔར་དང་འདྲ་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །
སྨྲས་པ།

རྒྱལ་བ་སྐྱེ་རྒུའི་མུན་སེལ་ཉི་མའི་འོད། །ཀུན་ལ་སྣང་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་སྤངས་རྟོགས་
ཀྱི། །སྐྱེད་ཚལ་འདབ་བརྒྱ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་དུ། །བཞད་པའི་ལེགས་གསུང་འདི་ཡིས་གློ་བ་ངོམ། །དཀར་པོའི་བག་ཆགས་མདོག་བྲལ་རིགས་ཆད་ཀྱི། །གཞན་གསོས་སྙིང་ལ་ངེས་ལེགས་སྦྲང་རྩིའི་ཚལ། །མི་དམན་སྔོན་གྱི་ལས་ཤུགས་བཞིན་སོང་ཡང༌། །ཐེག་གསུམ་ལྷ་མིའི་ཡིད་འཛིན་དགའ་ཚལ་རྨད། །གང་སྨྲས་དུས་ཀྱིས་གོ་བ་ཆེས་དཀའ་ཡང༌། །རང་སེམས་གོམས་སླད་ཐུབ་གསུང་དགོངས་འགྲེལ་བཅས། །ཅུང་ཟད་སྦྱར་བ་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བོ་ཡིས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ལ་འགྲན་ཤོག །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གསུམ་པ་རང་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་རྣམ་དག་གསོ་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བཤགས་འོས་བཤགས། བསྡམ་འོས་བསྡམ། དེའི་ཉིན་བཤགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་དག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། འདི་ལ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་སུ་འདུ་བའི་མདུན་རོལ་ཁོ་ནར་གསོ་སྦྱོང་སྔ་མ་འདས་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་ལྟུང་བ་ཤེས་པ་བཤགས་པའམ། བསྡམ་པའམ། བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་རླབས་འོས་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་དང་སྤང་ལྟུང་རྣམས་ཡིན་ལ་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་ཡིན་ན་བྱིན་གྱིས་རླབས་འོས་ཡིན་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་

463

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

ཏེ། ཤཱ་ཏམ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་དང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤེས་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབའ་ཞིག་པ་སོགས་བཤགས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷམ་ཕུད་རྒན་ན་ཕྱག་དང་གཞོན་ན་འདུད་དེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཙོག་ཙོག་པུར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སྔགས་ཚེ་དང་ལྡན་པའམ་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྟུང་བ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་དང་འདི་བྱུང་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྟུང་བ་དེ་དག་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེ་དང་ལྡན་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ། །འཆགས་སོ། །མི་འཆབ་བོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ལན་གསུམ་དང་མཐོང་སྡོམ་དྲི་བ་གསུམ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་ལམ་དང་ཡུལ་སྔ་མ་ལྟར་ལ། སྔགས་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྟུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དེང་ལྟུང་བ་དེ་ཚེ་དང་ལྡན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བགྱིའོ། །སང་ནང་བར་ལྟུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སླར་བགྱིའོ་གསུམ་དང༌། མཐོང་སྡོམ་གསུམ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཚུལ་གཉིས་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་ལྟུང་བ་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་སྔགས་སྔར་ལྟར་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་དག་པར་གསུང་བ་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བ་ནས་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སླད་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དེ་ཡོད་དེ། ཕྱག་དར་སོགས་ལ་ཕན་ཡོན་ལྔ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་དང་བ་ལྕིས་བྱུག་པར་བྱ་བ་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་པ་དང་སོགས་བྱུང༌། ལྔ་པ་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་འཆད་པ་པོ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་

464

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བསུ་ཚུལ་དང༌། ཉེ་འཁོར་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་ཚུལ་དང༌། ཆོས་ཉན་པ་པོ་སྡོད་ཚུལ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་དུས་དྲུག་ལ་མཚན་མོ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པར། རྩ་བར། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་འོང་བ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བསུ་བར་བྱའོ། །འདུལ་བ་དང་མ་མོ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ངག་གི་བཤེས་པའི་ཚིག་གིས་བསུས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་བླང་བར་བྱའོ་ཁྲུས་བྱའོ་སོགས་དང༌། ཁྲི་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་རྒན་པ་མང་ན་རང་གདན་ལ་བསྡད་ནས་ཆོས་བཤད་ཚུལ་སྟོན་པར། རྩ་བར། གལ་ཏེ་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་སོགས་བྱུང༌། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲུ་བཞིའམ་ཟླ་གམ་དུ་ཚོགས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྱམས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་གྲལ་ཟླ་གམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའམ། རྫིང་བུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བཤམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ལྷ་དག་འོང་བས་ཆོས་བཤད་ན་དགའ་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་ན་ཁྲོས་ནས་མི་ཤིས་པས་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་བཤད་པའམ་མ་ནུས་ན་ཆོས་བསྒྲགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པས་ལེགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ཆོས་ཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཚེས་བརྒྱད་དང་ཉེར་གསུམ་ལ་ངོས་བཞིའི་མགོན་པོ་དང་ལྷ་བྲན་གྱི་གཡོག་དང་བཅུ་བཞི་དང་ཉེར་དགུ་ལ་ལྷ་བྲན་གྱི་བུ་དང་བཅོ་ལྔ་གཉིས་ལ་ངོས་བཞིའི་མགོན་པོ་དང་ལྷ་བྲན་དངོས་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་བར་གདགས་པར་བཤད་པས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་པའི་དགོས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས། འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཇི་ཡོད་ཅེ་ན། འདུན་པ་འབུལ་བ་ནི་ལས་ལ་མཐུན་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དེས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་

465

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བར་བྱས་ཤིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་འདུན་པ་ཡང་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ཀ་བླང་བར་བྱ་ལ་མཚམས་བཅད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་ལ་ནི་འདུན་པ་འབའ་ཞིག་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་པ་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། འབུལ་བ་ལའང་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱོད་ལམ་གང་ཟག་སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་ནས་སྔགས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སོ་སོའི་སྔགས་དང༌། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབུལ་བའི་སྔགས་གང་རུང་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་འབུལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་རུང་ཚུལ་ཡང་ལུང་གཞིའི་གསོ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ལས། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་སུ་འདུ་མི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདུན་པ་ཅིག་ཅར་བླང་དུ་ཡང་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མང་པོ་རུང་ཚུལ་ཤཱ་ཏམ་ལས། དགེ་སློང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལེན་པ་གཅིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་རབ་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་སྔགས་སླ། ཅིག་ཅར་འབུལ་བའི་སྔགས་ཡོད་དེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ། བདག་བྲོ་འཚལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་བྲོ་འཚལ་བ་ཆེ་གེ་ཞེས་བགྱི་བའི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དགེ་སློང་བྲོ་འཚལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་བྲོ་འཚལ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ཆོས་བཞིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་ལོ། །བདག་གསོ་སྦྱོང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་པ་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འཆད་པར། འདུན་པ་འབུལ་

466

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་དང༌། ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དྲུག་པ་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་སོགས་སླ།
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བྱ་བའི་དུས་དང༌། བྱ་བའི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ཉེར་བཞི་ངེས་ཅན་ཡོད་དེ། ལོ་ལ་ཟླ་བཤོལ་མེད་དུས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། ཟླ་བ་རེ་རེའི་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བར། གསོ་སྦྱོང་དུ་ཡོད། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དགུན་ཟླ་འབྲིང་བོ་དང༌། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང༌། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་བོ་དང༌། སྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་མར་གྱི་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་འབྱུང་དུས་ཡོད་དེ། དགུན་སྟོད་དང་དགུན་སྨད་དང་དཔྱིད་སྟོད་སྨད་དང་དབྱར་སྟོད་དབྱར་སྨད་དྲུག་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས། ཕྱེད་ལུས་པའི་མར་ངོ་དྲུག་ལ་བཅུ་བཞི་པ་རེ་རེ་སྟེ་དྲུག་དང་ལྷག་མ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང༌། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་ལས། དེ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། དུས་ཚིགས་དྲུག་པོ་དག་གི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱོང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པས་དྲུག་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཟླ་བ་གང་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ། དབོ། ས་ག ཆུ་སྟོད། ཁྲུམས། སྨིན་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་སྟེ། ལོ་དྲི་བར། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་དང༌། །ཆུ་སྟོད་ཁྲུམས་སྨད་སྨིན་དྲུག་བཅས། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །ཟླ་ཕྱེད་གསོ་

467

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལྷག་མ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འཆད་དོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་དེ། དུས་ནམ་བབས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་གསོ་སྦྱོང་དང་བཟླུམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་དག་ནི་གང་གི་ཚེ་བྱ་དགོས་པ་དེའི་ཚེ་བྱ་བར་ཟད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་ཆོ་ག་ལ། ཚད་ལྡན་བྱེད་ཚུལ་དང༌། ཆོས་མིན་གྱི་ཆོ་ག་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་བསྒྲགས་སོགས་ཉན་ནས་དངོས་གཞིས་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོ་ག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་སྒོས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདོན་པ་པོ་གང་ཟག་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་མདོ་ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་འདོན་ནུས་པའི་གནས་བརྟན་གྱིས་འདོན་ལ། དེས་མ་ལྕོགས་ན་རྒན་པ་གཉིས་པས་འདོན། དེས་མ་ལྕོགས་ན་གསུམ་པས་འདོན། དེས་མ་ནུས་ན་འདོན་ནུས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འདོན་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་ཏོ། །ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིའོ། །མི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཉིས་པའི་འོ། །དེས་ཀྱང་ན་གསུམ་པའི་འོ། །དེས་ཀྱང་ན་རེས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་བརྟན་གྱིས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བསྡད་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་བསྟོད་ར་དང་དུས་དང་པོར་བྱ་བ་དག་དང་པོར་བཏོན་ནས། དེའི་འོག་གསོལ་བའི་ལས་དང༌། ལྟུང་བ་ལ་བཤགས་བསྡམ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལྔ་པོ་གང་རུང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཤཱ་ཏཾ་ལས། འདོན་པར་བྱེད་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་གསོལ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་

468

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྟེ། མདོ་གདོན་པ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་ནས་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོའི་བསྟོད་ར་དང་དུས་དང་པོར་བྱ་བ་དག་ཇེ་བཏོན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདོན་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟོན་ཏེ། གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང༌། ཕམ་པར་གྱུར་པ་གདོན་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གདོན་པ་དང༌། མ་ངེས་པ་གདོན་པ་དང༌། རིལ་གྱིས་གདོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་མིན་པས་གདོན་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། ཆོས་མིན་པས་གདོན་ན་གསོ་སྦྱོང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མིན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདོན་བྱ་མིན་པ་དང༌། ཚད་མིན་པ་དང༌། དུས་མིན་པ་དང༌། འདོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་མིན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འདོན་བྱ་མིན་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་མིན་པ་ཡོད་དེ། གླེང་གཞི་མི་འདོན་པ་དང་ལྷག་མ་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་གང་བརྩམས་པའི་སྡེ་ཚན་རྫོགས་པར་མ་བཏོན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་ཏཾ་ལས། མགོ་བརྩམས་པའི་སྡེ་ཚན་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་མ་རྫོགས་ན་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དུས་མིན་པ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ལས་གཞན་པའི་དུས་སུ་འདོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོན་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་ཡོད་དེ། བསྙེན་རྫོགས་དང་ལྟ་བ་དང་མཚན་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་བཞི་མཐུན་པ་ལས་གཞན་པས་འདོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཇི་སྐད་དུ་ལུང་དང་ཤཱ་ཏཾ་ལས། ཆོས་མིན་པས་འདོན་ན་མི་ཆགས་ཏེ་འདོན་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཚད་དང་དུས་དང་འདོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་བཏོན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྔོ་བ་དང༌། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང༌། ཀླུ་རྒྱལ་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་བོ། །ཞེས་སོགས་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་པའི་བསྔོ་བ་ཡོན་བཤད་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

469

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དམིགས་བསལ་ལྔ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ། རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ། སྤྱོད་ལམ་གྱི་དམིགས་བསལ། ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ། དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་དམིགས་བསལ་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་མ་གྲུབ་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་མཚམས་བཅད་པའི་གནས་སུ་ཡང་རུང་ལ། འགྲོན་གྱི་སྐབས་ལམ་ནས་ཀྱང་བཏོན་ཆོག་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། བསླབ་བྱིན་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ལུང་ལས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་འདུག་ནས་བྱེད་ཀྱང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བཞིན་དུ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འགྲོན་པོ་མི་སྡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཡོངས་དག་གི་གསོ་སྦྱོང་དང་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང༌། མདོར་བསྡུས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང༌། དགག་དབྱེའི་གསོ་སྦྱོང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྔར་ཡོངས་དག་བཤད་ཟིན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་བཞིར་མ་ཚང་ན་བྱིན་གྱིས་རློབ། ཚང་ན་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ཙམ་ན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ཞེས་དང༌། བཞིར་མ་ཚང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཅིག་ལས་མེད་ན་རང་ཙོག་པུར་བསྡད་དེ། ལྷ་ལ་དགོངས་གསོལ་བྱས་ནས་སྔགས་འདོན། གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཅིག་འདུག་པ་དང༌། གསུམ་ཡོད་ན་གྲལ་ལ་འཁོད་ནས་སྔགས་ཚིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འབའ་ཞིག་ན་འདུག་སྟེའོ། །ལྷག་མ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མདུན་དུའོ། །གསུམ་ནི་འཁོད་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བཞིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་རུང་

470

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སོ་ཐར་གྱི་གླེང་གཞི་འདོན་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་སྲོག་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་གེགས་ཡོད་ཚེ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱས་བའི་འོག་ཏུ། ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བྱས་པ་ཡི། །སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང༌། །ནས། དྲང་སྲོང་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྒྲ་མི་འདོད་ན་མདོར་བསྡུས་པས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རྒྱུ་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་སོགས་དུས་ངེས་པ་མེད་ལ་འདིར་དུས་ལས་འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགག་དབྱེ་བྱས་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདི་བྱས་པས་གསོ་སྦྱོང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས། སྡིག་པའི་སྨན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི། །དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་མི་བྱ། །གསོ་སྦྱོང་དག་པར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། །དགག་དབྱེ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གཉིས་དུས་ལས་འདས་ན་མི་ཆགས་པ་ནི། གཞི་འགྲེལ་ལས། གདོན་པར་བྱ་བ་དང་ཚད་དང་དུས་དང་གདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདི་མི་ཆགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། དམིགས་བསལ་ལ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོ་འདས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ཤར་དུས་བྱས་ཀྱང་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལས་ལ་འདས་ན་ནི་ཉི་མ་ཤར་པའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གསོ་སྦྱོང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ཚེས་གྲངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ན་ནི་དྲུག་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཚེས་གྲངས་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཅུ་བཞི་པ་ནི་ཚེས་ཞག་

471

གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི།

གིས་མི་འཇོག་པར་ཉིན་ཞག་གི་བཅུ་བཞི་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཟླ་བའི་ངོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་བཅོ་ལྔར་མ་ཆོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལྟར་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཉི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པས་སྤྱིར་ཞག་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཚེས་ཞག་གི་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་དུས་ནམ་དགོས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤཱ་ཏམ་ལས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དུས་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ན་དུས་ངེས་ཅན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཅོ་ལྔའི་ཉིན་བྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་ངེས་མེད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤཱ་ཏམ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་གནོད་པ་བཟློག་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་བཟླུམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་དག་ནི་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་བྱ་དགོས་པ་དེའི་ཚེ་བྱ་བར་ཟད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་འགལ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། བཅོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་

472

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་བསླབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་གཙོ་བོར་བཀྲ་ཤིས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ན་ཚེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ནོར་ནས་བཅུ་བཞི་ལ་བྱས་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཡར་ངོའི་དེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་ཙམ་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལས་ལ་འདས་ན་ནི་ཉི་མ་ཤར་པའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

473

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

དུས་ཚིགས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟའི་བཞེད་པ་སྙིང་པོར་དྲིལ་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་སྤྱི་དོན་སྒོ་ནས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷ་མི་སྤྱིའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། ཞར་ལ་དུས་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱིམ་ལོ་དང༌། ཚེས་ལོ་དང༌། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ལོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་བཀག་ནས་ལོ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་ལོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདུལ་མངོན་པའི་ལུགས་ལ་ལོ་ལ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དག་ལ། དང་པོ་གཉིས་ལ། འོ་ན། ལོ་ཡིན་ན་མིའི་ལོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་ལོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱིམ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་ཉི་མས་རྒྱུ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་དང༌། ས་ལ་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་མན་ཆད་དང༌། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་དགོས་ལ། རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མཚམས་བཞི་ཁྲི་ཡན་ཆད་སོགས་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་བཞི་མི་འགྱུར་པའི་གཟེར་སྟོན་པའི་བསྡུས་རྒྱུད་ལས། གང་ཕྱིར་རི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔ་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་སའི་གོ་ལ་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟེང་དུ་ཉི་མས་སྐར་ཁྱིམ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སམ་གླིང་གི་ཆ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། འདིར་ནི་གཡོན་བགྲོད་འགྱུར་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཉི་མ་འཁོར་བའི་

474

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱང་དུ་བགྲོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ལྷོར་བགྲོད་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབྱངས་འཆར་ལས་ཀྱང༌། ལུག་རྣམས་ལུག་གུ་སླེབས་དུས་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་དབང་གིས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་ནུབ་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚམས་དྲུག་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ནའོ། །ཞེས་དང༌། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མིའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་ཞག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོ་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ལྷའི་དུས་དེ་ལྷའི་ཞག་ཟླ་ལོར་འཇོག་པ་ཙམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་འདི་ཀུན་ལ་དགོས་སོ། །དེས་འདུལ་མངོན་པའི་ལུགས་ལ་ལོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། འདུལ་མངོན་དུ་ལྷ་མི་སོ་སོའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འཐབ་བྲལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷའི་ལོ་ཆོས་ཅན། མིའི་ལོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷའི་ལོ་ཡིན་ན་ལོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་བསྐལ་བ་ཡིན་ན་བསྐལ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོ་དང་བསྐལ་བ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསྐལ་བ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྐལ་པའི་བརྩི་གཞི་ལོ་ཟླ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལོ་ཡིན་ན་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ལོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང༌། དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་དང༌། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་གསུམ་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་བསྒྱུར་ནས་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བརྩི་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་ཟླ་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཆགས་འཇིག་གནས་སྟོང་གི་བསྐལ་

475

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

བ་བཞིའི་བརྩི་གཞི་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །ནས། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཆི་མེད་མཛོད་དུས་འཁོར་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉི་ཟླའི་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་བརྩི་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཤིག་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་ཏེ་བསྐལ་ཆེན་གྱི་བར་དུ་བརྩི་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེར། ཕྲ་དབུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཁམས་ལེ་མདོར་བསྡུས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཕྲ་ཞེས་པ་ནི་མིའི་དབུགས་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་པའི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་ནི་ཕྲ་མོའི་དབུགས་སོ། །དབུགས་དེ་དྲུག་ནི་ལུས་སྐྱེས་སྲིན་བུའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་སྲང་གཅིག་དང༌། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ནི་ཆུ་ཚོད་དང༌། ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ། ཉིན་ཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་པའི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་གྲངས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྭ་འགྱུར་ལས། ཕྲ་མོའི་དབུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མིའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང༌། རྔུབ་པ་གཅིག་ལ་ཕྲ་མོའི་དབུགས་ནི་སྲིན་བུ་སྟེ། དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་པའི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོ་ལ་མིའི་ལོས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མིའི་ཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིའི་ཞག་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ལོ་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།

476

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལོ་ལ་འགྲོ་བ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཙམ་ཞེས་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་འཆོས་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་དབུགས་གཅིག་ཀྱང་དབུགས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། ཁྱོད་རང་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཉིན་མོར་གྱུར་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མཚན་མོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང༌། །ཉི་མ་ཕྱེད་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མཚན་མོ་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཉིན་མོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ཡང་དུས་སམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞི་གཅིག་ལ་གནས་ཀྱང་འོག་གཞིའི་གོ་ས་ཐ་དད་པའི་ཟངས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀ་བུམ་གཉིས་དངོས་པོར་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རགས་བཤད་ལ་དུས་གཅིག་བྱས་ཀྱང་རྩོད་ཚེ་ཞིབ་པར་དུས་མ་འདྲེས་དགོས་པ་མང༌། འོ་ན་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྣང་མུན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གླིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་མཚན་དུས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཉིན་མོར་གླིང་འདིར་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མཚན་མོའི་མུན་པའི་དུས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་རི་རབ་གྱི་གྲིབ་མ་འབབ་པ་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གླིང་གཉིས་ཀའི་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་གླིང་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་

477

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

ཆ་མང་ངོ༌། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷ་མི་སྤྱིའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང༌། ལོ་ལ་ཁྱིམ་ལོ་ཚེས་ལོ་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉི་ཟླ་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཡང༌། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར། སྟོང་བསྐལ། ཆགས་བསྐལ་མཐའི་འཇིག་བསྐལ་སོགས་ཀྱི་བརྩི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པར། མངོན་པ་མཛོད། འཆི་མེད་མཛོད། འདུལ་བ། རྒྱལ་རབས་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཐར་གནས་གཅིག་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང༌། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཙམ་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་དང༌། དེ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་དང༌། དེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དང༌། དེ་གཉིས་ལ་ཚིགས་གཅིག་དང༌། ཚིགས་གསུམ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་དང༌། དེ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་མཐར་གནས་ལ། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་བགྲངས། །དེ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཙམ་ཡིན། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་དག་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་སུ་གྲགས། །སྔ་ཕྱིའི་ཕྱོགས་ནི་དཀར་ནག་གཉིས། །དེ་གཉིས་བསྡོམས་པ་འཇལ་བྱེད་དོ། །མཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་གཉིས་གཉིས་ལ། །དེ་ཚིགས་དེ་གསུམ་བགྲོད་པ་ལ། །ལྷོ་བྱང་བགྲོད་པ་གཉིས་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སླ། གཞན་ཡང༌། ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། མགོ་ཟླ་བ་ནས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་མགོ་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་འཛིན་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་མར་གྱི་ངོ་སྔ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ཁྱིམ་ལོའི་འགོ་ཡང་དེ་ནས་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོ་འགོ་དེ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདུལ་མངོན་པའི་ལུགས་ལ་ཁྱིམ་ལོ། ཚེས་ལོ། ཉིན་ཞག་

478

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གི་ལོ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་བའི་དྲིས་ལན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང༌། ཅི་སྟེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར་བ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་པ་ལས་རེ་ཞིག་རགས་རྩིས་ཙམ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཟླ་བའི་ཤོལ་དོར་བ་དང༌། རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལོག་རྟོག་ཀུན་བཟློག་གོ །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱིམ་ལོ་ནི་ཉི་མའི་འཆར་ནུབ་ཀྱི་དང་པོ་དང༌། ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁྱིམ་སླེབས་རི་མོ་ནམ་ཤར་པ་ན། དེ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ཟླ་བའི་མར་ངོ་ལ་འཆར་ན་མར་ངོའི་ཚེ་གཅིག་ནས་གནམ་གང་གི་བར་གང་རུང་ལ་འཆར་ཞིང༌། ཞག་ལ་ཡང་ཉིན་མོའི་སྔ་དྲོ་གུང་ཕྱི་དྲོ་མཚན་མོ་སོགས་ནམ་ཤར་བའི་ཚེ་དེའི་འགོ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། འདུལ་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུལ་མངོན་ནས་བཤད་པའི་ལོ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལོ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདུལ་མངོན་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདུལ་བ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱིམ་ཉིན་ཚེས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མིན་ནུས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ལོ་དང་ཟླ་བ་ཟླ་ཤོལ་དག །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྔགས། །བཀའ་བཙན་གྲགས་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། །དཔུང་ལྡན་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལོ་ལ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་ལོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀརྨ་ཤཱ་ཏཾ་ལས། ཟླ་ཤོལ་དོར་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དོར་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཤེས་པར་

479

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་ལས། ཞིབ་པར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ན་གནས་པའི་རྩིས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ལ། ཉི་མ་འཆར་ནུབ་ཀྱི་དང་པོ་དང༌། ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱིམ་ལོ་ཚེས་ལོ་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དབུགས་དང་སྐད་ཅིག་མའི་བརྩི་གཞི་བྱས་པའི་ལོ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་ངུ་བརྩི་གཞིར་བྱས་ནས་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད། དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལ་ཞག་བྱས་པའི་ཞག་ཟླ་ལོ་གསུམ་གྱི་འགོ་འཇོག་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཁྱིམ་ལོ་དང་ཚེས་ལོ་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་གསུམ་གྱི་འགོ་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུས་བཞི་རྫོགས་མཚམས་མཐའི་ཆའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་རེ་བྱུང་བའི་ཚེ། དུས་གསུམ་གྱི་འགོ་དུས་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ལོ་ཀུན་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང༌། དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའི་ཚོགས་པ་རྒྱུ་བ་ནམ་གྲུའི་མཐར་ཁྱིམ་ནི་སྟོང་པ་དག་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་བྱང་བདག་པོའི་དྲིས་ལན་དུ། དུས་བཞིའི་མཐར་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་ལ་གཟའ་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སླར་ཡང་ནངས་པར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་རྩོམ་པ་ན། ལོ་རབ་བྱུང་ཟླ་བ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནག་པའི་ཉ་བ། གཟའ་ཉི་མ་སྐར་མ་ཐ་སྐར། སྦྱོར་བ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པ་བྷ་ཝཾ་རྣམས་ཤར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོའི་དང་པོ་རབ་བྱུང་དང༌། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་ཟླ་དང༌། རྒྱུ་སྐར་དང་པོ་ཐ་སྐར། གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ། སྦྱོར་བའི་དང་པོ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པའི་དང་པོ་བྷ་ཝཾ་དུ་བྱས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་འགོ་དུས་མཉམ་དུ་ཚུགས་པའི་ལོ་གཉིས་པའི་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་

480

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་འཆར་ཡང༌། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཚུན་ལ་མི་འཆར་ཞིང༌། ཚེས་བཅུ་གཅིག་འདས་རྗེས་སུ་འཆར་བ་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་ཟླ་དང་པོར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལོ་གསུམ་པ་ལ། ཚེས་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཕྲག་གཉིས་ཕྱི་ནུར་བྱས་པས། ཡར་ངོ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་མི་འཆར་བས་ནག་ཟླ་དང་པོར་མི་རུང་ཞིང༌། རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མར་ངོའི་ཉེར་གཉིས་ལ་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བ་དང་པོ་དང་ལོ་མགོ་དེ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཞག་གི་ཟླ་བ་དང་ཁྱིམ་ཞག་གི་ཟླ་བ་གཉིས་དོ་བསྡོས་པ་ན་ཚེས་ཞག་གི་ཟླ་བས་ཁྱིམ་ཞག་གི་ཟླ་བའི་དོད་མ་ཐུབ་པས། ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་ལྷག་པས། ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པ་ན། ཞག་བཅུ་གཅིག་བག་མེད་རེ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱིམ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་དྲུག་ཅུང་མ་ལོངས་ཙམ་དང་ཚེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་རེ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་ལེའི་དོན་དྲུག་པ་ལས། ཕྱོགས་ལ་ཟླ་བ་རང་གི་རྒྱུ་བས་ཉིན་ཞག་ཅེས་བྱའི་རྐང་པ་དག་ཀྱང་བུ་ལོན་དག་ཏུ་བྱེད། །སླར་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ལོ་ཡི་སྦྱོར་བ་དག་ལས་འཕེལ་བ་ནི། །རྫོགས་པའི་ལོ་ལ་ཉིན་ཞག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫོགས་པའི་ལོ་ལ་ཉིན་ཞག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས། ཁྱིམ་ཟླ་རེ་དང་ཚེས་ཟླ་རེ་དོ་བསྡོས་པས་ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་མ་ཐུབ་པས་དེ་གཉིས་དོ་མཉམ་པ་ལ་ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་བསྣན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བསགས་པའི་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེར་མ་ཟད་ཚེས་ཟླ་དང་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་འགོ་ཡང་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཡུན་ཚད་དང་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཡུན་ཚད་གཉིས་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་

481

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

མཚན་གྱིས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བས་ཚེས་ཟླ་དང་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་མཐུན་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་ལྔ་ལ་ལྔ་དྲུག་སུམ་ཅུ་བྱས་ནས་ཤོལ་འདོན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོའི་ལོ་འཕོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་གི་བགྲོད་པ་ནས་བྱང་གི་བགྲོད་པའི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྔ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཟླ་བ་རེ་རེར་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས། ཚེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལ་ཟླ་ཤོལ་རེ་འདོན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྔོན་གྱི་དུས་འཁོར་བ་མང་པོས་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་འདི་ལས། ལུག་ཁྱིམ་དང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་སྦྱར་ནས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་རྐྱེན་བྱས་ནས། ལུག་ཁྱིམ་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་མར་ངོ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་ཤར་པའི་ཚེ་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བ་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་ས་ག་ཟླ་བ་དེ་ལོའི་དང་པོར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་པའི་ཚེ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་ལུག་ཁྱིམ་དང་ས་ག་ཟླ་བ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ལྷུན་པོའི་ལྷོའི་དུམ་བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ས་ག་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཉ་ལ་བབས་པ་ན་ཤྲི་དྷ་ནྱ་ཀ་ཊ་ཀར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནག་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུལ་མངོན་པའི་ལུགས་ལ་ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་རེངས་དང་པོའི་དུས་མཚན་མོའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་མོའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་དགོས་དབང་གིས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། དགེ་སློང་གིས་སྔ་དྲོའི་ཟས་ཟ་བའི་ས་མཚམས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཉིན་མོའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། རང་གླིང་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཉི་མ་ཕྱེད་བར་འདི་ནི་དུས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོལ་གང་ཞིག་དུས་རུང་ཟད་བྱེད་དེ། །ཞེས་པ་

482

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

རྩ་འགྲེལ་དང༌། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་བབས་ཏེ། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། ཐུན་ཐ་མ་ནི་ནམ་གྱི་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། ཆ་ཐ་མ་དེ་ལ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། ཇི་སྟེ་འོ་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་ཀྱང་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་ཉི་མོར་ཐ་སྙད་གདགས་སམ་ཞེ་ན་བཤད་པ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་མཚན་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནམ་གྱི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་བྱུང་གི་མདོ་ལས། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མའི་རྔ་བརྡུང་དུ་ཉེ་བ་ན། ཞེས་དང༌། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་ཚེ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་མཚན་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་མུན་པ་མ་སངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣང་བ་བྱུང་ནས་མུན་པ་མ་བྱུང་གི་བར་གྱི་དུས་དེ་ཉིན་དུས་དང༌། མུན་པ་བྱུང་ནས་སྣང་བ་མ་བྱུང་གི་བར་གྱི་དུས་དེ་མཚན་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་དུ། ནམ་སྣང་བ་བྱུང་བའི་ཚེ་གླིང་དེ་ལ་ཉིན་མོ་ཞེས་བྱ་ལ་ནམ་མུན་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། བསྟན་བཅོས་ལས་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ཉིན་མོ་ཡིན་ལ། མུན་པའི་གནས་སྐབས་ནི་མཚན་མོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྣང་བ་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིན་དུས་མིན་ཀྱང་དེ་རྩོམ་དུས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉིན་ཞག་གི་མགོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་པ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཐུན་ཐ་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་པ་ནས་དགུང་མོ་ཉི་མའི་སྐྱ་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་བར་ཉིན་མོར་འཇོག་དགོས་ལ། མཚན་མོ་ཡིན་ན་ནམ་གུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། མཚན་མོའི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པའི་ཐུན་ལ་རྔ་བརྡུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས། རྔ་བརྡུང་དུ་ཉེ་བའི་

483

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

མཚན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུན་ཕྱེད་ལུས་པའི་མཚན་མོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དགུང་མོ་སྐྱ་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་བར་ཉིན་མོ་བྱེད་ན་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང༌། དགུན་མཚན་མོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཉིན་དུས་ལས་ནམ་གུང་རིང་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་དུས་ལ་ནམ་གུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། དེར་ཐལ། མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་མཚན་དུས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། དེ་ལ་མཁས་པ་བློ་བཟང་བཤེས་གཉེན་པས། དགག་པ་མཛད་པ་ལེགས་པར་སྣང་ངོ༌། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉིན་གྱི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་པ་ནས་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེས་བཅུའི་ཐ་མའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་པ་ན་ཞག་བཅུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་རྙེད་ནས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ཚེས་བཅུའི་ཐ་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་པའི་ཚེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་ཚེ་ཞག་བཅུ་རྣལ་མ་མ་རྫོགས་ཀྱང་བཅས་དབང་གིས་ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་ངོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉིན་པར་གཉིད་མི་ཉལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དགུང་མོ་སྐྱ་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་བར་ཉིན་མོར་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང༌། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང༌། །མཚན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་འདས་ནས་ནི། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་མོར་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཅེས་པ་ནས། མཚན་མོ་ཡང་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་འདས་ནས་ཞེས་དང༌། དེར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཉིན་པར་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས། མཚན་མོ་

484

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། སེང་གེའི་ཉལ་ཐབས་སུ་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཐུན་ཐ་མ་ལ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ལངས་ནས། ཞེས་དང༌། ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང༌། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ། །མི་ཉལ་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། མཚན་མོའི་ཆ་གསུམ་བགོ་བྱ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཆ་ལས་ལྡང་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། ཉན་ས་ལས་ཀྱང༌། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་མི་ཉལ་བར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་སྟོད་སྨད་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་མཚན་དུས་ཉིན་དུས་ཡིན་པར་མ་སྨྲས་སམ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཁ་ཅིག །ཉིན་ཞག་ཅེས་པའི་ཉིན་དེ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཉིན་མོ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྙོག་མཚམས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉིན་མོ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དུས་འཁོར་ཤེས་པར་རློམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱིམ་གྱི་གོ་དོན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ། ལུག་ཁྱིམ་ནི་ཉི་མ་ནག་པའི་སྐར་ཁྱིམ་དུ་སླེབས་པ་ནས་བཟུང་ས་རི་ཡོངས་རྫོགས་དང་ས་གའི་བཞི་ཆ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དགོས་ཟེར་ན། འོ་ན་ལོ་རེ་བཞིན་ས་གའི་བཞི་ཆ་ཡན་ཆད་ནས་ལུག་ཁྱིམ་རྫོགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ནག་པའི་བཞི་ཆ་ནས་བཟུང་ས་ག་དང་ལུག་ཁྱིམ་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བ་དང་ལུག་ཁྱིམ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ཟླ་སྔ་ནུར་ཕྱི་ནུར་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོའི་དུམ་བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་གའི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་གོ་དོན་ཉི་མས་རྒྱུ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ས་ལ་འབྱུང་བ་སོགས་འོང་ཚུལ་ལའང་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་གར་དུ་ལུག་ལ་ལུ་གུ་སྐྱེ་དུས་དེ་ལུག་ཁྱིམ་དང༌། གླང་ལ་རྨོས་རྨོ་དུས་དེ་གླང་ཁྱིམ་སོགས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་ཞག་གི་ལོ་

485

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

རྫོགས་ཀྱང་ས་ལ་དུས་ཚོད་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཟླ་ཤོལ་འདོར་དགོས་པས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཟུར་དུ་བརྩིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱངས་འཆར་སོགས་ལས་ཀྱང༌། ལུག་རྣམས་ལུ་གུ་སྐྱེ་དུས་དང༌། །གླང་གིས་རྨོས་བྱེད་དུས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་ལ། སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཅིག་ཆར་བ་དང༌། རིམ་ཆར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་དང༌། བ་ལང་སྤྱོད་དུ་དགུན་འབྲིང་དང༌། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་སྟོན་འབྲིང་དང༌། ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་དབྱར་འབྲིང་འཆར་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་དང༌། གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་འབྲིང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་དང༌། གླིང་གཞན་གསུམ་དུའང་འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང༌། །ཞེས་སོགས་རང་ལུགས་ལ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་དང༌། ནག་པ་ཟླ་བའི་ཞག་གི་འགོ་འཛིན་པ་དུས་མཉམ། ཞག་དེའི་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་དང༌། བ་གླང་སྤྱོད་དུ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་ཟླ་བ་དེའི་ཞག་གི་འགོ་འཛིན་པ་དུས་མཉམ། གླིང་འདིར་ཞག་དེའི་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང༌། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉི་མ་འཆར་བ་ཟླ་བ་དེའི་ཞག་གི་འགོ་འཛིན་པ་དུས་མཉམ། ཞག་དེའི་ནམ་ཕྱེད་དང་ལུས་འཕགས་གླིང་གི་དབྱར་འབྲིང་གི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་ཟླ་བ་དེའི་ཞག་གི་འགོ་འཛིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཞག་གཅིག་ལ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་

486

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལེའི་ང་གསུམ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ལུག་གོ །དབང་ལྡན་དུ་གླང་ངོ༌། །བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་འཁྲིག་པའོ། །སླར་ཡང་བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་ཀརྐ་ཊའོ། །རླུང་དུ་སེང་གེའོ། །ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་བུ་མོའོ། །སླར་ཡང་ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་སྲང་ངོ༌། །བདེན་བྲལ་དུ་སྡིག་པའོ། །ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་གཞུའོ། །སླར་ཡང་ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་ཆུ་སྲིན་ནོ། །མེ་རུ་བུམ་པའོ། །ཤར་གྱི་ཕྱེད་ཉའོ་ཞེས་པ་ནི་གོ་ལ་ལ་ཁྱིམ་འགོད་པའོ། །འདིར་ལུག་ཤར་པ་ན་སྲང་ནུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང༌། འདུལ་མངོན་པ་ཉ་སྐར་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མ་བྱས་པ་དག་ན་རེ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར། དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པས་ཉ་བའི་ཚེ་གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཉ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། ཞག་གཅིག་ལ་གླིང་བཞིར་ཉ་སྐར་མི་འདྲ་བ་བཞི་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞག་གཅིག་ལ་ཟླ་བས་གླིང་བཞི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉ་སྐར་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་བས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟླ་བས་ཞག་རེ་ལ་སྐར་ཁྱིམ་རེ་རེ་ལྷག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཙམ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གླིང་བཞིར་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ས་ག་ཟླ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེ། མེའི་མཚམས་ལ་གླང་ཁྱིམ་དང༌། དབྱར་ར་སྣྲོན་གྱིས་ཉ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དྲུག་ཅུ་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོའི་ལྷོའི་དུམ་བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་གའི་ཟླ་བ་བྱེད་དོ། །མེའི་ཟུར་གྱི་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལ་སྣྲོན་གྱི་ཟླ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟླ་བ་དེ་དག་གི་ཉ་སྐར་གྱི་ཟླ་བའི་དོད་ཐུབ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྐར་མ་དེ་དག་གིས་ཉ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྭ་འབྲོ་གཉིས་ཀའི་འགྱུར་ལས། ཉ་སྐར་གྱི་མིང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲོ་འགྱུར་ལས། འདིར་ཉི་མ་ལུག་ལ་གནས་པའི་ལྷུན་པོའི་དུམ་བུར་དཔྱིད་

487

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

ཀྱི་དུས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་དོ། །མེའི་ཟུར་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ནི་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྭ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ར་འབྲིང་ཐ་མར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྭ་འགྱུར་ལས་ཀྱང༌། འདིར་ལྷུན་པོའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སའི་དུམ་བུ་ཉི་མ་ལུག་ལ་སོགས་ལ་གནས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་མཚམས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །མེ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པར་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱེད་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་པར་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འཇམ་གསར་བ་སོགས་དུས་འཁོར་བ་དང་འདུལ་མངོན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་དབྱར་མཉམ་སྟོན་སྟོན་མཉམ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་ཤར་པའི་དུས་སུ་གླིང་གཞན་གསུམ་ལའང༌། དཔྱིད་འབྲིང་གི་ཚེས་གཅིག་འཆར་བའི་ཕྱིར། འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་བཅོ་ལྔར་ནག་པས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་དེ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གླིང་གཞན་གསུམ་ལའང་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འཆར་ཀྱང་དེའི་ཚེ་གླིང་བཞིར་དུས་མི་འདྲ་བ་བཞི་འོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ལེའི་ཚིགས་བཅད་ང་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ལུག་གོ །དབང་ལྡན་དུ་གླང་ངོ༌། །བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་འཁྲིག་པའོ། །སླར་ཡང་བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་ཀརྐ་ཊའོ། །རླུང་དུ་སེང་གེའོ། །ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་བུ་མོའོ། །སླར་ཡང་ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་སྲང་ངོ༌། །བདེན་བྲལ་དུ་སྡིག་པའོ། །ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་གཞུའོ། །སླར་ཡང་ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་ཆུ་སྲིན་ནོ། མེ་རུ་བུམ་པའོ། །ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཉའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབྱར་དབྱར་མཉམ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གླིང་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་གི་དུས་སུ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ལ་ལྷོ་བགྲོད་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དང༌། ལྷོ་བྱང་གཉིས་ལ་ཉི་མ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཁྱོགས་པར་འགྲོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་

488

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ཡེ་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མྱུར་བ་དང་དལ་བ་དང༌། འཁྱོགས་པོ་དང་འབྱུང་བའི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དང༌། བུ་ལོན་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་གནོད་དེ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་དུམ་བུ་ཕྱེད་ལ་ལུག་གི་ཁྱིམ་ལ་བྱེད་དོ། །མེའི་མཚམས་ལ་གླང་གི་ཁྱིམ་ལ་བྱེད་དོ། །ཤར་གྱི་དུམ་བུ་ཕྱེད་ལ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་ལ་བྱེད་དོ། །དེའི་དུམ་བུ་གཞན་ལ་ཀརྐ་ཊའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དགུན་འཛམ་གླིང་འདིར་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དུས་སྒྲ་མི་སྙན་ལའང་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། གླིང་བཞིར་དགུན་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གླིང་འདིའི་མཚན་མོ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཉིན་མོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། མཆུ་ནི་ཟླ་བ་རབ་རྫོགས་བྱེད། །དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་རང་བཞིན་ཡིན། །མཚན་མོ་བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་གྱིས། །ཉིན་པར་ཡང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་དང༌། གདགས་པ་ལས་ཀྱང༌། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་ལྔར་ཕྱེ་བ་དང་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དུས་དེ། དུས་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགུན་དུས་དགུན་དུས་མཚན་ཉིད་པ་དང༌། དཔྱིད་དུས་དཔྱིད་དུས་མཚན་ཉིད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དགུན་དུས་དེ། དགུན་དུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནས་སྟོན་དུས་དེ་སྟོན་དུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགུན་དུས་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་མེད་པར་ཐལ། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མགོ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་

489

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

གཅིག་ནས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སླར་ཡང་ཞག་བཅོ་ལྔ་འདས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མགོ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་གསར་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དུས་དེ་གསར་དུ་གྲུབ་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྨིག་དྲུག་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །དཔྱིད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ན་དཔྱིད་དུས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དཔྱིད་དུས་ཡིན་ན་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱིད་དུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབོ་ཟླ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སོས་ཀ་ནི་ཚ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དཔྱིད་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བློ་རྩེ་གཏད་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དཔྱིད་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔྱིད་ཀྱི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་ཡིན་ན། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་སྨད་ནི་ཆར་འབབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དབྱར་དུ་བཤད་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཚིགས་གང་དང་གང་གི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེའི་དུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཆོས་ཅན། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཟླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དབྱར་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ན། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་དང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དབྱར་དུས་ཀྱི་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་ཟླ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱར་

490

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དུས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། ཞིབ་ཏུ་བརྩིས་པ་ན་ཡར་ངོ་མར་ངོ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་གི་ཁྱིམ་སླེབས་ཀྱི་རི་མོ་ཤར་པ་ནས་འགོ་བརྩམས་ནས། ཁྱིམ་དེའི་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱིམ་ཟླའི་འགོ་ཡང་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་སོགས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཟླ་ཤོལ་འདོར་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་ཤོལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ་གསུམ་གསུམ་ནས་ཟླ་ཤོལ་འདོན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ལོ་ལྔ་ལྔ་ནས་ཤོལ་དོར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཞག་དྲུག་དྲུག་ལྷག་པས་ཟླ་ཤོལ་འདོར་བ་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤོལ་འདོར་བའི་ཟླ་བ་དེའི་རྗེས་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འདས་ཤིང་སོ་གསུམ་པ་ལ་ཤོལ་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནས་ལྷག་པའི་ཟླ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནམ་སྟོང་ལ་ནི་ཉི་མའི་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱེད་དང་སོ་གཉིས་དང་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་ཟླ་ཕྱེད་དང་སོ་གསུམ་དང་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་སོ་གསུམ་པ་ལ་ཟླ་ལྷག་འདོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོ་གཅིག་གི་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་གཉིས་དོ་བསྡོས་པའི་ཚེས་ཞག་གིས་ཁྱིམ་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པས་ཚེས་ཞག་བཅུ་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་ཟེར། ཁ་ཅིག །མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཐུབ་པ་

491

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

འབྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཟླ་གཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཟླ་དང་པོར་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་པའི་མར་ངོར་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ལྷག་ལོང་མེད་པར་མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆུ་ཟླ་བའི་མར་ངོར་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་གཅིག་འབྱུང་བར་ཐལ། ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། ལོ་དྲི་བར། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་དང༌། །ཞེས་སོགས་ལྟར། ལོ་གང་དང་གང་གི་ཟླ་བ་དེ་དང་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ལོ་ལྔ་ལྔ་ནས་ཤོལ་དོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དུས་ཚིགས་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང༌། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་མ་དག་ཟེར་ན། འོ་ན། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང༌། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་དང་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག །ཅེས་པས་དགུན་ཉི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་དང་ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དངོས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་མ་དག་པ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང༌། །ཞེས་པས་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མཚན་ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྔ་རེས་མཉམ་ཞིང་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐང་ཅིག་རེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མཚན་ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྔ་རེས་མཉམ་ཞིང༌། དེའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ལས་

492

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྔོན་དུ་དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་མ་འདས་པར་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དགོས་པས། ཟླ་རེ་ལ་ཡུད་ཙམ་རེ་ལྷག་དེ་ལས་འཕེལ་འགྲིབ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཉིན་མོ་ལྡོག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གོ་ལྡོག་པ་དང༌། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ལ་ཉི་མའི་བགྲོད་པ་ལྡོག་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉི་མའི་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གོ་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གླིང་གང་དང་གང་གི་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཚེ་འཆར་ས་དམའ་བས་འཆར་འཕྱི་ལ་ནུབ་སྔ་བས་ཉིན་མོ་ཐུང་བས་མཚན་མོ་རིང་བ་དང་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆར་ས་མཐོ་བས་འཆར་སྔ་ལ་ནུབ་འཕྱི་བས་ཉིན་རིང་ཞིང་མཚན་ཐུང་ངུར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉི་མའི་བགྲོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་གོ །ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་བགྲོད་ཚེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཉི་ལྡོག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཉི་མའི་བགྲོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཉི་ལྡོག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདིས་གཞུང་སྔ་མའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཉི་ལྡོག་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་

493

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྩིས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། དུས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་དང༌། ཞར་ལ་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དཔྱད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྩིས་གཞིའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེད་བུ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིས་སའི་ཞག་ཟོས་པས་ལུས་ལ་མཁྲང་བ་ཞུགས་པས་ལུས་ལྕི་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་འོད་ནུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མུན་པ་བྱུང་བ་ན། དང་པོར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་བྱུང་ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདགས་པ་ལས། དེའི་སེམས་ཅན་དག་གིས་སའི་ཞག་ཟོས་པས་ལུས་མཁྲང་བ་དང༌། ཞེས་དང༌། མུན་པ་བྱུང་བ་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་ཉི་མའི་འགྲོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འཆད་འགྱུར་ལྟར་དང༌། སྡོམ་འབྱུང་སོགས་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་མེད་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་དང༌། མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དུས་འཁོར་ཀྱི་ལུགས་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མུན་པ་བྱུང་བ་ཡན་ཆད་འདུལ་ལུང་སོགས་དང་མཐུན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་སྐར་མ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་བར་ཐག་དང་གོ་རིམ་མི་འཆོལ་བ་ནི་གོ་ལ་དང༌། དྷྲུ་བའམ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལྟར་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཚེ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལ་རང་རེའི་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེ་སྔ་

494

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མ་ཞིག་ཏུ་དྲང་སྲོང་རྔ་བོང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ད་ལྟའི་དེ་ལྟར་བྱས་པར་འདོད་དེ། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་དེ་ལོ་དྲུག་ཁྲིའི་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པའི་ཚེ་ནུས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་བསྐལ་བ་གཞན་དུ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡོད་ལ། འདིར་ངེས་པ་མེད་པས་གོ་རིམ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། རེ་ཞིག་དང་པོར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་དང༌། ལོ་ནི་དྲུག་ཁྲི་ཐམ་པར་ཡང༌། །རྐང་པ་གཅིག་གིས་དཀའ་ཐུབ་གནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང༌། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང༌། ཐ་སྙད་རིག་གནས་གཞན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང༌། དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང༌། ཞག་མི་ཐུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྲོག་ཆགས་རང་རང་གི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་ཏེ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲ་དབུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་དབུགས་ཀྱིས་རང་ལོ་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཆི་མེད་མཛོད་སོགས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཐར་གནས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ལ་ཡང་སྒྲ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་

495

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

ཡོད་དེ། ཡོངས་བགྲངས་བགྲང་གཞི་རང་སྐྱོབས་འདོར་བྱེད་དང་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཡོངས་བགྲངས་བགྲང་གཞི་རང་སྐྱོབས་དང༌། །འདོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལོ་ཡི་མིང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚད་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། ལོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཁྱིམ་ལོ་དང༌། རང་གི་རྩིས་གཞིའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་དང༌། རང་གི་རྩིས་གཞིའི་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ཚེས་ལོ་དང་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང༌། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང༌། །རབ་མྱོས་སྐྱེ་བདག་ཨང་གི་ར། །ཞེས་པ་ནས། མིག་དམར་ཁྲོ་བོ་ཟད་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དྲུག་ཅུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནག་སོགས་ནག་རྩིས་པ་ལྟར་ན་བྱི་བ་ལོ་ནས་ཕག་ལོའི་བར་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་གཉིས་བརྩིས་ཏེ། རེ་རེ་ལའང་ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་དང་ལྔས་བསྒྱུར་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཕྲག་ལྔ་ལས་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མེ་སྟག་གི་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ཟླ་བའམ། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ནང་དུ་མགོ་བཟུང་ཞིང་དེའི་མཇུག་རྫོགས་པའི་ལོ་དེ་བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རབ་བྱུང་གི་ལོ་དང་དོན་གཅིག །ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ལ། རྒྱ་གར་ནག་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦལ་ཏི་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་ལོ་འགོ་དང་དགུན་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་དང༌། གཙང་དབུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་འགོ་དང་དགུན་དུས་དང་པོ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་ནས་འཛིན་པ་དང༌། ས་དགེའི་མཁས་མང་སྤྱི་དང་འདུལ་འཛིན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་དང་དགུན་དུས་ཀྱི་དང་པོ་འཛིན་པ་དང༌། གདན་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་རྒྱལ་ཟླ་བ་

496

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་གི་རྩིས་གཞུང་སོ་མཱ་ར་ཛ་ལྟར་ན། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། གཙང་དབུས་ཀྱི་ནག་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། ཧོར་དང་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་མཆུ་ཟླ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། མདོ་མྱང་འདས་ལྟར་ན། དཔྱིད་ར་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། དུས་འཁོར་ལྟར་ན། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་པ་ཟླ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང༌། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང༌། གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་དབྱར་ཟླ་ར་བ་ནས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉ་ཚེས་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་དང་པོར་བརྗོད། །ཅེས་ལུང་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་རྫུན་ལུང་ཡིན་པར་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱུ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་རོ། །ཞེས་དང༌། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མགོ་ནི་རི་དྭགས་མགོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་དང་པོར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཉི་མ་བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་དུས། །ཟླ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། །རིམ་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྟག་ཟླ་དང་སྦྱར་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཧོར་རྒྱལ་པོས་མཆུ་ཟླ་བ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཟླ་བ་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འགྱུར་བའི་མྱང་འདས་ལས། ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དབྱར་གྱི་དུས། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི་སྟོན་གྱི་ཕྱོགས། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དགུན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་

497

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་བས་དུས་བཞིའི་མཐའི་ཆའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་སོང་བ་ན་གཟའ་དང་སྐར་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འཇུག་པའི་རི་མོ་འཆར་ཞིང༌། དེ་རྗེས་ལོའི་དང་པོ་རབ་བྱུང༌། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་ཟླ། གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ། སྐར་མའི་དང་པོ་ཐ་སྐར་རྣམས་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེས་ན་ལོ་སོ་སོ་ཙམ་གྱི་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་སྟེ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནག་ཟླ་དང་པོར་འོངས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིགས་ལྡན་དྲིས་ལན་དུ། དུས་བཞིའི་མཐར་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་ལ་གཟའ་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སླར་ཡང་ནངས་པར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་རྩོམ་པ་ན་ལོ་རབ་བྱུང་ཟླ་བ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནག་པས་ཉ་བ། གཟའ་ཉི་མ་སྐར་མ་ཐ་སྐར་སྦྱོར་བ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པ་བྷ་ཝཾ་རྣམས་ཤར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོའི་དང་པོ་རབ་བྱུང༌། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་ཟླ། རྒྱུ་སྐར་དང་པོ་ཐ་སྐར། གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ། སྦྱོར་བའི་དང་པོ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པའི་དང་པོ་བྷ་ཝཾ་དུ་བྱས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུའང་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འོད་ལས། ཟླ་གསུམ་དབྱར་ཏེ་ཟླ་གསུམ་སྟོན་དུ་ཤེས། །གསུམ་ནི་དགུན་ཏེ་གསུམ་ནི་དཔྱིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྩིས་གཞིའི་ཞག་སུམ་ཅུ་རྫོགས་ཙམ་གྱི་དུས་དེ། ཟླ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱིམ་ཟླ་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་ཚེས་ཟླ་དང་གསུམ། རང་གི་རྩིས་གཞིའི་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུའི་ཚད་ཙམ་གྱི་དུས་དེ། ཁྱིམ་ཟླའི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་པ་བསྒྲེ། ཟླ་བའི་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ལའང་ཁྱིམ་ཟླའི་འགོ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གང་རུང་ལ་འཛིན་ཀྱང༌། ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་དང་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་གང་རུང་ལ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན། ཚེས་ཟླའི་འགོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་མར་ངོའི་

498

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཚེས་གཅིག་ལ་འཛིན་པའང་ཡོད། འདུལ་མངོན་རང་ལུགས་ལ་མར་ངོར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་མར་གྱི་ངོ་སྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཡར་ངོར་འཛིན་པའང་ཞིབ་པར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ན་གནས་པའི་རྩིས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཆོག་ཆེན་མོར་དྲངས་པ་ལྟར། ལུག་རྣམས་ལུག་གུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། ཞག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ཟླ་བ་རེའི་སུམ་ཅུ་ཆ་རེ་དེར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞག་གསུམ་གྱི་ཁྱིམ་ཞག་གི་དང་པོ་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་ཞག་གི་ཐོག་མའི་རི་མོ་ནམ་འཆར་བ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་དང༌། སོ་སོའི་སྔ་ཕྱིའི་ཚད་ཡོད་དེ། དེ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་གང་ཞིག །ལྷོ་གླིང་འདིར་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཤར་ནས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་འདས་པ་ན་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་དཔྱིད་ཐ་དང༌། དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་འདས་པ་ན་དེའི་ཕྱེད་ལ་དབྱར་ར་དང༌། དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་འདས་པ་ན་ནུབ་གླིང་དབུས་མར་དབྱར་འབྲིང་སོགས་ལྷག་མའང་དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དང་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆུ་ཚོད་ལྔ་ལྔའི་བར་གྱི་སོ་སོའི་དུམ་བུ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཆ་རྣམས་སུ་ཉི་མ་འཆར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་ཡོད་དེ། གླིང་དེར་ཉི་མའི་ཐོག་མ་ནམ་ཤར་བར་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །ཞེས་པ་དང༌། མི་རྒྱན་རྣམས་ནི་ནངས་བར་དུ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཤར་པའི་ཐོག་མའང་ཡོད་དེ། གླིང་དེའི་དབུས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བར་འཇོག་སྟེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ན་རས་ཡུག་ཚིག་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཞག་གི་དང་པོ་ཡོད་དེ། རགས་པར་ན་ཉིན་ཞག་དང་མཚུངས་ཀྱང་ཞིབ་པར་ན་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བར་གྱི་

499

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

དགོས་པ་ནི་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཞེ་ན། དུས་བཞིར་འཇོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ་དུས་བཞི་ལ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་རྣམས་དགོས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཤེས་པ་དང༌། ལྔར་ཕྱེ་བས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་གྱི་ཞག་གཅིག་ཤེས་པ་དང༌། དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཤེས་ཆེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་བཞིར་ཕྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགུན་དུས་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ནི་འགལ་ཏེ་དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཟླ་བ་ཡིན་ན་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟླ་བ་ཡིན་ན་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དང༌། མིང་གི་ཐུང་མཐའ་དང༌། དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་རྣམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དང༌། ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་ལྟ་བུ་མིང་གི་ཐུང་མཐའ་དང༌། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྡུལ་ཡིག་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་ཐུང་མཐའི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཀྱི་མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་དམ་ཕྱི་མོ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང༌། །མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་ཡུན་ཚད་ཡང་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་བསྒྲེ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྡུལ་གཅིག་བསྒྲེ་དུས་ཆུང་བ་ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང༌། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། མདོ་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལས། མངོན་པ་ནས་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཀྱི་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་

500

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཅིག་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་དང༌། མདོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཀྱི་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་ཚུལ་དང༌། སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་བུད་མེད་བཀལ་སྐྱེན་པས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཅིག་སྨེལ་བའི་ཡུན་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་དེ་ཡང་བུད་མེད་བཀལ་སྐྱེན་པས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཅིག་སྨེལ་བའི་ལག་པས་ཅི་ཙམ་མནོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐང་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་སྟེ་ཆུ་སྲང་སུམ་ཅུའི་ཡུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། ཐང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་སྟེ་ཆུ་སྲང་སུམ་ཅུ་ཡུན་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུད་ཙམ་གྱི་ཚད་ཡང་ཡོད་དེ། ཐང་གཅིག་སུམ་ཅུའི་ཡུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། ཡུད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐང་གཅིག་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཆུ་སྲང་གི་ཡུན་ཚད་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་ཚུལ་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་མཇུག་རྫོགས་པའི་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཐུར་མ་སོར་བདུན་གྱི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་གཞུ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉི་མའི་གུང་གི་དུས་སུ་ཐུར་མ་སོར་བདུན་གྱི་གྲིབ་མ་ལ་སོར་དྲུག་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་ཁྱིམ་རེ་རེ་རྫོགས་པ་དང་གྲིབ་མ་སོར་རེ་རེ་བྲི་བ་དུས་མཉམ་པས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་ཉི་མ་གུང་གི་ཚེ་ཐུར་མ་སོར་བདུན་ལ་གྲིབ་མ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་ ༡༤༤མཚོ་ཆུ་ཟླ་ལ་བགོས་པའི་ཉིན་ཞག་གི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

501

དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང༌། འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྡོམ་ཚིག་ལས། གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ། །བཞི་པའི་བཅོ་ལྔར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དྲུག་པའི་དྲུག་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །དགུ་པའི་ཉེར་གཉིས་ལྷ་ལས་བབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་ལ། མདོ་མྱང་འདས་དང་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་མི་མཐུན་ཞིང་ལྷག་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌། སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་ཆེན་ཞིབ་པར་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་དང༌། དེབ་ཐེར་གཞོན་ནུ་དགའ་སྟོན་ལྟར་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉིན་ཞག་གི་དང་པོ་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པ་ནས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇོག་པར་གོས་གཞིའི་སྐབས་སོགས་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མཚན་མོའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མཚན་མོ་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་མོ་ཟད་པ་དང་ནམ་ལངས་པ་ཉི་མ་ཤར་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྒྱན་རྣམས་ནི་ནངས་བར་དུ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གི་མཛོད་འགྲེལ་དུ། ནམ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ་ཉི་མ་ཤར་བ་ནའོ། །ཞེས་དང༌། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་པ་ན་ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མ་ལངས་པ་དང་ཉིན་མོའི་དུས་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུལ་མངོན་རང་ལུགས་ལ་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་འབྱེད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་བཞི་སོགས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་བཞི་སོགས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ནི་སྒྲ་དོན་ཁྱད་པར་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། སྟོན་སྨད་ནི་ཆར་འབབས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དབྱར་དུ་བཤད་དེ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་གཞི་མ་

502

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་དབྱར་དུ་བསྡུས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དབྱར་དུས་དང་སྟོན་དུས་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་གི་སྟོན་དུས་དང་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་དུས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབྱར་རྗེས་སུ་སྟོན་འོང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལས། དབྱར་གྱི་དུས་རྫོགས་ཤིང་སྟོན་དུ་བབས་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་བཞག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང༌། དགུན་སོགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་རེ་འབྱུང་བའི་དེ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང༌། དབྱར་ཐུང་ངུའི་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྔར་ཕྱེ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེ་དག་དུས་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
སྨྲས་པ།

མདོ་རྒྱུད་གྲུབ་པའི་གཞུང་མང་རིན་ཆེན་ཚོགས། །སྦྱར་བའི་བཅུ་གཉིས་དུས་ཁྱིམ་
ཉིན་ཚེས་ཀྱི། །གསལ་བྱེད་རྣམ་དཔྱོད་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་བས། །དུས་ཚིགས་དཀའ་གནད་སྦུབས་གྲོལ་འདབ་བརྒྱར་བཞད། །མང་སྤྲོས་ཚིག་གི་ལོ་མས་བྱིས་ཉོན་མོངས། །ཧ་ཅང་ཉུང་ངུས་རྩྭའི་སྒྲོན་གནད་མི་གསལ། །འཁྲུལ་པའི་དྲི་བྲལ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འཕྲེང༌། །དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་མགུལ་རྒྱན་མཛེས་པར་སྤུད། །ལོ་ཟླ་ཉི་ཚེས་སོགས་དང་ཆུ་ཚོད་སྲང༌། །སྐད་ཅིག་བསྐལ་སོགས་རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོས། །མི་འདྲ་མ་ཤེས་ཞག་དང་ཆུ་ཚོད་སོགས། །གཅིག་བྱས་འཁྲུལ་པའི་ངན་སྐད་རྣ་བར་རྩུབ། །དུས་བཞིའི་གཟེར་མི་འཆུག་ཕྱིར་ཟླ་ཤོལ་འདོན། །ཚེས་ཉ་སྟོང་གསུམ་དག་ཆེད་ཉིན་ཆད་ལྷག །ཁྱིམ་ཟླ་ཉིན་ཟླ་མཐུན་ཆེད་ཉིན་ཞག་ལྷག །ལོ་ཟླ་ཚེས་དང་བསྟུན་ནས་ཚེས་གཅིག་ནས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

503

དབྱར་གྱི་གཞི།

དབྱར་གྱི་གཞི།

གཉིས་པ་དབྱར་འཆད་པར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང༌། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། གླེང་གཞི་དང༌། དགོས་པ་དང༌། གནས་དང༌། ཁས་བླངས་པའི་ཡུལ་དང༌། ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་དང༌། དུས་དང༌། ཡུན་ཚད་དང༌། ཆོ་ག་དང༌། དམ་ཚིག་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གླེང་གཞི་ཡོད་དེ། ལུང་གླེང་གཞི་ལས། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་དབྱར་ནང་དུ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་གཅིག་གིས་ཤཱཀྱའི་བུ་དགེ་སློང་འདི་དག་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་མ་ལོག་པ་སྟེ། དབྱར་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་ན་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་མང་པོ་བརྫིས་ནས་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །བྱིའུ་ཁུག་རྟ་ཡང་དབྱར་ཟླ་བ་བཞིར་རང་གི་ཚང་ན་ཞུམ་ཞུམ་པོར་བྱས་ནས་འདུག་ན། མགོ་རེག་འདི་དག་གིས་ཁས་ལེན་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་འཕྱ་བ་དེ་གསོལ་བས་དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་ཁས་བླང་མ་ཤེས་ནས་ཞུས་པས། ཟླ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཞེས་སོགས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དགོས་པ་དགུ་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དབྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང༌། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང༌། གཞན་མ་དད་པ་སྤང་བ་དང༌། ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་དང༌། དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང༌། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་སྲ་བརྐྱང་འབྱུང་བ། གནས་འཆོས་པ། ཐོས་བསམ་འཕེལ་བ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དགོས་པ་ནི་གནས་རལ་བ་དང་གྲུམ་པ་འཆོས་པ་དང་གཞན་འཕྱ་བ་སྤང་བ་དང་ནས། སྲ་བརྐྱང་འབྱུང་བའི་ཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གནས་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་རྐྱེན་གནས་ཤིང་གནོད་རྐྱེན་མེད་པ་དང༌། སྟེང་གཡོགས་

504

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དང་བཅས་པ་གནས་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་སློང་གནས་ཤིང་སྒོ་གླེགས་དང་བཅས་པ་དང༌། མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པས་བདེ་བའི་རྐྱེན་ཚང་ལ་འཐབ་ཁྲོལ་ཅན་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་མི་གནས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འགྱོད་པ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་སེལ་བ་ཉིད་དག་དང་བདེ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟེང་གཡོགས་མེད་ན་གནས་མི་ཐུབ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་བྱས་ན་བྱ་བ་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཡོགས་པར་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་མེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་ན་དགེ་སློང་མེད་པ་ཉིད་དང་སྒོ་གླེགས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའི་གནས་སྒོ་ཁང་སོགས་ཡང་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་དང་གྲུ་སོགས་མཚམས་གཞན་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མ་ཤོང་ཡང་དེར་དབྱར་གནས་མི་རུང་བར་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། སྒོ་ཁང་དང་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ལྐོག་དང་ཁྱམས་དང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ནམ་མཁར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང༌། གྲུ་ལ་ནང་དུ་འབྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ཡུལ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་མདུན་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཆགས་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གིས་དབྱར་ཁས་བླངས་ན་ཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། དགེ་ཚུལ་དང་ལོ་མ་ཚང་བ་ཤ་སྟག་དེ་དག་གིས་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཆག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་བཀག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

505

དབྱར་གྱི་གཞི།

ལྔ་པ་ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དང་ལུས་ཐ་མལ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གྱི་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཐམས་ཅད་དང་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བར་མ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ཁོ་ན་དང་ལོ་མ་ཚང་བའི་བར་མ་ཁོ་ན་དང༌། དགེ་སློང་ལའང་ལྔ་ཕྲུགས་གམ་བརྟན་མཁས་མ་ཚང་བ་ཁོ་ནས་དབྱར་ཁས་བླངས་པ་ཆགས་ཀྱང་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྡེ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དགེ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་པའོ། །ལོ་མ་ཚང་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ༌། །དེ་དག་ལ་ཁས་བླང་བ་མི་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་དེའི་དུས་ཡོད་དེ། དབྱར་སྔ་མ་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཚེས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་དབྱར་ཐ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་དང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་གྲོ་ཞུན་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་དང༌། གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་པ་དེར་ཁས་ལེན། དབྱར་ཕྱི་མ་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཚེས་བཅུ་དྲུག་དང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས། གྲོ་ཞུན་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་ནས། །སྔ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ནས། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉའི་འོ། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས། དེ་བཞིན་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བ་ཡི། །ཚེས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དཔྱད་ན་རྒྱ་དཔེར་ཚེས་གཅིག་ལའོ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་དོན་འགྱུར་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱས་པར་མངོན།

506

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བདུན་པ་དེའི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། དུས་དེ་གཉིས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཟླ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་བཞིར་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། དབྱར་སྔ་ཕྱི་བསྡོམས་པའི་ཡུན་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལུང་དུ་ཟླ་བ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་དུས་བསྡོམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པ་ཆོ་ག་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང༌། གནས་མལ་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང༌། གནས་མལ་སྟོབས་པའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ་དང༌། དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་སྔོན་ཞག་བཅུའམ་བཅོ་ལྔའི་དུས་ནས་དབྱར་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་དང་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་རྫས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉི་མ་སྔ་མར་གནས་ཁང་དང་མལ་སྟན་དང་གནས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་ཚུལ་ཤིང་ནས་ཆོལ་ཟངས་ཡན་ཆད་སྟ་གོན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཉི་མ་སྔ་མ་ལ་གནས་མལ་བསྡོག་གོ །ཁྲིའུ་དང་ཆོལ་ཟངས་ཡན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་གམ་གསུམ་མམ་དྲུག་སོགས་སོ་སོར་རིམ་པས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་སྟོབས་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །མི་ནུས་ན་དུ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་དག་སྡོམ་ལྡན་དང༌། ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་པ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་མིན་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་དྲན་ནུས་པ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ། ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བ། སྔར་བསྐོས་མིན་པ། གནས་མལ་སྟོབས་པར་མཁས་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་བསྐོ་

507

དབྱར་གྱི་གཞི།

བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་དགོས་ལ་ཕྱི་མའི་ཚབ་ལ་གཞན་སྦྱར་ཞིང་གཞན་གྱིས་བཅུར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ །བཞི་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་བྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཤིང་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང༌། ཁྲིམས་བརྗོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཤིང་ལེན་པའི་གསོལ་བའི་ལས་བྱ་བ་དང༌། གྲངས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་དྲི་བཟང་བྱུགས་པ་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་སོགས་ལས་གྲངས་མི་ཉུང་བ་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་རས་དཀར་པོས་གཡོགས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དགེ་སློང་རྒན་པའི་མཐར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེས་དྲི་དག་གིས་བསྐུས་པའི་ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་དཀྲིས་པ་དག་རྒན་རིམས་སུ་བཞག་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གནས་འདི་ན་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ། །ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་དང་འདིས་གནས་པར་སྤྲོ་བ་དེས་ནི་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་གནས་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་གྱིས་བླངས་པ་དང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། གནས་མལ་སྟོབས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ཅིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་བླངས་པ་དང༌། དབྱར་གནས་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་གཅིག་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་གཉིས་ཀ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

508

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསོལ་བ་བྱེད་མཁན་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་ལས་གཞན་དགོས་པས་ཁ་ཅིག་གནས་མལ་སྟོབས་མཁན་ལ་བཤད་པ་དང་དེ་བཞིན་ལག་ལེན་བྱས་ན་ནོར་བ་ཆེ་བའོ། །བཞི་པ་ལ་ལེན་པ་པོའི་ཚུལ་དང༌། སྟོབས་མཁན་གྱི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་གནས་བརྟན་ནམ་རྒན་པས་དང་པོར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན། དེ་ནས་སྟན་ལས་ཕྱེད་འཕགས་ཏེ་རང་རང་གི་ཚུལ་ཤིང་སོ་སོར་ལེན། དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་རང་ངམ་མཁན་སློབ་གང་རུང་གིས་ལེན། མཇུག་ཏུ་གཞི་བདག་གཉུག་མར་གནས་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་མོ། །དང་པོར་སྟོན་པའི་བླང་ངོ༌། །གཞན་དག་གིས་ནི་སྟན་ལས་ཕྱེད་འཕགས་པས་སོ། །དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་དག་གིས་སོ། །མཇུག་ཏུ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེས་ཚུལ་ཤིང་བཀྲམ་ཟིན་རྗེས་སུ་དགེ་སློང་སོ་སོའི་ཚུལ་ཤིང་དལ་བུས་སྒྲ་མེད་པར་བཞག་ཅིང་བསྡུས་ལ་གྲངས་སུ་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་འདི་སྙེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྡུས་ལ་དགེ་ཚུལ་འདི་སྙེད་ཀྱིས་དབྱར་བཞེས་སོ། །ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང༌། འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཤིན་ཏུ་བཞེས་སོ་ལེགས་པར་བཞེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དལ་བུས་བཞག་པར་བྱའོ། །བགྲང་ནས་གནས་འདིར་དགེ་སློང་འདི་སྙེད་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་མལ་སྟོབས་པའི་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། དགོས་པ་རང་བདེ་བ་དང་གཞན་སྦྱིན་བདག་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔའི་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་ལ་གནས་སྟོབས་པ་དང་མལ་སོགས་སྟོབས་པ་དང༌། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལྗོན་པ་དང་ནེའུ་གསིང་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒན་རིམ་ནས་གཏོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་ཀྱི་གཞི་བསྟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དང་ནེའུ་གསིང་གི་གཞི་དག་ལ་ཡང་རྒན་རིམ་བཞིན་

509

དབྱར་གྱི་གཞི།

དུ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་གི་གནས་བརྟན་སོགས་ལ་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་གཞན་རྣམས་ལ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བའི་སྟན་ཆོས་གོས་སོགས་བཞག་པའི་གནས་ཚུན་ཆད་སྟོབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ན་དུ་མ་ཡང་ངོ༌། །ཁྲི་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟན་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེན་ཚུལ་སོ་སོར་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ལ་ལར་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་འདུག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བར་བྱ། ལ་ལར་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་བཞག་པར་བྱ། ལ་ལར་མཚན་མོ་ཉལ་བར་བྱ། ལ་ལར་སྔ་དྲོ་དང་གུང་ཚིགས་དང་ཕྱི་དྲོ་འདུག་པས་དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གནས་མལ་སྟོབས་པའི་མཇུག་གི་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་མལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་གདིང་བ་དང་བཅས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བརྗོད་པ་དང༌། དབྱར་དངོས་གཞིའི་སྙན་གསན་འབེབས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཁྱེད་ཅག་གང་གིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སོགས་བྱུང༌། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་སང་སྦྱིན་བདག་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཞལ་ཏ་བ་ཆེ་གེ་མོ་དང༌། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཆེ་གེ་མོ་དང་ནད་གཡོག་ཆེ་གེ་མོས་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བཏང༌། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོ་རངས་སྔ་བར་སྦྱོར་བ་རྒན་ན་ཕྱག་དང་གཞོན་ན་འདུད་པ་བཅས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པའམ་གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནང་མཚམས་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་གནས་རལ་བ་དང་འགྲུམ་པ་འཆོས་པའི་སླད་དུ་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་བླང་ངོ༌། །བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་

510

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད། མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ཆོ་གས་ཁས་ལེན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྔོན་ནས་གནས་འདིར་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པས་ཀྱང་དབྱར་གནས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་གནས་མི་གཏོང་ན་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་མལ་སྟོབས་པའི་དམ་ཚིག་དང༌། དགེ་འདུན་སྤྱིའི་དམ་ཚིག །དབྱར་རལ་པའི་རྒྱུ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ན་གནས་མལ་སོགས་བརྟགས་ནས་ལོག་པར་སྤྱད་པ་སྤོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང༌། འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུ་ལྟུང་གླེང་རྙེད་པ་བགོ་བ་དང་འཐབ་རྩོད་རྣམས་སྤངས་པ་དང་གནས་རལ་འགྲུམ་སོགས་འཆོས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་དམ་ཚིག་བརྗོད་པ་དང་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་གླེང་དྲན་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་འདྲལ་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དང་གནང་བ་བྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ཆོས་ལྡན་མིན་ན་བྱིན་རླབས་མི་ཆགས་ཤིང༌། གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཞག་བདུན་དང༌། གནང་བ་ཐོབ་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡང་རུང་བ་གང་ཞིག མཐའི་ཞག་དྲུག་ལའང་མི་རུང་བཞི་བཅུ་ལས་མང་ཡང་མི་རུང༌། དགོས་པ་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མ་ཟད་གང་ཟག་ཕལ་པའི་དོན་དུ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ནོ། །གཞན་གྱི་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཞག་བཞི་བཅུ་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་འམ་ཞག་སུམ་ཅུ་འམ་ཞག་ཉི་ཤུ་སྐོར་རུང་ངམ། ཨུ་པ་

511

དབྱར་གྱི་གཞི།

ལི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡུན་ཐུང་བ་དེ་མི་ཆགས་པར་བཀས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་བཞིན། རྩ་བར། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། ཞག་བཞི་བཅུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ༌། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་ཞག་མང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཞག་ཉུང་ངོ༌། །ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་རླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་ལས། དགེ་སློང་གི་དོན་ནམ་དགེ་སློང་མའི་དོན་ནམ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མའི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་རུང་ཞག་བདུན་ནམ་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་རླབས་ལ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། ལྷག་པར་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས། །བག་མར་གཏོང་ལེན་ལ་སོགས་དང༌། །ཕ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་དགོས་སྒྲུབ་ལ། །ཞག་བདུན་བརླབས་སམ་ལྷག་པའང་རུང༌། །མཚན་མོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུའམ། །ཉིན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡང་ནི་རུང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་ཞུ་བ་སིལ་བུ་ལས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བཤད་དོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ག་སོགས་རྗེ་བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་རྗེ་འདུལ་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཤེས་པར་བྱ། དབྱར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཞག་གི་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང༌། བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང༌། དེ་ཆོས་མིན་དུ་ཤེས་པ། རྟེན་ཞིང་མིན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཚེ་གུར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དང༌། ཅིག་ཅར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚེ་གུར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པས་ན་ལྔ་བྱས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ཞག་ལྔ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དང༌། བཞི་བཅུ་ཅིག་ཅར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

512

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཊཱིཀྐ་ལས། ཚེ་གུར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་ཀྱང་རུང༌། ཅིག་ཅར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་ཀྱང་རུང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚེ་གུར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཤེས་བྱེད་དེ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་བདུན་ལྔ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ལྔ་ལས་བདུན་གྱི་བྱིན་རླབས་མི་རུང་ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཞུ་བ་ལས། ཞག་བཞི་བཅུའི་སྟེང་དུ་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁར་དབྱར་གནས་རུང་བར་ཐལ། ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ནམ་མཁར་ཁང་པར་དབྱར་ཁས་བླངས་པར་དབྱར་གནས་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་བར། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆུ་མཚམས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆུ་ཆེན་པོའི་ཕར་ཁ་ཡང་མཚམས་སུ་གཏོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆུས་མི་འཁྱེར་བའི་ཟམ་པ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕ་རི་ཡང་མཚམས་ནང་དུ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་ཆབ་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདའ་བར་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་ཟམ་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་ནི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆུ་བོའི་ཕ་རི་ལ་མཚམས་གཞན་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ཟམ་པ་ཡོད་དུས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཅིང་བར་སྐབས་ཆུས་ཞིག་ཀྱང་ཕྱིས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆུ་བོའི་ཕ་རི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚམས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཟམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་

513

དབྱར་གྱི་གཞི།

བའི་ཆུ་བོའི་ཕ་རི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མྱུར་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་ན་མཚམས་གཅིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞག་བདུན་ལས་རིང་བར་མི་འཇུག་ལ་དེ་ཚུན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ཞིག་པ་ཡང་ཕྱིར་བྱས་ན་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་ཉིད་དོ། །ཞག་བདུན་ཕན་ཆད་ནི་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཟམ་པ་ཞིག་ནས་ཡང་ཕྱིར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕྱིར་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་མཚམས་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གློ་བུར་དགག་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ཐུང་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟས་མེད་པའམ་གནས་མེད་པའམ་ནད་གཡོག་མེད་དམ་སྲོག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དང་དགེ་འདུན་མི་མཐུན་པའམ། འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་བྱུང་ན་དབྱར་ཁས་བླངས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ན་གློ་བུར་དགག་དབྱེ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཟས་དང་སྨན་དང་གཡོག་དག་མེད་པར་འཚོ་མི་ནུས་ན་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ནས། ཚིག་བརྗོད་པ་དག་བྱུང་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལའང་བདུན་མི་འཆགས་ཀྱང་ལྔ་སོགས་ཆགས་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱིན་རླབས་གཏན་ནས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆགས་མི་ཆགས་བཅས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཐའི་ཞག་དྲུག་ནས་གཅིག་གི་བར་ལ་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐར་དྲངས་པའི་ཞུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དགུང་དྲུག་ནའམ་ལྔ་འམ་གཅིག་ན་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཏེ་མཆི་ན་དབྱར་རལ་བར་བརྗོད་པར་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར། རལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་བཤད་ལ་དེ་བྱིན་རླབས་རུང་བའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར།

514

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨྲས་པ།

སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་མྱུ་གུ་གཡུར་དུད་ཆེ། །
རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཞིང་བཟང་འབུམ་གནང་བའི། །
གཞི་རྩེ་འགྲོ་ཀུན་བསོད་ནམས་སྔོན་མེད་འབུམ། །
སྐྱེད་པའི་ཐབས་འདི་མི་སློབ་ལ་བཞིན་གསུངས། །
ལེགས་པར་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང༌། །བསོད་ནམས་བྱས་པའི་བློ་གྲོས་འོད་སྟོང་གིས། །མི་ཤེས་མུན་སངས་ལས་ཉོན་ལྗན་ལྗིན་ཀུན། །སྐེམ་ཞིང་ལུང་རྟོགས་འདབ་བརྒྱ་ཆེས་ཆེར་བཞད། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

515

དགག་དབྱེའི་གཞི།

དགག་དབྱེའི་གཞི།

གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དགག་དབྱེ་འཆད་པར། དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང༌། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དང༌། ཡུལ་དང༌། རྟེན་དང༌། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་དང༌། དངོས་པོ་དང༌། གནས་དང༌། དུས་དང༌། ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་སྒྲ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྔར་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་དབྱར་ཁས་བླངས་ཤིང་རལ་མ་རལ་མཐའ་དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ལ་འཇོག་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས། མཐའ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་གནས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་དགོས་ཏེ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་སྡོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ། དབྱར་ཁས་བླང་བ་དང་དྲུག་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གོ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ལས་ཀྱི་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་སློང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་སྤྲོ་བར་བྱས་ནས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་མང་ན་བྱེད་པ་པོ་སུམ་ཚན་དུ་སྔ་ཕྱིར་བསྐོར་རུང་སྟེ། རྩ་བར། མི་ནུས་ན་དུ་མའོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་བ་དངོས་པོ་གང་

516

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་རང་གི་བསླབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་བྱེད། རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཁབ་སོགས་གང་རུང་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་འདུལ་བ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྔགས་ཚིག་གིས་ཀྱང་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རང་གི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གནས་ཡོད་དེ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང༌། བློ་མཐུན་བྱས་པ། གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་འཇིགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་གནས་དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་མཛེས་པ་འདོད་པས་གྲོང་དང་མི་ཉེ་བར་གསོ་སྦྱོང་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དུས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་དབྱར་སྔ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་དང་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དབྱར་གནས་པ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་ཐ་མ་སྟེ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་འམ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་ཉི་མ་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞག་བཅུའམ་ཟླ་ཕྱེད་ན་བྱེད་ཚུལ་དང༌། ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ལས་ཀྱི་སྔ་རོལ་གྱི་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞག་འདི་ཙམ་ན་དགེ་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལ་བརྗོད་པ་

517

དགག་དབྱེའི་གཞི།

དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་པ་དང་གསར་དུ་རྩིག་པ་མཆོད་རྟེན་གསོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང༌། ནང་ཞེ་འཁོན་ཡོད་ན་བཟོད་གསོལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་དུ། རྩ་བར། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་པར་བྱའོ་སོགས་དང༌། ནང་དང་བཅས་པས་བཟོད་པ་མ་གསོལ་བར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། །ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་དེའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅུ་བཞིའི་དུས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཤད་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་སོགས་བཤམས་པ་དང༌། ཆོས་ཉན་བཤད་འབྱུང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྗོད་པ་དང༌། མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སེང་གེའི་ཁྲི་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེར་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཚོགས་པར་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དག་གིས་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནས་བཤད་པར་མི་སྣང་འཆད་མཁན་དུ་མས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ལས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ན་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང༌། དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱི་བར་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང༌། དེས་རྩ་དུར་བ་བྲིམ་པ་དང༌། བསྐོས་པ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་འདུན་དང་གནས་བརྟན་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་ཚེ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་མ་བྱས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གཞན་ལ་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་

518

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སློང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དུར་བྷ་བྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལུང་ལས་འཇག་མ་བྲིམ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀུ་ཤ་བྲིམ་ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་ཆེ་ཛྙཱན་ཤྲཱིས་རམ་པའི་ལྗང་བ་ཡིན་གསུང་ལ། སྔ་མ་དག་འགྱུར་ཁྱད་དང་རམ་པ་དོད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐོ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཚང་བའི་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་ཕ་ཡིན་པ་གཅིག་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཆོ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའི་ཕྱིར། འདིས་བཞི་ཙམ་གྱི་དགག་དབྱེ་སྤྱིར་ཁེགས་ཤིང་དགེ་སློང་ཕ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐོ་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་འདུན་མ་ཚང་ན་ལས་མི་ཆགས་ཤིང༌། བུད་མེད་ནི་རྟེན་དམན་པས་དགོས་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བུད་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་དང་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་སྔར་བཞིན་བྱས་ནས་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བསྡད་དེ་རྩྭ་དུར་བྷ་རྩེ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བའི་རྩེ་མོ་གཞན་གྱིས་རྩ་བ་རང་རང་གིས་རྐང་པས་མནན་ནས་སྔགས་གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ་སོགས་ལན་གསུམ་དང༌། མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པའི་བར་དུ་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་ལན་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩྭ་དུར་བའི་འཛིན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་ཚུལ་ལུང་གསུམ་གྱིས་གྲུབ། དགོས་པ་ཕན་ཚུན་གུས་པའི་བརྡ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀས་ལག་པས་ཕན་ཚུན་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། རྩྭ་ཀུ་ཤ་ཅུང་ཟད་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྩྭ་བཏིང་བ་རྐང་པས་མནན་ཏེ། ཞེས་

519

དགག་དབྱེའི་གཞི།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། རྩྭ་དུར་བྷ་ཕན་ཚུན་དུད་པ་ཡོད་པས་དགེ་འདུན་ཕན་ཚུན་སེམས་དྲང་ཞིང་འདུད་པ་དེ་མཚོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བསྐོས་པས་རྩྭ་རྣམས་བསྡུས་དེ་གྲངས་སུ་བྱས་ཏེ་འདུད་པ་བྱས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་འདིར་དགེ་སློང་འདི་སྙེད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །ཤིན་ཏུ་མཛད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་ཚུལ་ལའང་འདྲ། གཉིས་པ་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཡོད་དེ། བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་རྫས་ཁབ་དང་སྐུད་པ་སོགས་ཡན་ཆད་ཐོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཚིག་གིས་གོ་བར་བྱས་ཏེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་བླངས་ནས་ཚིག་གིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་དུ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་ནན་ཏུར་སོགས་བྱེད་པ་དགག་པར་བྱས་པ་འབྱེད་པས་ན་ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་དང༌། དེར་རྙེད་པ་བགོ་བ་དགག་པར་བྱས་པ་དབྱེ་བར་བྱས་པས་ན་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་དང༌། དབྱར་ནང་དུ་དེ་དག་དང་མཚམས་ལས་འདའ་བ་བཞི་དགག་པར་མཛད་པ་འདི་ནས་དེ་དབྱེ་བར་བྱས་པས་ན་དགག་དབྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་དང༌། དུས་དང་ཡུན་གྱི་དང༌། གནས་ཀྱི་དང༌། རྟེན་གྱི་དང༌། ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་བཞག་པ་ལྟུང་བ་ལྷག་མ་དང་སྤང་ལྟུང་མ་གླེང་ཞེས་འཇོག་པ་དང༌། གང་ཟག་བཞག་པ་ལྷ་སྦྱིན་ལ་མ་གླེང་ལྟ་བུ་དང༌། གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་འཇོག་པ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ལྟུང་བ་མ་གླེང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལའང་ལྷག་མ་ཚུན་ཆད་ཡིན་གྱི་ཕམ་པ་བཞག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞིའམ་གང་ཟག་གམ་གཉིས་ཀ་བཞག་ནས་ཀྱང་ངོ༌། །དེ་དག་ནོད་པར་བྱའོ་བཞག་པར་བྱ་བ་མཐའ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཁས་བླང་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་དང་ཡུན་ཚད་གསུམ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་མཚན་མོ་བྱེད་ཀྱང་འདས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་ཙམ་དང༌། དགག་དགོས་ཀྱིས་དུས་

520

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྔར་བྱེད་པ་དང་སྔར་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་སླར་དུས་སུ་བྱེད་པ་དང༌། དུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཕྱིས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱའོ། །སོགས་དང༌། ཡང་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བར་གྱུར་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གསུམ་པའི་ཤེས་བྱེད། རྩ་བར། བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །ནས། དོང་བ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགག་དབྱེའི་དུས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་དེ་དག་སོང་བ་དང་རྗེས་སུ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གནས་དེ་ནས་དོང་བའི་འོག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གནས་ཀྱི་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། མཚམས་མ་བཅད་པར་དང༌། གཞན་གྱི་དབྱར་གནས་སུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མ་གྲུབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྔ་འམ་དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་ལྔ་འམ་དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་གྱི་ཡོད་དེ། བསྐོས་པ་དེས་བསྐོས་པ་གཞན་མེད་ན་དགེ་སློང་གཞན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མེད་ན་གཞན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་སློང་དེ་དེའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །ལྔ་པ་ཆོ་གའི་བཞི་སོགས་ཡོད་དེ། ཆོ་ག་སྔགས་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་ཚིག་ཉུང་ངུ་དང་དགག་དབྱེ་བྱིན་རླབས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་ལན་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང༌། གནོད་པ་བྱུང་ན་གཉིས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཡང་ལན་གཅིག་གོ །ཞེས་དང༌། ལུང་གཞི་ལས། དགག་དབྱེ་ལན་གཅིག་བཟླས་པ་ཡོད། དགག་དབྱེ་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ཡོད། དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ཡོད། ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཡོད་

521

དགག་དབྱེའི་གཞི།

དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བསྡུས་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་གི་ཚེ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་རྙེད་པ་དེའི་ཚེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་འདོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐས་སྔགས་རང་གིས་གསུང་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། གནས་པར་མི་ནུས་ན་དགེ་སློང་དག་དང་ཕྲད་པ་ལ་ཚོགས་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བས་གོ་བར་བྱ་བའམ། ཕན་ཚུན་གོ་བར་བྱ་བས་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚོ་ཊཱིཀ་གི་དགོངས་པའོ། །དགག་དབྱེའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་དགེ་སློང་དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ་དེ་རྗེས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ལ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱར་ཁས་མ་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགག་རྒྱུ་དབྱེ་རྒྱུ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དབྱར་ནང་དུ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་རྙེད་པ་བགོ་བ་དང་མཚམས་ལས་འདའ་བ་དག་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དབྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱིམ་པ་དག་དང་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལའང་སྔ་མ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རྩ་བར་ཡང༌། དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ལ་དངོས་སུ་མིན་པས་མི་གནོད་ཀྱང་རྩ་འགྲེལ་དང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་མི་སྣང་ངོ༌། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་དགག་དབྱེ་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གཞན་དུ་སོང་བ་དེའི་དབྱར་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱས་པ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བསལ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་ཆ་ཆོ་ག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

522

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨྲས་པ།

ཐུབ་དབང་མཛེས་པའི་གཏེར་ཆེན་དེ་འཛུམ་ཞལ། །
འོད་ཟེར་ཚོན་བརྒྱས་ཕྱེ་བས་སྙིང་རྗེའི་སྤྱན། །
ཞི་བས་གཟིགས་ནས་ལུས་ཅན་ཕན་བདེའི་སྒོ། །
སྟོང་ཕྱེ་བསོད་ནམས་ཕོ་བྲང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །
སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛོད། །དགེ་འདུན་ཁྱད་འཕགས་འཇིག་རྟེན་ལེགས་བྱས་ཀྱང༌། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཛིན་མའི་གཞི་བྱས་ལོ་ཏོག་ལྟར། །སྐྱེད་པའི་ཚུལ་འདིས་དུས་གསུམ་འཕགས་རྣམས་གཤེགས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

523

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་བརྟེན་པ་ལ་གོས་གཞི་དང༌། སྨན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲ་བརྐྱང་དང༌། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་གཞི་དང༌། དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པར་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། སྤྱིའི་དོན་དང༌། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དང༌། གང་ཟག་གང་གིས་འདིང་བ་དང༌། གནས་དང༌། དངོས་པོ་དང༌། གདིང་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། བསམ་པ་དང༌། ཆོ་ག་དང༌། དུས་དང༌། ཡུན་ཚད་དང༌། སྒྲ་བཤད་དང༌། བརྐྱང་པ་དང༌། དབྱུང་བ་དང་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའམ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་དགོས་པ་དང༌། འཆང་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་དང་གོས་སློང་བ་དང་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང༌། མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། སྦྱིན་བདག་གི་གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་བསྡུ་བ་དང༌། དགེ་སློང་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བགྱི་བ་དང༌། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ནི་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང༌། མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གདིང་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདིར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་འདིང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གིས་འདིང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་མཚན་མཐུན་པ་དང༌། ཕྱེ་ཚེ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་

524

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མ་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མིན་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་མིན་པ་སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བདུན་དང༌། དབྱར་ཁས་བླངས་པ་དང༌། མ་རལ་བ་དང༌། དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པ་དང༌། གནས་དེར་ཁས་བླངས་པ་སྟེ་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྔ་གྲུབ་ཟིན། ཕྱི་མ་དྲུག་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང༌། དབྱར་རལ་བ་དང་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང༌། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་

དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ༌། །དེ་དག་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གནས་ཡོད་དེ། དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པའི་གནས་དེར་འདིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་བཅད་དེ་གནས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་གཅིག་བཏིང་བས་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ནི་བཏིང་བའི་ཚེ་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་དགོས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བདག་པོའི་ཁྱད་པར་བཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབྱར་ནས་སྲ་བརྐྱང་ཚུན་ཆད་དུ་རྙེད་པ་དང༌། གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཡིན་པ་དང་དགེ་འདུན་སྤྱིར་དབང་བའི་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་མཐར་དབྱར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐའ་གྲུབ་པ་གོས་ཀྱི་རྙེད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མོ། །དགེ་འདུན་གྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རུང་བ་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་དབྱིབས་ཁ་དོག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་སྤངས་པ་བྱུང་བ་དང༌། མ་བརྟགས་པ་དང༌། བྲལ་ཕྲད་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར།

525

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

སྤངས་པ་དང་རྒྱུ་མ་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་ཕྲད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རུང་བ་ཡོད་དེ། བཤད་བརྡབ་མ་བྱས་པའི་སྐུད་ཅན་ཉེར་ཉེར་དང་ཡ་ཡོ་དང་བར་རྨུགས་པ་དང་ཟེགས་པ་དང་དེ་དག་མིན་པའི་ལྷན་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཤད་བརྡབ་མ་བྱས་པ་དང་ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང༌། མ་རྨུགས་པ་དང་མ་ཟེགས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཐུད་མ་ཅན་དང་ལྷན་རིང་ཅན་དང་ལྷན་པ་ཅན་དང་ཆག་ཅན་དང་གཟུངས་ཅན་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁ་དོག་རུང་བ་ཡོད་དེ། རུང་བའི་ཁ་བསྒྱུར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁ་བསྒྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ཆེ་ཚད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པའང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཆོས་གོས་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང༌། དྲས་ཤིང་དྲུབས་པའིའོ། །ཟིན་པའོ། །ལྔ་པའོ། །ལྷག་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་ལྷག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལྔ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་ལྔ་པ་སྟེ། ནས། ལྷག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲུ་ཚད་ལྷག་པ་དང་སུམ་ཕྲུགས་ལྷག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཡོད་དེ། ཕའི་ནི་ཆོས་གོས་སུམ་ཕྲུགས་གཅིག་ནས་དུ་མ་ཡང་རུང་ལ་མའི་ཡང་ཆོས་གོས་ལྔ་ཕྲུགས་གཅིག་ནས་དུ་མའི་བར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ལས་གྲངས་མང་བ་སྦྱིན་བདག་གི་སླད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལྷག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ལྷག་པ་ལ་གྲངས་ལྷག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སུམ་ཕྲུགས་ལྷག་པ་ཡང་རུང་བ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་ནང་ན་ཉུང་བ་དགེ་སློང་བཞི་ཡོད་ན་དེའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་བཞིའི་ཚད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སུམ་ཕྲུགས་བཞི་མན་ཆད་གདིང་བར་བྱའོ། །ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་གོས་སུམ་ཕྲུགས་ཇི་སྙེད་འབྱོར་བ་དེ་སྙེད་ཀྱང་གདིང་དུ་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདག་པོའི་ཁྱད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཆོས་གོས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། བཙུན་པ་གང་ཟག་གི་སྣམ་སྦྱར་ཆོས་གོས་

526

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཏན་པར་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་རུང་ངོ༌། །བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་པ་དེས་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོའི་གྲངས་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་སུམ་ཕྲུགས་ཇི་སྙེད་བཏིང་བ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་སྙེད་པའི་འདིང་བ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཆོས་གོས་སུམ་ཕྲུགས་དེ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གདིང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ཡང་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་བསམ་པ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་འདིང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང༌། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འདིང་ངོ་སྙམ་པ་དང༌། མཇུག་ཏུ་དེ་བཏིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མནོས་པ་དང་རང་བྱེད་པ་དང་དེའི་མཇུག་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །གདིང་ངོ༌། །བཏིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཆོ་ག་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་དང༌། ཚོགས་པའི་དང༌། གདིང་བར་བསྐོས་པའི་བྱ་བའི་ཆོ་ག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ནི་ཆོས་གོས་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱ་བ་དང༌། མཚམས་ནང་དུ་བློ་མཐུན་བྱ་བ་དང༌། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་བསྐོ་བ་དང༌། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེར་གཏོད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱའོ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །གདིང་བ་ཡང་ངོ༌། །གང་ལ་དེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །གསོལ་བ་བྱས་ཏེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་

527

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

སློང་བསྐོས་པ་དེས་བཀྲུ་དྲུབ་ཁ་བསྒྱུར་པའི་ལས་གསུམ་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་སེམས་གསུམ་སྐྱེད་པ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ་དང༌། དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཀྲུ་བ་དང་དྲུབ་པ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བ་དག་ལ་དེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འདིང་བར་འགྱུར་རོ། །སོགས་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་སང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་འགྱུར་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྔ་དྲོ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པར་བསྐོས་པ་དེས་གཎྜི་བརྡུངས་ནས་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ཏེ། བསྐོས་པ་དེས་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་བཏིང་བའི་སྲ་བརྐྱང་དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་དང་དྲི་དང་བདུག་པའི་མཆོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕང་བར་ཐོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་དང་པོར་འདི་འདིང་ངོ༌། །ཞེས་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཡོད་དེ། བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་སྲ་བརྐྱང་དུ་བློ་མཐུན་པར་བགྱི་བ་ལགས། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་བསྐོས་པ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་བསྡུ་བ་དང༌། དགེ་སློང་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བགྱི་བ། སྦྱིན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་སླད་དུ། བདག་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཆོས་གོས་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བགྱིའོ། །གནས་གང་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བར་ཆོས་གོས་རྙིང་པ་རྣམས་དང་ཡང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ན་གསར་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དྲི་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདུག་སྤོས་དྲི་ཞིམ་པོས་བདུག་པ་དུ་མ་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་ལྷན་ཅིག་བཞག་པ་ཐོགས་ཏེ་རྒན་རིམས་སུ་གདིང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ནས། ལན་གསུམ་བཟླས་པས་སོ། །གདིང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་ཆོག་ཡོད་དེ། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་

528

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དེས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་སྤྲོག་མ་ཕང་དུ་རྒན་རིམ་ནས་རིམ་པས་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་སྔགས་དེའི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ལགས་ཏེ་ཞེས་པར་བསྒྱུར། ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་ཤིང༌། དགེ་སློང་རེ་རེས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཏིང་ངོ༌། །འདི་ལ་རྙེད་པ་དང་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་ཡང་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡི་རང་དང་བསྔགས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཏིང་ངོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །ནས། འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས་དངོས་མཇུག་ནོར་འདུག་གོ །བརྒྱད་པ་དུས་ཡོད་དེ། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་འདིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས། དབོ་ཟླའི་ཉའི་བར་ཟླ་བ་རིལ་བོ་ལྔར་བཏིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། སྨིན་དྲུག་ནས་ནི་ཁྲ་ཡི་བར། །སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དུས་སུ་གསུངས། །ཞེས་དང༌། ལུང་གཞི་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་ཆོས་གོས་གཏན་པར་གདིང་བར་བགྱི། ཟླ་བ་ལྔའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། སྲ་བའམ་གཏན་པ་ནི་འོག་གཞི་སྤང་ལེབ་བམ་སྤྲོག་མ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་བརྐྱངས་པས་ན་སྲ་བརྐྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོག་གཞིར་མ་ཟད་ཆོས་གོས་ལ་ཡང་སྲ་བ་འཇུག་སྟེ། བྲམ་ཟེ་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། གོས་ཞིག་པ་གཏན་པར་བཏིང་ན་གཏན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སྲ་བརྐྱང་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་འཇུག་སྟེ། འདིའི་སྲ་བ་དང་གཏན་པ་ཕལ་ཆེར་དོན་གཅིག་ཅིང༌། དེ་གཉིས་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་གཏན་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ས་ལ་ཆོས་གོས་བཏིང་བར་མི་བྱའོ། །དེའི་དོན་དུ་གཏན་པ་བྱའོ། །ཤིང་ལས་བྱས་པའམ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། གཏན་པ་ནི་གོས་

529

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

ལ་བྱ་སྟེ། གོས་གང་དགེ་འདུན་གྱི་གཏན་པར་བཏིང་བའོ། །ཨུ་པ་ལི་གོས་ནི་གཏན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་གདགས་རུང་སྟེ། གཏན་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨན་བྱ་རོག་རྐང་བཞིན་ནོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བཏིང་བའི་ཚེ་ཆོས་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ལྟར་གཏིང་བ་པོ་རྣམས་བློ་གཅིག་པ་དང༌། ཆོས་གོས་ལ་རྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་དུ་མ་གནས་པ་ལྟར་གདིང་བ་པོ་དུ་མའི་ཆོས་གོས་དུ་མའི་བྱིན་རླབས་གནས་པ་དང༌། དེར་ཆོས་གོས་གསུམ་བརྐྱང་བ་ལྟར་འདིང་བ་པོ་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་སོགས་ལ་བག་ཡངས་བྱེད་པ་དང༌། གཏན་པ་དང་ཆོས་གོས་ཚད་འདྲ་བ་ལྟར་རྙེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་ཁྱད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྤང་ལེབ་བམ་སྤྲོག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་པ་འོག་གཞིའི་མིང་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ས་ལ་ཆོས་གོས་གདིང་བར་མི་བྱའོ། །དེའི་དོན་དུ་གཏན་པ་བྱའོ། །ཤིང་ལས་བྱས་པའམ་སྨིག་མ་ལས་བྱས་པ་གྲུ་བཞི་གཏོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་གུ་གཞུག་པའི་བུ་ག་གཏོད་པ་ནི་དེ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་གོས་ཇི་ཙམ་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་བསྐྱང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདིང་བར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྐྱོང་ལ་དེ་ཤི་བ་འམ་བབས་ན་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་པོ་བསྐོས་ནས་དེས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཅིང༌། བསྐྱང་ཚུལ་དུས་དུས་སུ་བསང་བསྲད་སྤྲུགས་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ་བསྲད་པར་བྱ་སྤྲུགས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དུ་བ་ཅན་དང་རྡུལ་ཅན་དུ་གཞུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བས། རང་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་འབྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བཅོས་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མའི་དབྱུང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་དྲུག་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་དབྱུང༌།

530

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གནས་མཚམས་ནང་དེར་བསམ་པ་དབྱུང་ངོ་སོགས་ཀྱིས། ཆོ་ག་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས། དུས་དབྱུང་དུས་ལས་སྔ་བར་དང༌། དུས་སོགས་སུ་ཉ་ཤི་གང་རུང་དང་བསྟུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མིན་པ་ལ་མི་བྱའོ། །དབྱུང་བ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་འཇུག་འབྲལ་ལ་གཉིས་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་གི་དང༌། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སྲ་བརྐྱང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཁྱེར་བ་དང༌། སྲུང་མཁན་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང༌། བཏིང་བའི་དངོས་པོ་བརླག་པ་དང༌། བྱེད་པོ་དགེ་སློང་མིན་པར་གྱུར་པ་དང༌། རེ་བ་ཆད་པ་དང༌། དུས་མིན་པར་ཤེས་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང༌། འཕེན་པ་ཟད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་མེད་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་འཇུག་བྲལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་མ་སུམ་ཅུའི་རང་འཇུག་བྲལ་དང༌། གང་ཟག་ཞིང་མིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་མ་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། རྙེད་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་བཞི་དང༌། ངེས་པའི་མ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་གཅིག་ཡོད་དེ། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་མཚམས་ནང་དུ་ལྡོག་པའི་བསམ་པས་མ་འབྲེལ་བས་མཚམས་ལས་འདས་པས་ན་དེའི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་ངེས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་སྦྱོར་འགྲོའི་མ་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ངེས་པས་མཚམས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚམས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ་མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་

531

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེས་མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བསམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིར་མདོ་གཉིས་གསུང་བ་ནི་མཚམས་ལས་འདས་ཀྱང་རྙེད་པའམ་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ན་མི་འཇིག་པ་དང་མཚམས་མ་འདས་ནའང་མི་འཇིག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཡོད་ན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་འདི་དུ་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །སྦྱོར་འགྲོའི་མ་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དེ། དེས་བདག་ཟླ་བ་ལྔར་མཚམས་འདིར་མི་ལྡོག་ལ་རྙེད་པ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས། རྙེད་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་དང༌། རྙེད་པ་བརླག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང༌། རྙེད་པ་མི་ལེན་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་དེ་འབྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང༌། རྩོམ་པ་ཞིག་པ་དང༌། བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་རྣམས་ལ་དེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྙེད་པ་ལ་རེ་བ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་ཡང་དགེ་སློང་དེས་མ་ཐོས་བར་དུ་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དུ་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །ངེས་བྱེད་མ་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་གཞན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ངེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ལ་དེ་བྱུང་བ་ན་མ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ངེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་སྐྱེད་ན་ཡང་ངོ༌། །ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིས་འབྲེལ་མེད་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ནི། རྩ་བར་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྦྱོར་འགྲོའི་མ་

532

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བཞི་དང༌། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་སྔ་མ་བརྒྱད་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་དང་ལུང་གིའང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་ཅི་ཕྱིར་འོང་བར་བྱ་ཞིང་ཆོས་གོས་བྱའམ། འོན་ཏེ་ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་མཚམས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་གཉིས་དང༌། འབྲེལ་བཅས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་དེས་མཚམས་ནང་དུ་ལྡོག་སྙམ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་རྙེད་པ་མི་བྱེད་སྙམ་པས་གཞན་དུ་སོང་བ་ན་དགོས་དབང་གིས་དགེ་འདུན་གྱིས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ན་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་པ་གང་ཞིག །དེ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོས་པའི་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང༌། མཚམས་ནང་དུ་ཐོས་པའི་འབྲེལ་མེད་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །ཞེས་དང༌། ཡོད་ན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བཅས་དྲུག་ཡོད་དེ། མཚམས་དང་རྙེད་པ་གཉིས་རེ་བས་དགེ་སློང་དེ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་སུ་ཕྱུང་ཡང་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མཚམས་ཕྱི་ནང་གིས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་སོགས་བྱུང༌། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྙེད་པ་ཐོབ་པ་དང༌། བརྩམ་པ་ཞིག་པ་དང༌། བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་གསུམ་དང༌། མཚམས་ནང་དུ་དེ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་

533

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དྲུག་ཡོད་དེ། མཚམས་དང་རྙེད་པ་གཉིས་ཀར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང༌། དང་པོ་མེད་ཀྱང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང༌། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་རྙེད་པ་ལ་རེ་བས་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང༌། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་རྙེད་པའི་དྲུག་བཤད་དོ། །མ་མའམ་མ་དེ་དག་ལུང་དུ་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོ་གས་དང་རང་འཇུག་བྲལ་རྣམས་བསྡུས་ནས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། མ་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་དང༌། རྫོགས་པ་དང༌། ངེས་པ་དང༌། ཉམས་པ་དང༌། ཐོས་པ་དང༌། མཚམས་ལས་འདས་པ་དང༌། རེ་ཐག་ཆད་པ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་མའམ་མ་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སུམ་ཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་འབྱིན་པའམ་སྐྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ལས་བུ་འབྱུང་བའམ་མ་མས་བུ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དག་གི་མ་དང་འདྲ་ཞིང་མའི་གནས་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱར་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་རུང་སྟེ། འགྲེལ་བར། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། གདིང་དུས། དབྱུང་དུས། བཏིང་བའི་ཕན་ཡོན་མེད་པར་བཤད་པ་གསུམ་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དབྱར་ཕྱི་མ་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་

534

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པའི་དབྱར་གནས་པ་དེ་ལ་དེ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཉའི་མོད་ལ་དུས་ངེས་ཀྱི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་དགོས་ཤིང་འདས་ནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེའི་དུས་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའོ། །མོད་ལའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མོད་ལ་འབྱུང་བའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཉ་ཁོ་ན་ལ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེར་ཕྱི་མ་ནི་ཟླ་བ་ལྔ་མ་ཚང་བས་དུས་འབྲེལ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་དག་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་རུང་ཞིང༌། སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བམ་ལྔར་བཤད་ཟེར་བ་ཡང་འདི་དག་མཆན་རྙིང་དཀྱུས་ཤོར་མངོན་ཏེ། དཔེ་རྙིང་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཏིང་བའི་ཆོས་གོས་ཡིན་ན་སྲ་བརྐྱང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བཏིང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གཞན་གྱིས་ལོངས་མ་སྤྱད་པས་ན་སྲ་བ་དང་གཏན་པར་བརྐྱང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། གོས་ཞིག་པ་གཏན་པར་བཏིང་ན་གཏན་པ་བཏིང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ན་གོས་ཞིག་པ་གང་ལགས། གོས་གང་དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་དེངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་བརྐྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཏན་པའི་ཤན་ཤོར་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྲུགས་དུ་མ་གདིང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྣམ་སྦྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་གཅིག་ཆགས་པ་ཡང་མི་འཐད། དུ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡང་དུ་མ་ཆགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དང་པོ་གྲུབ་ཅིང༌། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བ་ལས་བྱིན་རླབས་མི་ཆགས་ཀྱང་འདིར་བག་ཡངས་དང་སྦྱིན་བདག་གི་ཆེད་དུ་གནང་བའི་དབང་གིས་དུ་མའི་བྱིན་རླབ་ཡང་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲལ་སྤང་

535

སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི།

གི་བག་ཡངས་བཞིན། ཤེས་བྱེད་སྤྲོས་ཟིན་ཅིང་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་ཚུལ་དབྱར་ཁས་བླངས་པ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་གདིང་ཁར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་མི་རུང་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། དགེ་ཚུལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་པ་བཏིང་ན་གཏན་པ་བཏིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ཉང་ངམ་ཀོ་ཁྱིམ། ཁོ་བོ་མ་འོངས་བར་དུ་མ་འབྲིམ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་ཟེར་བ་དང༌། ལ་ལས་དུས་མིན་པར་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དུས་མིན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། མགྲོན་དུ་མ་བོས་པར་འགྲོ་བ་དང༌། གོས་སློང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་འགྱུར་སྔ་མ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། ཁྱིམ་རྣམས་སུ་མགྲོན་དུ་མ་བོས་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྙེད་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ལུང་རིགས་པ། མ་ལྟ་བུའི་རང་འཇུག་བྲལ་དྲུག་དང༌། བུ་ལྟ་
བུའི་རང་འཇུག་ཉེར་བཞི། དེ་དག་ལ་མ་བུ་མཚོན་ཚུལ་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་སྐད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རང་འཇུག་བྲལ་ཉེར་བཞི་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད། མ་བུའི་མཚོན་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩ་བར། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ནང་དུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་པའམ་བྲལ་བའི་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་མ་དྲུག་སོགས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་མ་བསྟན་པས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་སྐབས་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མ་ལྟ་བུའི་ཚིག་

536

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དྲུག་ནི་སྦྱོར་བས་འགྲོ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྩ་བར། མཚམས་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་པ་དང་མའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་མ་ལྟ་བུ་དྲུག་གི་འབྱུང་དུས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དུས་གང་གི་ཚེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་སླ་ལ་མ་བརྒྱད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་སོང་བའི་མཐའ་ཅན་སོགས་བརྒྱད་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆོས་གོས་མ་བྱས་པའི་ཉི་ཤུ་དང་ཆོས་གོས་བརྩམས་ལ་མ་ཟིན་པའི་ཉི་ཤུ་དང༌། རེ་བ་ཡོད་པའི་ཉི་ཤུ་དང་རེ་བ་མེད་པའི་ཉི་ཤུ་བཤད་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་དྲུག་ལ་ཡ་གྱལ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲངས་ངེས་འགལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་གཞིའི་སྲ་བརྐྱང་འཇུག་བྲལ་གྱི་སྡོམ་ལས། མ་བྱས་བ་ནི་ཉི་ཤུ་དང༌། །བརྩམ་པ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་དང༌། །རེ་བ་ཡོད་པ་ཉི་ཤུ་དང༌། །རེ་བ་མེད་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྩ་བར། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་སོགས་དང༌། ལུང་གཞི་ལས། ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། སོགས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་མ་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། མ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུག་སྔར་བཤད་པ་དང༌། ཐོས་པའི་མ་མ་འདིས་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ནི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ཐོས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ལ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ཐོས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

537

གོས་ཀྱི་གཞི།
སྨྲས་པ།

བྱིས་པའི་བརྡོལ་གཏམ་མ་སྤྱད་མི་གཙང་དོགས་གཅོད་གཞན། །ཉེར་མཁོའི་མཁས་
གསུང་དོགས་པའི་གཟེར་བུའི་མགོ །ལུང་རིགས་ཐོ་བས་ཉེར་བཅོམ་ཆ་ཙམ་གྱིས། །ངན་རྟོག་རྣོ་བྲལ་དཔྱོད་ལྡན་རྣར་མི་རྩུབ། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་བཅས་དབང་འདུལ་བའི་ལུགས། །ལུང་རིགས་རླབས་ཕྲེང་ཕན་བདེའི་ལྦུ་བ་ཅན། །རང་བློ་རལ་བར་འཆང་བའི་ཐིགས་པ་ཙམ། །ས་གསུམ་རྒུད་པའི་དྲི་མ་སེལ་སླད་བསྒྲུབས། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གོས་ཀྱི་གཞི།

གཉིས་པ་གོས་གཞི་འཆད་པར། མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱད་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ཙམ་ཚུར་ཤོག་དུས་ནས་ཡོད་ལ་སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་ཞིའི་དྲས་དྲུབ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་འཚོ་བ་པ་གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ཏེ། ཕྱག་བྱས་རྐང་པར་མགོ་བོས་གཏུགས་པར། འཁོར་གྱིས་དེ་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་མ་ལགས་འཚོ་བ་པ་ལགས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པར་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་ལ་གཞན་དང་མི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཛད་པར་གསོལ་བས། ལུས་འཕགས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུའི་དྲས་དྲུབ་བྱེད་པར་གནང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གོས་ཀྱི་རྒྱུ་རུང་མི་རུང་གི་དང༌། གོས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གི་ཚུལ་དང༌། ལོག་འཚོ་སོགས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་དང༌། གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་རྣམ་བཞག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མི་རུང་བའི་དེ་ཡོད་དེ། མ་དྲས་པའི་ཁ་ཚར་ཕུན་ཚར་ཅན་དང་རྒྱུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་བྱུང་བ་དང༌། རབ་ལ་རྔ་བལ་ལས་བྱས་པ་དང༌། ཁ་དོག་རུང་བས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་དང༌། ཁྲ་བོ་སོགས་དང༌། ཚོན་ཆེན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ། མུ་སྟེགས་ཆ་ལུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྲའི་གཡང་གཞི་སོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྣམ་བུ་མ་

538

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བྱས་པ་དང་གསོ་མ་ནི་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཁ་ཚར་དང་ཕུན་ཚར་མཐའ་གཅད་དུ་རུང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ར་ཕྱར་དང་རྔ་བལ་གྱི་སྣམ་བུ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲ་བོ་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་རུང་བའི་ཚོན་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་སྐྱེགས་ལེ་བརྒན་རྩི་དང་བཙོད། །རྨ་ཤིང་རྩི་དང་མཐིང་ཤིང་མཚལ། །སིན་ར་

ུདང་གུར་གུམ་སྟེ། །འདི་དག་ཚོན་ཆེན་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུང་བ་བདུན་ཏེ། བལ་ལས་བྱས་པ་དང་རྩྭ་ཤ་ན་ལས་བྱས་པ་དང༌། ཉི་འོག་པའི་གོས་དང༌། རས་གོས་དང༌། རྩྭ་ཟར་མ་དང༌། རྩྭ་གོ་ཏམ་པ་ལས་བྱས་པ་དང༌། རྩྭ་དུ་གུ་ལས་བྱས་པ་བདུན་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། བལ་གོས་ཤ་ན་ཉི་འོག་དང༌། །རས་གོས་དང་ནི་ཟར་མ་དང༌། །གོ་ཏམ་པ་དང་དུ་གུ་ལ། །ཆོས་གོས་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་བདུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བལ་དང་རས་སོགས་སྤུ་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མི་རུང་སྟེ། རྩ་བར། སྤུ་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཡང་རུང་བའང་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁ་ཚར་ཕུན་ཚར་མ་བཅད་པ་ལ་ཡང་གཞན་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྭ་བ་དང་བེའུ་ཕྲུག་སྤུ་ཆད་པ་དང་ཕྱིང་བ་སོགས་ལ་ཆོས་གོས་དྲས་དྲུབ་མི་རུང་ཡང་ལྷན་ཐབས་རུང་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མི་དྲ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱིང་བ་ཐམས་ཅད་དང༌། ལྭ་བ་ཐམས་ཅད་དང༌། བེའུ་ཕྲུག་ཐམས་ཅད་དང༌། གླམ་ཐམས་ཅད་དང༌། གོས་སེང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཕྱིང་བ་དང་ལྭ་བ་བལ་ལས་བྱས་པ་སྤུ་ཅན་དང་བེའུ་ཕྲུག་སྤུ་ཅན་ཏེ། གླམ་ལྭ་བ་འཐུག་པོ་དང་སེང་བ་གོས་ཕྲ་མོ་སྟེ། དེ་དག་མི་དྲ་བར་ལྷན་ཐབས་གླན་ཅིང་དྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་

539

གོས་ཀྱི་གཞི།

དོག་རུང་བ་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཁ་བསྒྱུར་དགོས་ཏེ། ས་ག་ལྷས། སྔོན་པོ་བཙག་དང་ངུར་སྨྲིག་རྩི། །འདི་དག་རུང་བའི་ཚོན་གསུམ་སྟེ། །ཚོན་གཞན་དག་གིས་ཆོས་གོས་ནི། །ཁ་བསྒྱུར་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གོས་སོ་སོ་ལ་འཚོ་བའི་དང༌། ལྷག་པའི་དང༌། མཁོ་བའི་གོས་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ཚད་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག །དགོས་བཅང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། བྱིན་རླབས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དྲུག དང་པོ་ཡོད་དེ། རུང་བ་ཚད་ལྡན་རེ་རེ་བར་གནང་བའི་ཡོ་བྱད་རང་མིང་གིས་རླབས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས་དང༌། ཤམ་ཐབས་དང༌། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང༌། རྔུལ་གཟན་དང༌། རྔུལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང༌། གདོང་ཕྱིས་དང༌། རྣག་གཟན་དང༌། གཡན་པ་དགབ་པ་དང༌། སྐྲ་བཟེད་དང༌། གདིང་བ་དང༌། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་དག་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚད་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་དང༌། ལྷག་མའི་ཚད་གཉིས། ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་གི་སྣམ་སྦྱར་བླ་གོས་མཐང་གོས་གསུམ། ཆེ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་ལྔ་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་ཆུང་ཚད་དེའི་སྲིད་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཁྲུ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྲི་བ་དང༌། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲིང་ཚད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གང་ཞིག །མཐང་གོས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་ལྔ་འམ་བཞི་དང༌། ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་དང་མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་བྱ་བ་དང་ཆུང་ངུ་རྒྱབ་ནས་གཡོགས་པས་པུས་མོ་གཉིས་ལྟོ་བ་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་ཁྲུ་གསུམ་དང་ལྔ་དག་གོ །ཆུང་ངུ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྲི་བའོ། །འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་བར་མའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྔ་ཡང་ཡིན་ལ། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་བྱའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་སྦྱར་ལ་སྣམ་ཕྲན་དང་ཚལ་

540

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བུའི་སྒོས་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དོ། །ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་དང༌། འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དང༌། ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དག་ནི་དགུ་ཡན་ཆད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་མན་ཆད་དེ་ཟུང་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆུང་ངུ་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཡོད་དེ། སྣམ་ཕྲན་དགུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གསུམ་པ་གསུམ་དུ་བྱ་ཞིང༌། དེ་གསུམ་ཀའི་སྣམ་ཕྲན་རེ་རེ་ཡང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྣམ་སྦྱར་རྣམ་པ་དགུ་ལས་གསུམ་པ་དང་པོ་ལ་སྟེ། སྣམ་ཕྲན་དགུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དག་ལའོ། །དེ་དག་གི་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲིང་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཡོད་དེ། སྣམ་ཕྲན་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅུ་དགུ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་གསུམ་ཀའི་སྣམ་ཕྲན་རེ་རེའང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་བཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣམ་སྦྱར་གསུམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྟེ། སྣམ་ཕྲན་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅུ་དགུ་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཡོད་དེ། སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་དང་ཉེར་གསུམ་དང་ཉེར་ལྔ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་གསུམ་ཀའི་སྣམ་ཕྲན་རེ་རེའང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། གསུམ་པ་ལ་ནི་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣམ་སྦྱར་གསུམ་པ་གསུམ་པ་ལ་སྟེ། སྣམ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་དང་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་དང་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླ་གོས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཡོད་དེ། གསུམ་ཀ་སྣམ་ཕྲན་བདུན་པ་དང་སྣམ་ཕྲན་རེ་རེའང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔར། བླ་གོས་ནི་སྣམ་ཕྲན་བདུན་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐང་གོས་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཡོད་དེ། གསུམ་ཀ་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་པ་དང་སྣམ་ཕྲན་རེ་རེའང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་

541

གོས་ཀྱི་གཞི།

གཉིས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔར། མཐང་གོས་ནི་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་དྲས་དྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྣམ་སྦྱར་ལ་ཡང་དྲ་བ་དང་དྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣམ་སྦྱར་གྱི་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྣམ་སྦྱར་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་པ་ཉེར་ལྔ་གླེགས་བུ་ཚང་མའམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་ལྔ་པ་བཞི་འམ་བརྒྱར་དྲ་བ་དང༌། ཆེན་པོའི་འབྲིང་ལ་ཕྱེད་པ་ཉེར་གསུམ་དང་གླེགས་བུ་ཚང་མ་ཉེར་གསུམ་པ་བཞི་འམ་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་སུ་དྲ་བ་དང༌། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཕྱེད་པ་ཉེར་གཅིག་དང་གླེགས་བུ་ཚང་མ་ཉེར་གཅིག་པ་བཞིའམ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་དྲས་ལ་ཕྱེད་པ་དང་ཕྱེད་པ་མཉམ་པ་དང་གླེགས་བུ་དང་གླེགས་བུ་མཉམ་པར་དྲ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གླེགས་བུ་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དག་མཉམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། གླེགས་བུ་རྣམས་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཉམ་པར་བྱ། གླེགས་བུ་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཉམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། དྲའོ། །བསྡེབ་བོ། །ཟུངས་གདབ་བོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཡང་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། གླེགས་བུར་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྣམ་སྦྱར་ལྷག་མའི་དྲས་དྲུབ་ཀྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་གྲངས་ཤེས་པར་བྱ། སྣམ་སྦྱར་ལ་དྲས་དྲུབ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་དྲས་དྲུབ་དགོས་ངེས་ཡིན་ཏེ། དགོས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་དབང་གིས་མ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ངེས་པར་དགུང་ཟ་མི་རུང་ཡང་དེ་ཟ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣམ་སྦྱར་མ་ཡིན་པའི་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་དྲས་དྲུབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྣམ་སྦྱར་མིན་པ་དག་ལ་དྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་མ་མོ་ལས། སྣམ་སྦྱར་ནི་ངེས་པར་དྲས་ཏེ་བྱའོ། །བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། སྣམ་སྦྱར་ངེས་པར་དྲས་ཏེ་བཅང༌། །གཞན་དག་མ་ངེས་གང་གི་ཕྱིར། །འདོད་ཆུང་རང་གི་ཆོས་གོས་

542

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཀྱིས། །ལས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྣམ་སྦྱར་རབ་ལྟ་བུ་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལྔ་སྦྱར་ལ་ཚལ་བུ་བྱ་སྤུ་ནོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཐུད་པ་ནི་སྣམ་ཕྲན་ཡིན་ལ། རབ་ཀྱི་རབ་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་སྦྱར་བའི་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་ལྔ་འབྱུང༌། རབ་ཀྱི་འབྲིང་ལ་དེ་འདྲའི་ཉེར་གསུམ་དང་རབ་ཀྱི་ཐ་མར་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མཐུད་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྣམ་ཕྲན་དང་ཚལ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲས་པ་མ་འཐུད་པ་དང་འཐུད་པའི་ལིང་ཚེ་སོ་སོ་བ་དག་ལ་གླེགས་བུ་དང༌། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གླེགས་བུ་དང་ཆུང་བར་གླེགས་བུ་ཕྱེད་པ་ཞེས་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སྣམ་ཕྲན་དང་ཚལ་བུ་དང་གླེགས་ཚར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་སྣམ་ཕྲན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྲིད་དུ་བཏང་བའི་ཚལ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། འདིར་སྣམ་ཕྲན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚལ་བུ་ལ་བྱ་ཡི་གླེགས་བུ་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་ཡང་སྣམ་ཕྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གླེགས་བུ་གཉིས་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་སྦྱར་བའི་སྣམ་ཕྲན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྣམ་ཕྲན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་སྦྱར་བའི་སྣམ་ཕྲན་གཅིག་དབུས་བྱས་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྣམ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་རེ་སྦྱར་ལ་དབུས་མའི་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་ཐོན་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བས་སྣམ་ཕྲན་དབུས་མའི་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོན་ཞིང་གཡས་ཀྱི་སྣམ་ཕྲན་ནམ་ཚལ་རིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ནམ་ཚལ་རིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་གཡོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་སྤུ་ནོན་མཛེས་པ་ཞིག་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབུས་ནས་གཞན་དུ་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་ཉིད་དང༌། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་ཟློས་བུར་བྱས་ཏེ།

543

གོས་ཀྱི་གཞི།

གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླེགས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་བརྒྱུད་དུ་ལྟ་ལ། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླེགས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་བརྒྱུད་དུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་ཕྲན་གྱི་གླེགས་བུ་སྣྲེལ་ཞིར་དྲུབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྣམ་ཕྲན་དབུས་མའི་གླེགས་བུ་ཕྱེད་པ་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་གླེགས་བུ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྣམ་ཕྲན་རེ་སྦྱར། དེ་བཞིན་དུ་སྣམ་ཕྲན་ཕྱེད་པ་དང་ཚང་མ་བསྣོལ་པས་སྦྱར་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་ཞི་ཉིད་དང༌། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། སྣྲེལ་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣམ་ཕྲན་དེ་དག་གི་ཚལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་དྲང་ཐད་དུ་མ་བབས་པར་མཐོ་དམན་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུས་ཐབས་སུ་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་བྱ་འདུལ་དང་ས་པཎ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གོས་བྱ་སྤུ་ནོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཚལ་བུའི་ཁ་ཡས་མར་མི་མཐུན་པ་མིན་ཞེས་བླ་མ་མཁས་པ་མང་པོས་གསུང་ངོ༌། །སྣམ་ཕྲན་སྦྱར་བ་དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཞེང་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པས་སྐོར་བ་དྲས་དྲུབ་ལ་ཟུར་དུ་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། མཐའ་སྐོར་བ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མཐའ་སྐོར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསྐོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཛེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གོས་གཞིའི་ལུང་ལས། དེས་སྣམ་བུ་རྣམས་ཁ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བསྟན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་སྐོར་མེད་པས་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ནས་མཐའ་སྐོར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་སྐོར་གྱི་ཞིང་ཚད་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོར་བཞིར་བཤད། ཚལ་བུའི་ཞེང་ཚད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྣམ་ཕྲན་ནང་མ་ནང་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ནང་མིའི་འཕྲོ་སོར་བཞི་སོགས་མ་སྦྱར་བར་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་དེ་དང་གླེགས་བུ་སོ་སོར་འཕྲོ་དེ་ལྟར་ཐོན་པ་དེ་ལ་ཚལ་བུ་ཟེར། དེའི་ཆེ་ཚད་སོར་བཞི་དང༌། ཆུང་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མམ་གཉིས་དང་མཐེབ་སོར་གཅིག་ཡིན། དེའི་བར་འབྲིང་ཚད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུའི་ཚལ་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཤིང་གིས་ཚད་མཉམ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚལ་བུ་དག་ཀྱང་ངོ༌། །དེའི་ཚད་ཀྱི་ཆགས་ཤིང་བཅང་བར་

544

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་ཆེ་ཚད་ནི་སོར་བཞིའོ། །བྱ་རོག་གི་མཐོ་གང་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཚད་འཇལ་བྱེད་སོ་སོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་མཐེབ་མཛུབ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་མོའི་བར་གྱི་ཚད་ནི་བྱ་རོག་གི་མཐོ་གང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་སུ་ནི་སོར་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཆུང་ཚད་ནི་སོར་གཉིས་སམ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མམ་མཐེབ་སོར་གཅིག་གོ །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཆུང་ཚད་ནི་སོར་གསུམ་མམ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མམ་མཐེབ་སོར་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྔ་ལས། འབྲིང་ཚད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་ཚལ་བུའི་ཞེང་ཚད་དེ། དེ་ནི་གོས་ཀྱི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུང་ལས། ཆུང་འབྲིང་ཚད་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སྣང་ངོ༌། །དེས་སྣམ་སྦྱར་ལྷག་མ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྣམ་སྦྱར་ལ་ཡང་ལྷན་ཐབས་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ཀའི་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་སྔགས་ལས་ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གོས་མ་དྲས་པའི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱི་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་ཀྱིས་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཐབས་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད་དང་དྲས་དྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་དེ་གཉིས་ཆེ་ཚད་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང་མཆུར་ཁྲུ་ལྔ་དང་ཆུང་ཚད་ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་དང་མཆུར་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཡིན་ལ་དེའི་བར་འབྲིང་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་ཁྲུ་གསུམ་དང་ལྔ་དག་གོ །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཚད་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་དང༌། གཞི་

545

གོས་ཀྱི་གཞི།

འགྲེལ་ཀུན་མཐུན་པས་སྐྱོགས་བཤད་མི་བྱའོ། །བླ་གོས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གླེགས་བུ་ཚང་མ་བཅུ་བཞི་བྱེད་པ་བདུན་དང༌། ཉེར་གཅིག་ཏུ་དྲས་ཤིང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་བྱ་སྤུ་ནོན་དུ་སྦྱར་བའི་སྣམ་ཕྲན་བདུན་གྱི་གཅིག་དབུས་དེའི་གློར་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་གཡས་སུ་ལྟ་བའི་སྣམ་ཕྲན་གསུམ་དང་གཡོན་དུ་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་གཡོན་དུ་ལྟ་བའི་སྣམ་ཕྲན་གསུམ་སྦྱར་ཏེ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལྕགས་རིས་སྐོར་བ་ཡིན་ཏེ། བླ་གོས་ལ་ཚད་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྣམ་ཕྲན་བདུན་པ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ཁོ་ནར་བྱིན་རླབས་སྔགས་ལས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་ལྔ་ལས། བླ་གོས་ནི་སྣམ་ཕྲན་བདུན་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བྱིན་རླབས་སྔགས་ལས་སྣམ་ཕྲན་བདུན་པར་བགྱི་སྟེ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་དང་མཆུར་ཁྲུ་ལྔ་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་མཆུར་ཁྲུ་བཞི་ཡང་རུང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྔ་ཡང་ཡིན་ལ། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡང་སྒྲ་སྔ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་གི་མཐང་གོས་གསུམ་དུ་མ་ཟད་པ་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་སྒྲ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་མ་སྔ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་རུང་བར་བཤད། དྲས་དྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྕགས་རི་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་དེ་གླེགས་བུ་ཚང་མ་ལྔ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་པ་ལྔ་ཏེ་བཅུར་དྲས་ཤིང༌། གླེགས་བུ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་འཐུད་པས་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་ཞིང༌། མཐའ་ལྕགས་རིས་སྐོར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད་གསུམ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྣམ་ཕྲན་དང༌། གླེགས་བུ་ལུགས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། སྣམ་ཕྲན་ལྔར་བགྱི་སྟེ། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་གཉིས་ཀྱི་སྣམ་ཕྲན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྔགས་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས།

546

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དེ་གཉིས་ཀྱི་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་དེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་གཉིས་ཀྱི་སྣམ་ཕྲན་གྱི་ཚད་ནི་སྣམ་སྦྱར་གྱི་ཚད་ལྟར་གང་དུའང་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐང་གོས་ཀྱིས་ལུས་མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་བྱ་ཞིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། རྩ་བར། མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། གང་གི་ལུས་ཆེ་ཆེས་པས་མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་བྱ་སྟེ། ཁེབས་པར་ཡོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཆོག་ཆེན་མོར་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་ནི་ཚད་ལ་ངེས་བཟུང་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་མཐང་ཤམ་གྱི་ཕྱེད་ལས་ཆེ་བ་མི་རུང་བ་འདྲ་ཞིང༌། མཚོ་ཊཱིཀ་ལས། རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་ནི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ་སྒྲོ་གུ་འམ་གཟུངས་ཀྱིས་འཐུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་ཅུང་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཆོས་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཐུན་པའི་གོས་ཡིན་ལ་ཁྱིམ་པ་མུ་སྟེགས་སོགས་དང་མ་ཡིན་པས་ཆོས་གོས་དང་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་དུ་མ་སོ་སོར་རམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བས་ན་སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་སྟེ་སྟོད་དམ་གོང་དུ་གྱོན་པའི་གོས་ཡིན་པས་ན་བླ་གོས། མཐང་སྟེ་སྨད་དམ་ནང་དུ་གྱོན་པའི་གོས་ཡིན་པས་ན་མཐང་གོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ཁྱིམ་བདག་གཞན་དང༌། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ཉོན་མོངས་འབར་བ་དང་མཐུན་པ་མིན་པ་དང༌། ངུར་སྨྲིག་འདི་དག་གིས་དཀྲིས་ཤིང་གཡོགས་ན་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་བ་དང༌། །སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཊཱིཀྐ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་མའི་ཚད་དང༌། སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པ་དང༌། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ནི་མཚན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པ་དང་ཚད་མཐང་གོས་དང་འདྲ། རྔུལ་གཟན་ནི་ཉིན་མོ་སྟོད་དུ་གྱོན་པ་དང༌། རྔུལ་གཟན་གྱི་གཟན་མཚན་མོ་སྟོད་ལ་གྱོན་པ་དེ་གཉིས་

547

གོས་ཀྱི་གཞི།

ཚད་བླ་གོས་དང་འདྲ་ལ། མ་དྲས་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཆེ་བ་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང༌། ཆུང་ཚད་བླ་གོས་ལྟ་བུ་དང༌། མ་དྲས་པའི་སྨད་གཡོགས་ཀྱི་ཆེ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བདུན་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་དང་ཆུང་ཚད་མཐང་གོས་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཁྱིམ་པའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་འབྲིང་ཚད་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡང་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། རྔུལ་གཟན་མཐང་གོས་མེད་པར་ནི། །ཆོས་གོས་ཆེན་པོ་ལོངས་མི་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། ཁྲུ་ནི་བཅུ་གཉིས་སྟོད་གཡོགས་གསུམ། །སྨད་གཡོགས་ཀྱང་ནི་བདུན་དང་གཉིས། །རེ་ཞིག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི། །སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་ཞེས་སུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་མ་དྲས་པ་ཆེ་ཚད་དང་ཐ་སྙད་བསྟན་ཅིང༌། ཆུང་ཚད་འཆད་པར་ས་ག་ལྷས། ཁྲུ་ནི་ལྔ་གསུམ་སྣམ་སྦྱར་ཏེ། །གཉིས་རིམ་སྟོད་གཡོགས་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཁྲུ་ནི་ལྔ་དང་གཉིས་པོ་དག །རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་སྨད་གཡོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྗེ་འདུལ་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་ལས། མ་དྲས་པའི་སྟོད་གཡོགས། ཞེས་པ་ནས། མ་དྲས་པའི་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་གཉིས་ལ་འབྲིང་ཚད་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཚོ་བའི་དེ་ཡོད་དེ། གདོང་ཕྱིས་ནི་གདོང་ལག་ཕྱི་བ་རུང་བས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཚད་ཁྲུ་གང་སྲིད་ཞེང་དུ་ལྡན་པ་དང༌། རྣག་གཟན་ནི་དགེ་སློང་རྣག་ནད་ཅན་གྱིས་ཤ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བགོ་བའི་གོས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་དང༌། གཡན་པ་དགབ་པ་ནི་གཡན་པའི་ནད་ཅན་གྱིས་ཤ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བགོ་བའི་གོས་ཡིན་ལ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་དྲུག་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་ཡིན། སྐྲ་བཟེད་ནི་སྐྲ་བྲེགས་པའི་ཚེ་གྱོན་པའི་གོས་ཡིན་ལ་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་ཞེང་དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། གདིང་བ་ནི་གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གནང་བ་ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་དང་སོར་དྲུག་ཡིན་ལ་དེས་མི་ཆོག་ན་སྲིད་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་སྐྱེད་པ་དང༌། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནི་ཆར་སྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་གྱོན་པ་ཡིན་ལ། ཚད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་དགུ་ཞེང་དུ་

548

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཁྲུ་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གདོང་ཕྱིས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ས་ག་ལྷས། གདོང་དང་ལག་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལུས་རྣག་འཛག་པས་རྣག་གཟན་ནོ། །དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོའོ། །སོགས་བྱུང༌། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གཡན་པ་དགབ་པའི་འོ། ཁྲུ་དྲུག་དང་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། སྲུང་པའི་དོན་དུ་སྐྲ་བཟེད་ནི། །ཞེང་དུ་ཁྲུ་ནི་ཕྱེད་དང་གཉིས། །སྲིད་དུ་ཁྲུ་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་པར་རྟག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གདིང་བའིའོ། །འདིའི་ཚད་ནི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་མོ། །མི་ཆོག་ན་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་མན་ཆད་སྐྱེད་དོ། །འདིའི་ཞེང་དུ་ནི་ཁྲུ་དོ་དང་སོར་དྲུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱིའོ། །དགུ་དང་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། རུང་བས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁ་གཡོགས་ཙམ་ཡང་བཅང་ན་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྔོན་པོ་འམ་དམར་པོའམ་ངུར་སྨྲིག་གིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་རང་གི་གོས་ཐ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁ་གཡོགས་སྣོད་དང་རྐང་པའི་འབོབ་དང་སྐ་རགས་དག་གི་བསྒོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆར་གོས་སོགས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་ངོ༌། །དེས་ན་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་སྔར་བཤད་བཅུ་གསུམ་དང༌། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕྲན་ཚེགས་ཞྭ་སྐ་རགས་ལྷམ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤུབས་ཁ་གཡོགས་རམ་ཕྱིས་སམ་ཕོར་ཕྱིས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུ་ཡང་འདུལ་བར་གསུམ་བཤད་དེ། རྡུལ་ཁྲུ་དང་ལུས་ཁྲུ་ལག་ཁྲུ་གསུམ་ཡོད་ཅིང༌། དེས་གཞལ་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང༌། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང༌། ཆུ་དང་ལྕགས་དང༌། རི་བོང་དང༌། ལུག་དང་གླང་དང༌། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་དང༌། སྲོ་མ་དང་ཤིག་དང༌། ནས་དང་སོར་རྣམས་ནི་སྔ་མ་དྲུག་ལས་ཕྱི་མའོ། །སོར་བཞི་དྲུག་ལ་ཁྲུ་གང་ངོ༌། །ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཞི་ལ་

549

གོས་ཀྱི་གཞི།

ནི་མིའི་སྲིད་དོ། །ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུའོ། །དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་སོ། །དགོན་པའི་དང་པོ་ནི་དེའི་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་དང་འདིའི་དྲུག་རྩིས་དང་བདུན་རྩིས་ནི་རགས་ཞིབ་དང་ཆུ་ལྕགས་གོང་འོག་གི་རྡུལ་གཉིས་ཡང་མི་གཅིག་པར་བྱའོ། །གཞན་སླ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། ཁྲུའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཊཱིཀྐ་ལས། ཁྲུ་ནི་གྲུ་མོ་ནས་གུང་མོའི་རྩེ་མོའི་བར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚོ་ཊཱིཀ་ལས། རྡུལ་ཁྲུ་ལུས་ཁྲུ་ལག་ཁྲུ་སྟེ། །ཁྲུ་གསུམ་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ། །རྡུལ་ཁྲུས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི། །ཁང་པའི་ཚད་དང་ཁྲི་རྐང་ཚད། །གདིང་བ་གཡན་དགབ་རས་ཆེན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཆོས་གོས་རྣམས། །ལུས་ཁྲུའམ་ལག་ཁྲུས་གཞལ་བ་སྟེ། །ལུས་རིང་ཧ་ཅང་ལག་ཐུང་དང༌། །དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་གོས་རྣམས། །རང་གི་ལུས་ཁྲུ་ཁོ་ནས་གཞལ། །ལུས་ཚད་ལག་ཚད་འཚམ་པ་ཡིས། །ལག་ཁྲུས་ཀྱང་ནི་གཞལ་དུ་རུང༌། །ཞེས་སོ། །
བཞི་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགེ་སློང་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ། ཕྱག་གམ་གུས་པས་སྙན་གསན་དང༌། དེ་ནས་གོས་བལྟབ་པ་རང་གི་ཕྲག་པར་བཀལ་བའི་སྣེ་ནས་གཉིས་ཀས་འགྲེང་སྟེ་བཟུང་ནས། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ་གསུམ་བརྗོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོ་སོར་བརྗེས་ལ་བྱིན་རླབས་བྱ་ཞིང་ལྷག་པ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ག་ལྷས། རང་དང་ཆོ་གས་བྱིན་བརླབས་ནས། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་བརྟགས་ནས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་བྱས་པས་འཆང་འཇོག་གི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་གོས་དེ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་སྦྱར་སོགས་དངོས་མེད་ན་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་ལ་གཞན་སྔར་ལྟར་བྱས་ཏེ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་

550

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཆོས་གོས་འདི་སྣམ་སྦྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །འཚལ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱུང་ན་སྣམ་ཕྲན་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིས་ཏེ། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིའོ། །བཀྲུའོ། །བསྐྱང་ངོ༌། །དྲའོ། །བསྡེབ་བོ། །གཟུང་གདབ་བོ། །དྲུབ་བོ། །ཁ་བསྒྱུར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་ནོ། །རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བགྱི་སྟེ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པའོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་ཐབས་ལེགས་ཀྱང་ངོ༌། །བླ་གོས་ལ་སྣམ་ཕྲན་བདུན་པ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ཞེས་དང༌། ཆོས་གོས་བླ་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ཞེས་དང༌། མཐང་གོས་ལ་མཐང་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ཞེས་དང༌། སྣམ་ཕྲན་ལྔ་པ་དང༌། གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་མེད་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་མདུན་དུ་དམིགས་ལ་ལྷ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་སོགས་བྱ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྔགས་བསྒྱུར་སླའོ། །ལྔ་པ་དགོས་བཅང་གི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་འདུ་ཤེས་ལྔ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ལུས་ལ་རྨ་དང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་དང་གོས་ལ་རྨ་དཀྲིས་དང་ངོ་ཚ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་དགེ་སྐྱོང་གིས་དྲན་པ་གསོ་བ་སོགས་དྲན་པ་དང༌། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་པས་དང༌། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་གྱི་ཡིན་བསམ་པས་དང༌། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་རང་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་དབང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆང་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་བྱིན་རླབས་འཇིག་རྒྱུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔགས་ཀྱིས་དང༌། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པས་དང༌། གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པས་དང༌། གཞན་ལ་བྱིན་པས་འཇིག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་ནི་སྣམ་སྦྱར་སོགས་བཅུ་གསུམ་གང་རུང་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷག་པའི་གོས་ཕྲན་ཚེགས་ཞྭ་དང་སྐ་རགས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་མེད་མི་རུང་མིན་ཡང་སྐྱིད་བདེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཤིག་དང་སྲོ་མ་མང་བ་དང༌། རྡུལ་དང་དྲི་མ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བརྟགས་བྱས་ནས་འཆང་བའི་ཕྱིར། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལའང་དངོས་དང་

551

གོས་ཀྱི་གཞི།

ཕྲན་ཚེགས་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། འཚོ་ལྷག་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རས་ཡུག་དར་ཡུག་གོས་ཡུག་སོགས་དང༌། རིང་འགག་དང་བེམ་པོ་སོགས་དང༌། གོས་སུ་ངེས་པ་མེད་པ་ཁྲུ་གང་དུ་ལོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། གཉིས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ནི། རས་ཁ་ཕྱེད་དང་དར་ཁ་ཕྱེད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བླ་གོས་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་འཚོ་བའི་དང༌། གཅིག་ལྷག་པའི་དང༌། གཅིག་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བརླབ་དགོས། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་ལྟར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ལོག་འཚོ་ལྔ་སྤང་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འཆོས་དང༌། ཁ་གསག་དང༌། གཞོགས་སློང་དང༌། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་དང༌། རྙེད་པས་རྙེད་པ་འཚོལ་བ་ལྔ་སྨད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྫས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོད་བྱེད་པ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྣམ་སྦྱར་གྱོན་དུས་བརྒྱད་སོགས་དང༌། ཤམ་ཐབས་གྱོན་ནས་ཐམས་ཅད་རུང་བ་དང༌། དགེ་སློང་གིས་མི་ན་པར་གོས་རེ་རེ་བས་ཟས་ལ་སྤྱད་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། སྣམ་སྦྱར་དགེ་སློང་འདུས་པ་དང༌། །ཟས་དང་མཆོད་རྟེན་ཕྱག་བྱེད་དང༌། །གྲོང་སོགས་འཇུག་ལ་བགོ་བྱ་ཡི། །གཞན་དག་ཏུ་ནི་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །ས་ག་ལྷས། ལྔ་པ་ཤམ་ཐབས་ལུས་གྱོན་ནས། །བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱེད་པར་རུང༌། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། ཟས་ལ་ནད་པ་མ་གཏོགས་པར། །གོས་གཅིག་པ་ནི་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གོས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པ་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད། འཕགས་པ་སློབ་པ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་ཐོས་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་གནང་པའི་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་

552

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཡང་ལེ་ལོ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བུ་ལོན་གྱིས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ལྕགས་གོང་དམར་འབར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་ལས། མི་སློབ་པ་ནི་བདག་པོར་བཤད། །སློབ་པ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཡིན། །བསམ་གཏན་འདོན་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྗེས་སུ་གནང་རྣམས་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གོས་ཀརྵ་པ་ཎ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་རི་བ་དང༌། ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང༌། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཡང་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བླངས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཚེ་རབས་གཞན་ལ་སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་དཔྱ་འཇལ་ལམ་དེའི་བྲན་གཡོག་དང་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་ལས་ཞིང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་རྨོན་གླང་ལྔ་བརྒྱར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྕགས་གོང་མེ་ལྕེ་འབར་བ་དག །ཟོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་དང༌། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དག་གིས། །ཆོས་གོས་རབ་ཏུ་གྱོན་གྱུར་ཀྱང༌། །དད་པས་སྦྱིན་པ་ཆུད་ཟོས་པས། །ཐུ་ལུམ་འབར་བ་མིད་པ་འདྲ། །ཞེས་དང༌། ལུང་གླེང་གཞི་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་རྐང་པའི་རྟིང་པ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མ་གནང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ཡང་མུ་སྟེགས་ལས་ཡོན་གནས་སུ་ལྷག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱིན་བདག་གི་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ལྡན་ཇི་སྲིད་ལེགས་པར་ནི། །ཆོས་གོས་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པ། །དེ་སྲིད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ནི། །སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་མང་ངོ༌། །

553

གོས་ཀྱི་གཞི།

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་.....བྱ། ཅིག་ན་རེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཆོས་གོས་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཆགས་པ་མེད་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་.

...

.ལུང༌། ན་རེ། ཆོས་གོས་གསུམ་
གང་རུང་དངོས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་དང་གྱོན་རུང་དོན་གཅིག་པར་བསམས་ནས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཚད་གཅིག་པར་བཤད་པ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་དེའི་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མི་ཆགས་ཀྱང༌། དམིགས་བསལ་ཆགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གོས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དང་ཚད་ཅི་ཙམ་ལ་བྱིན་རླབས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་གོས་གསུམ་ཀར་བྱིན་རླབས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལྔ་པའོ། །ལྷག་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་གི་ཆོས་གོས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཚད་གཅིག་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་མཐང་གོས་ཆེན་པོ་གྱོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཚད་གཅིག་པ་རྩ་བ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཁྲུ་གསུམ་དང་ལྔ་དག་གོ །ཞེས་དང༌། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་མཐང་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཚད་གཅིག་སྟེ། ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང་མཆུར་ལྔའོ། །ཞེས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དེ་དག་གི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཚད་གཅིག་སྟེ། ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང་མཆུར་ཁྲུ་ལྔའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དེ་དག་གི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་ཁྲུ་ལྔ་དང་གསུམ་དག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱིན་

554

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གྱིས་བརླབ་རུང་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མཐང་གོས་འཇོལ་དྲག་པས་ལྟུང་བ་འོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་བར། ཆེན་པོ་དག་ནི་ཞེས་གཉིས་ཚིག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ན་མང་པོ་ལའང་གཅིག་ཚིག་དང་གཉིས་ཚིག་བྱས་པ་དུ་མ་དང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། རྩ་བར། ཆུང་ངུ་དག་ནི་ཞེས་པའང་སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བར་ཐལ་ལོ། །དག་ནི་ཞེས་གཉིས་ཚིག་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཊཱིཀྐ་ལས། ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཆུང་ངུ་དག་གི་ཚད་ནི། ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། ཆུང་ངུ་དག་ནི་གཉིས་ལས་ཁྲུ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྲི་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཆུང་ངུ་དག་གི་ཚད་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་རེ་རེ་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང༌། རྩ་བར། སོ་ཐར་ལས་འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་བར་མའོ་ཞེས་པའང་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང༌། བླ་གོས་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བར་ཐལ། ཆེ་ཆུང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བམ་ལྔ་དང་ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྣམས་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་ཊཱིཀྐ་ལས། མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཐང་གོས་ནི་སོགས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཐང་གོས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད་རྣམ་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་སུ་འགལ། མ་ཁྱབ་ན། མཐང་གོས་ཀྱི་ཚད། རྩ་བར། མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྔ་ཡང་ཡིན་ལ་དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ཉི་ཚེ་འམ་ཁོ་ནར་ཐལ། དེས་མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཊཱིཀྐ་དང༌། བམ་ལྔས་སྔར་བཤད་པ་དང་ཉི་ཚེར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་གོས་གསུམ་རབ་དྲས་དྲུབ་དང་འབྲིང་ལྷན་

555

གོས་ཀྱི་གཞི།

ཐབས་དང་ཐ་མ་ཐང་ཐང་པོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དྲས་དྲུབ་དང་ལྷན་ཐབས་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྔགས་ལས། འཚལ་ལ་ནས། བཀྲུའོ། །བརྐྱང་ངོ༌། །དྲའོ། །བསྡེབ་བོ། །གཟུང་གདབ་བོ། །དྲུབ་བོ། །ཁ་བསྒྱུར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་གོས་བཀྲུ་བརྐྱང་དྲ་དྲུབ། འཚེམ་བསྡེབ་ཁ་བསྒྱུར་ཚུན་ཆད་བྱས་ནས་དྲ་བ་དང་ལྷན་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་ཚལ་སྣམ་བྱེད་ཚུལ་མ་གཏོགས་བྱེད་ཚུལ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལས་གཞན་ལུང་ན་མེད་པར་ཊཱིཀྐ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲ་བར་དགོངས་ནས། ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས། འདུལ་འཛིན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོར་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་མེད་པའི་བླ་གོས་མེ་ལོང་མ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཀྱང་དེ་ནི་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སྔགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་གོས་སུ་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ཇི་ལྟར་འཐད་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་བཀོད་པའི་དགོངས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོས་གོས་གང་རུང་ལ་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལའང་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཅན་དང་རེ་རེ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའང་འགལ་འདུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་རེ་རེ་ནས་འགལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་གི་འགལ་བ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཚིག་དང་ཆོས་གོས་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་ཚིག་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་རེ་བ་དང་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གཅིག་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔ་མ་མ་བྱུང་བར་ཕྱི་མ་མི་ཆགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དོན་ལ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། བླ་གོས་དྲས་དྲུབ་ལྷག་པ་དེ་བླ་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བླ་གོས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྔགས་ཚིག་ལས། ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྣམ་སྦྱར་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་

556

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གླེགས་བུ་བདུན་པ་དང་དགུ་པ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། ཆོས་གོས་ཆེན་པོའི་དུམ་བུ་བདུན་ནམ་དུམ་བུ་དགུ་པ་གཉིས་སྦྱར་དུ་བརྩེགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣམ་སྦྱར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྣམ་ཕྲན་རེ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལས་མང་དྲ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཚེམ་བུའོ། །ཞེས་དང༌། གསུམ་པ་གསུམ་ལ་ཕྱེད་དང་ལྔ་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་བམ་ལྔ་ལས་ཉེར་ལྔ་ཡན་ཆད་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་དང་ཕྱིའི་རང་རེའི་ཁ་ཅིག །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་ལ་རུང་བ་ཚད་ལྡན་སྔར་བྱིན་བརླབས་མ་ཡིན་པ་དགོས་གསུང༌། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོས་མི་རུང་བ་དང་ཚད་དང་མི་ལྡན་པའི་གོས་ལའང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཆགས་པར་ཐལ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབྱིབས་མི་རུང་བ་ཟླུམ་པོ་སྟེ། མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་གོས་མི་རུང་བ་རང་གིས་སྒྲུབ་མི་རུང་ཞིང༌། སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་ན་དམིགས་བསལ་གྱིས་མཁན་པོ་འམ་སྦྱིན་བདག་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་རུང་བར་བཤད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྤྱིར་རུང་བ་དང་ཚད་ལྡན་དང་སྔར་བྱིན་རླབས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱང་ངེས་བཟུང་མ་ཡིན་བྱས་ན་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། སྤྱིར་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་རླབས་མི་རུང་ཡང་དམིགས་བསལ་རུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། གོས་རུང་བ་མ་བགྱིས་པ་འདི་རུང་བར་བགྱིད་པར་འོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྙེད་པར་དབང་ཚུལ་སོགས་ཊཱིཀྐ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་གྱིས།

557

ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི།

ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི།

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཚིགས་བཤད་པ་དང༌། མཆིལ་ལྷམ་གནང་མ་གནང་གི་ས་མཚམས་དང༌། ཀོ་ལྤགས་རུང་མི་རུང་གི་ས་མཚམས། ཆུ་ཀླུང་བརྒལ་བའི་ཐབས་བཞི། དང་པོ་འཆད་པར། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་ས་ཚིགས་ཀྱི་དབུས་དང༌། ཆོས་ཀྱི་དབུས་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་གདན་དཀྱིལ་དུ་བྱས་ནས་ཤར་དུ་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཚིང་ཚིང་ཅན་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་དང༌། ལྷོར་ཆུ་ཀླུང་དེ་བ་ཞེས་འདམ་བུ་ཅན་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་དང༌། ནུབ་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ། བྱང་ན་ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ལས། ལི་ཁ་ར་ཚིང་ཚིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨུ་ཤི་རི་རྩྭ་དྲེས་མ་སྟེ། སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས། ཨུ་ཤི་རི་ཞེས་བྱ་བ་དྲེས་མའི་རྩ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ལྔ་ཚོགས་བཅུ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཀོ་ལྤགས་སོགས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་དུ་འཁོར་དགེ་སློང་ཕ་མ་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་སྟེ་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་དབུས་དང༌། མི་རྒྱུ་བ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཉན་ས་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །རྡོ་རྗེ་གདན་དང་ཡུལ་འདི་བཞིའི་བར་དཔག་ཚད་བཅུ་ཡོད་པར་ལོ་ཆེན་མང་པོས་འདོད་ཀྱང་རང་ལུགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ། ངལ་གསོ་དང་ཚ་ལམ་གྱི་གྲངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། དེ་མ་བྱས་ན་འཛམ་གླིང་གི་ཚད་མི་ལོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་ལུང་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ལོ། །རྡུལ་བདུན་ལ་སྲོ་

558

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མའོ། །སྲོ་མ་བདུན་ལ་ཤིག་གོ །ཤིག་བདུན་ལ་ནས་སོ། །ནས་བདུན་ལ་སོར་ཚིགས་སོ། །སོར་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་ལ་མཐོའོ། །མཐོ་གཉིས་ལ་ཁྲུའོ། །ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་མོ། །གཞུ་འདོམ་ལྔ་ལ་སྲོག་ཤིང་ངོ༌། །སྲོག་ཤིང་ཉི་ཤུ་ལ་ངལ་བསོའོ། །ངལ་བསོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྒྱང་གྲགས་སོ། །གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པོ་དེ་ན་གནས་པ་ནི་དགོན་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ན་བདུན་རྩིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡང་ཡོད་དོ། །རྩི་ལུགས་མང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་སྟོན་པར་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་མཆིལ་ལྷམ་བཀག་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ས་སོགས་རྩུབ་པར་ལྷམ་རིམ་པ་གཅིག་པ་དང༌། དེ་ཟད་ན་ལྷན་པ་དང༌། ཤ་ཟ་རུང་བའི་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གདན་རུང་བར་ཀ་ཏྱ་ནས་འཕྲིན་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་གནང་བའི་ཕྱིར། གླེང་འབུམ་དང་ལུང་གཞི་ལས་སོ། །དམིགས་བསལ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་ཡང་གནང་སྟེ། གདན་མི་རུང་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མཆིལ་ལྷམ་གཞན་ཡང་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བྱས་པའི་ཡུ་རིང་དང༌། མཆིལ་ལྷམ་རིམ་པ་མང་པོ་ཅན་དང༌། བོལ་ཀོ་བ་ཅན་དང༌། སྣ་དང་རྟིང་བའི་སྦུབས་ཅན་དང༌། ཡུ་རིང་སྒྲོ་གུ་ཅན་དང༌། ཡུ་བཅད་སོགས་གནང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀླུ་སོག་མ་མེད་ཀྱིས་དུག་ཆར་ཕབས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པར་རྩྭས་རེག་པས་རྨ་བྱུང་བས་ཁ་ཆུ་ཆུས་བྱུང་ངམ་མཆིལ་ལྷམ་གནང༌། དགེ་སློང་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ལྷམ་རིམ་པ་མང་པོ་ཅན་ཕུལ་བར་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་པས་གོམ་བདུན་བོར་ཕྱིན་རུང་བར་གནང༌། ཀུན་དགའ་བོ་བལ་ཡུལ་དུ་ཉེ་དུ་ལྟར་བྱོན་ནས་ལྷགས་པས་ཞབས་ལ་སེར་ཀ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་ཁ་བ་ཅན་དུ་ལྷམ་སྒྲོག་གུ་ཅན་ཡང་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་མང་པོ་ཅན་ནི་ལྷམ་ངོ་རིམ་པ་མང་པོ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བར། ཆུ་ལ་ཆབ་རོམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞྭ་དང་ལྷམ་སྒྲོག་གུ་ཅན་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། བོལ་ཀོ་བ་ཅན་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སྣ་དང་རྟིང་པའི་སྦུབས་ཅན་

559

ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི།

བཅང་བར་གནང་ངོ༌། །ཁ་ཆུ་ཆུས་བྱུང་ངོ༌། །ལྷམ་ཡུ་ཆད་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུ་བ་ཅན་དང་ཡུ་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྐང་མཐིལ་ལས་པུས་མོར་སླེབ་པ་ཡུ་རིང་དང༌། རྐང་མཐིལ་ནས་རྗེ་ངར་གྱི་ཕྱེད་དུ་སླེབ་པ་ཡུ་ཐུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལས། ཡུ་རིང་ནི་རྐང་པའི་མཐིལ་ནས་པུས་མོ་ཐུག་པའི་ལྷམ་ཡིན་ནོ། །ཡུ་ཐུང་ནི་རྗེ་ངར་གྱི་ཕྱེད་ཁྱབ་པའི་ལྷམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆིལ་ལྷམ་ཞེས་པ་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོག་མ་མེད་པའི་མཆིལ་མའི་དུག་གམ་ཡང་ན་དུག་སྦྲུལ་གྱི་དུག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་གནང་བས་ན་ཁ་ཆུ་ཆུས་བྱུང་ངམ་མཆིལ་ལྷམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླེང་འབུམ་སོགས་ལས་སོ། །གསུམ་པ་འཆད་པར། ཁྱིམ་གཞན་དུ་གཞན་མེད་ན་ཀོ་ལྤགས་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། སྤྱིར་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཀས་ཀོ་ལྤགས་སྤྱད་མི་རུང་མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་སྤྱད་རུང་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གདན་ལ་འདུག་ཉལ་སོགས་རུང་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན། ཡུལ་དབུས་སུ་སྟན་གཞན་མེད་ན་འདུག་རུང་བ་དང༌། རླུང་ནད་མིག་ནད་གཞན་ཡང་ནད་ཅན་ལ་དོམ་ལྤགས་བཅང་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་སོགས་སུ་བཏིང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྱིམ་གཞན་དུ། ནས། རླུང་ནད་ཅན་གྱིས་ནི་འདུག་པ་དང་ཉལ་བར་ཡང་བྱའོ། །སོགས་བྱུང༌། དེས་ན་ཤ་མི་རུང་བ་དག་གི་ཀོ་བ་དང་རུས་པ་སོགས་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་གི་ཀོ་ལྤགས་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་རུས་པ་དང་སོ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཆད་པར། རྩ་བར། རྐྱལ་བ་བསྐ་བ་ཅན་བཅང་བར་བྱའོ། །སོགས་བྱུང༌། ཆུ་ཀླུང་བགྲོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབེན་པར་རྐྱལ་བསླབ་པས་དང་ཆུ་གཏིང་ཟབ་ན་བ་གླང་དམན་པའི་རྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བགྲོད་མི་རུང་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

560

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨྲས་པ།

དུལ་དུལ་དགྲ་བཅོམ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གོས། །
ལེགས་ལེགས་དྲས་ནས་གྱོན་ཚེ་ལྷ་དང་ཀླུས། །
ཡང་ཡང་དགའ་བས་བལྟས་ཏེ་སྐྱེ་རྒུ་ལ། །
སྐྱིད་སྐྱིད་དགའ་སྟོན་ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་བྱེད། །
མང་མང་དུས་རིང་ཐོག་མ་མི་སྣང་ནས། །དམ་དམ་སྒོ་གསུམ་མ་བསྡམས་ཉེས་སྤྱོད་ལ། །འདྲིས་འདྲིས་གོམས་ཆེའི་སྐྱོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ། །ངལ་ངལ་སྡུག་བསྔལ་དྲན་ནས་སེམས་སྡོམ་གཅེས། །གཞི་གསུམ་གཞི་བཅུ་བདུན་དང་བཅོ་བརྒྱད་ལ། །མ་ནོར་མ་ཚང་མེད་པར་ལེགས་བཤད་པས། །འཕགས་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་རམ་ཉེར་སྦས་སམ། །ཡོན་ཤཱཀ་གང་ཡིན་གཞན་དུ་སོམ་ཉི་ཅི། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

561

སྨན་གྱི་གཞི།

སྨན་གྱི་གཞི།

གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་སྨན་གཞི་འཆད་པར། །སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སུ་རུང་བ་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང༌། ཞག་བདུན་པ་དང༌། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང༌། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། གླེང་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ། དེ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་རུང་ཁང་གཅོད་ཚུལ། རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་དང་བདུན། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་རྣམས་སྟོན་ཀའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས་སྐྱ་བོ་སེང་སེང་པོར་གྱུར་པ་སྟོན་པས་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་རྒྱུ་དྲིས་པས་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྨན་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་བསླབ་པ་འདི་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་བཅས་དུ་མ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་པའི་འཚོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དྲི་རོ་རེག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམ་ཟས་དེ་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཛོད་ལས། ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་དང༌། ཞག་བདུན་པའི་དང༌། འཚོ་བཅང་གི་སྨན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྨན་ལ་རྩ་བས་དབྱེ་ན་དུས་རུང་གི་སྨན་དང༌། དུས་མིན་དུ་རུང་བའི་སྨན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚགས་ལ་མ་བཙགས་པའི་བཟའ་བ་དུས་རུང་གི་སྨན་དང༌། ཚགས་ལ་བཙགས་པའི་བཏུང་བ་དུས་མིན་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས། བཙུན་པ་དུས་སུ་རུང་བ་ནི་གང་ལགས། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་ཚགས་ལ་མ་བཙགས་པ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའོ། །ཚགས་ལ་བཙགས་

562

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཆུས་གཏོར་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་རུང་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་དེ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ན་ཟས་སུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ནས་ཆན་སྣུམ་ཁུར་འབྲས་ཆན་ཉ་དང་ཤ །འདི་དག་སྲོག་གནས་བྱ་ཕྱིར་བཟའ་བར་གསུངས། །སྡོང་བུ་འབྲས་བུ་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་རྩ། །དེ་དག་བཅའ་བ་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་མིན་རུང་བ་ཡོད་དེ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྨན་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ལ་དུས་མིན་དུ་རུང་བས་ཁྱབ་ཀྱང༌། དུས་མིན་རུང་བ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ། དུས་མིན་རུང་བའི་བཏུང་བ་དང་རྩ་བ་སྡོང་བུ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དུས་མིན་རུང་བ་ཆུང་ཤིང་འབྲས་བུ་ལ། །སོགས་པའི་བཏུང་བ་ཚགས་བཙགས་རུང་ཆུས་བསླད། །དར་བ་རྩབས་དང་ཆུར་ཁུ་སྦྱར་བའི་ཚྭ། །བུ་རམ་ཤིང་ཁུ་དང་བ་འབྲུ་ཚྭ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ནི་དུས་མིན་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང༌། ཞག་བདུན་པ་དང༌། ཇི་སྲིད་འཚོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་མ་བརླབས་པའི་རྩ་བ་སྡོང་བུ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཡང་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་ལས། འབྲས་བུ་ལྔ་ནི་དུས་སམ་དུས་མ་ཡིན་ཡང་ན་བའམ་མི་ན་བས་ཀྱང་བཟའ་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན་ཨ་རུ་ར་དང་སྐྱུ་རུ་ར་དང་བ་རུ་ར་དང་ན་ལེ་ཤམ་དང་པི་པི་ལིང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་དོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྨན་གང་གཙོ་བོར་བཀྲེས་པ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བཟའ་བའི་རིགས་གནས་དེ་དུས་

563

སྨན་གྱི་གཞི།

རུང་གི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་བཟའ་བ་བཅའ་བ་རྣམས་ཏེ་བཤད་ཟིན། གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་རུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་གུང་ཚིགས་ཀྱི་དུས་ཚུན་ཆད་ཁོ་ནར་སྤྱད་དུ་རུང་བར་གནང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་བཤད་དོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྨན་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བར་གནང་བའི་སྨན་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དུས་རུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང༌། ཞག་བདུན་པའི་སྨན་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང༌། ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་གི་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་རྩམ་ཐང་ངམ་རུས་ཐང་སླ་བ་ཚགས་ལ་བཙགས་པ་རུང་ཆུས་བཏབ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང༌། བུ་རམ་ཁུ་བ་དེ་འདྲ་གཉིས་པ་དང༌། ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་གྱི་ཁུ་བ་དེ་འདྲ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བཏུང་བ་བརྒྱད་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ལ་སླ་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཏུང་བ་བརྒྱད་དང༌། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་རྩབ་མོ་ལྔ་སོགས་རེ་རེ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནི་བཏུང་བ་དག་གོ །ཤིན་ཏུ་སླ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྨན་གཞིའི་བར་སྡོམ་ལས། ཆུ་ཤིང་འབྲས་དང་ཀུ་ཤུ་གོ་ལ་དང༌། །ཨ་ཤོད་ཐ་དང་ཨུ་དུམ་པ་ར་དང༌། །སུ་རུ་ཤ་ཀ་དང་ནི་རྒུན་འབྲུམ་དང༌། །བརྒྱད་པ་འབྲ་གོ་དག་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། རྩ་བར་ཡང༌། ཙོ་ཚྭ་དང་ཆུ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང༌། རྒྱ་ཤུག་དང་ཨ་ཤྭད་ཐ་དང༌། ཨུ་དུམ་བཱ་ར་དང༌། རྩུབ་འགྱུར་དང༌། རྒུན་ཆུ་དང༌། འབྲ་གོའི་བཏུང་བ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའོ། །བཅོས་པའི་ཚྭ་དང་འབྲུའི་ཚྭ་དང་ཞོ་ཁ་ཆུ་དང་དར་བའི་དྭངས་མ་དང་རྩབ་མོ་ཆུས་བཏབ་པ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་བཞིན་

564

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྣང་བ་འདམ་བུ་ཉག་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཤད་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའམ་སྲོད་ཐུན་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱད་རུང་ལ་འདས་ན་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་གཞི་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས་དུས་སུ་བཙགས་དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ་ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ཐལ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དུས་རུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཕན་ཚུན་ག་ལ་ཁྱབ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་ལ་དོགས་པ་ཡང་མ་ཤར་རོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་སྐོམ་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞག་བདུན་པ་ལ་ཡང་གསུམ། མཚན་ཉིད་ནི། སྨན་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཞག་བདུན་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་སྨན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཞག་བདུན་པ་དང༌། ཞེས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། བུ་རམ་འབྲུ་མར་སྦྲང་རྩི་དང་མར་དང་ཧྭགས་དང་ཞག་ལྔ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དག་ནི་ཞག་བདུན་པའོ། །བུ་རམ་དང་ཧྭགས་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །བདུད་རྩི་ནི་ཞུན་མར་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞག་བསྐོལ་ཞིང་བཙགས་པ་དག་ནི་འབྲུ་མར་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཉ་དང་རི་བོང་གི་དང་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་དང་དོམ་གྱི་དང་ཕག་གིའོ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཀྲེས་འདུས་གཉིས་ཀའི་ནད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཀྲེས་ནད་དང་རླུང་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཧྭགས་བུ་རམ་གྱི་ཕྱེ་མའི་རྡོག་པོ་དང་ལི་ཁ་ར་ནི་ཀ་ར་ཞེས་དམར་ཊིཀ་ལས་བཤད། བཞི་པ་འཚོ་བཅང་གི་དེ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ནི་སྨན་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག །ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བཅང་དུ་རུང་

565

སྨན་གྱི་གཞི།

བར་གནང་བའི་སྨན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྨན་ལ་འཚོ་བཅང་གི་སྨན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ནི་རྩ་བ་དང་སྡོང་བུ་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་འཚོའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། མདོར་ན་བཀྲེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་གཞིར་རྩ་བ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་སྨན་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་སྨན་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ནད་དང་ཁྱད་པར་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་རིགས་བཅུ་སོགས་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྩ་བའི་དང༌། སྡོང་བུའི་དང༌། འདབ་མའི་དང༌། མེ་ཏོག་གི་དང༌། འབྲས་བུའི་དང༌། ཏྲང་ཆུའི་དང༌། ཐལ་བའི་དང༌། ལན་ཚྭའི་དང༌། བསྐ་བའི་དང༌། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྨན་གྱི་བར་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་གཞི་ལས། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ནི་རྩ་བའི་སྨན་དང༌། སྡོང་བུའི་སྨན་དང༌། ལོ་མའི་སྨན་དང༌། མེ་ཏོག་གི་སྨན་དང༌། འབྲས་བུའི་སྨན་དང༌། ཏྲང་ཆུ་ལྔ་དང༌། ཐལ་བ་ལྔ་དང༌། ལན་ཚྭ་ལྔ་དང༌། བསྐ་བ་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གིས་དབྱེ་ན་ང་གསུམ་སོགས་བཤད་དེ། རིགས་བཅུ་པོ་གཞན་ལ་ལྔ་ལྔ་དང༌། འགྱུར་བྱེད་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལྔ་འཆད་པར། གླ་སྒང་དང་ཤུ་དག་སོགས་བྱུང༌། སྡོང་བུ་ལྔ་འཆད་པར་ཙན་དན་དང་སྤྱི་མོ་སོགས་བྱུང༌། འདབ་མ་ལྔ་འཆད་པར། བ་ཤ་ཀ་སོགས་དང༌། མེ་ཏོག་ལྔ་འཆད་པར། མེ་ཏོག་ནི་བ་ཤ་ཀ་དང་སོགས་བྱུང༌། འབྲས་བུ་ལྔ་འཆད་པར། ཨ་རུ་ར་དང་སོགས་

566

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བྱུང༌། ཏྲང་ཆུ་འམ་སྤྱི་བ་ལྔ་འཆད་པར། སྤྱི་བའོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤིང་ཀུན་དང་སྦྲང་རྩི་དང་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱང་ཟེར། ཐལ་བ་ལྔ་འཆད་པར། ལུང་ལས། ཐལ་བ་ལྔ་གང་ཞེ་ན་ནས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་སོགས་དང་འདིར་ནི་ཐལ་བའོ། །ཤིང་ཀན་ཙ་ན་དང་ཀ་པི་ཏ་ན་དང་སོགས་བྱུང༌། ལན་ཚྭ་ལྔ་འཆད་པར། ལན་ཚྭའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱམ་ཚྭ་དང་སོགས་བྱུང༌། བསྐ་བ་འམ་སྨན་ཁུ་ལྔ་འཆད་པར། སྨན་ཁུའོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤིང་ཨ་མྲ་དང་སོགས་བྱུང༌། འགྱུར་བྱེད་བརྒྱད་འཆད་པར། འགྱུར་བྱེད་དོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིལ་གྱི་དང་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་ཡང་སྨན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་དཔེའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅང་གི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། ནད་ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་བཅང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ནད་མ་སོས་བར་དུ་བཅང་ལ་སོས་ནས་འཆང་མི་རུང་བའི་སྨན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྨན་གསུམ་ལྟ་བུ་མིན་པས་བྱིན་རླབས་དང་སྤྱད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚིལ་ཞག་ལྔ་ཡང་སོས་ན་སློང་ན་སྟེར་བའམ་སློང་མེད་སྨན་ཁང་དུ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སོས་པ་ཉིད་ན་དེ་དག་ནད་པའི་ཕྱིར་སློང་ན་སྦྱིན་ནོ། །མེད་ན་སྨན་ཁང་དུའོ། །སྨན་ཁུ་དང་མིག་སྨན་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྙེད་དཀའ་བ་དང་བཅང་སླ་བའི་སྨན་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་མ་ཤི་བར་དུ་བཟུང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྲ་ཚིལ་བཀྲེས་པ་བསལ་ཕྱིར་བཟའ་མི་གང༌། །དེ་དག་མ་ཤི་བར་བཅང་སྨན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དགུང་བདུན་པའི་སྨན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བཅང་བས་ཀྱང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུས་ནའོ། །ཞེས་དང༌། བམ་ལྔར་འདི་འདྲའི་དོན་མ་གོ་ལུང་ཆེས་ཆེར་མ་དག་ཅེས་སྨྲ་མཁན་ཡང་བྱུང་ངོ༌། །
ལྔ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ལ། དགོས་པ། དངོས་པོ། གང་ཟག་གང༌། དུས། ཡུན་ཚད། ཆོ་

567

སྨན་གྱི་གཞི།

ག །ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ། བྱིན་རླབས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུས་ཐུན་ཚོད་དང་ཞག་བདུན་ནམ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གསོག་འཇོག་དང་ལག་ཉ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྨན་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ལག་ཉ་མཚམས་བཙོས་སོགས་ལ་བྱིན་རླབས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལག་ཉར་བླངས་པ་དང་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང༌། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དགེ་སློང་ནད་པ་ཁོ་ནས། ཡུལ་ཡོད་ཚེ་དགེ་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དུས་ནི་ཟས་སྔ་མ་དུས་རུང་གི་དུས་སམ་སྔ་དྲོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ཟས་སྔ་མའི་ཚེའོ། །ཞེས་དང་ཊཱིཀྐ་ལས། བསྐོལ་བ་དང་བཙགས་པ་གཉིས་ནི་དུས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་དུས་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་གཉིས་ནི་དུས་ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིལ་ཞག་ལྔའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཚད་ནི་སྤྱིར་བཏང་སྨན་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཁོ་ན་དང༌། ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱུང་བ་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ལྟ་བུ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་འམ་ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་གང་རུང་དང༌། འཚོ་བཅང་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནི་ཐུན་ཚོད་དམ་ཇི་སྲིད་འཚོ་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་

568

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་ལག་པ་བཀྲུས་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྙན་གསན་ཕབ་ནས། དངོས་གཞི་ཡུལ་དེའི་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་བསྡད་དེ་གཉིས་ཀས་ལག་པ་གཡོན་པ་འོག་དང་གཡས་པས་བཀབ་ནས། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་པས་སྨན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་འདི་བདག་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ལན་གསུམ་དང་མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྨན་ཞག་བདུན་པའམ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་དུ་ཞེས་བྱ། ལྷག་མ་མཚུངས་སོ། །བདུན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་བྱིན་རླབས་ཅན་གསུམ་ལྷན་གཅིག་བསྲེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་ལ་དུས་རུང་དང་འདྲེས་ན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མི་རུང༌། འབྱེད་མ་ཐུབ་ན་དུས་རུང་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་མུ་གེ་དང་དེ་འདྲའི་དུས་དང་ན་བའི་ཚེ་ལག་ཉར་བླངས་པ་དང་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་རྗེན་བཙོས་བརྩམས་ལྡང་གསོག་འཇོག་ས་བོན་སོགས་འཇིག་པ། སྤངས་ཟ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། གནང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མུ་གེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དང་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་ན་ཡང་དེ་དག་དེར་མ་ཟད་རང་བཞིན་དང་ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྐྱང་མཐའ་དག་དགོས་ན་གནང་པའི་ཉེས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གསོ་བའི་ཕྱིར་ནུབ་མོ་ཟ་བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་སོགས་དང༌། ཡང་རྩ་བར། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་བྱིན་རླབས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་བཅུ་དང༌། དུས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་པ་དང་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་སོགས་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་རུང་ཁང་གཅོད་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོས་པ། གནས། རྟེན་གང་གི །དུས། ཆོ་

569

སྨན་གྱི་གཞི།

ག །བྱེད་ལས། སྒྲ་བཤད། འཇིག་རྒྱུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེར་མཚམས་བཙོས་ཞག་ལོན་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པར་བཙོས་པ་དང་གནས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རུང་ཁང་གཅོད་པའི་གནས་བཅུ་བཞི་མ་ཡིན་པ་དང་སྔར་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། ཤིང་དྲུང་དང་གླང་པོ་ཆེའི་ར་བ་དང་སོགས་ལྟར་གནས་བཅུ་བཞི་མ་ཡིན་པ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དགེ་འདུན་གྱིས་གཅོད། རྡོ་བཏེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ལག་གི་བླས་གཅོད། སེམས་བསྡུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་དགེ་སློང་མང་པོས་གཅོད། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་གཅོད། འཕྲལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི་དགེ་སློང་གློ་བུར་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་རུང་བའི་ཁང་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་འདུན་དང་ལག་གི་བླ་དང་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ངོ༌། །ལག་གི་བླས་སོ། །དང་པོ་ཤོས་ལ་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གཉིས་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་སེམས་བསྡུ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གསུམ་པ་ལ་ནི་ལས་ཁོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བཞི་པ་ལ་ནི་ཇི་སྙེད་ཕྱིན་པ་དེ་དེ་སྙེད་ཀྱིས་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲགས་པའི་ཚིག་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་གཅོད་པའི་དུས་བཞི་ཡོད་དེ། རྡོ་བཏེགས་པའི་རུང་ཁང་དེ་སོ་ཕག་འབྲིམ་དུས་གཅོད། སེམས་བསྡུས་ཀྱི་རུང་ཁང་དེ་ལས་གསར་པ་བྱེད་ཚེ་གཅོད། ལས་མཐའི་རུང་ཁང་དེ་དགེ་འདུན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཚེ་གཅོད། འཕྲལ་བྱུང་རུང་ཁང་དེ་དགེ་སློང་གནས་དེར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདི་ལ་དུས་བཞི་ཡོད་དོ་སོགས་བྱུང༌།

570

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལྔ་པ་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། དང་པོ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་ནི་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་སེམས་བསྡུས་ཤིག་ཅེས་སྔགས་གསུམ་བརྗོད་པ་དང༌། གསུམ་པ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ནས་གཅོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར་བརྗོད་པས་སོ། །སོགས་བྱུང༌། རུང་ཁང་བཞི་པོ་དེ་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྡུ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཆུང་ངུའི་རུང་ཁང་དང་འཇུག་པ་མི་ཞན་པའི་རུང་ཁང་གཉིས་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་གསལ་ལོ། །དྲུག་པ་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་ཡང་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྕགས་རི་གཅིག་གི་དབུས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་དང༌། གཎྜི་ཡང་བཞི་དང༌། བཀད་ས་ཡང་བཞི་ཡོད་པའི་ཚེ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རུང་ཁང་གཅིག་ལ་སྒོ་བཞི་དང་ཐབ་ཀྱང་བཞི་བྱས་ནས་ཟས་སོགས་སོ་སོར་དྲངས་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལུང་ལས་བ་ལང་ལྷས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་དུ་ཡང་བཤད་དེ། ས་ག་ལྷས་ཀྱང༌། ཀུན་ལས་བ་ལང་ལྷས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། །མཚམས་ནང་དུ་བཙོ་བ་དང་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཏུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དེའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བྱིན་རླབས་སྔ་མ་གནས་དེ་མ་ཞིག་པར་དུ་མི་འཇིག་ལ། གཞན་རྣམས་མཚམས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བདུན་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་སྨན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ལ་བསྟེན་ཚུལ། ཁར་བསྟེན་ཚུལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུན་པའི་ཟས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མི་ན་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། ན་བས་བསྟེན་ཚུལ་

571

སྨན་གྱི་གཞི།

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྲོ་ཁང༌། ཁྲུས། དོམ་ལྤགས། མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་བསྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། བསྲོ་ཁང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཁྲུས་ཀྱིས་བཀྲུའོ། །ཞེས་སོ། ཕྱི་མ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དོམ་ལྤགས་བཅང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། མིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནད་པའི་བསྟེན་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་སྨན། རེང་བུའི་དུ་བ། སྣ་བཤལ། མཚོན་གྱི་གསོ་བ་དང༌། འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་དང༌། པགས་པ་དང༌། ཁར་ཆང་གིས་བཀྲུ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། མིག་སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གསོ་བའི་ཕྱིར་རེང་བུའི་དུ་བ་རྔུབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྣར་བླུགས་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚོན་གྱི་གསོ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ལས། སྨན་པའི་ངག་གིས་བཏུང་བར་ནི། །སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་མ་གནང་ངོ༌། །ཁ་ཡི་ནང་དུ་མཁུར་ཕུག་ཏུ། །བསྲེལ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྩ་བར་ལྟོས། །གཉིས་པ་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལས་མི་ན་བའི་དང༌། ནད་པའི་དང༌། ཕོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི་འཆད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ནད་པ་མ་ཡིན་པས་སྨན་ཕྱི་མ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཅན་བསྟེན་མི་རུང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སྨན་དག་ནི་མི་ན་པས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་ལ་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་ཀྱང་ཟ་བར་མི་རུང་ངོ༌། །བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དག་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས། ལུང་ལས་དང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ནད་པས་བསྟེན་ཚུལ་སྦྱོར་བཟོད་ན་སྤྱི་དང་འདྲ་ལ་སྦྱོར་བཟོད་ཀྱང་ནད་དྲག་སླ་བའི་དགོས་དབང་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་ལ་དུས་མིན་ཟ་བ་དང༌། ལག་ཉ་སོགས་གནང་བའི་ཕྱིར། དང་

572

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པོ་ནི། སྨན་གསུམ་བྱིན་རླབས་བྱེད་པས་འགྲུབ་སྟེ། དུས་མིན་དང་ལག་ཉ་གསོག་འཇོག་སོགས་འགོག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་མ་ཤེས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་དུས་སྐོམ་པ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་རྨོངས་སྐད་ཡིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ནད་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འོག་ཏུ་ཡང་རྩ་བར། སྒྲེན་མོ་དང་གོས་གཅིག་པས་མི་བྱའོ། །ནད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །དེ་གཡོག་དག་གིས་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །ནུས་ན་རྔུལ་གཟན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནད་པ་ལ་ལྟུང་མེད་དང་སྐྱོར་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་མི་ནུས་ན་ལྟུང་མེད་དུ་བཤད་ཀྱི་ན་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ནས་དང་ཐུག་པའི་བཏུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང༌། ན་མི་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤའི་སྨན་ཡང་རུང་སྟེ་མི་དང་གླང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱུགས་རྨིག་གཅིག་པ་བྱ་རྒོད་སོགས་བྱ་ཤ་ཟ་བའི་མི་རུང་བ་ལྷག་མ་དུས་རུང་གི་སྨན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་གཞི་ལས། དེ་ལ་དུས་སུ་རུང་བ་ནི་ལྡེ་གུ་དང་འབྲས་ཆན་དང་ཟན་དྲོན་དང་སྣུམ་ཁུར་རོ། །ཞེས་དང༌། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནས་ཆན་དང་འབྲས་ཆན་དང་ཤ་དང་སྣུམ་ཁུར་ནི་བཟའ་བ་ཡིན་པར་གསུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དག་པའི་ཤ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དོགས་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པས་མི་སྨད་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་བཅས་པ་མི་མཛད་པ་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཁས་མཆོག་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་སུམ་བརྒྱ་པར། ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཤ་དང་ཉ་གནང་གང༌། །ཞེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་ལས། ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱི་གནང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཡང་རྩ་བ་དང་སྡོང་བུ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཤ་དང་སྣུམ་ཁུར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཤ་སྐམ་དག་ནི་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གོ །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་བའི་ཕྱིར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་རུང་

573

སྨན་གྱི་གཞི།

བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕོངས་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་ལག་ཉ་དང༌། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་དང་མཚམས་བཙོས་རྗེན་བཙོས་གསོག་འཇོག་བརྩམས་ལྡང་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པ་དང་སྤངས་ཟ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་དུས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མུ་གེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། པདྨའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་བར་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་གེའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། པདྨའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་མུ་གེའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུན་པའི་ཟས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་ཟས་གྱི་གྲལ་དང༌། སྟན་དང༌། ལེན་ཚུལ་དང༌། ཟས་གང་དང༌། དེའི་སྣོད་དང༌། དེ་དུས་ཀྱི་གོས་དང༌། ཟས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསོད་སྙོམས་དང་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་གི་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། སྒྲ་བསྐྱུང་སྟེ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་སོགས་དང༌། གང་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་སོགས་བྱུང༌། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒན་རིམ་ལ་བྱ་ལ་མང་ན་གྲལ་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་རྒན་པ་རེ་གཉིས་མགོ་དང་ལྷག་མ་ཅི་བདེའི་གྲལ་དགེ་སློང་བསྐོས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱའོ། །གྲལ་གྱི་ཚར་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །ལྔ་བརྒྱའི་ཚར་རོ། །རྒན་པའི་མཐའ་རེ་རེར་སྤྱི་བུངས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གདིང་བ་དང་བཅས་སྟན་ནམ་རྩ་བམ་སོགས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟས་འབྲིམ་མཁན་གྱིས་སམ་པྲསྟ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དྲངས་ན་དུག་མེད་པར་འགྱུར་ལ་མང་ན་འདྲེན་མཁན་དུ་མ་བསྐོས་པ་དེས་བྱིན་པ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་རྒན་རིམ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲིམ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་བསྐོའོ། །ཞེས་དང༌། ལྷག་པ་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལེན་པ་དང༌། ཟ་བ་ནི་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཆུད་གཟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཟས་བཞི་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟ་ཞིང་ཀོ་

574

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྡེར་དང་ཐང་རྐྱལ་དུ་ཟ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དག་གི་སྣོད་ཀྱང་ངོ༌། །སྣོད་དུ་ཟན་བཟའ་བར་རུང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་གོས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གོས་གཅིག་སོགས་མི་རུང་ལ། ལྷམ་ཀོ་བར་མ་ཟད་རྩྭའམ་རས་ལྷམ་ཡང་ཟ་དུས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཆིལ་ལྷམ་དང་བཅས་སོགས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བར་ཡང༌། ལྷམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྩྭ་ལས་བྱས་པའི་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་བཀག་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་ལྷམ་ཙམ་གྱིས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། བསམ་པའི་དང༌། སྦྱོར་བའི། དངོས་ཀྱི། མཇུག་གི་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་ཡོད་དེ། ཟས་ཀྱི་རོ་མངར་བ་སོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་སྤང་པའི་ཆེད་དུ་འདུ་ཤེས་བཅུ་དང༌། རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་ལུས་རྨ་ལྟ་བུ་འདི་ཡང་ཡུན་རིང་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས་ལ་མ་འོང་བར་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་སྙམ་དུ་ཟས་ལ་སྨན་དང་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྙེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང༌། ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་བྱ། །ཚུལ་ལྡན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདུ་ཤེས་བཅུ་ནི། རྩ་བར། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། ཟས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ། །དྲན་པ་དང་ཡང་ངོ༌། །འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བ་དང༌། སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། སྔ་ཆབ་བླངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་འདོན་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཕུད་ཆ་གཅིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་ལ་བཤོས་དང༌། འཕྲོག་མ་བུ་དང་བཅས་པ་ཕུད་ལ་དབང་པའི་འབྱུང་པོར་སོར་མོ་ལྔའི་རྗེས་དོད་པའི་ཆངས་བུ་དང༌། དངོས་གཞི་དེ་ནས་སྒྲ་བསྐྱུང་སྟེ་ཟ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་མི་བྱ་བར་ཁམ་ཆེ་ཆུང་རན་པར་

575

སྨན་གྱི་གཞི།

བཟའ་ཞིང༌། མཇུག་ཏུ་ལྷག་མ་ཆངས་གཅིག་བཞག་སྟེ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་སྟེར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཕ་མ་དང་ནད་པ་ཞེས་པ་ནས། གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཁམ་ཆུང་བའམ་ཆེ་བ་རིགས་མིན་ལ། །ཁ་ཁམ་བཅས་པས་ནམ་ཡང་སྨྲ་མི་བྱ། །སོགས་དང༌། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མེར་ཇོ་བོས། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་བྱས་ལ། །དང་པོར་ལྷ་ལ་བཤོས་གཙང་འབུལ། །དེ་རྗེས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ལ། །གཏོར་མ་བཞིན་དུ་བརྒྱན་ཏེ་བྱ། །རང་གིས་ཟོས་ཤིང་འཐུང་བ་ཡི། །ལྷག་མ་འབྱུང་བོ་རྣམས་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱི་ཆབ་བླངས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་དང༌། ཡོན་བཤད་པ་གཉིས་བྱེད་དེ། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། སེར་སྣའི་ཉེས་དམིགས་ལྟ་བུ་དང༌། དཔེར་ན་མདོ་ལས། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང༌། །ཚོགས་ནི་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་བསགས། །དེ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསགས། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདོན་པ་དང༌། ཡོན་བཤད་ནི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཡིན་པས། དགེ་བ་འདི་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་ལ་དེ་ཀླུ་རྒྱལ་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་མིང་ནས་བསྔོ་བ། དཔེར་ན། ཀླུ་རྒྱལ་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་བོ། །བསྟན་ལ་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་དང༌། །རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་བདག་ཉིད་དང་ནི། །སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་གཞན་དག་ཀྱང༌། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཟོས་པའི་ལྷག་མ་ལས་ནི་ཆངས་གཅིག་བཞག །ཆེད་དུ་མི་བྱ་བཀག་པའི་རྒྱུ་འདིར་ཁ། །འདག་པའི་རྫས་སུ་རུང་བའི་ཆུ་རྣམས་ཀྱིས། །ཟོས་ནས་ཁ་ཡང་ཁ་ཟས་མེད་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཡོན་བཤད་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་དག་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཡོན་བཤད་པ་དང་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་དག་གི་མིང་སྨོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོག་པ་མི་ན་བས་ཟ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་གླེང་གཞི་ལས་ཤེས་ལ། ཟོས་ནས་དྲི་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་དང༌། དྲི་མེད་པར་མ་བྱས་པར་དུ་

576

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་མི་འགྲོ་ལ་ཟས་གཞན་གྱི་ཁྲུས་ཆུ་དང་ཁ་ཆུ་བཤང་གཅི་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང༌། ཕེབས་ལམ་སོགས་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གླེང་གཞིར་ཀ་བ་དང་རྩིགས་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །རྩ་བར། མཆིལ་མ་ནི་མ་བཤམས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཆིལ་མ་འདོར་བར་མི་བྱའོ། །སོགས་དང༌། གཤང་བ་ནི། རྩ་བར། ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དག་མི་བྱའོ། །སོགས་ནས། ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་གཅི་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞུང་དུ་ལྟོས་ལ་གསལ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.མཚོ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་དེ་སྨན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུང་
ལས། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་དག་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྨན་ཡིན་ཞེས་རྒྱུན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་སྨན་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང༌། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་རང་དབང་དུ་ཕན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། །རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་ཕན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེའི་དོན་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཕྱིའི་དུག་ཧ་ལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གོང་ནོན་དང་མ་སྦྱར་བ་རང་ཉིད་རྐྱང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྨན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དང་སྦྱར་ན་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཞོ་དང་འོ་མ་ཡང་ཕྱི་དྲོ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ལ་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཆུ་དང་སྦྱར་བའི་སླ་བ་དང་ཇ་ལ་བཏབ་པ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྨན་ཡིན་ན་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམ་ཟས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དྲི་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་སྨན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ལྔ་ལས་དྲི་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་སྨན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་ལས་སྣའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་མྱང་བྱའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དུ་བ་རྔུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་སོགས་ལ་བྱུགས་ལ་མི་བཏུང་བའི་དེ་

577

སྨན་གྱི་གཞི།

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རེག་བྱ་ཙམ་གྱི་སྨན་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྨན་ཡིན་ན་དྲི་རོ་རེག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་བསྡུས་ཚུལ་རང་ཡིན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ལྡན་གྱིས་བསྡུས་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྨན་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་སྨན་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་ཡིན་ན་དེ་བཞི་ཀ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང༌། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ཞིབ་ཆ་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཙན་དན་གྱི་དྲི་ཆོས་ཅན། དྲི་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་ལྔའི་དྲི་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ལྔའི་དྲི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལྔའི་དྲི་ཡིན། གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲི་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཁོ་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་.

...

.ཀླུ་པཎ། ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱིས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནད་པ་ལ་གནང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཨ་རུ་ར་ཆོས་ཅན། བྱིན་རླབས་ཅན་དུ་ཐལ། ནད་པར་སྟོན་པས་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གནང་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅང་གི་སྨན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེས་ན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་དག་ནི་མི་ན་བས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བརྒྱད་པོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

578

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ནི་ན་མི་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའི་གཞུང་ནི་ཁྱིམ་པ་འམ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་དག་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་བའི་གཞུང་ནི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པོ་ཁྱིམ་པའམ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་དག་ནི་དུས་སམ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ན་བའམ་ན་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཏུང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྨན་གང་ཞིག་བཀྲེས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དུས་རུང་གི་དེའི་མཚན་ཉིད། སྨན་གང་ཞིག་སྐོམ་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཀྲེས་སྐོམ་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་བུ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་ཆོས་ཅན། དུས་རུང་དང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་གཉིས་ཀར་ཐལ། སྨན་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་རུང་གི་སྨན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བར། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནི་བཏུང་བ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུར་ཤིང་དུས་རུང་གི་སྨན་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཞག་བདུན་པའམ་ཞག་བདུན་པའི་སྨན་རིགས་ཡིན་པ་ལྟར་བུར་ཤིང་ཡང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུར་ཤིང་དུས་རུང་གི་དང༌། དེའི་ཁུ་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་དང༌། བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཞག་བདུན་

579

སྨན་གྱི་གཞི།

པའི་དང༌། བུ་རམ་དང་བུར་ཤིང་གི་ཐལ་བ་གཉིས་འཚོ་བཅང་གི་དུག་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་བུར་ཤིང་ནི་དུས་སུ་རུང་བའོ། །ཁུ་བ་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའོ། །བུ་རམ་ནི་ཞག་བདུན་པའོ། །བུ་རམ་ཤིང་དང་བུ་རམ་གཉིས་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་ནི་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དེར་ཐལ་བ་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ཐལ་བ་ཡང་དུག་སྨན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་སྨན་མང་པོའི་ནང་ཚན་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བུར་ཤིང་གི་ཁུ་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། བུར་ཤིང་དེ་དུས་རུང་གི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཁུ་བ་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་ཊཱིཀྐར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.སྟོན་དང་ལུང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཞེས་
པའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ནི་མཚན་མཐའ་ལ་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་སློང་སྐོམ་པའི་ནད་ཅན་ལ་ཉིན་དུས་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་མ་གནང་བར་ཐལ། མཚན་མོའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་བོ། །རྟགས་དེར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་འདས་ནས་དགེ་སློང་སྐོམ་པའི་ནད་ཅན་ལ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ཕྱི་དྲོ་ཚ་དུས་ཀྱི་སྐོམ་ནད་ཅན་ལ་གནང་བ་ཡིན་པས་སྲོད་ཐུན་གྱི་དུས་འདས་ནས་གཉིད་དང་སྐོམ་བཏུང་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་མཚན་རིལ་པོའི་སྐོམ་ནད་ཅན་ལ་བྱིན་རླབས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་པས་སྐོམ་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བར། ནད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། རྩ་བར། གསོ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མོ་ཟ་བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང༌། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དག་མི་རུང་བ་དག་ཏུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དྲུག་སྡེས་ནུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྔ་དྲོ་ནས་ནམ་གྱི་ཐུན་སྟོད་བར་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་

580

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨན་བྱིན་རླབས་རུང་ན་ཐུན་བར་དང་ཐུན་སྨད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་ཞེས་སྨྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་པས་དེ་དག་སྦྱར་བཙགས་བྱིན་ལེན་བྱིན་རླབས་སྔ་དྲོ་ཁོ་ན་དང༌། ཐུན་ཚོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ལས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནུབ་ལྷག་ཉལ་བཞིན་ནོ། །ལུང་གཞིའི་སྨན་གཞི་ལས། བཙུན་པ་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་སྔོན་གྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བཞེས་སུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ཀེ་ནའི་བུ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་བཞེས་སོ། །བཞེས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས། དུས་སུ་མཉེས། དུས་སུ་བཙགས། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང༌། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ། ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ཐལ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་འདི་ལ་ཧམ་ཅན་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.

རོང༌། ཐུན་སྟོད་འདས་ན་བཏུང་བ་སླར་ཡང་ནམ་ལངས་བར་དུ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་སྨན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཆོག་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་རུང་ཞིག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ལ། དུས་མ་ཡིན་པར་མཉེས་པ་དང༌། བཙགས་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་མི་རུང༌། དེ་གང་རུང་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་དང༌། དུས་སུ་མཉེས་པའམ་བརྡུང་ལ། དུས་མ་ཡིན་པར་བཙགས་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་མི་རུང༌། དེ་གང་རུང་དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་དང༌། མཉེས་པ་དང༌། བཙགས་པ་དང༌། བྱིན་རླབས་བཞི་བྱས་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་སྤྱད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྔ་མའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་སྨན་གཞི་ལས། བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ལ། དུས་མ་ཡིན་པར་མཉེས། དུས་མ་ཡིན་པར་བཙགས། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་སྨན་གཞི་ལས། བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་

581

སྨན་གྱི་གཞི།

ལེན་བྱས། དུས་སུ་མཉེས་ལ། དུས་མ་ཡིན་པར་བཙགས། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན་འདི་རུང་དགོས་པ་ལ་མི་རུང་བར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་སྨན་གཞི་ལས། བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་བྱས། དུས་མ་ཡིན་པར་མཉེས། དུས་མ་ཡིན་པར་བཙགས། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡང་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ལ། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་འདས་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨན་གཞིའི་ཟུར་ཁོལ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཅིག་གིས་.

...

.ཀླུ། དེ་དག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་བ་ཡང་ལེགས་བཤད་མ་ཡིན་
ཏེ། འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དང་སྤྲོ་བྱ་མང་མོད་ཡི་གེས་མི་ལངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐུན་ཚོད་མཐའ་དེ་འདྲར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་བྱིན་རླབས་ཅན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དུས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་སྟོད་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཞིར་མ་ཟད་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་མ་མོ་ལས་ཀྱང༌། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའི་བར་དུ་བཏུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཡང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མ་མོ་ལས། ཉིན་པར་དང་སྲོད་ཀྱི་བར་དུ་བཏུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་འདས་ནས་གསོག་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང༌། དྲོ་ཟོས་ནས་དམར་ཐག་མ་ཆད་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་སློང་འཐུང་དུ་དབང༌། དམར་ཐག་གི་མཚམས་འདས་ཏེ་འཐུང་དུ་མི་དབང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་རླབས་བཤད་པས་དུས་མིན་ཏུ་མི་ཆགས་ཏེ། ཊཱིཀྐར་བྱིན་ལེན་དང༌། བྱིན་རླབས་དུས་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཏུང་བ་དེའི་རྒྱུ་དུས་རུང་ཡིན་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་སྦྱར་བཙགས་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་རུང་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པ་ན་བཏུང་བ་དེ་སྨན་རིགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་སྔ་མ་ཞིག་སྟེ་ལག་ཉར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་གིས་ཏིལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བཙགས་ན་དེའི་

582

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཏིལ་མར་གཟོད་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་ལ། བུར་ཤིང་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བཙིར་ན་དེའི་ཁུ་བ་གཟོད་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་དུས་རུང་གི་བཏུང་བ་ཁྱིམ་པའམ་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྦྱར་བཙགས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བུ་རམ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྦྱར་བཙགས་བྱས་ཀྱང་དུས་མིན་རུང་བ་མི་འཇིག་པས་ལག་ཉར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགེ་སློང་གིས་སྔ་དྲོ་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་སྦྱོར་མི་རུང་བར་ཐལ། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་སྔ་དྲོ་དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་ཚེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ན་ལག་ཉར་འགྱུར་ལ། བྱིན་ལེན་བྱེད་ན་ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་ལེན་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ལག་ཉ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཐོག་མར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པས་ལག་ཉ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་བཙགས་སླར་ཡང་རུང་ཆུས་མ་བཏབ་ན་དུས་མིན་དུ་རུང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཆུ་བཏབ་པས་སླར་ཡང་བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ཕྱི་མ་ཟ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ན་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་ལ། གང་གི་ཚེ་འཐུང་བའི་ཚེ་ན་ཆུ་གྲང་མོས་གདབ་པ་དང༌། བྱིན་ལེན་བསྟབས་སུ་བཅུག་ནས་བཏུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བུར་ཤིང་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ན་བཅས་དབང་གིས་ཟ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་བཏུང་བ་དེ་དུས་མིན་གྱི་བཏུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཆུ་གྲང་མོས་འདེབས་དགོས་པ་བཅས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྲན་ཚེགས་ལས།

583

སྨན་གྱི་གཞི།

བཙུན་པ་དུས་སུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་ནི་གང༌། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་བཏུང་བ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་ཚགས་ལ་མ་བཙགས་པ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའོ། །ཚགས་ལ་བཙགས་ཆུས་གཏོར་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཚགས་ལ་བཙགས་ཀྱང་དུས་སུ་འམ་སྔ་དྲོ་སྤྱད་ན་རུང་ཆུ་མི་བྱེད་ཕྱི་དྲོ་སྤྱད་ན་བྱེད་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཏུང་བ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་རུང་བའི་ཆུས་བསླད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་གོ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཤ་ཐམས་ཅད་དུས་རུང་དང་མི་ཤ་ཡང་དུས་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ནི་ལྡེ་གུ་དང་འབྲས་ཆན་དང་ཟན་དྲོན་དང་ཤ་དང་སྣུམ་ཁུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡ་རབས་ཏེ་ཆོས་ཤེས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་ཟ་བའི་ཤ་དང༌། ཟན་སོགས་ལྔ་བྱིན་ན་དགེ་སློང་གིས་ཀྱང་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་སྤྱད་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཤ་དང་ཉ་གནང་གང༌། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡ་རབས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤའམ་ཉ་ཤ་བཟའ་བར་གྲགས་ཤིང་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་ལྷུང་བཟེད་དུ་འོངས་པ་དེ་བརྟགས་ཤིང་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མི་དང་གླང་པོ་སྦྲུལ་སྤྲེའུ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཡང་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་སོགས་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔས་དུས་སྔ་དྲོ་ཁོ་ནར་སྤྱད་རུང་གི་ཟས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་རུང་གི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་ཕལ་བ་ལ་དུས་རུང་བཤད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་རུང་ཞེས་པའང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་ན། རྩ་བར། མིའི་ཤ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ། །ནས། གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་མི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་རུང་མི་རུང་ཡང་རྒྱས་པར་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་དུ་ལྟོས། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་དང་ཞག་བདུན་པའི་སྨན་འགལ་བར་ཐལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

584

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་ཡིན་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་སྤྱད་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ལས་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་གང་ཞིག །ཞག་བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུན་ཚོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅང་བར་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀྐ་གཉིས་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ལས་བྱས་པའི་བཏུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅང་བར་གནང་བའི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བུ་རམ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་དང་སླ་བ་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རོ་དང་སླ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་དང་སླ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དེ་ངོ་བོ་ནམ་འགྱུར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྩ་བར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་འགྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་འགྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཞག་ལྔ་ནས་རོ་དང་ཁུ་བ་སླ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་དུ་ཡང་བྱིན་བརླབ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཞག་ལྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དུས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་རླབས་

585

སྨན་གྱི་གཞི།

མི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ཤེས་མེད་པས་དེ་དུས་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་པས་བྱིན་གྱིས་མི་བརླབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ན་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་རྒྱ་དང་ཤ་མི་སོགས་ན་རེ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་ཞེས་དང༌། ཡང་རྩ་བར། རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཞག་ལྔ་ནས་རོ་དང་སླ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ངེས་དེ་རོ་དང་སླ་བ་ནམ་གྱུར་དུས་དེར་གསོག་འཇོག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེའི་བྱིན་རླབས་ཞིག་ལ་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱ་ཤ་མི་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་དུ་སྣང་ངོ༌། །འདི་ལྟར་བཤད་རྒྱུ་མེད་པར་མཁས་རློམ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྨད་ན་སྨན་གྱི་དགག་གཞུང་དཀའ། ཞེས་གྲགས་ཀྱང་དཀའ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོགས་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་བར་སྐབས་སུ་རོ་དང་སླ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་རང་མཚན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱིན་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སླ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ཡང་བཏུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། སྔ་མ་རྣམས་རྟགས་དེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡང་བྱིན་རླབས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ནོར་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེའི་བྱིན་རླབས་ཞིག་པ་ཅི་ཡང་མ་བཤད་པར་བྱིན་ལེན་ཞིག་ཚུལ་ལན་གཉིས་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དོགས་

586

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་གཅོད་རིགས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་འོག་ཏུ་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།.

...

.ཉང་མཚམས། སྐབས་འདིའི་རོ་དང་སླ་
བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྨན་གྱི་དངོས་པོ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། ངོ་བོ་ཉིད་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་.

...

.མཚོ། སྨན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྱུར་བས་བྱིན་རླབས་འཇིག་ཀྱང་སྨན་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་ཟེར་བ་ཊཱིཀྐ་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། རྩ་བར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང༌། ཞེས་པ་དང༌། ཡང་རྩ་བར། རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་ཚིག་འགལ་བ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དང་པོས་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་སྤྱིར་བཤད་ཀྱང༌། དེའི་དམིགས་བསལ་ཞག་བདུན་གྱི་སྔོན་དུ་ཡང་རོ་དང་སླ་བ་གང་རུང་རེ་འགྱུར་ན་ཡང་འཆང་ན་གསོག་འཇོག་ཡོང་བར་རྗེས་སུ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གལ་ཏེ་སྨན་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་དུས་དེ་ཙམ་གྱིས་གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འཆང་ཚད་རོ་དང་སླ་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་མ་འགྱུར་བར་དུ་འཆང་ལ་དེ་ནས་འཆང་མི་རུང་བར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སིལ་བུའི་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བའི་སྐབས་ལས། བཙུན་པ་བཙགས་པ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་རུང་ངོ༌། །བཙུན་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བཞག་པར་འཚལ་བར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར། ཤིན་ཏུ་སླ་ཞིང་མི་སྐྱུར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྤོང་བ་དེ་སྲིད་དུའོ། །ཞེས་

587

སྨན་གྱི་གཞི།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངོ་བོ་དེ་གཉིས་འགྱུར་ན་ཞག་གང་ལ་བྱུང་བ་ནས་གསོག་འཇོག་ཡོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེས་ན་བཏུང་བ་བྱིན་རླབས་བྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་མདུན་རོལ་ཏུ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་རླབས་དང་བྱིན་ལེན་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་བཅས་པས་སྤྱིར་བཏང་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་བཅས་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཚེ་བྱིན་ལེན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདིར་ཊཱིཀྐ་ལྟར་བྱིན་ལེན་མེད་ཀྱང་གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་འོངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མི་འཆང་བར་ཐུབ་དབང་གིས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ལས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ཀའི་སྐབས་སུ་འགལ་ཚབ་བམ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱིན་ལེན་ཀྱང་མེད་པར་མངོན་ཏེ། སྨན་གྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་མངར་བ་ལས་སྐྱུར་བ་དང་སླ་བ་ལས་སྐ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུར་ཤིང་དང་དེའི་བཏུང་བ་བཙགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱིན་རླབས་ཀྱང་དེ་དུས་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཞིག་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་རོ་དང་སླ་བ་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ན་སྨན་རིགས་ཉམས་མི་དགོས་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་ན་སྨན་རིགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བཏུང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རེང་བུའི་དུ་བ་རྔུབ་པ་འདི་ནད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་ཁར་རྔུབ་པ་དང་སྣར་རྔུབ་པ་མུ་སྟེགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་རྔུབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྨན་གཅེའུ་སྨན་ཐུར་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྨྱུག་མའི་སྦུ་གུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བར་པཎ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས། སྨྱུག་མའི་སྦུ་གུས་རྔུབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱི་དར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མེས་པོ་རྒྱ་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། སྨན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་ཟག་ལྔས་བྱིན་གྱིས་

588

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་སྐོས་དང་ལག་གི་བླ་དང་ནད་པ་སྟེ་བཞི་དང༌། ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་.

...

.མཚོ། པ་དང་རྟོག་གེ་བ་དུ་མ་
ན་རེ།.

...

.དམར་དང་རྗེས་འབྲང། ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་གཞུང་མེད་ཅིང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་པའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་རོ། །དེ་དག་མི་ལེགས་པར་ཐལ། ཟན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ལ་དེ་དག་གནང་བས་འདིར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་བཟའ་བ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་སྐོས་དང་ལག་གི་བླ་རྣམས་ནད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་དེ་དང་དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཟའ་བར་རུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཡང་ནད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བཟར་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་བྱེད་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། ཟན་ཆད་པའི་དབང་གིས་ཞག་བདུན་པའི་སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དུས་སྔ་དྲོ་ཡིན་ལ། ཟན་ཆད་པའི་དུས་ཕྱི་དྲོའི་དུས་བྱིན་རླབས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཟན་བཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ངོ་ཚའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོག་འཇོག་ལྟུང་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས། ཟན་བཅད་པར་བྱས་པའི་འོ། །ཉི་མ་དང་པོ་ལ་སྤར་གང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ལ་དོའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཟན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལྟར་ཊཱིཀྐ་དང་བམ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱིན་རླབས་བྱས་ཆོག་ཚུལ་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། དུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བུ་རམ་སོགས་ནི་དུས་སུ་ཡང་རུང་བ་སྟེ། འགྲེལ་བར། བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བརྗོད་དེ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་སྨན་དུ་བཤད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དུས་མི་རུང་གི་སྨན་

589

ལས་ཀྱི་གཞི།

དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་རུང་གི་སྨན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བས་དང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ། །ལེགས་སྤྱོད་དགེ་སློང་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་ཡང༌། །པ་ཎ་འབུམ་གྱི་གོས་དང་རོ་བརྒྱའི་ཟས། །ཁང་མིག་ལྔ་བརྒྱ་མི་སློབ་པ་བཞིན་དབང༌། །སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་སུ་ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ། །འཛིན་སློབ་དགེ་སློང་འོངས་ན་དཔག་ཚད་དམ། །རྒྱང་གྲགས་སོགས་སུ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསུ་ན། །གངས་ཅན་ལྗོངས་ན་འདུན་སོགས་དབང་གིས་རོལ། །ཁྱད་འཕགས་ཉེ་བར་འཁོར་དང་དེའི་རྗེས་འགྲོ། །འཕགས་ཡུལ་འོད་གཉིས་ཆོས་བཤེས་དགེ་ལེགས་བཤེས། །ལྗོངས་འདིའི་ཐུབ་བསྟན་བདག་པོ་རྗེ་ཡབ་སྲས། །སྐྱེས་རབས་ཉིན་བྱེད་ཕྲེང་བས་སྐྱེ་རྒུ་སྐྱོངས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྨན་གཞི་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ལས་ཀྱི་གཞི།

ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པར། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་སོ། །འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང༌། ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི། དགོས་པ། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དྲུག་སྡེས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དང་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀྱི་དང་གཅིག་གིས་མང་པོའི་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་གི་ནས་མང་པོའི་དང་གཅིག་གིས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བར་བྱེད། གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དེ་གསོལ་བས། གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མི་བྱ་བ་ནས། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་མི་བྱའོའི་བར་བཅས་ཏེ། འོན་

590

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཀྱང་ལས་ལ་དབང་བའི་དགེ་འདུན་ལྔ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་བཞི་དང་ལྔ་དང་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཞེས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཞིར་མ་ཚང་བས་བྱེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུའི་བར་གྱི་བྱ་བ་དེ་མ་ཚང་བས་བྱས་ན་ཆོས་དང་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་བཞི་སྡེ་ལྔ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་སྡེས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཁ་ཏོན་སོགས་ལ་གནོད་པ་གསོལ་བས། དབྱུང་བ་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་དང༌། སྤྱིས་བྱ་བའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལས་སོ་སོར་གྱིས་ཞེས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་དེ་ཆགས་པས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་འགྲུབ་ཅིང་བརྒྱ་རྩའི་གྲངས་བཤད་པས་ལུང་མ་དག་པའི་ཆོ་ག་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ་ཆོ་གའི་རྣམ་བཞག་དང༌། ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོ་གའི་ངོ་བོ་དང༌། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་ཞིང་ཁ་སྐོང་འོས་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ལས་གསུམ་ཅི་རིགས་མ་འཁྲུལ་བར་བརྗོད་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐབས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར། འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་གའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་ལས་ཆགས་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག །བསམ་པའི་ཡན་ལག །ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོའི་ཡན་ལག །ལས་ཐོས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡན་ལག །ལས་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བློ་མཐུན་གྱི་གཞི་དགེ་འདུན། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཏེ། གྲངས་ཚང་བ། ཁ་སྐོང་འོས་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་

591

ལས་ཀྱི་གཞི།

དང་བྲལ་བ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲངས་ཚང་ལུགས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལྟར་བཞི་བཅུའི་དང་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་ཉི་ཤུའི་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་བཅུ་གཅིག་གི་དང་བཅུའི་དང་དགུའི་དང་བརྒྱད་ཀྱི་དང་དྲུག་གི་དང་ལྔའི་དང་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཉི་ཟེར་གྱི་སྡོམ་ལས། བཞི་བཅུ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །བཅུ་གཉིས་བཞི་བར་བདུན་མ་གཏོགས། །ཞེས་དང༌། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་གྲངས་ཚང་ཚན་པ་བཅུ་གཅིག་ཅེས་གྲགས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་མའི་སྤོ་དབྱུང་མགུ་དབྱུང་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་བའི་ལས་ལ། དགེ་སློང་ཕ་ཉི་ཤུ་མ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མའི་དབྱུང་བ་ལ་ཕ་མ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་སུ་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་བཅུ་དང༌། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བུད་མེད་དབུས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་གཉིས་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དགེ་སློང་མ་དབྱུང་བའི་ལས་ལ་དགེ་སློང་ཕ་བཅུ་དང་མ་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབུས་སུ་ཕ་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཕ་ཉི་ཤུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དགེ་སློང་གི་དབྱུང་བ་ལ་ཉི་ཤུ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་སུ་སྔ་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློབ་མ་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་འཇོག་པའི་གནང་བའི་ལས་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མ་ཆོག་སོགས་ལྔ་ལ་དབུས་སུ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བ་གྲུབ་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དགེ་སློབ་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་ལྔ་དང་མ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། མ་ཆོག་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་སུ་ཕ་བསྙེན་རྫོགས་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་

592

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། མའི་དགག་དབྱེ་ལ་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕ་ལྔ་དང་མ་བཞི་སྟེ་དགུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མའི་དགག་དབྱེ་ལ་ཕ་ལྔ་དང་མ་བཞི་སྟེ་དགུ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་ལས་ལ་དགེ་སློང་ཕ་བཞི་མ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མའི་མགུ་བ་ལ་ཕ་མ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྔ་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་སྦྱིན་པ་དང་འཁོར་དང་གསུམ་ཕན་ཆད་ཀྱི་འཁོར་མང་འཇོག་པའི་གནང་བ་རྣམས་ལ་མ་དྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མ་ཆོག་སོགས་ལྔ་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དྲུག་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་ན་ཕ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཕ་ཆོག་དང་དགག་དབྱེ་ལ་ལྔ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་མི་བསྐོ་བར་དགག་དབྱེ་བྱེད་ན་ཕ་བཞིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཕལ་ཆེར་བཞིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར་ཡང༌། ལྷག་མ་དག་ལ་ནི་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མའི་སྐབས་སུ་ཡང༌། རྩ་བར། ལྷག་མ་དག་གི་ཚོགས་ནི་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཞི་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་དགུ་དང་བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་བཞིའི་གྲངས་ངེས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཚང་ན་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་དང་དྲུག་གི་གྲངས་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་ཉུང་ན་ལས་ཆགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་འོས་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་མམ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞི་ལས་བཤད་པ་བཅུ། ཞུ་བ་ལས་བཤད་པ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་མམ། རུང་མཐུན་གཉིས་དང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་

593

ལས་ཀྱི་གཞི།

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཅུ་ཡོད་དེ། འགྲེང་བ་མ་ཡིན་པ། སྦྱིན་བསྐོ་ཆད་པའི་ལས་གསུམ་ལ་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཕུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཕམ་པས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། མཚམས་མེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྡིག་པའི་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་གང་རུང་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང༌། ས་གཞན་ཉེར་ལྔ་གང་རུང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་འཁྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྩ་བར། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོ་ག་ལས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་དང༌། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པ་དང༌། སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་ཐ་དད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཞན་སླ། ས་གཞན་པ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ། སྤོ་སྤྱོད་གསུམ། མགུ་སྤྱོད་གསུམ། སྤོ་ལྡན་གསུམ། མགུ་ལྡན་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་བྱིན་པ་དང༌། བསླབ་པ་བྱིན་པ་གཉིས། བསྡིགས་སྨད། བསྐྲད། ཕྱིར་འགྱེད་གནས་དབྱུང་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་བཅས་ནི་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། བསྡམ་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞུ་བའི་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང༌། མཚན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱལ་བ་དེའི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རུང་མཐུན་གཉིས་དགོས་ཏེ། ལྐུག་གླེན་སྨྱོ་གསུམ་

594

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན་དང༌། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། སྨྱོན་པ་དང་སེམས་འཁྲུག་པ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་གླེན་པ་དང་ལྐུག་པ་དང༌། འོན་པ་དང་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སུ་བསྐང་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱས་ན་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་པ་ལི། དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བྱིན་རླབས་དང་གློ་བུར་དགག་དབྱེ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འཆད་དོ། །རྩ་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང༌། འདུས་པ་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ལས་དེའི་མཚམས་ནང་དུ་གཏོགས་པ་དང་ཁ་སྐོང་འོས་པ་དང༌། ལུས་སམ་འདུན་པ་གང་རུང་གིས་ཀྱང་མ་འདུས་པ་སྟེ་གསུམ་དང༌། སྨྱོན་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང༌། ཞེ་འགྲས་མ་ཡིན་པ་དང༌། མཚམས་དེར་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་གང་རུང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ཡན་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ། ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པར་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྨྱོས་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཙལ་ཏེ་གོབ་ལོབ་མ་བྱས་པ་ནི་དག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་གིས་ལས་འདི་མི་ཆགས་སམ་བྱར་མི་རུང་སོགས་སྨྲ་བ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེའི་མཚམས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང༌། ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆད་ལས་བྱ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་མ་ཉམས་པ་དང༌། ལུས་ངག་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། ངག་བསྡམ་པ་དང༌། ཕྱིར་བཟློག་ཆགས་མི་ཆགས་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་

595

ལས་ཀྱི་གཞི།

དང༌། ཡུལ་དེ་ནང་ཞེ་འཁོན་མེད་པ་དང༌། ཁ་བསྐང་འོས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཕྱིར་ཟློག་བྱེད་པར་ཡང་གང་ལ་ལས་དེ་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པས་གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་དང་ལྡན་ན་སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང༌། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། ངག་ཡང་དག་པར་བསྡམ་པས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང༌། ནང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་ནི་ཁྱད་པར་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནས་འཁྲུལ་བཅས་བར་དང་ལྡན་པས་དེ་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དག་ནི་བྱེད་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོན་པ་པོ་མེད་ན། སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་སྤོ་ལྡན་མགུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ཆགས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མེད་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། སྤོ་བ་བགྱིད་པའི་དགེ་སློང་གིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་བརྗོད་པར་བགྱིའམ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་མཁས་པ་དགོས་ཏེ། ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་བློ་ནས་ཐོན་དགོས་དཔེ་ཐོག་ནས་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་ཏེ། ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་གྱི་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། དེ་

596

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དག་ཀྱང་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཅུ་གཅིག་འདུལ་བ་བསྡུ་བར་བཤད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་དང༌། གསོ་སྦྱོང་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པ་དང༌། དེ་བཀྲོལ་བ་དང༌། མཚམས་བུ་ཆུང་གཅོད་པ་དང༌། དེ་བཀྲོལ་བ་དང༌། རུང་ཁང་བློ་མཐུན་བྱ་བ་དང༌། དེ་བཀྲོལ་བ་དང༌། མཚམས་ལས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་གདིང་པའི་བློ་མཐུན་དང་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དག་གི་གཞིའི་ཕྱོགས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་དག་གི་གཞིའི་ཡུལ་བསྡུས་ན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཡུལ་དང༌། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་དང༌། གསོལ་བཞིའི་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་ཆེ་ཆུང་བཅད་པ་དང་གནས་ལ་བློ་མཐུན་ལྟ་བུ་དང༌། གསུམ་པ་ནི། གསོལ་བཞིས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ཕུབ་པ་དང༌། དེ་བསྲང་བ་དང༌། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གནས་པ་སྦྱིན་པ་ལྔ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དག་གི་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། མ་ཚང་ན་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ཕུབ་པའི་གཞི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཅིང་སྤྱོས་པ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ། རང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིན་པ། སྔར་ལྷུང་བཟེད་ཕུབ་ཟིན་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཀྱི་ཕུབ་ཟིན་ལ་མི་ཆགས་པ་ལྟར་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་བསྡིགས་པའི་ལས་བགྱིས་པ་ལ་བསྡིགས་པའི་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་བ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་

597

ལས་ཀྱི་གཞི།

རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྩ་བའི་དབྱེ་ན། སྦྱིན་པའི་དང༌། བསྐོ་བའི་དང༌། མཐུན་པའི་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དང༌། ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པའི་དང༌། རྗེས་སུ་གནང་བའི་དང༌། རང་གི་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་བཞག་པའི་བར་བརྒྱད་དང༌། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་ལས་ཞེ་བརྒྱད་དང༌། བསྐོ་པའི་ལས་སོ་གསུམ་དང༌། མཐུན་པའི་ལས་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་སོགས་སྦྱིན་པའི་ལས་གྲངས་གཞུག་དང་བཟློག་སྒོ་སོགས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ལས་དེ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལས་དེ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་དམ་དགེ་འདུན་གང་གཙོ་ཆེ་ལས་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། བཏང་བ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། བརྗོད་པ་ཚང་བ་དང༌། བརྗོད་པ་མ་ནོར་བ་དང༌། བརྗོད་པ་མ་འཁྲུག་པ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསོལ་བའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ཚང་བ་དང༌། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གཅིག་ཚང་བ་དང༌། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་ཚང་དགོས་

598

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ཚར་ལྷག་པ་དང་གནས་ལ་བློ་མཐུན་ལྟ་བུའི་གསོལ་གཉིས་ལ་གསོལ་བཞི་བྱས་པ་ལ་ལས་ཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ལས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་མ་ཉམས་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཉམས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་གཏད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཆད་ན་མི་སྐྱེ་བ་དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་ལ་མཁན་པོ་དང་དགེ་འདུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་གང་རུང་གི་མིང་ཆད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་ཀྱི་ལས་ཆགས་པ་ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་ཆད་པ་དགོས་སོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་བརྗོད་པ་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་གོང་མའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་འོག་མས་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས། ལས་ཀྱི་རིགས་ནོར་ན་ཡང་མི་ཆགས། ལས་ཀྱི་མ་བུ་ནོར་ན་ཡང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་བགྱིད་ན་བསྙེན་བར་རྫོགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བགྱིའམ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རིགས་ནོར་བ་རྣམ་དག་གི་ལས་ལ་དམའ་འབབ་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང༌། ཆད་པའི་ལས་ལ་རྣམ་དག་གི་ལས་མགུ་དབྱུང་གི་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་མ་མཐོང་པའི་སླད་དུ་སྤངས་པའི་ལས་སུ་འོས་པ་ཞིག་ལ་བསྡིགས་པ་དང་སྨད་པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་སླར་བསྡུམ་པའི་ལས་བགྱིད་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་

599

ལས་ཀྱི་གཞི།

ཕྱིར་ཞེ་ན། ཨུ་པ་ལི། སྤངས་པའི་ལས་ནི་གཞན། དམའ་དབབ་པའི་ལས་ནི་གཞན་ནོ། །བཙུན་པ། མ་མཐོང་བའི་སླད་དུ་སྤངས་པའི་ལས་སུ་འོས་པ་ཞིག་ལ་ཆད་པས་བཅད་པ་དང༌། ཡིད་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིས་ན། བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཨུ་པ་ལི། སྤངས་པའི་ལས་ནི་གཞན། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ནི་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཀུན་ལ་རིགས་པ་བསྒྲེ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་དག་གི་ལས་ཀྱི་གསོལ་བ་དང་ལས་གཞན་སྤང་བའི་བརྗོད་པ་བྱས་ན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ལས་གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བགྱིས་ལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསྒྲགས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དེར་བསམས་ནས་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་གཞན་བྱས་ན་ལས་ཕན་ཚུན་ནོར་ཡང་ཆགས་ལ་མ་བསམས་ན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བཙུན་པ་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཨུ་པ་ལི། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མའི་ཆོ་ག་ཕན་ཚུན་ནོར་བ་དང་ཕ་མའི་མིང་ངམ་རྟགས་ནོར་བ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་གཙོ་བོ་དོན་ལ་ཚིག་ནོར་ནའང་མི་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་མཛད་དོ། །བརྗོད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྷག་མ་ལའང་སྐྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་མ་འཁྲུག་པ་ལ་གསུམ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་མ་འཁྲུག་པ་དང༌། ལས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་འཁྲུག་པ་དང༌། ཚིག་མ་འཁྲུག་པ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུག་པ་དང་བླ་གོས་ཀྱིས་ཕྲག་པ་གཡས་མ་བཏུམ་པ་དང་ཁ་བཏུམ་སོགས་མ་ཡིན་པ་དང་ལག་པ་ཐལ་མོ་བསྣོལ་བ་རྣམས་དགོས་ཤིང་དེ་དག་མ་བྱས་ན་སྤྱོད་ལམ་འཁྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར།

600

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཞེས་དང༌། རྩ་བར། འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང༌། དགེ་སློང་དག་འདུས་པ་ཉིད་བླ་གོས་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཐལ་མོ་བསྣོལ་ཏེ་བཅང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནི་ཁ་སྐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྩམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཏང་བ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་གའི་དངོས་གཞི་མ་རྫོགས་པར་འགྲེང་བས་སྤྱོད་ལམ་ཉམས་ན་ལས་དེ་ལ་གྲངས་མ་ཚང་ན་མི་ཆགས་ལ་ཚང་ན་ཆགས་ཏེ། རྩ་བར། བྱེད་པ་ཉིད་ན་སོང་ན་ཆོ་ག་མ་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་ཉིད་དོ། །ལས་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་དག་དུ་ལོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཉིད་ན་རྫོགས་པའོ། །ལུས་པ་ཉིད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དམིགས་བསལ་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱང་ལས་ཆགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་གོང་མ་འཁྲུག་ན་ལས་མི་ཆགས་ཉེས་བཅས་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གོ་རིམ་འཁྲུག་ཀྱང་གོ་བ་ལ་མི་གནོད་ན་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པས་ནི་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས། ཚད་ཇི་ཙམ་དུ་མྱོང་བ། ཤེས་པ་གང་གིས་མྱོང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཚད་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་དེ་གོ་མྱོང་དགོས་ལ་མ་གོ་ན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རང་གི་འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གྲངས་ཚང་ཙམ་གྱིས་ཐོས་ལ་ལྷག་མས་མ་ཐོས་ཀྱང་ཆགས་པ་འདྲ་ལ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པར་མི་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོལ་བ་དང་གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞི་གསུམ་ཀའི་གསོལ་བ་ཙམ་དགེ་འདུན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་དག་ལ་ཡང་གསོལ་བའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་

601

ལས་ཀྱི་གཞི།

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣ་བས་ཚིག་མ་ཐོས་ཀྱང་དོན་གོ་ན་ལས་དེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ག་ལྷས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་གོ་གྱུར་ན། །ལས་བརྗོད་པ་ནི་མི་ཐོས་ཀྱང༌། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཞིག་ལ་ལས་བགྱིས་པ། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་བ་ལི་དེ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་གིས་དམིགས་ནས་གསོལ་བ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱོས་པ་དང༌། ར་རོ་བ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང༌། གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནན་ཏུར་དང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་དང་འཕྲིན་ཆོག་ལ་བསྒྲུབ་བྱས་ལས་དེ་མ་མྱོང་ཡང་ལས་ཆགས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་ཆ་མང་ངོ༌། །
ལྔ་པ་ལས་ཆགས་པའི་དུས་ཡོད་དེ་ལས་རང་རང་གི་བརྗོད་པ་འོག་མ་མེད་པ་དེའི་ཚིག་གི་སུམ་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འོག་མ་མེད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འོག་མ་ནི་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཚིག་དང་དོན་གང་ལའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འོག་ན་བརྗོད་པ་མེད་པའི་གསོལ་བའམ་བརྗོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པ་རྫོགས་ནས་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཚིག་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་མ་དག་མ་བརྗོད་པ་ཉིད་ན་མ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་གསུམ་ཀ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང༌། བསྡུ་བ་དང༌། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། རྟེན་གང་ལ་ལས་གང་བཞག་པ་དང༌། ལས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་དཔྱོད་པ་ལྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

602

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་ནི། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་བསྡུས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་གཉིས་དང༌། ལུང་ལས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང༌། དུལ་ལྷས་ལས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་དང༌། གསོལ་གཉིས་དང༌། གསོལ་བཞིའི་ལས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལགས། ཉེ་བར་འཁོར་གསུམ་དག་གིས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བའི་ལས་དང༌། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང༌། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལས་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་བོ་རྣམས་ཆད་ལས་དང་བསྐོ་ལས་དང་རྩོད་པ་ཞི་བའི་ལས་དང༌། ས་གོང་མར་སྤོ་བའི་ལས་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཁོ་བ་བཞག་དབྱུང་གི་ལས་ལྔར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་ལྷས། ཆད་པ་དང་བསྐོ་བ་དང་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང༌། ས་གོང་མར་སྤོ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དབྱུང་བ་དག་ལ་ནི་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེ་བདུན་པོ་དག་བསྐོ་བ་དང་རབ་བྱུང་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐོ་བའི་ལས་ལ་བསྐོ་བ་དང་བློ་མཐུན་སོ་གཅིག་འདུ་ཞིང༌། མཁོ་བཞག་གི་ལས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་གཅོད་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་ལྷས། བསྐོ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་བ་དག་ལ་ནི་བརྗོད་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། བསྐོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བསྐོ་བ་དང་བློ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

603

ལས་ཀྱི་གཞི།

པ་གྲུབ་སྟེ། འབའ་ཞིག་པ་ཉེར་བཞི་བོ་རྗེས་གནང་དང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་དང༌། རང་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། བགྲང་བ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་དོན་ལ་བཞག་པ་དང༌། དབྱུང་བའི་ལས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་ལྷས། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་དང༌། རང་གི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། བགྲང་བ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱ་བ་དང༌། དབྱུང་བ་དག་ནི་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལྟར་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གསོལ་བའི་ལས་ཉེར་བཞི། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན། གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསང་སྟོན་སྐོ་བའི་ལས་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བར་གསོལ་བའི་ལས་དང༌། གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་ཐར་འདོན་ཆེད་ཀྱི་གསོལ་བའི་ལས་དང༌། གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ལས་བཞི་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ལྟུང་བར་རྩོད་པ་དང་ལྟུང་བར་ངེས་ཀྱང་གང་ཡིན་མ་ངེས་པ་བཞི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་གསོལ་ལས་བཞི་དང༌། དགག་དབྱེ་ལ་ལྔ་སྟེ་དགག་དབྱེའི་ལས་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ལྟུང་བ་བཞི་གསོལ་བས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ལས་བཞི་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་དང༌། ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་གསོལ་བ་གཅིག་དང༌། ཤི་བའི་རྫས་བགོ་བའམ་ཡོད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གསོལ་བ་གཅིག་དང༌། སྲ་བརྐྱང་གཏང་བའམ་ཆོས་གོས་ངན་པར་དགེ་འདུན་གྱིས་གོས་སྟེར་བའི་གསོལ་བ་གཅིག་དང༌། སྡིག་ལྟ་ཅན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་པ་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་གསོལ་བ་དང༌། གྲངས་གཞུག་བཞི་སྟེ་ཞལ་ཏ་བར་ཤེས་ངོར་འཕྱ་བའི་དང༌། ཟུར་གྱིས་འཕྱ་བའི་དང༌། བསྒོ་བ་རྣར་གཟོན་པའི་དང༌། ཅང་མི་སྨྲ་བས་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་གྲངས་གཞུག་གི་གསོལ་བ་བཞི། ཁྱིམ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་ངུར་སོང་བའི་སྦྱིན་བདག་གི་ཟས་མི་ལེན་པའི་བསླབ་པ་སྟེར་བའི་དེ་དང༌། ཡང་དེ་འདྲ་བ་གཞིག་པའི་དེ་དང༌། དགེ་སློང་ལ་ཕམ་ལྷག་གིས་སྐུར་བའི་ཁྱིམ་པར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ཕུབ་པའི་དེ་དང༌། དེ་ཁ་བསྲང་པའི་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་

604

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཤ་ཏཾ་ལས། གསང་དང་ནང་དུ་དྲི་ཕྱིར་དང༌། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་ལྟུང་བཅས་དང༌། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང༌། །རྩོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་དང༌། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ལྔ་བོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །དབྱར་གནས་ཁས་བླངས་ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྫས་དང་ནོར་འདྲ་དང༌། །ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གཏང་བ་དང༌། །ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང༌། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྗོད་པ་དང༌། །གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་དག་དང༌། །ཁྱིམ་གྱི་སྡོམ་དང་དེ་གཞིག་དང༌། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་དང༌། །དེ་ཉིད་བཟློག་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉེར་བདུན་ཡོད་ཀྱང་སྔར་ལྟར་གཉིས་གཉིས་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ཤི་བའི་རྫས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དང་ནོར་དང་འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་གཉིས་ནི་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ༌། །སྲ་བརྐྱང་གཏང་བ་དང་རས་ཡུག་ཆེན་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ༌། །ཚུལ་ཤིང་བླངས་པ་དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གསོལ་གཉིས་ཞེ་བདུན་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་གྱི་དེ་ནས། བག་ཚོས་འབྲིམ་པའི་དེའི་བར་བཅོ་ལྔ་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འབྲིམ་པའི་དེ་ནས། རྒན་པ་དང་ནད་པར་སྣམ་སྦྱར་དང་མི་འབྲལ་བར་གནང་བའི་བར་བཅུ་དྲུག་དང༌། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཅོད་པའི་དེ་དང༌། མཚམས་པོ་ཆེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བར་གནང་བའི་དེ་དང༌། མྱོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་དེ་དང༌། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། གནས་མལ་སྟོབ་པ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། རུང་ཁང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་ལ་བློ་མཐུན་གྱི་དེ་དང༌། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་བོ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། སྤོང་བ་བའི་ཞལ་ཏ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། ལག་གི་བླ་དང་དེའི་དཔོན་བསྐོ་བའི་དེ་གཉིས་གཅིག་དང༌། གནས་སོགས་བསྐོ་བ་ནི་གནས་ཁང་བསྐོ་བ་ནས་མཛེས་འཆོས་བསྐོ་བའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཁང་

605

ལས་ཀྱི་གཞི།

བསྐོ་བ་ལ་དང༌། ཟས་ལ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། ཐུག་པ་ལ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། བག་ཚོས་འབྲིམ་པར་བྱ་བའི་དེའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། གནས་དང་མཚམས་ནི་གཉིས་པོ་དང༌། །མི་འབྲལ་མྱོས་དང་དགག་དབྱེ་དང༌། །གནས་མལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། །རུང་བའི་ས་གཞི་བསྐོ་བ་དང༌། །སྲ་བརྐྱང་དང་ནི་དེ་འདིང་དང༌། །སྤོང་དང་ལག་གི་བླ་དང་ནི། །གནས་ཁང་བསྐོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་ཁང་བསྐོ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལས་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལག་གི་བླ་དང་ལག་དཔོན་བསྐོ་བ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ལ་ལག་གི་བླ་བསྐོ་བ་དང་ལག་དཔོན་བསྐོ་བ་གཉིས་ནི་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལས་གཅིག་པར་བགྲང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་འབྲིམ་ལ་དེ། སྣོད་སྤྱད་འདྲུབ་པ་ལ་དེ། གོས་སྦེད་པ་ལ་དེ་དང༌། གོས་འགྱེད་པ་ལ་དེ་དང༌། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྦེད་ལ་དེ་དང༌། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་འགྱེད་ལ་དང༌། མངགས་གཞུག་བསྐོ་ལ་དང༌། མཛེས་འཆོས་བསྐོ་ལ་དང༌། དགེ་འདུན་རྩོད་པ་མངོན་འདུལ་གྱི་གཟུ་བོ་ལ་དང༌། དེའི་ཚེ་མ་ཞི་ན་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་པའི་དེ་དང༌། རྩོད་པ་སྦེད་པ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། དེའི་ཚེ་གང་མང་ཤེས་སླད་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ་བསྟན་པའི་དེ་དང༌། ཁང་ཆེན་གྱི་དེ་དང༌། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ཆོས་མིན་མང་པོ་གླེང་བ་བསྐོ་བའི་དེ་དང༌། ནད་པ་དང་རྒན་པར་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བའི་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། གནས་ཁང་བསྐོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། །གཟུ་དང་གསལ་དང་སྦེད་པ་དང༌། །ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང༌། གླེང་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལག་གི་བླ་ལ་ལོ་དྲུག་བར་དུ་སྟན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་དེ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲིམ་པ་བསྐོ་བའི་དང༌། དགེ་སློང་ཕ་མ་སྡིག་ལྟ་ཅན་ཁྱིམ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བསྐོ་བའི་དང༌། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བའི་དང༌། སོར་བཤགས་མི་

606

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ནགས་ཉུལ་བསྐོ་བའི་དང༌། གནས་ཕྱུང་གི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་སློང་མས་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་དང༌། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཞིང་འཁོར་སྐྱོང་ནུས་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་འཁོར་འཇོག་པའི་དང༌། འཁོར་མང་འཇོག་པའི་དང༌། རྒན་པ་དང་ནད་པར་མཁར་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་དང༌། དེ་དག་ལ་དྲ་བ་གནང་བའི་དང༌། གསོ་སྦྱོང་ཐ་དད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་དང༌། དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་དང༌། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་དང༌། དགེ་སློང་མ་རང་གི་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་དང༌། མུ་གེའི་ཚེ་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་གནང་བའི་དང༌། དབྱར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་སྟེར་བའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་དང་ཞེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། སྟན་དང་ལྷུང་བཟེད་འབྲིམ་པ་དང༌། །མ་དད་གོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། །སྟོན་པ་དང་ནི་ནགས་ཉུལ་དང༌། །ཕྱག་མི་བྱ་དང་མང་ཕྱིར་དང༌། །མཁར་བ་དྲ་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། །རྙེད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཕྱིར་དང༌། །བསླབ་པ་སྦྱིན་དང་ཉེར་གནས་དང༌། །བུ་དང་ཉེ་དུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ། །གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་དང༌། མུ་སྟེགས་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་དང༌། མཚམས་ཆེ་ཆུང་གྲོལ་བའི་དང༌། ཕན་ཚུན་མཐུན་པ་སྦྱིན་པའི་དང༌། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པའི་དང༌། ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱས་པའི་དང༌། ནན་ཏུར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་གཅིག་སྟེ་བདུན་དང༌། སྤོ་བ་གསུམ་མགུ་བ་གསུམ་གྱི་ལས་དྲུག་དང༌། རང་བཞིན་དུ་དབྱུང་བའི་གཅིག་དང་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་ལས་ཏེ་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ། དྲན་པའི་འདུལ་བ་སྦྱིན་པའི་དང༌། མ་མྱོས་པའི་འདུལ་བ་སྦྱིན་པའི་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུག་པའི་ལས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། མི་མཐུན་པ་བཟློག་པའི་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལས་བཅུ་དང་བསྙིལ་བའི་ལས་གཅིག་དང༌། ཐུན་མོང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཟློག་པའི་བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལས་བཅུ་དང་བསྙིལ་བའི་ལས་གཅིག་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་

607

ལས་ཀྱི་གཞི།

གྱི་དབྱེན་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་དང༌། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་དང༌། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དང༌། གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དགེ་སློང་མ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བའི་དགེ་སློང་མ་དང༌། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་པ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་ལ་དེ་བཟློག་པའི་ལས་བཅུ་དང༌། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་ལས་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང༌། །མུ་སྟེགས་གནས་དང་མཚམས་གྲོལ་དང༌། །མཐུན་སྦྱིན་གསོ་སྦྱོང་བདུན་པོ་དང༌། །བརྒྱད་དང་དྲན་དང་མ་མྱོས་དང༌། །དེ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུག་པ་དང༌། །བསྒོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། །ཉམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞི་ཡི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་རྟེན་གང་ལ་ལས་གང་བཞག་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕའི་རྟེན་ཁོ་ནར་བཞག་པ་དྲུག་དང༌། མའི་རྟེན་ཁོ་ནར་བཞག་པ་བཅུ་གཉིས་དང༌། དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕལ་ཆེར་ཕ་མ་ཐུན་མོང་གི་རྟེན་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་བ་དང༌། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང༌། རས་ཆེན་སྦེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང༌། གཟུ་པོ་བསྐོ་བ་དང༌། གསལ་བ་བསྐོ་བ་དང༌། གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་བའི་ལས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒོ་བ་མཛད་པ་དང༌། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པའི་བསྒོ་བ་མཛད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་ལ་བྱ་བའི་དེ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་པ་ལ་བྱ་བའི་དེ་དང༌། བདེ་ཞིང་གནས་པར་འཇུག་པ་ལ་བྱ་བའི་དེ་དང༌། སྔོན་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་སྦྱིན་པའི་དེ་གཉིས་དང༌། འཁོར་དང་འཁོར་མང་འཇོག་གི་གནང་བ་གཉིས་སྦྱིན་པའི་དེ་གཉིས་དང༌། བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་སྦྱིན་པའི་དེ་དང༌། ཉེ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་གྲངས་ངེས་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་ལ་

608

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཙོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ལུང་གཞིར་བཤད་པའི་ལས་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། འདིར་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གཙོ་ཆེར་སྨོས་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་ཉི་ཚེ་བ་བཟུང་བར་མ་ཟད་དེ། འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཡིན་ན། འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་སམ་རུང་མཐུན་གྱི་མང་པོ་དང༌། དབྱེན་སྤངས་པ་དང་གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དང༌། བསྟན་པ་འཕེལ་ཆེད་ཀྱི་བག་ཡངས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ལས། འདུལ་བ་སྡུད་པ་བསྐོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང༌། མདོ་སྡེ་སྡུད་པ་བསྐོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང༌། མངོན་པ་སྡུད་པ་བསྐོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྡུ་བའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤང་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང༌། གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང༌། བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་འདུན་བཞི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་རུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་དང་ལས་དེ་ཉམས་མྱོང་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ཚང་ན་ལས་དེ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རང་གི་འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ལས་དེ་ལ་རང་གི་འོས་པའི་དགེ་འདུན་བཞིའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་གང་ཡིན་པ་དེས་ལས་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན། ལས་དེ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་

609

ལས་ཀྱི་གཞི།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་འོས་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་དང༌། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་དེ་མ་ཐོས་ན་ལས་དེ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་དགེ་འདུན་ཉུང་བ་བསལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་བརྗོད་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་མ་ཐོས་ན་ལས་དེ་མི་ཆགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐོས་ནས་དོན་གོ་ན་ཡང་ལས་ཆགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་དང་ཉན་དུ་གཞུག་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་ཙམ་ཐོས་ན་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཐོས་པ་ལས་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཁ་ཅིག །རྩ་བར། གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་(1)དེ་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ལས་དབྱུང་བའི་ཚེ། གསོལ་བ་བྱས་མ་ཐག་དགེ་འདུན་དེའི་དགེ་སློང་ལ་ལ་གཉིད་དུ་སོང་ངམ་ལངས་ནས་གཞན་དུ་སོང་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་དེའི་དོན་གྱི་གོ་རྒྱུ་གསོལ་བར་ཚང་བས་དེའི་དོན་གོ་བ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་གོ་ན་གླེན་པ་དང་སྨྱོན་པ་དང་གཉིད་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་ཀྱང་ཆགས་ལ་དོན་འདི་བྱས་ཙམ་གྱི་ཅི་ཡང་མི་གོ་ན་ལས་རྫོགས་པར་ཐོས་ཀྱང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལྷག་མའི་ཉེས་པ་དབྱུང་བ་དེ་དབྱུང་བར་ལས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་བྱེད་དེ། གསོལ་བ་བྱས་པ་དང་དེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ནས་ལས་ཀྱི་ཚིག་གསུམ་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དང་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་ཚང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གང་ཟག་

1 པར་ཐེངས་དང་པོ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

610

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལྔ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཞིག་ལ་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། དེ་སྟེ་ལུས་དང་ངག་གིས་དམིགས་ནས་གསོལ་བ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱོས་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཡང་མ་གོ་ན་ཆོས་མིན་པའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཆོས་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མ་ཚང་བ་དང༌། ལས་བྱེད་པ་དགེ་སློང་ཉིད་མིན་པ་དང༌། ལས་ཉམས་པ་དང༌། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང༌། བཙུན་པ་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་སོ་སོར་ཐར་བ་ཀློག་པ་དང༌། དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན་གསོ་སྦྱོང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། བགྱིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཀློག་པ་ཡང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ཁ་ཅིག །ཞུ་བ་ལས་མཐའ་འཁོབ་པས་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་མི་ཆགས་པར་བཤད་པ་དང༌། ཡང་ཞུ་བ་ལས་མཐའ་འཁོབ་པས་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ཀྱང་བསྙེན་རྫོགས་དང་ལས་རྣམས་ཆགས་པར་བཤད་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ཚུལ་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གླེན་པ་དང་མྱོས་པ་དང་གཉིད་དང་མཐའ་འཁོབ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལས་བྱས་པར་ཡང་མི་ཤེས་ན་ལས་མི་ཆགས་པ་སྔ་མའི་དང༌། མྱོས་པ་དང་སྨྱོན་པ་དང་གླེན་པ་དང་གཉིད་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་སྐད་མ་གོ་ཡང་བདག་ལ་ལས་དེ་བྱས་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ལས་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྨྱོན་པའི་སྟོན་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་སྨྱོན་པས་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི། སྨྱོན་པ་ལ་སྨྱོན་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ལྷག་མ་ནི། དེ་སྟེ། སླར་དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང༌། ལས་འདི་ནི་བདག་ལ་

611

ལས་ཀྱི་གཞི།

བྱེད་དོ་བར་ཤེས་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འཁྲུགས་པ་དང༌། ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་གླེན་པ་དང་ལྐུགས་པ་དང༌། འོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏང་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ལ་མཚན་མཐུན་པ་དགོས་ཀྱང༌། མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མ་ལ་མི་དགོས་ཤིང་ཕ་ལ་སྤྱིར་ཕ་ཁོ་ན་དགོས། ཕ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་མཚན་འགྱུར་བ་དང༌། ཕ་མ་ཕན་ཚུན་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་ནོད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ལས་བགྱིས་པ་ན་མཚན་འགྱུར་ན་ལས་བགྱིད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་བ་ལི། བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་བགྲང་བས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁ་སྐོང་ལས་བྱེད་གཉིས་ལ་བཤད་པས་སོ། །བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་ཕའི་དགེ་འདུན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མ་ནི་འདུས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་མ་ཆོག་གིས་ཕ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་པ་ལས་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པ་ནི་མི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་སློང་ཉིད་ལ་དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པ་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་མ་ཉིད་ལ་དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པ་ཡང་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཀྱང༌། བཙུན་པ་རེ་ཞིག་དགེ་སློང་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མ་གོ་བར་ཧམ་ཤུར་བྱས་པ་མང་པོ་སྣང༌། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོ་གའི་ཚིག་གང་འཁྲུགས་ན་ཡང་མི་ཆགས་པར་ཐལ། དེ་འཁྲུགས་ན་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌།

612

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ནི་ཟུར་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚིག་སྔ་ཕྱི་དང་ཕྲད་འཆུགས་པས་དོན་གོ་བར་མི་བྱེད་ན་མི་ཆགས་ལ་དོན་གོ་ནུས་ན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པས་ནི་མི་ཆགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ཡང་ཚིག་གི་ཕྲད་སྔ་ཕྱི་འཁྲུགས་པས་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ན་ནི་མི་ཆགས་སོ། །གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་ཞེས་པའི་ཆོ་ག་དགེ་འདུན་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་ཆོ་ག་དགེ་འདུན་གྱི་བརྗོད་པའི་ལས་ཡིན་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ནི་ལས་ཆགས་པ་དེའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དེས་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་ཆོ་ག་མ་ཚང་བ་དང་ཆོ་ག་ལས་འདས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང༌། ཆོ་ག་གང་གིས་ལས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པའི་ཆོ་ག་དེ་དག་ལས་འདས་ན་ལས་དེ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྔ་མ་དེ་ལ་འོ་ན། ལས་བྱེད་པོ་མེད་ལ་གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུའི་ལས་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་འདུས་པའི་འོས་པའི་དགེ་འདུན་ཙམ་གྲངས་ཚང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚང་བར་ཐལ། དེའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཚང་ཟེར་ནའང༌། འོ་ན་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་གཏན་ནས་མེད་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ལྟ་བུའི་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། དེའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོམ་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ་གང་

613

ལས་ཀྱི་གཞི།

ཟག་ཙམ་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བཞི་བཏོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་འདིའི་ཆོ་གའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཞུ་བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དགེ་འདུན་དང་ལས་བྱེད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཚང་བ་དག་རེ་རེ་ནས་འཕེན། ཡང་ཁ་ཅིག དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ལས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་གིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་འདྲའོ། །འདོད་ན་སླ། ཡང་ཁ་ཅིག །འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདིའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་བཀའ་སྡུད་པ་པོའི་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཉེ་བར་འཁོར་མདོ་སྡེའི་དང་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྡུ་བསྐོས་པའི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བཤད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སླ། གཞན་ཡང༌། གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བསྟན་པ་འཕེལ་ཆེད་དུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

614

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨྲས་པ།

སྡེ་བཞི་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་གཏིང་ཟབ་མཐར། །
ཕྱིན་པའི་འཕགས་པའི་ནོར་མང་གདུལ་བྱ་ལ། །
སྒྲུབ་པའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བྱས་བརྒྱའི། །
ཆར་འབེབས་ལས་བརྒྱའི་རྫོགས་ལྡན་སྤྲིན་བཟང་བསྒྲུབས། །
འཇིག་རྟེན་རྒན་པོ་ཕྱུགས་དང་ཐུན་མོང་གི །སྤྱད་བྱའི་ཟང་ཟིང་ཚངས་པའི་ཡུལ་བརྒལ་བས། །ཐུབ་དབང་མཆོག་ཁྱོད་མི་མཉེས་སྒྲུབ་པ་ལ། །དགྱེས་འཛུམ་བདུད་རྩིས་བདག་སྙིང་ཀུན་ད་བཞད། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཐུབ་དབང་ཡོངས་ཀྱི་ཚུལ་ཞི་བ། །ཆོས་ཀྱི་གོས་གསུམ་བསྣམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲིས། །ལྷ་ཀླུ་མི་རྣམས་ཞི་བར་བྱས་ཚུལ་ལ། །དང་བའི་དྲི་ངད་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན་པ་བཞིན། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལས་གཞི་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

615

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

བཞི་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལ། ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང༌། རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་དངོས་བཤད་པ་དང༌། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་བཤད་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་དང༌། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་དང༌། ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་དང༌། འཁོར་ལོ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ་རང་མི་སྤྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནན་ཏུར་དང༌། རང་སྤྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པར། གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་གླེང་པ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱུང་བ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་གླེང་གཞི། ནན་ཏུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། ནན་ཏུར་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བ། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བར་མདོར་བསྡུས་སྦྱོར་བ། ནན་ཏུར་གང་ལྟུང་བའི་རྒྱུར་འདུ་བར་བསྟན་པ། དེའི་སྒྲ་དོན། ནན་ཏུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ནབ་སོ་དང་འགྲོ་མགྱོགས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་མ་ལགས་པ་མང་པོ་བྱས་པ་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནན་ཏུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་ཆད་པར་བཅས་པ་ལ་མཇུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་བཞིན་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་སེལ། ལས་ཀྱིས་ཞེས་པས་གནས་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་ཕན་པ་ལྔ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་སེལ། ཆད་པར་བཅས་ཞེས་པས་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་གཅོད། མཇུག་བཟོད་གསོལ་དགོས་རུང་ཞེས་པས་ནན་ཏུར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ཡང་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེ་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། བསྐྲད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ཅི་ལགས། ཉེ་བར་འཁོར། ལས་དེའི་མིང་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བསྐྲད་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་འདིར་གནས་

616

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པར་མི་བྱའོ་སོགས་དང༌། གཞི་འགྲེལ་ལས། ནན་ཏུར་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི། ནས། ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་འོག་མར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནན་ཏུར་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར། སྨད་པ་ནན་ཏུར། བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར། ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། འཐབ་ཀྲོལ་ལ་འབད་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། འཐབ་ཀྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། དགེ་སློང་མ་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་དང༌། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་ནན་ཏུར། ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་པའི་ནན་ཏུར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་བསྙིལ་བ་ནན་ཏུར་ཡང་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་བཅོ་ལྔ་བཤད་དགོས་སོ། །དང་པོ་དྲུག་གི་དོན་རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་དགོས་པའི་ཆད་ལས་བཀལ་ཞིང༌། དེས་མ་ཐུལ་ན་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་དང༌། ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་མི་འཆོས་པར་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་སྨད་པ་ནི་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དང་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་དེ་སུན་འབྱིན་གནས་ནས་བསྐྲད་པ་ནི་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་དང༌། ཁྱིམ་པར་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛའ་བཅུག་གི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་སྒོས་ཕྱིར་འགྱེད་པ་ནི་ཕྱིར་འགྱེད་པ་ནན་ཏུར་དང༌། ལྟུང་བ་གླེང་བ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་དུ་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཞག་བའི་ནན་ཏུར་དང༌། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པས་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྒྲེས། བཞི་བ་ནི་བསྡུ་ན་ཡུལ་གྱི་སྒོས་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བའི་དེ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་

617

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

དེ་གཉིས། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བཞིའི་དེ་དང༌། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་བཅུ་བཞི་ནི་དང་པོ་གཉིས་དང༌། བཅོ་ལྔ་བ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྨད་པའི་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ། སྤངས་པའི་དེ་རྣམས་སུ་འདུ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་བཞི་དང་པོ་དང༌། བར་མ་གཉིས་གཉིས་པ་དང༌། ཐ་མ་དགུ་གསུམ་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནན་ཏུར་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་རུང་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མངོན་སུམ་བརྒྱད་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་དབྱུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་པའི་བཟློག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་རུང་མཐུན་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའི་རུང་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་སྨད་པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་རྣམས་ལ་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་དབྱུང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་གནས་དབྱུང་བདུན་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་མི་འགལ་ལོ། །བདུན་པ་ནན་ཏུར་གང་ལྟུང་བའི་རྒྱུར་འདྲ་བར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་དེ་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན་དེའི་ཚེ་བཞམས་བསྒོ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པར་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་བྱས་པས་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན་དེའི་ཚེ་བཞམས་བསྒོ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་རུང་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསྡིགས་སྨད་གཉིས་ལའང་རུང་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་མི་འགལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། ནན་ཏུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་

618

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤུང་པ་ནི་སྨད་པའི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ནོ། །ནན་ཏུར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་དགོས་པ་དང༌། ཡུལ། རྟེན། དུས། ཆོ་ག ནན་ཏུར་གྱི་བསླབ་བྱ། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་འཕྲོ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནན་ཏུར་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་རབ་བྱུང་ལ་ཆོས་བཅུ་ལྡན་དགོས་ཏེ། རབ་བྱུང་ལ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་སྡོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དང༌། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་མིན་པ། ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བ། ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་སྔོན་དུ་སོང་བ། གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དྲུག་ལྡན་དགོས་ཏེ། རང་གི་སྦྱིན་བདག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཁྱིམ་པ་དང༌། ན་བ་མིན་པ། དགེ་སློང་སོགས་ལ་རྫུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་མ་སོགས་ཀྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། གཤེ་བ་དང་སྤྱོ་བ་དང་སྔར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནན་ཏུར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དེའི་དུས་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་མིན་པ་དང་བྱ་བས་ཡིད་མ་གཡེང་བའི་དུས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་ཆོ་ག་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་བྱ་བ་དང༌། གླེང་བ་པོར་རང་མ་ལངས་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐོས་པས་གླེང་དྲན་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། གླེང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང༌། ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གཤེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་མི་མཛེས་པས ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཤ་ཏཾ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཇུག་གི་ཡོད་དེ། མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་དང༌། འདི་ཉིད་ལྟུང་བ་འདི་ཕྱིར་བཅོས་ཤིག་དང་ཁྱོད་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་

619

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ནན་ཏུར་གྱི་བསླབ་བྱ་ཡོད་དེ། བསྡིགས་སྨད་བསྐྲད་ཕྱིར་འགྱེད་བཞི་བྱས་པས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་བ་དང༌། བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་གང་ནས་བསྐྲད་པའི་གནས་དེར་མི་གནས་པ་དང༌། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྙིལ་བ་ནན་ཏུར་བྱས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་བ་དང༌། འདི་བའི་རབ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལྷན་ཅིག་མི་སྤྱོད་པ་དང༌། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བཞག་པས་དེ་ལྷན་ཅིག་མི་སྤྱོད་པ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པས་ནི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་ཕྱག་དང་ལྡང་བ་བྱེད་པ་སོགས་དང་འདུད་པའི་གུས་པས་ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང༌། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་ཚེ་གོམ་པ་མཉམ་པའམ་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་དང༌། གཞན་གྱི་མཁན་སློབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བླ་མའི་གནས་དང༌། དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཆད་པར་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། ས་རང་བཞིན་པ་རྣམས་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལྔ་སྤོང་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང༌། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་ལ། དེ་བྱེད་པ་པོ་འམ་དེས་བསྐོས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་དག་བྱས་པ་ན་དེ་དག་ལས་གྲོལ་ཞིང༌། གནས་དབྱུང་གི་ནན་ཏུར་མིན་པའི་ནན་ཏུར་གཞན་ལ་ནན་ཏུར་གཞན་བྱས་པ་ན་སྔ་མ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་གི་གྲོལ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་ནན་ཏུར་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་སྤྲོ་བས་ཕྱིར་བཅོས་སྟོན་པར། ལྟུང་བ་བཅབ་པར་མི་བྱའོ། །ཐ་ན་མིང་གིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཉེས་བྱས་ནི་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ། །ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང༌། འདི་ལ་མཐོལ་

620

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བ་དང༌། བཤགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ལྔ་ཡོད་དེ། ཡུལ། རྟེན། དངོས་པོ། ཆོ་ག །དགོས་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ལུས་དང་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལྔ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ། །ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་དང་བཅས་པ་ལའོ། །མཚན་མཐུན་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལུས་ཐ་མལ་དང་ཐ་སྙད་གསུམ་དང་མཚམས་ནང་དེར་གནས་པ་ཆོས་དགུ་ལྡན་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་བདུན་ལྡན་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འཁྱེར་དགོས་སོ། །མཐོལ་ཡུལ་གྱི་གྲངས་ཡོད་དེ། བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་རང་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོར་བཤགས་ནི་གནས་དེར་ཇི་ཙམ་ཚོགས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དགོས་ཏེ། རྩ་བར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་ཚོགས་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ་དགོས་ཏེ། སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་བདུན་ལྡན་མ་རྙེད་ན་དགེ་བསྙེན་སོགས་ལའང་མཐོལ་རུང་སྟེ། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་སོགས་མཚན་མི་མཐུན་པ་ལའང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཆོས་འདི་བ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་འདི་བ་ཞེས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་འདི་བ་དེ་དག་ལ་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་ཡང་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རིག་པར་བྱས་ན་བཅབ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་ན་བརྗོད་ཅེས་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་བརྗོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་དང༌། བསླབ་པ་སྦྱིན་

621

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

པ་དང༌། དགེ་སློབ་མ་དང༌། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་ལ་བརྗོད་ན་བརྗོད་ཅེས་བགྱིའམ། །ཉེ་བར་འཁོར་བརྗོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། མཚམས་གཞན་དང་ས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་བར་སྣང་ལ་གནས་པས་བདག་ལ་ལྟུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་མཐོལ་བ་ཡང་མཐོལ་བའི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་གཞུང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དོག་ས་ལ་མཆིས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་མཆིས་པས་དེ་དག་བརྗོད་ན་བརྗོད་ཅེས་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་ཉེས་པ་བསྡམ་བྱ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཏུ་མངོན། གཉིས་པ་རྟེན་ཡོད་དེ། སྡེ་ལྔའི་སྡོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མཐོལ་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དངོས་པོ་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་ངམ་དེར་གཏོགས་པ་དང༌། རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང༌། ངོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྔར་མཐོལ་ཟིན་མ་ཡིན་པ་བཞི་དགོས་ཏེ། སྡེ་ལྔ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་དེ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་རྒན་ན་ཕྱག་དང་ཐུགས་གཏད་ཞུ་ཞིང༌། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་པུས་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྟུང་བ་འདི་བྱུང་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ལྟུང་བ་དེ་བཙུན་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ། །མི་འཆབ་པོ། །མཐོལ་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་ཐབས་ལེགས་བྱེད་པ་དང༌། དམིགས་བསལ་དགག་དགོས་ཀྱི་ཚེ། བདག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་དང་བཅབས་པས་མཐོལ་བ་ལ་

622

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལྟུང་བ་གཅིག་ནས་དཔག་མེད་ཀྱི་བར་དང་ཞག་གཅིག་ནས་མང་པོའི་བར་བཅབས་པ་མཐོལ་བ་སྟེ་མུ་བཅུ་དགུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དམིགས་བསལ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ལ་དག་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཅབས་པ་མཐོལ་བ་སྟེ་མུ་བཅུ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ལ་བཅབས་པ་མཐོལ་བས་ཉེས་པ་འཕེལ་བ་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེས་བཅབས་ཉེས་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟུང་བ་བཤགས་ཚུལ་འཆད་པར། ཡིད་ཀྱི་དེ་ལས་ནི་བསྡམ་པ་བྱས་ན་ལྡང་ངོ༌། །ནས། བྱུང་བ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། དེ་བཤགས་པ་ལ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དང༌། དགེ་སློང་གིས་བཤགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྟུང་བ་མི་མཐུན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལྡན་ལ། རྟེན་བསྙེན་རྫོགས་མིན་པའི་སྡོམ་པ་གསོ་རུང་གི་རབ་བྱུང་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན་དེས། དངོས་པོ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དེ་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཉེས་བྱས་ལ་བཤགས་བྱས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྡམ་བྱ་ནི་བཤགས་མི་དགོས་པར་བསྡམས་པས་ཆོག་ལ། ཕམ་འདྲ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་བསྙིལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཡིད་ཀྱི་དེ་ལས་ནི་བསྡམས་པ་བྱས་ན་ལྡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བཤགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་རྗེས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའི་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅབས་ཉེས་ཡོད་ན་མ་བཤགས་པར་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ན་དེ་འཆགས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་སྤོ་བས་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་མགུ་བར་བྱ་བ་མི་འཆགས་

623

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅབས་ཉེས་བཤགས་པ་དང་ལྟུང་བ་དངོས་བཤགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཤགས་པ་ཙམ་དང༌། ཞག་གི་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ། རྟེན་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡུལ་དང་ལྟུང་བ་མིང་རིགས་མི་མཐུན་པའམ། དེ་མ་བྱུང་ན་ལྟུང་བ་མི་གཅིག་པ་ཞིག་གིས་བཤགས་དགོས། དངོས་པོ་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་པ་དང་ཕམ་ལྷག་གི་བཅབས་ཉེས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཤིང་དྲན་ནུས་ཡིན་པ་དགོས། ཆོ་ག་སྦྱོར་བ་འདུད་པ་དང་ཐུགས་གཏད་བྱས་ཤིང༌། དངོས་གཞི་སྔར་གྱི་སྔགས་ཚིག་གིས་བཅབས་པའི་གྲངས་མིང་རིགས་སྨོས་ཏེ་མཐོལ་བའི་ཚབ་ཏུ་བཤགས་སོ་ཞེས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད། མཇུག་མཐོང་སྡོམ་དྲི་བ་དང་ཐབས་ལེགས་རྣམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཤགས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་རབ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་གཅིག་པུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཊཱིཀྐ་ལས། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པུས་མང་པོ་བཅད་དོ། །རྟེན་གྱི་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རབ་ཡུལ་དང་རྟེན་གཉིས་ཀརལྟུང་བ་་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྡེ་ཚན་ཡང་མི་གཅིག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལའོ། །སྡེ་ཚན་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལྟུང་བྱེད་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཞན་བྱུང་བ་དེས་ཀྱང་བཤགས་མི་ཆོག་པར་སྤྱིར་བསྟན་ཏོ། །རྟེན་གྱི་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་མ་རྙེད་ཚེ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དམ་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་མིང་མི་གཅིག་ན་བཤགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མེད་ན་ལྟུང་བ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་སིལ་བུ་ལས། བཙུན་པ་ལྟུང་བ་མཐུན་པས་ལྟུང་བ་མཐུན་པའི་མདུན་དུ་ལྟུང་བ་བཤགས་སུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ༌། །རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་རིས་མི་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུར་མཐུན་ཀྱང་

624

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

རིགས་མི་མཐུན་པའམ་མིང་མི་མཐུན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སྡེ་ཚན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་མེད་ན། ལྟུང་བ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རྟེན་གྱིས་བཤགས་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱིས་སྡོམ་སེམས་ཡོད་ན་དེ་ལས་ལྡང་ནུས་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐོང་སྡོམ་དྲི་བའི་ཕྱིར། བཤགས་ཡུལ་གཏན་མེད་ན་ཡིད་ཀྱིས་བཤགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལས་ནི་བསྡམས་པ་བྱས་ན་ལྡང་ངོ༌། །གཞན་ལས་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་བསྡམས་པ་ལ་སྙེགས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཐར་དེ་ལ་བརྩལ་བ་རྐྱེན་མ་འབྱོར་པ་ཉིད་ལ་ལས་བྱས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་གླེང་གཞི་དགེ་སློང་ལྷག་མ་བྱུང་བ་ངོ་ཚ་བས་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ནས་སྟག་གིས་ཟོས་པས། ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དགེ་སློང་དེ་ནི་ལྟུང་བ་དེ་ལས་ལངས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་བསམ་པས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་སྨྲའི་ཆད་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཞིབ་ཆ་དུ་མར་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་གཞན་སླ། ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། མཐོལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་ན་བཤགས་པ་གཅིག་པུ་དང་མ་སོང་ན་མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཞག་གི་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྕི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབས་པ་བྱུང་ན་སྤོ་བའི་སྒོ་ནས་བཤགས་དགོས་ཏེ། སྤོ་བ་སྤྱད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཅབས་ཉེས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྤོ་བས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤོ་བ་ནོད་པ་དང་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོ་བ་ནོད་ཚུལ་ལམ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ། རྟེན། དོན་གང་གི་ཆེད་དུ། ཡུན། ཆོ་ག །སྒྲ་བཤད། དགོས་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ལས་ནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

625

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

པ་རྟེན་ཡོད་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ལྟ་མཚན་མཐུན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ། ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བ། སྔར་སྤོ་བ་བླངས་ཟིན་མ་ཡིན་པ་དང་བརྒྱད་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་ནོད་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་ལྟ་བུའི་བཅབས་ཉེས་ལ་རང་གི་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉེས་ཡིན་པ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མིན་པ། རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་ནུས་ཏེ་ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་གི་དོན་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། བཅབས་པའི་ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྤོ་བ་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མའམ་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་བཅབས་པའི་ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་སྤོ་བ་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ལས་དུས་དེ་སྲིད་མནོས་ཏེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་དགེ་འདུན་འདུ་བ་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྟེར་ཞིང༌། མཇུག་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་ཤ་ཏཾ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ས་ལས་གཞན་དམན་པའི་སར་སྤོ་བས་ན་སྤོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནོད་ནས་སྤྱད་པས་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉེས་འདག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སྤོ་བ་སྤྱད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ། གནས། རྟེན། དོན། ཡུན་ཚད། སྤྱོད་ཚུལ། དགོས་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་གྲངས་ཚང་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་དམན་པས་ས་དམན་པ་ལས་སློང་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདམ་དུ་བྱིང་བས་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ་བཞིན། རྩ་བར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་དང་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་དག་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར།

626

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དགེ་འདུན་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་དང༌། དེའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། སུ་དག་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་དགེ་འདུན་ཡོད་པའི་མཚམས་ནང་དེ་ལས་གུད་དམ་ཟུར་མིན་པ་དགོས་ཏེ། མཆོག་དེ་དག་སྤངས་ན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གནས་དེ་ན་འཁོད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་གནས་དེ་ན་འཁོད་པའི་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་བཀར་བ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཏེ། སྤོ་བ་ནོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང༌། སྤོ་མགུ་གཞན་སྤྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང༌། སོ་ཐར་འདོན་ནུས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་སྤྱོད་པ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚམས་སུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤོ་བ་ཡང་སྤོ་གཞི་ནས་སྤོ་བ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་མགུ་བ་དང་ཡང་མགུ་སོགས་གསུམ་དང་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་གསུམ་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྤྱོད་པ་དེར་དེ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ན་འདི་ལས་གནས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་པ་དེར་དེ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་གཞན་ཡོངས་སུ་གནས་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེར་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤོ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གཞི་ནས་སྤོ་བ་དང༌། ཡང་མགུ་བ་གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་བསླབ་སྦྱིན་རྣམས་ལ་མི་རུང་བར་

627

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གནས་བརྟན་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། མ་གྲུབ་ན་གཞན་དུ་ཡང་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ནི། སྤོ་བ་མནོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེ་སྤྱད་པ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བཅབ་ལྟུང་དེ་དག་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། མནོས་པ་ལྟར་གྱི་ཡུན་ཚད་དུ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དུས་དེ་སྲིད་དུ་མནོས་ཏེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྤོ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤངས་པ་དང༌། དམན་སྤྱོད་ལྔ་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་སྤྱོད་ལྔ་ཡོད་དེ། ནངས་པར་གྱི་དུས་ཀྱི་དང༌། ཆོས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང༌། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་དུས་ཀྱི་དང༌། དུས་ཐ་དད་པའི་དང༌། དགོང་དུས་ཀྱི་དམན་སྤྱོད་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ནངས་པར་སྒོ་འབྱེད་པ་དང༌། མར་མེ་སྦར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ་སོགས་དང༌། མར་མེའི་ཀོང་བུ་བསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བདུག་སྤོས་དང་དེའི་བོག་ཕོར་དག་ཉེ་བར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སྤྱི་བུངས་བཤམས་པ་ན་གཎྜི་བརྡུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་མར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགོང་ཁར་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པ་བཀྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅབས་ཉེས་འདག་པ་དང་མགུ་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྤོ་བས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤོ་བ་དེས་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བར་བྱས་པ་ལ་མགུ་བར་བྱ་བ་འཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཆད་པའི་ལས་བགྱིད་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ལ་མགུ་པ་བརྩལ་ལམ་ཕྱུང་ན་ཕྱུང་

628

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞི་ནས་སྤོ་གཞི་ནས་སླར་ཡང་སྤོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་མ་གཏོགས་ཆོ་ག་ཕལ་ཆེར་འདྲའོ། །
གཉིས་པ་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་ལ་དགོས་པ་དང༌། སོ་སོའི་བཤགས་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། ལྟུང་བ་བཤགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཤགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་ཕན་ཡོན་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་སྙན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཅུ་ཐོབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་འོས་པ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འགྱོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་སྔར་སྡེ་ལྔའི་མགོར་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སོ་སོའི་བཤགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྩ་ལྟུང་གི་བཤགས་ཚུལ་དང༌། ལྷག་མའི་བཤགས་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནོད་པ་དང༌། བསླབ་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གཉིས་ལས། འཆབ་བཅས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤགས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་འདག་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དེ། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང༌། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྲད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འབད་ན་སྡིག་པ་འདག་སྲིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱད་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། རང་གཅིག་པུར་བསྡད་ནས་སྦྱང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཆབ་མེད་འདག་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་ནོད་པ་ལ། ཡུལ། རྟེན། དོན། ཡུན་ཚད། ཆོ་ག དགོས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་

629

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ལྡན་པར་ནོད། རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བས་ནོད། དོན་འཆབ་མེད་འདག་ཆེད་དུ། ཡུན་ཚད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ། སྦྱོར་བ་འདྲ། དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྟེར་ཞིང༌། མཇུག་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། བསླབ་པ་སྤྱོད་པས་སོ། །དེ་ཐོབ་པས་སོ། །དགེ་འདུན་ལས་སོ། །ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ལྟུང་བ་དེ་འདག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བཅབས་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་དུས་དེར་སྡོམ་པ་བྱིན་ནས་དེ་རྗེས་ཆད་ལས་ཀྱིས་བསླབ་པ་སྦྱིན་པར་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཟུར་འོད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྷག་མ་གཉིས་པ་དེས་བསླབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་བམ་ལྔར་བཤད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་བ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མའི་བཤགས་ཚུལ་ལ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བཤགས་ཚུལ་དང༌། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་བཤགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེས་པར་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དང་ཤེས་པ་གང་རུང་གི་གང་ཟག་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་ལ་ཆད་ལས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་ཚ་ཆེ་བས་ཆད་ལས་ཀྱི་ངོ་ཚ་སྐྱེད་མི་དགོས། སྡེ་སྣོད་ཤེས་པས་ཉེས་པ་ཡང་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཚོམས་སོགས་ལས་ཀྱང་ངོ་ཚ་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་འཛེམ་པ་ལ་སྡིག་པ་ཡང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ངོ་ཚ་བས་གཞན་དུ་བཤགས་པར་ཕྱིན་པ་སྟག་གིས་ཟོས་པ་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བར། ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་དང་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་པས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་འདག་གོ །ཞེས་དང༌། ལུང་སིལ་བུ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་

630

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གང་དག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་པ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་རྩ་བཀྲམ་པའམ་སྡོང་པོ་འགྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་ངོ་ཚ་སྐྱེས་ན་འདགས་ཀྱི་ཆད་ལས་ཁོ་ནས་འདག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟག་གི་ཟོས་པས་དངོས་སུ་མ་བཤགས་ཀྱང་སེམས་འགྱོད་པ་དང་ངོ་ཚ་བས་དག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། བསམ་པས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་གི་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གལ་ཏེ་ཆད་པའི་ལས་མེད་པར་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་ན་ཆད་པའི་ལས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་ལ་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མགུ་བ་ནོད་པ་དང༌། དེ་སྤྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོ་མགུ་དབྱུང་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། རྟེན་ལྷག་མ་སྤྱད་ཅིང་མ་བཅབས་པའི་དགེ་སློང་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན། དངོས་པོ་མ་བཅབས་པའི་ལྷག་མ་ཕལ་པའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། ཡུན་ཚད་ཕས་ཞག་དྲུག་དང་མས་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་མགུ་བ་ཆོ་ག་སྦྱོར་མཇུག་འདྲ། དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སླ། ཡུན་ཚད་དང་ཡུལ་རྟེན་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་འདུན་ལས་ཞག་དྲུག་མགུ་བར་བྱ་བ་མནོས་ཏེ་སྤྱད་པ་ལའོ། །དགེ་སློང་མས་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དོ། །ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་ན་ཡང་དེ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། ལྟུང་བ་བཅབས་ཉེས་མེད་པའི་ལྷག་མའམ། ལྕི་བའི་ཆོས་འདས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཡུལ་མས་ནི་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དགེ་སློང་མས་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་ན་ཡང་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་མགུ་བར་བྱ་བ་དེ་མནོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ལ། ཡུལ། རྟེན། གང་གི་དོན་དུ། ཡུན་ཚད། ཆོ་ག །སྒྲ་བཤད། དགོས་པ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕ་ལ་དགེ་འདུན་རྣམ་དག་དང༌། མ་ལ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་རྣམ་དག་

631

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

གྲངས་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་སྤོ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྟེན་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གི་དོན་དུ་ཡོད་དེ། ཕའི་ལྷག་མ་དང་མའི་ལྷག་མའམ་ལྕི་འདས་འདག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེས་ཤེས་སོ། །ཀུན་ཀྱང་ནོད་པ་ལྟར་རོ། །ཆོ་ག་ནི་མགུ་བ་ནོད་དུས་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཚང་བའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་དག་ལ་ཆོ་ག་གསོལ་བཞིར་འདྲ་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་དང་ལྕི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་དག་པའི་དབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་མགུ་བར་སྤྱོད་པས་ན་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མགུ་བ་སྤྱོད་དུས་སུ་ལྟུང་བ་དེ་བྱུང་བས་མགུ་བ་སྔ་མ་ཞིག་པས་གཞི་ནས་མགུ་བ་ཞག་དྲུག་པའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་མནོས་པ་དགེ་འདུན་ནམ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་ན་གཞི་ནས་མགུ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞི་ནས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་སྤྱད་ན་མགུ་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཞིག་པས་སླར་ཡང་གཞི་ནས་མགུ་བ་བསྐྱར་ནས་བླངས་ཤིང་དེ་ལྟར་སྤྱད་པས་ན་ཡང་གཞི་ནས་བླངས་ཏེ་མགུ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤོ་དབྱུང་དྲུག་གི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས། བདུན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་དབྱུང་བའི་ལས་ཆགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགུ་བ་སྤྱད་བཞིན་པའི་ཞག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟུང་བ་དེ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་མགུ་བ་ནོད་ཀྱང་ཞག་གྲངས་འོག་མ་ཚང་བས་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེ་ནོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཞག་གྲངས་ལ་གཉིས་ཀའི་སྐལ་བ་སོ་སོར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་མགུ་བ་སྔ་མ་ཞིག་པས་མི་ཆགས་པས་གཞི་ནས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤོ་བ་དང་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སོགས་དང་དབྱུང་བ་དང༌། གཞི་ནས་དབྱུང་བ་སོགས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་བྱུང་ན་མནོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པས། ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་

632

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

བྱུང་ན་སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་མནོས་ཤིང་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞི་ནས་བརྩམ་པ་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མནོས་ཤིང་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཉམས་ཞེས་པ་མགུ་བ་སྔ་མ་སྤྱད་པ་ཡང་ཞིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་མགུ་བ་སྔ་མ་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བས་ནི་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་སྤོ་དུས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་ཟླ་ཕྱེད་བཅབས་ན་གཞི་ནས་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་སྤོ་བས་ཆོག་ཅིང་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཅིག་བཅབས་པ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྤོ་བ་སྤྱད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། དེས་ན་གང་ལ་ལྟུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཡོད་ལ་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་ཀྱང༌། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཁོ་ན་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གང་ལ་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་ཟླ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ། རྟེན། གང་གི་དོན་དུ་དང༌། ཆོ་ག་དང༌། སྒྲ་བཤད་དང་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གྲངས་མ་ལ་བཞི་བཅུ་དང༌། ཕ་ལ་ཉི་ཤུ་སོགས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་དབྱུང་བ་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་རྟེན་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྤོ་བའམ་མགུ་བ་སྤྱད་པའི་དགེ་སློང་དེས་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གི་དོན་དུ་དབྱུང་བ་ཡོད་དེ། མགུ་བ་སྤྱད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅབས་ཉེས་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དེ་དག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདྲ། དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མིང་ནས་བོས་ཏེ་མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་འདི་འདྲ་བྱས་སོགས་ཀྱིས་བསྡིག་དགོས་ལ། དུས་གསོལ་བའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་པོའི་སྔོན་དུ་

633

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ། །དབྱུང་བ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེར་བསྡིག་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེའི་མིང་ནས་བོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གསོལ་བ་དང༌། ལས་བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མཇུག་སྡུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ལྟུང་བ་དབྱུང་དུས་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟར་འགྱེལ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པ་མཁས་པ་དགེ་བ་སྡིག་པའི་རྩ་བརྐོ་བ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་བཟློག་པ། བདུད་འདུལ་བ། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྙིལ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བ་སོགས་དུ་མས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་འགྱེལ་པ་ལའོ། །གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་ངོ༌། །བརྗོད་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ལྔ་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ལུང་མ་མོ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་དབྱུང་སྟེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་བཞག་སྟེ་དེས་ན་དབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཕམ་ལྷག་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་ཚུལ་དྲུག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བའི་བཤགས་ཚུལ་དང༌། དེའི་གཉིས་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བའི་བཤགས་ཚུལ་དང༌། ལྷག་མའི་ལྕི་བའི་བཤགས་ཚུལ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དང༌། སོར་བཤགས་ཀྱི་དང༌། ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཤགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་མཚམས་བཅད་ན་ཐམས་ཅད་དང༌། མ་བཅད་ན་དྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལ་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀྐ་ལས། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བཅད་པ་ལྔ་བས་ལྷག་པ་དྲུག་

634

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གི་ཚོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཡང་བ་དེ་ལས་ནི་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ལྷག་མར་བཅས་པར་སོགས་དང༌། ལུང་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགེ་སློང་ལྔའི་མདུན་དུ་བཤགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་བྱེད་དང་སོར་བཤགས་དང་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་ལ་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤགས་པའོ། །དེ་གཅིག་པུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤགས་པའི་བསམ་པ་སྡོམ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀུན་སྤྱོད་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདྲ་ཞིང༌། དངོས་གཞིའི་སྔགས་ལ་ལྟུང་བ་མིང་རིགས་བརྗོད་པ་གསུམ་དང༌། མཇུག་མཐོང་སྡོམ་དྲི། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མིང་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ན་ལྟུང་བ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་ལྟུང་ལ་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་དགོས། སྔགས་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ནམ་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་ཆེ་གེ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་ལས་ལྟུང་བ་ཆེ་གེ་བྱུང་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་ཆེ་གེ་ཞེས་བགྱི་བས་ལྟུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཆགས་སོ། །བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་དཀའ་གནས་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་དབྱུང་ལ་གནས་དབྱུང་བདུན་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་དབྱུང་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྲད་སྨད་ཕྱིར་འགྱེད་ཀྱི་ནན་ཏུར་བྱས་ཀྱང་མ་ལོག་ན་རུང་མཐུན་གྱི་གནས་དབྱུང་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རུང་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རིགས་དེ་ལ་སྡིག་སྨད་བསྐྲད་ཕྱིར་འགྱེད་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།

635

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག །ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་ཀྱི་ལས་དེ་ནན་ཏུར་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་དངོས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱིམ་པ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མི་དབང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནན་ཏུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྱིམ་པ་ལ་དེ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱིམ་པ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དག་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རེིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱིམ་པ་ལ་ནན་ཏུར་བྱའམ་ཞེ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་ནན་ཏུར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆད་ལས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་སོགས་ལ་གཤེ་བ་དང་རྩ་ལྟུང་གི་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཁྱིམ་པ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་ཀྱི་ཆད་ལས་སྤྱད་པའི་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཁྱིམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སུ་ལ་ཁ་དབུབ་ཅེ་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐུར་བའི་ཁྱིམ་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་ལས་མི་གཅད་དམ་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྨད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་དགོས་པའི་དགེ་ཚུལ་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟུང་བ་དག་ལུགས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་མི་འདག་པས་ཁྱབ་ལ་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཡུལ་ལ་བཤགས་ཀྱང་ཕྱི་མར་ཕྱགས་མ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་ལས་བཤགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཙམ་ལས་དག་མི་དག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་

636

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མོང་གི་ལུགས་བྱས་ནས་འོ་ན། ངོ་བོ་མ་དག་ན་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ཀས་ངོ་བོ་མ་དག་ན་ཆོ་གའི་ལས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ངེས་གོང་འོག་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་མ་ངེས་པའི་ལས་ཅན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཉེན་པོས་རྣམ་སྨིན་ཀུན་བཅོམ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངན་འགྲོའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང༌། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟུང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་ཀྱང་དེའི་རྣམ་སྨིན་དགྲ་བཅོམ་པས་མྱོང་བ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཟེར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལའང་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་ངེས་མ་ངེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྔོན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲེད་པའི་རླན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་གྱི་མཁྱེན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་ན་རེ། བཤགས་པས་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་དག་གི་ས་བོན་མི་དག་པ་དེའི་ས་བོན་གྱིས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པས་ཁྱབ་ཟེར། འོ་ན། དེ་དག་གི་ས་བོན་ཡོད་ན་རང་གི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤགས་པས་ལྟུང་བ་དེ་ངོ་བོ་དག་ངེས་བྱས་ཚེ་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་རྨས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་དེ་རང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚང་མ་འབྱིན་ངེས་ཡིན་པའི་

637

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྨ་བྱུང་བའམ་རྨས་ན་ཅི་ཙམ་རྨས་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེར་ན། ནས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རྨ་བྱུང་བའམ་སྣུམ་གྱིས་གོས་སམ་ཚིག་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བཅོམ་ནས་རྨས་པའམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་སྣུམ་བྱུགས་པ་བཞིན་བྱས་པའམ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དང་སྟོབས་བཞིས་བསྲེགས་པ་ལྟར་གཏན་མེད་བྱས་པ་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་གང་བཅོམ་པ་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང༌། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་དང༌། ལྷ་དབང་བློ་སོགས་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའམ་དག་ཚུལ་བདུན་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལྟུང་དང་འབྱུང་དང་ལྡང་བ་དང༌། །ངེས་པར་འབྱུང་དང༌། ཞེས་པའི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ལྡང་བ་བསམ་པས་ཡིན་གྱི་ཆད་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། བཤགས་པ་དང་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་དང༌། བསླབ་པ་བཅས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱིར་གློད་པ་དང་བདེན་པ་མཐོང་བས་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཅིང་ས་བོན་ཚིག་གམ། རུལ་ལམ་སྣད་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་མྱུ་གུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས། ཞེས་པ་ནས། གང་གི་ཚེ་དགེ་བ་ཡང་ལྟ་བ་ལོག་པ་དང༌། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པའམ་མི་དགེ་བ་ཡང་སྨོད་པ་དང་སྡོམ་པ་དང་འཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་སྟོབས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པས་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་

638

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་གང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ནས། ལྟུང་བའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། འོ་ན་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཅི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། སྡིག་པ་འདག་ལུགས་ནི་ངན་འགྲོར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བའམ། ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་ངུའམ་གཏན་མི་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ངེས་པའི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པའི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་པའི་ལས་ཡིན་ན། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ཏེ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱགས་མ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བཤགས་ཀྱང་མྱོང་ངེས་མ་ལོག་པའི་ལས་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཆོག་ལ། རང་རེས་མདོའི་དགོངས་པ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་དུ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང༌། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་འཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང༌། བཤགས་པས་འདག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཤགས་པས་ལྟུང་བ་འདག་པ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོང་མཁན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཡུན་རིང་ཐུང་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདག་

639

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ཚུལ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ལྟུང་བ་འདག་པའི་རྒྱུ་བདུན་དང་འདག་ཚུལ་བདུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིང་རིགས་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་དང༌། མཐར་བཙལ་བས་རྐྱེན་མ་འབྱོར་བ་དང༌། མཚན་འགྱུར་བ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང༌། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་བདུན་གྱིས་འདག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་རྐྱང་གི་ལྟུང་བའི་འདག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དག་ཕོ་མོའི་མཚན་འགྱུར་ན་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟེན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་མ་བཤགས་ཀྱང་དག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཚེ་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པས་བསླབ་སྦྱིན་ཡང་རང་གྲལ་དུ་བསྡད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས། གང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་སྔོན་གྱི་གྲལ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་ཡང་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་དག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐོང་ལམ་ནས་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་བཅུས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་གྱི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང༌། བདེན་པ་མཐོང་བས་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་ཡང་ཕྲ་མོ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ་རུང་ངོ༌། །དྲུག་པ་ཡང་དེས་གྲུབ་ཅིང་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་བུད་མེད་མཆོག་ལ་སྤྱད་ཅིང༌། དེའི་བདག་པོ་དུག་གིས་བསད་པས་འགྱོད་པ་བྱང་སེམས་ངོ་མཚར་བླ་མས་ཆོས་བཤད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་ཐུབ་དགོངས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོང་འོག་གི་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་སོ། །

640

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

སྨྲས་པ།

རབ་ཏུ་བག་མེད་བརླང་སྤྱོད་སྡིག་ལྟུང་སྤྲིན། །ཕྱིར་བཅོས་བྱིན་རླབས་སྟོབས་བཞིའི་
རླུང་ཤུགས་ཀྱིས། །སེམས་རྒྱུད་མཁའ་ངོས་ཀུན་དག་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །ཉི་མ་སྤྲིན་བྲལ་བཞིན་གསལ་ལྷམ་མེའོ། །རྩབ་ཧྲལ་རྩིང་སྤྱོད་མི་གཙང་དྲིས་བསྒོས་པ། །དག་བྱེད་སྤོང་སྡོམ་ཆུ་ལས་ཐབས་གཞན་འགའ། །ཐུབ་དབང་མཁྱེན་པས་བཙལ་ཡང་རྙེད་དཀའ་བའི། །དག་བྱེད་ལེགས་སྤྱོད་གང་གཱའི་ཆུ་རྒྱུན་བསྟེན། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གཉིས་པ་དུས་དང་དུས་མིན་གྱི་གཞི་ལ་གཞི་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཆད་པར་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བཅབས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མགུ་བར་བྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཆད་པར། ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ནས། ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། འདིས་ལྷག་མའི་གཞི་བསམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་རྣམས་བཤད་དེ། རྟོགས་སླ། དུས་དང་དུས་མིན་གྱི་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་གཞི་ལས་བཤད་ཚུལ། རྩ་བར། སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མངོན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་གུས་པའི་ལས་དག་བདག་གིར་མི་བྱའོ། །ནས། འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེ་ཉིད་དུ་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཞུ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་འཆད་པར། སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། ནས། དེར་ལྷན་ཅིག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། བསླབ་བྱ། སྒྲ་བཤད། གྲོལ་བའི་དུས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དམན་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདོར་དགོས་རུང་གི་རིགས་གནས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རགས་རིམ་གྱིས་ཕྱེ་

641

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

ན་བཅུ་གཉིས་དང་ཉེར་དྲུག་ཡོད། ཞིབ་པར་ཕྱེ་ན་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཉེར་དྲུག་ཡོད་དེ། སྤོ་སྤྱོད་གསུམ། མགུ་སྤྱོད་གསུམ། སྤོ་ལྡན་གསུམ། མགུ་ལྡན་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང༌། བསྡིགས་པ་དང༌། སྨད་པ་དང༌། བསྐྲད་པ་དང༌། ཕྱིར་འགྱེད་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང༌། བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞེ་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང༌། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང༌། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ། མགུ་བ་སྤྱོད་པ། གཞི་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་བཅོ་ལྔ། སྤོ་ལྡན་གསུམ། མགུ་ལྡན་གསུམ། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ། བསྡིགས་པ་སོགས་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྙིལ་བ་ནན་ཏུར། ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་དངོས་བཏགས་བསྡོམས་ན་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྡུ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང༌། རྣམ་གྲངས་སྒོ་ནས་གཉིས་དང༌། བསླབ་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤངས་པ་ས་གཞན་དང༌། སྨད་པ་ས་གཞན་དང༌། རྣམ་པར་དག་པ་ས་གཞན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྙིལ་བ་ནན་ཏུར་དང་པོ་དང༌། བསྡིགས་སོགས་བཞི་གཉིས་པ། གཞན་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡིགས་སོགས་བཞི་དང་ནན་ཏུར་བདུན་བསྙིལ་བ་རྣམས་དང་པོ་དང༌། གཞན་རྣམས་གཉིས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ས་གཞན་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བསླབ་བྱ་ཡོད་དེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤངས་པ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་

642

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

ལེན་དགོས། ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་ཡང་དམན་སྤྱོད་དང་དུ་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་གཞི་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ལྔ་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ས་ལས་གཞན་དམན་པའི་སར་གནས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲོལ་དུས་ཡོད་དེ། གནས་དབྱུང་མ་གཏོགས་ནན་ཏུར་ཕྱི་མ་བྱས་པས་སྔ་མ་ལས་གྲོལ། བཟོད་པ་གསོལ་བས་ནན་ཏུར་ལས་གྲོལ། སྤོ་མགུ་འཁོར་བས་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ། མགུ་བ་ནོད་པས་སྤོ་ལྡན་ལས་གྲོལ། དབྱུང་བ་ནོད་པས་མགུ་ལྡན་ལས་གྲོལ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པས་ས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྔ་མ་ནི་བཟོད་པ་གསོལ་བས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་བོ། །འོག་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཞན་གྱི་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞི་ལ་གཞི་དང་ཞུ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། མ་གྲགས་པ་ནི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་མ་ཆེས་པ་ནི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། གཉིས་པ་འཆད་པར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པས་སོ། །ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདིས་སྔར་བཤད་པའི་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་རྟོགས་སླ་ཞིང་ཕལ་ཆེར་བཤད་ཟིན། ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ལྔ་པ་ལས་དབྱེ་བ་གཞི་ལས་བཤད་ཚུལ་དང༌། ཞུ་བ་དང་བྲམ་ཟེ་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་གླེང་བ་དང་གླེང་བར་བྱེད་པ་ན་ལོག་པར་མི་བྱའོ། །ནས། འདི་ལ་དུས་དེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གཉིས་པ་འཆད་པར། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དག་གིས་དབྱེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་དེ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ནས། དགེ་འདུན་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདིར་དབྱེ་འདོད་ཀྱི་དགེ་སློང་གིས། གནས་སྒྲ་མི་སྙན་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་དུ། མཚམས་གཅིག་པའི་ནང་དུ། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་ལ། འབྱེད་པ་

643

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།

པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས། བསམ་པ་ཆོས་མིན་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཀུན་སློང་དབྱེ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ། མཐར་ཐུག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དག་གིས་དབྱེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་དེ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱིས་བསྡུམ་སྟེ་མཐུན་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གསོ་སྦྱོང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་བྱིན་ནས་བྱའོ། །དེ་ནི་ལས་ཀྱིས་སོ། །སྔ་མ་ཡང་ངོ༌། །མཐུན་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་གནོད་པ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱར་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་འཁོར་ལོའི་དབྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པར། ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གསོལ་བས་སམ། དོན་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་གཞུག་པས་སོ། །ནས། དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དགེ་སློང་གིས་སྟོན་པ་དང༌། ལམ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པས་བཟོད་པ་ན་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ཞག་གཅིག་ལས་མི་གནས། མཆོག་ཟུང་གིས་འདུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །འཛམ་བུའི་གླིང་ནའོ་དགུ་སོགས་ཀྱིས། །དང་པོ་མཐའ་སྐྱོན་ཟུང་གཅིག་གི །སྔ་རོལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང༌། །མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང༌། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་བྱུང༌། ལྷག་མ་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགེ་སློང་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྡན་པས། །འབྱེད་དོ་གཞན་དུའོ་བྱིེས་པ་རྣམས། །སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །ཕྱེའོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཞི་དང་ཞུ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུ་བཞིའོ། །ནས། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་

644

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང༌། གཉིས་པ་འཆད་པར། ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འཇུག་གོ །ནས། དོན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའམ་མངོན་པར་བརྩོན་པའོ། །ཞེས་བྱུང༌། འདི་ལ་ཞི་བྱ་དང༌། ཞི་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་སོགས་ལ་རྩོད་པའི་ནང་གི་ཀུན་སློང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་འཁྲུག་ལོང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིའི་བཞི་ཡོད་དེ། འགྱེད་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང༌། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང༌། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང༌། ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུ་བཞིའོ། །དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྤོང་བ་དང༌། ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང༌། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སྔ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་རྩོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཊཱིཀྐ་ལས། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་གཞན་སྤོང་བ་སྟེ། ཞེས་དང༌། བམ་ལྔ་ལས། གདམས་ངག་འཇོག་པ་དང༌། གསོ་སྦྱོང་འཇོག་པ་དང༌། དགག་དབྱེ་འཇོག་པའི་རིམ་པ་དེས་གང་ཟག་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོ་གཞན་དེ་དགེ་འདུན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞི་བྱེད་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་མང་ཡང་བསྡུ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་ལས། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན་ཏེ། མངོན་སུམ་དྲན་པ་མ་སྨྱོས་དང༌། །དེ་བཞིན་གང་མང་ངོ་བོ་ཉིད། །རྩྭ་རྣམས་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། །ཁས་བླངས་པར་ཡང་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་རྣམ་པས་འདུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕུང་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཕྱིར་འགྱེད་པར་རྩོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། མངོན་སུམ་འདུལ་བར་འོས་པ་ལ་མངོན་

645

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དུལ་བ་ལྷས། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བྱུང་ན། མདོ་སྡེ་དང༌། འདུལ་བ་དང༌། མ་མོ་འཛིན་པ་དག་གམ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་གམ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དམ། གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་ནམ་གནས་བརྟན་གཙོ་བོས་ངེས་པ་སྐྱེད་པས་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བདུན་ལའང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གནས་མལ་གྱི་གཞི།

ལྔ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ་ལ། ཕྱག་འོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱད་པར་དང་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཁྱིམ་པའི་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔའི་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་སློང་ཕ་ལྟ་བུ་བསླབ་ཚིགས་མཉམ་ན་རང་རང་གི་བསླབ་པ་རྒན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕྱག་བྱའོ། །མཉམ་ན་རྒན་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རྒན་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། མཚན་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་དུས་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཕྱག་མི་རུང་བ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཁན་པོ་སོགས་ལའང་ས་གཞན་སོགས་དང༌། ཉལ་བ་དང༌། སྙོམས་འཇུག་དང༌། བྲེལ་དུས་དང༌། སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང༌། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་དང༌། ཟས་དང་མི་གཙང་བས་སྦགས་པ་གཉིས་དང༌། གཅེར་བུ་དང༌། གོས་གཅིག་པ་རྣམས་སོགས་སོ་

646

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གཉིས་ལ་ཕྱག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཕར་ཡང་ཕྱག་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང༌། ནས། ཟས་ཀྱི་གྲལ་ན་འདུག་པ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་རྩ་བར། འབགས་པ་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ། །འབགས་པས་ཕྱག་མི་བྱའོ། །ནས། འདི་ལས་གཅེར་བུ་ཉིད་དང་གོས་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་འབགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། བཙུན་པ་ཕྱག་མི་བགྱི་བ་དུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ་དང༌། སྨད་པའི་ལས་བྱས་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། གཅེར་བུ་དང་གོས་གཅིག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང༌། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་སོ་ཤིང་ཟ་བ་དང་བཤང་བ་བྱེད་པ་དང༌། གཅི་བ་བྱེད་པ་དང་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་གཉིས་སོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་དུས་སྟོན་བྱ་བ་ཆོས་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་སྤྱིའི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། གླེང་གཞི་དང༌། དགོས་པ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། དེ་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གླེང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་དེ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞེངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ཐོས་བསམ་འཕེལ་བ་དང༌། སྦྱིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་དང༌། བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དང༌། རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་དང༌། དབྱིབས་ཀྱི་དང༌། ཡན་ལག་གི་དང༌། རི་མོའི་དང༌། གང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགྲོ་འོང་གི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ཐོས་བསམ་

647

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

བསྒོམ་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། དབེན་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་སླ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ལག་གི་བླས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ན་དགོན་པ་དང་དབེན་པར་མི་རྩིགས་ཀྱི་མི་མང་པོ་འདུ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་སུ་རྩིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཡང་ཡང་འདུ་བའི་རྒྱུན་ལུགས་དང༌། རང་དབང་དུ་གཏམ་ཟེར་བའི་ཀླག་ཅོར་དང༌། བྲམ་ཟེའི་ཀློག་པ་དང༌། རྟ་གླང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང༌། རྫ་རྔ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ནི་ཏུག་རིང་སྟེ། དེ་བཞི་ཉུང་བའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། རྒྱུན་ལུགས་དང་ཀླག་ཅོར་དང་སྒྲ་དང་ཏུག་རིང་ཆུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དུ་བཤད་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར། གནས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པའི་ཐོག་མར་ས་འདུལ་དུ་གྲགས་པར་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལན་དུ་མར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཅི་རིགས་བྱས་ཚུལ་གསོ་སྦྱོང་སོ་སོའི་གླེང་གཞི་ལུང་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དེ་རྗེས་སུ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཚད་ལྡན་དུ་མས་མཛད་པ་དང་ཆུ་ལེན་པ་དང་ཤིང་གཅོད་སར་བཀའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱིན་སྟེར་བར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩ་བའི་ལུང་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་མ་བཤད་ཀྱང་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །
གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད་དེ། རྙིང་གྲུམ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཞིག་གསོས་དང༌། སྔར་མེད་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། རང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་རུང༌། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཤིགས་ནས་བཅོས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། བསྐྱེད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ན་མི་རུང༌། རྙིང་པ་ཉམས་

648

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

པའམ་ཉམས་གྲབས་བྱུང་ན་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པར་ཚད་མཉམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཤིགས་ཀྱང་རུང༌། གདུགས་སོགས་ཕྱོགས་རེ་རྙིང་པ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་རེ་བཤིགས་ནས་བཅོས་པའང་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེ་དག་ལྕི་བས་འཇིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བརྩེགས་པ་གཞིག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །བརྩམ་པ་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞིག་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། ཟིན་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་བཤིགས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་ངོ༌། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྙན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐར། དེ་གཉིས་བརྩམ་པ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བཤིགས་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་ནི་བརྩམ་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཤིགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཀྱི་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བཤིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར་རྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཟིན་ཀྱང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐར་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། སྐྱང་ནུལ་གྱི་སྐུ་གཟུགས་དག་རྙིང་པར་གྱུར་པ་ན། དགེ་སློང་དག་འགྱོད་པས་ཕྱིར་འཆོས་པར་མི་བྱེད་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷག་པའམ་མཉམ་པར་བྱའི་ཆུང་བར་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར།ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རྙིང་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤིགས་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གླེགས་བམ་གྱི་ཡི་གེ་ལའང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། འོག་གཞིའི་སྒྲུབ་ཚུལ། ཀ་བ་འཛུགས་ཚུལ། གདུང་ལྕམ་གྲས་མ་གསུམ་གྱི་འགེབས་ཚུལ་དང༌།གཙང་ཁང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ། ཁྱམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ། སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་

649

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་གཞི་བརྟན་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་སླར་བབས་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྨང་ངམ་འོག་གཞི་ས་བྲུས་སར་སོ་བཏང་བའི་ཕག་རིམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་བརྩེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སོ་ཕག་གི་གཅལ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གཞུག་གོ །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གནས་ཁང་རྩིགས་པའི་འོག་གཞིའི་གཅལ་དུ་སོ་ཕག་རིམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཕག་གི་གཅལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཀ་གདན་སྲ་བའི་ཤིང་སྤང་ལེབ་ཀྱི་ཕྲེང་དང༌། དེ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཀ་བའི་ཕྲེང་དང༌། དེ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཀ་གཞུ་དག་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་ཚར་རམ་ཕྲེང་དུ་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས། སོ་ཕག་གི་གཅལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་རྟེན་གྱི་སྤང་ལེབ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རིམ་བཞིན་དུ། རྩ་བར། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་རྟེན་གྱི་སྤང་ལེབ་བོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་བའི་ཚར་དག་གོ །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཀ་གཞུའི་འདབ་མ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཙང་ཁང་དབུས་མ་སོགས་ལ་གདུང་མིག་མངས་རིས་དང་གཞན་ཁྱམས་ཚར་སོགས་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོར་གདུང་རྒྱུགས་པ་སོགས་གང་འོས་བཏང་བའི་སྟེང་དུ་ལྕམ་མགོ་འཇུག་མ་བསྣོལ་བ་ལྕམ་ཁང་དང་བཅས་པ་ལག་ལེན་ལྟར་བཀལ་བའི་སྟེང་དུ་ཤིང་ལེབ་བམ་གྲས་མ་དེའི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་འགྲེམ་ཞིང་སོ་ཕག་གི་འདག་པས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྫ་འདག་འདི་ལ་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོད། རྩ་བར། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གདུང་མ་དག་གོ །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ལྕམ་དག་གོ །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྤང་ལེབ་དག་གོ །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་དག་དགྲམ་མོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མའི་འཇིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ངེས་བཟུང་དང་མེད་མི་རུང་གི་གདུང་ལྕམ་ཀ་བ་འཛུག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་ན་ཀ་གདན་ནས་སྟེང་གི་བར་རྩེག་བཅོ་ལྔ་སོགས་ཡང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་བཞེངས་དུས་ཀ་གདན་དང་ཀ་བ་དང་བྲེ་གདན་དང་བྲེ་

650

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

དང་གཞུ་དང་གདུང་སྟན་དང་གདུང་དང་གདུང་ཁེབས་དང་མཆོད་རྩེག་དང་ཁེབས་དང་པད་མཆོད་སོགས་ལྷའི་ཁང་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཙང་ཁང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཕུག་གི་ངོས་སམ། ཕུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲི་གཙང་ཁང་ངམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཁང་པ་གློ་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་ཁང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙང་ཁང་གསུམ་བྱེད་ན་མཛེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ངོས་དེའི་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་སྟེ་དགུ་བྱེད་ལ། དེའི་སྒོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་མུན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ངོས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་གནས་ཁང་གསུམ་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་བྱེད་དུ་བཞུག་ཅིང་གློ་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་མདུན་དུ་སྒོ་ཁང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཁྱམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁྱམས་གཅིག་པ་དང་ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲི་གཙང་ཁང་གཅིག་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་ཁང་རེ་བྱས་ན་ཁྱམས་གཅིག་བྱེད། དེ་འདྲའི་དྲི་གཙང་ཁང་གསུམ་དང་ཁང་མིག་དགུ་ཡིན་ན། ཁྱམས་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་གནས་ཁང་གསུམ་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་གློ་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ། །ཁྱམས་གསུམ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཁང་དགུ་དག་གོ །ཁྱམས་བཞི་ལ་ནི་དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་གི་བྱང་གཏད་དུ་དྲི་གཙང་ཁང་ངོ༌། །སྒོ་ཁང་གི་ངོས་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོ་ལ་སྒོ་ཁང་དང་དེའི་སྒོར་ཤིང་རིང་པོ་གཉིས་སྒྲེང་བའི་སྟེང་དུ་ཤིང་རིང་པོ་གཅིག་གིས་བཀབ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱན་མང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དེའི་མིང་ལ་རྟ་བབས་དང་སྒོ་དང་པོ་དང་ལམ་པོ་ཆེའི་

651

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

སྒོ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐོར་བ་དེ་ལ་རྟ་བབས་མེད་པས་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་རྟ་བབས་སྒྲེང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། རྟ་བབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྒོ་མཐོན་པོ་སྒྲེང་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། རྟ་བབས་ནི་རྩ་བའི་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩིག་པ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་གཉིས་སྒྲེང་བ་ལ་ཤིང་གཅིག་གིས་སྟེང་ནས་བཀབ་པ་སྒོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མིང་གཞན་ནི་སྒོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆུང་གིས་རྟ་བབས་རྡོ་རིང་དུ་བཤད་པ་ནོར་རོ། །ལན་ཀན་ནི་ཤིང་ཐག་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་དབྱུག་པ་རིང་པོ་འཕྲེང་ལ་ཐག་པ་ལྟར་བཏང་བ་ནི་ལན་ཀན་དང༌། དེ་མི་འགུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤིང་ཐུང་ངུ་གྱེན་ལ་འགྲེང་བ་དང་སྦྲེལ་བ་ནི་ཤར་བུའམ་ཤར་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟ་རབ་གསལ་སོགས་ལ་ཤིང་གི་དྲ་མིག་གམ་ཤིང་ཐག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མི་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་ཀན་བྱའོ། །མི་འགུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤར་བ་བཞག་གོ །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། འདིར་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཀན་གྱི་ཤིང་རིང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བར་དུ་གཟུངས་ཀྱི་ཤིང་ཐུང་ངུ་གང་དག་འཛུད་པ་དེ་དག་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་ངོ༌། །
གསུམ་པ་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ལྔ་བརྩེགས་དང་གཙང་ཁང་དང་སྒོ་ཁང་གཉིས་རབ་གསལ་ལྟ་བུ་བདུན་བརྩེགས་བྱེད། དགེ་སློང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་སུམ་བརྩེགས་དང་གཙང་ཁང་སྒོ་ཁང་གཉིས་རབ་གསལ་ལྟ་བུ་ལྔ་བརྩེགས་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་ཚད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གཙུག་ལག་ཁང་དག་གི་བརྩེགས་མ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ལྔའོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་སིལ་བུ་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ལྔ་བརྩེགས་སུ་བྱའོ། །དྲི་གཙང་ཁང་ནི་བདུན་བརྩེགས་སོ། །སྒོ་ཁང་སྟེང་གི་བསིལ་ཁང་ཡང་བདུན་བརྩེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དགེ་སློང་

652

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

མ་རྣམས་ཀྱི་བརྩེགས་མ་ཉིད་ནི་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང༌། ལུང་སིལ་བུ་ལས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱའོ། །དྲི་གཙང་ཁང་ནི་ལྔ་བརྩེག་གོ །སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་གི་བསིལ་ཁང་ཡང་ལྔ་བརྩེག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབྱིབས་སུ་གྲུ་བཞི་བཟང་ལ་ཟུར་བརྒྱད་ཟླུམ་པོ་སོགས་ཀྱང་རུང༌། ཁྱམས་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གྲུ་བཞི་པ་ལ་བྱང་མ་ཡིན་པའི་ངོས་གསུམ་དུ་ཁྱམས་དབུས་མཐོང་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཀ་ཚར་བྱས་ཐོག་འབུབ་པ་ལ་ཁྱམས་མདུན་ངོས་སུ་ཕྱི་ནང་རིམ་གསུམ་སོགས་དང༌། ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཁྱམས་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གྲུ་བཞི་བཟང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐར་ཡང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ཉིད་བཟང་སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་བཀག་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། བྱ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཟླུམ་བུའི་དྲི་བཟང་ཁང་གི་ལས། །ཡང་ན་གྲུ་བཞིའི་ལས་ཅན་ཏེ། །ནས། ཇི་སྙེད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པའི། །ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པོའི་གཟུགས་ཅན་བྱ། །གང་གང་དྲི་ཡི་གཙང་ཁང་འདི། །གྲུ་བཞི་པར་ཡང་ལྟ་བར་བྱ། །དེ་ལྟའི་གཟུགས་རྣམས་མངོན་འདོད་པས། །དེ་སྙེད་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ངོས་བཞི་པ་ཡི་ཁྱམས་བཞིན་བརྟགས། །ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྐོར། །ངོས་གཉིས་པ་ཡི་ཁྱམས་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། རྩ་བར་ཡང༌། ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཊཱིཀྐ་ལས། གྲུ་བཞི་ལ་ངོས་གསུམ་ནས་ཁྱམས་བརྟགས་པ་བཟང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱམས་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྟེང་དུ་འཛེག་པའི་རྡོ་ས་ཤིང་གི་ཐེམ་སྐས་གསུམ་དང་ཤིང་སྨིག་མ་ཐག་པའི་ཡ་གད་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་ལ། ཁྱམས་ཀྱི་དབུས་སུ་སེང་གེའི་ཁྲི་རྒྱན་དང་རྐང་རྟེན་དང་བཅས། སྟེང་དུ་བླ་རེ་དར་དཔྱངས། གནས་དེ་དག་གི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ཟླུམ་པོ་དང༌། བསིལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རྩིགས་པས་བསྐོར་བ་ཀ་ཚར་གྱིས་ཐོག་

653

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

ཕུག་ཅིང་བསེར་བུ་ལྡང་བའི་ཆེད་དུ་སྐར་ཁུང་དྲ་བའམ་སྒོ་གླེགས་ཅན་ཆུའི་རྫིང་བུ་སོགས་བྱེད། རབ་བྱུང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་རྩིག་པས་བསྐོར་བ་དང༌། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཤིང་བཙུགས་པའི་གཙངས་ (རྩངས)དང་འོབས་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འཛེགས་པའི་ཕྱིར་ཐེམ་སྐས་བྱའོ། །འོག་ཏུ་རྡོ་ལས་བྱས་པ་བར་དུ་ས་ལས་བྱས་པ་སྟེང་དུ་ཤིང་ལས་བྱས་པའོ། །ཡ་གད་ལས་གཟེར་བར་བྱའོ། །ཤིང་དང་སྨིག་མ་དང་ཐག་པ་ལས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡ་ཤིང་གཅིག་ལ་རྐང་པ་འཇོག་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བར་བཤད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། སེང་གེའི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་བྱའོ། །སོགས་དང༌། སྟེང་དུ་བླ་རེའོ། །དཔྱངས་པ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། གནས་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་རྩིག་པས་བསྐོར་རོ། །ནས། དྲ་བ་དང་སྒོ་གླེགས་དག་གཞུག་གོ །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་རྩིག་པས་བསྐོར་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །རྩིག་པ་ལ་ཆུ་ཁུང་གདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །གཙངས་(རྩངས)དང་འོབས་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྒོ་གླེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྩ་བར་གསལ་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །
དྲུག་པ་རི་མོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་སུ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་རབས་སོགས་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ་ནས་བྱུང་བའི་རི་མོ་དང༌། དཔངས་མཐོ་བའི་ཁང་པར་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་བྲི་བ་དང༌། དྲི་གཙང་ཁང་གི་སྒོར་གནོད་སྦྱིན་ཕྲེང་ཐོགས་བྲི་བ་ནས། ཆུ་ཁང་དུ་ཀླུའི་བུ་མོ་བྲི་བའི་བར་དང༌། སྒོ་ཁང་གི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང༌། བདུད་བཅོམ་ཚུལ་དང༌། མཆོད་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་ལ་ཡང་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྐྱེས་པའི་ཆེད་དུ་ཁ་དོག་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་བྱེད་ཅིང་བདེན་བཞིའི་མཚན་མ་བྲི་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར་ཁྱམས་སུ་སྐྱེས་རབས་དག་

654

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

གོ །ཞེས་སོགས་དང༌། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཁང་བཟང་མཆོག་གི་ངོས་དག་ཏུ། །ཐུབ་པའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དཔངས་མཐོ་བའི་ཁང་པར་གནས་བརྟན་གྱི་གྲལ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔངས་མཐོ་བ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ལས་འདུ་བའི་ཁང་པར་ནི། །བརྟུལ་ལྡན་རྒན་ཞིང་རྒན་པ་རྣམས། །ཆོས་དང་མངོན་བརྗོད་འཆད་པར་ནི། །བྱེད་པ་མངོན་པར་གནས་པ་བྲི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དྲི་གཙང་ཁང་གི་སྒོར། ཞེས་པ་ནས། ཀླུའི་བུ་མོ་ཆུ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་བདུད་བཅོམ་པ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདས་དུས་དབུ་བྱང་དུ་སྟོན་པ་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང༌། བསམ་གཏན་དང་ཟློས་ཏེ་ཀློག་པའི་སྒོ་ནས། ངའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཆོས་སྐུར་མཚོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དང༌། དབྱེ་ན་བུམ་པར་གཙང་ཁང་ངམ་ལྷ་ཁང་ཡོད་པའི་གཙང་ཁང་ཅན་དང༌། དེ་མེད་པའི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང༌། ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་ནས་ཆར་ཁེབས་བར་ཚང་བ་དང༌། ཆར་ཁེབས་མེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་དང༌། སོ་སྐྱེ་ལ་གདུགས་མེད་པ་དང༌། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་གདུགས་གཉིས་ཅན་དང༌། ཕྱིར་འོང་གི་གསུམ་ཅན་དང༌། ཕྱིར་མི་འོང་གི་བཞི་ཅན་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པའི་གདུགས་ལྔ་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཞུ་འགྲེལ་ལས། མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང༌།

655

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

དབང་པོ་དང༌། སྟོབས་ལྔ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང༌། མཁྱེན་པ་དང༌། སྟོབས་བཅུ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་བར། མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཙང་ཁང་ཅན་ཉིད་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །ནས། འཕགས་པ་ལ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དུས་སྟོན་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་གྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་དག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིེར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་གནས་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་བདེན་བཞི་སྒོམ་པའི་མཚན་མ་བྲི་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྲི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྡུག་བདེན་གྱི་དང༌།ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་དང༌། འགོག་བདེན་གྱི་དང༌། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་མ་བྲི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པའི་སྲིན་པོའི་ལྟོ་བར་རམ། བང་བར་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཆ་ལྔར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་མི་གཉིས་འོག་མ་གསུམ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་བྲིས། མིའི་གནས་སུ་གླིང་བཞི་སྲིད་པ་བར་མ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་འབྲི་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཆ་ལྔ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སོ། །གླིང་བཞི་པོ་དག་གོ །རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁྱུད་མོ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཕུག་རོན་དང་ཞེ་སྡང་སྦྲུལ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་མ་གཏི་མུག་ཕག་གིས་ཟ་བར་བྲིས་པས་དུག་གསུམ་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དག།།ཕུག་རོན་དང་སྦྲུལ་དང་ཕག་གི་རྣམ་པར་རོ། །སྔ་མ་དེ་གཏི་མུག་གིས་ཟ་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་གསུམ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མ་

656

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

རིག་པ་བུད་མེད་མ་འདྲེས་པ་སོགས་བྲི་བར་བཤད། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དྲངས་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་བུད་མེད་བྲི་བར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྫ་མཁན་སྣོད་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྤྲེའུ་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ །རེག་པ་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་མྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །སྲེད་པ་ནི་བུད་མེད་བུ་འཚོ་བའོ། །ལེན་པ་ནི་བུད་མེད་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་འཇུག་པའོ། །སྲིད་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ། །རྒ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་རྒས་ཤིང་འཁོག་པའོ། །ཤི་བ་ནི་མི་ཤི་བའི་གཟུགས་སུ་བྲི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རིག་པ་རྒན་མོ་ལོང་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་རྫ་བྱེད་པ། རྣམ་ཤེས་སྤྲེའུ། མིང་གཟུགས་གྲུ་མཁན། སྐྱེ་མཆེད་གྲོང་སྟོང༌། སོགས་བཤད། སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་ལྟར་དེང་དུས་ཕྱག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་སྣང་ངོ༌། །དེ་སྐད་དུ། རྩ་བར། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མྱང་འདས་མཚོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་མུན་པ་སེལ་བའི་འོད་ཅན་མི་རྟག་པའི་སྲིན་པོའི་སྟེང་དུ་བྲིས་ཏེ། དེ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བྲི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྟེང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་བསྒོམ་པའི་མཚན་མ་ཐར་པ་དེའི་འོག་ཏུ། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བྲི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འོག་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་དེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཐབས་མཆོད་པའི་སྒོ་

657

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

ནས་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་རླབས་ཆེན་གསོག་པ་དུས་སྟོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པར། རྩ་བར། ཁང་སྐྱོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཕྱག་དར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། འོག་ཏུ་ཡང་རྩ་བར། རྒྱལ་མཚན་དག་གཟུག་གོ །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཆུ་སྲིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་ཕྲེང་བ་དབུལ་ལོ། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐུ་བལྟམས་དུས། གཙུག་ཕུད་བཞག་དུས། དབུ་སྐྲ་བཅད་དུས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དག་ཏུ་དུས་སྟོན་བྱེད་པའི་རྣ་རྒྱན་དང༌། རྐང་རྒྱན་མིན་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། ལྷ་མི་དྲི་ཟ་སོགས་ཀྱི་ཆ་བྱད་གླུ་གར་སོ་སོར་བྱེད་ཅིང༌། རྔ་བོ་ཆེ་རྔ་པ་ཊ་ཧ་སོགས་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་ཁྱོགས་སམ་ཁང་བཟང་དུ་སྐུ་གཟུགས་གདུགས་དུ་མ་རྒྱལ་མཚན་དུ་མས་བརྒྱན་ཏེ་གྲོང་སོ་སོར་འཁྱེར་བར་བྱེད་པས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བྱའོ། །དེ་ལ་དུས་སྟོན་བྱའོ། །བལྟམས་པ་དང་གཙུག་ཕུད་དང་དབུ་སྐྲ་དང་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རོལ་མོ་བྱེད་པ་དག་གིས་རོལ་མོ་བྱ་བ་དང༌། བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བཟང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང༌། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྨྲས་པ།

རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ཆུ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དམ། །མ་དྲོས་མཚོ་ལས་འཛམ་
གླིང་ཀླུང་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཟླ་མེད་སྲིད་ཞིའི་བླ་མ་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན། །སྲིད་ཞིའི་ཆུ་

658

འདུལ་བ་གཞི་སྨད།

འཛིན་ཀླུང་གི་རྒྱུད་དེར་ད་གདོད་འཚལ། །བརྒྱད་ཁྲིའི་ཉེར་འཚེ་བཅོམ་དང་མ་ལུས་ཆོས་མཁྱེན་ཆོས་སྐུའི་རྒྱ་མཚོའི་རླབས། །གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་ཕང་ཕུང་འགྲོ་བསོད་གླིང་དུ་འཕྱུར། །ཐེག་གསུམ་འཕགས་ཚོགས་དོན་མཐུན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུར་ཞུགས་ས་ལམ་ཀུན། །ལེགས་བགྲོད་སྐྱེ་རྒུའི་བནྡྷུ་ཐུབ་དབང་རིན་ཆེན་གླིང་དེར་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཆོས་འདུལ་བལྟས་ན་མཛེས་ལ་སྤྱད་ན་རབ་ཞིའི་ཆོས། །སྤེལ་བཤད་མཁན་བརྒྱུད་ཀུན་དང་སྟོན་མཆོག་ཞལ་བཞད་དུང༌། །ལེགས་གཏད་གནས་འཁོར་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས། །ཡབ་སྲས་སྐྱེས་རབས་ཉིན་བྱེད་ཕྲེང་བ་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་དགེ་ཚོགས་ཀུན་འདུས་མཐུས། །ཆོས་འདི་ལྷུན་པོ་གླིང་བཞི་རྒྱ་མཚོ་བཅས། །ལྷ་དང་མི་ཡིས་རོལ་དང་བརྟེན་གྱི་བར། །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་སྡེ་བཞིའི་ལུང་གསལ་ཤོག །མཁའ་ཁྱབ་རྡུལ་བྲལ་སྐུ་ཅན་རྒྱལ་རྣམས་དང༌། །སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་གསུམ་རྟོག་པའི་དྲི་བྲལ་ཆོས། །ཐེག་གསུམ་འཕགས་ཚོགས་ལྷ་དང་ཆོས་སྲུང་མཐུས། །ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་སྐྱེ་རྒུའི་རེ་སྐོང་ཤོག།།
ཅེས་འདུལ་བའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འཁྲུལ་སྤོང་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་མཛེས་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་ཐོས་དང་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ལ་དེབ་སྔོན་པ་ལྟ་བུའི་གསེར་ཁང་ཆོས་རྗེ་གུ་ཎ་མ་ཏི་དང་སྔགས་རམས་པ་དཔལ་འབར་གཉིས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཁ་བཏགས་སྟེང་ཁེབས་དང་བཅས་ཆོས་གྲྭ་ནས་ཆབ་ཤོག་སྙན་ཚིག་བརྗོད་འོས་འབྲེལ་བཅས་བསྐུལ་ཞིང་མཁས་མང་བློ་གསལ་གླིང་གི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་དང༌། གསེར་གྱི་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་གཅོད་ལྡན་ཡུག་བཅས་བསྐུལ་བས། ད་ལུས་ཀྱིས་མི་ལྕོགས་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང༌། སླད་ནས་ཀྱང་གྲྭ་ཚང་གི་གཉེར་པ་དང༌། དགེ་རྒན་རྣམས་དང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་ཕོ་ཁང་དཔོན་སློབ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་སོགས་དང་དགེ་འདུན་ཚང་མས་མཎྜལ་བཅས་ལན་གཉིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་འབྲི་བར་བརྩམས་པ་ན། ལྷག་བསམ་དང་མཁྱེན་རབ་ལྷུན་པོར་གྲུབ་པ་བདེ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚངས་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཨེར་ཏེ་ནི་པཎྚི་ཏ་ཧོ་ཐོག་ཐུས་ཀྱང་མ་རིག་གཉིད་སངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་དང་

659

གནས་མལ་གྱི་གཞི།

བཅས་བསྐུལ་བས་རྔ་དང་རྔ་གཡོག་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ཀུན་སོགས་སྔ་སོར་ནས་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང༌། རྒྱ་བོད་ཡིག་རིས་དོགས་གཅོད་དགོས་ངེས་ལ་དཔྱད་ཚུལ་ངེས་འདྲོང་དང༌། གཞན་དགག་པའི་སྤྲོས་པ་བསྡུས་ཏེ་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་གསལ་བས་བརྒྱན་ཏེ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་(མཚོའི་)འདས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟེང་ནས་ལོ་ལྔ་འདས་ཤིང་དྲུག་པ་ཤིང་སྤྲེལ་ལོ་ནག་པ་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་རྒྱན་དྲུག་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་བླ་བྲང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་རབ་གསལ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་སྡེ་སྣོད་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རྒྱ་བོད་སོག་གསུམ་གྱི་ཡིག་རིས་དུ་མ་ཤེས་པ་དཀའ་ཆེན་བཅུ་ཕྲག་སྨྲ་བ་སོག་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་སུག་བྲིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།།
མངྒ་ལཾ།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའི་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སླད་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། སྦག་ས་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པར་སྐྲུན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁགམཚན། སྒོར མཚན། སྒོརབསམ་བློ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། ༥,༠༠༠ མངའ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས། ༧,༠༠༠
མངའ་དགེ་བཤེས་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་རྒྱ་མེའི་ཆེད། ༡༥,༠༠༠
ཚེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ། ༤,༠༠༠ དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ནས། ༣༠༠
སྒོ་མེ་བློ་བཟང་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ནས་ཕ་མའི་དགེ་རྩར། ༣༠,༥༥༥ ཚེ་འདས་དགེ་སློང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད། ༥༠,༠༠༠
ཀླུ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཕ་མའི་དགེ་རྩར། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤིས་ཆེད། ༡,༠༠༠
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ནས། ༡༥,༠༠༠ ཚེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་བསོད་སྒྲོན་ཆེད། ༣,༥༠༠ གུང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྟོབས་རྒྱས་ནས། ༣,༣༠༠
དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༣,༠༠༠ དད་ལྡན་ཀླུ་དགེ་བཤེས་བློ་བསྟན། ༥,༠༠༠
ཚེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ཆེད། ༡,༠༠༠
སོག་ཡུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་
པ་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༬,༤༨,༨༩༩ དད་ལྡན་མ་ཀླུ་མོ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡༩,༩༩༩
རེབ་ཙ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༡,༥༠༠ དད་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐར་ནང་མིའི་ཆེད། ༥༠༠
ཚེ་འདས་རྡོ་རྗེ་མཁར་གྱི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠ དད་ལྡན་རྟ་མགྲིན་རྡོ་རྗེ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
ཚེ་འདས་དབང་ཆེན་ཚེ་རིང་གི་ཆེད། ༦,༠༠༠ ཚེ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡,༠༠༠
གུང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས། ༥,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་མོའི་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཉི་ཧོང་གནས་བཞུགས་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟའ་ཟླ་

གཉིས་ནས། ༡༦,༥༠༠ ཚེ་འདས་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེད། ༣,༧༠༠
ཚེ་འདས་སྒྲོ་རྒྱའི་ཆེད། ༡,༧༥༠ ཚེ་འདས་ཕ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་ལོ་བྷེ་ནང་མི་ཡོངས་ནས། ༢༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་བཀྲ་ཁོ་དང་མ་པ་ཁོ་ཆེད། ༤,༥༠༠
ཚེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཚོ་ཆེད། ༤,༥༠༠ ཚེ་འདས་ཁྲིང་ཧྲིག་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་འཛམ་བྷོའི་ཆེད། ༡༣,༢༠༠ ཚེ་འདས་ལྷ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ཆེད། ༣,༣༠༠
དད་ལྡན་ཕག་སྐོར་སོ་མའི་སྟག་ལྷ་ཐར་ནང་མི་ནས། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་དགེ་སློང་ཕུན་ཚོགས་འོད་ཟེར་ཆེད། ༤,༧༥༠

ཀླུ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ནས། ༡,༠༠༠ གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ནས། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཆེད། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་མགོན་པོ་ཚེ་རིང་ཆེད། ༢,༥༠༠
༢༠༡༣ལོའི་གྲྭ་ཚང་དགེ་བསྐོས་ཀླུ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང། རེབ་ཙ་བློ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་བཅས་ནས་སྐྱབས་རྟེན་སོགས་ལས། ༥,༠༢,༡༠༠
ཚེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད། ༢,༠༠༠ དད་ལྡན་ཨོ་བྷ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས། ༣,༠༠༠
ཚེ་འདས་ཟླ་འབུམ་གྱི་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་བློ་བཟང་གི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
ཚེ་འདས་དགེ་སློང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་ལྕཊ་བྱམས་དང་མཁར་བྱམས་ཀྱི་ཆེད། ༧༡༤
ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེད། ༡༠༠ ཚེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ་ཆེད། ༡༠༠
རྒན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས། ༡༠༠ ཀླུ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་དར་ནས། ༥༠༠
ཚེ་འདས་ས་རའི་ཆེད། ༥༠༠ ཚེ་འདས་བདེ་ལྷའི་ཆེད། ༥༥༠
ཚེ་འདས་རིན་ཆེན་ཚེ་དབང་ཆེད། ༥༠༠ དད་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༥༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༢༥༠ དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་རྒྱས་ནས། ༣༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན། ༥༠༠ ཚེ་འདས་ཚེ་རིང་སྲིད་ཐར་ཆེད། ༨༠༠
ཚེ་འདས་ཕུར་བའི་ཆེད། ༦༧༥ ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད། ༥༠༠
ཧར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བློ་བཟང། ༢༠༠ གུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས། ༡,༡༦༦
བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང། དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས། ༡༠,༠༠༠

ཚེ་འདས་ཧྲོང་བོ་དཔོན་པོ་ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་དཔོན་ཕྲུག་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྔ་རྒྱའི་རྒྱན་ཐོ། ཧྲོང་བོ་ལོ་རྒྱལ་དང་ཁྲོ་རྒྱལ་ཕ་བུ་
གཉིས། དད་ལྡན་ཧྲོང་བོ་དཔོན་སྐོར་ཁྱིམ་ཁ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད། ༡,༣༡,༩༢༠
བྲ་ཉེ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས། ༡༥,༥༥༥

བསྔོ་སྨོན།
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང། ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཕྱིར། ། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །
དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ། བསྔོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་དེས།།
བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང། ། བཟང་པོ་སྤྱོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བགྱི། །

དཔར་སྐྲུན་རྒྱུ་སྦྱོར་བ།
ཨ་རི་ཨ་མ་སེན་ཊི་རཱ། Ama-Sandra Esner དཔེ་སྐྲུན་བྱེད་པོ་དང་བདག་དབང་།
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།
ཀླུ་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཕེལ།
འགན་འཛིན་གཞོན་པ།
ཀླུ་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།
གློག་ཀླད་པར་རྩ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།
གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།
གློག་ཀླད་ཡིག་འཇུག་པ།
ཧར་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཧར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
ཧར་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ། ཀླུ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།
པར་རྩ་ཞིབ་སྡུར་བ།
ཧར་དགེ་བཤེས་ཆུང་བདག ཀླུ་དམ་ཆོས་བློ་གསལ། བྲ་ཉེ་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད།འགྲེམས་སྤེལ་བ།
བྱ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཀླུ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཀླུ་རྨ་མགུར་བྱམས་པ།
ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ།
གླེགས་བམ་དྲུག་པ།
༢༠༡༥ ལོའི་ ༦ ཚེས་ ༢༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གྱ་སྟོན་ཉིན་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།དེབ་ཚད་ཨང་།17.3x24 CM
མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྲུན།